

Esperanto

OFICIALA
JARLIBRO

DE LA
ESPERANTO-MOVADO

1925

13^a JARO

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO
12 BOULEVARD DU THÉÂTRE, GENÈVE

LEONARDO BOBMCZEWSKI

Energio

valoras pli ol kapitalo. Ĉu vi tiom zorgas pri la konservado de via energio kiom por via mono? Por konservi la nervojn sanaj, la laborpovon senlima, la ordinara nutraĵo ofte ne sufiĉas ĉe energiaj personoj. Krom ĝi estas bezonata unu taso da

OVOMALTINE

POR LA MATENMANĜO.

En skatoloj de Fr. 2.75 kaj 5.— Ĉie ricevebla.

Dr. A. WANDER A.-G.
BERN.

OFICIALA JARLIBRO

DE LA
ESPERANTO-MOVADO

1925

13^a JARO

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO
12 BOULEVARD DU THÉÂTRE, GENÈVE

LEONARDO HORMCZEWski

Ĉiuj rajtoj rezervitaj

V-18679

La enhavo de tiu Jarlibro ne povas esti represata,
ĉu tute, ĉu parte, sen la permeso de UEA.

ENHAVO.

Antaŭparolo	9
Kalendaro	14

Unua parto: Enciklopedio.

Afranko, Tabelo	106
Civilizo, Kelkaj progresoj de la	36
Eklipsoj 1925	27
Ekspansio de kelkaj korpoj	27
Elementoj kemiaj	32
Fandiga punkto	26
Fervojararo, Monda	98
Fervojararo, Monta	96
Festoj nefiksaj	22
Geologia Skemo	30
Himnaro, Nacia	72
Kalendaro Roma	19
Kalendaro de l'franca Respubliko	19
Komputo, eklezia	21
Kronologio	18
Labora Oficejo: Internacia	78
Ligo de Nacioj	77
Lingvo Internacia, La	55
Lingvo Internacia: Sistemoj	57
Lingvoj, La . . . en la mondo	51
Luno	22
Mejlo: Kio estas	24
Mezuroj kaj pezoj	23
Mono, La, kaj ĝia divido	102
Muziknotado, La	63
Muzikverkistoj, Famaj	67
Nobelpremio	84
Nomoj neromaj de monatoj	20
Organizaĵoj Internaciaj	77

Pezo de 1 km. de substancoj	24
Poŝta servo, Afranko	106
Poŝtmarkoj 1925	110
Rapideco de diversaj objektoj	25
Sezonoj	21
Stenografio, Pri	60
Ŝiparo, Mara	96
Ŝipkanaloj plej grandaj	97
Ŝipoj, plej grandaj komercaj	97
Statistikaj informoj pri ĉefaj landoj	92
Temperaturo	28
Temperaturo Homa	26
Termometro	27
Tero, Dispartigo de la	29
Tero, Div. longoj kaj mezuroj	29
Unuoj, diversaj	25
Vaporiga punkto de kelkaj likvaĵoj	26
Anoncoj	I—XVI

Dua parto: Esperantismo.

Adresoj de lingva-Komitatanoj	118
Blinduloj: internacia asocio	124
ĉeĥoslovaka societo	140
hungara societo	150
Datoj el historio de Esperanto	115
Gazetoj internaciaj	128
Dia Regno	130
Eklezia Revuo	130
Esperanta Ligilo (blindula)	129
Esperanto	128
Esperanto Triumfonta (estinta)	129
Espero Katolika	130
Espero Teozofia	130
Fervoĵisto	130
Heroldo de Esperanto	129
Interligilo de P. T. T.	129
Internacia Medicina Revuo	129
Katolika Mondo	130
Literatura Mondo	129
Literaturo	135
Novaj Tempoĵoj	130

Policisto	129
Sennacieca Revuo	129
Sennaciulo	129
Unuigita Tuthomara	130
Vegetarano	129
Gazetoj naciaj:	
Amerika Esperantisto	162
Arbeider-Esperantister	156
Arbeites Esperantist	146
Arguso (meksika)	154
Aŭroro (ĉeĥa blindula)	139
Aŭstria Esperantisto	132
Belga Esperantisto	133
Brazila Esperantisto	134
British Esperantist	135
Bulgara Esperantisto	137
Corriero Balcanico	151
Esperanta Studento	140
Esperantský Zpravodaj	138
Germana Esperantisto	146
Holanda Esperantisto	154
Hungara Esperantisto	149
Informoj de Estona Asocio	142
Intermembra Informilo	155
International Language	135
Itala Esperanta Revuo	151
Kataluna Esperantisto	148
Konkordo	161
Litova Stelo	153
Marto	138
Monde Esperantiste	143
Movado	143
Norvega Esperantisto	156
Pola Esperantisto	157
Progreso	138
Revuo Orienta	150
Semisto	148
Suda Kruco	132
Suno Hispana	148
Svenska Arbetar	160
Svenska Tidningen	159
Ukraina Stelo	157
Verda Lumo	140

Verda Ombro	150
Verda Utopio	150
Wereldtaal	155
Institutoj: internacia:	
ĉeĥoslovaka	138
finlanda	142
germana	145
hungara	149
itala katedro	151
japana	150
Katolikoj:	
unuiĝo internacia	123
aŭstria ligo	133
ĉeĥoslovaka ligo	140
franca ligo	145
germana ligo	147
itala unuiĝo	152
nederlanda ligo	155
Laboristoj:	
aŭstria ligo	133
germana asocio	145
hungara societo	149
nederlanda federacio	155
nederlanda servo	155
Organizo internacia:	
Akademio	117
Blindula Asocio	124
Centra Komitato	117
Eklezia ligo	136
Fervojista Asocio (IAEF.)	121
Fervojista Ligo (TELF.)	122
Junula Asocio	127
Konkordo (societo)	128
Konstanta Reprezentantaro	117
Kristana Ligo	123
Kuracista Asocio	121
Kvekeria Societo	136
Liberpensula Ligo	125
Lingva Komitato	117
Literatura Asocio	126
Muziknotada Asocio	122
Poŝtoficista Ligo	122
Polica Ligo	126

Radio Asocio	126
Scienca Asocio	121
Sennacieca Asocio	123
Skolta Ligo	136
Sporta Ligo	128
Stenografia Asocio	123
Teozofia Ligo	124
Vegetara Ligo	125
Organizo nacia:	
Argentina Asocio	131
Aŭstralazia Asocio	131
Aŭstria Delegitaro	132
Belga Ligo	133
Brazila Ligo	134
Brita Asocio	135
Bulgara Societo	137
Ĉeĥoslovaka Asocio	137
Dana Ligo	140
Danziga Asocio	141
Estona Asocio	141
Finnlanda Asocio	142
Franca Societo	143
Germana Asocio	145
Germana Ligo en Ĉeĥoslavio	138
Hungara Societo	149
Itala Federacio	151
Kataluna Federacio	148
Kuba Societo	152
Litova Asocio	153
Nederlanda Societo	154
Nord-Amerika Asocio	161
Norvega Ligo	156
Pola Asocio	157
Riga Societo	153
Rumana Societo	158
Saarteritoria Ligo	159
Samosa Societo	147
Sveda Federacio	159
Svisa Societo	160
Sovetlanda Unuiĝo	158
Sudslava Ligo	161
Zamenhofa Federacio	148
Anoncoj	XVII—LXIV

Tria parto: **Universala Esperanto-Asocio.**

Adresaro	183
Centra Oficejo	178
Garantiantoj	179
Komisiono	177
Komitato	177
Laŭlanda listo de lokoj kie UEA estas reprezentata, vidu laŭlandan parton en 2 ^a parto "Esperantismo"	181
Membroj Dumvivaj	179
Membroj Honoraj	178
Teritoria Organizo	181
Anoncoj	LXV—CXVI

ANTAŬPAROLO.

La movado esperantista komencas stabiligi; kun la internaciaj sukcesoj moralaj de nia lingvo iras paralele la tiom serĉita koncentriĝo de la fortoj kaj rimedoj, la simpligo de la organizo kaj la racia eluzo de ekzistantaj rimedoj. Tion ni konstatas el la kreskanta anaro de la Universala Asocio kaj en la kreskanta amplekso de la "Oficiala Jarlibro de la Esperanto-Movado".

Dank' al ŝanĝo de redakta metodo ni povas ĝin aperigi dum Majo. Dezirinde ja estas, ke ĝi aperu dum Februaro aŭ Marto. Sed tio ŝajnas neebla. Prilaborante tiun libron ni nete konstatis, ke la ŝanĝoj en la oficoj kaj adresoj de la Esperantistaj societoj kaj aktivuloj arigiĝas en la vintraj monatoj. Dum marto kiam ni intencis presigi, alvenis tiom da korektoj kaj ŝanĝoj, ke ne estis eble efektiviĝi tiun intencon. Malgraŭ tiu evidenta malhelpo, rezultanta el malfrua kaj ofte prokrastita informado, ni sukcesis ĉion fini decatempе kaj prezenti al vi, kara leganto, la novan Jarlibron kiu espereble trovos vian aprobon kaj konsenton.

Permesu kelkajn vortojn pri ĝi. Antaŭ ĉio estas konstatebla la kresko ce ĉiuj partoj, ŝuldata al pli intensa laboro nacia kaj internacia. Kreskis la parto "Enciklopedio", kiu efektive ja estas ankoraŭ enciklopedieta, sed kiun ni ŝatus foje prezenti kiel veran Esperanto-Enciklopedion, informantan pri ĉio sciinda. Nia lingvo kaj nia organizo mirinde taŭgas por internacia Vademecum. Fidele al nia principo de iom-post-ioma evoluado ni limigis ankoraŭ tiun parton, atendante la evoluon de la disponeblaj rimedoj.

Plenan ŝanĝon trovis la parto *ESPERANTISMO*, enhavanta la informojn pri organizaĵoj. De nun la leganto trovas sub ĉiu lando kunigite la detalojn pri la Esperantista movado, laŭ jena sekvo: Nacia Societo, Instituto, Gazeto, UEA, listo de lokoj kun delegitoj, Fakaj societoj. En landoj kie ekzistas Laborista Organizaĵo sendependa, ni citis ĝin sub la "Naciaj Societoj", la senco de vorto "nacia" egalas al Landa.

Apud la nomo de la lando ni indikis maldekstre la nacilingvan nomon geografian kaj dekstre la politikan (Italia. ITALIO. Regno d'Italia).

La tria parto enhavas la adresojn de la Delegitoj de UEA laŭ la konata alfabeto vico. Tiun aranĝon ni konservis, ĉar ĝi permesas pli facilan trovon de adreso. La nombro de lokoj reprezentitaj kreskis konsiderinde. Estas nun 1313 kontraŭ 1187 en la jarlibro 1924. Por eviti prokraston de la presado ni ne plu enmetis centon da novaj delegitoj sin anoncintaj dum monatoj februaro kaj marto. Se permesos la rimedoj, ni publikigos aldonon dum Julio, kiu enhavos la adresojn de novaj kaj la eblajn ŝanĝojn de malnovaj Delegitoj.

Neforgesinda estas la plia kresko de la anoncoj dank' al sistema varbado de kelkaj fervoruloj. Ni spertis, ke la persona vizito de Delegito aŭ varbanto al firmoj havas sukceson pli grandan ol la plej lerte aranĝita varbletero. Tiu pliiĝo de la reklamoj pagataj ja esprimiĝas proporcie en pli riĉa aranĝo de la ceteraj partoj de la libro. Por ke la firmoj anoncintaj vidu utilon de reklamado en esperantistaj eldonaĵoj necesas, ke skribante al anoncinto vi citu la fonton.

La nuna libro estas presita je dekmil ekzempleroj. Malrapide, sed prudente ni iras nian vojon. La tempo de la du aŭ trimil ekzemplera presado estas for, sed ni ne rajtas ekhalti. Nia lingvo nur povas vekti intereson, se

ni povas doni al la neesperantista mondo konkretajn utilojn. El tiu vivsperta konkludo ja naskiĝis Universala Esperanto-Asocio. Ĝi kreiĝis por doni al la Esperantistoj tujan realan uzeblecon.

Tamen ekzistas miloj da personoj efektive ne bezonantaj la servojn de Delegito. Ili trovas kompenson per la gazeto *ESPERANTO* kaj la Jarlibro, donantaj krom la esperantistaj informoj, utilaĵojn ĉiuspecajn.

Evolui ambaŭ eldonaĵojn kaj pliperfektigi ilin ĉiurilate estas nia daŭra zorgo.

Ni ne volas fini, ne dankante tie-ĉi al la bonvolaj samideanoj helpintaj la redaktadon per konsiloj, atentigoj kaj rimarkoj. Tio speciale rilatas al S^{ro} *Hromada* (Praha), S^{ro} *Edv. Wiesenfeld* (Varsovio), S^{ro} *Ravestein* (Hago), S^{ro} *R. Richez* (Genève); la artikolon "La muziknotado" verkis S^{ro} *Léon Cogen* (52 Dreef, Ninove, Belgio) al kiu oni povas sin turni pri tiu temo.

Trovu la jarlibro 1925 favoran akcepton ĉe niaj membroj same kiel indulgon, se enŝoviĝis eraroj neevitablaj en tia presaĵo pro teknikaj kaŭzoj. Ĝi signu novan ŝtupon de progreso; ĝi alkonduku novajn anojn al nia asocio kaj servu por la komuna bono de nia afero.

Genève, Aprilo 1925.

Hans Jakob,
Direktoro de UEA.

LEONARD ROBINOWSKI

LIBRO-PRESADO LAŬ ĈIUJ MANIEROJ
KAJ EN ĈIUJ LINGVOJ

KOLORPRESOJ
ILUSTRITAJ
KATALOGOJ
PROSPEKTOJ

LERNOLIBROJ
OBLIGACIOJ-
FORMULAROJ
AKCIAJ

PRESEJO KAJ ARTOMETIEJO
J·B·HIRSCHFELD

A PRIES
LEIPZIG
BRÜDERSTRASSE 59

STEREOTIPIO · K. GALVANOPLASTIKO · ĈIRK. 50 PRESMAŜINOJ
PROpra KLIŜO-METIEJO · GRANDA DESEGNO-LABOREJO

Mittleuropäisches Reisebüro

G m. b. H.

(Mezeŭropa Trafikentrepreno)

Berlin W 9 (Potsdamer Bahnhof)

Telegramadreso:

Reiseamt Berlin

Fervojbiletoj, litkartoj kaj lokokartoj je oficiala tarifo sen alpago.

Kombinitaj MER vojaĝbiletaro por la tuta internacia trafiko ligitaj kun Transmar- Aer- kaj Aŭtovojaĝoj.

Aranĝo de societvojaĝoj kaj unuopaj vojaĝoj inkluzive vojaĝ- kaj litkartoj por en- kaj eksterlando.

Hotelrestado, manĝado, vizitoj al vidindaĵoj, veturado, Ekskursoj kun spertaj gvidistoj.

Prizorgo de vizoj kaj ellivero de vojaĝpakaĵoj.

Asekuro de vojaĝpakaĵoj kaj akcidentoj.

Monŝanĝo, Vojaĝĉekoj, Vojaĝkreditleteroj. Fervoja horar- kaj gvidlibroj.

Preparo de vojaĝplanoj laŭ ĉiu ajn kombino.

★

Entrepreno de UEA. Esperanto korespondata.

GRAVA!

Estimata Samideano.

I. — Dankante vin pro via kotizo, ni havas la honoron sendi al vi la jarlibron por 1925.

II. — KOTIZO POR 1926. — Por ke ne okazu interrompo en viaj membrorajtoj kaj por ebligi regulan financon administradon de nia Asocio, vi bonvolu afable repagi vian kotizon por 1926 ĝis la fino de marto 1926. La tiamaj prezoj por la diversaj landoj estas konigataj, en “Esperanto” dum vintro.

III. — VARBADO. — Por ke nia Asocio fariĝu pli kaj pli grava kaj potenca, estas necese, ke konstante pligrandiĝu la nombro de ĝiaj membroj. Nia nuna celo estas 10000 membroj, eviti la deficiton. Ni do insiste petas, ke vi konsideru kiel devon, varbi dum la nuna jaro almenaŭ unu membron, inter la personoj kiuj iel ajn bezonas la servojn de UEA aŭ sin interesas pri Esperantismo. Uzu por tio la aldonitajn varbilojn ĉe la fino de la jarlibro.

IV. — BONVOLA KUNLABORADO. — Se vi rimarkis eraron en la jarlibro; se vi konas samideanon kiu povus fariĝi Delegito en loko kie ne estas; se vi konas firmon, asocion, k. t. p., povanta nin helpi; se vi deziras fari al ni proponon, sendu la aldonitan respondilon.

Kun samideana saluto kaj antaŭa danko

**Universala Esperanto-Asocio
Centra Oficejo.**

LEBIBUO BOKMOZEWASB

KALENDARO POR LA JARO 1925

Monatoj	Dimanĉo	Lundo	Mardo	Merkredo	Ĵaŭdo	Vendredo	Sabato	Monatoj	Dimanĉo	Lundo	Mardo	Merkredo	Ĵaŭdo	Vendredo	Sabato	
Januaro	—	—	—	—	1	2	3	Julio	—	—	—	—	1	2	3	4
	4	5	6	7	8	9	10		5	6	7	8	9	10	11	
	11	12	13	14	15	16	17		12	13	14	15	16	17	18	
	18	19	20	21	22	23	24		19	20	21	22	23	24	25	
	25	26	27	28	29	30	31		26	27	28	29	30	31	—	
Februaro	1	2	3	4	5	6	7	Aŭgusto	—	—	—	—	—	—	—	1
	8	9	10	11	12	13	14		2	3	4	5	6	7	8	
	15	16	17	18	19	20	21		9	10	11	12	13	14	15	
	22	23	24	25	26	27	28		16	17	18	19	20	21	22	
									23	24	25	26	27	28	29	
									30	31	—	—	—	—	—	
Marto	1	2	3	4	5	6	7	Septembro	—	—	1	2	3	4	5	
	8	9	10	11	12	13	14		6	7	8	9	10	11	12	
	15	16	17	18	19	20	21		13	14	15	16	17	18	19	
	22	23	24	25	26	27	28		20	21	22	23	24	25	26	
	29	30	31	—	—	—	—		27	28	29	30	—	—	—	
Aprilo	—	—	—	1	2	3	4	Oktobro	—	—	—	—	—	1	2	3
Pasko: 12	5	6	7	8	9	10	11		4	5	6	7	8	9	10	
	12	13	14	15	16	17	18		11	12	13	14	15	16	17	
	19	20	21	22	23	24	25		18	19	20	21	22	23	24	
	26	27	28	29	30	—	—		25	26	27	28	29	30	31	
Majo	—	—	—	—	—	1	2	Novembro	1	2	3	4	5	6	7	
Ĉiela	3	4	5	6	7	8	9		8	9	10	11	12	13	14	
ascendo: 21	10	11	12	13	14	15	16		15	16	17	18	19	20	21	
Pente-	17	18	19	20	21	22	23		22	23	24	25	26	27	28	
kosto: 31	24	25	26	27	28	29	30		29	30	—	—	—	—	—	
	31	—	—	—	—	—	—									
Junio	—	1	2	3	4	5	6	Decembro	—	—	1	2	3	4	5	
	7	8	9	10	11	12	13		6	7	8	9	10	11	12	
	14	15	16	17	18	19	20		13	14	15	16	17	18	19	
	21	22	23	24	25	26	27		20	21	22	23	24	25	26	
	28	29	30	—	—	—	—		27	28	29	30	31	—	—	

KALENDARO POR LA JARO 1926

Monatoj	Lundo	Mardo	Merkredo	Ĵaŭdo	Vendredo	Sabato	Dimanĉo	Monatoj	Lundo	Mardo	Merkredo	Ĵaŭdo	Vendredo	Sabato	Dimanĉo			
Januaro	—	—	—	—	—	1	2	3	Julio	—	—	—	—	—	1	2	3	4
	4	5	6	7	8	9	10		5	6	7	8	9	10	11			
	11	12	13	14	15	16	17		12	13	14	15	16	17	18			
	18	19	20	21	22	23	24		19	20	21	22	23	24	25			
	25	26	27	28	29	30	31		26	27	28	29	30	31	—			
Februaro	1	2	3	4	5	6	7	Aŭgusto	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
	8	9	10	11	12	13	14		2	3	4	5	6	7	8			
	15	16	17	18	19	20	21		9	10	11	12	13	14	15			
	22	23	24	25	26	27	28		16	17	18	19	20	21	22			
									23	24	25	26	27	28	29			
									30	31	—	—	—	—	—			
Marto	1	2	3	4	5	6	7	Septembro	—	—	1	2	3	4	5			
	8	9	10	11	12	13	14		6	7	8	9	10	11	12			
	15	16	17	18	19	20	21		13	14	15	16	17	18	19			
	22	23	24	25	26	27	28		20	21	22	23	24	25	26			
	29	30	31	—	—	—	—		27	28	29	30	—	—	—			
Aprilo	—	—	—	1	2	3	4	Oktobro	—	—	—	—	—	—	1	2	3	
Pasko: 4	5	6	7	8	9	10	11		4	5	6	7	8	9	10			
	12	13	14	15	16	17	18		11	12	13	14	15	16	17			
	19	20	21	22	23	24	25		18	19	20	21	22	23	24			
	26	27	28	29	30	—	—		25	26	27	28	29	30	31			
Majo	—	—	—	—	—	—	1	2	Novembro	1	2	3	4	5	6	7		
Ĉiela	3	4	5	6	7	8	9		8	9	10	11	12	13	14			
ascendo: 13	10	11	12	13	14	15	16		15	16	17	18	19	20	21			
Pente-	17	18	19	20	21	22	23		22	23	24	25	26	27	28			
kosto: 23	24	25	26	27	28	29	30		29	30	—	—	—	—	—			
	31	—	—	—	—	—	—											
Junio	—	1	2	3	4	5	6	Decembro	—	—	1	2	3	4	5			
	7	8	9	10	11	12	13		6	7	8	9	10	11	12			
	14	15	16	17	18	19	20		13	14	15	16	17	18	19			
	21	22	23	24	25	26	27		20	21	22	23	24	25	26			
	28	29	30	—	—	—	—		27	28	29	30	31	—	—			

ISLAMA KALENDARO

Monatoj

1. Moharram . . . 30 tagoj	5. Ĝumada I . . . 30 tagoj	9. Ramadan . . . 30 tagoj
2. Safar 29 „	6. Ĝumada II . . . 29 „	10. Ŝaŭŭal 29 „
3. Rabi' I 30 „	7. Raĝab 30 „	11. Du-l-Ka'da . . . 30 „
4. Rabi' II 29 „	8. Ŝa'ban 29 „	12. Du-l-hiĝa . . . 29 (aŭ 30)

Islama Kalendaro 1343—1344

1 ^a Moharram 1343	2 Aŭgusto 1924	1 ^a Moharram 1344	22 Julio 1925
1 ^a Safar 1343	1 Septembro 1924	1 ^a Safar 1344	21 Aŭgusto 1925
1 ^a Rabi' I 1343	30 Septembro 1924	1 ^a Rabi' I 1344	19 Septembro 1925
1 ^a Rabi' II 1343	30 Oktobro 1924	1 ^a Rabi' II 1344	19 Oktobro 1925
1 ^a Ĝumada I 1343	28 Novembro 1924	1 ^a Ĝumada I 1344	17 Novembro 1925
1 ^a Ĝumada II 1343	28 Decembro 1924	1 ^a Ĝumada II 1344	17 Decembro 1925
1 ^a Raĝab 1343	26 Januaro 1925	1 ^a Raĝab 1344	15 Januaro 1926
1 ^a Ŝa'ban 1343	25 Februaro 1925	1 ^a Ŝa'ban 1344	14 Februaro 1926
1 ^a Ramadan 1343	26 Marto 1925	1 ^a Ramadan 1344	15 Marto 1926
1 ^a Ŝaŭŭal 1343	25 Aprilo 1925	1 ^a Ŝaŭŭal 1344	14 Aprilo 1926
1 ^a Du-l-Ka'da 1343	24 Majo 1925	1 ^a Du-l-Ka'da 1344	13 Majo 1926
1 ^a Du-l-hiĝa 1343	23 Junio 1925	1 ^a Du-l-hiĝa* 1344	12 Junio 1926

* En tiu-ĉi jaro oni aldonas unu supertagon al tiu-ĉi monato.
1^a Januaro 1925 = 5^a Ĝumada II 1343.

Komenco de la Islamaj jaroj kaj Korespondaj datoj je la Gregoria Kalendaro

1 ^a Moharram 1341*	24 Aŭgusto 1922	1 ^a Moharram 1346*	1 Julio 1927
1 ^a Moharram 1342	14 Aŭgusto 1923	1 ^a Moharram 1347	20 Junio 1928
1 ^a Moharram 1343	2 Aŭgusto 1924	1 ^a Moharram 1348	9 Junio 1929
1 ^a Moharram 1344*	22 Julio 1925	1 ^a Moharram 1349*	29 Majo 1930
1 ^a Moharram 1345	12 Julio 1926	1 ^a Moharram 1350	19 Majo 1931

* En la islamaj jaroj kun steleto oni devas aldoni unu supertagon al la lasta monato (Du-l-hiĝa).
Kun la islama jaro 1350 finiĝos periodo de 30 jaroj.

HEBREA KALENDARO

Jaro 5684: 11. IX. 1923—28. IX. 1924.—Jaro 5685: 29. IX. 1924—28. IX. 1925

La monatoj:

Komencdatoj	{ 1923/24: Tiŝri { 11. IX. Marĥeŝvan { 11. X. 1924/25: Tiŝri { 29. IX. Marĥeŝvan { 29. X.
Kislav { 9. XI. Teves { 9. XII. Ŝevat { 7. I. Adar { riŝon 6. II. 28. XI. 28. XII. 26. I. — 25 II.	
Adar { ŝeni 7. III. Nisan { 5. IV. Ijar { 5. V. Sivan { 3. VI. — — 26. III. 25. IV. 24. V.	
Tamus { 3. VII. Av { 1. VIII. Elul { 31. VIII. 23. VI. 22. VII. 21. VIII.	

La festoj:

Nomoj hebreaj kun traduko	Datoj	
	hebreaj (5684 kaj 5685)	ĝeneralaj 1923—1924 1924—1925
Roŝ ha-ŝana Komenco de la jaro	1.—2. Tiŝri	11.—12. IX. 29.—30. IX.
○ Com Gedalja Fasto pro Gedalja	3. Tiŝri	13. IX. 1. X.
○ Jom Kipur Tago de pentfaro	10. Tiŝri	20. IX. 8. X.
Ĥag ha-Sukos Festo de la kabanjoj	15.—21. Tiŝri	25. IX.—1. X. 13.—19. X.
Ŝemini aceres Oka festkunveno	22. Tiŝri	2. X. 20. X.
Simhas tora Gojo pri la leĝo	23. Tiŝri	3. X. 21. X.
Ĥanuka (Inaŭguro)	25. Kislav—3. Teves	3.—10. XII. 22.—29. XII.
○ Asara be-teves 10 a de Teves	10. Teves	18. XII. 6. I.
○ Taanis Ester Fasto de Ester	13. } Adar ŝeni (5684)	19. III. 9. III.
Purim (Festo de la) lotoj	14. } Adar (5685)	20. III. 10. III.
Ĥag ha-Pesah Festo de la Preteriro	15.—22. Nisan	19.—26. IV. 9.—16. IV.
Ĥag ha-Ŝavuos Festo de la semajnoj	6.—7. Sivan	8.—9. VI. 29.—30. V.
○ Ŝiv'a asar be-tamus 17 a de Tamus	17. Tamus	19. VII. 9. VII.
○ Tiŝ'a be-av (9 a de Av)	9. Av	9. VIII. 30. VII.

Festoj kun signo ○ estas fastotagoj.

ROMA KALENDARO

UNUA PARTO.

ENCIKLOPEDIO.

Kronologio.

La jaro **1925** de la *Gregoria Kalendaro* starigita en oktobro 1582 per la papo Gregoro XIII, respondas al la jaro:

1925 de la *Julia Kalendaro* (komenco: 14. Januaro 1925).

5685—5686 de la *Hebrĉa Kalendaro* (komenco de la jaro: 29. Septembro 1924).

1343—1344 de la *Mahometana Kalendaro* (komenco de la jaro 1343: 2. Aŭgusto 1924; fino 21. julio 1925).

La *Gregoria Kalendaro* estas la Julia Kalendaro plibonigita per dekreto de Papo Gregorio XIII^a la 15. Oktobro 1582 kaj sinsekve akceptita de la pli multaj civilizitaj ŝtatoj. (De 1918 sovjeta Ruslando ankaŭ uzas la Gregorian Kalendaron.)

La *Julia Kalendaro* estas ankoraŭ uzata de la Ortodoksaj popoloj; ĝi diferencas de la Gregoria per tio, ke ĝi malfruas je 13 tagoj.

La *Hebrea Kalendaro* enhavas 12 aŭ 13 monatojn, la monatoj, fiksitaj laŭ la irado de la luno, 29 aŭ 30 tagojn; la 12-monataj jaroj havas 353, 354 aŭ 355 tagojn, la 13-monataj 383, 384 aŭ 385 tagojn. Tiuj diversaj jaroj sin sekvas tiel, ke je ĉiu 19^a jaro la komenco de la hebrea jaro koincidas kun tiu de la suna jaro.

La *Islama Kalendaro* komenciĝas je la Heĝiro (16. Julio 622 p. Kr.), t. e. la forkuro de Mahometo el Meko al Medino. La monatoj havas 29 aŭ 30 tagojn, laŭ la luno; la jaro havas ĉiam 12 monatojn kun 354 aŭ 355 tagojn.

La *Roma Kalendaro* estas uzata ankoraŭ ĉe la katolika eklezio. La monato disiĝas en tri malegalaj partoj: *Calendoe*, *Idus*, *Nonoe*. La unua tago de l'monato nomiĝas *Calendes* [Mi vokas] ĉar je ĉi-tiu tago oni vokis la popolon al publikaj kunvenoj.

Tagoj	Marto, Majo Julio, Oktobro (31 tagoj)	Januaro, Aŭg. Decembro (31 tagoj)	Aprilo, Junio Sept., Nov. (30 tagoj)	Februaro (28 aŭ 29 tagoj)
1	Calendae	Calendae	Calendae	Calendae
2	VI	IV } Ante	IV } Ante	IV } Ante
3	V } Ante	III } nonas	III } nonas	III } nonas
4	IV } nonas	Pridie nonas	Pridie nonas	Pridie nonas
5	III	Nonae	Nonae	Nonae
6	Pridie nonas	VIII } Ante	VIII } Ante	VIII } Ante
7	Nonae	VII } idus	VII } idus	VII } idus
8	VIII } Ante	VI } Ante	VI } Ante	VI } Ante
9	VII } idus	V } idus	V } idus	V } idus
10	VI } Ante	IV } idus	IV } idus	IV } idus
11	V } idus	III } idus	III } idus	III } idus
12	IV } idus	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus
13	III	Idus	Idus	Idus
14	Pridie idus	XIX } Ante	XVIII } Ante	XVI } Ante
15	Idus	XVIII } Ante	XVII } Ante	XV } Ante
16	XVII } Ante	XVII } Ante	XVI } Ante	XIV } Ante
17	ĝis	XVI } Ante	XV } Ante	XIII } Ante
18	ĝis	XV } Ante	XIV } Ante	XII } Ante
19	ĝis	XIV } Ante	XIII } Ante	XI } Ante
20	VI } Ante	VI } Ante	V } Ante	III } Ante
21	V } Ante	V } Ante	IV } Ante	Pridie idus
22	IV } Ante	IV } Ante	III } Ante	Pridie idus
23	III } Ante	III } Ante	Pridie idus	Pridie idus
24	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus
25	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus
26	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus
27	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus
28	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus
29	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus
30	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus
31	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus	Pridie idus

La unua *Franca Respublika* starigis kalendaron komencanta la 22. Septembro 1792 ĝis 18. Aŭgusto 1793 kiel jaro unu (I). Ĝi estis en uzado ĝis 1. Januaro 1806 aŭ 11 Nivôse de l'jaro XIV. Ofte oni legas la nomojn de la monatoj en verkoj el tiu-ĉi tempo: ili kaj ilia signifo kun koresponda ordinara tempo estas:

Respublika:	Signifo:	Korespondas kun:
Vendémiaire	Vinrikolto	Septembro
Brumaire	Nebulo	Oktobro
Frimaire	Frosto	Novembro
Nivôse	Neĝo	Decembro
Pluviose	Pluvo	Januaro
Ventôse	Vento	Februaro
Germinal	Ĝermado	Marto

Respublika:	Signifo:	Korespondas kun:
Floréal	Florado	Aprilo
Prairial	Herbokampa	Majo
Messidor	Rikoltodona	Junio
Thermidor	Varmodona	Julio
Fructidor	Fruktodona	Aŭgusto

Ĉiu monato havis 3 dekojn da tagoj (3 Décades) kaj ĉiu tago havis nomon kiu indikis ĝian laŭnumeran vicon: Primidi, duodi, tridi, quatridi, quintidi, sextidi, octidi, nonidi, décadai. La nomoj de la sanktuloj el la gregoriana kalendaro estis anstataŭitaj per nomoj de floroj; fruktoj, legomoj, bestoj, metaloj kaj iloj agrikulturaj.

Diversaj landoj uzas ankoraŭ naciajn nomojn por la monatoj kiel ekzemple Ĉeĥoslovakio, Finnlando, Germanio kaj Litovio. La germanaj estas uzataj nur okaze, en poezio, malnovaj tekstoj kaj malofte en certaj regionoj.

Ĉeĥa:	Finna:	Germana:	Kroata:
Leden	Tammituu	Hartung	Sijeĉanj
Unor	Helmikuu	Hornung	Veljaĉa
Březen	Maaliskuu	Lenzing	Ožujak
Duben	Huhtikuu	Oster	Travanj
Květen	Toukokuu	Mai	Svibanj
Červen	Kesäkuu	Brachet	Lipanj
Červenec	Heinäkuu	Heuert	Srpanj
Srpen	Elokuu	Ernting	Kolovoz
Září	Syyskuu	Scheidung	Rujan
Rijen	Lokaku	Gilbhard	Listopad
Listopad	Marraskuu	Neblung	Studenj
Prosinec	Joulukuu	Jul	Prosinac

Litova:	Rusa:	Slavona:	Respondas al:
Sausis	Studenj	Prosinec	Januaro
Vasaris	Ljuty	Seĉenj	Februaro
Kovo men	Berezol	Suhj	Marto
Balandis	Dubenj	Cvetenj	Aprilo
Gegužės mėn	Travenj	Svibenj	Majo
Birželis	Červenj	Izok	Junio
Liepos mėn	Groznik	Lipec	Julio
Rugpjūtis	Zarnik	Serpenj	Aŭgusto
Rugsėjis	Veresenj	Rujen	Septembro
Spalių mėn	Padernik	Listopad	Oktoebro
Lapkritis	Grudenj	Studenj	Novembro
Gruodis	Prosinec	Grudenj	Decembro

Sezonoj.

Printempo: 21 Marto. *Aŭtuno:* 23 Septembro.
Somero: 22 Junio. *Vintro:* 22 Decembro.
 En la suda duonsfero la sezonoj estas inversaj.

La Eklezia Komputo.

La festoj de la Katolika Roma Eklezio estas ĉu neŝanĝeblaj t. e. ke ili okazas je sama dato, ĉu ŝanĝeblaj t. e. ke ili dependas ĉefe de la paska festo. Pasko estas fiksata de la *eklezia komputo* (lat.: *computare*, kalkuli) t. e. la kalkuloj servantaj reguligi la eklezian kalendaron. Laŭ la 1^a episkopa kunveno en Niceo (j. 325) Pasko devas esti festata la *1^{an} dimanĉon post la Plena Luno* kiu sekvas la printempan ekvinokson (tagnoktegalco) (nokto 20.—21. Marto). Pasko povas do okazi plej frue la 22^{an} de Marto, plej malfrue la 25^{an} de Aprilo. Tiu fiksado estas rezulto de aranĝo starigita ne atentante la astronomiajn fenomenojn.

La elementoj de la eklezia komputo estas notataj en la kalendaroj kaj varias ĉiujare. Por 1925, ekzemple, tiuj elementoj estas:

Ornombro	7
Epakto	5
Suna Ciklo	2
Indikcio	8
Dimanĉa litero	D

La ornombro estas luna ciklo el 19 julianaj jaroj (235 lunoj) post kiuj la samaj datoj de la monato korespondas je la samaj fazoj de la luno. Rigorsence ĝi indikis la daton de la suna monato kiam la luno estis nova. La Ĉinoj — kies historio datumas je 80000 aŭ 100000 jaroj konis tiun periodon. La greka astronomo Meton eltrovis ĝin en okcidento (432 jaroj antaŭ Kristo) kaj lia eltrovo estis skribita orlittere sur ĉiuj temploj. La *suna ciklo* estas periodo de 28 julianaj jaroj por kiu la jaro komencas per la sama semajntago kiel antaŭ 28 jaroj. La *dimanĉa litero* (A-G korespondanta je la datoj 1.—7. Januaro) indikas la daton de la unua januara dimanĉo. Kiam la jaro estas superjara oni donas du literojn. La dua tiam estas uzata nur de la 29 Februaro. En 1925 la dimanĉa litero estas D. La unua dimanĉo estas do la 4 de Januaro. Ĉiujare la dimanĉa litero malantaŭeniras je unu rango (2 rangoj por superjaro). La *roma indikcio* neniel utilas en la kalkulo de la pasko dato; ĝi estas uzata nur por starigi la datojn de la papaj bulloj. La *epakto* estas la nombro de tagoj pasintaj inter la lasta nova luno de la antaŭa jaro kaj la 1^a de Januaro de la priiraktita jaro. (En 1924 lasta nova luno la 26. Decembro.)

Festoj nefiksaj de 1920—1930.

Jaro	Pasko	Ĉiela Ascendo	Pentekosto	Unua Dimanĉo Adventa
1920	4. Aprilo	13. Majo	23. Majo	28. Novembro
1921	27. Marto	5. Majo	15. Majo	27. Novembro
1922	10. Aprilo	25. Majo	4. Junio	3. Decembro
1923	1. Aprilo	10. Majo	20. Majo	2. Decembro
1924	20. Aprilo	29. Majo	8. Junio	30. Novembro
1925	12. Aprilo	21. Majo	31. Majo	29. Novembro
1926	4. Aprilo	13. Majo	23. Majo	28. Novembro
1927	17. Aprilo	26. Majo	5. Junio	27. Novembro
1928	8. Aprilo	17. Majo	27. Majo	2. Decembro
1929	31. Marto	9. Majo	19. Majo	1. Decembro
1930	20. Aprilo	29. Majo	8. Junio	30. Novembro

Luno.

- ☾ NL = Nova luno.
- ☾ UK = Unua kvarono.

- ☽ PL = Plena luno.
- ☽ LK = Lasta kvarono.

Januaro	Februaro	Marto	Aprilo	Majo	Junio	Julio	Augusto	Septembro	Oktobro	Novembro	Decembro
2 UK	8 PL	2 UK	1 UK	1 UK	6 PL	6 PL	4 PL	2 PL	2 PL	8 LK	8 LK
10 PL	16 LK	10 PL	9 PL	8 PL	13 LK	12 LK	11 LK	10 LK	9 LK	16 NL	15 NL
18 LK	23 NL	17 LK	16 LK	15 LK	21 NL	20 NL	19 NL	18 NL	17 NL	23 UK	22 UK
24 NL		24 NL	23 NL	22 NL	29 UK	28 UK	27 UK	25 UK	24 UK	30 PL	30 PL
31 UK				30 UK					31 PL		

Eklipsoj 1925.

Dum 1925 okazas du suneklipsoj kaj du luneklipsoj.

1. 24 Januaro 1925 de l' 1 h 41 m ĝis 6 h 6 m posttagmeze plena suneklipso. Videbla en orienta parto de Norda Ameriko, en Centra Ameriko, en norda parto de Suda Ameriko, norda parto de l'Atlanta Oceano, en nordokcidenta parto de Afriko kiel en Centra kaj Okcidenta Eŭropo.

2. 8 Februaro 1925, de 9 h 9 m ĝis 12 h 15 m, vespere-matene, parta luneklipso, de $\frac{7}{10}$ de l' diametro. Videbla en la okcidenta parto de l' Pacifiko en okcidenta Aŭstralio, Azio, India Oceano, Afriko, Atlanta Oceano, Suda Ameriko kaj en orienta parto de Norda Ameriko.

3. 20—21 Julio 1925, 8 h 3 m vespere de l' 20 Julio ĝis 1 h 33 m matene de l' 21 Julio ringforma suneklipso. Videbla en nordokcidenta parto de Aŭstralio kaj en suda parto de Pacifika Oceano.

4. 4 Aŭgusto 1925, de 11 h 28 m ĝis 2 h 17 m tage, parta uneklipso kiu atingas $\frac{4}{5}$ de l'luna diametro. Videbla en okcidenta parto de Norda kaj Suda Ameriko, Pacifika Oceano, Aŭstralio, Orienta Azio kaj en India Oceano.

Mezuroj kaj Pezoj.

Metra sistemo.

La metra sistemo estas enkondukita en Franclando per leĝo de 7 Aprilo 1795 kaj estas deviga de 1837. Ĝi estas nun akceptita en ĉiuj Eŭropaj ŝtatoj (escepte Britlando, Greklando), en Meksiko, en la ŝtatoj de Centra kaj Suda Ameriko (escepte Bolivio, Paragvajo, Venezuelo). Ĝia uzado estas laŭvola en Bolivio, Britlando kaj kolonioj, Egipto, Greklando, Japanio, Paragvajo, Siamo, Turkio, Usono.

Pezo:

- 1 tuno (t) = 1000 kilogramoj.
- 1 kvintalo (kv) = 100 kilogramoj.
- 1 kilogramo (kg) = 1000 gramoj.
- 1 hektogramo (hg) = 100 gramoj.
- 1 dekagramo (dag) = 10 gramoj.
- 1 gramo (g) = pezo de 1 cm³ de distilata akvo je 4°.
- 1 decigramo (dg) = 0,1 gramo.
- 1 centigramo (cg) = 0,01 gramo.
- 1 miligramo (mg) = 0,001 gramo.

Enhavo:

- 1 kilolitro (kl) = 1000 litroj.
- 1 hektolitro (hl) = 100 litroj.
- 1 dekalitro (dal) = 10 litroj.
- 1 litro (l) = volumeno de 1 kg da akvo = 1 dm³.
- 1 decilitro (dl) = 0,1 litro.
- 1 centilitro (cl) = 0,01 litro.
- 1 mililitro (ml) = 0,001 litro.

Longo:

- 1 Miriametro (Mm) = 10 000 metroj.
- 1 kilometro (km) = 1000 metroj.
- 1 hektometro (hm) = 100 metroj.
- 1 dekametro (dam) = 10 metroj.
- 1 metro (m) = $\frac{1}{40000000}$ de la tergloba meridiano.
- 1 decimetro (dm) = 0,1 metro.
- 1 centimetro (cm) = 0,01 metro.
- 1 milimetro (mm) = 0,001 metro.

Areo:

- 1 hektaro (ha) = 10 000 metroj².
- 1 kvadratkilometro (km²) = 1 000 000 m².
- 1 aro (a) = 100 m².
- 1 centiaro (ca) } 1 m².
- 1 kvadratmetro }

Kio estas mejlo?

1 Angla	mejlo (1760 yards)	=	1609 metroj
1 Aŭstra	"	=	7586 "
1 Dana	"	=	7532 "
1 Finnlanda	" (nova)	=	10000 "
1 Franca	" (lieu)	=	4444 "
1 Geografia	"	=	7420 "
1 Hispana	"	=	7066 "
1 Prusa	"	=	7532 "
1 Mara	"	=	1852 "
1 Nederlanda	" (Kilometro)	=	1000 "
1 Norvega	"	=	11295 "
1 Sveda (Nova)	"	=	10000 "
1 Svisa	"	=	8054 "

Pezo de 1 kcm de diversaj substancoj.

Akvo	1 g.	Ligno: faga	0,7 g.
Alkoholo	0,79 "	" korka ŝelo	0,24 "
Arĝento	10,4 "	" kverka	0,7 "
Diamanto	3,5 "	Oliva oleo	0,92 "
Eburo	1,75 "	Oro	19,3 "
Etero	0,73 "	Petrolo	0,80 "
Fero	7,6 "	Plateno	21,3 "
Glacio	0,92 "	Plumbo	11,4 "
Gluo araba (nesolvita)	1,6 "	Sabloŝtono	2,5 "
Hidrargo	13,6 "	Salacido	1,2 "
Kalko	2,5 "	Salp. acido	1,5 "
Kamforo	0,98 "	Sango	1,055 "
Karbo, ŝtona	1,7 "	Stano	7,2 "
Kupro	8,8 "	Sukceno	2 "
Lakto (15 centigrada)	1,030 "	Sukero	1,606 "
Latuno	8,5 "	Sulfuracido	1,8 "
Ligno: Abia	0,5 "	Terebintoleo	0,87 "
" ebona	1,2 "	Zinko	7,1 "

Rapideco de diversaj objektoj dum unu sekundo.

Viro marŝanta 4 km dum unu horo	1,11 m
Viro marŝanta 5 km dum unu horo	1,39 m
Viro naĝanta	1,1 m
Ĉevalo trotanta	3—4 m
Ĉevalo galopanta	5—8 m
Ŝipo kun 9 nodoj en unu horo	4,63 m
Ŝipo kun 12 nodoj en unu horo	6,17 m
Biciklisto, 15 km en unu horo	4,17 m
Fervojvagonaro, 60 km en unu horo	16,47 m
Rapidvagonaro, 100 km en unu horo	27,78 m
Mara ondego	5—14 m
Modera vento	4—8 m
Aeroplano kun minima rapideco	14 m
Aeroplano kun maksima rapideco	135 m
Ventego	20—30 m
Aglo fluganta	24—30 m
Rapidega flugo de birdo, hirundo	89 m
La tero dum ĝia irado ĉirkaŭ la suno	29 600 m
Turniĝo de la tero ĉe la ekvatoro	465 m
La luno ĉirkaŭ la tero	1000 m
Rapideco de la suno en la universo	57 km
Bruo en la aero ĉe 0 grado	333 m
Lumo kaj elektraj ondoj	300 000 km

Diversaj unuoj.

Maraj: *Mejlo* ($\frac{1}{60}$ de grado) = 1852 m. — *Nodo* ($\frac{1}{120}$ de mejlo) = 15,435 m. — *Klafto* = 1,624 m. (Brita: 1,829 m).

La nombro de la nodoj mezurataj en 30 sekundoj respondas al la pohora rapideco esprimata per mejloj. La esprimo: Ŝipo faras 25 nodojn signifas 25 nodojn en 30 sekundoj = rapideco de 25 mejloj en unu horo (46,3 km).

La interna ŝipvolumeno, utila por transportado de komercaĵoj, estas mezurata per la internacia komerca tuno = 2,830 m³.

Por militŝipoj oni kalkulas la pezon *metraj tunoj* da 1000 kg en Francio aŭ per tunoj da 1016 kg en Brita Imperio kaj aliaj landoj.

Teknikaj: 1 *kalorio* (lat. calor = varmo) estas la varmokvanto necesa por varmigi 1 kg da akvo de 0° ĝis 1° C, granda kalorio; malgranda kalorio = la varmokvanto necesa por varmigi 1 g da akvo je 1° C.

1 *atmosfera premo* estas egala al la premo de hidrarga kolono alta 760 mm (meza barometra stato ĉe la maro) = la premo de 1,033 kg sur 1 cm².

1 *kilogrametro* estas la potenco necesa por levi 1 kg ĝis 1 m.

1 *ĉevalforto* (HP, t. e. *horse power* Angle) estas la potenco necesa por levi 75 kg ĝis 1 m dum 1 sekundo.

1 *ohmo* estas la elektra kondukrezisto, kiun produktas kolono de hidrargo longa 106,3 cm kaj ampleksa 1 mm² je 0° C.

1 *ampero* (unu de l'elektra fluforto) estas signata de la neŝanĝebla elektra fluo, kiu pasante tra akva solvaĵo de arĝentnitrato precipitas en 1 sekundo 0,001118 g da arĝento.

1 *volto* estas la elektromotora forto de fluo, kiu produktas 1 amperon je rezisto de 1 ohmo.

1 *wato* estas la potenco produktata de elektra forto je tensio de 1 volto kaj je fluforto de 1 ampero en sekundo. 1 wato = $\frac{1}{736}$ de ĉevalforto aŭ potenco necesa por levi 102 g ĝis 1 m dum 1 sekundo.

1 kilowato = 1000 watoj = 1,36 ĉevalforto.

Fandiga punkto de kelkaj substancoj.

Ŝtalo 1700—1900°, forĝofero 1300—1500°, griza ferfandaĵo 1200°, kupro 1065°, oro 1064°, blanka ferfandaĵo 1050°, arĝento 955°, zinko 419°, plumbo 322°, stano 241°, blanka vasko 68°, flava vakso 61°, glacio 0°, hidrargo —39°.

Vaporiga punkto de kelkaj likvaĵoj.

Hidrargo 357°, linoleo 315°, fosforo 290°, terebintoleo 157°, marakvo 104°, akvo 100°, salpetracido 86°, benzino 80°, alkoholo 78°, etero 35°.

Homa temperaturo.

La normala homa temperaturo varias inter 36,4° kaj 37,4° C, laŭ la horoj (plej alta punkto inter 6^h kaj 7^h vespere). Febra stato komenciĝas je 37,5° vespere aŭ 37° matene, 42° sekvigas morton.

Ekspansio de kelkaj korpoj.

Unu metra stango de jenaj objektoj, kun 0° ĉe 100° havas ekspansion de:

Arĝento	1,9 mm	Plumbo	2,8 mm
Fandfero	1,1 „	Stano	2,0 „
Kupro	1,7 „	Ŝtalo	1,2 „
Latuno	1,9 „	Vitro	0,8 „
Oro	1,4 „	Zinko	2,9 „
Plateno	0,9 „		

Unu litro da fluidaĵo kun 0° ĉe 100° varmigo havas ekspansion:

Akvo	43 cm	Hidrargo	18 cm
Olivoleo	80 „	Petrolo	100 „

Temperaturo.

Termometro.

La temperaturon oni mezuras per termometro. Tri skaloj estas uzataj.

Centigrado, ankaŭ nomata *Celsius* (C), laŭ la Sveda astronomo, kiu ĝin diskonigis en la plej multaj Eŭropaj landoj. La spaco inter la glaciĝa kaj vaporiga punkto de l'akvo estas dividata je 100 gradoj.

Réaumur (R), laŭ la nomo de la Franca fizikisto ĝin elpensinta. La spaco inter la glaciĝa kaj vaporiga punkto de l'akvo estas dividata je 80 gradoj. Por transformi temperaturon esprimitan per Réaumur-gradoj en centigradojn, oni multiplikas ĝin per 5 kaj dividas la produktan per 4. Uzata en Germanio kaj Ruslando.

Fahrenheit (F), laŭ la nomo de la Germana natursciencisto ĝin elpensinta. La spaco inter la glaciĝa kaj vaporiga punkto de l'akvo estas dividata je 180 gradoj. En tiu skalo, la glaciĝa punkto estas montrata per grado 32^a, la vaporiga punkto per grado 212^a. La skalo Fahrenheit estas uzata en Britaj landoj kaj en Usono. Por transformi temperaturon esprimitan per Fahrenheit-gradoj en centigradojn, oni subtrahas de ĝi 32 kaj multiplikas la restantan nombron per $\frac{5}{9}$.

Komparo de la Centgrada (Celsius), Reaumur'a kaj Fahrenheit'a Termometroj

(de -49° ĝis $+100^{\circ}$ C)

Cent.	Fahr.	Rmr.	Cent.	Fahr.	Rmr.	Cent.	Fahr.	Rmr.	Cent.	Fahr.	Rmr.
100	212	80	62	143,6	49,6	24	75,2	19,2	-13	8,6	-10,4
99	210,2	79,2	61	141,8	48,8	23	73,4	18,4	-14	6,8	-11,2
98	208,4	78,4	60	140	48	22	71,6	17,6	-15	5	-12
97	206,6	77,6	59	138,2	47,2	21	69,8	16,8	-16	3,2	-12,8
96	204,8	76,8	58	136,4	46,4	20	68	16	-17	1,4	-13,6
95	203	76	57	134,6	45,6	19	66,2	15,2	-18	nulo	-14,4
94	201,2	75,2	56	132,8	44,8	18	64,4	14,4	-19	-2,2	-15,2
93	199,4	74,4	55	131	44	17	62,6	13,6	-20	-4	-16
92	197,6	73,6	54	129,2	43,2	16	60,8	12,8	-21	-5,8	-16,8
91	195,8	72,8	53	127,4	42,4	15	59	12	-22	-7,6	-17,6
90	194	72	52	125,6	41,6	14	57,2	11,2	-23	-9,4	-18,4
89	192,2	71,2	51	123,8	40,8	13	55,4	10,4	-24	-11,2	-19,2
88	190,4	70,4	50	122	40	12	53,6	9,6	-25	-13	-20
87	188,6	69,6	49	120,2	39,2	11	51,8	8,8	-26	-14,8	-20,8
86	186,8	68,8	48	118,4	38,4	10	50	8	-27	-16,6	-21,6
85	185	68	47	116,6	37,6	9	48,2	7,2	-28	-18,4	-22,4
84	183,2	67,2	46	114,8	36,8	8	46,4	6,4	-29	-20,2	-23,2
83	181,4	66,4	45	113	36	7	44,6	5,6	-30	-22	-24
82	179,6	65,6	44	111,2	35,2	6	42,8	4,8	-31	-23,8	-24,8
81	177,8	64,8	43	109,4	34,4	5	41	4	-32	-25,6	-25,6
80	176	64	42	107,6	33,6	4	39,2	3,2	-33	-27,4	-26,4
79	174,2	63,2	41	105,8	32,8	3	37,4	2,4	-34	-29,2	-27,2
78	172,4	62,4	40	104	32	2	35,6	1,6	-35	-31	-28
77	170,6	61,6	39	102,2	31,2	1	33,8	0,8	-36	-32,8	-28,8
76	168,8	60,8	38	100,4	30,4	nulo	32	nulo	-37	-34,6	-29,6
75	167	60	37	98,6	29,6	-1	30,2	-0,8	-38	-36,4	-30,4
74	165,2	59,2	36	96,8	28,8	-2	28,4	-1,6	-39	-38,2	-31,2
73	163,4	58,4	35	95	28	-3	26,6	-2,4	-40	-40	-32
72	161,6	57,6	34	93,2	27,2	-4	24,8	-3,2	-41	-41,8	-32,8
71	159,8	56,8	33	91,4	26,4	-5	23	-4	-42	-43,6	-33,6
70	158	56	32	89,6	25,6	-6	21,2	-4,8	-43	-45,4	-34,4
69	156,2	55,2	31	87,8	24,8	-7	19,4	-5,6	-44	-47,2	-35,2
68	154,4	54,4	30	86	24	-8	17,6	-6,4	-45	-49	-36
67	152,6	53,6	29	84,2	23,2	-9	15,8	-7,2	-46	-50,8	-36,8
66	150,8	52,8	28	82,4	22,4	-10	14	-8	-47	-52,6	-37,6
65	149	52	27	80,6	21,6	-11	12,2	-8,8	-48	-54,4	-38,4
64	147,2	51,2	26	78,8	20,8	-12	10,4	-9,6	-49	-56,2	-39,2
63	145,4	50,4	25	77	20	—	—	—	—	—	—

Dispartigo de tero kaj akvo.

La surfaco de la tero estas 509 950 943 km²; de tiu sumo 151 482 943 km² estas firma tero, kaj 358 468 000 km² akvo.

Divido: Tero:

Eŭropo	10 364 047 km ²
Azio	43 802 806 "
Afriko	30 773 985 "
Ameriko	38 655 323 "
Aŭstralio	8 951 782 "
Polusoj	18 935 000 "
Sumo: 151 482 943 km ²	

Akvo:

Granda (Pacifika) Oceano	174 450 000 km ²
Atlantika Oceano	89 580 000 "
Hinda Oceano	74 646 000 "
Norda Glacia Maro	12 722 000 "
Suda Glacia Maro	7 070 000 "
Sumo: 358 468 000 km ²	

Diversaj longoj kaj mezuroj de la tero.

Amplekso de la tera ekvatoro	40 070 km
Diametro de l'ekvatoro	12 754 km
Rotacia Akso de la tero	12 712 km
$\frac{1}{15}$ de unu ekvatora grado = 1 geografia mejlo =	7 420,4 m
$\frac{1}{60}$ de unu ekvatora grado = 1 mara mejlo =	1 855,1 m
Longo de paralela grado ĉe l'ekvatoro	111,3 m
Surfaco de la tero	509 950 943 km ²

Geologia Skemo.

Epoko	Formacioj	Etaĝo	KARAKTERIZO		
			Sedimento, ŝtonoj	Bestaro	Floraro
Kvaternara = la kvara epoko.	Pleistoceno.	Aluvo. Diluvo.	Nuntempa. Leŭso, ŝlimoj, torfo.	Nuntempa. Stepa. Mamuto, elefanto.	Nuntempa. Nordaj plantaĵoj; komenco de nuna floraro.
Terciara = la tria epoko.	Juna terciara. Antikva terciara.	Plioceno.	Rulŝtonoj, Dinotercaj sabloj, Glaciejaj rokoj, ardeza karbo.	Hipariono, konkvoj, Mastodono, Dinoterio, Mambestoj.	Palmoj, Foliarboj, poplo, betulo.
		Mioceno.	Formado de brunkarbo grejzo, lignito, kalkŝtonoj.	La sama.	La sama.
		Qligoceno.	Sabloj, kalkŝtono, marnoj Gipso, sukceso, saksabrunkarbo.	Mambestoj, Paleoterio, Koraloj, Helikoj, Numulitoj.	Tropika. Palmsimilaj arboj. Marĉa cipreso, Laŭro, Figo k. a.
		Eoceno.	Marnsimilaj argiloj, lignitoj, grejzoj, kalkoj. Brun-kreto, glaŭkonito. [karbo.	La sama.	La sama.
Sekundara = la dua epoko.	Kretacea (Supra kaj malsupra kreta formacioj).	Senona.	—	Amonitoj, Belemnitoj, Konkvoj, Spongoj, Foraminiferoj.	Unuaj foliaraj arboj (Credneria).
		Turona. Cenoman. Gaŭlta. Neokoma	Sabloj (Essen, verda grejzoj, Argiloj. Klorecaj marnoj. Wealda argilo, sabloj kaj konglomeratoj.	La sama.	La sama.
	Ĵurasa.	Malmo (Portlanda, Kimeriĝa, Korala, Oksforda).	Korala kalko, Solnhofena kalko, Oolitoj, Marnoj, grejzoj kalkecaj.	Prabirdo Archeopterix, Dinosaurioj, flugantaj saŭroj (Pterodactylus), Krokodiloj.	Koniferoj, ekvisetoj, filikoj Cikadeoj, Filikoj, Cikadeoj, Koniferoj.
		—	—	—	—

30

Primara = la unua epoko [Transira].	Liaso.	Liaso — Sine-mura.	Argilmarno, Kalkoj, argiloj, Oolitoj, grejzoj.	Saŭrioj, ŝaĵoj (Ĥtiosauŭro, Plesiosauŭro), Amonitoj, Belemnitoj, Konkvoj, Brakioopodoj.	La sama.
	Triaso.	Triaso (Salhava, muŝelkalka Koecilia).	(Keŭper) Grejzo, Argilardezo, Gipso, Marno, Salo, Karbo, Kalkoj, Muŝelkalko, Dolomito.	Mambestoj, Reptilioj, Labirintodontoj, Mastodoncj, Krustacoj, Konkvoj, Kefalopodoj, Krinoidoj, Fiŝoj.	Ekvisetoj, filikoj (Lepidoptero, Daneops).
	Diaso aŭ Permo.	(Zechstein).	Ruĝa grejzo (Zechstein), Kalkŝtonoj, Ŝtonsalo (Stassfurt), Konglomeratoj, Kuprardezo.	Saŭrioj, Fiŝoj, Brakioopodoj, Stegokefaloj (Bronkiosauŭro).	Kalamitoj, Algoj, Koniferoj, iafoje Sigilarioj.
	Karbono.	Supra kaj malsupra.	Grejzo, ardezo, ŝtonkarbo, Arkoj, Graŭvako, k. t. p.	Stegokefaloj, Fiŝoj, Krinoidoj, Trilobitoj, Koraloj.	Kriptogamoj, Kalamitoj, Sigilarioj, Lepidodendrono.
	Devono.	Supra kaj malsupra Devono.	Kvarcito, grejzo, Kalko, Konglomeratoj, Ruĝa Grejso.	Kirasfiŝoj, Trilobitoj, Brakioopodoj, Tentakulidoj	Unuaj maloftaj terplantaĵoj, Maralgoj-Fukoj.
	Siluro.	Supra kaj malsupra Siluro.	Graŭvako, Diabaso, Kalko. Ardeza skistoj.	Preskaŭ nur maraj. Ekinoideoj, Trilobitoj, k. t. p.	Maralgoj.
	Kambrio.	Supra, meza kaj malsupra Kambrio	Kvarcito, glimmarmoro, Gnejso, Grejso, Kalko.	La sama.	Fukoj.
	Laŭrentio.	Supra kaj malsupra Laŭrent.	Gnejso, Labradorito, Kvarcito, Kalkŝtonaĵoj.	Vermoj, Trilobitoj.	—
Primitiva Azoa = senviva.	—	—	Erupeciaĵoj. Kristalecaj Ardezoj, Glimardezo, Gnejso, Granito, Porfiro.	Sen organa vivo.	Sen organa vivo.

31

La Kemiaj Elementoj.

1924.28

Specifa pezo ĉe elementoj, dum la ordinara temperaturo gasaj, indikas ilian pezon dum fluida stato.

La nomoj de elementoj estas laŭ "Esperanta nomenklaturado de kemio" redaktita de "Scienca kaj teknika komisiono" de la "Internacia Scienca Asocio" jaro 1913. La atomezoj kaj preferataj nomoj estas laŭ oficiala tabelo por jaroj 1921 kaj 1922 (ĝis nun valida) de "Internacia Komisiono por la atomezoj" (Subskribita: Clarke, Thorpe, Urbain).

Nomo	Etimologio	Simbolo	Atom-pezo	Atoma nombro	Specifa pezo	Fanda temperaturo	Trovinto kaj dato de eltrovo
Aluminio	lat.: <i>alumen</i> , aluno	Al	27,0	13	2,58	627 ⁰	Woehler 1828
Antimono	lat.: <i>antimonium</i> , Stibi = antimonnigro	Sb	120,2	51	6,7	630 ⁰	Konata en la antikva epoko (?)
Argono	gr.: <i>an</i> , ne; <i>ergon</i> , fano	A	39,9	18	—	—188 ⁰	Rayleigh 1894
Arĝento	lat.: <i>argentum</i>	Ag	107,88	47	10,5	962 ⁰	Prahistorie konata
Arseno	gr.: <i>arsenikon</i>	As	74,96	33	5,73	—	Albertus Magnus 13. jc.
Bario	gr.: <i>barys</i> , peza	Ba	137,37	56	3,78	850 ⁰	Davy 1808
Bismuto	germ.: <i>nekonata deveno</i>	Bi	209,0	83	9,78	264 ⁰	"Basilius Valentinus", fino de 16. jc.
Boro	<i>Borax</i>	B	10,9	5	2,45	tre alta	Gay-Lussac kaj Thé- nard, kom. de 19. jc.
Bromo	gr.: <i>bromos</i> , aĉodoro	Br	79,92	35	3,19	7,2 ⁰	Balard 1826
Cerio	Diino Ceres	Ce	140,25	58	7,04	623 ⁰	Berzelius, Hisinger, Klaproth 1803
Cezio	lat.: <i>caesius</i> , grizblua	Cs	132,81	55	1,87	285 ⁰	Bunsen, Kirchhoff 1860
Disprozio	gr.: <i>dysprosodos</i> , mal- facile atingebla	Dy	162,5	66	?	?	Lecoq de Boisbodran 1886

32

Erbio	Ylterby, sveda urbo	Er	167,7	68	?	?	Mosander 1843
Eŭropio	Eŭropo (mondparto)	Eu	152,0	63	?	?	Demarcay 1900
Fero	lat.: <i>ferrum</i>	Fe	55,84	26	7,84	1529 ⁰	Prahistorie konata
Fluoro	lat.: <i>fluo</i> , mi fluas	F	19,0	9	1,108	—233 ⁰	Davy 1813, 1814
Fosforo	gr.: <i>lumportanto</i>	P	31,04	15	1,82	44,5 ⁰	Brandt 1669
Gadolinio	Gadolin, trovinto de Itrio	Gd	157,3	64	?	?	Marignac 1880
Galio	<i>Gallia</i> , malnova nomo de Francio	Ga	70,1	31	5,93	30,1 ⁰	Lecoq de Boisbodran 1875
Germanio	<i>Germania</i>	Ge	72,5	32	5,47	900 ⁰	Winkler 1886
Glucinio (Berilio)	gr.: <i>glykys</i> (dolĉa)	Gl	9,1	4	1,85	1000 ⁰	Wöhler kaj Bussy 1828
Heliumo	gr.: <i>helios</i> , suno	He	4,00	2	—	?	Ramsay 1895
Hidrargo	gr.: <i>hydor</i> , akvo, <i>argyros</i> , arĝento	Hg	200,6	80	13,596	—38,9 ⁰	En antikva epoko konata
Hidrogeno	gr.: kiu produktas akvon	H	1,008	1	0,076	—259,9 ⁰	Cavendish 1781
Holmio	Lasta silabo de Stock- holm	Ho	163,5	67	?	?	Cleve 1879
Indio	kun indigoblua spektro	In	114,8	49	7,4	176 ⁰	Reich kaj Richter 1863
Iridio	lat.: <i>iris</i> , ĉielarko	Ir	193,1	77	22,38	2360 ⁰	Tennant 1802
Iterbio	Ytterby, sveda urbo	Yb	173,5	70	?	?	Marignac 1880
Itrio	Ytterby, sveda urbo	Y	89,33	39	?	?	Gadolin 1794
Jodo	gr.: <i>ioeides</i> , violkolora	J	126,97	53	4,93	114 ⁰	Courtois 1811
Kadmio	gr.: <i>kadmeia</i> , kalamino	Cd	112,40	48	18,64	321,7 ⁰	Stromeyer 1817
Kalcio	lat.: <i>calx</i> , kalko	Ca	40,07	20	1,52	800 ⁰	Davy 1808
Kalio (Potasio)	arabe: <i>kali</i> , sodo	K	39,10	19	0,863	62,5 ⁰	Davy 1807
Karbo	lat.: <i>carbo</i> , karbo	C	12,005	6	3,52	3500 ⁰	Prahistorie konata
Kloro	gr.: <i>hloros</i> = duonverda	Cl	35,46	17	3,17	—102 ⁰	Scheele 1774
Kobalto	germ.: <i>Kobold</i> , koboldo	Co	58,97	27	8,9	1490 ⁰	Brandt 1735
Kolumbio (Niobio)	Mineralo: Kolumbito	Cb	93,11	41	12,7	1950 ⁰	Hatchett 1801
Kriptono	gr.: <i>kryptos</i> , kaŝita	Kr	82,92	36	?	?	Ramsay kaj Travers 1896

33

La Kemiaj Elementoj.

Nomo	Etimologio	Simbolo	Atoma-pezo	Atoma nombro	Specifa pezo	Fanda temperaturo	Trovinto kaj dato de trovo
Kromo	gr.: <i>chroma</i> , koloro	Cr	52,0	24	6,92	1600 ⁰	Vanquelin 1797
Ksenono	gr.: <i>xenos</i> , fremda	Xe	130,2	54	—	—	Ramsay kaj Travers 1897
Kupro	Insulo <i>Cyprus</i> (lat.)	Cu	63,57	29	8,95	1084 ⁰	Prahistorie konata
Lantano	gr.: <i>lanthanein</i> , kaŝi	La	139,0	57	6,16	810 ⁰	Mosander 1839
Litio	gr.: <i>lithos</i> , ŝtono	Li	6,94	3	0,53	186 ⁰	Arfvedson 1817
Lutecio	lat.: <i>Lutetia</i> , antikva Paris	Lu	175,0	71	?	?	Urbain 1907
Magnezio	<i>Magnesia</i> (Tessalio)	Mg	24,32	12	1,75	800 ⁰	Davy 1820
Mangano	lat.: <i>magnes</i> , magneto	Mn	54,93	25	7,4	1245 ⁰	Gahn 1774
Molibdo	gr.: <i>molybdos</i> , plumbo	Mo	96,0	42	9,0	2600 ⁰	Hjelm 1782
Natrio (Sodo)	hisp.: <i>natron</i> , sodo	Na	23,00	11	0,98	97 ⁰	Davy 1807
Neodimo	gr.: <i>didymos</i> , dunaskito, <i>neos</i> , nova	Nd	144,8	60	6,96	840 ⁰	Brauner 1882
Neono	gr.: <i>neos</i> , nova	Ne	20,2	10	?	?	Ramsay kaj Travers 1896
Nikelo	germ.: Nickel	Ni	58,68	28	9,0	1452 ⁰	Cronstedt 1751
Nitono (radiuma emanajo)	gr.: <i>nitein</i> , rezisti	Nt	222,4	86	?	?	E. Dorn 1900
Nitrogeno (Azoto)	lat.: <i>nitrum</i> , elflorajo	N	14,008	7	?	—213 ⁰	Rutherford 1772
Oksigeno	gr.: acidproduktanta	O	16,00	8	1,18	—227 ⁰	Prisley 1774
Oro	lat.: <i>aurum</i>	Au	197,2	79	19,3	1062,3 ⁰	Prahistorie konata
Osmio	gr.: <i>osmé</i> , odoro	Os	190,9	76	22,4	2508 ⁰	Tennant 1802
Paladio	Planedo Pallas	Pd	106,7	46	11,9	1549 ⁰	Wollaston 1803
Platino	hisp.: diminutivo de <i>Plata</i> , arĝento	Pt	195,2	78	21,45	1750 ⁰	Blondeau 1774
Plumbo	angl. saks.: <i>Plumbum</i>	Pb	207,2	82	11,37	327 ⁰	Prahistorie konata
Prazeodimo	gr.: verda didimo	Pr	140,9	59	6,48	940 ⁰	Brauner 1882

Radiumo	lat.: <i>radius</i> , radio	Ra	226,0	88	?	700 ⁰	Curie 1898
Rodio	gr.: <i>rodeos</i> , rozkolora	Rh	102,9	45	12,6	1970 ⁰	Wollaston 1803
Rubidio	lat.: <i>rubidius</i> , ruĝa	Rb	85,45	37	1,53	38 ⁰	Bunsen 1861
Rutenio	lat.: <i>Ruthenia</i> , Ruslando	Ru	101,7	44	12,26	1800 ⁰	Claus 1845
Samario	<i>Samarŝki</i> , rusa scienculo	Sa	150,4	62	?	?	Lecoq de Boisbodran 1879
Selenio	gr.: <i>selene</i> , luno	Se	79,2	34	4,3	219 ⁰	Berzelius 1817
Silicio	lat.: <i>silex</i> , kvarco	Si	28,1	14	2,5	1600 ⁰	Berzelius 1823
Skandio	Skandinavio	Sc	45,1	21	?	?	Nilson 1879
Stano	angl. saks.: <i>Stannium</i>	Sn	118,7	50	7,29	231,5 ⁰	Prahistorie konata
Stroncio	Strontian, Skota urbo	Sr	87,63	38	2,6	800 ⁰	Davy 1808
Sulfuro	lat.: <i>sulphur</i>	S	32,06	16	2,07	114 ⁰	Prahistorie konata
Taliumo	gr.: <i>thalos</i> , arbotranĉo (verda)	Tl	204,0	81	11,85	290 ⁰	Crookes 1861
Tantalo	Tantalo (greka mitologio)	Ta	181,5	73	16,6	2275 ⁰	Ekeberg 1802
Teluro	lat.: <i>tellus</i> , tero	Te	127,5	52	6,0	450 ⁰	Reichstein 1783
Terbio	El elemento Iterbio	Tb	159,2	65	?	?	Urbain 1905
Titano	lat.: <i>Titanes</i> , grandeguloj	Ti	48,1	22	4,50	1850 ⁰	Gregor 1782
Torio	Dio <i>Thor</i>	Th	232,15	90	11	1700 ⁰	Berzelius 1828
Tulio	<i>Thule</i> , negastema fremdlando	Tm	169,9	69	?	?	Cleve 1879
Uranio	Planedo Uranus	U	238,2	92	18,5	1850 ⁰	Klaproth 1879
Vanado	Diino <i>Vanadis</i> (Freya)	V	51,0	23	5,69	1715 ⁰	del Rio 1803
Volframo (Tungsteno)	<i>Wolfram</i>	W	184,0	74	19	3330 ⁰	Scheele 1781
Zinko	germ.: <i>Zink</i>	Zn	65,37	30	6,9	419 ⁰	Konata en Ĉinio en 6. jc. p. K.
Zirkonio	persa: <i>Zarkun</i> , orkolora	Zr	90,6	40	6,4	2350 ⁰	Berzelius 1824

Kelkaj progresoj de la civilizo.

Agrikulturo.

Draŝmaŝino estis konstruita en 1786 de skoto Andrew Meikle. De la 18^a jarcento oni uzis pli kaj pli agrikulturajn maŝinojn.

Amuzado.

Aŭtomatoj. Ĉ. 150 j. a. K. Heron, eminenta greka mekanikisto, konigas centojn da praktikaj provoj. Li eltrovis la Heron-fonton kaj Heron-bulon, la vaporturbon, konstruis aŭtomatojn inter kiuj unu kiu post enĵeto de 5 draĥman moneron spruĉis akvon.

Astronomio.

Astronomio. 130 j. a. K. greko Hipparchos fondis la sciencan astronomion kaj priskribis 1080 situaciojn de steloj.

Eklipsoj. En 585 a. K. Tales el Milet trovas la kaŭzon de la sun — kaj luneklipsoj kaj observas la altiran forton de la magneta fero.

Gravitacia leĝo estis eltrovita en 1682 de angla fizikisto kaj astronomo Newton.

Mondsistemo de la astronomo Koperniko laŭ kiu la suno estas la centra korpo ĉirkaŭ kiu la tero kaj la aliaj planedoj sin turnas (1543).

Movado de la tero ĉirkaŭ la suno estis pruvita de la greka astronomo Aristarchos el Samos, 260 j. a. K.

Observatorio. En 1471 Regiomontanus kaj Walther fondas la unuan stelobservejon en Nürnberg. (Regiomontanus nomiĝis fakte Johannes Müller; pro lia deveno el Königsberg li nomigis sin latine Regiomontanus).

Rondformo de la tero estas pruvita de Aristoteles, 334 j. a. K. Li klarigas la antaŭan fanditan staton de la tero, la kondukon de la sono tra la aero, kalkulas la plirapidigon de libere falantaj objektoj, la poŝtecon de la levilo kaj fondas zoologion.

Rondformeco de la tero estis eltrovita 535 j. a. K. de Pythagoras, grek filozofo. Li eltrovis ke la matena- kaj vespera steloj estas la sama stelo (Venus).

Rondlinio de la tero estis kalkulita de Archytas, greka matematikisto, 390 j. a. K. Li progresigis mekanikon per matematiko. Li eltrovis la ŝraŭbon.

Sunhorloĝo. Ĉ. 1100 j. a. K. La unua sunhorloĝo estis menciita de la ĉinoj. Ĉ. 600 j. a. K. la Asirianoj eltrovis la akvan horloĝon.

Tajdo. 334 j. a. K. Pytheas greka marvojaĝisto, astronomo kaj geografo, rekonas la dependon de la tajdo laŭ la troviĝo de la luno.

Turniĝo de la tero. 325 j. a. K. Heraklides klarigas la ŝajnan turniĝon de la ĉielsfero per la taga turniĝo de la tero sur sia propra akso.

Belartoj.

Bizantia kaj Romana arto. 1000—1200. Epoko de la bizantia kaj romana stiloj kiuj sekvis la malnovan kristanan stilon.

Gotika stilo. La floranta epoko de la gotika stilo estis 1250—1350.

Renesanca stilo. Ĉ. 1420. Komencis la renesanca stilo. Frua renesanco: 1420 ĝis 1500. Alta renesanco: 1500 ĝis 1580. Baroka stilo: 1580 ĝis 1800.

Skulptarto romana. 146 j. a. K. Komencis la floranta periodo de la romana skulptarto (post la konkero de Greklando).

Skulptarto. 580 j. a. K. Komenco de la flora periodo de greka skulptarto kiu ĉesis 146 j. a. K.

Botaniko.

Botaniko. 320 j. a. K. Theophrastos greka filozofo, komencis la studon de la kreskaĵoj kaj plantis la unuan botanikan ĝardenon.

Teo. La unua teo estis alportita al Eŭropo en 1610 de Holandanoj el Azio kie ĝi estis konata jam en la VI^a jarcento. Oni trovis ĝin en Paris en 1635, en Ruslando en 1638, en Anglando en 1650.

Terpomo. En 1584 la terpomoj estis alportitaj Eŭropon el Ameriko de Walter Raleigh kaj rekomenditaj por plantado. Franz Drake helpis multe por ilia konatigo. Parmentier konigis ilin en Francio, la fizikisto Volta en Supra Italio, Frederiko la Granda en Prusio.

Kafo. Veneziaj komercistoj alportis el Arabio la unuan kafon al Eŭropo en 1624.

Kotono. Ĉ. 200 j. La kotonarbo estis alportita de ĝia hejmlando Hindio al Greklando, de Aleksandro. La kotona industrio enkondukita de la araboj, aperis ĉ. 1300 en Hispanio.

Fabrikado.

Amalgamado. 1557. Oni ekstraktis oron kaj arĝenton per amalgamado. Disigo de la metalo el ĝia minaĵo pere de hidrargo kiu dissolvigas la metalon kaj poste estas redistilata.

Betsukero. En 1747 Marggraf germana kemiisto eltrovas ke la betoj enhavas sukeron. Achard konstruis en 1801 en Silezio la unuan fabrikon de betsukero.

Cemento. En 1759 anglo Smeaton eltrovis la fabrikadon de cemento, jam konita de la Romanoj. Li rimarkis, ke la mortero preparita el brulita, argilhavanta kalko, plimalmoliĝis ankaŭ subakve (uzita unue en 1774 por la konstruo de la lumturo Eddystone). Post tio Parker fabrikis la ŝatatan "Romanan Cementon" kies fabrikado rapide

enkondukiĝis en aliaj landoj. En 1824, anglo Aspdin sukcesis fabriki la bonegan "Portland-Cementon".

Fando de metaloj. La unua privilegio por fando estis donita en 1620. Perfektiĝoj: 1722, ŝtalpatento Réaumur; 1740. Fandita ŝtalo en fandvazoj, Huntsman; 1856 Bessemerŝtalo; 1865 Martinŝtalo.

Fando de speguloj kaj fenestraj vitroj estis eltrovita de Lukas el Nehon (1688).

Glazuro. 3500 j. a. K. La Egiptanoj fabrikis potojn glazuritajn. Tiu tekniko estis konita en okcidento nur dum la Mezepoko (1299).

Ligna papero. 1843. Post multaj antaŭaj provoj fari paperon el ligno, pajlo aŭ folioj, germana laboristo Keller sukcesis trovi taŭgan lignan kaĉon (celulozo) dum li akriĝis lignon sur akriĝŝtono. La eltrovo akiris nemezureblan signifon por la paperfabrikado.

Nikelo. Cronstedt kaj Bergmann eltrovis en 1751 nikelon kiu antaŭe ne povis esti disigita de la kruda minaĵo kaj estis konsiderita de la ministoj kiel malbona kupra minaĵo. Richter en Berlin produktis la unuan fojon en 1804 puran nikelon (mondprodukto 1840: 100 tunoj; 1904: 12 000 tunoj).

Papero. 751. La persoj kaj araboj lernis de ĉinaj kaptitoj la malnovan ĉinan arton fabriki paperon. En 794 estis ŝtata paperfabrikejo el ĉifonoj en Bagdad. Plej malnovaj konservitaj paperdokumentoj: itala 1267, angla 1272, germana, 1302.

Porcelano. En 1708 Boettger kaj Tschirnhaus sukcesis fari porcelanon identan je tio de la ĉinoj (eltrovita en 1617) en la kastelo Meissen (Sachsen).

Porcelano. 617 j. estis eltrovita en Ĉinlando. Porcelanaĵoj ĉinaj estis alportitaj Eŭropon unuan fojon fine de la XVI^a jarcento.

Poŝhorloĝo. 1510. La eltrovinto de la poŝhorloĝo estis Peter Henlein en Nürnberg. Ĝi funkciis 40 horojn.

Potturnilo. 5000 j. a. K. la Egiptoj jam uzis ĝin por la fabrikado de argilaj potoj.

Skribplumoj ŝtalaj. En 1828 Gillot komencis en Birmingham la mekanikan fabrikadon de ŝtalplumoj; tiu industrio grandege disvolviĝis per la eltrovo de Perry t. e. fari truon kaj fendon en la plumo. Metalaj plumoj estis jam antaŭe fabrikitaj mane sed ne sukcesis pro la kosto, anstataŭ la anserplumon.

Sulfurkaŭĉuko (vulkanizita). En 1839 amerikano Goodyear eltrovis la vulkanizitan kaŭĉukon.

Vitrofabrikado. C. 1800 j. a. K. eltrovita de la Egiptoj. 100 j. a. K. vitraj speguloj anstataŭ la pli malnovaj metalaj speguloj, estis uzitaj de la egiptoj.

Fiziko.

Barometro. Torricelli, itala matematikisto kaj fizikisto eltrovas la aerpezon kaj konstruas la barometron. En 1648 Pascal kaj Perrier eltrovas la mezuron de la alteco pere de la barometro.

Elektra kondukilo. En 1727 anglo Gray observas la kondukeblecon de elektro per 130 m. longa fadeno. En 1730 franco Du Fay distingas pozitivan kaj negativan elektron.

Frota elektra maŝino. La unua estis eltrovita en 1663 de Otto von Guericke en Magdeburg (frotita sulfurbulo). En 1755 la elektra maŝino kun vitra disko estis eltrovita de Martin Planta, pastro en Zizers (Svislando, Grizono).

Hidrga termometro. Fahrenheit el Danzig ĝin eltrovis en 1714. Samjare Réaumur ĝin dividis en 80 gradoj. En 1742 sveda sciencisto Celsius ĝin dividis en 100 gradoj laŭ indiko de botanisto Linné.

Lenso. La arabo Alhazen faris en 1050 gravajn optikajn serĉojn kaj eltrovis la lenton uzante sfertranĉaĵojn kiel plidikigitaj vitroj.

Leyden'a botelo por akumulo de elektro estas eltrovita en 1745 de Cunaeus en Leiden, sen ke li konis la eltrovon de la unua.

Lorno. 1608. La lorno estis eltrovita de la holandano Lippershey. Galilei kiu aŭdis pri tiu sensacia eltrovaĵo, konstruis en 1610 lornon kiu ebligis al li siajn plej gravajn eltrovojn. En 1611 Kepler eltrovis a astroman lornon.

Pezperdo de naĝantaj objektoj, pezcentro de objektoj, forto de la leviloj. 260—212 j. a. K. Archimedes el Siracusa, la plej genia matematikisto kaj fizikisto de la antikveco skribis eminentajn verkojn pri ĉi tiuj temoj. Li eltrovis la puliaron, la senfinan ŝraŭbon, la brulantan spegulon ktp.

Specifa pezo. 1120. La arabo Alkazin serĉas la specifan pezon de la materioj. Lia peziĵo devis esti mirinda mekanikaĵo ĉar liaj ciferoj ankoraŭ valoras nun ĝis la tria decimala cifero.

Spektra analizo estis eltrovita en 1859 de germanaj fizikistoj Bunsen kaj Kirchhoff. Konstato de la strukturo de brulanta materio komponante ĝiajn lumradiojn per prismo, per kio la strukturo de la astroj povas esti difinitaj.

Fotografarto.

Fotografarto. En 1838 Daguerre, franca dekoracia pentristo elpensas utiligante la studojn de Niepce la fotografarton (dagerotipio, bildoj sur vitro). Talbot en London sukcesis en 1839 kopii fotografajn sur papero. En 1908 gefratoj Lumière en Lyon eltrovis la kolorfotografajn sur vitro.

Geografio.

Ameriko. 1492—1506. Kvar esplorvojaĝoj de Genovano Kristoforo Kolombo, ekipita de Reĝo Ferdinand el Hispanio, Kolombo volis atingi Hindion, kaj Japanion, la fabelaj landoj pri kiuj Marco Polo parolis, per vojaĝo al Okcidento. Tiamaniere li eltrovis Amerikon.

Aŭstralio. 1605. La Holandanoj atingas Aŭstralion kiu en 1601 estis la unuan fojon viditan el ŝipo de Portugalio. Esplorado de Aŭstralio komencis de la fino de la 18^a jarcento.

Ĉirkaŭveturo de Afriko estis plenumita de feniciaj ŝipistoj laŭ ordono de Nechos, egipta reĝo. Nur 2000 jaroj pli malfrue (1486) Bartolomeo Diaz ĉirkaŭveturis ree la kabon de Bona Espero.

Esplorvojaĝoj al Centra-Azio, de Marco Polo el Venezia okazis en 1271—1295.

Gotthardfervojo estis uzita en 1882. Ekzistas 80 tuneloj kies ĉefa estas 14984 m. longa. Ĝi estis komencita en 1872. La konstruisto estis inĝeniero Louis Favre el Chêne-Bourg-Genève.

Oceano. 1768—79. James Cook faris rondvojaĝon ĉirkaŭ la mondo. Esploro de la aŭstraliaj insuloj.

Orientaj Indioj. 1498. La portugalo Vasco da Gama eltrovas la marvojon al Orientaj Indioj kie li fondas portugaliajn koloniojn.

Panamakanalo estis malfermita en 1914. Ĝi havas 80 km. longeco kaj unuigas Atlantikon kun la Pacifika Oceano. Oni komencis la laborojn en 1881 (franca inĝeniero de Lesseps). La laboroj estis finitaj de la usona komandanto Goethals.

Polusoj. En 1909 amerikano Peary atingas la 6^{an} de aprilo la nordan poluson. En 1911 norvego Roald Amundsen atingas la 14^{an} de decembro la sudan poluson.

Suezkanalo estis malfermita en 1869. La laboroj komencis en 1859. La konstruisto estis franca inĝeniero Ferdinand de Lesseps.

Grafikaj artoj.

Kraĵono. Conté el Paris eltrovis en 1790 la nunan kraĵonon kies kerno ne plu estas segita el natura grafito, sed konsistas el pulvorigita grafito miksitaj kun argilo. Per bruligo de la interno estis eble havi diversajn gradojn da malmoleco.

Kuprogravuro estis elpensita en 1440.

Litografio. Senefelder elpensis en München (1796) la litografion kies principo baziĝas sur la nemiksebleco de akvo kaj graso. La desegnaĵo estas farita per graso koloro sur la glata ŝtono. Tiu ĉi estas malsekigita tiel ke nur la grasaj lokoj alprenas aŭ eldonas koloron.

Pergameno. Ĉ. 1400 j. a. K. rolitaj pergamenoj estis uzitaj de la egiptanoj por skribo; ĉ. 500 j. p. K. la libroformo anstataŭis iom post iom ĉe la romanoj la ĝis tiaman rolformon.

Presado per lignaj tabuloj. En 593 la ĉinoj presis skribaĵojn kaj bildojn per lignaj tabuloj. En 1370 tiu procedo estis unuafoje uzita en Eŭropo.

Presmaŝino. En 1810 germana presisto König elpensas la fandpresmaŝinon kaj la rapidpresilon. Tiu lasta plenumas mem ĉiujn agojn necesajn por presi: kaj produktas laboron pli rapidan ol manpresilo.

Skrappumo. En 1770 angla kemiisto Priestley rekomendis la uzon de kaŭĉuko por forigo de kraĵonaj strekoj.

Ŝtalpreso. En 1820 Perkins kaj Fairman elpensis rimedon moligi ŝtalplataĵojn per varmuĝigo kaj post gravado ĝin remalmoligi. Charles Heath uzis tiun procedon la saman jaron por preso de desegnaĵoj kaj bildoj.

Zinkografio estis eltrovita en 1815 de Eberhard el Magdeburg. Pro ĝia malkareco tiu preso de ilustraĵoj tre progresigis la bildpreson. En 1881 Aŭtotipio estis eltrovita de Meisenbach en München.

Hejma ekonomio.

Aerhejtado. 89 j. a. K. Sergius Orata eltrovis la aerhejtadon per varma aero traŭranta kondukilojn sub la pavimo.

Alumedoj. En 1833 anglo, Jones, fabrikas la unuajn sulfuralumedojn. En 1848 Boettger en Germanio fabrikas alumedojn senfosforajn. Tamen lia entrepreno ne sukcesis ĉar la publiko trovis neoportune, ke la alumedoj devis esti frititaj sur speciala surfaco. Dek jarojn poste svedo Lundström sukcesis enkonduki la "svedajn alumedojn".

Ĉokolado. En 1520 la hispanoj lernas en Meksiko la preparadon de la ĉokolado kaj enkondukas ĝin en Eŭropo. Azteke: Ĉoko-Kakao; atl akvo. Linné en sia botanika klasigo nomis la kakaon „Cocoa theobroma” t. e. „Kakao diamangaĵo”.

Elektra lampo. Edison elpensis en 1879 la unuan taŭgan elektran lampon. Jam en Bruxelles estis faritaj eksperimentoj per senaeraj lampoj (1838) sed sen sukceso.

Gasbruligilo elpensita en 1850 de Bunsen per mikso de gaso kun aero donas bluan tre varman senfumana flamon.

Gaslumigo. En 1885 Auer el Welsbach eltrovis perfektigon en la gaslumigo per mikado de aero kun la gaso kaj almeto de mufo el “Ceroxyd” (t. e. “maiofta tero”) kiu donas sesoble pli helan lumon, ankaŭ pli higienan (malpli da varmo kaj karbonacido).

Gaslumigo. 1807—14. Dum tiu epoko oni instalas la gaslumigon en la Londonaj Stratoj, en 1815 en Paris, en 1825 en Berlin; en 1839 unuaj provoj de Bischof por utiligo de gaso por varmigaj kaj kuiraj celoj.

Glacimaŝino per etero estis konstruita en 1834 de Anglo Perkins. Glacimaŝino per vaporigo de amoniako estis eltrovita en 1860 de franca inĝeniero Carré. Ĝi estis eltrovo de nekalkulebla valoro por la industrio de manĝaĵoj.

Hejtigo per varma akvo kun malalta premo estis elpensita de Hoyle en 1800. En 1831 Perkins instalas hejtadon per akvo varma je 200 gradoj.

Kudromaŝino. Post 100 jara serĉado de multaj elpensintoj por konstrui kudromaŝinon, usonano Elias Howe konstruis en 1845 la unuan vere uzeblan kudromaŝinon.

Kulero. La uzo de la kulero por manĝi, malrapide disvastiĝis ĉirkaŭ 1500, unue en Svislando. En 1580 oni ne ankoraŭ konis ĝin en Paris.

Necesejo kun akva purigo. La unua estis enkondukita en Paris en 1660. Cuning prenis en 1775 la unuan patenton por angla necesejo.

Nesorbeblaj ŝtofoj. En 1801 Ackermann, germano instalas en London patentigas ŝtofon kiu pere de kaŭĉuko iĝis netrairebla de akvo. La unuaj kaŭĉukaj ŝuoj estis eltrovitaj de Fresneau en 1751.

Petrola lampo. En 1855 amerikano Silliman elpensis la petrol-lampoon. En 1882 Argand el Genève ĝin pliperfektigis per aertubo meze de la meĉo.

Pluv- kaj sunombrelo fariĝis oftaj en Eŭropo post la apero de la romano Robinson Crusoe (Daniel Defoe 1719). En Ĉinlando ombreloj estis uzitaj de longe. Ĝi estis malmulte uzita de la romanoj. En mez-epoko ĝi estis uzita nur kiel pompa ornamaĵo.

Sapo. Ĉirkaŭ 200 j. nur malmulte uzita en Romo, fariĝis uzata por tualeto en ĉ. 800 j. en Mezeŭropo. Ĉirkaŭ 900 fondiĝis sapindustrio en Marseille. Tuko daŭrigis esti lavitaj per lignocindro.

Ŝu-najloj. Usonano Barnet elpensas meti najlojn ĉe la ŝuplandoj en 1810. Samjare fariĝis modo en Paris protekti la kalkanumon per malgranda ĉeval-feraĵo. Oni multe mokis siatempe pri tiu eltrovo.

Steriligaparato. En 1804 pariza kuiristo Appert eltrovas la steriligon t. e. senmikroba konservado per varmigo kaj protekto kontraŭ la aero. Lia sistemo estis la bazo de la konservindustrio kaj ebligis valorajn progresojn en medicino.

Sukero. La unua palmsukero estis alportita en 996 al Venezia de Araboj kiuj konis ĝin en sia hejmlando Hindio.

Tondiloj. 300 j. a. K. La uzo de la unuaj tondiloj malrapide disvastiĝas en Romo. Plinius diris, ankoraŭ 65 j. p. K. ke oni eltiras la lanon de la ŝafoj, sed ne tondas ilin.

Inĝenierarto.

Aerpumpilo estis eltrovita de Otto von Guericke en Magdeburg (1650).

Akva premilo. 1649. La akva premilo estas proponita de la franca matematikisto Pascal. Ĝi estis konstruita unuan fojon en 1795 de Bramah.

Arklampoj. En 1844 mekanisto Joseph Deleuil lumigas la Place de la Concorde en Paris per elektraj arklampoj (en 1802 Gaspard Robertson jam rimarkis la fajrerojn inter du karboj).

Dentradoj. 150 j. a. K. Ktesibios, greka mekanikisto konstruante akvan horloĝon eltrovis la dentradojn por ĝia reguligo.

Dinamo. Germana inĝeniero kaj fizikisto Werner Siemens elpensis en 1870 la dinamon kaj per tiu elpenso fondas la elektran industrion de forta fluo.

Elektro. En 1628, Gilbert, angla kuracisto konstatas ke la altira forto de la frotita sukenco estas sendependa naturforto, kiun li nomis elektro laŭ la greka nomo por sukenco. La supra fenomeno estis jam observita de Tales el Milet 585 j. a. K.

Falsirmilo. La eminenta itala pentristo, skulptisto, poeto kaj inĝeniero Leonardo da Vinci eltrovas en 1480 la falsirmilon, studas la birdoflugon kaj skribas geniajn verkojn pri tekniko.

Galvanismo. En 1790 Galvani el Bologna observas la agon de elektro kontraŭ diversaj objektoj, kio iniciatis Volta trovi la forton elektromotoran.

Galvanoplastiko. Livlandano Jacobi eltrovis en 1836 la galvanoplastikon, elektrokemia elektrolizo kun precipito de metalo per kio metalaj reproduktaj kaj metaltavoloj (arĝentigo, kuprigo, nikeligo) povas esti farataj.

Gasmotoro. En 1869, eks-kelnero Lenoir, en Paris, konstruas la unuan taŭgan gasmotoron. En 1867 kaj 1878 germana inĝeniero Otto konstruas ŝparigan gasmotoron. En 1897 oni eltrovis la Diesel-Petrolmotoron.

Kalkulmaŝino. En 1652 Pascal konstruas la unuan kalkulmaŝinon por adicii kaj subtrahi nombrojn de 6 ciferoj.

Kaŭĉukaj aerplengitaj radoj por veturiloj estis patentitaj en 1845 de angla fabrikisto Thomson. Pneŭmatikoj plenblovigotaj estis elpensitaj en 1890 de skota kuracisto Dunlop.

Kinematografo. En 1895. A. kaj L. Lumière en Lyon elpensis la kinematografon. Tiu elpenso havas grandan sciencan kaj edukan valoron.

Globo-aksoj. Franca ferdandisto Philipp Vaughan elpensas la aksojn kun buletoj por malpliigi la frotadon.

Manometro. Ĉ. 1500 Leonardo da Vinci eltrovas la lampovitrion, la higrometron la manometron.

Mikroskopo. En 1590 holanda fabrikanto de okulvitroj Zacharias Jansen elpensis la mikroskopon kiu estis tiam tre primitiva sed kiu poste estis plibonigita de Galilei, Newton, Hertel, Euler kaj aliaj esplorantoj. La nunaj mikroskopoĵ videbligas al la homa okulo la miliononan parton de milimetro. Per tiuj aparatoĵ kelkaj el la plej gravaj eltrovoĵ en kemio kaj medicino estis ebligitaĵ.

Pendolhorloĝo. 1656. La unua horloĝo kun pendolo estis konstruita de la holanda instruitulo Huygens. La tempmezuro pere de lancado de pendolo estis menciita jam en 1638 de Galilei.

Pezilo decimala. Ĝi estis eltrovita de Strasburga mekanikisto Quitenz en 1821. Sekve de lerta levilsistemo la almeto de kontraŭpezo estas grave plisimpligita.

Segilo laŭ diska formo estis elpensita en 1799 de Albert en Paris. La bendforma segilo estis elpensita de angla inĝeniero Newbury en 1807.

Sendanĝera lampo por minejoĵ estis eltrovita de angla kemiisto Davy en 1816.

Ŝipkronometro. John Harrison, angla horloĝisto konstruis la unuan uzeblan ŝipkronometron en 1761. Tiu aparato permesis al la maristoj difini sufiĉe precize la geografian lokon.

Skribmaŝino. La unua uzebla skribmaŝino estis konstruita de Soles Soulé kaj Gliddon en 1867. (Provoĵ faritaj en 1714 de Mill.)

Tekniko. 24 j. a. K. la roma militinĝeniero Marcus Vitruvius skribas 10 verkojn pri tekniko, arkitekturo, pentrado, fontoj, horloĝoj, kranoj, pompiloĵ, mueliloĵ, orgenoĵ, vojmezuriloĵ, militmaŝinoĵ, ktp.

Turbino. La akvoturbino estis eltrovita de la universala geniulo Leonardo da Vinci en 1510.

Vapormaŝino. La unua vapormaŝino estis konstruita de franco Papin en Kassel (1688). Ĝi estis detruita de la glacifluro de la Fulda; li konstruis la unuan vaporŝipon, la ŝipistoj detruis lian maŝinon; tiam li iris al Anglio kie li trovis neniun aprobon kaj mortis pro ĉagreno.

Vapormaŝino. En 1769 la skota mekanikisto James Watt plibonigis la primitivan vapormaŝinon de Papin, Newcomen, kaj aliaj. En 1784 li konstruis la unuan vaporhejtigon por sia laborĉambro.

Kemia teknologio.

Anilinkoloroĵ. La 18 jara Henry Perkin el London ekstraktis en 1856 el gudro la "Perkin-violkoloron" la unua anilinkoloro kiu trovis praktikan uzon.

Dinamito. Svedo Nobel, fondinto de la Nobelpremio, elpensis la dinamiton en 1867. Dinamito estas tre valora por grandaj terlaboroj.

Kemiaj sterkoĵ. En 1840 Liebig elpensis la aplikadon de kemio en agrikulturo: artaj sterkoĵ (potaso fosfatoĵ).

Kemio.

Aluminio. Wöhler, germana kemiisto sukcesis disigi aluminon el argilo en 1827.

Kemio. En 1546, Agricola, fizikisto en Chemnitz, fondas la kemion de la metaloj, kaj la sciencan minekspluatadon. 1550 sistema priskribo de la mineraloj.

Radiumo. La francaj sciencistoj F. Muy kaj L. Curie eltrovis la radion en 1898. Ĝi estas kara elemento kiu troviĝas en etaj kvantoj en peŝblendo (fr. peĉurane) 1 gramo kostas 400.000 sv. fr. Radiumo elsendas fortajn nevideblajn radiojn kiuj produktas karakteran kuracadon kontraŭ haŭtmalsanoĵ kaj abcesoĵ.

Komunikado — Komercio.

Adresaro. La unua presita adresaro aperis en 1677 (adresoĵ de la Londonaj komercistoj). En 1691 aperis la unua adresaro pariza.

Aeroplano. En 1889 germana inĝeniero Lilienthal konstruis aparon senmaŝinan. Sekve de ventoskuo okaze de flugprovo li perdis la ekvilibron kaj mortis en 1896. Amerikanoĵ Wilbur kaj Orville Wright flugis en 1904 per memfarita aeroplano 19 km kaj fondis tiel la nunan aerveturadon per aparatoĵ pli pezaj ol aero.

Akcioĵ. En 1407 la Banko de S. Georg (?) en Genova eldonis akciojn kaj pagis en 1418 la unuajn dividendojn.

Aŭtomobilo. Majoro de Rivaz el Sion (Svislando) patentas la unuan gasmotoran veturilon en 1807. Petrolaj motorveturilo de Marcus en Wien 1875. Progresoĵ estis faritaj de Bollé, Serpollet, Dion kaj speciale de Daimler kaj Benz. Tiu lasta konstruis en 1886 la unuan benzinveturilon. La unua uzebla elektra aŭtomobilo estis konstruita en Angllando (1881).

Balono. En 1782 la unua aerbalono estis konstruita de fratoĵ Montgolfier en Annonay. La balono estis malfermita malsupre. paja fajro produktis la varman suprenigantan aeron. En 1783 okazis la unua vojaĝo kun pasaĝeroĵ. Samjare pariza fizikisto Charles konstruas balonon plenigitan per hidrogeno per kiu li supreniras 3467 m. alteco.

Banko. 808 j. Lombardaj Hebreoj fondis en Italio la unuan bankon. **Biciklo** estis elpensita de germana ĉef-arbaristo Drais (ankaŭ la "Drazino" por fervojoĵ). En 1854 Fischer elpensis la pedalon.

Direkteblaj balonoĵ. En 1884 franca komandanto Renard sukcesis fari difinitan vojon kaj reveni al la forira punkto per balono konstruita de li mem. Necesis tamen ankoraŭ multaj elpensoĵ por

perfektigi tiun balonon. Ili estis faritaj ĉefe de braziliano Santos Dumont kaj Jullot en Francio kaj de Grafo Zeppelin en Friedrichshafen. Tiu ĉi lasta faris en 1908 sian unuan provflugon super Svislando.

Elektra fervojo kaj tramveturilo estis elpensita en 1879 de Werner Siemens per apliko de la de li elpensita dinamo. La unua estis specimena fervojo en la berlina ekspozicio.

Gazeto. En 912 aperis la ankoraŭ nun ekzistanta ĉina gazeto "Ĉing-Pao". La presejo ankoraŭ posedas ekzemplerojn de ĉiuj aperintaj numeroj. En Eŭropo la unua gazeto aperis en 1505. La eldonisto estis Erhart Oeglin en Augsburg.

Kabla fervojo. La unua estis konstruita en 1861 de Dücker. La unua dentrada fervojo estis konstruita en 1862 de sviso Riggenbach sur monto Rigi.

Kopipremilo por kopiado de leteroj sur malseketa papero per uzo de speciala inko, estis eltrovita kaj patentita en 1780 de James Watt eltrovinto de la moderna vapormaŝino.

Kovertoj. En 1830 angla libristo Brewer fabrikas per tranĉo laŭ ladaĵ ŝablonoj la unuajn kovertojn. En 1845 Hill konstruas la unuan maŝinon por farado de kovertoj.

Lokomotivo. George Stephenson konstruis la unuan lokomotivon en 1825. Lia lokomotivo "Rocket" tiris kvinoble sian pezon kaj vojiris ĝis 32 km. po horo. La unua fervojo kun lokomotivo funkciis en 1830 (Liverpool-Manchester).

Mapo. Ĉ. 1370 j. a. K. La plej malnova egipta mapo sur papiruso, datumas de la regnado de Ramses II, kaj montras la regionon de la orminejoj de la monto Bechem.

Monda Poŝtunuĝo por reguligo de la internaciaj poŝtaj rilatoj estis fondita en Bern (1874), laŭ iniciato de Heinrich Stephan, germana Ĝenerala Poŝtestro.

Poŝtkartoj. La oficialaj poŝtkartoj estis uzitaj unue en Aŭstrio (1869). En 1777 jam ekzistis en Paris la kutimon sendi bondezirajn kartojn ornamitajn per kupra gravuraĵo.

Poŝtmarkoj. Velay, entreprenisto de la poŝto en Paris, elpensas la poŝtmarkon en 1653. Libristo Chalmers proponas en Angllando, en 1837 kovri surfacon per gluo. Archer eltrovis en 1848 la perforadon kaj gajnis premion de 30 000 fr. dediĉitan al la plej facila elŝiristemo.

Radveturiloj. Ĉ. 2000 j. a. K. Asirianoj kaj Egiptanoj utiligas radajn veturilojn. En Eŭropo post 1000 j. a. K.

Reloj. La unua ĉevaltramveturilo sur reloj funkciis en 1825 (Stockton-Darlington, Anglio).

Senfadena telegrafo. En 1897 Marconi el Bologna konstruas la unuan grandan senfadenan telegrafejon en la haveno Spezia. En 1899 estis senfadena telegrafo inter franca kaj angla stacioj en 1902 tra la Atlanta oceano.

Submara kablo. La unua estis instalita de Brett en 1850 inter Dover kaj Calais. En 1866 kablotelegrafo inter Eŭropo kaj Ameriko estis finita.

Siphelico. En 1812 ĉeĥo Josef Ressel eltrovis la helicon. En 1829 li konstruis la unuan heliĉipon.

Telegrafo per flagoj aŭ torĉoj. — 450 j. a. K. estis eltrovita de Greko Demokritos.

Telegrafilo. La unua taŭga magnetelektra telegrafilo estis konstruita en 1833 de Gauss kaj Weber en Göttingen. En 1840 Morse, usonano eltrovis la skribtelegrafilon en 1855. Hughes konstruis tippresaparaton.

Telefono. En 1860 instruisto Reis en Frankfurt elpensas sian telefonon kiu estis granda progreso rilate la antaŭajn provojn. La telefono fariĝis praktike uzebla nur post la plibonigoj de amerikano Bell (1876). La unua daŭra instalo de telefono (50 km.) estis instalita en Ameriko (1877). En 1878 Hughes la elpensinto de la tippresa telegrafo elpensas la mikrofonon kiu ebligas aŭdi la plej mallaŭtajn bruojn kaj ebligas la plej malproksimajn interparolojn.

Vaporŝipo. La unua vaporŝipo vojaĝis sur Hudson en 1807. La konstruisto estis usonano Robert Fulton. En 1819 okazis la unua tra-vojaĝo tra Atlantiko de New York al Liverpool.

Vaporveturilo. En 1769 la unua veturilo kun vapormotora, estis konstruita de franco Cugnot. Tiu veturilo havis mallongan daŭron ĉar je la unua veturprovo ĝi difektiĝis kontraŭ muro.

Konstruado.

Ferbetono. La konstruo per ferbetono estas eltrovita de Monier en Paris (1870) kaj plibonigita de belga ŝtonbakisto Hennebique. Per enmeto de maldikaj ferbastonoj la cementaj traboj kaj kolonoj fariĝas dekfoje pli fortikaj.

Metaltuboj. Ĉ. 2500 j. a. K. La plej malnovaj kondukiloj en kupro, 400 m. longeco estis tiuj kondukantaj la pluvakvon ĉe la temploj de Abusir, Egipto.

Najloj. La unua maŝino por fabrikado de feraj najloj estis konstruita en 1785 de anglo Thomas Clifford. En 1811 James White elpensis maŝinon par fabrikado de najloj el drato, kiuj male je la antaŭaj angulaj najloj havis rondan formon.

Pulvo. 1232. La pulvo estis uzita de la ĉinoj. En 1242 ĝi estis preparita la unuan fojon de Roger Bacon, angla monaĥo kaj instruitulo.

Skrapego (drago). 1591. Variantius konstruas la unuan skrapegon ĝi estis movigita de homoj. En 1796 la anglo Grimshaw konstruas la unuan vaporskrapegon kies plibonigoj estis speciale gravaj por el-kavigo de kanaloj kaj konstruo de fervojoj.

Stratpontoj el fandfero. La anua estis konstruita en Coalbrook-deale (Angl.) en 1779. Ĝi estas arkponto kaj ankoraŭ ekzistas hodiaŭ.

Tuneloj. Ĉ. 700 j. a. K. reĝo el Juda konstruigis apud Jerusalema tunelon 531 m. longa tra rokoj por akvokondukilo. Por akvokondukilo de la urbo Samos oni faris (532 j. a. K.) 1000 m. longan tunelon, samtempe komencitan ĉe ambaŭ finoj. 305 j. a. K. Appius Claudius konstruis la unuan grandan akvokondukilon en Roma, longa je 16.500 km. plej parte subtera 263 j. a. K. estis konstruita la dua akvokondukilo de Roma, 62,300 km. subtera.

Matematiko.

Arabaj ciferoj. 1202. Leonardo el Pisa konigis la arabajn cifersistemon en Eŭropo.

Decimalaj frakcioj. 1460. La matematikisto kaj astronomo Regiomontanus el Königsberg uzas la decimalajn frakciojn kiuj iom post iom estis uzitaj en matematiko anstataŭ la kalkulo kun ordinaj frakcioj.

Diferenciala Kalkulo estis eltrovita de Leibniz en Leipzig (1744).

Kompaso. 2634 j. a. K. Oni pretendas ke ĝi estis eltrovita de maristoj de ĉina imperiestro Hoang-ti. La kompasoj estis eltrovita en Eŭropo de Gioja en 1302.

Metra sistemo. Laŭ propono de komisiono de sciencistoj, la Franca Respubliko enkondukas la unuecan mezuron metro kaj kilogramo en 1800. Ekzistas ankoraŭ hodiaŭ gravaj ŝtatoj kiuj ne enkondukis tiun gravan progreson.

Medicino.

Antisepta vundkuracado estis elpensita en 1869 de angla kuracisto Lister. Karbolo aŭ aliaj produktoj senigas la vundon je mikroboj. La traktado de la vundoj laŭ Lister ebligis la sukceson de gravaj operacioj kaj savis la vivon de centmiloj da homoj. Tiu sistemo estas ankoraŭ uzata hodiaŭ kontraŭ malpuraj vundoj dum por operacioj oni uzas aseption, t. e. ke ĉio kio tuŝos la tranĉotan vundon estas senmikrobigitaj.

Baciloj. 1849. Pollender eltrovis la bacilon de la antrakso. En 1880 Hanssen kaj Neisser eltrovas la leprobacilon. En 1882 la tuber-

kuloza kaj en 1883 la ĥolera baciloj estas eltrovitaj de germana kuracisto Robert Koch. En 1884 la difteria bacilo estas eltrovita de germana higienisto Löffler kaj la pestobacilo de sviso yersin kaj japano Kitasato.

Kloroformo. Dentkuracisto Morton en Boston uzis la unuan eteron por narkotigo (1846). Kuracisto Warren uzis ĝin kun sukceso por senkonsciigo okaze de grava operacio. En 1874 Simpson rekomendis la uzon de kloroformo.

Okulista spegulo. Helmholtz, germana kuracisto elpensita en 1851 gravan instrumenton por okulistaj esploroj. Per la reflektita lumigo de la spegulo la interno de la okulo fariĝas ankaŭ videbla. En 1855 Garcia konstruis samspecan spegulon por la observo de la laringo.

Okulvitroj. La florenzano Salvino degli Armati eltrovis la okulvitrojn (1285). La romanoj uzis travideblajn ŝtonojn, poste vitropecojn por plibone vidi.

Pasteur-Instituto estis fondita en Paris en 1887. Pasteur klarigis la procedojn de fermentado kaj putriĝo kaj pruvis ke ili estas kaŭzigitaj de la plej malgrandaj vivantaj estaĵoj. Li montris kiel viando kaj trinkaĵoj povas esti konservitaj per "pasteurizo". Pasteur eltrovis kiel vakcino, kontraŭ diversaj malsanoj povas esti eltrovitaj, per havigo de la malsano al bestoj. Pasteur trovis kuracilojn kontraŭ antrakso kaj rabio. Liaj laboroj estis bazitaj sur la serĉo de kuracilo kontraŭ tetano kaj pesto. En 1890 Behring trovis la tre taŭgan serumon kontraŭ la iama tre mortiga infanmalsano: difterio.

Roentgenradioj aŭ "X radioj" estis eltrovitaj de germana fizikisto Roentgen en 1895. Tiu eltrovo ebligas la vidon tra diversaj materioj kaj tra la homa korpo.

Sangeirkulado. En 1628, Harvey, angla kuracisto, priskribas la duoblan homan sangeirkuladon kaj klarigas ĝin per la muskolaj movoj de la koro.

Vakcinado kontraŭ variolo estis enkondukita en Eŭropo en 1796 de angla kuracisto Jenner. Kamparanino rimarkigis al li, ke melkistoj kiuj havis la nedanĝeran variolon propran al la bovinoj, estis protektitaj kontraŭ la homa variolo. En Oriento vakcinado estis jam uzita de pluraj jarcentoj.

Mekanikaj metioj.

Presarto estis eltrovita de Gutenberg en Mainz en 1436. Jam en 1423 oni presis per lignaj detranĉitaj tabuloj. Gutenberg eltrovis la fandon de apartaj kunmeteblaj metalaj literoj kaj arte transformis la manliterojn en presliterojn.

Radŝpinilo. Ĉ. 1480 la radŝpinilo anstataŭas la de pratempe uzitan ŝpinbastonon. En 1530 Jürgen en Wolfenbüttel apud Braunschweig aldonas piedmovilon al la rado.

Rotacia preso. Rapida presmaŝino estis konstruita en 1863 de amerikano Bullock. Ĝi estis pliperfektigo de la cilindra presmaŝino de König. La kompostaĵo fandita sur cilindro presas sur la papero malvolviĝanta el rulpaketo. Tiu maŝino utilas ĉefe por preso de gazetoj (500 000 gazetpaĝoj en unu horon).

Ŝpinmaŝino 1767. James Hargreaves, malriĉa angla ŝpinisto konstruis post penigaj studoj la unuan uzeblan ŝpinmaŝinon (nomita kiel ŝia filino: "Jenny"). Tiu maŝino estis detruita de laboristoj kiuj timis fariĝi senlaboraj. Hargreaves mortis en mizero. En 1769 Richard Arkwright, angla razisto klopodis plibonigi la maŝinon de Hargreaves kaj malzorgis sian panakiron. Li fariĝis mizera, lia edzino pieddisrompis la maŝinon kaj kun sia infano forlasis li. Kiam Arkwright funkciigis la unuan ŝpinmaŝinon, la manŝpinistoj detruis ĝin. Li devis forkuri al Nottingham kie bankisto Strutt lin helpis. En la sama jaro Arkwright liveris maŝinojn tiom bonaj ke la ŝpinindustrio tuj pligrandiĝis kaj oni devas konsideri lian elpenson kiel unu el la plej gravaj por la homaro. Arkwright fariĝis tre riĉa kaj estis nobeligita de la reĝo.

Teksilo. 3500 j. a. K. La popoloj de Eŭropo lernas la uzon de la staranta teksa kadro.

Teksilo. La uzua uzebla mekanika teksilo estis eltrovita de angla mekanikisto Arkwright en 1785. Franca silkteksisto Jacquard eltrovis en 1801 la mekanikan teksilon por teksado de specimenigitaj ŝtofoj.

Muziko.

Fonografo estis elpensita de amerikano Edison en 1877.

Fortepiano. La "klavikordo" estis eltrovita en 1010 de la benedikta monaĥo Guido d'Arezzo. En 1711 Christofori en Firenze pliperfektigis la martelteknikon.

Muziknotoj. En 1025 la benedikta monaĥo Guido d'Arezzo trovis en la klostro de Ravenna la notskribon. Li nomis la notojn ut, re, mi, fa, ktp. laŭ la vortkomencoj de horoj pri Johano. En 1473 oni presis la unuajn muziknotojn.

Sociologio.

Braille-skribo. Franca instruisto Louis Braille (kiu fariĝis blinda estante 3-jara) elpensas laŭ iniciato de Kapitano Barbier, palpeblan punktitan skribon por blinduloj kiu en 1879 estis deklarita kiel internacia skribo por blinduloj.

Leĝoj. 594 j. a. K. Solon donis al la atenanoj progresajn leĝojn, forigis la punojn pro ŝuldoj, donis rajtojn al la popolo kaj permesis al ĝi nedependan partoprenon en la oficiala vivo.

En 509 a. K. komenco de la roma respublika leĝdono, laŭ kiu la nuna leĝdono ankoraŭ similas.

Paco. En 1899 internacia paco-konferenco okazis en Hago. La Ligo de Nacioj estis fondita en 1920.

Patento. La unua leĝo por protekto de la elpensintoj aperis en 1624. Ĉiuj konsentitaj patentoj estis priskribitaj kun desegnaĵoj kaj publikigitaj.

Popoleduko. Pestalozzi instruas ke popolaj mizero kaj malmoral-eco povas esti plej bone kontraŭigitaj per popoleduko. Pestalozzi estis unu el la ĉefaj fondintoj de la nunaj popollernejoj.

Ruĝa kruco. Geneva interkonsento de internaciaj unuiĝoj por protekto de la militvunditoj, estis fondita en 1864 de ĝenevano Henri Dunant.

Sklaveco (forigo de la). En 1792 Wilberforce akceptigas de la angla parlamento decidon laŭ kiu fine de 1795 la komerco de sklavoĵoj estos forigita en la anglaj kolonioj. Leĝo pri forigo de la sklavkomerco aldonita en 1864 al la konstitucio de Nordameriko. Post 1865 sekvis la sudaj ŝtatoj, en 1880: Kubo, en 1888 Brazilo.

Zoologio.

Anatomio. En 1543. Vesalius el Wesel fondas pli novan anatomion per eldono de la verko "Pri la konstruo de la homa korpo" aperinta en Basel kun ligno gravuraĵoj.

Silko. 351 j. a. K. Je tiu epoko la de la ĉinoj malnove konata kulturo de la silkraŭpo kaj silktekso, estas enkondukita en Eŭropon.

La lingvoj en la mondo.

La nombro de la lingvoj porolataj tre varias kaj fidinda cifero estas ne fiksebla por longa tempo. Malhelpas la kalkuladon la necertececo pri multaj idiomoj ĉu ili estu konsiderataj kiel dialektoj aŭ kiel memstara lingvo.

Unuan provon de nombrado de la lingvoj ni havas en la verko de Adelung (1732—1806 en Dresden), kiu en sia libro "Mithridates" kalkulis 3000 lingvojn. Adrian Balbi, statistikisto kaj geografo

(1782—1848), kalkulis nur 860. Laŭ Max Müller, la nombro de ekzistantaj lingvoj ne pasas 900.

Estas do granda diferenco en la taksado, kio klariĝas per tio, ke precizan statistikon malfaciligas la ofte neebila difino neta inter lingvo kaj dialekto.

La lingva diverseco estas plej granda en Ameriko, antaŭ la alveno de la blankuloj; pli malgranda en Eŭropo, kie per la skribo la parolita vorto kristaliĝis kaj konserviĝis, malebliganta disfalon de lingvo en sublingvojn, iom post iom deflankiĝantaj de l'patrina lingvo kaj poste fariĝantaj memstaraj (ekzemple: Nederlanda lingvo el pli frua germana).

Ideala tasko de la kompara lingvoscienco celas pruvi ke ĉiuj lingvoj estas pli malpli parencaj kaj iam devenis de unu, kvazaŭ la patrino de la idiomoj. La opinio pri la fariĝo de ĉiuj lingvoj estas diskutata; jen unu lingvo el kiu devenis ĉiuj aliaj, jen multaj lingvoj, kiuj malmultiĝas iom post iom.

Jam granda paŝo antaŭen estas la konstato de lingvobranĉoj, idiomoj parencaj apartenantaj al sama branĉo, aŭ devenantaj de sama fonto.

La plej gravaj — lingvobranĉoj — estas:

1. La unusilabaj lingvoj en Sudorienta Azio.
2. La malaja lingvobranĉo.
3. La Dravida lingvaro (Suda Hindio).
4. La ural-altaja aŭ finn-ugra lingvobranĉo.
5. La lingvaro de Bantunegroj, en Suda kaj Meza Afriko.
6. La hamido-semida lingvobranĉo.
7. La indogermana aŭ indoeŭropa (arja) lingvobranĉo.
8. La amerikana lingvobranĉo.
9. La sudaŭstraliaj lingvoj.

Plie ekzistas aro da izolaj lingvoj ne ankoraŭ esploritaj aŭ neklasigeblaj en la nun konatan lingvobranĉaron. (Baska lingvo, negraj idiomoj, diversaj lingvoj en Kaŭkazo.)

La plej grava lingvobranĉo estas la indogermana, nomata ankaŭ indoaria aŭ indoeŭropa. La signifon indogermana uzis unue Friedrich von Schlegel (1772—1829) en sia verko "Sprache und Weisheit der Inder" = Lingvo kaj saĝeco de l'hindoj.

Indoaria aŭ Indoeŭropa estas precizigoj de sama ideo. Tiu-ci lingvobranĉo do estas konsiderata kiel la plej grava, ĉar al ĝi apartenas la kulturaj lingvoj de la homaro; ili distingiĝas de aliaj per riĉeco de la vortaro kaj gramatika perfekteco. La nun ekzistantajn lingvojn de tiu branĉo montras la jena tabelo.

Grupo:	Lingvoj:	Parolata en:	
1. Ĝermana	Angla	Britaj Insuloj, Usono, Britaj Kolonioj.	
	Germana	Germanio, Svislando, Aŭstrio, lim-regionoj de Germana Respubliko, Rumanio, Ruslando.	
	Nederlanda	Nederlando kaj kolonioj.	
	Flandra	Belgio.	
	Frisa	En Frislando parto de Nederlando.	
	Dana	Danmarko kaj kolonioj.	
	Norvega	Norvegio.	
	Sveda	Svedio kaj Finnlando.	
	2. Romana	Franca	Franclando, Belgio, Svislando, Kanado, Francaj kolonioj.
		Itala	Italio, Svislando, Norda Afriko, Kolonioj, Oriento.
Hispana		Hispanio, Centro-amerikaj kaj Sud-amerikaj Respublikoj, Kubo, Filipinoj kaj hispanaj kolonioj.	
Kataluna		Katalunio.	
Portugala		Portugalo, Brazilo kaj kolonioj.	
Rumana		Rumanio.	
3. Slava	Romanĉa	Svislando.	
	Friula	Friulio.	
	Rusa	Ruslando, Siberio, Pollando.	
	(Blankrusa)		
	Bulgara	Bulgario kaj limregionoj.	
	Pola	Pollando, limregionoj al najbaraj ŝtatoj.	
	Ĉeĥa	Ĉeĥoslovakio.	
	Serbo-kroata (Sudslava)	Sudslavio, limregionoj al najbaraj ŝtatoj.	
	Venda	Luzacio, Spree-arbaro (Germanio).	
	Slovena	Parto de iama Stirio nuna Sudslavio.	
Ukraina (Rutena)		Ukraina Respubliko, Orienta Galicio, Subkarpata Ruslando = Podkarpatska Rus (Parto de Ĉeĥoslovakio).	
	Slovaka	Slovakio (parto de Ĉeĥoslovakio).	
	Kaŝuba	Orienta Prusio, Pollando.	

Malgrandaj apartaj branĉoj de la indoaria lingvo-familio en Eŭropo estas la *Novgreka*, parolata en nuna Greklando, en la greka insularo; la *Albana*, en Albanio. La litova, laŭ strukturo la plej antikva lingvo, parolata en Litovio, la latva en Latvio. Konservigis en la Bretagne (franca provinco ĉe Atlanta Oceano) en Irlando, Skotlando, Wales, restoj de la kelta lingvo, iam vaste disvastigita en Okcidenta Eŭropo kaj kies postesiginojn ni renkontas en multaj urbnoj. La nomoj de tiuj idiomoj estas malsamaj: Bretona, Gaela, Irlanda. La vorto **Kimra** indikas la keltan idiomon, parolatan kaj zorge flegatan en Wales (Okcidenta bordo de britlando) laŭ la kelta tribo de Kimroj.

La ĉefaj indoariaj lingvoj en Azio estas la hinda, la Irana (Persa) kaj la Armena.

Antikvaj lingvoj el la Indoaria grupo estas la Sanskrito, la Kelta, la Greka, la Latina, la Antikvo-Slava kaj la Germana (Telitona).

Interesa libreto pri la diverseco de lingvoj kaj skriboj estas "The Gospel en many tongues"¹⁾ el kiu ĉi-tie estas represata kelkaj lingvotipoj.

Albana (en latinaj literoj): "Sepse Perëndia kaqë e deshi botënë, sa dha Birin' e ti të- vetëmlindurinë, që të mos humbasë kushdo që t'i besonjë ati, po të ketë jetë te- përjetëshme."

Bretona: Rag Doue hen deuz karet kement ar bed, ma hen deuz roet he Vab unic, evit na vezo ket kollet pioubenag a gred enhan, mes ma hen devezo ar vuez eternal.

Gaela: Oir is ann mar sin a ghrádhach Dia an saoghal, gu'n d' thug e aon-ghin Mic féin, a chum cò air bith a chreideas ann, nach sgriosar e, ach gu'm bi a' bheatha shiorruidh aige.

Kimra. Cansys felly y carodd Duw y byd, fel y rhoddodd efe ei uniganedig Fab, fel na choller pwy bynnag a gredo ynddo ef, ond e affael o hono fywyd tragwyddol.

Litova: Jaipo Dievas mylėjo svieta, kad savo viengimusįjį sunu davė, jeib visi į jį tikintieji ne prapultų, bet amžinąją gyvata turetų.

Romanĉa (Oberland): Parchei Deus hateniu il mund aschi car, ca el ha dau siu parsulnaschiu figl, par ca scadin, na crei en el, voml buca á perder, mo hagi la vita perpetua.

Venda. Pscheto tak jo Bog swet lúbował, so won swojogo jaderno-porozonego syna dal jo, aby schykne do nogo wereze, sgu bjone nebyli, ale to nimerne żywene meli.

¹⁾ The Gospel in many tongues. British & Foreign Bible Society 146 Queen Victoria Street, London E. C. (1922).

(La Evangelio en multaj lingvoj. Enhavas 553 modelojn de lingvoj kaj skriboj, en kiuj la Biblio aŭ parto estis tradukitaj.)

La esperanta traduko estas: Ĉar Dio tiel amis la mondon, ke li donis sian solenaskitan Filon, por ke ĉiu, kiu kredas je li, ne pereu, sed havu la eternan vivon.

La Lingvo Internacia.

La alproksimiĝo de la popoloj dank' al evoluiĝinta rimedaro de l'trafiko sentigas ĉiam pli kaj pli la mankon de egale rapida peradilo spirita, nome . . . internacia lingvo. Male al teknika eltrovaĵo, donante konkretan profiton per la industria kaj komerca ekspluato, la pure spiritaĵo klopodoj aŭ movadoj renkontas sennombrajn malfacilaĵojn, opozicion aĉ malamikecon ĉe la publiko. La movado pri Internacia Lingvo, kiu estas karakterizo de nia moderna tempo, ja plene spertas tiun konstaton. La pioniroj de la ideo mem estas multnombraj kaj ne limigitaj al la 20^a jarcento; jam frue, kleruloj malproksimen pensintaj, okupis sin pri la problemoj kaj riĉa estas la materialo, konservita en bibliotekoj, traktanta la internacian lingvon.

En jaro 1906 aperis franclingva verko¹⁾ "Histoire de la Universala Lingvo" kaj²⁾ "La novaj internaciaj lingvoj" (1907) kompletigo. Tiuj du libroj prezentas la unuan fojon la tutan materialon ĝis 1906, laŭ scienc-esplora maniero; ili servis kiel bazo por la preparaj laboroj de la "Delegacio por adopto de internacia lingvo" kunveninta en Paris.

La diritaj verkoj ekzamenas entute 70 projektojn de L. I. de kiuj gramatikoj estis troveblaj. Laŭsistema klasigo de ĉiuj projektoj montris tri kategoriojn da lingvoj, nome:

1. Sistemoj originalaj, sen apogo al naturaj lingvoj;
2. Sistemoj naturaj, bazitaj sur ekzistantaj lingvoj, mortintaj aŭ nunaj;
3. Sistemoj miksitaj, parte arbitraj parte ekstraktaj el naturaj lingvoj.

La unuan provon de publika propagando por la ideo de L. I. ni havas en la kreaĵo de germana pastro, prelato Martin Schleyer kiu ⁵³ en 1880 eldonis sian verkon, la lingvon Volapük.

Menade bal püki bal = Al unu homaro unu lingvo, estis la devizo de Volapük, lingvo laŭ miksitaj sistemo, bazita ĉefe sur la angla, sed ŝanĝinte la vortojn ĝis nerekonsebleco. (Vola = World — pük = speak.) Tamen la entuziasmo estis grandega; centoj kaj miloj da kursoj, oficialaj kuraĝigoj, arego da societoj, nenio mankis. La subteno de famaj sciencaĵoj, interalie la **moral**a de grava lingvisto Schuchardt¹⁾ puŝis la aferon antaŭen. Tri kongresoj okazis, aperis gazetoj kaj libroj, sed la praktika uzado evidentigis la gravajn mankojn de l'konstruo. La

¹⁾ Histoire de la Langue Universelle, par L. Couturat et L. Leau. Deuxième tirage, Paris 1907, Librairie Hachette et Cie (XXX kaj 576 p.).

²⁾ Les nouvelles Langues internationales. Paris 1907.

lingvo malaperis kaj hodiaŭ ne plu ekzistas uzantoj. La provoj reformi Volapük'on, ĉefe defendataj de profesoro Kerckhoffs (Paris) naskigis diversajn imitaĵojn de tiu lingvo (Nal Bino, Bopal, Dil, Veltparl). Neniu el ili sukcesis starigi movadon. La ideo de la lingvo internacia ŝajnis mortfrapita sekve de la malsukceso de Volapük. Tamen aperis post ĝi ĝis 1908 ne malpli ol 45 projektoj kaj inter ili kelkaj atentindaj laŭ originaleco, kiel **Idiom Neutral**, **Universal** kaj **Latine sine flexione**. Tiu lasta, propagandata kaj gvidata de profesoro Peano en Torino, publikigas periodaĵon, science prilaboranta la problemon.

La apero de Esperanto en 1887 okazis senbrue. Ne rimarkite de l'publiko, kaj eĉ se provo estis farita interesigi la amason, ĝi renkontis netan rifuzon. Esperanto ne malsukcesigis Volapük'on. Dudek jaroj da pena varbado kondukis al Esperanto la nombron da adeptoj, kiujn Volapük havis en du jaroj. Evidente ŝanĝis la percepto. Anstataŭ la Universala Lingvo, "Mondlingvo" oni komencis paroli pri "Internacia" kaj "Helpa Lingvo". La dua, sed la sama por ĉiuj.

Okaze de la Monda ekspozicio en Paris 1907, kunvenis tie la "Delegacio por adopto de internacia helpa lingvo", ekzamenanta la diversajn projektojn kaj principe akceptinta Esperanton kun kelkaj ŝanĝoj. La esperantistaro ekkoninta la danĝeron de cedo al la plej grava principo, nome la regulan evoluon **per la uzado**, rifuzis akcepti la ŝanĝojn proponitajn sub pseŭdonimo "Ido". Estas preskaŭ 20 jaroj; la faktoj montris kiom prave estis la esperantistaro, restinte fidela al sia principo de unueco. La nova lingvo ne restis la sola; sekvis aro da novaj "idoj" kaj certe ankoraŭ aperos pliaj. Seriozaj studoj pri la problemoj aperis; citindaj estas interalie tiuj de René de Saussure, A. Seidel, H. Sentis, k. a.

Analizante ĉiujn provojn, proponojn kaj projektojn, oni konstatas ke la plimulto estas por la bazo roman-slav-germana, tiom bone atingita en Esperanto.

Dum la milito aperis ankoraŭ du novaj projektoj celantaj forigi tiun bazon. La unua estis "**Romanal**" proponanta al la Aliancanoj "purigitan Esperanton", kun nur romanaj elementoj. La kontraŭo estis "**WEDE**" t. e. "**Weltdeutsch**", internacia lingvo bazita sur la kripligita lingvo de Goethe kaj Kant.

La espero, ke post la mondmilito nova organizo de l'mondo anstataŭos la anarkian staton politikan de Eŭropo, donis novan impulson por ellaboro de mondlingvaj projektoj. Citindaj estas inter aliaj "**Nov Latin Logui**", **Parlamento**, **Occidental**. Sin limiganta al nura studado kaj analizado tiaj projektoj estas utilaj al la **teoria** flanko de l'problemo; la publika agado kaj propagando malutilas; ĝi erarigas la publikon pri la praktikaj eblecoj kaj spertoj jam faritaj, kaj anstataŭ intereson al la problemoj de L. I. ĝi kreas indiferentecon aŭ eĉ malamikecon.

Tabelo de la L. I.

(kompletigota).

Nomo de l'aŭtoro	Titolo de la projekto (Nomo de la lingvo)	Apero	Nacieco de l'aŭtoro
ARNIM, VON	Veltparl	Oppeln 1896	Germano
BACHMAIER	Pasigraphie	Augsburg 1868	Germano
BARANOVSKI, DE E.	L'Idéographie	Harkov 1884	Ruso
BARRAL, JEAN	Linguo Internacional	Berlin 1914	Franco
BAUER, GEORG	Spelin	Zagreb 1888	Kroato
BAUMANN, ADALBERT	Wede (Weltdeutsch)	München 1915	Germano
BEAUFONT, DE	Ido	Paris 1907	Franco
BEERMANN, ERNST	Novilatin	Leipzig 1895	Germano
BERNHARD, SERAFIN	Lingua franca nuova	Wien 1888	Aŭstrianio
BOHIN, B.	Patoiglob	Bohinville	Franco
BOLLACK, LÉON	La Langue bleue	Paris 1899	Franco
BOND, SEDNI	Domni	Wellington 1913	Anglo
BRAAKMAN, J.	Mundolinco	Noordwijk 1894	Nederl.
CARPOPHOROPHILUS	Novum inveniendie Scripturu Oecume- nicæ	Leipzig 1734	Germano
CHAPPAZ, J. M.	Langage Instantané		
COURTONNE	Langue internationale	Nice 1885	Franco
COLAS, CLAUDIUS	Adjuvilo	Paris 1910	Franco
DALGARNO, GEORGES	Ars Signorum, vulgo Character universalis et lingua philoso- phica	London 1661	Anglo
DAMM, JANNE	PraktischePasigraphie	Leipzig 1876	Germano
DELORMEL	Projet d'une langue universelle, présenté à la Convention Nationale	Paris, An 3 (1795)	Franco
DE MAIMIEUX, JOSEPH	Pasigraphie	Paris 1797	Franco
DE MAS, SINIBALDO	L'Idéographie	Paris 1863	Hispano
DIETRICH, KARL	Völkerverkehrsprache	Dresden 1902	Germano
DONOGHUE, THIM.	Geoglot	Boston 1916	Usonano
DORMOY	Balta	Tours 1893	Franco
DYER	The Lingualumina	London 1889	Anglo
EICHHORN	Die Weltsprache	Bamberg 1897	Germano
FAIGUET	Langue nouvelle	? 1765	Franco
FIEWEGER	Dil	Breslau 1894	Germano

Nomo de l'aŭtoro	Titolo de la projekto (Nomo de la lingvo)	Apero	Nacieco de l'aŭtoro
GROSSELIN, A.	Système de langue universelle	Paris 1836	Franco
GUARDIOLA HAG, KARL	Orba Versuch einer graphischen Sprache auf logischer Grundlage	Paris 1893 Stuttgart 1902	Franco Germano
HARTL, JOS.	Perfect	Linz 1910	Aŭstrianio
HEINZELER	Universala	Stuttgart 1893	Germano
HENDERSON, GEORGES	Lingua et Latinesce	London 1888	Anglo
HILBE, FERDINAND	Die Zahlensprache	Feldkirch 1901	Aŭstrianio
HOESSRICH	Tal	Sonneberg 1904	Germano
HUMMLER, JOHN	Mundelingva	London 1889	Anglo
KOVAĽOV, ALEX.	Adelfia	Rostov 1912	Ruso
KÜRSCHNER	Lingua Komun	Orselina	Germano
LAUDA, EUGEN	Kosmos	Berlin 1888	Germano
LETELLIER	Cours complet de langue universelle	Caen 1852—55	Franco
LIPTAY, DR.	Langue catholique	Paris 1892	Slovakio
LOTT, JULIUS	Mundolingue	Wien 1888	Aŭstrianio
MALDANT	La langue naturelle	Paris 1887	Franco
MARCHAND	Dilpok	Besançon 1898	Franco
MENET, CHARLES	Langue Universelle	Paris 1886	Franco
MERIGGI, CÉSARE	Blaia Zimondal	Pavia 1884	Italo
MICHAUX, A.	Romanal	Boulogne 1917	Franco
MILL	Anti-Volapük	Neuwied 1893	Germano
MOLEE, ELIAS	Tutonish	Chicago 1902	Usonano
MOLENAAR, H.	Universal (Panroman)	? 1903	Germano
NICOLAS, DR ^o	Spokil	Angers 1900	Franco
PAIČ, MOSES	Pasigraphie	Semlin 1859	Serbo
EANO, GUISEPPE	Latino sine flexione	Torino 1903	Italo
IRRO	Universal Sprache	Paris 1868	Franco
POMPIATI, KARL	Nov Latin Logui	Wien 1918	Aŭstrianio
PUCHNER	Nuove-Roman	Linz 1897	Aŭstrianio
REIMANN	Languae interntionale étymologique	Paris 1877	Franco
RIEGER, W.	Ziffern Gramatik	Graz 1903	Aŭstrianio
ROSA, DR ^o	Le Nov-Latin	Torino	Italo
ROSENBERGER, W.	Idiom Neutral	Leipzig 1902	Ruso
RUDELLE, DE	Pantos—Dimou—Glossa	Paris kaj Bordeaux 1858	Franco
SAINT DE MAX	Bopal	Paris 1887	Franco

Nomo de l'aŭtoro	Titolo de la projekto (Nomo de la lingvo)	Apero	Nacieco de l'aŭtoro
SAUSSURE, RENÉ DE	Antido, Lingvo Kosmopolita	Genève 1908	Sviso
SCHIPFER, J.	Esperantido, Esperantida	Bern 1920	
SCHLEYER, MARTIN	Communications-sprache	Wiesbaden 1839	Germano
SEIDEL, A.	Volapük	Konstanz 1885	Germano
SOTOS, OCHANDO	Ile (Elpilingue)	Berlin 1909	Germano
SPITZER, KARL	Projet d'une langue universelle	Paris	Hispano
STEINER, P.	Parla	Heidelberg 1907	Germano
STEMPEL	La Pasilingua	Neuwied 1885	Germano
SUDRE, FRANÇOIS	Myrana und die Welt-sprache	Kempten 1889	Germano
TALUNDBERG, MANNUS	Solrésol	Paris 1866	Franco
URQUART, THOMAS	Perio	Elberfeld 1904	Germano
VERHEGGEN, SEBASTIEN	Legopandecteisio	London 1653	Anglo
VIDAL	Nal Bino	Liège 1886	Belgo
VOLK kaj FUCHS	Langue universelle	Paris 1844	Franco
WALD, MAX	Die Weltsprache	Berlin 1883	Germano
WEISBART, JOSEF	Pankel	Großbeeren 1906	Germano
WILKINS, JOHN	Unial-Eŭropal	Mainz 1909, Nürnberg 1923	Germano
WOLKE	An Essay towards a Real Character and a Philosophical Language	London 1668	Anglo
ZAKRZEWSKI, ADAM	Die Pasiphrasie	Dessau 1797	Germano
	Lingua internacia	Warszawa 1905	Polo

LEBRON ROBOCZEWSKI

Pri Stenografio.

1924-38

Eble neniam oni scios kiam la homoj komencis uzi la rapidan skribon por kapti la paroladojn de aliaj personoj. Estas permesite kredi, ke tiu skribmaniero estis jam uzata de la malnovaj Grekoj, sed neniam dokumento ebligas tion certigi.

La plej malnova sistemo konata estas tiu de Tiro, sklavo liberigita de Cicero. Lia sistemo estas konata sub tiu nomo: Tironaj Notoj.

Ni scias ke la 5 decembro de l'jaro 63 antaŭ Jesuo-Kristo, dum la Catilina konspiro, Tiro, samtempe kelkaj senatanoj, enskribis la paroladon de Cato, kiu postulis morton por la konspiritoj. Kiajn mallongigojn ili tiam uzis? Ŝajnas ke la Tironaj notoj aperis nur 10 jarojn poste.

La tironaj notoj, uzitaj dum tiuj antikvaj tempoj, daŭris ĝis la fino de la mezepoko. Ili konsistis el mallongigoj de l'grafikaj signoj, kies ili montris la erojn nepre necesajn. Kutime ili enhavis 2 elementojn: unu radikon — kiu povis esti ĉu la unua litero, ĉu la unua silabo, ĉu kelkaj literoj aŭ signoj de la vorto riprezentita — kaj finaĵon, pli malgranda ol la radikoj.

Kvankam ĝis la XVII^a jarcento oni ne trovas postsignon de vera stenografio, kelkaj predikoj tamen estis kaptitaj en Francio same kiel en Italio. Tio certe okazis per originalaj rimedoj, ĉar la tironaj notoj ne postvivis la X^a jarcenton.

La unuaj provoj por verki stenografan sistemon estis faritaj en Britlando. Timothy Bright en 1588 eldonis ŝatindan lernolibron, sed *The art of Stenography*, el John Willis, publikigita en 1602, estas vere la unua interesa sistemo.

En Francio, post kelkaj aliaj provoj, la unua rimarkinda lernolibro estas tiu de pastro Jacques Cossard: *Méthode pour écrire aussi vite qu'on parle*, publikigita en 1651.

La sekvantaj landoj, kie sistemoj estis publikigitaj estas: Nederlando (1673) kaj Germanio (1678).

De tiu momento la stenografarto pli kaj pli disvastiĝis, sed ĝi restis ĉiam propraĵo de malmultnombraj praktikistoj. Malgraŭ la provoj faritaj en Francio de *Conen de Prépéan* (1813), *Aimé-Paris* (1822) kaj *Grosselin*, kiu aliparte publikigis sistemon de internacia lingvo, por instrui stenografion en la lernejoj, oni ĝenerale konsideris ĝin kvazaŭ kiel malfacilega scienco, akirebla nur de esceptaj kleruloj.

Iu nova aŭtoro *Duployé*, konsideris la aferon laŭ tute nova vidpunkto. Anstataŭ celi rapidan skribmanieron, kiu ebligus kapti la rapidan parolon, li nur intencis verki skribon tiel simplan, ke per ĝi oni facile povus instrui la skribadon kaj legadon al la malkleruloj, multnombraj je tiu tempo.

Duployé eldonis verketon en 1860, kaj oficiale publikigis sian sistemon

en 1867. Lia propagando por la disvastiĝo de la stenografio estis fervore helpita de siaj adeptoj . . . kaj baldaŭ de l'uzado de la skribmaŝino

La sistemoj nune plej uzataj estas, en la landoj de brita lingvo tiu de Pitman, kiu tie estas preskaŭ sole uzata, krom tiu de Gregg kiu pli kaj pli disvastiĝas en Usono.

En Francio, flanke de kelkaj adeptoj de Aimé-Paris, kies sistemo estas pli konata en Svislando, la preskaŭ tuta stenografistaro uzas ĉu la sistemon de Prévost-Delaunay (1866), ĉu tiun de Duployé, kies supera grado nomita *Métagraphie*, verkita en 1897 de l'Stenografa Instituto el Francio, ĉiutage trafas novajn sukcesojn.

En Germanio — lando kie plej bone stenografio disvolviĝis — la du ĉefaj sistemoj estas tiu de l'fame konata Gabelsberger, la sola aŭtoro kies statuo ornamas publikan placon, kaj tiu de Stolze-Schrey; la unua publikigita en 1834, la dua en 1897. Antaŭ nelonge oficiala komisiono estis elektita por unuigi la diversajn sistemojn kaj starigi unuecan skribmedon intertempe definitive publikigitan. (Reichskurzschrift.)

En Hispanio la sistemoj de Marti kaj de Garriga estas plej konataj.

En Italio la sistemo publikigita en 1906 de Meschini, sukcese kontraŭstaras la adaptaĵojn Gabelsberger-Noë kaj Pitman-Francini.

En Nederlando la adeptoj de Groote certigas, ke tiu sistemo realigis la unuecon en tiu lando. Ni ne povis kontroli tiun diron, kiu surprizas pri lando, kie naskiĝis multnombraj sistemoj.

Ĉiuj nunaj sistemoj estas divideblaj laŭ du ĉefaj principoj: ia grafikaj aŭ skribliterformaj kaj la geometriaj.

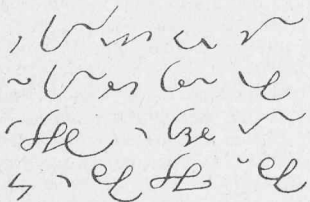
La unuaj, kiuj estas uzataj en la orienta parto de Eŭropo (Germanio, Nederlando, Italio, k. t. p.), konsistas el signoj klinigitaj kiel la kutima skribmaniero. Iliaj adeptoj pretendas ke oni skribas ilin pli facile ĉar la mano estas alkutimigita je tiu inklino.

La duaj, kiujn oni uzas en la okcidenta parto (Britlando, Francio, Hispanio, k. t. p.), kaj en la preskaŭ tuta Ameriko, konsistas el signoj, kiujn oni skribas laŭ ĉiuj direktoj. Ili estas bazitaj sur tiu fundamento, ke la sonoj plej ofte uzataj devas esti riprezentataj per la plej simplaj signoj.

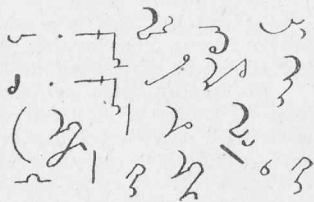
Por Esperanto, same kiel por ĉiuj naciaj lingvoj, originalaj sistemoj estis verkitaj. Sed, se ni konsideras, ke Esperanto ne estas lingvo universala, sed nur helpa kaj internacia, ni tute ne povas esperi sukcesigi tiajn sistemojn kontraŭ la multnombraj kaj multvaloraj jam ekzistantaj, ĉar la esperantisto devas esti kapabla stenografi ne nur la internacian sed ankaŭ sian nacian lingvon. Por tion fari, uzado de bona alkonformigo de l'nacia sistemo jam lernita estas certe la plej ŝatinda rimedo.

Por ebligi ke oni komparu la diversajn skribmanierojn, ni publikigas modelojn de 8 diversaj stenografioj. Dezirante, ke tiu elmontraĵo estu plej interesa por ĉiuj, la teksto estas la sama por ĉiuj modeloj. Ĝi konsistas en la unua strofo de nia himno: La Espero.

Originalaj Sistemoj.

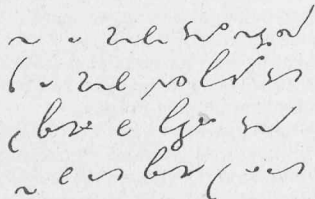

Aoro (Sprotte).

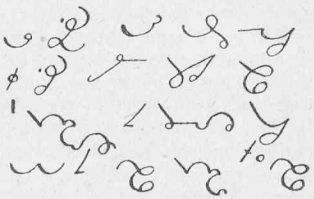

L'Espero (Barit).

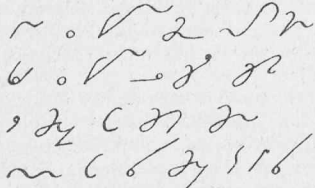
Alfaroj.

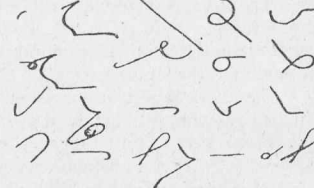
Gabelsberger (Schramm).

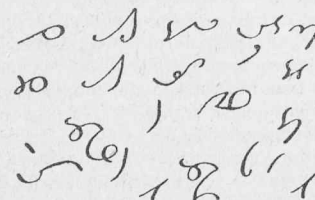
Aimé-Paris (Lefèbvre).

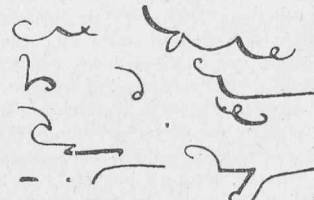
Grootte (Cozen).

Duployé-Institut (Flageul).

Mesc'ini (Russo).

Pitman (Butler).

La muziknotado.

La universale uzata muziknotado disvolviĝis de el la Mezepokaj Neŭmoj (VIII^a jarcento) ĝis sia nuna formo, pasinte tra la kvadrataj notadoj nigra kaj blanka. Dum tiu pli ol miljara evoluado ĝi akiris aron da bonaj kvalitoj inter kiuj la ĉefaj estas la uzo de la liniaro, de la notoj, de la paŭzoj, de la notnomoj, k. c.; sed, precize pro tiu longa kaj ne ĉiam racia disvolviĝado, englitiĝis en ĝin kaj enrestis ankaŭ kelkaj bedaŭrindaj malregulaĵoj kaj nelogikaĵoj kiujn estus dezirinde origi el ĝi.

La ĉefaj el ĉi-tiuj difektoj estas la jenaj: 1^e la monstro de 12 efektive diversaj kaj sendependaj duonaj tonoj de temperata kromatika gamo per 31 signoj de diatona notado, pro la motivo ke ĉiu diatona noto estas montrebla du- eĉ trimaniere (ekz.: do = si diezo = re duobla bemolo); 2^e la uzo de diversaj kleoj, pro kio unu kaj sama sonsigno estas lokita alie laŭ la uzata kleo; 3^e la samnomoj notoj ne havas la saman staron en la diversaj oktavoĵoj eĉ ĉe la uzo de unu kaj sama kleo; 4^e la tri nun ankoraŭ uzataj kleoj ne sufiĉas por montri ĉiujn sonojn de la moderna muzikskalo; efektive, malsupre de FA sub la liniaro en fa-kleo, ekzistas 2¹/₂ oktavoĵoj, kaj supre de SOL supre de la liniaro en sol-kleo ekzistas ankoraŭ 2¹/₂ eĉ 3¹/₂ oktavoĵoj! — 5^e, la uzo de diezoj, bemoloj kaj bekaroj fariĝas ĉiam pli ĝenananta en la nuntempa muziko: tiuj signoj devus malaperi; 6^e la diverseco de notvaloro kiel tempunuoj; krom tio la monstro de la takto, de la notovaloroj kaj de la paŭzoj kaj la liniaro mem estas plireguligeblaj kaj plisimpligeblaj.

Jam de pli ol ducent jaroj, aro da muzikkleruloj provis plibonigi la muzikskribon, sed preskaŭ neniu el ili komprenis la veran esencen de la problemoj! Pli ol 300 sistemoj estas proponitaj. Ili estas dividiblaj en du grupojn laŭ tio ĉu ili forĵetis ĉu konservis la liniaron.

En la unua grupo estas citeblaj la aŭtoroj kiuj proponis la uzadon de literoj kiel notoj, ion cetere nenovan en la muziko! Inter ili estas Bernard Schmidt (1577), Joachim Burmeister (1601), Cruger (1546—1614). En 1639^a Patro Antoine Parran ankaŭ proponis montri la sep sonojn de la gamo per la literoj c, d, e, f, g, a, b aŭ per la ciferoj 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 (ambaŭfoje de "do" ĝis "si"). La cifera notado estas reprenita kaj perfektigita en 1677 de Patro Jean-Jacques Souhaitty (nur por la Plankanto), poste de Jean-Jacques Rousseau (en 1742) kaj fine tute perfektigita kaj sukcese disvastigita en Franclando kaj en la franclingvaj landoj, de Pierre Gálin (1808), Aimé Paris kaj Armand Chev . En 1812 estis eldonita en Angllando perfektigita litera sistemo, sub la titolo "Tonic sol fa", elpensita de Miss Glover kaj ĝuanta grandan disvastiĝon en Britujo.

Aliaj aŭtoroj uzas notojn sen liniaro kies formo (Sauveur) aŭ vostondirekto (De Motz de la Salle) montras la diversajn diatonajn sonojn. Kelkaj elpensintoj proponis signojn tute fantaziajn kaj strangajn, formantajn projektojn plene nepraktikeblajn (Riebesthal, 1810; Bertini, 1814; k. c.).

En la dua grupo estas citindaj la sistemoj stransignaj de Edmond Jue (1824), Maurice Delcamps (1860), Danel, k. c.; ankaŭ tiu de William Striby kiu skribas la notojn sur du sesliniaj liniaroj kies kvaraj linioj estas plidikigitaj kaj kies samnomaj notoj estas interspacitaj je du oktavo. En aliaj sistemoj, la aŭtoroj uzas blankajn (aŭ malplenajn) notojn por montri la "diatonajn" sonojn, kaj nigrajn notojn, por montri la "kromatikajn" intersonojn, io kio aspektigas tre strange ĉiun muzikaĵon skribitan per tia procedo.

Ĝis nun ni citis nur metodojn kies aŭtoroj tute erare komprenis la problemon kaj elpensis skribojn tute ne uzeblajn praktike, ĉefe por noti multvoĉan aŭ multinstrumentan muzikon. La sekvantaj elpensintoj realigis en siaj verkoj almenaŭ parte ĝustajn ideojn: Boigelou (samtempano de J. J. Rousseau) proponis, je la unua fojo, sendependigi la 12 duonajn tonojn de la kromatika temperata gamo, skribotajn sur seplinia liniaro. Li nomis ilin: ut, de, re, ma, mi, fa, fi, sol, be, la, sa, si. En la komenco de la XX^a jarcento, la Argentino Menchaca faris la samon en sistemo multe tro sinteza. Kolonelo Treuille de Beaulieu (1809—86), aŭ, laŭ iaj scienculoj, Charles Fourier (1772—1837) skribis la sep diatonajn notojn sur trilinea liniaro, similigante tiel la staron de ĉiuj samnomaj notoj en ĉiuj oktavo; fine Kolonelo Treuille kaj, inter aliaj, la belgo Charles Meerens (1881—?) havis la ideon numeri la oktavojn.

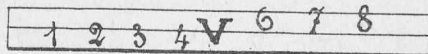
Sed ĉu do ne ekzistas sistemo kiu estus la plena, definitiva solvo de la problemo? Certe! Ununura solvodona sistemo ekzistas de 1907^a, jaro dum kiu la belgo S^{ro} Jean Hautstont, publikigis la "Aŭtonoman Muziknotadon", kiu estas nenio alia ol sukcesinta kunfando en unu sistemo de la suprecititaj bonaj ecoj de la ordinara muzikskribo kun la parte bonaj ideoj de l'jus nomitaj aŭtoroj. Kunigante la simplecon al la perfekteco, la A. M. N., vera ovo de Kolombo, taŭgas samtempe kiel skribo popola kaj arta, kapabla noti la muzikon modernan kaj eĉ estontan tiel bone kiel la klasikan kaj pro tio ĝi formas logikan pluan evoluon de la ordinara muzikskribo. Ricevinte la aprobon de multaj muzik-verkistoj — kaj — scienculoj, inter kiuj Claude Debussy, ĝi posedas jam en diversaj landoj kernon de entuziasmaj adeptoj. Por daŭrigi la tutmondan disvastiĝon de tiu sistemo — kiu povas funkcii flanke de la ordinara muzikskribo kiel "helpa" notado — fondiĝis la "Internacia Asocio por la propagando de la Aŭtonoma Muziknotado (I. A. P. A. M. N.)".

AŬTONOMA MUZIKNOTADO.

A. Liniaro, notoj, notnomoj:

Diagram of a musical staff with notes and names: DO de RE me MI FA fo SOL sa LA li SI DO. Arrows indicate intervals between notes.

B. Seriomontriloj (serio = oktavo):

La serio V enhavas la diapazonan noton "la"

C. Valoroj (nur unu tempunuoca valoro):

Nomoj: Kyazobla, duobla, unua, duona, kvazona, okona, deksexona

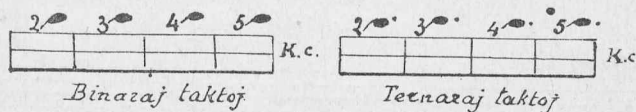
Notoj:

Paŭzoj:

Valoroj: 4, 2, 1, 1/2, 1/4, 1/8, 1/16

Punkto aldonas duonan valoron -

D. Taktomontado:

E. Intenseco: p = mallaŭte, l = laŭte

f. { neutrala, intenseco } β = tre mallaŭte, α = tre laŭte

β = trege mallaŭte, α = trege laŭte

F. Krume, ĉiuj ceteraj signoj de l'ordinara muziknotado.

FUNDAMENTAJ SIGNOJ DE KELKAJ SISTEMOJ.

Sauveur: p p q b b d d
 ut re mi fa sol la si
 nomitaj: pa za ga so bo lo do

De Motz de la Salle:

ut re mi fa sol la si

Riebesthal: X ◊ ◐ S O ◻ ☾
 ut re mi fa sol la si

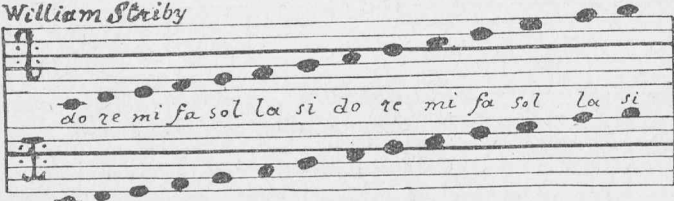
Bertini: S ◊ ◐ S O ◻ ☾
 (Kromatike) do zo ne tãt xãt mo bo lo be jãt bãt vãt

Ed. Jue:
 do re mi fa sol la si do

Maurice Delcamps (sur trilinia linjaro):

do re mi ka bol la si

William Striby

 do re mi fa sol la si do re mi fa sol la si

Fouquier:

do re mi fa sol la si

Famaj komponistoj kaj muzikverkistoj.

- d'Albert, E., *1864: Eminentia fortepianisto kaj sukcesa komponisto de operoj (*La forveturo, Fluto solo, Tieland, Die toten Augen*).
 Alfarabi, ĉ. 900—950: Eminentia araba muzikteoriulo.
 Allegrì, Gr., 1584—1652: 9-voĉa *Miserere* por la Kapelo Sikstina.
 Ambrosius, 333—97: Aŭtoro de religiaj himnoj.
 Andras de Kreta, 650—720: La plej malnova komponisto de kanonoj.
 Arcadelt, Jakobo, ĉ. 1514—57: Eminentia madrigalisto.
 Bach, J. Seb., 1685—1750: La majstro de la polifona kaj homofona stiloj, instruisto de ĉiuj postaj muzikistoj. Komponis por ĉiuj instrumentoj, prefere por orgeno kaj kantvoĉoj (verkoj: 59 volumoj).
 Bantock, G., *1868: Sukcesa moderna angla komponisto kaj orkestrdirektanto (averturoj, simfoniaj poeziaĵoj, verkoj por kantvoĉoj).
 Beethoven, L. v., 1770—1827: La ĉefo de la klasikaj komponistoj. 9 simfonioj, 38 sonatoj por fortepiano, 16 kordkvartetoj; opero: *Fidelio*.
 Benoit, Peter, 1834—1901; kreinto de la Flandra muzikskolo; genia komponisto ĉefe oratoria (*Lucifer, Rubens-kantato, De Oorlog [La Milito], De Schelde*); kantoj.
 Berlioz, H., 1803—69: Kreinto de la programmuziko; eminenta orkestrteknikisto; simfonioj (*La Fantastique*), operoj, rekviemo.
 Bizet, G., 1838—75: Mondfama pro sia opero *Carmen*; krome la operoj *La perlkastistoj, Djamileh*; 3 simfonioj.
 Boieldieu, F. A., 1775—1834: Sukcesaj, melodioriĉaj operoj (*Jean de Paris, La dame blanche*).
 Bossi, E., *1861: Eminentia moderna itala orgenisto kaj komponisto; ĉambra kaj eklezia muziko, orkestraj verkoj, 3 operoj.
 Brahms, Joh., 1833—97: Profundpensa komponisto de (4) simfonioj, ĉambra muziko, ĉarmaj kantoj.
 Bruckner, A., 1824—96: 9 belegaj, ofte pompaj, treege impresaj simfonioj (la lasta dediĉita "Al la bona Dio"). [muziko].
 Caldara, A., 1670—1736: 74 operoj kaj serenadoj, 32 oratorioj; eklezia Cherubini, L., 1760—1842: 29 operoj (*La akvoportisto*), multege da eklezia muziko laŭ la stilo de Palestrina.
 Chopin, Fr., 1810—49: Eminentia virtuozo kaj poezia komponisto por la fortepiano; fondinto de tute nova stilo sur tiu kampo.
 Clementi, M., 1746—1832: Fama virtuozo kaj komponisto por la fortepiano (106 sonatoj). [grossi].
 Corelli, A., 1653—1713: Klasika violonisto; kreinto de la Concerti
 Cornelius, Peter, 1824—74: Poeto-komponisto (operoj *La barbiro de Bagdad, Gunlöd, Cid*), aŭtoro de delikataj kaj belegaj kantoj.

- Cowen, Fr., *1852: Eminent aŝla komponisto; 6 simfonioj, pli ol 300 kantoj, 4 operoj, oratorioj.
- Debussy, Claude, *1862: Muzika impresionisto; verkoj por orkestro, fortepiano; kantoj; opero: *Melisande*.
- Dittersdorf, K., 1739—99: 28 operoj (*Kuracisto kaj apotekisto*), ĉ. 100 simfonioj ktp.
- Donizetti, G., 1797—1848: 70 operoj (*La filino de l'regimento, Lucia di Lammermoor, Don Pasquale*).
- Dvořák, A., 1841—1904: Karakterize ĉeĥa muziko; 2 simfonioj, 9 operoj, uverturoj, ĉambra muziko.
- Eccard, Joh., 1553—1611: Unu el la plej eminentaj luteranaj ekleziaj komponistoj.
- Elgar, E., *1857: Oratorioj, uverturoj, kantoj, 2 simfonioj.
- Flotow, Fr., 1812—83: Francstilaj operoj kun, graciaj ritmoj (*Martha, Alessandro Stradella*).
- Franck, César, 1822—90: Ĉefo de la moderna franca muziko; oratorioj, simfoniaj poeziaĵoj, ĉambra kaj organa muziko.
- Gabrieli, G., 1557—1612: Verkoj por 2 kaj 3 horoj; skribis la unuajn sonatojn por instrumentoj kaj la unuan fugon.
- Gade, N. W., 1817—90: Karakterize nordlanda muziko (8 simfonioj, ĉambra muziko, kantoj, horoj).
- Glasunov, A., *1865: Genia rusa komponisto; simfonioj, uverturoj, ĉambra muziko. [Zarja].
- Glinka, M. J., 1804—57: Talenta rusa komponisto (opero *Shisnj sa* Gluck, Chr. W., 1714—87: La reformanto de la malnova itala opero; serio al natureco de l'esprimo; 107 operoj.
- Gounod, Ch., 1818—93: Eminent a franca komponisto, precipe de operoj (*Faust, Romeo kaj Julia*) kaj ekleziaj verkoj.
- Gregor I., †604: Reguligis la katolikan liturgion.
- Grétry, A. E. M., 1748—1813: Majstro de la franca komika opero.
- Grieg, E., 1843—1907: Karakterize norvega muziko por fortepiano, orkestro, kantvoĉoj.
- Guido de Arezzo, ĉ. 1026: La eltrovinto de la modernaj muziknotoj.
- Händel, G. F., 1685—1759: Operoj, oratorioj (verkoj: 105 volumoj).
- Hasler, H. L., 1564—1612: Transmetis unuafoje la italan stilon (de madrigaloj ktp.) al Germanujo.
- Hasse, J. A., 1699—1783: Pli ol 80 operoj en itala stilo, 14 oratorioj.
- Haydn, Jos., 1732—1809: 104 simfonioj, kies stilon li evoluis al klasika alto, 77 kordo kvartetoj, multege da alia ĉambra muziko; oratorioj: *La mondkreado, La sezonoj*.
- Hugbaldus, ĉ. 840—932: Eltrovinto de la plurvoĉa muziko.

- Humperdinck, E., 1854—1921: Poeziaj operoj (*Hänsel und Gretel, La gereĝidoj*).
- d'Indy, V., *1851: Eminent a moderna simfoniisto, ĉambra muziko, kantoj; sprita teatriulo.
- Lanner, J., 1801—43: La kreinto de la moderna valso.
- Lasso, Orlando, 1522—94: Pli ol 2000 komponaĵoj en klasika stilo por la preĝejo, revolucie nova por madrigaloj kaj kantoj.
- Leoncavallo, R., 1858—1919: Operoj en verisma stilo (*Pagliacci, La Bohème, Zaza, Maja, I Zingari*).
- Liszt, Fr., 1811—86: Eminent a virtuozo kaj komponisto por fortepiano; batalanto por la programmuziko (*Les préludes, Tasso, Dante, Faustsimfonio*).
- Loewe, Carl, 1796—1869: Plej eminent a komponisto de baladoj, kies stilon li kreis; oratorioj, 5 operoj.
- Lortzing, A., 1801—51: Majstro de la komika opero (*La du pastistoj, Caro kaj ĉarpentisto, La ŝtelĉasisto, Undine*).
- Lully, J. B., 1632—87: La opero- kaj baletkomponisto de Louis XIV.
- Mahler, G., 1860—1911: Eminent a operodirektanto; 9 simfonioj, kantoj.
- Marenzio, L., 1550—99: "Il più dolce cigno", la plej genia madrigalisto.
- Marschner, H., 1795—1861: Romantikaj operoj (*Hans Heiling, La vampiro, Templano kaj Judino*).
- Martini, G., 1706—84: Eminent a teoriluo kaj muzikhistoriisto; multe ŝatita instruisto.
- Mascagni, Pietro, *1863: Komponis la mondfaman *Cavalleria rusticana* kaj 10 pliajn operojn.
- Méhul, E. N., 1763—1817: Operoj (*Josef en Egipto*).
- Mendelssohn, F., 1809—47: Melodioriča, kelkfoje iom sentimentala; 121 verkoj; oratorioj (*Paulus, Elias*), simfonioj, uverturoj, kantoj, komponaĵoj por fortepiano (*Kantoj sen vortoj*).
- Meyerbeer, G., 1791—1864: Dramaj, patosaj operoj kun germana harmonieco, itala melodieco, franca ritmiko (*Robert la Diabolo, La hugenotoj, La profeto, Dinorah, La afrikanino*).
- Monteverdi, Cl., 1567—1643: La unua majstro de l'opero (*Orfeo* 1607, *Arianna, Proserpina, Ulisse, Poppea*).
- Morley, Th., 1557—1603: Madrigaloj ankoraŭ nun aŭdataj kun ĝuo.
- Mozart, W. A., 1756—91: Muzika genio jam frumatura (6-jara jam koncertpianisto, 8-jara komponisto), kun universala graveco. Treege produktema (626 verkoj) sur ĉiuj muzikaj kampoj; mondkonataj operoj (*Belmonte kaj Konstance, Geedziĝo de Figaro, Don Giovanni, La sorĉfluto*). [now; kantoj].
- Mussorgski, M., 1835—81: Muzika naturalisto; opero *Boris Godu-*

- Offenbach, J.**, 1819—80: 102 teatraj verkoj, prefere burleskaj operetoj (*La bela Helena, Orfeo en la infero*); opero *La rakontoj de Hoffmann*.
- Paestrina, G. P.**, 1526—94: La plej eminenta komponisto de la katolika eklezio (33 volumoj); *Missa papae Marcelli, Improperioj*.
- Parker, H.**, *1863: Eminentaj moderna amerikaj komponistoj; ĥoroj kun orkestro; multaj verkoj por instrumentoj ankoraŭ nepresitaj.
- Pergolesi, G. B.**, 1710—36: Genia komponisto de operoj (*La serva padrona*) kaj ekleziaj verkoj (*Stabat mater*).
- Peri, J.**, 1561—1633: La eltrovinto de la recitativa stilo; skribis la unuan operon *Dafne* (1597).
- Pfitzner, Hans**, *1869: Muzikdramoj (*Der arme Heinrich, Die Rose vom Liebesgarten*); kantato *Pri la germana animo*; ĥoroj, kantoj, ĉambra muziko.
- Prätorius, M.**, 1571—1621: Multege da komponaĵoj ekleziaj kun instrumentoj; eminenta teoriulo.
- Puccini, G.**, *1858—1924: Verismaj operoj (*Manon Lescaut, La Bohème, Tosca, Madama Butterfly*); ĉambra muziko.
- Purcell, H.**, 1658—95: Plej eminenta angla komponisto, precipe de operoj (*Dido and Aeneas* 1688); multaj ekleziaj komponaĵoj.
- Rameau, J. Ph.**, 1683—1764: Kreinto de la harmoniteorio (*Traité d'harmonie reduite à ses principes naturels* 1722) kaj plej eminenta franca komponisto de l'18^a jarcento; operoj, kantatoj, motetoj, verkoj por fortepiano.
- Reger, Max**, 1873—1916: Ĉiuspecaj komponaĵoj de tre komplika strukturo; ĉambra muziko kaj verkoj por organo, fortepiano kaj kantado.
- Rimsky-Korsakov, N.**, 1844—1908: Genia, melodiorica rusa komponisto; operoj (*Pskovitjanka, Neĝereto, Sadko, La fianĉino de l'caro, Mozart kaj Salieri*), 3 simfonioj, ĉambra muziko, kantoj.
- Rossini, G.**, 1792—1868: La ĉefmajstro de la itala nacia opero (38 verkoj, inter ili *La barbiro de Sevilla, La ŝtelema pigo, Tell, Stabat mater*).
- Saint-Saëns, C.**, 1835—1921: Komponaĵoj ĉiuspecaj en parte klasika, parte moderna stilo (operoj *Samson et Dalilah*, 3 simfonioj, multaj ekleziaj verkoj, ĉambra muziko ktp.) [tatoj, oratorioj ktp.]
- Scarlatti, A.**, 1659—1725: 115 operoj, 200 mesoj, nenombrelblaj kantschein, J. H., 1586—1630: Ĉarmaj dancoj kaj kantoj; ekleziaj koncertoj.
- Schillings, Max**, *1868: Operoj (*Ingwelde, Moloch, Mona Lisa*), simfoniaj fantazioj, kantoj.

- Schönberg, A.**, *1874: Serĉanto de novaj vojoj en la muzika teorio kaj praktiko (*Gurrelieder*, ĉambra muziko).
- Schubert, Franz**, 1797—1828: La majstro de l'klasika germana kanto; simfonioj, operoj, ĉambra muziko, sonatoj, impromptus.
- Schumann, Rob.**, 1810—56: Poezia, romantika komponisto; kantoj, verkoj por fortepiano, 4 simfonioj, ĉambra muziko.
- Schütz, H.**, 1585—1672: La muzika patro de Bach; komponis la unuan germanan operon (*Daphne* 1627).
- Sibelius, J.**, *1865: Kunkreanto (kun Merikanto, Krohn, Järnefelt) de la nacia finlanda muziko; 4 simfonioj, simfoniaj poeziaĵoj, verkoj por fortepiano.
- Sinding, Chr.**, *1856: 2 simfonioj, ĉambra muziko, verkoj por fortepiano.
- Smetana, Fr.**, 1824—84: Eminentaj ĉeĥaj komponistoj; 8 operoj (*La vendita fianĉino, Libussa*), simfoniaj poeziaĵoj.
- Spontini, G.**, 1774—1851: Operkomponisto siatempe tre ŝatata (*Vestalin, Ferdinand Cortez, Olympie*).
- Stamitz, Joh.**, 1717—57: La genia kreinto de la moderna stilo en la instrumenta muziko. Lia orkestro en Mannheim estis siatempe la plej bona en la mondo. 50 simfonioj, ĉambra muziko.
- Strauß, Johann** (patro: 1804—49, filo: 1825—99): Plej sukcesaj danckomponistoj, la „valsoreĝoj“. Operetoj: *La vesperto, La ciganbarono*.
- Strauß, Richard**, *1864: Genia moderna komponisto, brila arto de instrumentacio; operoj (*Guntram, Salome, Elektra, Rosenkavalier, Ariadne en Naxos*), programsimfonioj (*Don Juan, Till Eulenspiegel, Zarathustra, El Italio*), ĉambra muziko, kantoj.
- Sullivan, A. S.**, 1842—1900: Muziko al Shakespeare-aj dramoj, oratorioj, kantatoj, operetoj (*Mikado*).
- Sweelinck, J.**, 1562—1621: Genia organisto.
- Tschaikovsky, P.**, 1840—93: 7 simfonioj, 10 operoj, ĉambra muziko.
- Verdi, G.**, 1813—1901: Ĉ. 30 efikaj, patosaj operoj (*Rigoletto, La traviata, Il trovatore, Aida, Othello, Fallstaff*); rekviemo.
- Wagner, R.**, 1813—83: La kreinto de la moderna muzikdramo, kune poeto kaj komponisto (Fantoma ŝipo *Tannhäuser, Lohengrin, Tristan kaj Isolde, Majstrokantistoj*, Tetralogio *Parsifal*).
- Weber, K. M. v.**, 1786—1826: La kreinto de la muzika romantiko; operoj (*Freischütz, Preciosa, Euryanthe, Oberon*), verkoj por fortepiano. [El *corregidor*.]
- Wolf, Hugo**, 1860—1903: Belegej, psikologie profundaj kantoj; opero

Nacia himnaro.

Saluton al la popolo / Kie viroj kantoriĉaj / Formas en versoj /
Patran saĝecon. / Laŭde gloranta / Heroajn agojn / Ĉe korda
sono. / Saluton al tiu popolo / Ĝia gloro neniam pereos.

Laŭ ĉerkesa melodio

Ofte oni renkontas en gazetartikoloj aludon pri la himno de ia popolo; la melodioj, pro la trouzo fariĝas banalaj, la paroloj forgesataj — kiel la poeto kaj komponisto. Diversaj naciaj himnoj — florintaj el la popola poezio — meritas esti konataj ankaŭ de nesamnacionoj — dume kelkaj pro la supre dirita kaŭzo senvalorigis ĝis la grado de ordinara strata kanto. (Mallongigoj: *P.*: = Poeto; *M.*: = Verkinto de l'meniko; *K.*: = Komencaj vortoj.)

Argentina: "Himno Nacional". *P.*: Vicente Lopez y Planes. *M.*: José Blas Parera. Apero 1813. Oficialigita. *K.*: *Oid mortales grito sagrado libertad* = Aŭdu mortontoj la voĉo sankta, Libereco.

Aŭstria: "Deutsch-Oesterreich, du herrlich Land". *P.*: Dr^o Renner. *M.*: Wilhelm Kienzl. Apero 1919. Oficialigita. *K.*: *Deutsch-Oesterreich, du herrlich Land, wir lieben dich* = German-Aŭstri' bel-ega land' ni amas vin!

Belga: "La Brabançonne". *P.*: Charles Rogier. *M.*: Van Campen-

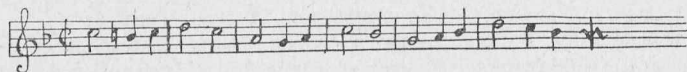
hout. Apero 1830. Oficialigita. *K.*: *Après des siècles d'esclavage* = Post jarcentoj de sklavstato.

Boliviana: "Bolivianos, el hado propicio coronó nuestros votos". *P.*: Ignacio de Sanjuines. *M.*: B. Consta.

Brazila: "Himno Nacional". *P.*: Francisco Man. da Silva. Apero 1831. Oficiala. *K.*: *Ouviram do Ypiranga as margens placidas dum povo heroico brado retumbante* = La trankvilaj bordoj de (rivero) Ypiranga aŭdis resonantan krimon de heroa popolo.

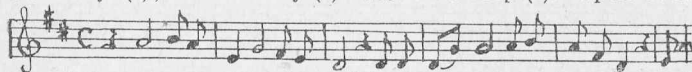
Brita: "God save the king". *P.*: Henry Carey aŭ John Bell. Apero 1688. Oficialigita. *K.*: *God save our gracious king* = Gardu la reĝon Di'.

Bulgara: "Ŝumi Marica". *P.*: J. Vazov. *M.*: N. Jivkov. Apero

1870 — 1875. Oficialigita. *K.*: *Ŝumi Marica okarvavena* = Bruas Marica ensangigita.

Ĉeĥoslovaka: "Kde domov můj (1). Nad Tatrou sa blýska (2). *P.*: K. Tyl (1); Kar. Kuzmany (2). *M.*: Fr. Škroup (1). Apero 1834

ĝis 1848. Oficialigitaj. *K.*: *Kde domov můj* = Kie mia hejmn' *Nad Tatrou sa blýska* = Super Tatroj fulmas.

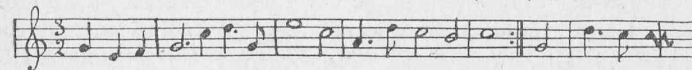
Ĉila: "Hymno". *P.*: Eusebio Lillo. *M.*: José Zapiola. Oficialigita. *K.*: *Ha cesado la lucha sangrienta*.

Dana: "Der er et yndigt Land". *P.*: Adam Oehlenschläger. *M.*: H. E. Krøyer. Apero 1823. Ne oficialigita. *K.*: *Der er et yndigt Land* = Troviĝas ĉarma land'.

Danciga: "Kennt ihr die Stadt am Bernsteinstrand"? *P.*: Paul Enderling. Apero 1923. Neoficiala. *K.*: *Kennt ihr die Stadt am Bernsteinstrand* = Ĉu konas vi la urbon ĉe sukkena bord'?

Estona: "Mu isamaa, mu õnu ja rõõm". *P.*: J. Voldemar Jansen. *M.*: Fred. Pacius. Apero 1869. Neoficiala. *K.*: *Mu isamaa mu õnn ja rõõm ku i kaunis oled sa* = Mia patrolando, mia feliĉo kaj ĝojo, kiel bela vi estas.

Finnlanda: "Maamme" (finne) "Vårt land" (svede). *P.*: J. L. Rune-

berg. Apero 1848. Neoficiala. *K.*: *Oi maamme Suomi synnyinmaa* = Ho patra land', Suomi, nia land'.

Franca: "La Marseillaise". *P.*: Rouget de l'Isle. *M.*: Malnova. Apero 1792. Oficialigita. *K.*: *Allons, enfants de la patrie, ...* = Nu, infanoj de l'patrio, ...

Germana: "Deutschlandlied". *P.*: Hoffmann von Fallersleben. *M.*: Joseph Haydn. Apero 1797. Oficialigita. *K.*: *Deutschland, Deutschland über alles ...* = Germanio super ĉio ...

Greka: "Ethnikos himnos tis Elados". *P.*: Dionysios Solomos. *M.*: N. Manzaros. Oficialigita. *K.*: *Segnōri z'apo tin kopsi tu spathiu tin tromeri* = Mi cin konas de la teruriga tranĉeco de la glavo.

Hispana: "Marcha Real" = Reĝa Marŝo. (Sen paroloj.) Oficialigita.

Hungara: "Himnusz". *P.*: Kölcsey Ferenc. Apero 1823. Oficiala. *K.*: *Isten áldd meg a magyart* = Dio benu l'hungaron.

Islanda: "Ó, gud vors lands". *P.*: Matthias Jochumsson. Apero

1874. Neoficiala. *K.*: *Ó gud vors lands* = Ho, dio de nia lando. (Verkita okaze de la miljara festo de Islando 1874.)

Itala: "Marcia reale". *P.*: G. Gabetti. Oficialigita. *K.*: *Viva il re! Viva il re, le trombe squillano* = Vivu la reĝ'! la trumpetoj sonoras!

Japana: "Kimigayo". *P.*: Nekonata. Apero: Antaŭ 1000 jaroj. Oficialigita. *K.*: *Kimiga yo wa* = Glora regad' de Mikad'.

Jugoslava: (Serba) "Bože pravde" = Dio de l'justeco. (Kroata) "Lijepa naša domovina" = Bela nia patroland. (Slovena) "Naprej zastava slave" = Antaŭen standardo de l'gloro.

Kanadana: "Vive la canadienne, vole mon coeur vole" = Vivu kanadanino, flugu mia koro, flugu. Neoficiala. (Laŭ malnova franca kanto de la unuaj kolonistoj.)

Kolumbana: "Himno Nacional". *P.*: R. Nunez. *M.*: Sindici. *K.*: *O gloria inmarcesible* = O neforiganta gloro.

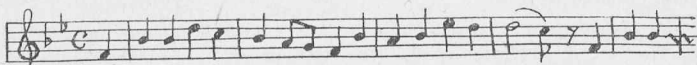
Kubana: "Bayamés". *P.*: P. Fiqueredo. *K.*: "Al combate corred Bayameses" = Al batalo venu Bayamano!

Latva: "Dews svehti Latviju" = *Benu patrolandon Latvio.*

Litova: "Lietuva, tėvynė mūsų". *P.*: Vincas Kudirka (1858 ĝis 1899). Oficialigita. *K.*: *Lietuva, tėvynė mūsų, Tu didvyrių žeme!* = Litovio, patrolando, tero de l'herooj.

Meksikana: "Himno Nacional Mexicano". *P.*: G. Bocanegra. *M.*: Jaime Nunó. Apero 1850. Oficialigita. *K.*: Mexicanos al grito de guerra = Meksikanoj je l'krio milita.

Nederlanda: "Wien Neêrlandsch bloed". *P.*: H. J. Tollens Czn.

Apero 1816. Oficialigita. *K.*: *Wien Neêrlandsch bloed door d'ad'ren vloeit* = En kies vejnoj fluas nederlanda sang'.

Norvega: "Ja, vi elsker". *P.*: Bjørnstjerne Bjørnson. *M.*: Richard

Nordraak. Apero 1859. Oficialigita en 1864. *K.*: "Ja, vi elsker dette landet" = Jes, ni amas nian landon.

Paragvaja: Himno. *P.*: A. Fiqueroa. *K.*: *A los pueblos de America* = Al la popoloj d'Ameriko.

Persa: "Marš Melli". *P.*: Golam Reza Ĥan. Apero 1327. Oficialigita. *K.*: *Molk Iran ra tebah gardid nam* = Ĝis kiam ne restis el ni krom sklava popolo, malhonoriĝis la nomo Iran.

Pola: Mazurek Dabrowskiego. *P.*: Józef Wybicki. Apero 1797. Oficialigita. *K.*: *Jeszcze Polska nie zginela* = Ankoraŭ Pollando ne

perdiĝis, kiel longe ni estas vivantaj. Rimarko: Kanto de polaj legioj sub Napoleono, en kiu oni revas pri la patrolando sendependa.

Portugala: "A Portuguesa". *P.*: Alfredo Keil. Apero 1890. Oficialigita. *K.*: *Heroes do mar, nobre povo* = Maraj herooj, nobla popolo.

Rumana: "Himnul Regal". *P.*: V. Alexandri. *M.*: E. Hübsch. Apero 1885. Oficialigita. *K.*: *Traiasca Regele* = Vivu la reĝo.

Rusa: "Laborista Marseliezo". *K.*: "Vstavaj praktajem zaklejm-jónnyj" = "Leviĝu la ŝarĝita per la malbeno".

Sudafrika Unio: 1. Oranje Liberŝtato. *K.*: *Heft Burgers' t lied de vrijheid an* = "Komencu civitanoj la kanton de liberec". 2. Transvalo. *P.* kaj *M.*: C. F. van Rees. *K.*: *Kent gij dat volk vol heldemoed* = Ĉu konas vi popolon heroecan. (1 kaj 2 estas la kantoj de la iamaj bur-respublikoj.)

Sveda: "Du gamla du fria". *P.*: Richard Dybeck. Apero 1865. Neoficiala. *K.*: *Du gamla, du fria, du fjällhöga nord* = Mal-

nova, libera, plej alta la nord'. (Oficiala nacia himno estas la Kungs-sången = Reĝa kanto, kantata ĉe oficialaj okazoj.)

Svisa: "Rufst du mein Vaterland". *P.*: Germane: J. R. Wyss, france: H. Röhrisch. *M.*: Carey. Oficialigita. *K.*: *Rufst du mein*

Vaterland = Se vokas patrolando. France: O monts indépendants. (La melodio estas tiu de la angla "God save the king". Ĉe serenaj

okazoj oni preferas la "Svisan Kantonon", france "Le Cantique Suisse", germane "Der Schweizerpsalm". *K.*: Vidas mi en radiar' de l'matena lumomar'. *P.*: L. Widmerk aj Chatelanat. *M.*: Alberich Zwyszig.)

Urugvaja: "Himno Oriental". *P.*: Francisco Acuna de Figueroa. Apero 1830. Oficialigita. *K.*: *Orientales, la patria o la tumba* = Orientuloj, patrujon aŭ tombon. (Rimarko: Urugvajo, oriente de rivero Uruguay nomiĝis dum hispana epoko: Banda Oriental, la loĝantoj de "Orientales" nomo kiu restis).

Usona: "Star Spangled Banner". *P.*: Francis Scott Key. Apero 1812. Oficiala ĉe l'armeo. *K.*: *O'say can you see by the dawning light* = Ho, diru ĉu vi povas vidi per la frua lumo de l'tagiĝo!

Venezuela: "Gloria al bravo pueblo". *P.*: Nekonata. Oficialigita 1881. *K.*: *Gloria al bravo pueblo que el yugo lanzó* = Gloro al la brava popolo, kiu sin liberigis de la jugo.

Internacia vivo.

Organizaĵoj Oficialaj (Ŝtatoj).

Ligo de Nacioj. La L. d. N. estas asociiĝo de ŝtatoj subskribante la Kontrakton (Angle Covenant, France Pact), kiu estas la konstitucio de l'organizaĵo¹⁾.

La subskribo devigas je rezigno al solvo permlita kaj submetiĝo al arbitracio okaze de konflikto inter la ŝtatoj.

Ĉiu ŝtato, malrespektanta tiun solenan promeson estas aŭtomate en stato de neleĝeco kun la aliaj ŝtatoj. Ili estas devigataj ĉesi ĉiujn politikajn kaj ekonomiajn rilatojn kun la devomanka membro. La ŝtatmembroj solene promesis kunlabori larĝmezure en ekonomiaj, socialaj, humanaj kaj laboraj problemoj.

Formale la L. d. N. formiĝis la 10. Januaro 1920 per la validigo de l'kontrakto de Versailles. La du oficialaj lingvoj estas la Angla kaj Franca.

Membroj. Ĝis fino 1924 la jenaj ŝtatoj estas membroj de la L. d. N.: Abisenio, Albanio, Argentino, Aŭstralio, Aŭstrio, Belgio, Bolivio, Brazilo, Brita Reĝlando, Bulgario, Ĉeĥoslovakio, Ĉilo, Ĉinio, Danio, Estonio, Finnlando, Francio, Greklando, Gvatemalo, Haitio, Hindio, Hispanio, Honduraso, Hungario, Irlando, Italio, Japanio, Kanado, Kolombio, Kostariko, Kubo, Latvio, Liberio, Litovio, Luksemburgo, Nederlando, Nikaragvo, Norvegio, Novzelando, Panamo, Persio, Peruo, Pollando, Portugalio, Rumanio, Salvadoro, Siamo, Sudafriko, Sudslavio (Serbo-Kroata-Slovena-Reĝlando), Svedio, Svislando, Urugvajo, Venezuelo = 54 ŝtatoj.

(Ne ankoraŭ estas anoj la jenaj ŝtatoj: U S A, Germanio, Ruslando, Turkio, Egipto, Ekvadoro, Meksiko.)

Organoj de la L. d. N. 1. Supera konsilantaro, ĵara kunveno; Sekretariejo.

2. Suborganoj: 4 teknikaj organizaĵoj (Ekonomio-Financa, Saneca, Trafika, Labora); 5 Informaj komisionoj (Milita, Mara, Aera; komisiono pri redukto de armado; Mandatoj; Opiumo; Sociala). Internaciaj Oficejoj: Hidrografa Oficejo; Helpo; Instituto komerca; Intelekta komisiono. Admin. Organizaĵoj: Komitato de Saar-regado. Liberŝtato Danzig.

Publikaĵoj: Oficiala gazeto; Serio de kontraktoj registritaj ĉe la sekretariejo; Protokoloj pri la kunvenoj; Raportoj de la Ĝenerala Sekretario; Monata Statistika Bulteno; Manlibro pri Internaciaj organizaĵoj k. a.

Sekretariejo kaj Adreso: Société des Nations, Genève (Svislando).

¹⁾ Kontrakto de la Ligo de Nacioj (Oficiala teksto en angla kaj franca lingvoj kun esp. traduko. C. O. 377, Paris 1920. Prezo 3 Fr. fr. Librairie Centrale Espérantiste, 51 Rue de Clichy, Paris IX.

Internacia Labora Organizo. Kreita per la Parto XIII de la Kontrakto de Versailles kaj la respondaj partoj de la ceteraj Packontraktoj.

Celoj. La internacia reguligo de la kondiĉoj de laboro laŭ la principoj de socia justeco, kiu estas la necesa bazo de universala paco.

Organizo. La daŭra organizaĵo, kies membroj estas la Ŝtatemembroj de la Ligo de Nacioj kaj Germanio, konsistas el:

1. Ĝenerala Konferenco de la reprezentantoj de la Membroj;
2. Internacia Labora Oficejo.

La ĝenerala Konferenco kunvenas almenaŭ unufoje ĉiujare. Ĝi konsistas el kvar delegitoj de ĉiu Ŝtatemembro, du reprezentantaj la Registaron, unu la mastrojn, kaj unu la laboristojn.

La Konferenco balotas:

1. Projektojn de konvencioj;
2. Rekomendojn.

Ĉiu Ŝtatemembro devas, en la tempolimo de unu jaro, aŭ en esceptaj cirkonstancoj 18 monatoj, proponi ĉiujn projektojn de konvencioj aŭ rekomendojn al la nacia aŭtoritato kompetenta en la afero, por ke ĝi leĝfaru aŭ alprenu alian rimedon. Ĉe rekomendo, la Membroj sciigas la Ĝeneralan Sekretarion de la Ligo de Nacioj pri la rimedoj alprenitaj. Ĉe projekto de konvencio, la Membro kiu havigis la konsenton de la kompetenta aŭtoritato komunikas al la Sekretario Ĝenerala sian formalan konfirmon de la konvencio.

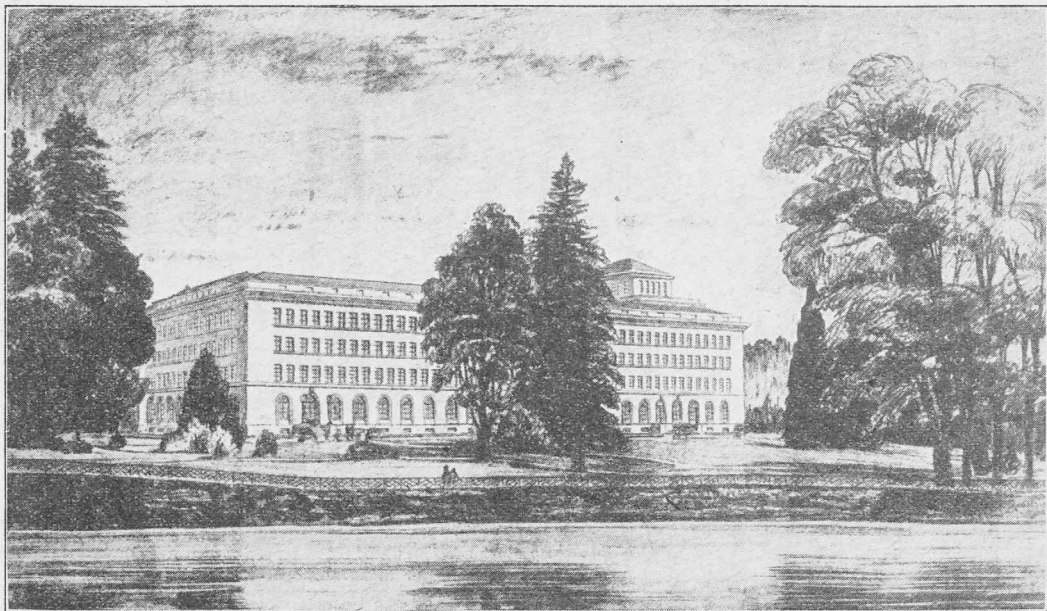
Ses kunsidoj de la Konferenco jam kunvenis: la unua en Washington en 1919, la dua en Genova en 1920, kaj la ceteraj en Genève en 1921, 1922, 1923 kaj 1924. La sepa kunsido kunvenos en Genève en Majo 1925.

Multaj el la projektoj de konvencioj ĝis nun balotitaj estas jam konfirmitaj de diversaj Ŝtatoj, kaj la decidoj de la Konferenco influis aliamaniere la leĝfaron de pluraj landoj.

La *Internacia Labora Oficejo* konsistigas parton de la institucioj de la Ligo de Nacioj. Ĝiaj funkcioj ampleksas la kolekton kaj disdonon de ĉiuj informoj pri la internacia reguligo de la kondiĉoj de la laboristoj, kaj speciale la ekzamenon de la demandoj proponitaj por esti prezentataj al la Konferenco, kaj la kondukon de ĉiuj enketoj ordonitaj de la Konferenco. Ĝi preparas la tagordon de la Konferenco.

La Administra Konsilantaro de la Internacia Labora Oficejo konsistas el 24 personoj, 12 reprezentantaj la Registarojn, 6 nomitaj de la patronaj kaj 6 de la laboristaj delegitoj al la Konferenco¹⁾.

¹⁾ La Konferenco en ĝia Kvara kunsido (1922) decidis pligrandigi la nombron de konsilantoj ĝis 32, 16 reprezentantaj registarojn, kaj po 8 mastrojn kaj laboristojn. Tiu ĉi decido atendas la konfirmon de la Membroj.

Internacia Labora Oficejo, Genève.

La Internacia Labora Oficejo eldonis diversajn presaĵojn en Esperanto kaj nun regule eldonas dumonatan Bultenon en tiu ĉi lingvo, kiu aperas kiel aldonaĵo al *Esperanto*, oficiala gazeto de UEA.

Budĝeto 1925. 7 420 595 Fr. sv. (minus taksita enspezo el la vendo de eldonaĵoj: 80 000 Fr. sv.).

Publikaĵoj. Internacia Labora Jarlibro, Internacia Labora Revuo, Oficiala Bulteno, Socialaj Informoj, Leĝdona Serio, Studoj kaj Dokumentoj, angla- kaj franca lingve kelkaj germanlingve; Bulteno en Esperanto, k. t. p.

Estraro. Administra Konsilantaro: Prezidanto: S^{ro} ARTHUR FONTAINE; Direktoro: S^{ro} ALBERT THOMAS; Direktoro - Adjunkto: S^{ro} H. B. BUTLER.

Adreso: Bureau international du Travail, Genève (Svislando).

Universala Poŝta Unuiĝo. — Kreita en 1874. Kunigas, publikigas kaj liveras ĉiajn informojn pri la internacia poŝta servo; eldonas gazeton, leksikonon de ĉiuj poŝtoŝtatoj k. t. p. — **Adreso:** Bureau International de l'Union Postale Universelle, Schwanengasse 2, Bern.

Universala Telegrafa Unuiĝo. — Kreita en 1868. Servas kiel oficiala ligilo inter la diverslandaj telegrafadministracioj. **Adreso:** Bureau International de l'Union Télégraphique, Monbijoustrasse 10, Bern.

Internacia Unuiĝo por protektado de industria propraĵo. — Kreita en 1883. Celas protekti la inventojn, industriajn desegnaĵojn kaj modelojn, fabrikmarkojn, firmnomojn, k. t. p. **Adreso:** Helvetiastrasse 7, Bern.

Internacia Unuiĝo por protektado de literatura kaj arta propraĵo. — Kreita en 1886, 26 aliĝintaj ŝtatoj. Celas protekti literaturajn kaj artajn verkojn kontraŭ senpermesa reproduktado; eldonas gazeton. Ambaŭ organizaĵoj havas komunan oficejon. — **Adreso:** Helvetiastrasse 7, Bern.

Centra oficejo de internaciaj transportoj per fervojo. — Kreita en 1893. Celas fiksi la juron pri internaciaj transportoj; eldonas gazeton. **Adreso:** Office Central des Transports internationaux par Chemins de fer, Monbijoustrasse 36, Bern.

Internacia Unuiĝo por la publikigo de la dogantarifoj. — Kreita en 1890. Celas publikigi la ĉiulandajn dogantarifojn en kvin lingvoj. **Adreso:** Bureau international pour la publication des tarifs douaniers, 38 Rue de l'Association, Bruxelles.

Internacia Agrikultura Instituto. — Kreita en 1905. Celas kunigi, studi kaj publikigi ĉiujn informojn, statistikojn pri terproduktoj, mal-

sanoj de vegetaĵoj, ekspluatkondiĉoj, salajroj, agrikultura kredo kaj kooperado; eldonas bultenojn kaj jarlibrojn. **Adreso:** Via Umberto I, Roma.

Internacia Komerca Instituto. — Fondita en 1919. Celas centriĝi, kunordigi, publikigi kaj konigi informojn pri statistiko, komerca leĝaro, komercaj traktatoj. **Adreso:** Palais d'Egmont, Bruxelles.

Internacia Oficejo de la Pezoj kaj Mezuroj. — Kreita en 1875. Celas konservi la internaciajn pez- kaj mezurnormojn kaj periode kompari ilin kun la naciaj. **Adreso:** Bureau international des poids et mesures, Pavillon de Breteuil, Sèvres (Francio).

Internacia Oficejo de Publika Higieno. — Kreita en 1907. Celas publikigi ĉiujn informojn pri sanitaraj leĝoj, statistikojn kaj bibliografiojn pri publika sano kaj higieno, k. t. p. **Adreso:** Office International d'hygiène publique, 195 Bd. Saint Germain, Paris.

Neoficialaj internaciaj institucioj.

INTERNACIA VIVO. PACO:

Unuiĝo de la Internaciaj Asocioj. — Kreita en 1906. Celas studi la faktojn de internacia vivo, prepari la efektivigon de tutmonda organizaĵo, faciligi la rilatojn inter la internaciaj asocioj; eldonas revuon kaj jarlibron. **Adreso:** Union des Associations Internationales, Palais Mondial, Bruxelles.

Internacia Instituto de Bibliografio. — Kreita en 1895. Celas studi la demandojn pri dokumentado kaj sisteme ĝin organizi; starigis universalan bibliografian repertorion, dokumentan kaj ikonografian repertoriojn (dek milionoj da slipoj). **Adreso:** Institut International de Bibliographie, Palais Mondial, Bruxelles.

Interparlamentara Unuiĝo. — Fondita en 1889. Konsistas el membroj de la diverslandaj parlamentoj, celas favori la ideon pri internacia arbitracio. **Adreso:** Union Interparlementaire, 2 Chemin de la Tour de Champel, Genève.

Unuiĝo de la Asocioj por Ligo de Nacioj. — Fondita en 1919. Federiĝo de la diverslandaj asocioj por Ligo de Nacioj. **Adreso:** Union des Associations pour la Société des Nations, Palais Mondial, Bruxelles.

Konstanta Pacoficejo. — Sekretariejo de la diverslandaj pacifistaj societoj; eldonas gazeton kaj jarlibron. **Adreso:** Bureau International de la Paix, rue Charles Bonnet 6, Genève.

Internacia Ligo de la Virinoj por Paco kaj Libereco. — Fondita en 1915. Celas efektigi la rezoluciojn voĉdonitajn ĉe la internaciaj kongresoj de la Virinoj kaj apogi ĉiun proponon favoran al paco kaj liberiĝo de la virinoj; eldonas gazeton. *Adreso:* Ligue Internationale de Femmes pour la Paix et la Liberté, Maison internationale, 12 Rue du Vieux Collège, Genève.

Ligo por la defendo de l'homaro. — Fondita en 1911. Defendas la komunan interesojn de l'homaro, celas, organizi ĝian progreson. Eldonas gazetojn "La Voix de l'Humanité", "The Call of Humanity" kaj "Die Menschheit". *Adreso:* Ligue pour la défense de l'humanité, 35 Lerchenweg, Bern.

Universala Ligo de l'Kruco Blanka por la paco. — Fondita 1917. Celas la kunlaboron de ĉiulandaj katolikoj por la paco. *Adreso:* "Weisses Kreuz", Karmeliterplatz 5, Graz (Aŭstrio).

Monda Unuiĝo de l'Virino por Internacia konkordo. — Fondita 1915. Celas kunhelpi al daŭra paco, per reciproka eduko; evolui la humanan internaciismon ĉe la virinoj per kreo de rilatoj inter ĉiulandaj virinoj. *Adreso:* Union Mondiale de la femme pour la concorde internationale, 17 Boulevard Helvétique, Genève.

Unuiĝo de Naciecoj. — Fondita en 1912. Celas kunigi ĉiujn dokumentojn sciencajn, ekonomiajn, historiajn k. t. p. por konigi la animon, estinton, estonton de ĉiu nacieco. *Adreso:* Union des Nationalités, Boulevard des Batignolles 41, Paris: Librairie des Nationalités, Rue Caroline, Lausanne (Svis.).

Internacia Kontraŭmilita Oficejo. — Kreita en 1921. *Adreso:* Parklaan 23, Bilthoven apud Utrecht (Nederlando).

Internacia Oficejo por la defendo de popolarĵoj. — Kreita en 1920. Celas: 1. Certigi la rajton pri memdestino; 2. akcepto de ĉiuj popoloj en la Ligo de Nacioj; 3. protekto de minoritatoj; 4. protekto de indigenoj k. t. p. *Estraro:* Ĝen. Sekr.: Sino D^{ro} MARIE DE RUSIECKA; Sroj BALMAS kaj RENE CLAPARÈDE. *Gazeto:* Les Droits des Peuples. — *Adreso:* Bureau International pour la défense du droit des peuples, 17 rue de la Prairie, Genève.

Universala Izraelida Ligo. — Kreita en 1860. Celas helpi al la emancipo de la Izraelidoj; fondis lernejojn, precipe en Oriento. *Adreso:* Alliance Israélite Universelle, 45 rue La Bruyère, Paris.

Internacia Zionista organizaĵo. — Celas restarigi en Palestino hejmlandon por Izraelidoj; starigis koloniojn en Palestino. 77 Great Russel Street, London.

SCIENCO:

Internacia Perada Instituto. — Fondita en 1919. *Adreso:* Institut Internedaire International, Oranjestraat 6, 's Gravenhage.

Instituto de Internacia Juro. — Fondita en 1873. Celas studi ĉiujn demandojn pri intern. juro, civila, komerca, diplomata aŭ milita; eldonas jarlibrojn. *Adreso:* Institut de Droit International, 236 Avenue Molière, Bruxelles.

Internacia Instituto Kolonia. — Kreita en 1894. *Adreso:* Institut Colonial International, 36 rue Veydt, Bruxelles.

Internacia Instituto Statistika. — Kreita en 1885. Ostduinlaan 2, 's Gravenhage.

Internacia Instituto Sociologia. — Kreita en 1893. *Adreso:* Institut International de Sociologie, 115 Boulevard St. Germain, Paris.

Internacia Hidrografa Oficejo. — Kreita en 1919. *Adreso:* Bureau hydrographique international, Monaco.

Unuiĝo Geodezia kaj Geofizika Internacia. — Fondita en 1919. *Adreso:* Science Museum, South Kensington, London SW 7.

Internacia Instituto por la Disvastigo de socialaj spertoj. — Kreita 1919. — Celas studi kaj disvastigi socialajn spertojn. Eldonas librojn kaj gazetojn. *Adreso:* 35 Lerchenweg, Bern.

Centra Oficejo de Astronomiaj Telegramoj. — Fondita 1882. *Adreso:* Astronomische Zentralstelle, Kiel (Germanio).

Internacia Asocio de botanistoj. — *Adreso:* Association Internationale de botanistes, 14 Arnheimscheweg, Velp (Nederlando).

Internacia Fonetika Asocio. — Fondita 1886. *Adreso:* Association phonétique internationale, 20 rue de la Madeleine, Bourg-la-Reine (Seine).

Internacio Asocio de Librotenado. — Fondita 1911. *Adreso:* Association Internationale de comptabilité, Palais Mondial, Bruxelles.

Internacia Entomologia Asocio. — Fondita 1886. *Adreso:* Töngesgasse 22, Frankfurt a. M.

Internacia Asocio por kontraŭbatali la senlaborecon. — Fondita 1910. *Adreso:* Association Internationale pour la lutte contre le chômage, 1 Chemin de l'Escalade, Genève.

Internacia Spiritisma Oficejo. — Kreita 1910. *Adreso:* Bureau international du spiritisme, Waltwilder par Bilsen (Belgio).

La Nobelpremio.

Alfred Nobel, sveda kemiisto kaj elektrovinto de l'dinamito, naskita en Stockholm la 21 Oktobro 1833 kaj mortinta la 10 Decembro 1896 en San Remo, destinis per testamento, 27 Nov. 1895, la sumon de 44 milionoj da frankoj (ora valoro) por fondaĵo el kies jaraj interezoj estu premiotaj la personoj kiuj dum la pasinta jaro pleje servis al la homaro ĉu en fiziko, kemio, medicino, literaturo kaj paco. Senrigarde la naciecon la fondaĵo Nobel sub ŝtata observo en Stockholm disdonis de 1901—1922 premiojn al 4 amerikanoj, 13 angloj, 4 aŭstrianoj, 4 belgoj, 6 danoj, 16 francoj, 25 germanoj, 1 hindo, 3 hispanoj, 1 irlandano, 4 italoj, 2 kanadanoj, 1 luksemburgano, 6 nederlandanoj, 4 norvegoj, 2 poloj, 2 rusoj, 7 svedoj, 7 svisoj. La sumo de premio atingas inter 140 000—180 000 orfrankoj.

Jaro	Fiziko	Kemio	Medicino	Literaturo	Paco
1901	Röntgen G.	Van 't Hoff G.	von Behring G.	Sully-Prudhomme F.	Dunant, H. S. Passy, F. F.
1902	Lorentz N. Zeeman N.	Fischer G.	Ross A.	Mommsen G.	Ducommun S. Gobat S.
1903	Becquerel F. Curie F.	Arrhenius Sv.	Finsen D.	Björnson No.	Cremer A.
1904	Raleigh A.	Ramsey A.	Pawlow R.	Mistral F. Echegaray H.	Instituto por intern. Juro.
1905	Lenard G.	Baeyer G.	Koch G.	Sienkiewicz P.	Sino v. Suttner Aŭ.
1906	Thomson A.	Moissan F.	Golgi I. Ramon y Cayal H.	Carducci I.	Roosevelt Am.
1907	Michelson Am.	Buchner G.	Laveran F.	Kipling A.	Moneta I. Renault F.
1908	Lippmann L.	Rutherford A.	Ehrlich G. Meĉnikov R.	Eucken G.	Arnoldson Sv. Bajer D.

1909	Braun G. Marconi I.	Ostwald G.	Kocher S.	Lagerlöf Sv.	Estournelles de Constant F. Bernaert B.
1910	v. d. Waals N.	Wallach G.	Kossel G.	Heyse G.	Internacia Oficejo por la Paco.
1911	Wien G.	Sino Curie F.	Gullstrand Sv.	Maeterlinck B.	Asser N. Fried Aŭ.
1912	Dalen Sv.	Grignard F. Sabatier F. Werner S.	Carrel Am.	Hauptmann G.	Root Am.
1913	Kamerlingh Onnes N.	Richards A.	Bárány Aŭ.	—	—
1914	von Laue G.	Willstätter G.	—	Romain Rolland F.	—
1915	Bragg, W. H. A. Bragg, W. L. A.	—	—	—	—
1916	—	—	—	Heidenstam Sv.	—
1917	Barkla A.	—	—	Gjellerup D. Pontopiddan D.	Intern. Komitato de la Ruĝa Kruco S.
1918	Planck G.	Haber G.	—	—	—
1919	Stark G.	—	Bordet B.	Spitteler S.	Wilson, W. Am.
1920	Guillaume F.	Nernst G.	Krogh D.	Hamsun No.	Bourgeois F.
1921	Einstein G.	Soddy A.	—	France, A. F.	Branting Sv. Lange No.
1922	Bohr D.	Aston A.	—	Benavente H.	Nansen No.
1923	Rob. Andrews Am.	Pregel Aŭ.	Banting Kan. Macleod Kan.	Yeats, W. B. Ir.	Rezervita
1924	Rezervita.	Rezervita.	Einckhoven N.	Reymont P.	Decidota

(Literoj apud la nomo montras la naciecon: A. = Angla, Am. = Amerikana [Usona], Aŭ. = Aŭstria, B. = Belga, D. = Dana, F. = Franca, G. = Germana, H. = Hispana, I. = Itala, Ir. = Irlanda, Kan. = Kanadano, L. = Luksemburga, P. = Pola, N. = Nederlanda, No = Norvega, S. = Svisa, Sv. = Sveda.)

RELIGIAJ KAJ FILOZOFIAJ MOVADOJ:

Eklezia Presbitera Ligo. — Fondita 1877. *Adreso:* Alliance of reformed churches holding the presbyterian system, 44 Queen Street, Edinburgh (Skotlando).

Mondunuiĝo de societoj de kristana agado. — Fondita 1881. *Adreso:* World Wide Union of christian Endeavour societies, 41 Mount Vernon Street, Boston, U. S. A., Mass.

Internacio Katolika. — Fondita 1920. Celas la kunlaboron spiritan, religian kaj socialan de ĉiuj katolikoj kaj kat. organizaĵoj. *Adreso:* Karmeliterplatz 5, Graz (Aŭstrio).

Societo de Frateco universala kaj teozofia. — Fondita 1875. *Adreso:* International Theosophical Headquarters, Point Loma (Kalifornio).

Internacia Unio de Etikaj Societoj. — Fondita 1895. *Adreso:* 19 Buckingham Street, London, Strand.

Internacia Federacio de Societoj Liberpensulaj. — Fondita 1880. *Adreso:* Fédération internationale de Société de Libre Pensée, Bruxelles.

KONTRAŬ-ALKOHOLA MOVADO:

Internacia Oficejo kontraŭ alkoholismo. — Kreita 1907. Celas kunigi, klasigi kaj disponigi al aŭtoritatoj, naciaj kontraŭ-alkoholaj societoj kaj privatuloj la prialkoholismajn dokumentojn. Gen.-Sekretario: ROBERT HERCOD. *Adreso:* Bureau International contre l'alcoolisme, 1 Avenue de Grammont, Lausanne (Svis).

Internacia federacio de temperenc-societoj "Blua Kruco". — Fondita 1877. *Adreso:* Fédération Internationale des Sociétés de Tempérance de la Croix Bleue, 5 Taconnerie, Genève.

Internacia katoliko ligo kontraŭ alkoholo. — Fondita 1897. *Adreso:* Ligue Internationale Catholique contre l'alcoolisme, Ververstraat 30, Hertogenbosch (Nederlando).

Internacia Ordeno de Bontemplanoj. (Internacia Supera Loĝio.) — Fondita 1852. Celas aŭtaŭnenigi plenan sindetenon, starigi internacian malpermeson de trinkaĵoj alkoholaj; evoluigi spiriton de internacia frateco kaj konkordo. *Estraro:* Internacia Ĉeftemplano: Rector LARS O. JENSEN, Bergen (Norv.). *Adreso:* 160 Hill street Gornethill, Glasgow (Skotlando).

Sendependa Ordeno de Bontemplanoj Neŭtralaj. (Internacia Loĝio.) *Adreso:* Koningin Emmakade 134, 's Gravenhage (Nederlando).

Internacia Federacio por la protekto de indiĝenoj kontraŭ la alkoholismo. — *Adreso:* Fédération internationale pour la protection des races indigènes contre l'alcoolisme, Church House, Westminster London.

BONFARO, EDUKO:

Savarmeo. — Kreita en 1865. Celas savi la homojn per Jesuo Kristo kaj bonfari; starigis grandan nombron de helpopostenoj, rifuĝejoj, ktp. *Adreso:* Queen Victoria Street, London.

Internacia Ruĝa Kruco. — Kreita en 1864. Celas helpi al militvunditoj kaj militviktimoj; kunigas la diverslandajn Ruĝakrucajn societojn. — *Adreso:* Comité International de la Croix Rouge, 1 Promenade du Pin, Genève.

Internacia Ligo de la Ruĝakrucaj Societoj. — Kreita en 1919. Unuiĝo de Ruĝakrucaj Societoj per sistema kontraŭbatalo de la mizeraj kaŭzitaĵoj de la malsano kaj de la grandaj katastrofoj; starigis intern. oficejon en *Genève*. — *Adreso:* rue Quentin-Bauchart, Paris.

Internacia Unuiĝo de la amikinoj de l'junulino. — Kreita en 1877. Celas helpi al vojaĝantaĵ junulinoj; starigis stacidomajn postenojn. Sidejo en *Neuchâtel* (Svislando).

Internacia katolika Asocio por protekto de junulinoj. — Fondita en 1897. Celas antaŭgardi la katolikajn junulinojn kontraŭ la vojaĝaj danĝeroj; starigis stacidomajn postenojn. Partoprenas 17 naciaj komitatoj. — *Adreso:* Association catholique internationale des oeuvres de protection de la jeune Fille, 24 Grand' Rue, Fribourg (Svislando).

Internacia Asocio por infanprotektado. — Fondita 1921. *Adreso:* Association internationale pour la protection de l'enfance, 2 Avenue Galilée, Bruxelles.

Internacia Oficejo de informoj kaj studo pri la helpo al eksterlandanoj. — Kreita en 1907. Celas propagandi favore je traktatoj internaciaj pri reciproka helpo al eksterlandanoj; kunlabori kun la registaroj por faciligi plenumon de ekzistantaj interkonsentoj. (Sub aŭtoritateco de la Ligo de Nacioj.) *Adreso:* Bureau International d'Informations et d'Études sur l'Assistance aux Étrangers, 49 rue de Miromesnil, Paris.

Societo kontraŭ la sklaveco kaj por la protekto de indiĝenoj. — *Adreso:* Anti-Slavery and Aborigines protection society, Denison House, 296, Vauxhall Bridge Road, London.

Internacia Oficejo por la defendo de l'indiĝenoj. — Kreita 1913. Celas la protekton de indiĝenoj kun helpo de samcelaj organizoj. *Prez.:* RENÉ CLAPARÈDE. Bureau International pour la défense des indigènes, 30 rue Verdaine, Genève (Svislando).

Internacia Novlerneja Oficejo. — Kreita 1899. Celas kunigi sciencan kunlaboron inter la diversaj Novlernejoj, centrigi dokument-

aron koncernan kaj valorigi la psikologiajn spertojn faritajn en ĝiaj estontaj pedagogiaj laborejoj. *Adreso*: Bureau International des écoles nouvelles, Les Pléiades sur Blonay (Svislando).

SOCIAJ MOVADOJ:

Internacia Sindikata Federacio. — Kunigas la dokumentojn pri la diverslanda sindikata movado kaj preparas la internaciajn konferencojn. La diversnaciaj sindikataj unuiĝoj reprezentas 25 milionojn da sindikatanoj. *Adreso*: Vondelstraat 61, Amsterdam.

Internacia Asocio por leĝa profektado de laboristoj. — Kreita en 1901. Celas kunligi ĉiujn interesulojn pri leĝa laborista protektado, starigis internaciajn Laboroficejon, eldonas bultenon kaj publikigas leĝojn pri laboro. *Adreso*: Association internationale pour la protection légale des Travailleurs, Obere Rebgasse 1, Basel.

Internacia Federacio de Kristanaj sindikatoj de teksajlaboristoj. — *Sidejo*: Utrecht.

Internacio Laborista kaj Socialista. — Fondita 1889. *Adreso*: Internationale Ouvrière et Socialiste, 25 Victoria Street, London.

Internacia Oficejo de l'Instruistaj Federacioj. — Kreita 1905. *Adreso*: Bureau international de fédérations d'instituteurs, Chaussée de Wavre 13, Bruxelles.

Internacia Sekretariejo de Poŝto, Telegrafo kaj Telefono (P.T.T.). — Fondita 1911. *Adreso*: Sekretariat der P. T. T., Wien XVIII, Peter Jordanstrasse 96.

Universala Ligo de diamantlaboristoj. — Fondita 1905. *Adreso*: 66 Avenue Plantin Moretus, Antwerpen (Belgio).

Internacia Unio de hotellaboristoj. — Fondita 1908. *Adreso*: Union internationale des Travailleurs d'Hotels, restaurants et cafés, Westeinde 17, Amsterdam.

Internacia Federacio de Konstrualaboristoj. — Fondita 1920. *Adreso*: Bauarbeiter Internationale, 1 Wallstrasse, Hamburg 25.

Internacia Asocio de kuiristoj. — Fondita 1895. *Adreso*: Internationaler Köche-Verband, Windmühlstrasse 1, Frankfurt am Main.

Internacia Federacio de litografaj laboristoj kaj de similaj metioj. — Fondita 1896. *Adreso*: 65 rue du Midi, Bruxelles.

Internacia Marista Komitato. — Fondita 1898. *Adreso*: Comité Maritime International. *Sidejo*: 34 Place Verte, Antwerpen.

Internacia Federacio de Metallaboristoj. — *Adreso*: Internationaler Metallarbeiterbund, Kapellenstrasse 6, Bern.

Internacia Minista Federacio. — *Adreso*: 55 Russell Square, London W. C.

Internacia Oficista Federacio. — Fondita 1920. *Adreso*: Fédération internationale des employés, Plantage Franschelaan 5, Amsterdam.

Internacia Unio de ŝufaristoj kaj ledolaboristoj. — Fondita 1907. *Adreso*: Schuhmacher- und Lederarbeiter-Union; Essenweinstrasse 1, Nürnberg.

Internacia Federacio de terlaboristoj. — Fondita 1920. *Adreso*: 14 Wittevrouwensingel, Utrecht (Nederlando).

Internacia Tipografiista Sekretariejo. — Fondita 1892. *Adreso*: 8 Eigerplatz, Bern.

Internacia Federacio de Transportlaboristoj. — Fondita 1919. *Adreso*: 61 Vondelstraat, Amsterdam.

Federacioj de Kristanaj Sindikatoj.

Fervojista: Drift 10/12, Utrecht, Nederlando.

Oficista: 5 rue Cadet, Paris.

Grafika industrio: Bosboom. Toussaintstraat 30, Amsterdam.

Vestaja industrio: Drift 10/12, Utrecht.

Nutrada industrio: Drift 10/12, Utrecht.

Konstrulaboristoj: Catharinesingel 169, Utrecht.

Lignolaboristoj: Venloerwall 9, Köln.

Tabaklaboristoj: Hemelryken 9, Eindhoven (Nederlando).

Teksaj laboristoj: Drift 10/12, Utrecht.

Fabrik-transportlaboristoj: Rijswijkscheweg 323^a, den Haag.

Terlaboristoj: 7 Hondenwedstraat, Boitsfort-Bruxelles.

Internacia Instituto de mezaj klasoj. — Celas studi la ekonomiajn demandojn koncernantajn la mezajn klasojn, ekskluzive ĉiajn religiajn aŭ politikajn aferojn. *Adreso*: Institut International des Classes Moyennes, 45 Rue de l'Association, Bruxelles.

Internacia kooperativa ligo. — Fondita 1895. Celas evolui la kooperativajn metodojn ĉiulande. Per la aliĝintaj societoj el 25—30 landoj la nombro de societoj atingis 1921 42560 kun 24295520 familioj, reprezentantaj ĉirkaŭ 100 milionojn da personoj. *Adreso*: 4 Great Smith Street, London S. W. 1.

Internacia Federacio de Mastro-Tajloroj. — Fondita 1910. *Adreso*: Fédération Internationale des Maitres-Tailleurs, 57 rue de la Charité, Bruxelles.

Internacia Farmacia Federacio. — Fondita 1912. *Adreso*: Schenkweg 4, 's Gravenhage (Nederlando).

Internacia Lingvo:

Academia pro Interlingua. — Fondita 1887. Celas studi la demandon de Internacia Lingvo. *Adreso:* Pr^o PEANO, Cavoretto, Torino (Italio).

Internacia Asocio de Helplingvo. — Celas studi la demandon de Internacia Lingvo. *Adreso:* Sekr. HERBERT N. SHENTON, Columbia University, New York City.

Unuiĝo por la Internacia Lingvo. — Fondita 1909. Celso: devastigo de la lingvo internacia "Ido". *Adreso:* Surbrunnsgatan 37. Stockholm (Svedio).

Interŝanĝaj Societoj:

Internacia Asocio Literatura kaj Interŝanĝa. — Fondita 1921. *Adreso:* Association internationale des littérateurs et échangistes, 45 Bd. Pasteur, Paris XV.

"Kosmos" Internacia Ligo de Korespondado. — Fondita 1898. *Adreso:* Postbus 145, Amsterdam.

Internacia Ligo. — Fondita 1905. Celas interŝanĝon de korespondaĵoj kaj objektoj, favorigi la alprenon de Esperanto kiel internacia lingvo. *Adreso:* Fischenthal (Svislando, Zürich).

Gazetaro:

Internacia Gazetara Muzeo. — Kreita 1907. *Adreso:* Musée International de la Presse, Palais Mondial, Cinquantenaire, Bruxelles.

Internacia Asocio de l'Periodika Gazetaro. — Fondita 1910. *Adreso:* Association internationale de la presse périodique, 2 rue de Robiano, Bruxelles.

Junuloj, Junaj Viroj, Studentoj:

Kristana Unuiĝo de Junaj Viroj. — Celas kunigi ĉiujn Kristanajn junulojn; starigi multajn hejmojn por junuloj, disvastiĝis precipe en protestantaj landoj. *Adreso:* Alliance Universelle des Unions Chrétiennes de Jeunes Gens, 3 rue Général Dufour, Genève.

Internacia Junulara Ligo. — Fondita 1921. *Adreso:* International Ligue of Youth, Vendersgade 29, København, Danio.

Internacia Oficejo Skolta. — Fondita 1920. *Adreso:* Boy Scouts International Bureau, 25 Buckingham Palace Road, London S. W. 1.

Internacia Konfederacio Studenta. — Fondita 1919. *Adreso:* Confédération internationale des étudiants, Palais Mondial, Cinquantenaire, Bruxelles.

Internacia Studenta Federacio "Corda Fratres". — Fondita 1898. *Adreso:* Cornell Cosmopolitan Club, Ithaca (USA, N. Y.).

Internacia Sekretariejo de Katolikaj Studentoj, "Pax Romana". — Fondita 1921. *Adreso:* "Pax Romana", 20 Grand' Rue, Fribourg (Svis.).

Sporto:

Internacia Olimpa Komitato. — Kreita 1894. *Adreso:* Comité international Olympique, Lausanne.

Internacia Asocio de Aŭtomobil Kluboj. — Fondita 1904. *Adreso:* Association internationale des Automobiles-Clubs reconnus, 6 et 8 plac de la Concorde, Paris.

Internacia Boksia Unio. — Fondita 1913. *Adreso:* Union Internationale de la Boxe, 2 Boulevard Poissonnière, Paris.

Internacia Federacio de Futbal-Asocioj. — Fondita 1914. *Adreso:* Fédération internationale de Football association, 67 Nic. Maesstraat, Amsterdam.

Internacia Federacio de Lawn-Tennis. — Fondita 1913. *Adreso:* Fédération internationale de Lawn-Tennis, 36 rue Washington, Paris.

Internacia Federacio de naĝado. — Fondita 1908. *Adreso:* Tudor House, 50 Eltham Road, Lee (Kent).

Internacia Skerma Federacio. — Fondita 1913. *Adreso:* Fédération internationale d'escrime, 10 rue Blanche, Paris.

Internacia Turisma Ligo. — Fondita 1917. Celas studi internaciajn demandojn de l'turismo, centriĝi mondan dokumentaron de vojaĝo. *Adreso:* Alliance internationale de Tourisme, 44 de la Loi, Bruxelles.

LEBARD ROMOZEWSSA

Landoj	Grande- co laŭ km ²	Loĝantaro (en mi- lionej)	Dense- co po 1 km ²	Ĉefurbo	Loĝan- taro
EŬROPO					
Albanio	40 000	0,924	30	Tirana	10 250
Andorra	452	0,005	12	Andorra LaVieja	600
Aŭstrio	81 879	6,402	79	Wien	2 500 000
Belgio	30 452	7,684	252	Bruxelles	756 000
Britlando	228 979	43,00	187	London	7 476 000
Bulgario	96 345	4,861	50	Sofia	180 000
Ĉeĥoslovakio . .	140 485	13,59	97	Praha	680 000
Danmarko	44 416	3,289	74	Köbenhavn	705 000
Danzig	1 920	0,330	—	Danzig	220 000
Estonio	46 500	1,25	33	Tallinn	120 000
Finnlando	387 576	3,337	9,7	Helsinki	200 000
Franclando	550 986	39,210	71	Paris	2 906 500
Germanio	472 423	60,00	128	Berlin	3 900 000
Greklando	152 305	6,32	42	Athenai	850 000
Hispanio	505 208	21,034	86	Madrid	656 000
Hungario	91 150	7,84	52	Budapest	1 000 000
Irlando	84 394	4,5	—	Dublin	350 000
Irlando-Norda . .	—	—	—	Belfast	500 000
Islando	102 846	0,095	0,9	Rejĵkawik	18 000
Italio	312 510	38,45	125	Roma	750 000
Jugoslavio	248 000	12,02	48	Beograd	110 000
Liechtenstein . . .	159	0,011	70	Vaduz	1 142
Latvio	65 791	1,89	28,7	Riga	300 000
Litovio	85 260	4,10	48	Kaunas	90 000
Luksemburgo . . .	2 586	0,265	102	Luxemburg	46 000
Monaco	1,5	0,023	—	Monaco	2 040
Nederlando	34 186	6,8	210	Amsterdam	617 000
Norvegio	323 658	2,64	8	Oslo	260 000
Pollando	373 718	28,25	75	Warszawa	900 000
Portugalo	91 948	5,96	65	Lisboa	800 000
Rumanio	304 244	16,26	52	Bucuresti	700 000
Ruslando	—	—	—	Moskva	1 028 000
San Marino	61	0,012	197	San Marino	800
Svedlando	442 559	5,98	15	Stockholm	425 000
Svislando	41 298	3,9	95	Bern	105 000
Ukraino	460 000	32,90	—	Kiev	625 000
AFRIKO					
Abisenio	1 120 400	8,00	—	Adis Abeba	50 000
Egiptio	—	—	—	El Kahira	785 000
Liberio	—	—	—	Monrovia	6 000

Formo de regado	Regnestro	Titolo	Oficas de:
Respubliko	Ahmed Zogu	Prezidanto	—
"	Bonaventura Vilarubla	Sindiko	—
"	D ^{ro} M. Hainisch	"	9. Dec. 1920
Monarkio	Albert I.	Reĝo	17. Dec. 1909
"	George V.	"	6. Marto 1910
"	Boris III.	Caro	4. Okt. 1918
Respubliko	D ^{ro} Tomáš G. Masaryk	Prezidanto	14. Nov. 1918
Monarkio	Christian X.	Reĝo	14. Majo 1912
Respubliko	D ^{ro} Sahn	Prezidanto	—
"	Friedrich Akel	"	Marto 1924
"	"	"	"
"	Gaston Doumergue	"	23. Sept. 1920
"	Paul von Hindenburg	"	26. Apr. 1925
"	P. Kountourjötis	"	13. Apr. 1924
Monarkio	Alfonso XIII.	Reĝo	18. Majo 1886
Respubliko	Nicolas Horthy de Nagybánya	Imp. Gubernatoro	1. Mar. 1920
Sendep. regno	Timothy Mich. Healy	Gen. Gubernatoro	6. Dec. 1922
Sendep. sub- regno	Duko de Abercorn	Gubernatoro	11. Dec. 1922
Monarkio	Vittorio Emanuele III.	Reĝo	29. Julio 1900
"	Aleksander II (Karageorgeviĉ)	"	16. Aŭg. 1921
"	Johann II.	Princo	22. Nov. 1858
Respubliko	S ^{ro} Ĉakste	Prezidanto	14. Nov. 1922
"	A. Stulginskis	"	15. Majo 1920
Monarkio	Charlotte (de Nassau)	Granddukino	15. Jan. 1919
Princlando	Louis II (Matignon-Grimaldi)	Princo	26. Jun. 1922
"	Wilhelmina (Oranje-Nassau)	Reĝino	6. Sept. 1898
"	Haakon VII.	Reĝo	18. Nov. 1905
Respubliko	St. Wojciechowski	Prezidanto	Dec. 1922
"	Antonio Jose d'Almeida	"	6. Okt. 1919
Monarkio	Ferdinand (Hohenzollern)	Reĝo	10. Okt. 1914
Respubliko	A. Rykov	Prezidanto	1924
"	D ^{ro} Morri; Gius. Lanci	Kapitan-regento	—
Monarkio	Gustav V.	Reĝo	8. Dec. 1907
Respubliko	Jew M. Musy	Prezidanto	Dec. 1924
"	Rakowski	"	—
"	"	"	—
Monarkio	Vizero Zeoditu	Imperiestrino	11. Feb. 1917
"	Ahmed Fuad	Sultano	9. Okt. 1917
Respubliko	C. D. B. King	Prezidanto	1. Jan. 1920

Landoj	Grandeco laŭ km ²	Loĝantaro (en milionoj)	Denseco po 1 km ²	Ĉefurbo	Loĝantaro
Maroko	—	—	—	Tanger	50 000
Sudafrika Unio	—	—	—	Pretoria	58 000
AMERIKO					
Argentino . . .	2 978 590	8,68	3	Buenos Aires . .	1 720 000
Bolivio	1 590 000	2,9	1,9	La Paz	100 000
Brazilo	8 525 000	33,00	3,9	Rio de Janeiro .	1 400 000
Ĉilio	750 572	3,8	5	Valparaiso	183 000
Dominika Resp.	48 577	1,0	20	Santo Domingo .	27 000
Ekvatoro	299 600	2,5	8	Quito	100 000
Gvatemalo . . .	113 030	2,2	18	Guatemala	110 000
Haitio	28 676	1,6	55	Port au Prince .	120 000
Honduraso . . .	114 670	0,64	5	Tegucigalpa . . .	28 950
Kanado	9 659 400	9,5	0,9	Ottawa	108 000
Kolombio	1 148 550	6,3	5	Bogotá	144 000
Kosta Riko . . .	48 410	0,47	9	San José	38 000
Kubo	114 524	3,1	27	Habana	400 000
Meksiko	1 989 200	15,5	8	Mexico	1 000 000
Nikaragvo	156 000	0,64	5	Managua	60 800
Paragvajo	253 100	1,0	4	Asuncion	100 000
Peruo	1 435 000	4,6	2,6	Lima	176 500
Salvadoro	34 126	1,36	62	San Salvador . .	66 800
Urugvajo	186 926	1,5	8	Montevideo . . .	400 000
Panamo	86 250	0,4	4	Panama	61 000
Usono	7 839 064	105,69	13	Washington . . .	355 000
Venezuelo	1 020 400	2,42	2,3	Caracas	92 000
AZIO					
Afganio	558 000	6,0	—	Kabul	180 000
Ĉinio (sen tributstatoj) . . .	6 242 300	428	68	Peking	805 000
Georgio	90 000 ^a	3,053	—	Tiflis	328 000
Hindio (Brita) .	4 764 000	315,608	66	Delhi	233 000
Japanio (sen kolonioj)	385 521	55,96	187	Tokio	2 174 000
Nepalo	140 000	5,64	40	Khatmandu	80 000
Omano	194 200	0,5	—	Maskat	24 000
Persio	1 645 000	inter 4—10	—	Teheran	220 000
Siamo	600 000	9,02	—	Bangkok	628 000
AŬSTRALIO					
Commonwealth of Australia .	8 178 800	6,19	0,7	Melbourne	200 000
Nov-Zelando . .	272 000	1,33	5	Wellington	100 000

Formo de regado:	Regnestro	Titolo	Oficas de:
Monarkio	Mulai Jusef Princo Arthur de Connaught	Sultano Gen. Gubernatoro	18. Aŭg. 1912
Respubliko	Dro Marcelo T. de Alvear Dro Bat. Saavedra	Prezidanto "	12. Okt. 1922 1921
"	Dro Arthur da Silva Bernardes Arturo Alessandri	" "	15. Nov. 1922 Juno 1920
"	Dro Fr. Henriquez y Carvajal Dro José Luis Tamayo	" "	31. Julio 1916 1. Sept. 1920
"	Gen. José Maria Orellan Phil. Sudre Dartiguenave	" "	Dec. 1921 11. Aŭg. 1915
"	Rafael Lopez Gutierrez	"	1919
Sendep. regno	Gov. Gen. Lord Byng of Vimy	Gubernatoro	2. Aŭg. 1921
Respubliko	Marco Fidel Suarez Julio Acosta Garcia	Prezidanto "	7. Aŭg. 1918 8. Majo 1920
"	Dro A. Zayas y Alfonso Plutarco Elias Calles	" "	20. Majo 1921 1. Dec. 1924
"	Diego Manuel Chamorro Eusebio Ayala	" "	1. Jan. 1921 Nov. 1921
"	Aug. B. Leguia Jorge Melendez	" "	12. Okt. 1919 1. Mar. 1919
"	Baltasar Brum Dro Belisario Porres	" "	1. Mar. 1919 1923
"	Calvin Coolidge Glo Juan Vicente Gomez	" "	2. Aŭg. 1923 24. Jun. 1922
Monarkio	Amanulla Khan	Emiro	20. Feb. 1919
Respubliko	Hu Shi-chang	Prezidanto	1921
Monarkio	La reĝo de Brita Imp. Viereĝo: Earl of Reading	Imperiestro	
"	Joŝihito	"	30. Julio 1912
"	Ber Bikram	Maharadja	11. Dec. 1911
"	Sejd Timur	Sultano	5. Okt. 1913
"	Ahmed Mirza	Ŝaho	17. Julio 1909
"	Rama VI.	Reĝo	23. Okt. 1910
Sendependa brita Regno	Lord Forster	Gen. Governor	
"	Viscount Jellicoe of Scapa	"	

Trafiko, komerco.

La mara ŝiparo.

La *Lloyds Register Book* donas la jenajn ciferojn pri la ŝiparo de la plej gravaj landoj.

Landoj	1914 Junio (en tunoj)	1922 Junio (en tunoj)	+ = Kresko - = Malkresko
Aŭstrio-Hungario 1914	1 052 000	—	— 1 052 000
Britio	18 877 000	19 053 000	+ 176 000
Britaj dominiroj	1 407 000	1 201 000	+ 794 000
Danio	768 000	944 000	+ 176 000
Francio	1 918 000	3 303 000	+ 1 385 000
Germanio	5 098 000	1 783 000	- 3 315 000
Greklando	820 000	653 000	- 167 000
Hispanio	883 000	1 187 000	+ 304 000
Japanio	1 642 000	3 325 000	+ 1 683 000
Italio	1 428 000	2 600 000	+ 1 172 000
Nederlando	1 471 000	2 613 000	+ 1 142 000
Norvegio	1 923 000	2 337 000	+ 414 000
Svedio	992 000	996 000	+ 4 000
Usono	1 837 000	12 506 000	+ 10 669 000
Aliaj landoj	2 398 000	3 301 000	+ 903 000
Sume:	42 514 000	56 802 000	+ 14 288 000

Monta Fervojararo.

(Plej altaj punktoj.)

	m		m
Brünig (Svislando)	1004	Rigi	1750
Brocken (Germanio)	1140	Northern Pacifika fervojo	1789
St. Gotardo-tunelo	1154	Albula	1823
Vesuvio	1185	Pilatus	2050
Pajares Tunelo	1280	Darjiling (Azio)	2180
Arlberg-tunelo	1311	Brienz-Rothorn	2252
Brenner	1317	Bernina	2330
Zermatt	1609	Union Pacifika	2486
Kanada Pacifika	1623	Veracruz (Meksiko)	2533

La plej grandaj Komercaj ŝipoj

(pli ol 30 000 tunoj).

Nomo	Flago	Ehavo en tunoj	Longo en metroj	Larĝo en metroj	Profundo en metroj	Rapideco en nodoj 1 horo	Jaro de Konstruo	Posedanto
Leviathan (iama Vater- land)	Usona	59 957	275	30	18	22	1914	USA Shipping Board
Majestic (iama Bismarck)	Brita	56 551	280	30	18	26	1921	WhiteStarLine
Berengaria (iama Impe- rator)	Brita	52 226	270	29,8	17,38	23 ¹ / ₂	1912	Cunard Line
Olympic	Brita	46 439	260	28	18	23	1911	WhiteStarLine
Aquitania	Brita	45 647	265	29,5	15	24 ¹ / ₂	1914	Cunard Line
Columbus	Germana	35 000	229	25	14,64	—	1922	Nordd. Lloyd Cie Gle Trans- atlantique
Paris	Franca	34 569	225	26	18	22	1921	WhiteStarLine
Homeric	Brita	34 356	229	25	14,64	18 ¹ / ₂	1922	WhiteStarLine
Mauretania	Brita	30 696	232	27	17,38	27	1907	Cunard Line

La plej grandaj ŝipkanaloj.

Nomo aŭ Loko	Lando	Jaro de Inaŭguro	Longo en metroj	Profundo en metroj	Larĝeco en metroj	Kosto de la Konstruado (en britaj funtoj)
Amsterdam	Nederlando	1876	26 548	7	26,84	2 600 000
Korinth	Greklando	1893	6 500	8	22	1 000 000
Elbe & Trave	Germanio	1900	65 969	3	22	1 170 000
Kiel	Germanio	1895	98 149	13,7	45,75	19 000 000
Kronstadt Petrograd	Ruslando	1890	25 744	6,25	67	2 000 000
Manchester	Britlando	1894	57 119	8	36,60	15 500 000
Panama	USA	1914	81 250	13,7	91,50	75 000 000
Sault Ste Marie Sault Ste Marie	USA	1914	2 575	6,70	30	2 000 000
Suez	Kanado	1895	1 770	6,20	43,30	560 000
Welland	Egipto	1869	16 090	9,15	44,20	29 725 000
	Kanado	1887	43 040	4,25	30,50	5 000 000

La monda

(Fervojoj de la

Lando	Ŝtata aŭ privata entrepreno	Nomo de la ĉefa fervojo
Aŭstralio	Ŝtata	—
Aŭstrio	Ŝtata	Bundesbahnen
Belgio	Ŝtata (4 linioj priv.)	Chemins de fer de l'Etat belge
Brazilo	Ŝtata	Pluraj kompanioj sub ŝtata kontrolo
Britlando	Privata 4 ĉefaj linioj:	1. London and North Eastern 2. London Midland and Scottish 3. Great Western; 4. Southern
Bulgara	Ŝtata	Balgarski Darjavni Ŝeleznici
Ĉeĥoslovakio	Ŝtata	Československé státní dráhy
Danmarko	Ŝtata kaj priv.	Danske Statsbaner
Danzig	Ŝtata	(Apartenas al la Pola Ŝtato)
Estonio	Ŝtata	Eesti Vabariigi Raudteed
Finnlando	Ŝtata	(Suomen) Valtion Raŭttatiet (Finska) Stats Järnvägar
Francio	Privata (2 ŝtataj liniaroj)	Paris à Lyon et à la Méditerranée Etat: Paris à Orléans: Est; Midi; Nord; Alsace et Lorraine
Germanio	Ŝtata	Deutsche Reichsbahn
Greklando	Ŝtata kaj priv.	Sidirôdromos Hell. Kratous
Hispanio	Priv. kaj ŝtata	(9 Kompanioj: ĉefaj linioj)
Hungario	Ŝtata	Magyar Kir. Allamvasutak
Japanio	Ŝtata	Imperial Government Railway
Italio	Ŝtata	Ferrovie dello Stato
Jugoslavio	Ŝtata	Državne Ŝeljeznice Kral. S. H. S.
Kanado	1 Ŝtata linioj 1 Privata	Canadian National Railway Canadian Pacific Railway

fervojaroj.

plej gravaj landoj.)

Mallongigo	NOMBRO de ILARO kaj PERSONARO:				
	Longo en km	Lokomotivoj	Vagonoj por person.	Vagonoj por ŝarĝo	Nombro de person.
—	28533	3864	7005	89606	106349
B. B.	4318	—	—	—	74000
C. F. B.	4500	4400	11200	111000	85000
—	274	260	345	9300	—
—	28556	4210	5120	58820	156328
L & N E R L M & S R G W R: S R	} 36000	25000	56000	730000	760000
—		elektr.190	—	—	—
B. D. K.	2677	429	386	7966	17164
Ĉ. S. D.	13549	4507	8249	127159	171019
D. S. B.	4973	1041	2603	16517	19533
—	150	—	—	—	1600
E. V. R.	1130	209	308	3936	5341
(S) V. R. (F) S. J.	4275	642	1069	22550	17376
P. L. M.	} 42951	17729	526597		524520
—			kune		
—	—	—	—	—	—
D. R. E.	52217	31070	66736	668350	760000
Σ. E. K.	1300	154	308	2676	5173
—	15930	3220	6750	70404	—
A. V.	8320	1549	2284	18859	—
I. G. R.	16487	3284	8072	52199	166482
—	priv.3924	elektr.22	1773	6637	18824
—	20411	3828	9845	58836	185306
F. S.	18000	6650	11250	169900	200000
S. H. S.	8482	—	—	—	—
C. N. R.	} 38896	6500	kune		—
C. P. R.			mejtoj	191848	

La monda
(Fervojoj de la

Lando	Ŝtata aŭ privata entrepreno	Nomo de la ĉefa fervojo
Latvio	Ŝtata	Latvijas Dzelzsceli
Litovio	Ŝtata	Lietuvos Geležkeliai
Meksiko	Ŝtata kaj Priv.	Ferrocarriles Nacionales d. M.
Nederlando	Ŝtata kaj Priv.	Nederlandsche Spoorwegen
Norvegio	Ŝtata	Norges Statsbaner
Pollando	Ŝtata	Polskie koleje Państwowe
Portugalo	Ŝtata kelkaj privata (kaj privata)	Caminhos de Ferro do Estado
Rumanio	Ŝtata-Priv.	Caile Ferate Romane
Ruslando	Ŝtata	—
Sudafriko	Ŝtata	South African Railways
Svedlando	Ŝtata } Privata }	Statens Järnvägar
Svislando	Ŝtata	Schweizerische Bundesbahnen Chemin de fer fédéraux: Ferrovie federali (priv. linioj: Löttschberg fervojo — Retika fervojaro)
Urugvajo	Privata (Angla) Ŝtata	Ferrocarril Central del Uruguay FERROCARRILES del ESTADO
Usono	Privata	Estas 848 kompanioj de fervojo
Venezuelo	Priv. kaj Ŝtata	(Ok priv. kompanioj, 3 ŝtataj)

fervojaro.
plej gravaj landoj.)

Mallong-igo	NOMBRO de ILARO kaj PERSONARO:				
	Longo en km	Lokomotivoj	Vagonoj por person.	Vagonoj por ŝarĝo	Nombro de person.
L. D.	1959	320	467	5324	14190
—	2000	235	370	4267	3270
F. C. M.	22605	1599	1503	15286	41371
N. S.	3685	1517	5017	31445	44549
N. S. B.	3819	583	1114	13176	10644
P. K. P.	15690	4147	8861	85826	—
C. F. E. P.	3300	—	—	—	—
C. F. R.	11870	4500	6194	76745	86864
—	72000	19383	Kune 420000		893142
S. A. R.	18605	1842	3065	32538	80113
S. J.	15138	2254 elektr. 22	4211 motorv. 62	59624	53648
S. B. B.	2821	1333 elektr. 256	6705	23799	38836
C. F. F.					
F. C. U. F. C. E.	5378	185	159	3378	—
—	414932	64938 elektr. 373	54385	2302268	1645233
—	950	—	—	—	—

Lando	Nacilingva Nomo kaj Divido	Ormonero : Indiko kaj pezo en gramoj
Argentino	Peso = 100 Centavos	5 pesos = 8,064
Aŭstralio	Pound Sterling = 20 Shilling po 12 pence	10 sh = 3,99402 1 £ = 7,98805
Aŭstrio	Krone = 100 Heller	10, 20 Kr.
Belgio	Franc = 100 Centimes	10 Frs. = 3,16622
Brazilo	Milreis = 1000 reis	10 M. = 8,9648 20 M. = 17,9296
Britlando	Pound Sterling = 20 Shilling po 12 pence	1 £ = 7,98805
Brita Hindio	Rupee = 16 anna	—
Bulgario	Levo = 100 Stotinki	—
Ĉeĥoslovakio	Kč. = 100 Haleri	—
Ĉinio	Dollar (Yen) = 115 Cent.	—
Danzig	Gulden = 100 Pfennig	25 Guld. = 7,988
Estonio	Mark = 100 penni	—
Finnlando	Markka = 100 Penni	10 Mk. = 3,22580 20 Mk. = 6,45161
Franclando	Franc = 100 Centimes	10 Frs. = 3,2258 20 Frs. = 6,4516
Germanio	Rentenmark = 100 Pfennig	—
Greklando	Drachmai = 100 Lept.	10 Drach. = 3,2258 20 Drach. = 6,4516
Hispanio	Peseta = 100 Centimes	10 pesetas = 3,2258 50 „ = 16,129 100 „ = 32,252

Moneroj en Bronzo Kupro, Nikelo, Arĝento	Bankbiletoj	Valoro en Usona Dolaro (Proksimume)
K. 1, 2 c.; N. 5, 10, 20 c.	0,50, 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 Pes.	1 Ora peso = 1,40 1 pap. pes. = 0,31
B. 1/2, 1 penny (d); A. 3, 6 pencej; ŝil. 1, 2, 2/6	10 ŝil.; 1, 5, 10, 20, 50, 100, 1000 £	1 £ = 4,31
—	1, 2, 10, 20, 50, 100, 1000, 10000, 50000, 100000 kaj 500000 Kr.	70900 paperaj kronoj = 1,00
K. 1, 2 c., N. 5, 10, 25, 50 c., 1 Fr., 2 Fr.; A. 0,50, 1, 2, 5 Fr.	5, 20, 50, 100, 500, 1000 frs.	1 Fr. or. = 0,19 ³ / ₁₀ 1 Fr. pap. = 0,05
N. 0,02, 0,05, 0,10, 0,20, 0,40 Mr.; A. 2 Milreis.	1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500, 1000 Milreis.	1 \$ = 9,039
K. 1 penny (d), 2, 4 pencej; A. ŝil. 1, 2, 2/6, 4	10 ŝil.; 1, 5, 10, 20, 50, 100, 1000 £	1 £ = 4,48
K. 1/12, 1/6, 1/4, 1/2 anna; N. 1, 2, 4, 8 anna; A. 2, 4, 8 anna, 1 r.	—	100 rupee = 33,33
N. 5, 10, 20 St.; A. 0,50, 1, 2, 5 Lev.; Alum. 1, 2 Lev.	1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000 Lev.	100 Lev. = 0,95
Metalo 5, 10, 20, 50 hel., 1 Kč.	1, 5, 10, 20, 50, 100, 1000, 5000 Kč.	100 Kč. = 3,00
K. 1 cendo (1/100 Doll.); A. 1 tael = 1,35 Doll., 1 Doll. = 11 1/2 dolaretoj, 1 do- laretto = 10 cent.	1, -3, 10, 100 Doll.	1 Doll. = (proks.) 0,50
K. 1, 2 Pf.; N. 5, 10 Pf.; A. 1/2, 1, 2, 5 Gulden.	10 Gulden kaj pli altaj valoroj (ne ankoraŭ eldonitaj)	5 1/2 Guld. = 1, -
N. 1, 2, 3, 5 Mk.	50 p., 1, 3, 5, 10, 25, 50, 100, 500, 1000 Mk.	120 Mk. = 2/7 \$
K. 1, 5, 10 penniä; N. 25, 50 penn., 1 Mk.; A. 25, 50 penn., 1, 2 Mk.	25, 50 p.; 1, 10, 20, 50, 100, 500, 1000 Mk.	100 Mk. = 2,68
B. 1, 2, 5, 10 cent.; N. 5, 10, 25 cent.; A. 20, 50 cent., 1, 2, 5 Fr.; Alumina B. 50 cent., 1, 2 Fr.	5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000 francs	100 Fr. = 5,90
K. 1, 2 Pf.; N. 5, 10 Pf.; A. 1/2, 1, 2, 3, 5 M.	—	1 \$ = 4,20 R.-M. 100 R.-M. = 23,809 \$
K. 5, 10 lept.; N. 5, 10 lept.; A. 1/2, 1, 2, 5 Dr.; Al. 10 lept.	1/2, 1, 2, 2 1/2, 5, 12 1/2, 25, 50, 100, 250, 500, 1000 Dr.	—
K. 1, 2, 5, 10 cts.; A. 0,20, 1, 2, 5 Pes.	25, 50, 100, 500, 1000 Pes.	100 Pes. = 13,351

Lando	Nacilingva Nomo kaj Divido	Ormonero: Indiko kaj pezo en gramoj
Hungario	Krone = 100 Filler	10, 20, 50, 100 Kr.
Islando	Króna = 100 Aurar	—
Italio	Lira = 100 centesimi	10, 20, 100 lire 10 lira = 3,2258
Japanio	Yen = 100 sen	1, 5, 10, 20, 100 Yen
Kanado	Dollar = 100 cents	5, 10 Doll.
Latvio	Lats = 100 santimi	—
Litovio	Litas = 100 cents	—
Meksiko	Pesos = 100 centavos	2, 2,50, 5, 10, 20, 50 Pes. 10 Pesos = 9
Nederlando	Gulden = 100 cent	5 Guld. = 2 ¹ / ₂ 10 „ = 5,—
Norvegio	Kroner = 100 Øre	5 K. = 2,24015 10 K. = 4,4803 20 K. = 8,9606
Persio	Kran = 20 ŝahi	1 Tuman = 4,635
Pollando	Złoty = 100 grosze	—
Portugalo	Escudo = 100 centavos	—
Rumanio	Leu = 100 bani	—
Ruslando	ĉervonec	10 ĉervonec = 7,741
Sudslavio	Dinar = 100 para	—
Svedlando	Kronor = 100 Öre	5 Kr. = 2,24015 10 Kr. = 4,4803 20 Kr. = 8,9606
Svislando	Franc = 100 centimes	10 Fr. = 3,226 20 Fr. = 6,457
Urugvajo	Peso = 100 centesimos	—
U. S. A.	Dollar (\$) = 100 Cents	2 ¹ / ₂ , 5, 10, 20 \$ 1 \$ = 2,67184
Venezuelo	Bolivar = 1000 centimos	20, 25, 100 bol. 100 bol. = 32,25806

Moneroj en Bronzo Kupro, Nikelo, Argënto	Bankbiletoj	Valoro en Usono Dolaro (Proksimume)
K. 2 h.; N. 10, 20 h.; A. 1, 2, 5 Kr.	1, 2, 10, 20, 50, 100, 500, 1000, 5000, 10 000, 25 000, 50 000, 100 000 Kr.	100 Kr. = 0,0054
N. 10, 25 auras	1, 5, 10, 50, 100 Kr.	100 Kr. = 14,62
K. 5, 10 cent; N. 25, 50 cent, 1, 2 Lire; A. 5 Lire	2, 5, 10, 25, 50, 100, 500, 1000 lire	100 lire = 4,504
K. 0,5, 1, 2 sen; N. 5, 10, 20 sen; A. 10, 20, 50 sen	—	100 Yen = 49,66
K. 1 cent.; N. 5 cent.; A. 10, 25, 50 cent.	1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 1000 Doll.	1 Doll. = 0,98
K. 1, 2, 5; N. 10, 20, 50 santimi	10, 100 Lati	100 L. = 19,45525
—	1, 2, 5, 10, 20, 50 cent.; 1, 2, 5, 10, 50, 100 Litas	100 Litas = 10,—
K. 1, 2, 5, 10, 20 cent; N. 5 centavos; A. 10, 20, 50 cent, 1, 2 Pesos	—	100 Pesos = 50,—
K. 1/2, 1, 2 1/2 cents; N. 5 cents; A. 10, 25, 50, 100, 250 cents	1, 2 1/2, 10, 25, 40, 60, 100, 300, 1000 Guld.	100 Guld. = 38,76
K. 1, 2, 5 Øre; N. 50 Øre; A. 10, 25, 50 Øre, 1, 2 Kr.	1, 2, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 Kr.	100 Kr. = 15
N. 1, 2, 20 ŝ., 1 Kran; A. 3, 5, 10 ŝ., 1, 2, 5 Kr.	1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000 Tuman	—
N. 0,01, 0,05 zł.; A. 0,1, 0,2, 0,5, 1, 2, 5.	1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 500 milionoj	1 zł. = 0,193
—	0,50 cent., 1, 2,50, 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000 esq.	—
Aluminio 20, 50 bani	1, 2, 5, 20, 100, 500, 1000 lei	100 Lei = 0,50 1 ĉervonec = 0,7824
—	—	—
5, 10, 25 p.	25,50 p., 1,5, 10, 100, 1000 Din.	—
K. 1, 2, 5 Öre; N. 10, 25, 50 Öre; A. 10, 25, 50 Öre, 1, 2 Kr.	5, 10, 50, 100, 1000 Kr.	100 Kr. = 26
K. 1, 2 cent.; N. 5, 10, 20 cent.; A. 1/2, 1, 2, 5 Fr.	20, 50, 100, 500, 1000 francs	100 Fr. = 17,85
N. 1, 2, 5 cent.; A. 20, 50 cent, 1 Peso	1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000 pesos	100 pes. = 66,2
K. 1 cent; N. 5 cents; A. 10, 25, 50 cents, 1 \$	1, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000, 5000, 10 000 \$	—
K. 5 cent.; N. 5, 12 1/2 cent.; A. 25, 50 cent., 1, 2, 2 1/2, 5 bolivares	10, 20, 50, 100, 400, 500, 800, 1000 Bol.	100 bol. = 18,90

Poŝta
Tabelo de afranko

Lando	Mono	LETERO		POŝTKARTO		PRESAĴO	
		En-lande	Ekster-lande	En-lande	Ekster-lande	En-lande	Ekster-lande
Alĝerio	Franko	0,25	0,50	0,10	0,30	0,05	0,10
Argentino . . .	Peso	0,05	0,12	0,04	0,05	0,02	0,03
Aŭstralio . . .	Penco	1 ¹ / ₂	3,—	1,—	1 ¹ / ₂	1,—	1,—
Aŭstrio	Krono	1500	4000	700	2400	100	800
Belgio	Franko	0,25	0,75	0,15	0,45	0,05	0,10
Brazilo	Milr.	0,2	0,4	0,1	0,2	0,02	0,08
Brita Hindio .	Anna	1,—	3,—	¹ / ₂	1 ¹ / ₂	¹ / ₂	¹ / ₂
Britlando	Penco	1 ¹ / ₂	2 ¹ / ₂	1	1 ¹ / ₂	¹ / ₂	¹ / ₂
Bulgario	Levo	2,—	6,—	1,—	4,—	0,30	1,—
Ĉeĥoslovakio .	Krono	1,—	Aŭstrio, Germanio, Ital., Hung., Pol., Rum. 2,—. alie: 2,50	0,50	Aŭstrio, Germanio, Ital., Hung., Pol., Rum. 1,20. alie: 1,50	0,10	0,50
Ĉinio	Arg.Dol.	0,03	0,10	0,05	0,06	0,01	0,10
Danzig	Gulden	0,20	0,40	0,10	0,25	0,05	0,10
Estonio	marko	5	15	3	9	1	3
Finnlando	marko	1,—	2,—	0,60	1,20	0,30	0,40

servo.
de la ĉefaj landoj.

Enlande Unua pezlimo		SPECIMENOJ		Unua pezlimo en- lande	AFER- PAPEROJ		Unua pezlimo en- lande	REKOMENDO	
leteroj	presaĵoj	En-lande	Ekster-lande		En-lande	Ekster-lande		En-lande	Ekster-lande
20 gr.	50 gr.	0,20	0,20	100 gr.	0,25	0,50	—	0,35	0,50
20 „	100 „	0,05	0,05	100 „	0,05	0,12	100 gr.	0,12	0,20
1 unco	4 uncoj	1,—	1,—	2 uncoj	1,—	1,—	2 uncoj	3,—	3,—
20 gr.	25 gr.	1500	1600	250 gr.	1500	4000	250 gr.	3000	4000
20 „	50 „	0,05 min. 0,15	0,10 min. 0,20	50 „	0,15 min. 0,25	0,10	50 „	0,50	0,50
20 „	50 „	0,2	0,16	100 „	0,2	0,4	100 „	0,3	0,4
11 ² / ₃ „ (1 tola)	58,31 gr.	¹ / ₂	¹ / ₂	5 tola	¹ / ₂	3,—	5 tola	2,—	3,—
57 gr. (2unc.)	57 „ (2unc.)	ne ek- zistas	1,—	—	ne ek- zistas	2 ¹ / ₂	—	3,—	3,—
20 gr.	100 gr.	0,30	1,—	100 gr.	0,30	1,—	100 gr.	2,—	6,—
20 „	50 „	0,40	1,—	100 „	1,—	2,50	250 „	2,—	2,50
20 „	100 „	2,—	4,— por 100 gr.	100 „	—	—	—	10,—	30,—
20 „	50 „	0,15	0,10	100 „	0,20	0,10	250 „ ^{gis}	0,40	0,40
20 „	50 „	2	6	50 „	5	15	50 „	10	15
20 „	50 „	0,50	0,80	—	1,—	2,—	—	1,—	2,—

Poŝta
Tabelo de afranko

Lando	Mono	LETERO		POŝTKARTO		PRESAĴO	
		En-lande	Ekster-lande	En-lande	Ekster-lande	En-lande	Ekster-lande
Francio	franko	0,25	0,75	0,20	0,45	0,05	0,15
Germanio . . .	marko	0,10	0,25	0,05	0,15	0,03	0,05
Greklando . . .	draĥmo	0,80	2,—	0,30	1,20	0,05	0,80
Hispanio	peseto	0,25	0,40	0,15	0,25	0,05	0,10
Hungario	Milkr.	1,8	5,—	1,—	3,—	0,5	1,—
Islando	krono	0,20	0,40	0,15	0,20	0,10	0,10
Italio	liro	0,50	1,—	0,30	0,60	0,10	0,20
Kanado	dolaro	0,03	0,10	0,02	0,06	0,01	0,02
Latvio	lato	0,10	0,20	0,04	0,12	0,02	0,04
Litovio	litas	0,25	0,60	0,15	0,36	0,05	0,12
Meksiko	peso	0,10	0,20	0,04	0,12	0,02	0,04
Nederlando . . .	gulden	0,10	0,20	0,075	0,125	0,02	0,05
Norvegio	krono	0,20	0,45	0,15	0,25	0,10	0,10
Persio	ŝahi	6,—	20,—	2,—	12,—	2,—	4,—
Pollando	zloty	0,15	0,30	0,10	0,18	0,05	0,12
Portugalo	eskudo	0,25	1,60	0,15	0,96	0,10	0,30
Rumanio	leo	1,—	10,—	0,50	6,—	2,—	2,—
Ruslando	kop	6,—	20,—	3,—	12,—	2,—	4,—
Sud-Afriko	penco	2,—	3,—	1,—	1½	½	½
Sudslavio	dinaro	1,—	3,—	0,50	1,50	0,20	0,40
Svedlando	krono	0,15	0,30	0,10	0,20	0,05	0,05
Svislando	franko	0,20	0,40	0,10	0,25	0,05	0,10
Urugvajo	peso	0,05	0,12	0,02	0,08	0,05	0,03
Usono	dolaro	0,02	0,05	0,01	0,02	0,01	0,01
Venezuelo	bolivar	0,25	0,50	0,10	0,30	0,05	0,05

servo.
de la ĉefaj landoj.

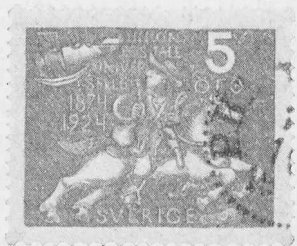
Enlande Unua pezlino		SPECIMENOJ		Unua pezlino en- lande	AFER- PAPERJ		Unua pezlino en- lande	REKOMENDO	
leteroj	presaĵoj	En-lande	Ekster-lande		En-lande	Ekster-lande		En-lande	Ekster-lande
20 gr.	50 gr.	0,20	0,30	100 gr.	0,25	0,75	250 gr.	0,35	0,75
20 "	50 "	0,10	0,05	250 "	0,20	0,30	250 "	0,30	0,30
15 "	50 "	0,40	0,40	50 "	0,40	0,40	50 "	1,40	4,—
25 "	50 "	0,05	0,10	20 "	0,05	0,10	50 "	0,30	0,40
10 "	20 "	0,5	1,—	50 "	0,5	1,—	50 "	2,2	5,—
20 "	50 "	10,—	20,—	50 "	ne ekz.	40,—	—	0,30	0,30
15 "	50 "	0,30	0,40	100 "	0,5	1,—	200 "	0,50	1,—
1 unco	4 uncoj	0,01	0,02	2 uncoj	—	—	—	0,10	0,10
20 gr.	50 gr.	0,02	0,04	50 gr.	0,02	0,04	50 "	0,10	0,20
20 "	50 "	0,10	0,24	100 "	0,25	0,60	150 "	0,25	0,60
20 "	100 "	0,02	0,04	100 "	0,02	0,20	100 "	0,20	0,20
20 "	50 "	0,025	0,075	50 "	0,05	0,10	—	0,15	0,15
20 "	50 "	0,20	0,20	125 "	0,20	0,40	125 "	0,20	0,40
10 "	50 "	2,—	4,—	50 "	2,—	4,—	50 "	12,—	20,—
20 "	50 "	0,15	0,12	250 "	0,15	0,30	250 "	0,20	0,30
20 "	50 "	0,10	0,64	50 "	0,25	1,60	250 "	0,25	0,80
20 "	50 "	1,—	4,—	100 "	1,—	10,—	150 "	2,—	10,—
20 "	50 "	4,—	8,—	50 "	4,—	20,—	50 "	6,—	20,—
28,35 "	56,7 "	½	½	56,7 "	½	½	56,7 "	4,—	4,—
—	—	—	—	—	—	—	—	3,—	5,—
20 "	100 "	0,10	0,10	200 "	0,15	0,30	300 "	0,20	0,30
250 "	50 "	0,10	0,20	250 "	—	0,10	50 "	0,20	0,40
20 "	50 "	0,01	0,05	100 "	0,06	0,12	250 "	0,10	0,12
1 unco	2 uncoj	0,01	0,02	4 uncoj	0,02	0,05	1 unco	0,10	0,10
20 gr.	50 gr.	0,05	0,20	100 gr.	0,15	0,50	250 "	0,50	0,50

La poŝtmarkoj dum 1924.

Dum 1924 la tuta nombro de novaj poŝtmarkoj atingis 1250 kio signifas malmultiĝo de rondcifere 500 kontraŭ la rekorda jaro 1923. Tiu-ĉi malmultiĝo cetere salutinda, estas ŝuldata al la iom-post-ioma stabiliĝo en Centra Eŭropo. La laŭnombra malprogreso en tiu kazo signifas laŭkvalitan progreson; la kvalito de multaj novaj eldonoj rimarkeble leviĝis.

Inter la novaj eldonoj okupis gravan lokon la rememoraĵ poŝtmarkoj. La jaro 1924 distingiĝis per multaj jubileoj. Ankaŭ diversaj okazaĵoj kiel la morto de Lenin, la akiro de Fiume al Italio, entroniĝo de l'kalifo Hussein, eksigo de l'sultano esprimiĝis per poŝtmarkoj

specialaj. Preskaŭ 200 PM. nombras la rememoraĵ kaj okazaj eldonoj. Citindaj estas plie la 300 jara datreveno de l'alveno en New York de la hugenotaj kaj valoniaj elmigrantoj. La respubliko Kostariko eldonis PM. al la centjara memoro de la akiro de l'provinco Nicoya; Nikaragvo pri la fondiĝo de la urboj Leon kaj Granada en 1624. La ili-puta respubliko San Marino memoris la nacian heroon italan Garibaldi.

La datrevenoj de l'naskiĝo de poetoj Byron, Ronsard kaj Camoens donis okazon ilin memori laŭ tiu-ĉi moderna maniero. La Olimpaj

ludoj en Paris kaj la Brita Imperia ekspozicio ne mankis propagandi kaj memorigi samtempe per eldono de belaj poŝtmarkoj.

Fondiĝis en 1874 en Bern laŭ la iniciato de l'germana imperia poŝtestro **Generalpostmeister Stephan** la Universala Poŝta Unuiĝo. La

Germana, Sveda kaj Svisa poŝtadministracioj memorigis tiun, tiom gravan okazintaĵojn: la unua per poŝtmarko kun bildo de Stephan, la dua, montrante la domon en kiu fondiĝis la Unuiĝo kaj la tria per simbola poŝtmarko.

La respubliko Salvadoro kiel sola surpris la ordinarajn PM. pro tiu-ĉi datreveno.

Grandan nombron okupas la PM. por Aerservo, atestanta la laŭgradan evoluon de l'Aera Poŝt servo. Sola Germanio eldonis 56 da ili; sekvas Aŭstrio, Danzig, Estonio, Hungario, Litovio, Ruslando, Svislando kaj Urugvajo. Bonfaraj PM. eldoniĝis 46 por plej diversaj bonfaraj celoj, infanhelpo, Ruĝa Kruco, helpo al militviktimoj.

Resume estas konstatebla feliĉa pliboniĝo laŭkvalita, belegaj estas ekzemple la hispanaj novaj PM. por la kolonioj; Belga Kongo kaj Libio.

PRESEJO KAJ ARTEJO
J. B. HIRSCHFELD
LEIPZIG/BRÜDERSTR. 59

fondita en la jaro 1800

Telefono: N-ro 70006

Poŝtĉeka Konto: Leipzig 58378

Banko-Konto: Allgem. Deutsche Creditanstalt

Specialaĵo: Presado de libroj (mana- kaj maŝina kompostado), prezlistoj kaj prospektoj en ĉiuj lingvoj. Ilustritaj katalogoj kaj ĉiuspecaj presaĵoj por la industrio, komerco kaj metio.

Propra desegnejo por artaj skizoj.

Kompostmaŝinoj Linotype. Stereotipio

Ĉirkaŭ 50 presmaŝinoj

Kliŝejoj

**ARTISTAJ PROPAGANDO-
PRESAĴOJ EN LIBRO - ŜTON - KAJ
OFSET PRESMANIEROJ**

Ĵ u s a p e r i s :

GERMANA-ESPERANTO

KONVERSACIA LIBRO

POR LA UZO EN LERNEJOJ KAJ EN VOJAĜOJ

KUN VOJAĜA VORTARO

de

JAMES CONNOR

Por la Lingvo Esperanto prilaborita

de

ROBERT KREUZ

Redaktoro de la Semajna Gazeto "Esperanto Triumfonta", Ekzamena Komisararo de la Esperanto-Instituto por la Germana Respubliko kaj

MAX BUTIN

Membro de la Lingva Komitato, Ekzamena Komisararo de la Esperanto-Instituto por la Germana Respubliko.

Ĝi konsistas el ses partoj:

En la unua estas klarigataj la reguloj de la gramatiko per praktikaj ekzemploj.

La dua parto enhavas multenombrajn dialogojn pri la plej necesaj kaj plej gravaj objektoj de la ordinara vivo.

La tria parto prezentas modelojn de leteroj, kambioj, atestoj kaj kvitancoj.

La kvara parto konsistas el laŭsistema kolekto de vortoj.

La kvina parto enhavas kolekton de plej uzataj proverboj.

La sesan parton formas laŭalfabeta vojaĝa vortaro germana-esperanto kaj esperanto-germana.

Amplekso 267 pĝ 8°.

Prezo: tole bindita Ormk. 3.—

(1 ormk. = 1,25 sv. frk.)

Eldonejo:

JULIUS GROOS, VERLAG, HEIDELBERG

ESPERANTISTA CENTRA LIBREJO

Société anonyme à capital et personnel variables. R. C. Seine 40 422)

51, rue de Clichy, Paris (9e)

Eldonejo de la

Verkoj de D^{ro} L. L. Zamenhof

kiujn, ĉiu Esperantisto devas legi.

Ĉefaj verkoj aĉeteblaj:

- Fundamento de Esperanto:** (Eldono 5 lingva) Unu libro
26 + 56 + 98 paĝa Francaj Fr. 5.—
- Fundamenta Krestomatio:** Ekzercaro (eltirita el Fundamento de Esperanto) Fabloj kaj Rakontoj, Artikoloj pri Esperanto, Poezioj.
Unu dika libro, 460-paĝa Francaj Fr. 9.—
- Proverbaro Esperanto,** laŭ la verko "Frazologio rusa-pola-franca-germana" de M. F. Zamenhof (1232 proverboj).
Unu libro, 82-paĝa Francaj Fr. 4.—
- Lingvaj Respondoj** (en reeldono)
Fabeloj de Andersen (Plena kolekto). Unua libro,
152-paĝa Francaj Fr. 6.—
Dua libro (en preparo) Francaj Fr. 6.—
- La Rabeno de Baharah,** romano de H. Heine; **La Gimnaziano,**
monologo de Salom Alejhem.
Unu libro in 8°, 68-paĝa Francaj Fr. 4.—
- La Rabistoj,** dramo en kvin aktoj de Schiller.
Unu libro, 144-paĝa Francaj Fr. 4.—
- La Revizoro,** komedio en kvin aktoj de N. V. Gogol.
Unu libro, 100-paĝa Francaj Fr. 4.—
- Georgo Dandin,** komedio en tri aktoj de Molière.
Unu libro, 51-paĝa Francaj Fr. 3.—
- Hamleto,** tragedio en kvin aktoj de Shakespeare.
Unu libro, 170-paĝa Francaj Fr. 5.—
- Higieno en Taurido,** dramo en kvin aktoj de Goethe.
Unu libro, 108-paĝa Francaj Fr. 6.—
- Marta,** rakonto de Eliza Orzeszko.
Unu libro, 237-paĝa Francaj Fr. 10.—
- La Sentencoj de Salomono,** tria libro de "La poetika Libraro".
Unu libro, 60-paĝa Francaj Fr. 2.—
- La Predikanto,** kvara libro de "La Poetika Libraro".
Unu libro, 28-paĝa Francaj Fr. 1.—

Oni aldonu plie al la prezoj por la sendkostoj = 15% + 0,40
fr. fr. en Francujo; 30% + 1,— fr. fr. en aliaj landoj.

Se vi bezonas Esperantajojn bonvolu turni vin al ni

kaj postulunian

Esperanto-Katalogon

Krom tre granda kolekto de propraj eldonaĵoj ĉiuspecaj ni havas en nia stoko ĉiujn verkojn el diversaj eldonejoj.

Ni eldonas ankaŭ la plej malnovan el ĉiuj nun ekzistantaj multe ŝatatan gazeton (redaktatan ĉefe en Esperanto)

Germana Esperantisto

Monata gazeto por la disvastigo de la lingvo Esperanto kunigita kun

Esperanto-Praktiko

Instrua kaj literatura gazeto por perfektigo en la Lingvo Internacia.

Ĉefredaktoro: Friedrich Ellersiek, Respondeca redaktoro: Arnold Behrendt. Specimena numero kontraŭ unu respondkupono.

Esperanto-Verlag**Ellersiek & Borel, G. m. b. H.****Berlin SW 61 (Germanujo) / Wilmstr. 5**

LEBRARD ROMCZEWSKI

HEROLDO DE ESPERANTO

Neŭtrala organo de la Esperanto-movado

Ĉefa prefero:

DUFOJE EN LA SEMAJNO

Aktuala—ilustrita
Grandformata

Enhavo: Aktualaj okazaĵoj — Socio —
Scienco — Tekniko — Radio — Komerco
kaj Ekonomio — Trafiko — Sporto —
Filatelio — Literaturo — Arto — Esp.
Kroniko — Bibliografio — Libera Tri-
buno — Konkursoj — Reklamo kc.

NOVAĴO: ESPERANTO-RADIO- KALENDARO

★

Petu senpagan
specimenan numeron de la Administracio

HEROLDO DE ESPERANTO
HORREM BEI KÖLN (GERMAN.)

La sola arta
literatura gazeto en Esperanto estas la

LITERATURA MONDO

Monata revuo ampleksa,
enhavplena, ilustrita, inter-
nacia, interesa, impona

Plej bona propagandilo por Esperanto

Mendu provekzempleron!
Abonu kaj disvastigu ĝin
Kunlaborantoj kaj abonejoj
en ĉiuj landoj!

Prezo po ekzemplero:
sv. fr. 1.—, po jare sv. fr. 10.—
Ĉe du abonoj 20 % rabato!

Eldonejo: Budapest, VI.

Andrássy ut. 81

Abonu
monatan, ilustritan gazeton

“LA PROGRESO”

Oficiala organo de Ĉeĥo-
slovaka Asocio Esperantista.

EN H A V O :

Literaturaĵoj, Interesaĵoj pri
la Ĉeĥoslovaka Respubliko kaj
novaj ŝtatoj. Konciza revuo de
la esp. movado. Lingva Fako.
Tradukoj kun libraj premioj
ktp.

Jarabono (10 n^{roj}): Enlande:
20 Kĉ.; en altvalutaj landoj:
25 Kĉ. (5 sv. fr.); en mal-
altvalutaj: 15 Kĉ. (3 sv. fr.).

Redakcio kaj Administracio:

PRAHA VII, SOCHAŘSKÁ 333.

HOLANDA ESPERANTO OFICEJO EEMNES-HOLLAND

ELDONEJO de HOLANDA ESPERANTISTO

duonmonata organo de la holanda Esperanto-Movado kaj de
“WERELDTAAL” holandlingva monata propagandilo kune
32-40 paĝoj ĉiumonate, eksterlanda abono kvaronjare fl. 1.—

Specimennumerojn, ni nur sendas eksterlanden kontraŭ
respondkupono, aŭ al kiu al ni sendas diversajn esp.
gazetojn, presaĵojn, broŝurojn, k. s.

Kolektado. Ni kolektas ĉiujn esperantaĵojn, esp. librojn,
-broŝurojn, -presaĵojn, k. t. p. kaj oferas similajn interŝange.
Representado. Ni akceptas la reprezentadon por Holando de
ĉiuj Esperanto-gazetoj, -libroj, -propogandiloj kaj similoj.

Komercio. Ni akceptas anoncojn por ĉiuj holandaj gazetoj
je la samaj prezoj, ke tiuj gazetoj rekte. Ni organizas
ĉiun komercan reklamadon en Holando kaj per nia
perado oni povas akiri fidindajn reprezentantojn en
Holando kaj akiri ĉiujn deziratajn komercinformojn.

Internaciaj-oficejoj. Ni serĉas rilatojn kun personoj
kiuj deziras fondi memstare similajn oficejojn en ĉiuj
landoj. Nur personoj, kiuj bone scias Esperanton, posedas
ĝeneralan komercion kaj speciale de sia nacio — prefere
librotenistoj k. s. de grandaj komercaferoj — partoprenas
aktive al la Esperanto Movado kaj havas multajn rilatojn
en ĝi bonvolu direkti sin al ni por pliaj informoj.

HOLANDA ESPERANTO OFICEJO

La direktoro: J. VAN HENGEL

KATALUNA ESPERANTISTO

ĉiu monata 16 paĝa gazeto

Oficiala organo de la
*INTERNACIAJ
FLORAJ LUDOJ*

Plej bonaj verkaĵoj de plej
bonaj aŭtoroj ĉieaj / Tradicie
tre bona laŭ stilo kaj preso

Jarabono 6 svisaj frankoj
aŭ egalvaloro efektivebla
en Barcelona

★

**ADRESO: CARRER CARME 30
BARCELONA**

Ĉiu katoliko / Ĉiu interesato
pri Katolikismo nepre abonu
la monatan Revuon Ilustritan

ESPERO KATOLIKA

FONDITA DE PASTRO PELTIER EN 1903
Honorita per apostola Beno. 16-paĝa; 27×18 1/2.

E N H A V O :
Ĉefartikoloj pri Katolikismo. — Katolika
Esperanto-Movado. — Esperanto-Movado. —
Katolika Vivo. — Tra la Gazetaro. — Literaturo.

Jara abonprezo: 20 fr. fr.

★

ADMINISTRACIO :
FINO LARROCHE
55, RUE DE VAUGIRARD
PARIS VI

LA MOVADO

Monata gazeto en franca kaj esperanta lingvoj, oficiala organo de la Societo franca por la propagando de Esperanto

publikigas artikolojn kaj
opiniojn de gravaj personoj, dokumentaron
pri la esperanta movado, literaturajn
kaj humoraĵajn paĝojn

★

Oni ne legas LA MOVADO
per sia dikfingro, aŭ per la
ekstremaĵo de siaj okulharoj,
sed per atentaj okuloj, ĉar en tiu
gazeto ĉiuj linioj estas legindaj

★

JARA ABONO:

FRANCUJO, FR. 10.—

ALILANDO: FR. 12.—

Unu numero: unu franko

★

LA MOVADO

97 RUE SAINT-LAZARE, PARIS IX

Compte chèques-postaux 708.95

AŬSTRIA ESPERANTISTO

*Oficiala organo de
Aŭstruja Esperanto Delegitaro
Esperanto Delegitaro de Wien kaj
Universala Pacifista Ligo*

*Aperas monate kaj informas
pri la plej aktualaj ĝeneral-
interesaj aferoj de Aŭstrio*

★

*La ŝaton de eksterlandaj
samideanoj pruvas la abono el
pli ol 20 landoj*

Abonprezo por 1925: 3,50 Fr. sv.

★

AŬSTRIA ESPERANTISTO
Howengasse 12
KORNEUBURG APUD WIEN (AŬSTRIO)

HUNGARA ESPERANTISTO

oficiala monata organo de
Hungarlanda Esperanto Societo
kaj Hungara Esperanto Instituto.

Redaktas: D-ro J. Takács kaj D-ro V. Tóth.
Abonprezo por eksterlandanoj 4 sv. fr.

Eldonoj de Hungara Esperanto Instituto:

Madàch: La Tragedio de l' homo

(simpla)	68 000 h. kr.
(luksa)	102 000 h. kr.
(bibliofila)	660 000 h. kr.
(simpla bindita)	120 000 h. kr.
(luksa bindita)	190 000 h. kr.

Literatura Mondo: binditaj jarkolektoj

1922—1923	330 000 h. kr.
1924	210 000 h. kr.
ne bindita: 1925 abono	144 000 h. kr.
D-ro Vàmbery: Kriminologio	25 500 h. kr.
Karinthy: Morgaŭ matene	17 000 h. kr.
Kalocsay: Mondo kaj korò	4 250 h. kr.
Heltai: La paĝio de l' reĝino	4 250 h. kr.
Gàrdonyi: Du kokcineloj	4 250 h. kr.

POLA ESPERANTISTO

Unika gazeto esperantista por Poloj
Unika gazeto esperantista en
la urbo de nia Majstro

★

Enhavas konstantajn fakojn:

Pollanda fako. Sciigoj pri lando, popolo, historio, kulturo.

Esperantismo. Problemoj de nia internacia movado kaj propagando en seriozaj kaj fundaj esper. artikoloj.

Poezlo kaj literaturo. Tre riĉa, bonstila legaĵaro por ĉiu amanto de esperanta vorto.

Movado en Polujo. Komuniko pri okazintaĵoj kaj sukcesoj de nia propagando en Pola Respubliko. La supre cititaj fakoj estas redaktataj en Esperanto. Por polaj legantoj la Pola Esperantisto publikigas krome:

Propagandajn artikolojn en pola lingvo.

Miesiac Esperancki

(Esperanta Monato) ĉiuj gravaj novaĵoj de la internacia movado esperantista en pola lingvo.

★

Jarabono en kaj eksterlande: Samvalore
6 orfrankoj en nacia mono

★

Adreso: Widok 19, Warszawa
(Polujo)

LIGILO POR VIDANTOJ

*Oficiala informilo
de Universala Asocio de Blindaj
Esperantistoj (UABE)*

★

Kion vi ne povas vidi en la senkoloraj punktoj de reliefpresata Esperanta Ligilo (Gazeto de blinduloj), montras al vi tiu-ĉi nigrepresita gazeto, kiun senpage ricevas ĉiu subtenanta membro de UABE, pagante la minimuman kotizon de 4 svisaj frankoj al la kasisto, Sro W. P. Merrick, Penso, Shepperton, Anglujo, aŭ al la naciaj konsuloj por blinduloj (vidu paĝo . . .). Unua numero laŭ peto senpage ricevebla. Ĝi enhavas tre interesajn faksciigojn, literaturaĵojn, poemojn, b onhumoajn epizodojn el la Vien-a kongreso ktp. ĉio verkita de blinduloj. Post la unua vi nepre deziroslegi la duan numeron! Per aliĝo vi abonu tuj!

★

Redaktas :
Harald Thilander, Majorsgatan No. 12
Stockholm (Svedl.)

KUDROMAŜINOJ

por familia, metia kaj
industria uzado, estas
NESUPEREBLAJ
rilate al kvalito kaj
laborokapableco

MUNDLOS
AKTIEN-GESELLSCHAFT
MAGDEBURG 21
Fondita en 1863

BELGA ESPERANTISTO

Oficiala Organo de
BELGA LIGO ESPERANTISTA
Monata Revuo de la Belga
kaj eksterlanda movado

★

ABONPREZO:

Belgujo: Fr. 10.— belgaj
Eksterlandoj: Fr. 12.50 belgaj

★

DIREKTORO: SRO FRANS SCHOOFS
11 Kleine Hondstraat, Antverpeno

Abonoj: Ĉe la Ligo Kasisto: Sro Fernand
Mathieux, 94 Avenue Bel Air Uccle, Bruxelles
Anoncoj: Ĉe la Ligo Sekretario: Sro Henri Petiau,
60 Boulevard St. Liévin,
Gand

DUA PARTO ESPERANTISMO

Organizo de la Esperanto-Movado
Institucioj, Gazetoj, Fakaj unuiĝoj
Listo laŭlanda de lokoj kun Delegitoj
de UEA

STATO JE LA 15 JANUARO 1925

DUA PARTO.

ESPERANTISMO.

Notindaj datoj el la historio de Esperanto kaj de UEA.

1859. ZAMENHOF, LAZARO LUDOVIKO, naskiĝas en Bialystok (15. Decembro).
1878. ZAMENHOF festas kun siaj kunlernantoj la efektivigon de la "Lingvo Universala".
1887. Aperoj de la broŝuro "Dro Esperanto, Lingvo Internacia".
1889. Aperoj de la unua gazeto en E.: "La Esperantisto" en Nürnberg.
1892. Fondo de Societo "Espero" en Peterburgo (Leningrad).
1898. Fondo de la Franca Societo por la Propagando de Esperanto.
1899. La raporto "La lingvo Internacia" de E. NAVILLE estas prezentata al la Akademio Franca de la Sciencoj.
1901. Generalo SEBERT kaj CH. MÉRAY prezentas Esperanton al la Franca Akademio de la Sciencoj.
1903. Fondo de "Juna Esperantisto" de H. HODLER kaj EDM. PRIVAT.
1903. Fondo de la Hispana Societo por la Propagando de Esperanto. Fondo de la Brita Esperantista Asocio.
1905. Unua kongreso de Esperanto en Boulogne sur Mer. Akcepto de la deklaro pri Esperantismo. Elekto de la Lingva Komitato. (L. K.)
1906. Fondo de la Germana Esperanto Societo en Braunschweig. Dua kongreso de Esperanto en Genève. Aprobo de la propono de A. CARLES pri kreo de "konsuloj".
1907. Esperanto, gazeto de UEA reaperas sub gvidado de H. HODLER TH. ROUSSEAU instigas la kreon de Esperanto-Oficejoj. Tria kongreso de Esperanto en Cambridge.
1908. Oficiala fondo de UEA (Majo); provizora elekto de Delegitoj. Kvara kongreso de Esperanto en Dresden. Unua kunsido de UEA dum la kvara kongreso.
1909. Kvina kongreso de Esperanto en Barcelona. Dua kunsido de UEA dum la kvina kongreso.
1910. Unua kongreso de UEA en Augsburg. Sesa kongreso de Esperanto en Washington.
1911. Sepa kongreso de Esperanto en Antwerpen (Anvers). Dua kongreso de UEA.

1912. Oka kongreso de Esperanto en Kraków.
Tria kongreso de UEA en Kraków. Financa reformo de UEA.
1913. Naŭa kongreso de Esperanto en Bern.
Kvara kongreso de UEA en Bern.
1914. Deka kongreso de Esperanto en Paris.
Kvina kongreso de UEA en Paris.
1915. Dekunua kongreso de Esperanto en San Francisco.
1916. Morto de HAROLD BOLINGBROKE MUDIE, prezidanto de UEA (6. Jan.).
Morto de TH. ROUSSEAU, vicprezidanto de UEA (11. Aprilo).
1917. Morto de D^{ro} L. L. ZAMENHOF en Warszawa (14. Aprilo).
Morto de Rektoro BOIRAC, prez. de la Esp. Akademio (20. Decembro).
1920. Morto de HECTOR HODLER, prezidanto de UEA (30. Marto).
Dekdua kongreso de Esperanto kaj Sesa de UEA en Hago.
1921. Rezolucio de la X^a Internacia konferenco de la Ruĝa Kruco en Genève, instiganta la lernadon de Esperanto inter Ruĝkrucaj organizaĵoj.
Dektria kongreso de Esperanto kaj Sepa de UEA en Praha.
Rezolucio subtenita de 13 ŝtatoj ĉe la dua kunveno de la Ligo de Nacioj, favore de instruado de Esperanto en la lernejoj.
1922. Pedagogia konferenco pri Esperanto, kunvokita de la Instituto J. J. ROUSSEAU en Genève.
Dekkvara kongreso de Esperanto kaj Oka de UEA en Helsinki.
Decido de l'kongreso pri Oficiala Organizo Esperantista.
Esperanto ĉe la Ligo de Nacioj; raporto de la sekretariaro de la L. d. N. al la tria kunveno.
1923. Komerca kaj turisma konferenco pri Esperanto en Venezia, kunvokita de la Itala Komerca Ĉambro en Genève.
XV^a kongreso de Esperanto en Nürnberg, rekonvo de UEA kiel oficiala organizaĵo esperantista.
Morto de D^{ro} A. MYBS, honora membro de UEA, hon. prez. de GEA kaj akademiano.
Morto de kolonelo POLLEN, honora prezidanto de BEA, Garantiinto de UEA.
Morto de Prelato A. GIESSWEIN, prez. de Hungar. Esp. Societo.
1924. Rekomendo de la Ligo de Nacioj al la ŝtatmembroj trakti Esperanton kiel klaran lingvon en telegrafado.
Morto de S^{mo} Klara Zamenhof, vidvino de la majstro (7. Decembro).
1925. XVII^a Universala Kongreso de Esperanto en Genève. Somera Universitato en Esperanto.

La organizo de la Esperanto-Movado.

Oficialaj Inŝtucioj.

Internacia Centra Esperanto-Komitato [C. K.] konsistanta el ses anoj, funkciaj dum tri jaroj (1923—1926). Ĝi estas elektata de la *Konstanta Reprzentaro* kaj de UEA, kaj zorgas pri la ĝeneralaj intereso de nia movado.

Anoj kaj laborkampo:

D^{ro} EDM. PRIVAT, 2 Chemin de Roches, Genève (Svis.) (Prezidanteo kaj Ĝenerala Propagando).

M. ROLLET DE L'ISLE, 35 rue Sommerard Paris 5 (Teknikaj fakoj).

PRO D^{ro} J. DIETTERLE, Seumstrasse 10, Leipzig-Schl. (Instruado, literaturo, statistiko).

RUD. HROMADA, 333 Sochařska, Praha VII (Informado, gazetaro).

W. M. PAGE, 31 Queen Street, Edinburgh, Skotlando (Financoj).

WON KENN, Institut Franco-Chinois, Fort Ste. Irénée, Lyon (Rilatoj kun Oriento kaj Ameriko).

Konstanta Reprzentaro de la Naciaj Societoj [K. R.]. Ĉiu nacia societo esperantista elektas po *unu* reprzentanton. *Honora prezidanto*: Generalo H. SEBERT, 14 rue Brémontier, Paris XVII. — *Prezidanto*: JOHN MERCHANT, Meersbrook Bank, 43 Cliffeield Road, Sheffield. — *Sekretario-kasisto*: CH. H. EDMONDS, 21 Russelcroft Road, Welwyn Garden City (Angl., Hertfordshire).

Universala Esperanto-Asocio (UEA). *Honoraprezidanto*:¹ ED. STETTLER, Bundesgasse 16, Bern (Svis.). — *Prezidanto*: D^{ro} EDM. PRIVAT, 2 Chemin de Roches, Genève (Svis.). — *Vicprezidanto*: W. M. PAGE. — *Direktoro*: HANS JAKOB, 12 Bd. du Théâtre, Genève, ĉe la Centra Oficejo de UEA.

Esperantista Lingva Komitato, konsistanta el lingvaj kompetentuloj kies nombro ne estas limigita. La anoj de la L. K. estas elektataj de la Lingva Komitato mem por 9 jaroj laŭ listo starigata de la Akademio. Rajtas prezenti kandidatojn la Naciaj Societoj, UEA kaj la Fakaj Societoj. Nuntempe la L. K. konsistas el 110 anoj. Laŭ la lingvo partoprenas: Angla: 15; Bulgara 1; Ĉeĥa 5; Ĉina 2; Dana 1; Finna 1; Flandra 2; Franca 18; Germana 18; Greka 1; Hebrea 3; Hispana 6; Holanda 3; Hungara 5; Itala 6; Japana 1; Kataluna 4; Ladina 1; Litova 1; Pola 4; Portugala 3; Rumana 1; Rusa 5; Sveda 2.

Esperantista Akademio, supera komisiono de la Lingva Komitato. *Prezidanto*: PRO TH. CART, 12 rue Soufflot, Paris V. — *Vicprezidantoj*: J. M. WARDEN kaj D^{ro} DIETTERLE. — *Direktoroj de Fakaj Sekcioj*: PRO E. GROSJEAN-MAUPIN, D^{ro} W. LIPPMANN,

D^o EDM. PRIVAT. — *Membroj*: D^o PIERRE CORRET, V. INGLADA, G. ISBRÜCKER, E. KÜHNEL, P. DE LENGYEL, B. MIGLIORINI, E. A. MILLIDGE, P. NYLÉN.

Akademij Korespondantoj: S^o ROLLET DE L'ISLE (Sciencia kaj Teknika Vortaro), S^o W. SETÄLÄ (Finna lingvo), S^o M. SOLÁ (Kataluna), S^o A. TELLINI (Ladina), D^o LEONO ZAMENHOF (Pola), S^o EDV. BACKHEUSER (Portugala).

Sekcio Komuna Vortaro: P^{ro} GROSJEAN-MAUPIN, Direktoro, S^o J. BAILEY, MIGLIORINI, MILLIDGE, NYLÉN, BÜNEMANN, SOLÁ, membroj, *Sekcio Gramatiko*: D^o LIPPMANN, Direktoro, S^o J. CHRISTALLER.

CORRET, DE LENGYEL, COLLINSON, STOJAN, membroj.

Sekcio Konkursoj kaj Premioj: D^o PRIVAT, Direktoro, S^o J. ISBRÜCKER, KÜHNEL; S^{ino} HANKEL, S^o J. DE MÉNIL, STRÖELE, membroj.

Lingva-Komitatanoj.

(La anoj kun steletoj montras la anojn de l'Akademio.)

ARNHOLD, D^o Heinrich, Tiergartenstrasse 32, Dresden.
 AYMONIER, Camille, 8 Rue Ernest-Cresson, Paris 14 e.
 BACKHEUSER, Edvardo, Caixa postal 2494, Rio de Janeiro.
 BAGHY, Julio, Rottenbillier ut. 66-1-20, Budapest VII.
 BAILEY, William, 32 Crescent Road, Cheetham Hill, Manchester.
 BASTIEN, M., Boulevard St. Michel 99, Paris 5.
 BEHRENDT, Arnold, Hohenstaufenstrasse 24, Berlin W.
 BELMONT, Leon, Maršalkovska 97 A, Warszawa, Pol.
 BIANCHINI, P. J., Pradis-Clauzetto, Udine, Ital.
 BLAISE, S^{ino} Marg., Castle Way 10, Hanworth-Middlesex, Angl.
 BLICHER, Martin, Bredgade 63, III, Kopenhago, Dan.
 BOBIN, M., 21 Rue Vital, Paris 16 e.
 BOUCON, H., 10 Boulevard du Lycée, Annecy, Hte Savoie, Franc.
 BREMÓN Y MASGRAU, D^o J., Balmes 102, Barcelona.
 BULTHUIS, H. J., Daguerrestraat 84, Hago, Nederlando.
 BÜNEMANN, Oskar, Alsterkrugchaussee 586, Hamburg-Fuhlsbüttel.
 BUTENTIL, D^o G., Victoria-Avenue 48, Sliema, Malta.
 BUTIN, Max, Bahnhofstrasse 30, Godesberg, Germ.
 BUTLER, Montagu C., 17 Hart Street, London W. C. 1.
 *CART, Theophile, 12 Rue Soufflot, Paris 5 e.
 CHAVET, Gabriel, 57 Rue Caulaincourt, Paris 18 e.
 *CHRISTALLER, Paul, Neue Weinsteige 61, Stuttgart.
 COLLINSON, W. E., University of Liverpool, Liverpol.
 *CORRET, D^o Pierre, 97 Rue Royale, Versailles.

COUTO FERNANDEZ, A., Lavanjeiras 225, Rio de Janeiro.
 CZUBRYNSKI, D^o A., Twarda 55 A, m. 12, Warszawa.
 DEGON, P., 54 Rue Perronet, Neuilly sur Seine.
 DELVAUX, L., 10 Boulevard Joseph II, Charleroi, Belg.
 *DIETTERLE, D^o Johann, Seumestrasse 10, Leipzig-Schl.
 DíEZ, F., Ascao 4, Bilbao, Hisp.
 *DOMBROWSKI, A., Rotušės Aikštie 6, Kaunas, Litov.
 DREHER, L., Starowislna 37, Kraków, Pol.
 EDMONDS, Ch., 21 Russelcroft Road, Welwyn Garden City, Angl.
 FISCHER, Henriko, Alea Suter 19, Bucuresti, Rum.
 FISHER, D^o A., ul. Perovskij, Leningrad, Ruslando.
 FLOURENS, S^{ino} Roksano, 43 Cours Joseph-Thierry, Marseille.
 FRIDÖRI, Heinrich, Schaffhauser Strasse 15, Zürich, Sviz.
 FUJISAVA, Ĉikao, Tokio, Jap. [Adreso ne konata 1. II. 25].
 FURTADO Mur, Rua 1^a de Março 42, Rio de Janeiro.
 GHEZ, D^o A., Via Luigi Ricci 10, Trieste, Ital.
 GRAU CASAS, Jaume, Rue. Villarroel 136, Barcelona.
 *GROSJEAN-MAUPIN, 14 Rue du Val d'Osne, St. Maurice (Seine), Franc.
 HANKEL, S^{ino} Marie, Nicolaistrasse 18, Dresden.
 HARVEY, W., 17 St. Clair Terrace, Edinburg, Skotlando.
 HROMADA, Rudolf, Socharská 333, Praha III, Ĉeĥoslov.
 *INGLADA, V., Prof. de la Escuela superior de Guerra, Madrid.
 *ISBRÜCKER, J. R. G., v., Beverningkstraat 10, Hago, Nederlando.
 JODKO, A., Ananovskij per. dom 5, loĝ. 5, Moskvo, Rusl.
 KALOCZAY, D^o K. de, József utca 4, I. 8, Budapest VIII.
 KAMARYT, D^o Stan., ul. Telocvična 3, Bratislava, Ĉeĥoslov.
 KENN, Won, Institut Franco-Chinois, Fort St. Irénée, Lyon.
 KRESTANOFF, Ivan, Pirdop, Bulgar.
 *KÜHNEL, Edvardo, 11 bis Avenue Kleber, Paris 16.
 LEJZEROWICZ, J., Kilinskiego 28, Lodz, Pol.
 *LENGYEL, Paulo, Maria Valeria Telep allami uj lakás 32/280, Budapest.
 *LIPPMANN, D^o Walter, Tauchaer Strasse 10, II, Leipzig.
 LOY, Karl, Kronach 212, Bayern, German.
 LUNDGREN, John, Hedemora, Sved.
 LUTTEROTH, D^o Askan, Parkstrasse 38—40, Breslau 16.
 MANGADA ROSENÖRN, J., Glorieta de Bilbao 5, Madrid.
 MANN, William W., Dreilindenstrasse 49, Nikolassee b. Berlin.
 MAZZOLINI, Alessandro, Via Montevecchio 31, Fano, Marche, Ital.
 MEAZZINI, Jakobo, San Giovanni Valdarno, Firenze, Ital.
 MEDEM, Paul, Smeliu g. 12, Kaunas, Litov. († 1. I. 25.)
 MELCKEBECKE, D^o van, Avenue de France 22, Antwerpen.
 MÉNIL, F. de, 21 rue de l'Hotel de Ville, Neuilly sur Seine.
 *MIGLIORINI, Bruno, Piazza Scanderbeg 85, Roma 4.

- *MILLIDGE, E. A., "Starcross" Midway, Telpham, Sussex, Angl.
 MINOR, Karl, Hallerstrasse 6, Hamburgo.
 MOJADO, Mariano, Abascal 13, pral. A. Madrid.
 MUČNIK, J., Har-Kineret. Semakh, P. O. B. 8, Palestino.
 *NYLÉN, P., Gröna Villan Huddinge, Stockholm.
 OBRUČEV, S., Arbat Kalošin p. 4, kv. 18, Moskva.
 PADFIELD, W. W., 3 Cedar Villas, Bath, Angl.
 PITLÍK, Augustin, Kremenčová 17, Praha II, Ĉeĥoslv.
 *PRIVAT, D^{ro} Edmond, Chemin de Roches 2, Genève, Svis.
 PULVERS, Sino Charlotte, Frobenstrasse 8, Basel, Svis.
 RÁCZ, D^{ro} B., Verseny u. 4, Budapest VII.
 REED, Edward C., 2518, 17th Street, N. W. Washington, D. C. Usono.
 REED, Sino Ivy Kellerman (la sama adreso).
 ROHRBACH, D^{ro}, Galbersweg 6, Gotha.
 ROLLET DE L'ISLE, 35 rue du Sommerard, Paris 5 e.
 ROUSSEAU, C., Place de la République 4, Levallois-Perret, Seine.
 SABADELL, A., Rambla de Cataluña 54, Barcelona.
 SCHMID, Jakob, Müsliweg 2, Elfenu, Bern, Svis.
 SCHMIDT, D^{ro} A., Telegraphenberg Potsdam, Berlin.
 SCHRÖDER, J., Kaiserstr. 10, Wien VII.
 SEBERT, H., Generalo, 14 Rue Brémontier, Paris 17 e.
 SEPÚLVEDA CUADRA, L., Calle de Madrid 1324, Santiago de Chili.
 SETÄLÄ, Vilho, Fredrikink, 71/23, Helsinki, Finlando.
 SHAFER, Fino Ad. Gloucester Crescent, Regents Park, London.
 SIMON, Ottó, Billrothstrasse 31, Wien XIX.
 SINPAK, A., Institut Franco-Chinois, Fort St. Irénée, Lyon.
 SOLÁ, M., San Francisco 12, Tarrassa (Barcelona).
 STAMATIADIS, D^{ro} Anakréon, Vathy, Samos, Greklando.
 STOJAN, Petro, 12 Bd. du Théâtre, UEA, Genève, Svis.
 STROELE, Georges, Maujobia 7, Neuchâtel, Svis.
 ŠUPICHOVÁ, Fino J., Malá Štěpánská 6. Praha II, Ĉeĥoslv.
 TELLINI, Achille, Gombruti 5, Bologna VI, Ital.
 TÖRÖK, Petro, Mešterutca 1, Debreczen, Hungar.
 UITTERDYCK, D., Hyacintenlaan 3, Hilversum, Holland.
 UNDERHILL, Dro J., Idaho Springs, Colorado, Usono.
 VAONA, Attilio, Via S. Egidio 4/6, Verona, Ital.
 VILLANUEVA, A. L., Vergara 11, Murcia, Hisp.
 WACKRILL, A. E., 13 Briardale Gardens, Hampstead, London N. W.
 *WARDEN, John Mabon, Cluny Drive 41, Edinburg, Skotlando.
 WENGER, Jean, Côte 113, Neuchâtel, Svis.
 WIESENFELD, Edv. (Lonkopolanski) Biała 3, Warszawa, Pol.
 WITTERYCK, A. J., Steenbrugge (Bruges), Belg.
 ZAMENHOF, D^{ro} Leono, Marszalkowska 125, Varsovio, Pol.

Internaciaj Organizaĵoj.

Internacia Scienca Asocio Esperantista. — *Fondo:* 1906. — *Organizo:* Individuaj membroj laŭvole apartigitaj laŭ sekcioj de specialistoj. Ses sekcioj: T. E. K. A., Teknika, Pedagogia, Jura, Kemi-fizika kaj Biologia. — *Kot.:* 1/2 Dolaro poĵare. Valido de kotizo: una kutima jaro. — *Gazeto:* "Scienca Bulteno" aldono ĉe "Esperanto". — *Servoj:* Helpe al sciencaj laboroj, teknikaj terminaroj, antaŭenigo de la uzado de Esperanto en sciencaj sferoj. — *Estraro* (provizora): Prez.: M. ROLLET DE L'ISLE; Sekr.: C. ROUSSEAU, Levallois-Perret. — *Adreso* (provizora): S^{ro} ROLLET DE L'ISLE, 35 Rue du Sommerard, Paris 5.

Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio (TEKA). — *Fondo:* 1907. — *Gazetoj:* TEKA-bulteno, Internacia Medicina Revuo. — *Estraro:* Prez.: D^{ro} VANVERTS, Lille; Sekr.: D^{ro} V. AUSTERLITZ, Bardiov. — *Adreso* (Centra Oficejo): D^{ro} ROBIN, Marszalkowska 113, Warszawa, Pollando.

Internacia Asocio de la Esperantistaj Fervojistoj (I.A.E.F.). — *Refondo:* 1921 en Praha. — *Organizo:* Individuaj membroj; Subtenantojneesp., centra komitato. — *Kot.:* Ĉiu paginta ano ricevas la oficialan organon. Kotizoj: Aŭstrio 30000 K.; Angl. 6 Šil.; Belgio 15 Fr.; Bulgario 80 Lev.; Ĉeĥoslovakio 15 ĉk.; Danujo 7 Kr.; Estonio 200 MK.; Finnlando 30 Fmk.; Francio 15 Fr.; Germanujo 2,50 OM.; Hispanujo 8 P.; Hungarujo 4 OK.; Italio 15 L.; Japanujo 3 J.; Jugoslavio 45 D.; Latvio 3 L.; Nederlando 3 G.; Norvegujo 7 Kr.; Polujo 3 Zl.; Rumanio 125 L.; Svedio 3 K.; Usono 1 D.; Svislando 3 Sv. fr. Aliaj landoj pagu la egalvaloron de 1 Dolaro. La kotizo estas ĉiujare fiksata denove en la jarkunveno de I.A.E.F., dum Universala Kongreso. — *Gazeto:* "La Fervojisto". — *Servoj:* Eldoni fakan terminaron, plifaciligi al la membroj kaj iliaj familiaj vojaĝadon kaj restadon en fremdaj landoj, kreskigi inter fervojistoj senton de solidareco. — *Staf:* 1./1. 1925: 330 membroj. — *Estraro:* Elektita dum la XVI. U. K. en Vieno: Prez.: STEVAN STOJNIĆ, kontroloro de ĝenerala fervoja direkcio en Beograd, kolonija Min. Saobraĉaja n^{ro} 17, Jugoslavio. Viceprez. kaj redaktoro: ILIJA PUHALO, fervoja oficisto, Zagreb; Jezuitska ul. 1, Jugoslavio. Sekr.: PAVAO BUTKOVIĆ, fervoja oficisto, Zagreb, Jezuitska ul. 1, Jugoslavio. Kas.: EMIL SLAVIČEK, fervoja oficisto, Zagreb, želj. spremište materijala, Jugoslavio. Revizoroj: 1. KATICA ŠČUKA, fervoja oficistino, želj. stanica Koprivnica, Jugoslavio. 2. STJEPAN SOBOTA, fervoja oficisto, želj. stanica Koprivnica, Jugoslavio.

Naciaj reprezentantoj (asesoroj):

Bulgara: IGNAT NIKOLOV, ĉinovnik, gara *Popovo*. [*Karlin*.]
Ĉeĥoslovaka: KAREL URBANECZ, fervoja inspektoro, Riegrova 8, *Praha-Dana*: MARTIN PALSBERG, fervojoficisto, Langelandsgade no. 4/1, *Aarhus*.

Estona: AUGUSTIN PUNG, trakcionafervigvidanto, Telliskivi str. 34, *Tallinn*.

Finna: H. SALOKANNEL, staciestro, *Salminen*.

Itala: Prof. DI DEMETRIO FRANCESCO, Servizio Lavori e Costruzioni Ferrovie dello Stato, *Roma*.

Jugoslava: STJEPAN MUŽINIĆ, fervojoficisto, Kukovićevo ul. 31, *Zagreb*.

Latva: JOHANES GREIŠKO, staciestro, *Livani*.

Nederlanda: A. PELDER, *Leiden*, Rijn en Schikade 61.

Pola: ZYGMUNT GREFFKOWICZ, raportanto de Fervoja Ministerio, *Warszawa-Mokotow*.

Sveda: K. AXEL ELFVING, *Västerås*.

Svisa: EMIL ZUBERBÜHLER, Kreuzweg 1467 B, *Herisau*.

Usona: Ing. EDWARD M. ROSHER, *San Francisco*, 125a Beulah St.

Adreso:

a) Ĝeneralaĵoj kaj kunlaboraĵoj por “La Fervojisto” al vicprezidanto.

b) Kasaferoj: Al kasisto.

Redakcio kaj administracio de “La Fervojisto” ĉe la vicprezidanto.

Tutmonda Esperantista Ligo Fervojista (Telf). — *Fondo:* 1924. — *Estraro:* Prez.: HUGO STEINER, Bisamberg; Vicprez.: HANS LACHMANN, St. Pölten; Sekr.: OSKAR SCHRÖDER; Kas.: JOS. WIMMER, ambaŭ Wien; Konsilantoj JOS. BARVIŘ, Brno, JOS. REBIČEK, Olomouc, ambaŭ el Ĉeĥoslovakio. — *Reprezentantoj:* JOSEF BARVIŘ, Brno, Pražska 23 por Ĉeĥoslovakio; GEORG HABELLOK en Breslau 10, Schleiermacherstr. 19 por Germanlando; LUDWIG FREY en Budapeŝt, Südbahndirektion por Hungarlando; JACOBO ROSE en Trieste, v Tor S. Lorenzo 10 por Italujo; JOHANN TICHAWSKI en Katowice, ul. Plebiscytowa 25 III por Polujo; AXEL ELFVING en Västerås, Storgatan 45 por Svedlando kaj JULES PERLET en Bern, Postfach trs 560 por Svislando. — *Gazeto:* Aŭstria Esperantisto, Korneuburg, Howengasse 12 (Aŭstrio). — *Celoj:* Propagandi kaj instrui E. inter la fervojistaro, klopodi enkonduki E. ĉe fervojoj k. t. p. — *Kot.:* por 1924/5 sv. F. 3.00 kun gazetabono. — *Adreso:* Bisamberg 248 bei Wien, Aŭstrio.

Internacia Asocio por la propagando de la Aŭtonoma Muziknotado [I. A. P. A. M. N.]. — *Fondo:* Aprilo 1924. *Kot.:* Izoluloj: ĉiujare kvin belgaj frankoj; Societoj: ĉiujare 10 b. fr. — *Organizo:* Izolaj membroj kaj societoj aprobantaj la A. M. N. — *Estraro:* Komitato kvinmembra inter kiuj unu direktanta delegito. — *Celo:* diskonigi kaj uzigi la A. M. N. ĉiurimede en la tuta Mondo. — *Gazeto:* provizore: Belga Esperantisto. — *Adreso:* L. Cogen, 52, Drève, Ninove, Belg.

Internacia Ligo de Esperantistaj Poŝt- kaj Telegrafoficistoj. — *Fondo:* 1911. — *Organizo:* Individuaj membroj. — *Kot.:* 4 Gmk. poĵare. — *Gazeto:* “Mondtrafiko” aŭ “Interligilo”. — *Servoj:* Propagando inter samprofesiaĵoj, ĉe poŝtaj administracioj, kreo de faka

vortaro, apliko de Esp. per informservo pri fakaj demandoj. — *Estraro:* Supera registara konsilisto OTTO REBER (Bamberg), ĉefprezidanto; S^{ro} H. P. DUEIL, Paris kaj D^{ro} ED. SPIELMANN, Bern, vicprez.; Sekr.: H. RIPPPEL (Würzburg). — *Adreso:* Ĉe la ĉefprez.: Kapuzinerstrasse 33-0, Bamberg (Germ.).

Internacia Asocio de la Esperantistoj Stenografistoj. — *Fondo:* 1923. — *Organizo:* Individuaj membroj kaj teritoriaj aŭ sistemaj asocioj. — *Servoj:* Grupigi izolajn personojn kaj societojn; propagandi Esper. en stenografistaro kaj stenog. en esperantistaro; informi pri la diversaj sistemoj; verki teknikan steno-skribaŝinan vortaron; studi la demandojn sciencajn aŭ profesiajn; instrui profesorojn pri esper. stenog. disvastigi la profesion de Esperanto-stenografistoj. — *Kot.:* por la izolitaj personoj 5 francajn frankojn ĉiujare, 10 f. por la societoj. — *Gazeto:* “Internacia Stenografisto”. — *Adreso:* Provizora Sekretario: P. FLAGEUL, 9, Boul. Voltaire, Issy-Seine (Franc.).

Sennacieca Asocio Tutmonda. — *Fondo:* 1920. — *Organizo:* Individuaj membroj, sen naciaj sekcioj. — *Kot.:* 3 Fr. sv. — *Gazetoj:* “Sennaciulo kaj Sennacieca Revuo”. — *Servoj:* Utiligi E. por la klasaj profitoj de la proletaro tutmonda, krei internacian literaturon kaj sennaciecan spiriton, embrie funkciigi societeton kiel estonte funkcios la tutmonda socio. Helpo per informoj, vojaĝoj, enketoj, dokumentado. Libro-eldonoj per Akcia Kooperativo Eldona. — *Stato:* 3500 membroj. — *Adreso* (Asocia Sidejo): 23 Rue Boyer, Paris XX. (Admin.: abonoj kaj aniĝoj): Colmstrasse 1-III, Leipzig-Stötteritz (German.).

Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista (I. K. U. E.). — *Fondo:* 1910. — *Organizo:* Naciaj Ligoj kaj individuaj membroj. — *Kot.:* — *Budĝeto* 1925: 330 Guld. — *Gazeto:* “Espero Katolika”, senpaga organo “Komunikoj”. — *Estraro:* Prez.: Pastro F. MEŠTAN; Vicprez.: F. M. LARROCHE; Ĝen. Sekr.: P. A. SCHENDELER; Estrarano: J. E. HOOKHAM. — *Adreso:* Ĉe la ĝenerala sekretario, Prins Hendrikstraat 30 E., Eindhoven (Nederlando).

Kristana Esperantista Ligo Internacia. — *Fondo:* 1913. — *Kot.:* 1 sv. fr. kaj libervola aldon. — *Gazeto:* “Dia Regno”. — *Servoj:* Subtenas per E. la biblian Kristanisman, helpas enkonduki E. en internaciajn organizojn de sinceraj kristanoj. Ĝi ankaŭ subtenas la disvastigon de kristana Esp.-literaturo akordiĝanta kun la biblio. — *Estraro:* Prez.: PAUL HÜBNER, kaj 7 naciaj vicprezidantoj. — *Adreso:* (Agada komitato): PAUL HÜBNER, Bergstrasse 1, Quedlinburg (Germ.), ROD. HORNER, 3 rue Général Dufour, Genève; H. A. LUYKEN, 23, Arcadian Gardens, Wood Green, London N 22.

*Teozofia Esperanta Ligo. — *Fondo*: 1911. — *Organizo*: Naciaj sekretarioj, individuaj membroj. — *Kof.*: 5 svisaj Frankoj jare kun abono al "Espero Teozofia"; speciala aranĝo por malbonvalutaj landoj. — *Gazeto*: "Espero Teozofia". — *Servoj*: Praktika Apliko de E. por la teozofia movado. — *Stato*: 100 membroj. — *Estraro*: Prez.: M. TIARD; Vicprez.: J. GARRIDO; Sekr.: MARIA VAN REES. — *Adreso*: CHALET BERTHA, Wilderswil, Svislando.

Universala Asocio de Blindaj Esperantistoj. — *Fondo*: 1923. — *Kof.*: 1 Fr. sv. — *Gazeto*: "Esperanta Ligilo". — *Estraro*: Reciproka helpo al blindaj samideanoj, eldono de gazeto. — *Servoj*: Prez.: J. KREITZ, Peschstrasse 29, Kreuzau bei Düren, Germ. Rheinland; Sekr.: VICTOR HENDRIX, Rosendaalstraat 148, Vorst bij Brussel, Belg.; Kas.: W. PERCY MERRICK, Penso, Shepperton, Angl. — *Stato*: 380 anoj.

Naciaj konsuloj.

Argentino: SEGISMUNDO TALADRIZ, General Pinto, E. C. O.
Aŭstralio: FINO T. ASTON, 42 Raleigh Street, Windsor, Melbourne, Vic.
 W. L. WATERMANN, 26 Henley Street, Torrensville, South Aŭstral.
Aŭstrio: FINO STEFFI ZEHETNER, Am Tabor 6, Wien.
Belgio: FRATO LUDOVIKO, Institution Royale des Aveugles, Woluwe.
Brazilo: F. A. DE ALMEIDA, Av. Paulo de Frontin 287, Rio de Janeiro.
Britlando: W. P. MERRICK, Penso, Shepperton.
Bulgario: ST. OROZOFF, Ul. Ljuben Karaveloff 44, Sofia.
Ĉeĥoslovakio: K. EM. MACAN, Kosire Vaclavská, 331, Praha XI.
Ĉilio: LUIS E SEPULVEDA CUADRA, Calle del Carmen 1288, Santiago.
Danmarko: FINO AGNES MELCHIOR, Blindeforskolen, Kallundborg.
Finnlando: ROBERT BERGH, Sockenbacka.
Franclando: P. GILBERT, Villa Maria, Rue Merle, Cannes.
 E. BARRIER, Rue Nicolas Charlet 1, Paris XV.
Germanio: Ges^{roj} ZAPATER, Moltkestrasse 101, Köln am Rhein.
Hungario: S^{ro} MIKLOS BANO, Margit Rakpart 42, Budapest II.
Hispanio: J. BELLFORT, Provenza 209, Pral. 2, Barcelona.
Italio: Ing. A. R. TANCREDI, Regia Scuola Complementare, Savona.
Japanlando: T. KUMAGAE, Nyhon Mesojisto, Kyokoi, Yanai Cha, Yamaguchi-Ken. — TOKUŠIRO TORII, Chitose Yama, Tiu Shigai.
Jugoslavio: FINO LJUBICA KRANJCEVIĆ, Mesnika ul. 34, Zagreb.
 ALOJZIJ LEVSTEK, Posta Ribnica, Goričavas, Colesmesko, Slov.
Latvio: HENRICO ČAČE, Krasns Iela 4, Riga.
Meksiko: S^{ro} MEZA, 8de Orizaba 154, Mexico D. F.
Nederlando: W. J. A. P. CRÉMAN, Overtoom 163, Amsterdam.
Norvegio: Redaktoro E. IMSDAHL, V. Torvgate 1, Bergen.
Pollando: W. STACHOWIAK, Ulica Warszawska 14, Dom Przedni, Poznań.

Rumanio: FINO JENNY KOHN, Alba-Julia.
Ruslando: V. PREIS, Invalidnij Dom, Kamenij Ostrov 12-2, Leningrad.
 JAVO RONKOV, Boľšaja Molchanovka 11, Moskva.
Svedlando: H. THILANDER, Majorsgatan 12, Stockholm.
Svislando: LUGI GRASSI, Airola (Tessin).
Usono: E. MIDDLETON, Greenfield, Illinois.

Internacia Ligo de Liberpensuloj. — *Fondo*: 1923. — *Celoj*: Kunigi ĉiujn izolulojn kaj societojn, kiuj forlasis la religiajn dogmojn kaj alprenis liberan pensmanieron. La oficiala lingvo estas Esperanto. In-formi pri tutmonda liberpensula movado, disvastigi E. inter liberpensaj rondoj, aranĝi fakkunvenojn dum naciaj kaj internaciaj kongresoj esp. kaj liberpensulaj. — *Kof.*: Laŭplaĉe. — *Gazeto*: "Novaj tempoj" (senpaga al la membroj). — *Stato*: 3 societoj kaj 200 membroj. — *Estraro*: Prez.: S^{ro} C. E. EVERTS, Alb. Cuyppstraat 169, Amsterdam; Vicprez.: S^{ro} GUST. WEIGEL, Bodenbach-Peiperz 4 (Ĉeĥoslovakio); Sekr.: S^{ro} HUBRICHT, Mariannenstrasse 30, Leipzig; Revizoro: S^{ro} RUD. BARTZSCH, Lochmannstrasse 4, Leipzig-Stötteritz. — *Naciaj reprezentantoj*: **Anglio**: S^{ino} SUJADINOVA-YELLAND, 38 Aberdeen Road, London N. 5; **Aŭstrio**: OTTO STÖBER, Linz a. D., Humboldtstr. 46; **Aŭstralio**: VIKTOR RUTLAND, 124 Fitzroy St. Fitzroy, Melbourne 36; **Finnlando**: AAPO PÄRNÄNEN, Sulkava Lieviska; **Danzig**: KURT KLAPS, Karpfenseigen 10, II, Danzig; **Rumanio**: EDMUNDO VINČZE, Str. Capitanul Temes 3, Caransebes; **Usono**: KARL FRÖDING, 419-7th st. Rockford III; **Polio**: AŬGUSTO KOLOMYJSKI, Mzsana dolna; **Ĉeĥoslovakio**: THEODOR KILIAN, Aschmeritz apud Wolframitz; **Hungario**: HUGAI FERENC, Gyöngyös; **Litovio**: LIUDAS ALSEIKA, Biržai; **Norvegio**: ROLF BUGGE-PAULSEN, Sorkedalsvei 73, Kristiania. — *Adreso*: KURT HUBRICHT, Mariannenstr. 30, III, Leipzig-Neustadt (Germanio).

Vegetara Ligo Esperantista. — *Fondo*: 1908. — *Organizo*: Landaj sekretarioj en la ĉefaj landoj; individuaj membroj. — *Kof.*: 2 guldenoj nederlandaj jare ĝenerale; favora prezo por Belgujo, Francujo 2 fr. 10,—; Germanujo M. 2,—; Svisujo sfr. 4,—; Italujo Lit. 15,—; Finnlando Fmk. 20,—; Polujo pfr. 4,—; Grandbrit. ŝ. 4/—; Svedujo skr. 3,—; Danujo dkr. 4,—; Rusujo Rub. 1,—; Latvujo L. 4,—; Litovujo Lid. 6,—; Estonujo Emk. 250; Rumanujo L. 200,—; Jugoslavujo Din. 50,—; Usono Dol. 1,—; Bulgarujo favorprezo L. 30,—. — *Gazeto*: "Vegetarano" kvaronjare. — *Stato*: 250 membroj. — *Estraro*: Prez.: MONTAGU C. BUTLER, 17, Hart Street, London W. C. 1; Sekr.: OSCAR BÜNEMANN. — *Adreso*: Alsterkrugchaussée 586, Hamburg-Fuhlsbüttel.

Esperantista Literatura Asocio. — *Fondo:* 1911. — *Organizo:* Povas aliĝi ĉiu Esperantisto, kiu per libro, gazetartikoloj aŭ poemoj pliriĉigis nian literaturon. — *Kof.:* 2 Gmk. laŭ koresponda valoro en ĉiu mono sendota per bankbiletoj en koverto. — *Servoj:* Konatiĝo inter verkistoj, reciproka helpo, korektado de verkoj-manuskriptoj. — *Stato:* 147 membroj. — *Estraro:* Prez.: PĪNO J. ZSCHEPANK. — *Adreso:* Ĉe la Prez., Paul-Gerhardt-Str. 22, Dresden-A.

“Tutmonda Polica Ligo”. — *Fondo:* 1923 en Nürnberg. — *Organizo:* Individuaj membroj aliĝantaj per aliĝilo formas en unu loko, lokajn grupojn, laŭlande landajn sekciojn. Aliĝi povas aktivaj kaj pensiitaj policaj, sekurecaj, kriminalaj, justecaj, ĝendarmaj, limgardaj kaj ĉiuspecaj aliaj sekurekorporacioj. Ĉiujare memstara kongreso (I. 1923 en Nürnberg, II. 1924 en Wien, III. 1925 en Leipzig). La ligo celas unuigi tutmonde la sekurecajn korporaciojn per Esperanto, enkonduki la oficialan kaj devigan uzadon de Esperanto en servaferoj kaj en int. interrilatojn, evoluigi kaj unueigi la sekurecajn kriminalservon tutmonde, alproksimigi la policon kaj publikon, kunharmoniigi la policon kun la mondtrafiko. Vigla interrilatiĝo kun estraroj. Faksience, ekonomia, bonfara kaj sociala evoluigo de la polico per kreo de intern. institucioj. — *Kof.:* 10 Svis. Frankoj (aŭ egalvaloro) popersone, pojare. (Por la ĵara kotizo ĉiu membro ricevas: 1. membrecon, 2. legitimacion, 3. revuon, 4. jarlibron kaj 5. senpagan korespondanoncon.) — *Oficiala organo* (gazeto): “La Policisto” (kune kun ĉiuj aldonoj. — *Servoj:* Personinterŝanĝo de ligoj dumlibertempe — helpo al la esperanta publiko en policaferoj — privat-policaj reserĉoj, esploroj, informoj (kontraŭ laŭtarifa rekompenco) — laŭeble senpaga loĝejo kaj malmulte-kosta nutraĵo por vojaĝantaj membroj — eldono de fakverkoj — por civilaj abonantoj de la fak-organo “Le Policisto” la ligo donas la samajn favoraĵojn kaj membrecon kiel al fakuloj en kaj pere de la civilfaka fratligo: “Tutmonda Ligo de la Ordo”. — *Stato:* En 5 kontinentoj, 34 landoj, 240 urboj eksistas (je la 25./XII. 1924): 38 grupoj, 1300 individuaj membroj. — *Estraro:* Ĝen. prez.: D^{ro} J. SCHÖBER, eskanceliero aŭstria, nune policprezidanto de Wien; Ĝen. Direktoro A. H. DE MARICH, pens. hung. reĝa polica ĉefinspektoro, la fondinto de la ligo, ĉefred. de “La Policisto”; Direktoro A. POHLE, kriminala komisario, redakt. de “La Policisto”; ĝen. admin. ĉefsekretario ST. DE ROBOZ, red. de “La Policisto”; pluraj landaj prezidantoj, landaj ĉefsekretarioj kaj estraranoj. — *Adreso:* A. H. DE MARICH, Budapest IX, ŭllői út 59. (Hung.) Tel. J. 98-34.

Internacia Radio-Asocio. — *Fondo:* 1924. — *Organizo:* Individuaj anoj, esperantistoj kaj ne-esp. sin interesantaj pri radio. — *Celoj:* Faciliti rilatojn inter Radiuloj tutmonde per la lingvo Esperanto,

liveri teknikan helpon kaj informon de internacia karaktero per Esperanto al ĉiu interesita pri Radio, Esperantisto aŭ ne. Ellabori la Esperantan radio-vortaron. Eldoni “Internacia Radio-Revuo”, kiu, inter alie, per Esperanta resumo de originalaj artikoloj el diversaj lingvoj, disponebligas al la legantaro teknikajn dokumentojn alie nehavetajn, kaj kompreneblajn nur tre malfacile. Pritrakti ĉion alian; kiu estas en la kampo de Internacia Radio-Asocio ĉi tia. — *Kof.:* En Britlando: 1 ŝil.; alilande 1 Fr. sv. pagebla al la Hon. Sekretario aŭ la Naciaj sekretarioj. — *Estraro:* Honora prez.: ED. BELIN; Prez.: D^{ro} PIERRE CORRET; Honora sekt.: HARRY A. EPTON; Helpa sekr.: G. T. SMITH.

Naciaj sekretarioj:

Aŭstria: S^{ro} L. E. PFAHL, Croydon Park, Sydney, N.S.W.

Aŭstria: S^{ro} M. TRENNER, Zirkusgasse 27/3, Wien 2/1.

Brita: S^{ro} HARRY A. EPTON, 17 Chatsworth Road, London, E. 5.

Bulgara: S^{ro} ST. DĴUDĴEV, str. Pirotska No. 48, Sofia.

Ĉeĥoslovaka: S^{ro} A. PITLIK, II Kremenĉova 17, Praha II.

Dana: S^{ro} PAUL LENDORFF, Dybbølsgade 35, Kopenhagen B.

Estona: S^{ro} PAUL TAMVERK, Haapsalu.

Franca: S^{ro} C. ROUSSEAU, 4 Place de la Republique, Levallois-Peret, Hispana: Pastro MARIANO MOJADO, Abascal 13, pral. A., Madrid.

Hungara: S^{ro} P. BALKANYI, Hajos-utca 15, II, Budapest VI. [Dublin.

Irlanda: S^{ro} F. R. A. McCORMICK, 5 Mount Eden Road, Donnybrook,

Itala: S^{ro} G. SAGGIORI, Corso Vittorio Em. II. N. 6, Padova.

Jugoslava: S^{ro} NIKOLA LISAC, Rogatica, Bosnio.

Kanada: S^{ro} C. C. McFARQUHAR, 163 University Avenue, Toronto.

Nederlanda: Ir. J. R. G. ISBRÜCKER, V. Beverningstraat 10, 's-Gravenhage.

Pola: S^{ro} S. GRENKAMP, Jaslo.

Svisa: D^{ro} E. PRIVAT, 12 Boulevard du Théâtre, Genève.

Usona: S^{ro} J. D. SAYERS, Box 223, City Hall Station, New York City.

Adreso: Ĉe la Hon. Sekr.: 17 Chatsworth Road, London E. 5.

Tutmonda Esperanto-Asocio Junulara. — *Fondo:* 1920. — *Celo:* Koncentrigo de jululaj kaj porjunulaj fortoj por servi al la esperanta junularo, antaŭenigi la E. movadon inter junuloj kaj kreskigi fortikan senton de solidareco inter ĝiaj anoj. — *Gazeto:* Esperantista Junularo. — *Kof.:* Minimumo 0,24 Dol. aŭ 4 foja leterafranko eksterlanda. — *Estraro:* Prez.: RUDOLF PIVL, Pragerstr. 16, Trautenau, Ĉeĥoslovakio; Sekr. (Centra Oficejo): ALFRED NEUPERT, Wedellstr. 17, Leipzig-Möckern, German.; Vicprez.: ANDREO RACZ, Erzsébet utca 8, Kapošvar, Hungar.; Komitatanoj: MAX ULTMANN, Wagnergasse 9/18, Wien 9, Aŭstrio kaj A. CSÁDER, Schlossergasse 8, Bratislava, Ĉeĥoslovakio.

Ĉefdelegitaro. Fine de 1924 funkciis jenaj ĉefdelegitoj en la landoj:
Aŭstra: MAX ULTMANN, Wagnergasse 9/18, Wien 9.
Belga: FR. SCHOofs, Kleine Hondstr. 11, Antwerpen.
Brita: FIno MARY RILEY, The School House, Clifton-cum-Norwood, Birstwith, Harrogate, Yorkshire.
Bulgara: DIMITR P. TUĜAROV, Tatar Pazarĝik.
Ĉeĥoslovaka: A. CSÁDER, Bratislava, Römer Flóris utca 8/1.
Dana: JOHANNES KJOER, Staalstr. 14, Odense.
Estona: RUDOLF GREPP, Vaset 13-8, Tallinn.
Franca: M. BOUBOU-96, rue St. Marceau, Orléans, Loiret.
Germana: CURT GÜNTHEL, Dresden-Cotta, Weidentalstr. 36.
Hispana: FERD. MONTSERRAT, Barcelona, Villarroel 107, 2-o, 2-a.
Hungara: GYÖRGY STEINER, Győr, Kletzar utca 12.
Itala: DEODATO VAOLIZZI, Via Seggio 20, Aversa.
Jugoslava: FRAN JANJIČ, Vinkovci, Kumičićeva 60.
Latva: BELJAW RADZINS, L. S. C. O. pulcins, Macitaja muiža, Aluksne.
Litova: H. BERKovič, Kaunas, Rótušes aikšte 15.
Nederlanda: EVERT DE WOLF JR., Haarlem, Joh. de Breukstr. 34.
Pola: ADOLFO OBERROTMAN, Warszawa, Krak-Przedm. 10.
Sveda: EM SÖDERLUND, Stranden, Vejbyslait.
Usona: OTTO FERGUSON, Jeffersonville, Indiana, U.S.A.

Konkordo. — *Fondo:* 1921. — *Celo:* Kunigi ĉiujn adeptojn de la Interna Ideo de Esperantismo. — *Organizo:* Centro en Varsovio, filioj en 10 provincaj urboj polaj, grupoj en eksterlando. — *Kot:* 6 zlot. jare, enskribo 1/3 zlot. — *Gazeto:* Heroldo de Esperanto. — *Adreso:* Konkordo, ulica Dzika 9, loĝ. 10, Varsovio.

Sporta Esperantista Ligo. — *Fondo:* 1922. — *Organizo:* Naciaj korespondantoj kaj individuaj membroj. — *Servoj:* Informoj kaj propagando inter sportanoj. — *Estraro:* Prez.: YRJÖ OJANDER (Helsinki); Viceprez.: E. A. SOVIJÄRVI (Helsinki); Sekr.: H. KOIVUNEMI (Helsinki); Kasisto: N. NURMINEN (Helsinki), HERBERT W. SMITH (London W. 4), ROBERT SIMPSON (Tartu), FRANT NETUŠIL (Praha-Smichov). — *Adreso:* YRJÖ OJANDER, I. Robertink. 15, Helsinki, Finnlando.

Internaciaj Gazetoj.

(Redaktitaj nur en Esperanto.)

Esperanto. Oficiala organo de UEA. Monata. *F.* 1904, 20 p., 32×21 cm. *Gvid.*: D^{ro} ED. PRIVAT. *Adr.*: 12 Boulevard du Théâtre, Genève (Svis.). *Ab.*: 10 Fr. sv. jare. Kun membreco de UEA 12.50 Fr. svisaj. Favoraj prezoj por malbonvalutaj landoj.

Heroldo de Esperanto. (Antaŭe "Esperanto Triumfonta".) Internacia, universala, ilustrita. Duonsemajna (merkredo kaj sabato). *F.* 1920, 4—6 p., 30×45 cm. *Red.*: TEO JUNG. *Adr.*: Horrem bei Köln (Germanio). *Ab.*: 15 sv. Fr. jare; ponumere 0,20 sv. Fr.

Literatura Mondo. Monata kaj ilustrata kun internacia kunlaborantaro. *F.* 1922, 24 p., 23,5—30 cm. *Red.*: Ĉefred.: D^{ro} K. KALOCSAY; Redaktoroj: JULIO BAGHY; Helpredaktoroj: KARLO BODÓ, PAŬLO VARSANYI; Respondeca redaktoro: D^{ro} BÉLA RÁCZ DE KÖVESD, L. K.; PAŬLO BALKÁNYI; resp. Redaktoro: D^{ro} ADALBERTO RACZ. *Adr.*: Budapeŝt VI, Eötvös utca 3. *Ab.*: 2 Dolaroj jare.

"Sennacino" oficiala organo de Sennacieca Asocio Tutmonda. Ĉiu-semajna, 8—10 p., 31×23 cm. *Red. kaj Adm.*: Ĉe RICH. LERCHNER, Cotmstrasse 1-III, Leipzig-Stötteritz (Germ.). *Ab.*: 10 Fr. sv.

Sennacieca Revuo. Literatur-scienc-pedagogia organo de Sennacieca Asocio Tutmonda. Monata. *F.* 1922, 24—32 p., 21×14 cm. *Red.*: 1^a Tverskaja Jamskaja 35 kv. 5, Moskvo I (Ruslando). *Adm.*: RICH. LERCHNER, Colmstrasse 1-III; Leipzig-Stötteritz. *Ab.*: 5 Fr. sv. jare.

Esperanta Ligilo. Universala gazeto por la blinduloj. Monata. 60 p., 27×18 cm. (En Brailla skribo). *Red.*: H. THILANDER. *Adr.*: Majorsgatan 12, Stockholm (Sved.). — *Adm.*: W. P. MERRICK, Penso, Shepperton. Angl. *Ab.*: 3 Fr. sv. aŭ bonvola.

Vegetarano. Organo de Vegetara Ligo Esperantista kaj de Movado por Ĉasta Vivo. Kvaronjare. *F.* 1914, 8—10 p., 24×31 cm. *Red.*: OSCAR BÜNEMANN. *Adr.*: Alsterkrugchaussée 586, Hamburg-Fuhlsbüttel. *Ab.*: 2 guldenoj nederlandaj. Abonebla ĉe la landaj sekretarioj de la VLE.

Internacia Medicina Revuo. Oficiala organo de TEKA. *F.* 1923, 16 p., 23×15 cm. *Red.*: D^{ro} KARLO MEZEI. *Adr.*: Budapeŝt VI, Teréz körút 6, III. *Ab.*: Specialaj prezoj por ĉiuj landoj.

La Policisto. Monata, eldono 10000 ekz. Tutmonda ilustrita nepolitika organo de la policistaro kaj de la ordo. *F.* 1922, 8—12 p., 42×29 cm. Konstantaj aldonoj "La Mondtrafiko, faka revuo por poŝtistoj, fervojistoj, tramistoj; Ko-Fi-Nu-Ko-, por filatelistoj, numismatoj, korespondo, kolekto. *Red.*: A. DE MARICH. *Adr.*: 255 Fiókbériő (poŝtkesto) Budapeŝt 41 (Hungario). *Ab.*: 10 Fr. sv. aŭ egalvaloro; favoraj prezoj por malbonvalutaj landoj. Pronumero ne ricevebla.

La Interligilo de I.P. T. T. Centra organo de fakinformoj. Oficiala informilo de I. L. E. P. T. O. Monata. *F.* 1922, 8 p., 28×22 cm. *Red. kaj Adm.*: PETRO FILLIATRE, 54 Rue Custine, Paris XVIII. *Ab.*: Francio: 10 Fr. Aliaj landoj 1/2 de taga laborpago; senpage por la konstantaj kunlaborantoj.

“La Fervojisto”. Oficiala organo de Internacia Asocio de la Esperantistaj Fervojistoj. Monata. 8 p., 24×31,5 cm. *Red. kaj Adm.*: ILIJ-PUHALO, fervojoficisto Zagreb, Jugoslavio, Jezuitska ul. 1. *Ab.*: Vidu ĉe: Internacia Asocio de la Esperantistaj Fervojistoj.

Espero Katolika. Oficiala organo de la Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista. Monata. *F.* 1903, 16—24 p., 27×18,5 cm. *Red.*: PASTRO G. RAMBOUX, 5 rue Bayard, Paris 8. *Adr.*: Adm.: FINO M. LARROCHE, 55 rue de Vaugirard, Paris VI. *Ab.*: Speciala prezo por ĉiu lando.

Katolika Mondo. Monata. *F.* 1921, 4 p., 47×31 cm. *Red. kaj Adr.*: IKA, Zug, Svislando. Ekspedejo: Wien I, Schwertgasse 3-II. Kun okaza aldono: “Katolika Revuo”, ilustrita. *Ab.*: 12 n-roj 3 Fr. sv.

La Eklezia Revuo. Organo de la Eklezia Esperantista Ligo. *F.* 1918, 24 p., 25×16 cm. *Red.*: PASTRO A. J. ASHLEY. *Adr.*: FARNLEY TYAS VICARAGE, Huddersfield (Angllando). *Ab.*: 3 ŝ. aŭ 5 ŝil. (subtenanta) jare. (15 Dec. 1923. Provizore ne aperas; reaperos laŭ informo de la Red.)

Dia Regno. Organo de la Kristana Esperantista Ligo. Trimonata. *F.* 1918. *Red. kaj adr.*: PAUL HÜBNER, Bergstrasse 1a, Quedlinburg (German.). *Ab.*: 1 sv. fr. kaj libervola aldono. Speciala aranĝo por malaltkurzaj landoj.

Espero Teozofia. Organo de Teozofia Esperanta Ligo. Kvaronjare. *F.* 1911, 16 p., 24×15 cm. *Red.*: V. CIMR. *Adr.*: Krakovská ulice 17, Praha II (Ĉeĥoslovakio). *Ab.*: 15 Kr. ĉ. (Speciala aranĝo por ĉiuj landoj). Abonebla ĉe la naciaj sekretarioj de la TEL.

La Unuigita Tuthomaro. Monata. *F.* 1918, 4 p., 27×19 cm. *Red.*: W. HEYDORN. *Adr.*: Tuthomaro, Hamburg 15. *Ab.*: laŭ plaĉo.

Novaj Tempo. Revuo de popoledukado. Monata. *F.* 1922, 8 p., 22×28 cm. *Red. kaj Adm.*: K^{do} HABERT, 23 bis rue Morère, Paris XIV. *Ab.*: Anglio: 3 ŝil.; Belgio kaj Francio: 6 Fr. fr.; Ĉeĥoslovakio kaj Jugoslavio: 16 Kr.; Danio, Norvegio kaj Svedio: 4 Kr.; Hispanio kaj Portugalio: 4 pes.; Italio: 7 L.; Nederlando: 2 Guld.; Svisio: 4 Fr. sv.; Usono: 3/4 Dol.; por la landoj nemontritaj jarabono kostas 1/3 de meza tagsalajro.

Laŭlanda Organizo.

Naciaj Societoj, institutoj, gazetoj, UEA, fakaj societaj naciaj. Stato je la 15 Januaro 1925.

AFRIKO.

(Vidu sub la koncernaj landoj: Alĝerio, Egipto k. t. p.)

Skypenia.

ALBANIO.

UEA:

Delegitoj en: Skutari.

AMERIKO.

(Vidu sub la koncernaj landoj, Kanado, Usono k. t. p.)

Argentina.

ARGENTINO.

República Argentina.

Nacia Societo.

Argentina Esperanto-Asocio. — *Fondo:* 1916. — *Organizo:* Individuaj membroj. — *Kof.:* Po membro 1½ piastro monate. — *Servoj:* Propagando, kursoj, ekzamenoj, eldono de flugfolioj kaj lernolibroj. — *Staf:* 344 membroj. — *Estrar:* Prez.: FRANCISCO CLEVILLE, Sekr.: GIORDANO B. LÓPEZ. — *Adreso:* Calle Carlos Pellegrini 238; Buenos Aires.

UEA:

Delegitoj en: Bahía-Blanca, Buenos-Aires, Coronel Pringles, Perez-Millan, Rosario de Sta Fé.

AZIO.

(Vidu sub la koncernaj landoj, Ĉinio, Japanio, k. t. p.)

ALĜERIO.

UEA:

Delegitoj en: Alger, Relizane.

Aŭstralio.

AŬSTRALIO. Commonwealth of Australia.

Nacia Societo.

Aŭstralazia Esperanto-Asocio. *Fondo:* 1919. — *Organizo:* Konsistas el grupoj kaj individuoj. — *Kof.:* Grupoj pagas po membro 6 pencoj. — *Gazeto:* “La Suda Kruco”. — *Servoj:* Konstanta in-

formejo, biblioteko, kursoj komencaj kaj superaj, kunvenoj, filatelista fako, skolta fako. — *Estraro*: Prez.: H. V. TAYLOR; Sekr.: R. R. RAWSON. — *Adreso*: 212 Swanston Street, Melbourne.

Gazeto:

La Suda Kruco. Organo de la Aŭstralazia Esperanto-Asocio. Monata. *F.* 1920, 8 p., 21×14 cm. *Red. kaj Adr.*: Box 731 Elizabeth Street, Post Office, Melbourne. *Ab.*: Aŭstralio 4 ŝ. 6 p. (12 n^{roj}); eksterlande 5 ŝ., aŭ 24 respondkuponoj.

UEA:

Teritorio de UEA: Aŭstralio.

Ĉefdelegito: C. W. BALLARD, "Akaroa" 27, Lansdowne Road, East St. Kilda.

Delegitoj en: Adelaide, Bankstown, Bogangate, Box Hill, Brisbane, Guyra, Hobart, Lord Howe Island, Melbourne, Mount Victoria, Nelsons Bay, Newcastle, Nowra, Perth, Seymour, Sydney, Townsville, Warwick, Yinnar.

Oesterreich.

AŬSTRIO.

Republik Oesterreich.

Nacia Societo.

Aŭstruja Esperanto-Delegitaro (Oesterreichische Esperanto-Vertrereinschaft). — *Fondo*: 1923. — *Organizo*: Ĉiu Esperantista societo aŭ grupo en Aŭstrio delegas reprezentantojn laŭ la nombro de iliaj membroj. Funkcias per a) Aŭstruja Esperanto-Delegitarkonferenco; b) Prezidantarkunsido de la A. E.-D.; c) Direktantarkunsido de la A. E.-D.; d) Landkonferenco de la A. E.-D.; e) Landestrarkunsido; f) Libera konferenco de Delegitoj. Direktanto per Prezidantaro konsistanta el Direktantaro kaj la Landestroj. — *Kot.*: Laŭ decido. — *Gazeto*: Aŭstria Esperantisto. — *Servoj*: a) Esperantista Informejo, por kies subtenado zorgas Eldona Societo Nova Tempo, kreita de la aŭstruja Esperantistaro. b) Propagando per migranta Esperanto-Ekspozicio, statistiko, eldono de propagandiloj. c) Esperanto Instituto kaj Biblioteko estas aranĝataj. — *Stato*: 50 grupoj. — *Estraro*: Prez.: Direktoro JOS. SCHAMANEK; Vicprez.: KARL BARTEL (Graz), Pro O. SIMON (Wien); Ĉefsekretario: FRANZ J. SCHADE; krom tio 7 anoj de la prezidantaro kaj la landestroj ankoraŭ elektotaj. — *Adreso*: Wien VI, Mollardgasse 55.

Gazeto:

Aŭstria Esperantisto. Oficiala Organo de A. E. D. Monata. *F.* 1924, 16 p., 16×24 cm. *Red.*: HUGO STEINER, Howengasse 12, Korneuburg apud Wien. *Ab.*: 3,50 sv. Fr. jare.

UEA:

Teritorio de UEA: Urbo kaj Lando Wien.

Ĉefdelegito: D^{ro} EDMUND SÓS, Tuchlauben 18, Wien I.

Delegitoj en: Bregenz, Eibiswald, Graz, Innsbruck, Klosterneuburg, Knittelfeld, Korneuburg, Kritzensdorf, Leoben, Linz, Murau, Rattenberg, Saalfelden, Salzburg, Sinabelkirchen, St. Peter in der Au, Villach, Voitsberg, Vorderbruck-Gutenstein, Werfen, Wien, Zell am See.

Fakaj Societoj.

* **Aŭstria Katolika Ligo Esperantista.** — *Fondo*: 1920. — *Organizo*: Grupoj kaj izolaj membroj. — *Gazeto*: "Espero Katolika". — *Servoj*: Propagando de Esp. inter katolikoj, firmigo de unueco inter ili, prudenta kunlaboro en intereso de la sankta eklezio kaj de la patrolando. — *Stato*: 384 membroj. — *Estraro*: Prez.: P^{ro} provinicialo FRANCISKO MEŠTAN, Schol. Piar.; Vicprez.: JOHANO SCHRÖDER. — *Adreso*: Kaiserstrasse 10, Wien VII (Neuigkeitsweltblatt).

* **Aŭstria Laborista Esp. Ligo.** — *Fondo*: 1922. — *Organizo*: Lokaj grupoj. — *Kot.*: 1 hora salajro po membro jare. — *Servoj*: Propagando inter laboristoj en Aŭstrio, eldono de flugfolioj. — *Adreso*: Esperanto Oficejo, Landstrasse 36, Linz a. d. Donau.

Belgique,
België.

BELGIO.

Royaume de Belgique.
Koninkrijk België.

Nacia Societo.

Belga Ligo Esperantista. — *Fondo*: 1905. — *Organizo*: Konsistas el grupoj kaj individuoj. Direktanta komitato el delegitoj de la aliĝintaj grupoj. — *Kot.*: Fr. 5,00 jare por simpla membreco; 10 Fr. kun abono al "Belga Esperantisto". — *Gazeto*: Belga Esperantisto (Dir. FRANS SCHOofs, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen). — *Servoj*: Deponejo de lernolibroj, propagandiloj; organizo de ekzamenoj. — *Stato*: 29 grupoj kaj 400 membroj. — *Estraro*: Prez.: A. J. WITTERYCK; Vicprezidantoj: L. COGEN, L. CHAMPY; Ĝen. Sekr.: HENRI PETIAU; kasisto: FERNAND MATHIEUX. — *Adreso*: Ĉe la Ĝenerala sekretario, 60 Boulevard St. Liévin, Gand.

Gazeto:

Belga Esperantisto. Oficiala organo de la Belga Ligo Esperantista. Monata. *F.* 1908, 32 p., 22×15 cm. *Red.*: Direktoro FRANS SCHOofs, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen. *Adm.*: [Nur abonoj kaj mensendoj] F. MATHIEUX, 15 Avenue Bel Air, Uccle. *Ab.*: Enlande: 10 Fr.; aliaj landoj 12 Fr. belgaj. *Anoncoj*: H. PETIAU, 60 Bd. St. Liévin, Gand.

UEA:

Teritorio de UEA: Belgando.

Ĉefdelegito: FRANS SCHOOF, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen.
Delegitoj en: Antwerpen (Anvers), Bruges, Bruxelles, Cambron-St. Vincent, Casteau, Charleroi, Dison, Gent (Gand), Gentbrugge, Haine St. Pierre, Hodimont, Huy, Liège, Mechelen (Malines), Namur, Ninove, Oostduinkerke, Sclessin, Spa, Sint Niklaas, Uccle, Verviers.

Barma [angle Burmah]. **BIRMANIO.**
 (Brita posedaĵo.)

UEA:*Delegitoj en:* Rangoon, Tavoy.

Bolivia. **BOLIVIO.** República Boliviana.

UEA:*Delegito en:* Oruro.

Brazil. **BRAZILIO.** Estados Unidos do Brazil.

Nacia Societo.

Brazila Ligo Esperantista (Societo de publika utileco, laŭ registara dekreto No. 4356, 26. Oktobro 1921). — *Fondo:* 1907. — *Organizo:* Konsistas el grupoj kaj izolaj membroj. — *Kot.:* Po grupo 15 Milreis; po membro izola 5 Milreis. — *Servoj:* Propagando, ekzamenoj, eldonoj. — *Stato:* 13 grupoj kaj 300 membroj. — *Estraro:* Honora Prez.: DRº EV. BACKHEUSER; Prez.: Ing. A. COUTO FERNANDES; Ĝen. Sekr.: Ing. H. MOTTA MENDES; Vicprez.: DRº VENANCIO DA SILVA; Unua Sekr.: O. PINTO; 2ª Sekr.: Fino YRANY BAGGI DE ARAUJO; Kas.: E. F. TRIBUILLET. — *Gazeto:* "Brazila Esperantisto". — *Adreso:* Praça 15 de Novembro 101, Rio de Janeiro.

Gazeto:

Brazila Esperantisto. Oficiala organo de Brazila Ligo Esperantista. Dumonata. *F.* 1909, 12 p., 27,5×18 cm. *Red. kaj Adr.:* Praça Quinze de novembro, 101 Rio de Janeiro (Brazilo). *Ab.:* 5 Milreis kun aliĝo al BLE enlande, 5 Fr. francaj eksterlande, jare.

UEA:*Delegitoj en:* Bahia, Maceio, Pelotas, Porto-Alegre, Recife, Rio-de-Janeiro.

Great Britain.

BRITLANDO.United Kingdom
of Great Britain.**Nacia Societo.**

Brita Esperantista Asocio (B. E. A.). — *Fondo:* 1904. — *Organizo:* Konsistas el individuoj ("fratuloj" kaj membroj) kaj el grupoj. Regata de Konsilantaro kunvenanta ĉiutrimonate kaj Agada Komitato kunvenanta ĉiumonate. — *Kot.:* Fratuloj 21 ŝ.; membroj 10 ŝ. (kun la gazeto); asociitoj 2 ŝil. 6 p. — *Gazetoj:* "The British Esperantist". Oficiala bulteno por membroj, monate; "Literaturo", kvaronjare. Literatura gazeto tute en Esperanto. 2 ŝil. afrankite. Senpage por la membroj. "International Language": Propaganda gazeto ĉefe en angla lingvo, Jarabono 2 ŝil. 6 p., kun suplemento "La juna lernanto". — *Servoj:* Eldonejo, propagandiloj, gazeto, ekzamenoj, oficejo en Londono ktp. — *Stato:* 1200 membroj, fratuloj, 7 federacioj, 111 grupoj. — *Estraro:* Prez. JOHN MERCHANT, Honora Vicprez.: G. D. BUCHANAN, Fino E. A. LAWRENCE; Vicprez.: J. J. BOUTWOOD, W. E. CLAYTON; Honora Sekr.: C. H. EDMONDS; Ĝen. Sekr.: MONTAGU C. BUTLER; Administranto: HARRY A. EPTON; Kas.: C. A. FAIRMAN. — *Adres.:* 17 Hart Street, London W. C. 1.

Gazetoj:

International Language. Monata. *F.* 1924, 24 p., 24,5×18,5 cm. *Red. kaj Adr.:* British Esperanto Association, 17 Hart Street, London W. C. 1. *Ab.:* 2 ŝil. 6 p. jare.

British Esperantist. Oficiala organo de la Brita Esperantista Asocio. Monata. *F.* 1905, 4 p., 24×18,5 cm. *Red. kaj Adr.:* British Esperanto Association, 17 Hart street, London W. C. 1. Senpage: Nur por membroj de la BEA.

Literaturo. Kvaronjara gazeto Esperanta. *F.* 1919, 32 p., 18×12,5 cm. *Red. kaj Adr.:* British Esperanto Association, 17 Hart Street, London W. C. 1. *Ab.:* 2 ŝ. (senpage por membroj de la BEA).

UEA:

Teritorio de UEA: London.

Ĉefdelegito: PHILIPP KAY, 8 Craven Walk, London N. 16.*Anstataŭanto:* JOHN BREDALL, 3 Birdhurst-Road, Croydon.*Sekretario:* HARRY A. EPTON, 17 Hart Street, London W. C. 1.*Delegitoj en:* Aberdeen, Aberystwyth, Accrington, Airdrie, Ashton-under-Lyne, Banbury, Barrow-in-Furness, Barry, Bath, Bedlington, Bed-

worth, Birmingham, Blackburn, Blackpool, Bolton, Bournemouth, Bradford, Brighton, Bristol, Burnley, Burntisland, Cambridge, Cardiff, Cheltenham, Coventry, Cowdenbeath, Crewe, Cromarty, Croydon, Deal, Doncaster, Dover, Eastbourne, Edinburgh, Enfield, Exeter, Folkestone, Glasgow, Gloucester, Grimsby, Guildford, Halifax, Halstead, Hampton Wick, Hastings, Hatfield, Helensburgh, Hove, Huddersfield, Hull, Ilford, Ipswich, Keighley, Kettering, Kilburnie, Kingston-on-Thames, Leeds, Leek, Leicester, Letchworth, Liverpool, London, Loughborough, Mablethorpe, Manchester, Merthyr-Tydfil, Methil, Molesey, New Brighton, Newcastle-on-Tyne, New Malden, Northwich, Oakham, Partick, Plymouth, Pontllanfraith, Pontypool, Poole, Port Glasgow, Portsmouth, Preston, Purley, Rayleigh, Reading, Royston, Sheffield, Southport, Stoke-on-Trent, Stone, Swansea, Saint-Andrews, St. Austell, Taunton, Teddington, Todmorden, Torquay, Triangle, Wallsend-on-Tyne, Welwyn, Whitechurch, Windsor, Wisbech, Withernsea, Wolverhampton, Wolverton, Worcester, York.

Fakaj Societoj.

Skolta Esperantista Ligo. — *Fondo:* 1918. — *Organizo:* Centra komitato en Angl.; naciaj agentoj, kiuj formas grandan konsilataron; membroj kaj asocioj. Membroj estas skoltoj, asocioj, personoj favoraj al la ligo. — *Kof.:* 2 ŝ. jare. — *Servoj:* Informoj, propagando inter skoltoj. — *Stato:* Ĉirkaŭ 250 membroj. — *Estraro:* Patronoj: J. M. WARDEN; J. MERCHANT; Prez.: A. W. THOMPSON; Koresp. Fakestro: C. D. A. KAPP; Propaganda Fakestro: J. W. LESLIE; Hon. Ĝen.Sekr.: NORMAN BOOTH, Netherton Huddersfield; Hon.Kas.: C.B. QUAIN; Komitatoj: K. G. THOMSON, G. L. RIDGE, H. W. VOIGT, G. L. ATKINSON, F. D. MURPHY, D. H. DAVIS, KAPITANINO W. A. YOUNG kaj G. L. RIDGE. — *Adreso:* 527 Lea Bridge Road, London E. 10 (Angloloando).

Eklezia Esperantista Ligo. — *Fondo:* 1913. — *Kof.:* 3 ŝ. aŭ 6 ŝ.—. *Gazeto:* Fako en "La Eklezia Revuo". — *Servoj:* Kunligas anojn de ĉiuj eklezioj, celas helpi al la reunuiĝo de Kristanoj, propagandas Esp. ĉe profesiuloj kaj aliaj kleruloj, utiligas Esp. en ĉiuspeca religia kaj literatura agado. — *Estraro:* Prez. Pastro A. L. CURRY, M. A.; Hon. Sekr.: Pastro A. J. ASHLEY. Komitato el 27 membroj. — *Adreso:* Pastro A. J. ASHLEY; FARNLEY TYAS VICARAGE, Huddersfield (Angl.).

Kvakera Esperantista Societo. — *Fondo:* 1921. — *Organizo:* Individuaj membroj (kvakeroj). — *Kof.:* 1 ŝil. — *Stato:* 143 membroj. — *Estraro:* Prez.: RALPH ELIOTT, 24 Lockyer Street, Plymouth. 1. Sekr.: EDWARD WRIGHT, 59 Broughton Road, Handsworth-Birmingham.

Bulgarija.

BULGARIO.

Carstvo Bulgarska.

Nacia Societo.

Bulgara Esperantista Societo. — *Fondo:* 1911. — *Organizo:* Lokaj grupoj, centra komitato. — *Kof.:* 12 levoj po persono kaj jaro; 6 levoj por lernantoj. — *Gazeto:* "Bulgara Esperantisto". — *Servoj:* Ekzamenoj, eldono de propagandiloj. — *Stato:* 48 grupoj kun 920 membroj. — *Estraro:* Prez.: G. AKTARĜIEV; Vicprez.: ATANAS D. ATANASOV; Sekr. Kas.: DIM. SIMEONOV; Bibliotekistino: FINO MARIA ZAFIROVA; Membrokonsilantoj: P. KOLEV, KIRO GEORGIEV, IVAN DOBREV, ILIA SILVESTRIEV kaj FINO ZORA MLADENOVA. — *Adreso:* Bulevar Maria Luiza 46, Sofia.

Gazeto.

Bulgara Esperantisto. Organo de la Bulgara Esperantista Societo kaj de Esperantista Koopera Societo. Monata. *F.* 1919, 16 p., 24×16 cm. *Red. kaj Adr.:* Bulvar Maria Luiza 46, Sofia. *Ab.:* 30 levoj enlande, 40 lev. por malbonvalutuloj, 60 lev. por bonvalutuloj.

UEA.

Delegitoj en: Ajtos, Batak, Breznik, Ĉepelare, Gorna-Orehovica, Jambol, Karlovo, Kemanlar, Kirdjali, Lom-Palanka, Loveĉ, Peŝtera, Petriĉ, Pleven, Plovdiv, Pordim, Radomir, Razgrad, Rjahovo, Ruse, Sevlievo, Sliven, Sofia, Stara Zagora, Stolat, Ŝumen, Ŝvistov, Tirnovo, Trojan, Varna, Vidin, Vratza.

Fakaj Societoj.

Unuiĝo de Vegetaranaj Esperantistoj en Bulgario. — *Fondo:* 1921. — *Organizo:* Individuaj membroj. — *Kof.:* Laŭvola. — *Gazeto:* "Vegetarano" Hamburg. — *Stato:* 100 anoj. — *Estraro:* Sekr. Kas.: DIMITR SIMEONOV. — *Adreso:* Str. 6—i Septemvri 1, Sofia.

Gejunulara Esperantista Ligo. — *Fondo:* 1921. — *Organizo:* Gvidanta komitato kaj lokaj grupoj. — *Kof.:* Procentoj de la grupaj kotizoj kaj de la enspezoj de amuzaĵoj. — *Gazeto:* "Bulgara Esperantisto". — *Servoj:* Eldono de propagandiloj. — *Stato:* 6 filioj kun 160 membroj. — *Estraro:* Gvidanto: D. PANĈEV; Sekr.: IVAN STAJKOV. — *Adreso:* Gejunulara Esperantista Ligo, Panagjuriŝte, Bulgario.

Ĉeskoslovensko.

ĈEĤOSLOVAKIO.

Ĉesko Slovenská
Republika.

Nacia Societo.

Ĉeĥoslovaka Asocio Esperantista. *Fondo:* 1920. — *Organizo:* Konsistas el individuoj, kunigitaj en grupoj kaj izolaj membroj. — *Kof.:* 16 Kĉ. — *Gazeto:* "La Progreso". — *Servoj:* Propagando, statistiko,

ekzamenoj. — *Stato*: 800 membroj, 30 grupoj. — *Estraro*: Prez.: JOSEF EISELT, gimnazia direktoro; Viciprez.: D^{ro} ST. KAMARYT; Gen. Sekr.: R. HROMADA; Sekr.: O. GINZ kaj F. MOTHEJZIK; Kas.: F. NOVÁK. — *Komitataĵoj*: Fimo J. ŠUPICHOVÁ, B. KEYZLAROVÁ, FRYML, MIL. SCHMIDT, J. JANOUŠEK. — *Adreso*: Sochařská 333, Praha VII.

Germana Esperanto Ligo (GEL) en Ĉeĥoslovakio. — *Fondo*: 1913. Ŝanĝo de la titolo: 1920 kaj 1923. — *Organizo*: Konsistas el individuoj, kiuj povas starigi lokajn grupojn. Oficialaj laboraj distriktoj. — *Kof.*: 24 Kč. po persono kun abono de "Marto". — *Gazeto*: "Marto" kun la "Mitteilungen des Bundes deutscher Esperantisten in der čecho-slowakischen Republik". — *Servoj*: Eldono de propagandiloj, statistiko, premiaj konkursoj, ekzamenoj. — *Stato*: 900 membroj. — *Estraro*: 1a prez.: Ing. GUSTAV SCHOLZE, Reichenberg; 2a prez.: Pro Dro Jos. FISCHER, Weidenau; 3a prez.: Poŝtdirektoro FRANZ ULBERT, Karlsbad; Kasisto: Doganrevizoro HANS KLINGER, Bodenbach 742; Sekr.: KARL SCHÜLLER. — *Adreso*: Reichenberg, Klothildenstrasse 6, II.

Instituto.

Ĉeĥoslovaka Esperanta Instituto. — *Fondo*: 1923. — *Celo*: Sistema propagando de esperanto kaj peresperanta propagando de la Ĉeĥoslovaka respubliko. — *Servoj*: Informoj, prelegoj, fakaj kursoj, tradukoj, eksterlandaj interrilatoj, publika esperanta biblioteko kaj legejo. Privata esperanta lernejo, 6 monata, malfermata ĉiujare la 2. I. ĝis 1. X., sub kontrolo de la ministrejo de instruado. — *Filioj*: Fondotaj en provincaj urboj. — *Membroj*: Ordinaraĵ, subnuntantaĵ, dumvivaj kaj korespondantaĵ. — *Estraro*: Prez.: A. PITLIK; Gen. sek.: V. ČÁNSKÝ; komitataĵoj: J. EISELT, F. J. HAVELKA, S. DLOUHÁ, F. HÁJEK, K. HLAVÁČOVÁ. — *Adreso*: Praha II, Křemencová 17, III.

Gazetoj.

La Progreso. Oficiala organo de Ĉeĥoslovaka Asocio Esperantista. Monata, ilustrita. *F.* 1918, 12 p., 27×18 cm. *Red. kaj Adm.*: RUD. HROMADA. *Adr.*: Sochařská 333, Praha VII. — Poŝtĉeka konto: Praha 34.271. *Ab.*: Enlande 20 Kč.; Aŭstrio, Bulgario, Jugoslavio, Pollando, Rumanio 3 Fr. sv., eksterlande 25 Kč. (4 Fr. sv.) por dek numeroj.

Marto. Oficiala Organo de Germana Esp. Ligo en Ĉeĥoslovakio. Monata. *F.* 1920 (1912), 8 p., 27×20,5 cm. *Red.*: J. TAUBMANN. *Adr.*: Haida (Bohemio). *Ab.*: 16 Kč.; por Aŭstrio, Germanio, Hungario, Polio en monbiletoj samvaloraj. Aliaj landoj 10 respondkuponoj.

Esperantský zpravodaj. *F.* 1920, 16 p., 23,5×15,5 cm. Aperas neregule. *Red.*: Fimo JULIE ŠUPICHOVÁ. *Adr.*: Praha II, 2032. *Ab.*: Ponomere vendata.

Aŭroro. Ofic. gazeto de "Societo de Ĉeĥosl. nevidantaj esperantistoj" (SOČNE). *F.* 1920. Dumonata, 12 p., 28×25 cm (en Braille-a punkt-skribo). Senpaga por blindaj SOČNE-anoj. *Red.*: STANISLAV STEJSKAL, profesoro, Praha-Smíchov, Komenského ul. 11, Ĉeĥoslovakio.

UEA.

Teritorio de UEA: Ĉeĥoslovaka Respubliko.

Ĉefdelegito: OTTO SKLENĚKA, Živnostenská banka, Hradec-Králové, Poŝtĉeko: Živnostenská banka, Hradec-Králové Praha 4082; Tel.: H. Králové 111.

Anstataŭanto: JOHANN KLINGER, Bodenbach-Podmokly 742.

Delegitoj en: Arnau, Aussig, Bardiov, Bensen, Bergesgrün, Beroun, Bodenbach, Bohdaneč Lzáne, Böhmisches-Kamnitz, Borohrádek, Bratislava Břeclava, Brjohy, Brno, Brüx, Buda Bakov, Bürgstein, Bystrice, Čadca-Charvatce, Červený Kostelec, Česká Skalice, České Budějovice, Český Brod, Český Tešín, Choceň, Deutsch-Gabel, Dobruška, Dolné Hámry, Dolní Kalná, Dolní Kounice, Domažlice, Doubravčany, Drahowitz, Dux, Dvůr Králové n. L., Eger, Eichwald, Falkenau, Franzendorf, Franzensbad, Freudenthal, Friedland, Gablonz a. N., Goldenöls, Grusbach, Haid bei Tachau, Haida, Hermannseifen, Hodějovice, Hodonin, Höflitz, Hohenebel, Holešov, Holice, Hořice, Horní Ružodol, Hradec-Králové, Hranice, Hulvaky, Innergefiedl, Iserthal, Jabloné nad Orlicí, Jägerndorf, Janessen, Jaroměř, Jičín, Josefov, Kaaden, Karlsbad, Kladno, Kolin, Kopidno, Košice, Kostelec, Kralovo Pole, Kralupy, Kratzau, Kukan, Kutná Hora, Kyjov, Landskron, Leitmeritz, Levice, Litomyšl, Lom u Mostu, Lučeneč, Luny, Lysá, Mährisches Trübau, Malé Svatoňovice, Mariánské Hory, Marschendorf, Mecholupy, Meierhöfen, Mistek, Mladá Boleslav, Moravany, Moravka, Moravská Ostrava, Mukačevo, Německý Brod, Neustadt, Niemes, Nová Paka, Nové Strašecí, Nové Zámky, Nový Bydžov, Nusle, Nymburk, Obergrund, Ober-Rochlitz, Odrlice, Olomouc, Orlova, Örs, Pardubice, Pelhřimov, Pihl, Pisek, Plzeň, Podobora, Polaun, Poprad, Poprad-Velka, Praha, Praskačka, Přelouč, Přerov, Preschen, Prešov, Příbryslav, Přívoz, Prostějov, Prunérov, Puletschnei, Pyhanken, Rajecké Teplce, Reichenau, Reichenberg, Rochlitz a. d. Iser, Rokycany, Römerstadt, Rosice, Rychnov, Saaz, Schatzlar, Sered, Skřivany, Slezská Ostrava, Solnice, Spišská-Kapitula, Spišské Vlady, Stara Boleslav, Stara Paka, Sternberg, Stupno, Suché Vrbné, St. Joachimsthal, Tabor, Teichstätt, Teplice-Schönau, Tetschen, Theusing, Tišnov, Trenčín, Troppau, Trutnov, Turnov, Tyr, Ústí n. O., Užhorod, Vamberk, Vítkovice, Vyškov, Vysokov, Warnsdorf, Wegstädtl a. E., Weidenau, Wistritz, Železný Brod, Žilina, Zlaté Moravce, Zlin, Znaim, Zwickau.

Fakaj Societoj.

Societo de ĉeĥoslovakaj nevidantaj esperantistoj (SOĈNE). *Fondo*: 1922. — *Celo*: Grupigas ĉiunaciajn blindulojn-esperantistojn loĝantaj en ĉeĥosl. respubliko por organizi interblindulan esperantan movadon. — *Stato*: 74 membroj. — *Gazeto*: "Aŭroro". — *Kof.*: 5.— Kĉ. — *Estraro*: Prez.: K. Em Macan (bl.); vicprez.: Fĭno E. POLLANOVÁ (bl.). — *Adreso*: Stanislav Stejskal, profesoro (vid.), Praha-Smíchov Komenského ul. 11, Ĉeĥoslovakio.

Katolika Esperanto Ligo en Ĉeĥoslovakio. *Fondo*: 1924, konsistanta el loka grupo Tetschen-Elbe kaj individuaj membroj. Prez.: D^{ro} LAURENZ SCHINDLER, pastro, Tetschen-Elbe; sekr.: HANS ROPPERT, Tetschen-Elbe, Bräuhausgasse 88.

Tŝung Kue.

ĈINLANDO. Ta Tŝung-Hua Min-Kuo.

Gazetoj.

La Verda Lumo. Monata. *F.*: 1922, 16 p., 18 × 13 cm. *Red.*: HUJUCZ. *Adr.*: P.O. 1332 Shangha (Ĉinio). *Ab.*: 4 Fr. sv, aŭ egalvalora.

Esperanta Studento. Kuneldonata kun la ĉina gazeto „La Studento“. Monata. *F.*: 1922, 6 p., 25 × 17,5 cm. *Red. kaj Adr.*: Hujucz, Eastern Miscellany, Commercial Press, Shanghai (Ĉinio). *Ab.*: 3 Dol. ĉin. jare.

UEA.

Delegitoj en: Ĥarbin, Kanton, Pekin, Shanghai, Tsinan.

Danmark.

DANMARKO. Kongeriget Danmark.

Nacia Societo.

Centra Dana Esperantista Ligo. — *Fondo*: 1908. — *Organizo*: Konsistas el grupoj. — *Kof.*: 50 oeroj po grupano. — *Gazeto*: "Esperanto" (Genève). — *Servoj*: Ligilo de danaj Esp. societoj, propagandiloj, jara kongreso, ktp. — *Stato*: 5 grupoj, 200 membroj. — *Estraro*: Prez.: MARTIN BLICHER; Vicprez.: G. HINRICHSEN; Sekr.: Fĭno A. PETERSEN; Kas.: Fĭno J. JENSEN; Aĉoj: ANDERSEN, HVORSLEV, Fĭno MELCHOR. — *Adreso*: Ĉe la prez.: Bredgade 63 A, Kopenhago K.

UEA:

Delegitoj en: Aalborg, Aarhus, Grenaa, Hellerup, Holback, Horsens, København, Kolding, Odense, Skjelskør, Sønderborg, Tylstrup.

Faka Societo.

Esperanto Junularo. — *Fondo*: 1925. — *Organizo*: Grupetoj kaj izoluloj. — *Kof.*: Izoluloj 2,00 Kr. — *Servoj*: Propagando, kurso, eldono de propagandiloj, informejo. — *Estraro*: POUL NEERGAARD, prezidanto; HALGER ÆRGØE, sekretario. — *Adreso*: Godthaabsvej 392, Kopenhago, Vanl.

Danzig.

DANZIG.

Freie Stadt Danzig.

Nacia Societo.

Danziga Esperanto-Asocio. — *Fondo*: 1907. — *Organizo*: Konsistas el individuaj membroj. La estraro konsistas el prezidanto kaj 5 anoj. — *Kunvenoj*: Jara ĉefkunveno en januaro; ĉiumonate je la 1a merkredo de ĉiu monato; konversaciaj vesperoj ĉiu merkr., Frauenklub Promenade 5 (19 h.). — *Kof.*: 18 Guld. jare. — *Servoj*: Propagando, instruado, statistiko, prelejoj en popola altlernejo, ekzamenoj. — *Estraro*: Honoraj membroj: Sĭno ANNA TUSCHINSKI, S^{ro} B. KETTERLING; Prez.: B. AELTERMANN; Vicprez.: MAJORKIEWICZ; Sekr.: MATRICIANI; Kas.: Fĭno MARQUARDT. — *Adreso*: Danzig (Liberurbo), Töpfergasse 33, I.

UEA.

Delegitoj en: Danzig (Gdansk), Praust.

San Domingo. DOMINIKANA RESPUBLIKO.

República Dominicana.

UEA.

Delegito en: Sanchez.

Misr.

EGIPTO.

UEA.

Delegito en: Port-Said.

Eesti.

ESTONIO.

Eesti Vabariik.

Nacia Societo.

Esperanto-Asocio de Estonio. — *Fondo*: 1922. — *Organizo*: Grupoj kaj izoluloj. Estrata de ĝenerala kunveno (printempe), prezidanto kaj 10 membra estraro. — *Kof.*: Izoluloj 100 Emk.; grupoj pagas 10 Emk. por ĉiu ano. — *Gazeto*: "Informoj de Esperanto-Asocio de Estonio". — *Servoj*: Propagando, statistiko, kursoj, eldono de

propagandiloj, informejo, biblioteko. — *Stato*: 6 grupoj kun 400 anoj. — *Estraro*: Prez.: V. VAHER; Viceprez.: J. TÜRN; Sekr.: H. DRESEN; Kas.: H. SAKARIA; Anoj: P. PROTOPOPOV, E. EIK, P. ERNITS, E. LÜBEK, A. PUNG, P. TAMVERK, T. OUNAPUU, ED. TAMM, P. Tamverk. — *Adreso*: Tallinn, postkast 6.

Gazeto.

Informoj de Esperanto-Asocio de Estonio. Oficiala organo de EAE. Monata. *F.*: 1923, 8 p., 20×28 cm. *Red.*: H. SAKARIA. *Adr.*: Postkast 6, Tallinn. *Ab.*: Enlande 200 Emk. jare, eksterlande 250 Emk.

UEA.

Teritorio de UEA: Estonio.

Ĉefdelegito: FINO HELMI DRESEN, poŝtkasto 6, Tallinn.

Delegitoj en: Antsla, Haapsal, Kaarepere, Kuressaar, Narva, Tallinn (Reval), Tartu (Dorpat), Valgas, Vastseliina.

Suomi.

FINNLANDO.

Suomen Tasavalta.

Nacia Societo.

**Esperanto-Asocio de Finnlando*. — *Fondo*: 1907. — *Organizo*: Konsistas el individuoj, parte izolaj, parte kunigitaj en lokaj grupoj, kun aliĝo de la grupo ĉiuj ĝiaj anoj fariĝas membroj de la Asocio: Regata per jarkunveno (printempe) per prezidanto kaj 10-membra estraro. Individua voĉdonado. — *Kot.*: Izolaj membroj Fmk: 30.—, subtenantoj 50.— jare; dumvivaj 500.—. Por grupaj anoj la grupo pagas 20% de ilia grupa kotizo. — *Servoj*: Esperanto-Oficejo. — *Stato*: Izolaj membroj 20; grupoj: 15 kun ĉ. 200 anoj; entute 220 anoj. — *Estraro*: Honora Prez.: DR^o HJ. RUBEERG, Prez.: A. SANDSTRÖM; Viceprez.: S. ATTILA; Sekr.: E. GADD; Kas.: A. SANDSTRÖM; Membroj: G. ČERNOĤVOSTOV, K. S. AHONIUS, A. J. AHTI, H. SALOKANNEL, L. JALAVA, K. OJALA, O. ERIKSSON. — *Adreso*: Esperanto-Oficejo, Kasarminkatu 20, Helsinki.

Instituto.

Esperanto-Instituto de Finnlando, neŭtrala institucio por la instruo de Esperanto. — *Fondo*: 1920 kiel sekcio de Esperanto-Asocio de Finnlando; post la konflikto inter laboristaj kaj burĝaj esperantistoj 1922 ŝanĝita en sendependan, neŭtralan institucion, kies kunposedantoj devis esti ambaŭ Asocioj; tio ankoraŭ ne definitive aranĝita. Direktoro: VILHO SETÄLÄ. — *Servoj*: Parolaj kursoj por komencantoj kaj por progresintoj, koresponda instruo laŭ propra sistemo, ellaborita de la direktoro, diplomoj (elementaj kaj superaj), vendo de lernolibroj kaj

literaturo, akcepto de kotizoj por UEA, abono el esp. gazetoj, propagando. — *Stato*: 193 diplomoj. Ricevita jara subvencio de la ŝtato: 25 000 finnaj markoj. — *Adreso*: Kluuvikatu 7, Helsinki.

Gazeto.

Kristana Espero. Dumonata revuo. *F.* 1920, 16—32 p., 22,5×16 cm. *Red. kaj Adr.*: Pastro H. PÄTIÄLÄ, Satamakatu 1, Tampere (Finnlando). *Ab.*: 15 Fm. enlande; 2 svisaj Fr. eksterlande.

UEA.

Teritorio de UEA: Finnlando.

Ĉefdelegito: VILHO SETÄLÄ, Kluuvikatu 7, Helsinki.

Delegitoj en: Forssa, Helsinki, Humpilla, Ilmajoki, Joensuu, Joutsa, Karhula, Kelva, Kemi, Kokkola, Konnitsa, Laihia, Luopioinen, Maksalahti, Paimio, Parola, Pielisjärvi, Punkaharju, Rajajoki, Raumo, Seinajoki, Sortavala, Suolathi, Suomenlinna, Tikkurila, Turku, Tyrvää, Vaasa, Wiipuri.

France.

FRANCLANDO.

République Française.

Nacia Societo.

Franca Societo por propagando de Esperanto (S. f. p. E.). — *Fondo*: 1898. — *Organizo*: Konsistas el membroj kaj grupoj. Komitato elektita de ĉiuj membroj por unu jaro. — *Kot.*: 1,50 Fr. — *Gazeto*: "France-Esperanto". — *Servoj*: Propagando, ekzamenoj. — *Stato*: 248 membroj, 10 grupoj. — *Estraro*: Prez.: DANIEL EYQUEM; Viceprez.: ARCHDEACON, VANVERTS; Ĝen. Sekr.: JEAN COUTEAUX; Kas.: LE CORNEC. — *Adreso*: 51 rue de Clichy, Paris-9.

Gazetoj.

La Movado. Monata gazeto por Propagando, Informo, Komerco, Turismo k. t. p. *F.*: 1909, 8 p., 24×31 cm. *Red. kaj Adm.*: 97 rue Saint-Lazare, Paris IX. Tel. Louvre 62-48. *Ab.*: 6 Fr. fr. jare; eksterlande 8 Fr. fr.

Le Monde Espérantiste. Organe universel absolument indépend. Dumonata. *F.* 1908, 8 p., 32,5×24,5 cm. *Red.*: A. FRECHAS. *Adr.*: 3 Rue Sophie-Germain, Paris XIV. *Ab.*: 5 Fr. enlande, 7 Fr. eksterlande jare.

UEA.

Teritorio de UEA: Sudoriento.

Ĉefdelegito: EUGÈNE GABERT, 29 rue Claude Delaroa, Saint-Etienne, *Vic-ĉefdel.*: LOUIS PONCET, 30 rue Ferrandière, Lyon. (Poŝtĉeka konto: Lyon 5467.)

Amplekso de l' teritorio: Departementoj: Ain, Rhône, Loire, Haute-Loire, Ardèche, Drome, Hautes-Alpes, Isère, Savoie, Haute-Savoie. Provizoro: Vaucluse, Bouches du Rhône, Var, Basses-Alpes, Alpes-Maritimes, Saône-et-Loire, Jura, Doubs, Haute-Saône, Côte d'Or.

Teritorio de UEA: Paris.

Ĉefdelegito: GEORGES DELANOUE, 4 rue Charles Divry, Paris XIV.
Amplekso de la teritorio: La urbo Paris kaj la departementoj Seine, Seine-et-Oise, Seine-et-Marne.

Teritorio de UEA: Centro.

Ĉefdelegito: LEON COURTINAT, 24 rue Vermeuouze, Clermont Ferrand.
Amplekso de la teritorio: Loir-et-Cher, Loiret, Yonne, Nièvre, Cher, Indre, Creuse, Allier, Haute-Vienne, Corrèze, Puy-de-Dôme, Haute-Loire, Cantal, Lozère.

Delegito en: Alais, Angers, Annecy, Antibes, Antony, Aramon, Arcueil, Aumale, Autun, Avignon, Beauvais, Bellerive sur Allier, Béziers, Blois, Bordeaux, Boulogne-s.-Mer, Boulogne-s.-Seine, Bourg-en-Bresse, Bourg-la-Reine, Brignoles, Calais, Cancon, Cannes, Céret, Cette, Cevins, Chalon-sur-Saône, Châlons-s.-Marne, Cholet, Clermont-Ferrand, Colombes, Compiègne, Cormeilles-en-Parisis, Cosne-s.-Loire, Courbevoie, Dax, Dijon, Firminy, Gaillac, Gap, Grasse, Grenoble, Issy-les-Moulineaux, Laigle, La Mure, La Varenne St. Hilaire, Le Bouchaud, Le Creusot, Le Havre, Le Mans, Le Puy-en-Velay, Levallois-Perret, L'Hay-les-Roses, Lille, Limoges, Loches, Longuyon, Lyon, Mâcon, Mainxe, Marcigny, Marseille, Meaux, Ménéteau-Salon, Mirebel, Monceau-les-Mines, Montbéliard, Montfort le Rotrou, Montgeron, Montmorency, Moulin-s.-A., Mulhouse, Nancy, Neuvy-St.-Sépulcre, Nice, Nîmes, Nogent-s.-O., Nogent-sur-Vernisson, Orange, Orléans, Oyonnax, Paris, Périgueux, Perpignan, Poix, Pont-de-Buis, Pont-de-Gennes, Ponts-de-Cé, Pont-St.-Esprit, Pussay, Radonvilliers, Reims, Rive-de-Gier, Rosny-sous-Bois, Rouen, Roye, Semur-en-Auxois, Sens, Sevran, Strasbourg, Saint-Caprais, St. Chamond, St. Chaptès, St. Claude, St. Denis, St. Donat, Saint-Etienne, Saint-Leu-la-Forêt, Saint-Maurice, Saint-Nicolas-lès-Cîteaux, Saint-Omer, St. Ouen, St. Quentin, Tarare, Toulon, Toulouse, Tours, Troyes, Tulle, Tullins, Verdun, Vernou, Versailles, Vienne, Villefranche-sur-Saône, Vincennes.

Fakaj Societoj.

Esperanta Asocio de Poŝto, Telegrafo kaj Telefono de Francio kaj kolonioj. — *Fondo*: 1912. — *Kot.*: 5 aŭ 20 Fr. — *Organizo*: Nur individuaj membroj. — *Stato*: 300 membroj. — *Estraro*: Prez.: HENRI DUTELL, Inspecteur P. T. T., Châlons-sur-Marne; Sekr.: P. FILLIATRE; Kas.: LACROIX. — *Adreso*: 51 Rue de Clichy, Paris.

Franca Katolika Ligo Esperantista. — *Fondo*: 1910. Restarigo 1924. — *Organizo*: konsistas el Membroj kaj eventualaj Grupoj. — *Kot.*: 5 fr. flk. — *Gazeto*: Espero Katolika. — *Servoj*: Propagando kaj uzado de Esperanto. — *Stato*: 50 geanoj; 1 Rondo. — Katolika Rondo de Paris: *Estraro*: Prez.: Pastro C. DUVAUX; vicprezidanto; J. CHAMPDAVOINE; Sekr.: Pastro RAMBOUX; Kas.: Fino M. LARROCHE; Adr. 55 rue de Vaugirard, Paris VI.

Deutschland.

GERMANIO.

Deutsches Reich.

Nacia Societo.

Germana Esperanto-Asocio (G. E. A.). — *Fondo*: 1906. — *Organizo*: Konsistas el grupoj, korporacie aliĝintaj ligoj kaj izoluloj; estas estrata de komitato kaj konsilantaro. — *Kot.*: Por grupa membro 4,80 M., Izoluloj 7,20 M. (ora valoro) jare. — *Gazeto*: "Germana Esperantisto", liverata al ĉiuj membroj senpage. — *Servoj*: Eldono de propagandiloj, statistiko, libroj, aranĝo de naciaj kongresoj. — *Stato*: 180 grupoj kun 3000 ordinaraĵaj kaj 46 izolaj membroj. — *Estraro*: Prez.: D^{ro} ALB. STECHE, Leipzig; Vicprez.: D^{ro} VOGT; Kasisto: OTTO PILHOFER. — *Adreso*: MAX HÖNNIGSBERGER, sekretario, Albrecht-Dürer-Strasse 1, Nürnberg.

Arbeiter-Esperanto-Bund für das deutsche Sprachgebiet (Laborista Esperanto-Asocio por la Germanlingvaj Regionoj). — *Fondo*: 1911. — *Organizo*: Grupoj kaj Izoluloj; la grupoj kuniĝas laŭregione en distriktoj. — *Gazeto*: "Der Arbeiter-Esperantist", redaktisto: Sro SPROECK, Berlin N 37, Choriner Strasse 45. — *Servo*: Disvastigi Esperanton inter la laboristaro en la Germanlingvaj Regionoj. — *Stato*: 130 grupoj kun 3500 membroj. — *Adreso*: Wasastrasse 16, Leipzig (German.).

Instituto.

Esperanto Instituto por la Germana Respubliko. — *Fondo*: 1908. Ŝtate subvenciita kaj sub ministeria kontrolo. Antaŭe "Saksa", de 1922 "Germana" Instituto. — *Servoj*: Neŭtrala centro de diversaj germanaj asocioj; sciencaj, statistikaj, informaj laboroj, rilatoj kun registaroj, enkonduko de E. en la lernejoj, konsiloj pri instruado, ekzamenoj laŭ ŝtate aprobita regularo. Ŝtata Esp. Biblioteko kun 5000 volumoj. — *Estraro*: Direktoro Profesoro D^{ro} J. DIETTERLE, Supera studokonsilisto (Oberstudienrat), Leipzig-Schl., Seumstrasse 10. — *Ejo*: Johannisplatz 3, I; renkontejo por vizitantoj de la foiro kaj trapasantaj samideanoj. — *Adreso*: Esperanto Institut für das Deutsche Reich, Leipzig-Schl., Seumstrasse 10.

Gazetoj.

Germana Esperantisto kun instruaj kaj literaturaj aldonoj: "Esperanto-Praktiko" internacia kaj "La Instruanto" por germanlingvanoj. Oficiala Organo de Germana Esperanto-Asocio. Monata. *F.* 1904, 32 p., 17×24 cm.; ilustrita. *Red.*: FR. ELLERSIEK kaj ARNOLD BEHRENDT. *Adr.*: ELLERSIEK & BOREL, Wilmsstrasse 5, Berlin SW 61, Poŝtĉekonto Berlin No. 29318. *Ab.*: Por Germanio 1.20 RM. kvaronjare; por aliaj landoj 5 Fr. sv. jare.

La Laborista Esperantisto (Der Arbeiter-Esperantist). Oficiala organo de la Laborista Esperantista Asocio por la germanlingvaj landoj. Monata. *F.* 1911 sub nomo "Antaŭen", 4 p., 22,5×28 cm. *Red.*: A. SPROECK. *Adr.*: Arbeiter Esperanto Bund, Wasastrasse 16, Leipzig. *Ab.*: jare 1,50 RM. enlande, 1/2 dol. eksterlande.

UEA.

Territorio de UEA: Berlin.

Ĉefdelegito: MAX BLANKENHEIM, Stubenrauchplatz 5, Berlin-Steglitz. (Poŝtĉeka konto: Berlin 47992.)

Delegitoj en: Aachen, Alfeld, Allenstein, Altenburg, Altona, Annaberg, Ansbach, Apolda, Aschaffenburg, Auerbach, Augsburg, Baden-Baden, Bamberg, Barmen, Bautzen, Bayreuth, Benrath, Berlin, Berlinchen, Beuel, Beuthen, Bielefeld, Bingen, Bitterfeld, Bochum, Borkendorf, Bottrop, Brandenburg, Brand-Erbisdorf, Braunschweig, Bremen, Bremerhaven, Breslau, Bühl, Buer i. W., Burgk, Chemnitz, Coswig, Darmstadt, Deisenhofen, Delitzsch, Dobritz, Dölzsch, Dresden, Düsseldorf, Ebersbach, Egel, Eisenach, Elberfeld, Elbing, Eltville, Erfurt, Eschwege, Essen, Esslingen, Euskirchen, Falkenstein, Flensburg, Forst, Frankfurt a. M., Freiburg, Freiburg i. Br., Freital, Friedberg, Frohburg, Fulda, Furth im Walde, Fürth, Garmisch-Partenkirchen, Gaussig, Geestemünde, Gelsenkirchen, Gera, Gerstungen, Glauchau, Glienicke, Gnotzheim, Godesberg, Göppersdorf, Göppingen, Görlitz, Gotha, Göttingen, Greifswald, Grimma, Grondorf, Groß-Ölsa, Großenhain, Gummersbach, Hagen, Halle, Hamburg, Hanau, Hannover, Harburg a. E., Hattingen (Ruhr), Heidelberg, Heidenau, Heilbronn, Helmstedt, Herford, Herne, Hildburghausen, Hildesheim, Hirschberg, Hirschfelde, Homberg, Homburg (Bad), Honnef, Horrem, Husum, Karlsruhe, Kassel, Kempten, Kesselsdorf, Koblenz, Köln, Königsbach, Königstein a./E., Kötzschau, Kötzschbroda, Krefeld, Kreuznach, Krimmitschau, Laasan, Landeshut, Landshut, Leipzig, Lendringens, Lengfeld, Leobschütz, Lipine, Lohmen, Lörrach, Lorch, Luckenwalde, Lübben, Lübeck, Ludwigshafen, Ludwigslust, Magdeburg, Mainz, Mannheim, Markneukirchen, Meiningen, Meißen, Memmingen, Merseburg a. S., Mittweida, Mölke, Mügeln, Mühlendorf a. L., Mülfort, München, M.-Gladbach, Münster i. W., Münsterberg, Neugersdorf, Neumünster, Neuss, Neustadt

O. S., Nordhausen, Nünchritz, Nürnberg, Oederan, Oelsnitz, Oldenburg, Oppeln, Oschersleben, Osnabrück, Pforzheim, Pfullingen, Pirna, Plauen, Quedlinburg, Radebeul-Oberlössnitz, Recklinghausen, Regensburg, Reichenhall, Rheydt, Riesa, Ronsdorf, Rostock, Rübenach, Rüstingen, Salzuflen, Schandau, Schleussingen, Schneidemühl, Schweidnitz, Schweiklberg, Sebnitz, Seiffhennersdorf, Solingen, Sterkrade, Stettin, Stolberg, Striegau, Stuttgart, Syke, Tharandt, Traunstein, Treuen, Uelzen, Uerdingen, Ulm, Waldenburg, Waldshut, Warnemünde, Weiden, Weimar, Weinböhla, Weissig, Weixdorf-Lausa, Welper, Werdau, Wiesbaden, Wilhelmshaven, Wismar, Worms, Würzburg, Wurgwitz i. S., Zahn, Zeulenroda, Zittau, Zweibrücken, Zwickau.

Fakaj Societoj.

Esperanto Vereinigung deutscher Lehrer (Esperanto Unuiĝo de germanaj instruistoj). — *Fondo*: 1911. — *Organizo*: Administra centro, distriktoj (Bavario, Saksio, Granda Berlino k. t. p.) kun delegito (Obmann). — *Kof.*: 4,00 RM. pojare. — *Gazeto*: "Novaj Tempo". — *Stato*: 700 membroj. — *Estraro*: Prez.: A. DEGEN; Vicprez.: Pro LOHMANN; Sekr.: S^{ro} SPANGE; Kas.: S^{ro} KRÜGER. Membroj: S^{roj} WILHELM, TRÜDL, HERRMANN. — *Adreso*: Ĉe la prezidanto: Augustenstrasse 15, Leipzig-R.

Germana Katoliko. (Landligo de J. K. U. E.) — *Fondo*: 1923 en Nürnberg. — *Organizo*: Lokaj grupoj, individuaj membroj. — *Kof.*: Pokvaronjare la prezon de poreksterlanda letero (nun 0,25 M. aŭ 0,30 Fr. sv. — *Gazeto*: Komunikoj. Libervole sed tre rekomendinde: "Espero Katolika", Paris (6°), 55 rue de Vaugirard. (Fino M. LARROCHE.) — *Servoj*: Disvastigo de Esp. en kat. rondoj, reciproka subteno de la membroj. — *Estraro*: Prez. Pro E. BECKER; korespondajoj nur al la sekretario: A. HANUSCHKE, Breslau IX, Hedwigstr. 11; aliĝoj kaj kotizoj al poŝtĉeko Breslau 54945 S^{ro} Pankalla.

Hellas.

GREKLANDO.**Nacia Societo.**

Samosa Esperanta Societo. — *Fondo*: 1909. — *Organizo*: Konsistas el individuaj membroj. La Estraro konsistas el prezidanto kaj 6 anoj. — *Kof.*: Enirrajto 15 Drahmoj (unufoje) kaj 5 Dr. po persono kaj monato. Por du personoj de la sama familio 6 Dr. por ambaŭ. — *Gazeto*: "Samosa Esperantisto". — *Servoj*: Ekzamenoj, propagando, esperantista informejo. — *Adreso*: Samosa Esperanta Societo. Samos-Vathy. Greklando.

UEA.

Delegitoj en: Athēnēs, Leonidon, Samos-Nenedes, Samos-Vathy.

HINDIO.
UEA.*Delegito en:* Bombay.

Espana.

HISPANIO.
Nacia Societo.

Kataluna Esperantista Federacio (K. E. F.). — *Fondo:* 1910. *Organizo:* El individuaj kaj asociaj membroj. — *Kof.:* Individuoj 3,50 pes., asociaj membroj 1,20 pes. jare. — *Gazeto:* "Kataluna Esperantisto". — *Servoj:* Ekzamenoj, eldono de propagandiloj, kongreso: floraj ludoj. — *Stato:* 15 grupoj kaj 300 membroj. — *Estraro:* Prez.: DELFI DALMAU; Vicprez.: SEBASTIA ALBERICH; Sekr.: MARIAN SOLA; Vicsekr.: SEBASTIA CHALER; Kasisto: RAMON MARSA; Administranto: ARTEM BARBA; Voĉdonantoj: JOSEP ALBERICH, JOAN GILI, JAUME HERPISIDRE TORRENTS, LLUIS DOMENECH; Red.: DELFI DALMAU, SEB. ALBERICH, MARIAN SOLA. — *Adreso:* Carrer Carme 30 pral, Barcelona.

Federacio Zamenhof. *Fondo:* 1918. — *Organizo:* Societoj, grupoj kaj individuaj membroj. — *Kof.:* 1 peseto por membro. — *Servoj:* Eldono de flugfolioj kaj broŝuroj, kursoj. — *Stato:* 5 societoj, 21 grupoj, 425 individuaj membroj. — *Estraro:* Prez.: BENIGNO LUNA; Vicprez.: VICENTE ALONSO; Kas.: RODRIGUEZ ESCARTIN. — *Adreso:* Atocha 65, Madrid.

Gazetoj.

La Suno Hispana. Organo de hispanaj esperantistoj. Fondinto A. Jimenez-Loira. *F.:* 14 p., 21,5×15 cm. *Red. kaj Adm.:* M. CAPLUIRE, Mar 23, Valencia. *Ab.:* 1 Dol.

Kataluna Esperantisto. Oficiala organo de Kataluna Esperantista Federacio. Monata. *F.* 1921 (Dua epoko), 16 p., 22×16 cm. *Red. kaj Adm.:* Carme 30 pral., Barcelona. *Ab.:* Enlande 6 pes., eksterlande 6 Fr. sv. jare.

La Semisto. Propaganda eldono de Aplech Esperantista Societo. Monata. *F.* 1918, 12—16 p., 22×16 cm. *Red. kaj Adr.:* Mendizábal 3, Sabadell. *Ab.:* Enlande 3 pes., eksterlande 5 pes. (En Kataluna kaj esperanta lingvoj.)

UEA.

Delegitoj en: Aguilas, Alagón, Alcira, Badajoz, Baracaldo, Barcelona, Baza, Bilbao, Cheste, Cordoba, Cuevas de Vera, Gerona, Gibraltar, Gijon, Guadix, Gualba, Hellin, Huesca, Jaén, Jerez de la Frontera, Liria, Madrid, Malaga, Otos, Palma de Mallorca, Pedralva, Requena, Sabadell, Sevilla, San Feliu de Guixols, San Fernando, Tarragona, Teruel, Tocina, Utiel, Valencia, Vich, Zaragoza.

Magyarország.

HUNGARIO.
Nacia Societo.

Hungarlanda Esperanto-Societo (H. E. S.). — *Fondo:* 1908. — *Organizo:* Konsistas el grupoj kaj individuoj. — *Kof.:* 3 oraj Kr. kun ricevo de la oficiala gazeto. — *Gazeto:* "Hungara Esperantisto". — *Servoj:* Propagando, kunvenioj, instruado, monbelpo, literatura, kultura, statistika servoj, biblioteko. — *Stato:* 9 grupoj kun 550 membroj. — *Estraro:* Prez.: D^{ro} ANTAL NEMES, episkopo; Vicprez.: STEFANO NAGY MOLNÁR, D^{ro} LEO LÓRÁND, D^{ro} ADALBERTO RÁCZ; Ĝen. Sekr.: D^{ro} J. TAKÁCS; Sekr.: J. GREGORIUS; Notario: J. MÁTÉFFY; Kas.: A. TOLNÁI. — *Adreso:* Eötvös utca 3, Budapest VI.

Hungara Esperantista Societo Laborista. — *Fondo:* 1913. — *Organizo:* Individuaj membroj. — *Kof.:* 5000 kr. pomonate (1. Jan. 1925). — *Stato:* 15 grupoj kaj 800 membroj. — *Budĝeto* 1925: Enspezoj 41,5, elspezoj 41,7 milionoj kronoj (= Fr. sv. 2905 kaj 2920). — *Estraro:* Prez.: J. NAGY; Vicprez.: G. TÓTH; Sekr.: J. BATTÁ; Admin.: V. BLEIER; Kas.-anst.: G. TÓTH; Protokolanto: L. HALKA; Kontrolantoj: F. FARKAS, J. FELDMANN. — *Adreso:* Márton utca 28, Budapest X.

Instituto.

Hungara Esperanto Instituto (H. E. I.). — Fakgrupo de H. E. S. — *Fondo:* 1923. — *Organizo:* 5 fakoj (literatura, propaganda, gazet-leva, instrua, statistika). — *Gazeto:* "Hungara Esperantisto". — *Estraro:* Prez.: D^{ro} A. RÁCZ; Vicprez.: D^{ro} V. TÓTH. — *Adreso:* Eötvös utca 3, Budapest VI.

Gazeto.

Hungara Esperantisto. Oficiala organo de la Hungarlanda Esp. Societo. Monata. *F.* 1918, 8 p., 24×15,5 cm. *Red.:* D^{ro} J. TAKÁCS kaj D^{ro} V. TÓTH. *Adr.:* Váci utca 8-I-12, Budapest IV. *Ab.:* 3 orkronoj (51000 kr. papero) jare, eksterlande 4 orkronoj aŭ sv. Fr.

UEA.

Teritorio de UEA: Hungario.*Ĉefdelegito:* PAŬLO BALKANYI, Hajos utca 15, Budapest VI.

Delegitoj en: Békéscaba, Budafok, Budapest, Debreczen, Duna-haraszti, Győr, Gyöngyös, Hódmezővásárhely, Keszthely, Mako, Mátészalka, Mezöcsat, Mezöhegyes, Mezökövesd, Miskolc, Nyíregyháza, Pecs, Pestujhely, Rábapordány, Sárospatak, Szeged, Székesfehérvár, Szombathely.

Faka Societo.

Blindaj Esperantistoj loĝantaj en Hungara Reĝlando, Belhoro. — *Fondo*: 1922. — *Servoj*: Propagando, instruo, helpo je progreso en la lingvo, propra presejo kaj biblioteko reliefskriba, vigla interrilato kun eksterlando, perado de eksterlandaj rilatoj eĉ por blinduloj ne-esperantistaj. — *Fundamenta regulo*: Neniu blindulo pro financaj kaŭzoj devas rezigni avantaĝojn de Esperanto. — *Stato*: 73 membroj. — *Adreso*: Sekr.: F^{ino} ANTAL IRÉN, Szentes, Hungarlando.

Nippon.

JAPANA IMPERIO.

Instituto.

Japana Esperanto-Instituto. — *Fondo*: 1919. — *Organizo*: Anstataŭas la estintan Japanan Esperantistan Asocion; konsistas el grupoj kaj individue aliĝintaj esperantistoj. — *Kof.*: 2,40 Jenoj por ordinara membro, 5 Jenoj por helpanto, pli ol 10 Jenoj por subtenanta membro. — *Gazeto*: "La Revuo Orienta". — *Servoj*: Propagando kaj instruado. — *Stato*: 2100 membroj. — *Estraro*: K. OSSAKA, (eduko kaj redakcio); M. TAKABATAKE (administrado); I. MICUŜI (kaso); M. GA (propagando). — *Adreso*: Uŝigomeku, Ŝin-Ogaŭa-maĉi III-14, Tokio.

Gazetoj.

La Revuo Orienta. Organo de Japana Esperanto Instituto. Monata. *F.* 1919, 32 p., 23,5×15,5 cm. *Red.*: K. OSSAKA. *Adr.*: Japana Esperanto Instituto, Uŝigome Ŝin-Ogaŭa-maĉi III-14, Tokio. *Ab.*: 2,80 Jen.

Verda Utopio. Internacia Revuo Esperanta. Monata. *F.* 1920, 16 p., 19×13 cm. *Red.*: Kunitaro Fukuta. *Adr.*: 5265 Uehommaĉi 7-ĉome, Minami-Ku, Osaka (Japanio). *Ab.*: 1,50 Jen enlande, 1,70 Jen eksterlande jare.

La Verda Ombro. Monata. *F.* 1919, 8 p., 23×15 cm. *Red.*: S. REN. *Adr.*: Formosa Esp. Societo, Tai-ho-ku, Japanio. *Ab.*: 2,00 jeno.

UEA.

Teritorio de UEA: Japanio.

Ĉefdelegito: MORIZO GA, 16/V. Kitamachi-Aojama, Tokio.

Delegitoj en: Ajabe, Fukuoka, Hakodate, Kioto, Mitu-gun, Nagoya, Nishinarigun, Osaka, Sendai, Seoul (Koreo), Shizuoka, Taipeh (Formosa), Tokio.

Eireann.

IRLANDO.

Saorstát Eireann.
Northern Ireland (Ulster).

UEA.

Delegitoj en: Belfast (Norda Irlando), Dublin.

Island.

ISLANDO.

UEA.

Delegito en: Hvammstanga.

Italia.

ITALIO.

Regno d'Italia.

Nacia Societo.

Itala Esperantista Federacio. *Fondo*: 1910. — *Organizo*: Grupoj, individuoj. — *Kof.*: Grupanoj po 6 Liroj, individuoj po 10 L., helpantoj po 15 Liroj, kolektivaj membroj 100 Liroj. — Ĉiu ano rajtas ricevi la oficialan bultenon. — *Servoj*: Kunligo kaj reprezentado de l'nacia movado, publikigo kaj perado de lernolibroj, propagandiloj. — *Stato*: 45 grupoj kun entute 1825 membroj. *Delegitoj en* 120 lokoj. — *Estraro*: Prez.: P^{ro} Cav. KOCH, P^{ro} LACALENDOLA. — *Adreso*: Via Candia 45, Bari.

Instituto.

Itala Katedro de Esperanto. — *Fondo*: 1912. — *Organizo*: Regionaj institutoj kun ordinara kaj eksterordinara membroj. Membro oni fariĝas per ekzameno kaj elekto. — *Servoj*: Unuigo kaj reguligo de l'instruado de la lingvo en Itala regno, ekzamenoj kaj diplomoj kvargradaj. — *Estraro*: Direkt.: P^{ro} GIACOMO MEAZZINI, San Giovanni Valdarno (Firenze); Sekr.: P^{ro} CORRADO GRAZZINI, Via dei Neri 6, Firenze (18). — *Gazeto*: Itala Esperanta Revuo. — *Adreso*: Via dei Neri 6, Firenze (18).

Gazetoj.

Itala Esperanta Revuo (L'Esperanto). Sub patronado de la Itala Katedro de Esperanto. Monata. *F.* 1913, 24 p., 24×16 cm. *Red. kaj Adr.*: A. PAOLET, San Vito al Tagliamento. *Ab.*: 10, eksterlande 15 Liroj.

Corriere Balcanico Esperantista. Dumonata. *F.* 1921, 4 p., 40×30 cm. *Red.*: Prof. A. LACALENDOLA. *Adr.*: Accademia Balcanica Esperantista, Bari. *Ab.*: 6 L. dujare.

Katolika Sento. Bollettino Ufficiale mensile della Unione fra gli Esperantisti Cattolici d'Italia. *F.* 1922, 4 p., 17,5×25 cm. *Red. kaj Adm.*: Campiello Fenice 1924, Venezia (Italia). *Ab.*: Lir. 5 jare.

UEA.

Delegitoj en: Arona, Bari, Bologna, Bordighera, Brescia, Canicatti, Castiglioncello, Cologna Veneta, Cortemaggiore, Crauglio, Cremona, Fano, Firenze, Fiume, Genova, Giarre, Isola di Saseno, La Spezia, Lecce, Legnago, Livorno, Mantova, Merano, Milano, Modica, Padova, Palermo, Pietramurata, Pisa, Potenza, Roma, Rovereto, Savona, San Bonifacio, Sampierdarena, Siracusa, Suzzara, Terni, Torino, Trento, Trieste, Trofarello, Udine, Venezia, Verona, Viareggio, Villa Banale, Voghera.

Faka Societo.

Unuiĝo de Italaj Katolikaj Esperantistoj (UECI). — *Fondo:* 1920. — *Organizo:* Lokaj grupoj, izoluloj kaj delegitoj. — *Kot.:* Pergrupa membro 3 L., izolulo 5 L. jare. — *Gazeto:* "Katolika Sento", jarabono 5 L. — *Stato:* 30 grupoj, 250 izolaj membroj. — *Estraro:* Prez.: PRO MODESTO CAROLFI; Sekr.: PRO FRANCESCO PIZZI. — *Adreso:* Campiello Fenice 1924, Venezia.

JUGOSLAVIO

(vidu Sudslavio).

Canada. **KANADO.** Dominion of Canada.

UEA.

Delegitoj en: Halifax, Montreal, St. Johns (New Foundland), Toronto, Victoria, Westmount, Wingham.

Canarias. **KANARIAJ INSULOJ.** Islas Canarias.

UEA.

Delegitoj en: Las Palmas, Sta Cruz de Tenerife.

Costarica. **KOSTARIKO.** República de Costarica.

UEA.

Delegito en: San José de Costa Rica.

Cuba. **KUBO.** República de Cuba.

Nacia Societo.

Societo Kuba por la Propagando de Esperanto. — *Fondo:* 1910. Reorganizita en 1923. — *Organizo:* Grupoj kaj individuoj. — *Kot.:* Dol. 3.00 jare. — *Servoj:* Propagando, oficiala reprezento de Esper-

anto en Kubo, Instruado. — *Estraro:* Prez.: D^{ro} F. Ortiz; Viceprez.: D^{ro} A. Aleman Ruiz; J. M. de Villa, Julian Mora; Sekr.: Hilario Zayas; Kas.: J. Campoamor. *Ejo:* Obrapia 95, altos. *Adreso:* Apartado = poŝta kesto 1324, Habana.

UEA.

Delegitoj en: Camaguey, Habana, Hatillo, Jaguey Grande, Rey, Santiago, Santa Clara, Sta Cruz del Sur.

Latvija.

LATVIO.

Republika Latvija.

Nacia Societo.

Riga Esperanto-Societo. — *Fondo:* 1912. — *Organizo:* Individuaj anoj. — *Kotizo:* 1 lato jare. — *Servoj:* Propagando, kursoj; biblioteko. — *Stato:* 110 anoj. — *Estraro:* Prez.: ANDREJS FRIDENBERGS; Viceprez.: EDSARO GROTS; Sekr.: NIKOLAO BLUMBERGS; Vicekr.: KĀRKLINŠ; Kas.: HOROMANSKIS; Bibl.: KAŽOKS; Trezoristo: INTE ČAČE. — *Adreso:* Pils. Valsts Vēsturiskā Arkīva telpās. Poŝta adreso: Riga, Pasta kaste 844.

UEA.

Teritorio de UEA: Latvio.

Ĉefdelegito: TALIVALDO INDRA, Krišjana Barona iela 104 dz. 91 (Poŝta adreso: Pasta kaste 475. — Poŝtĉekkonto: 7).

Delegitoj en: Aispute, Aloja, Alsunga, Aluksne, Bolvi, Daugavpils, Jekabpils, Jelgava, Kandava, Krimunas, Liepaja, Riga, Ventspils, Zilupe.

Lietuva.

LITOVIO.

Lietuvos Respublika.

Nacia Societo.

Litova Esperanto-Asocio (L. E. A.). — *Fondo:* 1919. — *Organizo:* Konsistas el grupoj, individuaj membroj. — *Gazeto:* "Litova Stelo". — *Servoj:* Propagando kaj instruado. — *Stato:* 35 grupoj kun 1000 membroj. — *Estraro:* Prez.: S^{ro} PRELATO A. DOMBROVSKI; Sekr.: S^{ino} H. MAČERNIS; Kas.: A. OPULSKIS. — *Adreso:* Rotužes aikšte 6, Kaunas.

Gazeto.

Litova Stelo. Monata. F. 1922, 8 p., 32×24 cm. *Red.:* Pr. A. DOMBROVSKI, Rotužes aikšte 6, Kaunas. *Adm.:* S^{ino} H. MAČERNIS, Ukmerges plentas 45, Kaunas. *Ab.:* Ses numeroj por Litovio kaj Baltaj Ŝtatoj Lit. 1,50. Por aliaj 0,3 dolaro; malbonvalutaj landoj la kvarono.

UEA.

Delegitoj en: Dotnava, Kaunas, Panevėžys.

MADEIRA INSULO.

(Portugala posedaĵo.)

UEA.

Delegito en: Funchal.

MAROKO.

UEA.

Delegitoj en: Ber-Rechid, Ceuta, Kenitra, Marrakech, Tanger.

Mexico.

MEKSIKO. Estados Unidos Mexicanos.

Gazeto.

Arguso. Dumonata. *F.* 1921, 12 p., 23×17 cm. *Red.:* M. C. RODRIGUEZ. *Adr.:* Apartado 2482 Mexico, D. F. *Ab.:* 1 Dol. eksterlande.

UEA.

Delegitoj en: Acapulco, Mexico, Orizaba, Tampico.

Monaco.

MONAKO. Principauté de Monaco.

UEA.

Delegito en: Monte Carlo.

Nederland.

NEDERLANDO. Koninkrijk der Nederlanden.

Nacia Societo.

Nederlanda Societo Esperantista "La estonto estas nia". — *Fondo:* 1905. — *Organizo:* Grupoj kaj individuaj membroj. — *Kof.:* Varias laŭ la grupoj. — *Budĝeto:* 438 G. — *Servoj:* Ekzamenoj, kaj eldono de propagandiloj. — *Stato:* 9 grupoj kun 320 anoj. — *Estraro:* Prez.: J. R. G. ISBRÜCKER; Vicprez.: Dr^o H. C. MEES; Sekr.: J. v. D. VELDE, C. G. STERKENBURG; Kas.: A. RUTGERS. — *Bibl.:* W. H. G. VAN TINTE-REN. — *Adreso:* J. R. G. ISBRÜCKER, v. Beverningkstraat 10, den Haag.

Gazetoj.

Holanda Esperantisto. Organo de la Nederlanda Esp. Movado. Duonmonata. *F.* 1922. Ĉiumonate 24—32 p., 25×16 cm. *Red.:* A. KLOEK kaj H. J. BLOKKER, Amsterdam. *Adr.:* Holanda Esperanto-Oficejo, Eemnes. *Ab.:* Kune kun Wereldtaal 0,75 G. kvaronjare; eksterlande 1 guldeno.

Wereldtaal, nacilingva gazeto por la propagando de E. en Nederlando. Monata. *F.* 1924: 8—16 p.; 28×22,5 cm. *Red. kaj Adm.:* Holanda Esperanto-Oficejo, Eemnes. *Ab.:* 1 fl. jare; eksterlande 1,50 fl.

Intermembra Informilo de la Nederlanda Federacio de Laboristaj Esperantistoj. Aperas periodike. *F.* 1922, 4 p., 24×16 cm. *Red. kaj Adm.:* A. KLOEK, 1^e Sweelinckstraat 19-IIa, Amsterdam. *Ab.:* Senpage por membroj de NFLE.

UEA.

Delegitoj en: Aalsmeer, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Bergen op Zoom, Bússum, Culemborg, De Jutryp, Deurne, Deventer, Diepenveen, Dordrecht, Eemnes, Eindhoven, 's-Gravenhage, Haarlem, Helder, Hengelo, Hilversum, Hoek van Holland, Leeuwarden, Leiden, Lisse, Maastricht, Nijmegen, Ootmarsum, Rosendaal, Rotterdam, Scheveningen, Tilburg, Utrecht, Veendam, Vlissingen, Winkel, Wormerveer, Zuid-Beyerland; Zutphen, Zwolle.

Fakaj Societoj.

Nederlanda Federacio de Laboristaj Esperantistoj. — *Fondo:* 1911. *Organizo:* Lokaj grupoj, individuaj membroj. — *Kof.:* Grupoj po membro 15 cendoj monate, ĝenerala (-individua) membro 2,50 fl. po jare. — *Gazeto:* "Intermembra Informilo". — *Servoj:* Praktika apliko de Esp. por la laborista movado. — *Stato:* 250 membroj. — *Estraro:* Prez.: F. FAULHABER; Sekr.: A. KLOEK; Asesoroj: A. DE VRIES, P. G. C. SAWADE kaj B. A. DREESMAN. — *Adreso:* A. KLOEK, 1^e Sweelinckstraat 19 IIa, Amsterdam.

Nederlanda Laborista Esp. Servo. — *Celo:* Praktike utiligi E. por la laborista movado per traduko kaj publikigo de artikoloj, havigo de informoj k. t. p. — *Adreso:* G. P. DE BRUIN, Alleeweg 9, Enschede.

Nederlanda Katolika Ligo Esperantista (Nederlanda Katoliko) (N. K.). Membro de Internacia Katolika Unuigo Esperantista (I. K. U. E.). — *Fondo:* 29 Aŭgusto 1909. — *Organizo:* 10 lokaj grupoj de katolikaj esperantistoj, kaj 93 favorantojn. — *Kof.:* Grupoj: por ĉiu membro fl. 1,50 jare. Favorantoj: jare fl. 2 minimume. — *Gazeto:* Komunikoj, aperante proksimume dumonate. — *Servoj:* Propagandi Esperanton inter la nederlandaj katolikoj. Servi la interesojn katolik-internaciajn per Esperanto. Disvastigi katolikajn verkojn esperantajn. — *Stato:* 188 membroj en lokaj grupoj; kaj 93 favorantoj; entute 281. — *Estraro:* Prez.: Pastro CALL PRELLER, Ord. Pred., Alkmaar; Vicprez.: Sr^o P. HEILKER, Hoofddorp; Sekr.-kas.: Sr^o F. MARVEVE. — *Sekretariejo:* Hugo de Grootstraat 76, Hago ('s Gravenhage), Nederlando; 2a Sekretario: Sr^o H. J. ROELOFS, 's Hertogenbosch; Membroj: Fino A. BEEK, Bussum; Dr^o J. N. J. SMULDERS, Udenhout; Sr^o P. A. SCHENDELER, Eindhoven.

NEDERLANDA HINDIO.

UEA.

Delegitoj en: Java: Banjoewangi, Batavia, Bendoredjo, Jogjakarta, Klaten, Malang, Semarang, Soerabaia; Celebes: Menado; Sumatra: Koetaradja.

Norge. NORVEGIO. Kongeriket Norge.

Nacia Societo.

Norvega Esperantista Ligo (N. E. L.). — *Fondo:* 1911. — *Organizo:* Konsistas el grupoj kaj izoluloj. — *Kof.:* Individua membro: 4 Kr. Grupoj pagas po membro 2 Kr. — *Gazeto:* "Norvega Esperantisto". — *Stato:* 200 membroj. — *Estraro:* Prez.: R. BUGGE PAULSEN; Vicprez.: ALF HAGELER; Sekr.: B. OTTESEN; Kas.: A. ARNESSEN. — *Bibl.:* SINO N. NYSTRÖM; Anoj: H. BONNEVIE, FINO R. BYE; Revizoroj: FINOJ A. JOHANSEN, E. NILSSEN. — *Adreso:* H. BONNEVIE, Bergsliens gt. 11, Oslo.

Gazetoj:

"Norvega Esperantisto". Oficiala organo de Norvega Esp-ista Ligo. Monata. *F.* 1922 (Dua epoko), 4 p., 30×22 cm. *Red.:* R. BUGGE-PAULSEN kaj H. BONNEVIE. *Adr.:* Bergsliens gt. 11, Oslo. *Ab.:* 4 kr. jare.

Arbeider-Esperantisten (Laborista Esperantisto). *F.* 1924. Monata. 4 p., 30×22¹/₂ cm. *Adr.:* H. AAS, Norsk Bokbinderf. Folkets Hus, Oslo. *Ab.:* 1 norv. kr.

UEA.

Delegitoj en: Drammen, Haugesund, Kristianssand, Levanger, Namsos, Oslo, Tistedalen, Trondhjem.

New Guinea. NOV-GVINEO. Territory of New-Guinea.

(Pacifika Insulo, brita posedaĵo.)

Delegito en: Rabaul.

New Zealand. NOV-ZELANDO. Dominion of New Zealand.

UEA:

Delegito en: Wangharei.

PALESTINO.

UEA.

Delegitoj en: Har-Kineret, Tel-Aviv, Jerusalemo.

Panama. PANAMO. República de Panama.

UEA.

Delegito en: Balboa Heights.

Irân. PERSIO. Mamâlik-i-maruza-i-Irân.

UEA.

Delegitoj en: Recht, Tabriz, Teheran.

Polska. POLLANDO. Rzeczpospolita Polska.

Nacia Societo.

Pola Esperanto-Asocio. — *Fondo:* 1907. — *Organizo:* Centra oficejo en Warszawa, provincaj filioj, estraro de 5 membroj kaj 3 anstataŭantoj, elektata ĉiujare dum februaro. — *Kof.:* 6 florenoj polaj jare, enskribo 1 pola floreno. — *Gazeto:* "Pola Esperantisto". — *Servoj:* Kursoj komenca kaj supera, konstanta informejo, kunvenoj, biblioteko, Ligo de Amikoj de L. I. en Pollando, periodaj ekspozicioj. — *Stato:* Grupoj en 10 provincaj urboj, 100 membroj en Warszawa, 600 en provinco. — *Estraro:* Prez.: PR^o ODO BUJWID; Vicprez.: JAN KOSTECKI; Sekr.: ANTONI STANKIEWICZ; Kas.: WŁODZIMIERZ MIERNICKI; *Bibl.:* DR^o SZYMON TADEUSZ KARLSBAD; Anstataŭantoj: DR^o ANTONI CZUBRYŃSKI, KASIMIERZ TYMINSKI, LEON FERENCOWICZ. — *Adreso:* Królewska 19, Warszawa.

Gazetoj:

Pola Esperantisto. Monata gazeto de polaj esperantistoj. *F.* 1906, 16 p., 16×23,5 cm. *Red.:* ST. KAROLCZYK. *Adr.:* ulica Królewska 19, Warszawa. *Ab.:* 0,2 zloto po numero, 2,4 zloto jare.

Ukraina Stelo. — Зоря України. Neregule. Organo de ukrainaj esperantistoj. 8—10 p., 15×24 cm. *Red. kaj Adm.:* Eldonejo "Bystrycia", Lypovastr. 76, Stanislavov, Orienta Galicio.

UEA.

Delegitoj en: Biala Podlaska, Białystok, Bielsko, Bochnia, Boryslaw, Bydgoszcz, Cieszyn, Częstochowa, Dąbrowa-Gornicza, Dubno, Hoszcza, Inowrocław, Jaroslaw, Jasło, Kamienica-Polska, Kartuzy, Katowice, Kolomea, Koluszki, Kraków, Łęczyca, Łódź, Łomża, Lublin, Łuck, Lwów, Międzyrzec, Poznań, Radom, Radziejów, Raków, Równo, Rzeszów, Siedlce, Sieradz, Smorgonie, Stoczek, Symonów, Toruń, Warszawa, Wilno, Zawiercie, Żółkiew.

Portugal.

PORTUGALO. República Portuguesa.

UEA.

Delegitoj en: Arcos de Valdevez, Lisboa, Meda, Pinhel.

România.

RUMANIO.

Nacia Societoj.

Rumana Esperantista Societo (R.E.S.). — *Fondo:* 1907. Reorganizita en 1923 per la III^a Rumana Esp. Kongreso en Timișoara. — *Organizo:* Federacio de grupoj, direktata de urbaj, regionaj kaj tutlanda Delegitaroj. — *Kof.:* Fiksata de la grupoj. — *Gazeto:* Informa bulteno eldonata laŭbezono. — *Servoj:* Kunvenoj por ekzerco kaj propagando, kongreso, regionaj konferencoj, ekskursoj, ekspozicioj, publikaj kursoj kaj ekzamenoj, eldono de propagandiloj. — *Estraro:* Honora prez.: Generalo C. GAVANESCU, divizia komandanto; Gvidantaro: Gr. TRANCU-IAȘI, eksministro; H. FISCHER-GALATZ, L. K., Dr. F. JOSIF, M. WURMBRAND, J. GIUGLEA, H. HARABAGIU, A. VANDOR, F. ENGELMANN. — *Adreso:* Bucuresti, Str. Splaiului 8 bis.

Esperanto-Centro Rumana. — *Fondo:* 1922. — *Celo:* Propagando, kursoj, informservo, aĵonejo de gazetoj. — *Estraro:* Direktanto: HENRIKO FISCHER L. K.; Gen. sekr.: TIBERIO MORARIU. — *Adreso:* Bucuresti, Alea Baicoianu 4.

UEA.

Delegitoj en: Aiud (Nagyenyed), Alba-Iulia (Gyulafehérvár, Karlsburg), Anina, Arad, Bailești, Beclean, Bocșa-Montana, Bolgrad, Botoșani, Braila, București, Caranșebeș, Caușeni-Noi, Cernauti, Chisineu, Cimislia, Cluj (Kolozsvár, Klausenburg), Dej, Deva, Dicioșanmartin (Dicsőszentmárton), Galati, Gheorgheni (Gyergyoszentmiklos), Giurgiu, Gradiștea, Hateg, Ibașfalau, Ileana-Mare, Ludoșul de Mureș (Marosludas), Lupeni, Mercurea-Ciuc (Csikszereda), Odorhei, Oradea-Mare (Nagyvárad, Grosswardein), Orșova, Petroșeni, Ploești, Radauti, Salonta Mare, Sâmpetru, Sângeorșpadurenii, Satu Mare, Sfântu-Gheorghe (Sepsiszentgyörgy), Sibiu (Hermannstadt Nagyszeben), Sighetul-Marmatiei, Targul-Mureș (Marosvásárhely), Teçuți, Teiuș (Tövis), Tighina (Bender), Timișoara (Temesvár), Turnu-Severin, Zlatna.

Россия.

RUSLANDO.

C. C. C. P.

Nacia Societo.

*Sovetlanda Esperantista Unuiĝo. — (S. E. U.) *Fondo:* 1921. — *Organizo:* Centra Komitato, filiojn kaj rajtigitojn. — *Kof.:*

1,20 rublo (kun bulteno). — *Gazeto:* Bulteno de C. K. de S. E. U. — *Servoj:* Reprezento de la Esperanto-movado en sovjetaj landoj, eldono de propagandiloj kaj lernolibroj, starigo de servoj al eksterlandaj esp.-istoj precipe komunistaj, eldono de prisovjetaj-rusaj verkoj en E., k. t. p. — *Stato* (Septembro 1923): 2436 anoj en 195 lokoj kaj Rajtigitoj en 176 lokoj. — *Estraro* (Centra): Prez-aro: E. DREZEN, A. JODKO, A. SATMARI; sekr.: V. POLAKOV; anoj: BRESLAŬ, INCERTOV, VALENTINOV. — *Adreso:* B. Dmitrovka 12; poŝta adreso: poŝtkesto 630, Moskvo.

Saar.

SAARTERITORIO.

Saargebiet.

Nacia Societo.

Esperanto-Ligo Saarteritoria. — *Fondo:* Sept. 1923. — *Estraro:* Prez.: KARL KRÄMER. — *Gazeto:* Saar-Radio-Zeitung. — *Stato:* 7 grupoj, 150 membroj. — *Adr.:* Ĉe la prez.: Hohenzollernstrasse 156-III, Saarbrücken.

UEA.

Teritorio de UEA: Saarteritorio.

Ĉefdelegito: ERNST AUGUST OMLOR, Rischbachstr. 16, St. Ingbert. *Delegitoj en:* Friedlichstal, Neunkirchen, Ottweiler, Saarbrücken, Sankt Ingbert.

Sverige.

SVEDLANDO.

Nacia Societo.

Sveda Esperanto-Federacio. — *Fondo:* 1906. — *Organizo:* Konsistas el grupoj kaj individuoj. — *Kof.:* Individua membro 5 Kr. jare, grupo 1 abonon kaj po 1 Kr. por ĉiu grupano. — *Gazeto:* Sveda Esperanto Gazeto. — *Servoj:* La Federacio fondis apartan "Eldona Societo Esperanto", kiu eldonas la gazeton, eldonas kaj vendas lernolibrojn kaj vortarojn, vendas ĉian Esp. literaturon, Sveda Esperanto Instituto, aranĝas elementan kaj superan ekzamenojn k.t.p. — *Stato:* 10 grupoj: 284 membroj. — *Estraro:* Hon. Prez.: PAUL NYLÉN; Prez.: —; Vic-prez.: RUD. PEHRSSON; Sekr.: HENNING HALLDOR; Kas.: ADOLF LARSON; Bibl.: CARL OHLSSON. — *Adreso:* Stockholm I.

Gazetoj.

Svenska Esperanto-Tidningen. (Sveda Esperanto-Gazeto). Oficiala organo de la Sveda Esperanto Federacio. Monata. F. 1913, 12 p., 16×24 cm. Red.: HENNING HALLDOR. Adr.: Eldona Societo Esperanto, Stockholm I. Ab.: Por Svedio: 2 Kr., Eksterlande: 2,50 Kr.

Svenska Arbetar Esperantisten (Sveda laborista esperantisto).
F. 1922, 8 p., 25×16,5 cm. *Red.*: EINAR ADAMSON. *Adr.*: Nordhemsgatan 45, Göteborg, Svedio. *Ab.*: 15 öre po numero (= 0,20 franko svisa).

UEA.

Delegitoj en: Bengtsfors, Borås, Borlänge, Eskilstuna, Falun, Gävle, Göteborg, Harnäs, Hudiksvall, Huskvarna, Kinna, Korsnäs, Kristianstad, Ludvika, Lulea, Lund, Malmö, Månagårde, Mjölby, Nordmaling, Örebro, Refsund, Sandviken, Skara, Stenstorp, Stockholm, Sundsvall, Svennevad, Torsfors, Uddevalla, Uppsala, Västerås, Ystad.

Schweiz,
Suisse,
Svizzera.

SVISLANDO.

Schweizerische Eidgenossenschaft.
Confédération Suisse.
Confederazione Svizzera.

Nacia Societo.

Svisa Esperanta Societo (S. E. S.). — *Fondo*: 1902. — *Organizo*: S. E. S. estas unuiĝo de lokaj grupoj; ĝi ankaŭ havas izolajn membrojn, kie ne ekzistas grupo. La ĝenerala kunveno elektas ĉiujare ĉefgrupon, kiu funkcias kiel Centra Komitato. — *Kot.*: Fiksita ĉiujare de la ĝenerala kunveno. Por 1925: 1 Fr. por ĉiu grupano; 4 Fr. por izola membro. — *Gazeto*: "Esperanto", Genève. — *Servoj*: Okazigo de kunvenoj kaj de ekzamenoj (du gradoj). Eldono de propagandiloj. Oficiala reprezento de l'Esperanta movado en Svislando. — *Stato*: 15 grupoj, 11 izolaj membroj kune 270 membroj. — *Estraro*: Prez.: D^{ro} EDM. PRIVAT; Viceprez.: S^{roj} HENRI DUBOIS kaj RODOLPHE HORNER; Sekr.: Fino ALICE DIEKMANN; Kas.: Fino YVONNE BOUVIER; Pliaj komitatanoj: S^{ino} N. UMANSKI; S^{ro} J. M. ARAGO. Ĉefgrupo: "La Stelo", Genève. — *Adreso*: 12 Boulevard du Théâtre, Genève.

UEA.

Centra Oficejo de UEA: 12 Boulevard du Théâtre, Genève.
Delegitoj en: Baden, Basel, Bern, Buchs, Burgdorf, Cernier, Degersheim, Genève, Gersau, Herisau, Horgen, La Chaux de Fonds, Lausanne, Le Locle, Les Brenets, Locarno, Lugano, Lyss, Montreux, Morges, Neuchâtel, Olten, Rorbass-Freienstein, Rorschach, Seewen, St. Gallen, St. Imier, Thun, Tschierschen, Vaultion, Winterthur, Yverdon, Zürich.

South Africa.

SUDAFRIKO. Union of South Africa.

UEA.

Delegitoj en: Capetown, Johannesburg.

Jugoslavija.

SUDSLAVIO.

Kraljevina Srpa, Hrvata,
Slovenaca (S. H. S.).

(Jugoslavio.)

Nacia Societo.

Sudslava Esperantista Ligo. — *Fondo*: 1923 okaze de I. Sudslava Esp. Kongreso en Zagreb. — *Organizo*: Societoj, kluboj, grupoj. — *Kot.*: 10% de ĉiu kotizo de unuopa societano. — *Servoj*: Kunligo kaj reprezentado de enlanda Esp. movado. Arango de naciaj kongresoj. — *Gazeto*: "Konkordo". — *Stato*: 30 kluboj kun entute 700 membroj. — *Estraro*: Prez.: D^{ro} DUŠAN MARUZZI; Sekr.: IVAN ROTKVIĆ; Kas.: J. MANOJLOVIĆ kaj reprezentantoj de unuopaj kluboj. — *Adreso*: Zagreb, Jezuitska ul. 1.

Gazeto.

Konkordo. Oficiala Organo de Sudslavaj Esperantistoj. Monata. F. 1922, 8—16 p., 24×31,5 cm. *Red. kaj Adm.*: Sudslava Esperanto Servo, Jezuitska ulica 1, Zagreb. *Ab.*: Enlande 36 Din., eksterlande 20 respondkuponoj aŭ egalvaloro.

UEA.

Delegitoj en: Bakar, Beograd, Bregi Kopriynica, Daruvar, Dubrovnik, Janjina, Ljubljana, Metkovići, Mostar, Novisad, Petrovaradin, Podgora, Pospilje-Komiža, Sarajevo, Split, Sremska Mitrovica, Subotica, Susak, Veliki Bečkerek, Zagreb, Zemun.

TURKIO.

Türkia hükumeti.

UEA.

Delegito en: Konstantinoplo.

Uruguay.

URUGVAJO.

República Oriental del
Uruguay.

UEA.

Delegito en: Montevideo.

North America.

USONO.

United States of North
America.

Nacia Societo.

*Esperanto-Asocio de Nord-Ameriko (E. A. N. A.). — *Gazeto* "Amerika Esperantisto". — *Adreso*: 507 Pierce Building, Boston 17 (Mass.).

Gazeto.

Amerika Esperantisto. Official organ of The Esperanto Association of North America. Monata. *F.* 1906, 16 p., 23×15 cm. *Red.:* A. P. H. ROLLASON. *Adr.:* The Esperanto Association of North America 507 Pierce Building, Copley Square, Boston 17 (Mass.), U.S.A. *Ab.:* 1 Dol. jare.

UEA.

Teritorio de UEA: Okcidenta Usono.

Ĉefdelegito: S. A. VINZENT, 400 California Street, Bank of California, San Francisco.

Delegitoj en: Alliance, Alvarado, Annapolis, Balaton, Bayonne, Belleville, Boston, Bremer, Buffalo, Cambridge, Camden, Chicago, Cicero, Cleveland, Clinton, Crowley, Denver, Detroit, Duluth, Escondido, Greenland, Haddonfield, Halcyon, Idaho Springs, Iowa City, Jeffersonville, Louisville, Milton, Minneapolis, Mitchell, Moundsville, New York City, Nome, Oakland, Omaha, Pawtucket, Petrolia, Philadelphia, Portland, Port Richmond, Redwood City, Richland, Richvale, Rochester, Seattle, Storm Lake, San Francisco, Saint Louis, Saint Petersburg, Topeka, Towson, Troy, Urbana, Washington, Waupun, Wichita, Wilmington, Woodhaven, Worcester.

Venezuela.

VENEZUELO.

Estados Unidos de
Venezuela.

UEA.

Delegito en: Caracas.

LEONARDO RODRIGUEZ

La mortintoj dum la jaro 1924.

Media vita in morte sumus

- Antonioli, Roberto, eks-delegito en Trento, Italio.
- Barberis, Pier Carlo, Torino.
- Borucki, Mieczyslaw, membro de UEA, Bydgoszcz (Pollando).
- Briceno, Antonio S., Barquisimeto (Venezuelo).
- Bubalo, Nikolo, delegito de UEA en Mostar, Sudslavio.
- Decourt, Lucien, komitatano de S. F. P. E. en Vanves-Paris.
- Drew, Frank C., San Francisco (Usono).
- Duda, Boleslav, membro de UEA, Maksyvičiai (Litovio).
- Dzierzawski, Adam Walenty, Debrzelin (Pollando).
- Eisler, Richard, membro de UEA, Olomouc (Ĉeĥoslovakio).
- Figüeres, Sino, membro de UEA, Alger.
- Forgon, Fino Treszka, Del. de UEA en Debreczen, Hung.
- Hedde, Philippe, Hyères (France).
- Janalíková, Fiño Antonie, VD de UEA en Bystřice, Ĉeĥoslov.
- Konz, Karl, membro de UEA, Stuttgart (Germanio).
- Krumbach, Julius, membro de UEA, München (Germanio).
- Küchler, Karl, membro de UEA, Frankfurt a. M. (Germanio).
- Kubiček, D^{ro} Josef, membro de UEA, Olomouc (Ĉeĥoslovakio).
- Lochhead, J. F., Garantianto de UEA en Baden, Svislando.
- Ludvik, Bohumil, Del. de UEA en Kostelec n. ĉ. L. Ĉeĥoslov.
- Medem, Paŭlo v., komitatano de UEA, Kaunas (Litovio).
- Muynck, Octaaf de, membro de UEA, Bruges (Belgio).
- Osipov, Barnaul (Siberio).
- Ralph, W. D., membro de UEA, London.
- Reicher, Em., ĉefaktoro en "Ifigenio", dum la IVa kongreso.
- Rousseuw, Henri J. C., Bruges (Belgio).
- Rozanova, Sino, Barnaul (Siberio).
- San Millán, D^{ro} Rafael de, dumviva membro de UEA, Madrid.
- Scarselli, Luigi, delegito de UEA, Firenze (Italio).
- Schimmel, Wilhelm, Dresden (Germanio).
- Tóth, Emeriko, membro de UEA, Velké Šurany (Ĉeĥoslovakio).

Troostenberghe, van, ano de la Grupo en Bruges, Belgio.
Urbain, membro de la Esp. Grupo en Bruges, Belgio.
Vazquez, Gaudencio, delegito de UEA en Nerva, Hispanio.
Wackrill, Alfred E., ano de la Esperantista Akademio.
Zigmondháza, Antal Zsigmond de, Sopron (Hungario).

Sino Klara Zamenhof,
Vidvino de l'aŭtoro de Esperanto,
Warszawa, 7 Decembro 1924.

SPACO POR NOTOJ

Gazeto.

Amerika Esperantisto. Official organ of The Esperanto Association of North America. Monata. F. 1906, 16 p., 23×15 cm. Red.: A. P. H. ROLLASON. Adr.: The Esperanto Association of North America 507 Pierce Building, Copley Square, Boston 17 (Mass.), U.S.A. Ab.: 1 Dol. jare.

UEA.

Territorio de UEA: Okcidenta Usono.

Ĉefdelegito: S. A. VINZENT, 400 California Street, Bank of California, San Francisco.

Delegitoj en: Alliance, Alvarado, Annapolis, Balaton, Bayonne, Belleville, Boston, Bremer, Buffalo, Cambridge, Camden, Chicago, Cicero, Cleveland, Clinton, Crowley, Denver, Detroit, Duluth, Escondido, Greenland, Haddonfield, Halcyon, Idaho Springs, Iowa City, Jeffersonville, Louisville, Milton, Minneapolis, Mitchell, Moundsville, New York City, Nome, Oakland, Omaha, Pawtucket, Petrolia, Philadelphia, Portland, Port Richmond, Redwood City, Richland, Richvale, Rochester, Seattle, Storm Lake, San Francisco, Saint Louis, Saint Petersburg, Topeka, Towson, Troy, Urbana, Washington, Waupun, Wichita, Wilmington, Woodhaven, Worcester.

Venezuela.

VENEZUELO.

Estados Unidos de
Venezuela.

UEA.

Delegito en: Caracas.

La mortintoj dum la jaro 1924.

Media vita in morte sumus

- Antonioli, Roberto, eks-delegito en Trento, Italio.
 Barberis, Pier Carlo, Torino.
 Borucki, Mieczyslaw, membro de UEA, Bydgoszcz (Pollando).
 Briceno, Antonio S., Barquisimeto (Venezuelo).
 Bubalo, Nikolo, delegito de UEA en Mostar, Sudslavio.
 Decourt, Lucien, komitatano de S. F. P. E. en Vanves-Paris.
 Drew, Frank C., San Francisco (Usono).
 Duda, Boleslav, membro de UEA, Maksvyčiai (Litovio).
 Dzierzawski, Adam Walenty, Debrzelin (Pollando).
 Eisler, Richard, membro de UEA, Olomouc (Ĉeĥoslovakio).
 Figüeres, Sino, membro de UEA, Alger.
 Forgan, Fino Treszka, Del. de UEA en Debreczen, Hung.
 Hedde, Philippe, Hyères (France).
 Janalíková, Fiŝo Antonie, VD de UEA en Bystřice, Ĉeĥoslov.
 Konz, Karl, membro de UEA, Stuttgart (Germanio).
 Krumbach, Julius, membro de UEA, München (Germanio).
 Küchler, Karl, membro de UEA, Frankfurt a. M. (Germanio).
 Kubiček, D^{ro} Josef, membro de UEA, Olomouc (Ĉeĥoslovakio).
 Lochhead, J. F., Garantianto de UEA en Baden, Svislando.
 Ludvik, Bobumil, Del. de UEA en Kostelec n. č. L. Ĉeĥoslov.
 Medem, Paŭlo v., komitatano de UEA, Kaunas (Litovio).
 Muynck, Octaaf de, membro de UEA, Bruges (Belgio).
 Osipov, Barnaul (Siberio).
 Ralph, W. D., membro de UEA, London.
 Reicher, Em., ĉefaktoro en "Ifigenio", dum la IVa kongreso.
 Rousseeuw, Henri J. C., Bruges (Belgio).
 Rozanova, Sino, Barnaul (Siberio).
 San Millán, D^{ro} Rafael de, dumviva membro de UEA, Madrid.
 Scarselli, Luigi, delegito de UEA, Firenze (Italio).
 Schimmel, Wilhelm, Dresden (Germanio).
 Tóth, Emeriko, membro de UEA, Velké Šurany (Ĉeĥoslovakio).

Troostenberghe, van, ano de la Grupo en Bruges, Belgio.
Urbain, membro de la Esp. Grupo en Bruges, Belgio.
Vazquez, Gaudencio, delegito de UEA en Nerva, Hispanio.
Wackrill, Alfred E., ano de la Esperantista Akademio.
Zigmondháza, Antal Zsigmond de, Sopron (Hungario).

Sino Klara Zamenhof,
Vidvino de l'aŭtoro de Esperanto,
Warszawa, 7 Decembro 1924.

SPACO POR NOTOJ

SPACO POR NOTOJ

SPACO POR NOTOJ

LIBRO DE REGISTRO

SPACO POR NOTOJ

SPACO POR NOTOJ

LEONARD BLOOMBERG

SPACO POR NOTOJ

SPACO POR NOTOJ

LEADER BOARD

SPACO POR NOTOJ

SPACO POR NOTOJ

LEONARDO ROBINOWSKI

SPACO POR NOTOJ

SPACO POR NOTOJ

LIBRARY OF THE
CONGRESS

SPACO POR NOTOJ

FIRMO
C. G. v. d. HEIJDEN

WAALWIJK (HOLANDO)

Grootestraat 108

*Fabrikas ĉiaspecajn sinjorajn,
sinjorinajn kaj infanajn ŝuojn
en bonega kvalito kaj oportuna
ĝustigita formo, kaj havas
specialan fakon por minejaj kaj
militistaj ŝuoj*

Fondita en 1850 / Telefono interk. no. : 29

Telegramadreso: Maiburg - Waalwijk

*

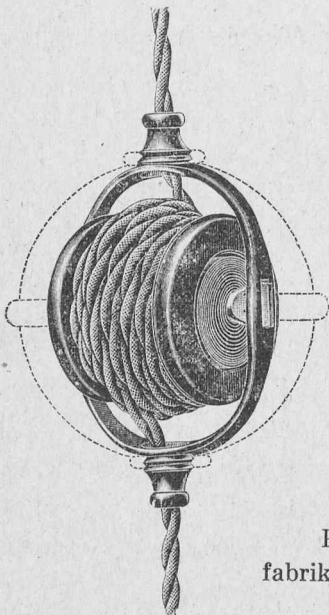
Oni korespondas en Esperanto!

LEONORO ROBINZEEUWEN

STURGE & BAKER, LTD.

Premier Works

Sheepcote Street, Birmingham, Anglujo

Patento de Sturge.

*

Patentigistoj kaj
 fabrikistoj de ŝnurglutiloj,
 fleksvolviloj

kaj aliaj specialaĵoj por elektra lumigado kaj
 elektra hejtado.

ESPERANTO KORESPONDATA!

Waffenfabriken
 Simson & Co. Suhl 1/2

Simson & Co.
 Suhl (Thüring., Germanio)

Armilfabrikoj
 Eksporto al ĉiuj landoj!

*

Ĉas- kaj Sportpafiloj
 Malgrandkalibraĵ pafiloj
 Aŭtomataj pistoloj,
 kal. 6,35 mm

*

Detalaj ofertoj laŭ deziro
 Korespondado en la ĉeflingvoj kaj Esperanto

LABORATORIO D. DROUET & PLET

37 rue de Marly, **RUEIL** (Seine), Franclando
 Teleg. Adreso: DROUPELET RUEIL — KaRo: Versailles 168
 Kodo: AZ franca — Korespondas per Esperanto.

PHOSOFORME:

Gutoj kaj Solvaĵo.
 Nova Fosfatacido (Vid. Kemiaĵ-Terapeŭtika Societo de Paris) asimilebla.
 Absoluta stomaktoleremo.
 Dispepsioj, Neŭrastenio kaj ĉiu nerva malvigleco.
 Resaniĝado post infektaj malsanoj.
 Gripo, Pretuberklozo, kronika reŭmatismo.
 Litiazoj, Astenioj, Fosfaturinozo.
 Senapetito, Rena ŝtonmalsano.

KUTIMAJ DOZOJ:

GUTOJ: 100—150 gutoj tagmeze kaj vespere (ĉiu skatolo enhavas gutverŝilon kun 2 streketoj por 25 kaj 50 gutoj).

SOLVAĴO: 2—3 supkuleraj ĉiutage.

ARSENIKA SOLVAĴO: 2 supkuleraj ĉiutage glutotaj ĉe l'manĝoj, en granda plenglaso da sukerita trinkaĵo.

PHOSPIRINE:

Salicilacido-Fosfatacido. Perfekta stomaktoleremo. Analgezia, Antineŭralgia, antireŭmatisma.

FORMO: Prempasteloj (tubo da 20).

Kavmacoj (skatoloj da 20).

DOZOJ: 2—6 pecoj ĉiutage dum la manĝoj.

QUINEASE (Nova kininsalo):

La injekto estas sendolora kaj sen haŭta difektigo.

TOKSECO: 3-foje malpli granda ol kinina hidroklorido.

DIFUZEMO: 20 minutoj post la injekto, la gusto de l'kinino estas buŝe perceptebla.

FORMOJ: 1^e Skatolo kun 12 ampoloj da 25 centigr.

1^e Skatolo kun 12 ampoloj da 50 centigr.

2^e Skatolo kun 20 pasteloj da 25 centigr.

2^e Skatolo kun 10 pasteloj da 50 centigr.

LABORATORIO D. DROUET & PLET

37 rue de Marly, **RUEIL** (Seine), Franclando
 Teleg. Adreso: DROUPELET RUEIL — KaRo: Versailles 168
 Kodo: AZ franca — Korespondas per Esperanto.

PHYSIOSTHENINE:

Leŭkonaska Sero uzata en la Hospitaloj.
 Nukleinoj elektitaj en fiksiga sero.
 Gripo, Angino, Pneŭmonio, Bronkopneŭmonio.
 Tifa kaj paratifa febro, Akuŝa febro, Encefalito.
 Verda Lakso, Impetigo kaj ĉiuj Infektigoj, kia ajn estu la loko kaj la mikrobo (escepte Tuberkulozo).
 Neniu batfenomeno. Nenia sera reakcio. Nenia tokseco.

INJEKTOJ: per sirengo:

1^e intermuskola, en sidvangan regionon;

2e subhaŭta, en la ventran ĉelhiston.

DOZOJ: 1° skatoloj da 3 ampoloj 20 kub. c. (por plenkreskuloj)

skatoloj da 1 ampolo 20 kub. c. (por plenkreskuloj)

2° skatoloj da 4 ampoloj 10 kub. c. (por infanoj)

skatoloj da 1 ampolo 10 kub. c. (por infanoj)

SALYSERUM

de D-ro Jules Séjournet

kun komunikita ĉe l'Medicina Akademio.

Sendoloraj Injektoj de Salicilacido (Amp. da 1 k.c.)

Gravegaj Krizoj de Reŭmatismo.

Podagro, Pleŭrodinioj, Lumbago, Iskiatiko.

BYLIERINE

Hepata Opoterapeŭtiko.

Ekstrakto de porkhepato. Pankreatino. Heksametilentetramino.

La hepata ekstrakto de porko (ĉiomanganta besto) estas

multe pli aktiva ol tiu de bovo (herbomanganta besto).

Glutenkovritaj PILOLOJ certigantaj la absorbon per la intesto.

DOZO: 4—8 piloloj ĉiutage.

MAGNEZIAOKSIDO

de DROUET & PLET

La plej efika saturigilo, ne karbonigita, de la ventraj acidoj.

OKSALURINOZO OKSALSANGOZO

DOZO: 2—4 prempasteloj, 1 horo 1/2 post la manĝoj.

KIU VOLAS LERNI FREMDAN LINGVON

plej bone estas servata per la lernolibroj laŭ la
METODO GASPEY-OTTO-SAUER

privintaj ekstreme taŭgecon por lerneja,
privata kaj meminstruo.

Gis nun aperis sekvantaj gramatikoj:

Angla M. 4.80	Itala M. 4.80
Araba M. 8.—	Koreana M. 8.—
Bulgara M. 5.—	Nederlanda M. 5.—
Ĉeĥa M. 5.—	Persa (Novpersa) M. 8.—
Ĉina M. 6.—	Pola M. 5.—
Dana M. 5.—	Portugala M. 5.—
Franca M. 5.50	Rumana M. 5.—
Greka (Novgreka) M. 6.—	Rusa M. 5.—
Hispana M. 5.50	Serba M. 5.—
Japana M. 6.—	Sveda M. 5.—
Hungara M. 5.—	Suaheli M. 6.—
Turka M. 5.50	

Plie ekzistas ŝlosiloj kaj parte Malgrandaj Gramatikoj,
Lego- kaj konversacio-libroj.

Nur

malgrandaj lernolibroj aperis por la sekvantaj lingvoj:

Duala M. 3.—	Finna M. 3.—
Evea M. 3.—	Haŭsa M. 4.—
Marokana M. 3.—	

Oni postulu detalan prospekton ankaŭ pri la eldonoj
en fremdaj lingvoj. Prospektoj en preskaŭ ĉiuj supre
nomitaj lingvoj.

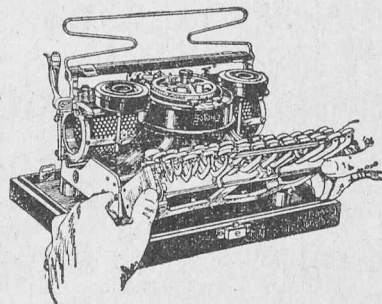
Riceveblaj per ĉiuj librejoj en- kaj eksterlande
JULIUS GROOS, VERLAG, HEIDELBERG
(Eldonejo de Julius Groos en Heidelberg, Germanio.)

LA INTERNACIA SKRIBMAŜINO

* Hammond *

Variigeblaj Interspacoj

Multaj
skrib-
maŝinoj
en unu
Multaj
modeloj

Ĉiam du
lingvoj
aŭ du
stiloj sur
maŝino
samtempe

Turnilo turniĝas-Stilo ŝanĝiĝas

Ĉiuj lingvoj, okcidentaj, orientaj; eĉ japana, ĉina, kopta,
araba, armena, persa, sanskrita, hebrea, hinda, turka
Taŭgas por indekskartoj, notoj, statistikoj

Ŝportunas por privata korespondado

Emfazu per kursivaj literoj

Speciala ESPERANTA literaro

ankoh por Inĝenieroj, Astronomoj, Sciencistoj, ktp

Hammond Typewriter Corporation
(Esperanto Fako)

17 Second Street, San Francisco, California, U. S. A.

Nomo:.....

Adreso:.....

Lingvoj dezirataj:.....
(Bonvolu skribi legeble) (fotografe reproduktita)

Q=Q a=Q ↓=:~7!±R ÷ || =ψγηλφωβπθελ✓/ΓΔδ∞ΣΥ.:||

H. NIKOLAUS & CO.

MEININGEN (GERMANIO, THÜRINGEN)

Piroteknika Fabriko
Entrepreno aliĝinta al UEA.

Eksporto al ĉiuj landoj!

Specialaĵoj:

Paŝbildoj. Kiu estas la venkinto?
Who is the winner?
En kartonoj po 5 mil, Original-
kesto po 100 mil.

Knaltavoletoj

En skatoloj po 12 pecoj, 12 skatoloj = 1 groco en kartono,
Originalkesto po 25 grocoj.
Krakalumetoj: en paketoj po 10 skatoloj po 10 alumetoj.
Originalkesto po 400 paketoj.
Amoreoj: en skatoloj po 50 pecoj, ruloj po 12 skatoloj,
12 skatoloj = 1 groco.
Amorbendoj (100 pafoj): en ruloj po 12 skatoloj, 12 ruloj
= 1 groco. Amoreoj kaj Amorbendoj, Originalkesto po 100 grocoj.
Pakado en kestoj kun zinkenmetaĵo kaj feraj ringegoj.
Oni postulu detalajn ofertojn. Vendado nur pogrande. Kore-
spondas Esperante, germane, angle aŭ france. Reprezentantoj
serĉataj en ĉiuj landoj, sed nur spertaj fakuloj.

PRESLABOROJ

Nigra kaj kolora bonguste, rapide, malkare

★

5 Kompostmaŝinoj

14 Rapidpresmaŝinoj

Rotacia Presado

Stereotipio

kaj Librobindado

★

*Ora Medalo (plej alta
premio kun plej alta nom-
bro) ĉe la Svisa Nacia
Ekspozicio en Bern 1914*

★

BÜCHLER & K^o

BERN

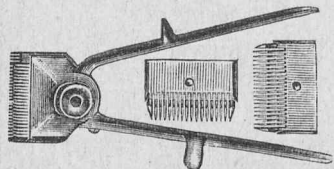
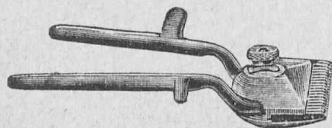
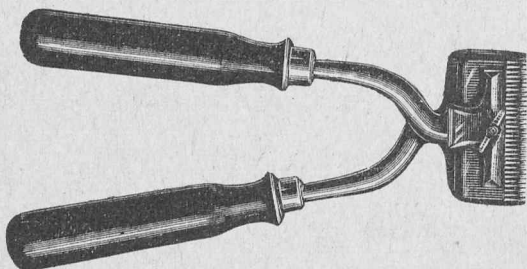
WILH. KOBER & CO.

Fabriko de ŝtalaĵoj
SUHL (GERMANIO, THÜRINGEN)

Fondita 1874

Entrepreneo aliĝinta al UEA. — Eksporto al ĉiuj landoj

Specialaĵoj:

Sekcio I:

**Tondilmaŝinoj
 por homoj kaj
 bestoj
 Razaparatoj**

Unuaranga kvalito-
 laboro. Fabrikado de pli
 ol 30 jaroj.
 Multajmiliojn en uzado.

Sekcio II:

Elektromotoroj

Vendado nur pogrande / Postulu detalajn ofertojn / korespondas en Esperanta, germana, angla kaj franca lingvoj

INTERNACIA FOIRO DE LYON

★

Unua lundo de Marto

★

La ĉi-supra bildo montras 6 pavilonojn de la Palaco de la Foiro, kiu jam entenas 12 tiajn konstruaĵojn. Kiam ĝi estos finita, la Palaco entenos 20 pavilonojn; la tuta longeco de la konstruaĵo estos 1.100 metroj

★

Peti informojn en Esperanto de:

**FOIRO DE LYON / ESPERANTO-FAKO
 HÔTEL DE VILLE / LYON**

Konstruantoj de ŝtuparoj!

Ne plu laboru laŭ antikviĝintaj metodoj! La nova transportebla mortezomaŝino por ŝtuparvangoj

“ R U G A ”

laboras, manipolata de lernanto tiom, kiom tri ĝis kvar rutinitaj laboristoj kaj absolute fidinde! Unu el la plej gravaj eltrovaĵoj de post multaj jaroj. Eksporto ĉiulanden.

*

Postulu detalan prospekton de

ERNST A. RÜEGER & K^{IO}
BASEL (SVISLANDO)

R ü d e n g a s s e 1

Korespondado:
Esperanto, Germana, Franca, Angla

CARL WALTHER

W A F F E N F A B R I K
ZELLA-MEHLIS (Germanio, Thüringen)

Entrepreno aliĝinta al UEA.
EKSPORTO AL ĈIUJ LANDOJ!

WALTHER

S P E C I A L A Ĵ O J :

AŬTOMATAJ PISTOLOJ kalibro 6,35 kaj 7,65 mm

AŬTOMATAJ KARABENOJ kalibro 22, longaj kartoĉoj
AŬTOMATAJ CELTABULPISTOLOJ, kalibro 22, longaj kartoĉoj

*

Vendado nur pogrande. Postulu detalajn ofertojn.
Korespondas en Esperanta, germana, angla aŭ franca lingvoj.

FOIRO DE PADOVA

Internacia — Specimena

5.—19. JUNIO ĈIUJARE

Unua

Foiro starigita en Italujo

Aŭtonoma Estrado sub la administrado
de lokaj Provinca Estraro, Komunumo,
Komerca Ĉambro kaj Sparkaso

Allasas ĉiujn industrifakojn

Merkato preferata de tutmondaj ko-
mercaj rondoj pro speciala geografia
kuŝloko. Propraj apartaj konstruaĵoj

Por informoj

DIREKCIO: PALAZZO DELLA BORSA
FOIREJO: VIA NICOLO TOMMASEO

KATALOGO 71 SENPAGE

Ideal

Erika

AKTIENGESELLSCHAFT VORM.
SEIDEL & NAUMANN
D R E S D E N

HERFING

Tuta kaj sinteza kuracado de l'MALSANOJ de HEPATO.

Oraj medaloj: Gand 1913 kaj Palma 1914.

Honora diplomo: Casablanca 1915.

Grandaj premioj: Strasbourg 1919, Monaco 1920 kaj Rio de Janeiro 1923.

Ekster konkurso: San Francisco 1915 kaj Beyrouth 1921.

Tiu medikamentado, esence klinika, kreita de D^{ro} Plantier kaj aprokata per miloj da observoj, estas la sola, kiu, influante kune la heptan sekrecion kaj la galan ekskrecion, kombinas la heptan kaj galan opoterapiojn

kun la sinergia asocio de l'plej efikaj kolagogoj (hepata glicerineksrakto, tutgala ekstrakto, boldo, glicerino, podofila rezino), kies terapian valoron ĝi plialtigas. Ĝi prezentas terapion tutan, iel specifan, de l'malsanoj de hepato kaj de galaj vojoj, kaj de l'multaj sindromoj, kiuj devenas el tiuj malsanoj.

Reigante traflueblaj la galajn vojojn, bone direktata provkuracado per Panbiline ofte ebligis eviti hirurgian operacion, kiun ŝajnis necesigi la malsukceso de aliaj medikamentadoj.

Efikante sur digestan aparaton, precipe per restarigo de galsekrecio, Panbiline plie agas (kvankam enhavante neniun drogon laŭ laksiga aŭ eĉ laksetiga dozo) senpere kaj topike sur la kontraktojn kaj la sekrecion de intesto, kiun ĝi reestigas en fiziologia stato.

Pli facile glutata de la infanoj, kaj pli bone digestata ol oleo de moruhepato, Panbiline havas la samajn elektmotivojn pro sia hepata opoterapio kaj pro sia stimulefiko sur la heptan mem de l'paciento.

Nek venene nek malutile efikanta, rapide sorbebla, senfine konservebla, entenanta nur bone konatajn substancojn, kaj riskanta neniun malsukceson, Panbiline ebligas, ke kuracisto tuj trafas, sen hezito kaj sen sinsekvaj provoj, la kuracilon efikan por tiu malsanulo aŭ alia, kiu ajn estas ties idiosinkrazio. Neniu neelektmotivo.

Terapiaj aplikoj: Gala litiazo, hepata koliko, iktero, k. c., hepata kaj gala nesufiĉo, hepatismo, artritismo, familia kolemio, diabeto pro hepata misfunkciado, arteriosklerozo, tuberkulozo kaj limfatismo (ĉiuj elektmotivoj de oleo de moruhepato), dispepsio, hiperkloridrio, hemikranio, enteritoj, mukomembrana kolito, konstipeco, hemoroidoj, enteroptozo, uteralgioj, nevrozaj kaj psikozaj pro hepata misfunkciado, dermatozoj pro aŭto- aŭ hetero-intoksiko (akno, furunkulozo, ekzemo), malsanoj de l'tropikaj landoj, hepataj kongestoj, hepatitoj kaj cirozoj.

Posologio: ĉiutage, de 2 ĝis 12 piloloj, aŭ de 2 ĝis 12 kafelekuloj je la komencigo de la manĝado. Por infanoj, duona dozo.

Vendata en ĉiuj apotekoj.

KONSTIPECO INTESTA AŬTO-INTOKSIKO ARTERIOSKLEROZO TROFRUA MALJUNECO, k. a.

Ilia racia kuracado

laŭ la lasttempaj sciencaj laboroj.

Klistero okaziganta post kelkaj minutoj, per fiziologia efiko, tutan malplenigon de l'dika intesto.

Ne inflametiga, ne doloriga, ne toksika, ne malpuriga.

Plie kunefikas por daŭra resanigo de konstipeco refunkciigante normalan galsekrecion.

Enhavo: Panbiline riĉa precipe je ekstrakto de galo freŝa glicerinoza.

Elektmotivoj: ĉiuj formoj de konstipeco ne trudantaj hirurgian operacion. Malebligante intestan aŭto-intoksikon, ĝi forigas ĝiajn multajn patologiajn sekvojn (perturboj digestaj, nervaj, sangiradaj, nutraj, spiraj, haŭtaj, k. a.; arteriosklerozo, trofrua maljuneco).

Aliaj elektmotivoj: hemoroidoj, intestaj vermoj, k. a. Statoj en kiuj la defekado devas okazi sen streĉenoj: hernioj, gravedo, akuŝo, sekvoj de operacio, k. a.

Posologio: de 1 ĝis 3 kvingramaj kafelekuloj (kutime 2) en 160 aŭ 200 gramoj da varma bolita akvo por klistero konservota dum kelkaj minutoj. Duona dozo por infanoj.

Poto de Rectopanbiline enhavas 20 dozojn da unu kvingrama kafelekulo.

Raporteto (en franca, angla, araba, greka, hispana, itala, portugala, rumana aŭ turka lingvo) estos sendata laŭ peto adresita al:

LABORATOIRE DE LA PANBILINE

(Entrepreno de UEA)

ANNONAY (Ardèche, Franc.).

Ĉiu esperantisto
nepre havigu al si la specialan
Esperanto-skribmaŝinon

“MIGNON”

Ĝi ebligas ŝanĝon de la tiparo por ĉiu ajn
lingvo de la mondo dum kelkaj minutoj.
La plej nova modelo de tiu sistemo. Rapide
lernebla, ĉar nur unu klavo. Modera prezo!
Prezo 140 Gm. (175 fr. sv. aŭ 33 USA-dol.)

Skribu tuj al

AEG-DEUTSCHE WERKE
BERLIN W 66, MAUERSTR. 83/84

Esperanto korespondata
Entrepreneo de UEA

ELEKTRA
LITO-ŜVIT-APARATO

Protokto-Marko

P. & R. MAUCH
TEUFENTHAL (SVISLANDO)

Per tiu simpla kaj efika ŝvitaparato
ankaŭ vi faros bonan negocon.
Neniu alia aparato estas tiel mal-
multekosta kaj facilmanipulebla

Postulu tuj detalan prospekton!

LEIPZIG-A FOIRO

La ĝenerala internacia Foiro
de Germanujo

La unua kaj plej granda Foiro de la mondo.
Same grava por ekspozantoj kaj por aĉetantoj.

Ĝenerala Specimenfoiro kun Foiroj
por Tekniko kaj Konstrufako

Printempa Foiro 1925 de la 1a ĝis 7a de marto.

Teknika Foiro de la 1a ĝis 11a de marto.

Aŭtuna Foiro 1925 de la 30a de aŭgusto ĝis 5a de septembro

Teknika Foiro de la 30a de aŭgusto ĝis 9a de septembro.

Informojn donas kaj aliĝojn akceptas la Foiroŝicejo
por la Specimenfoiroj en Leipzig:

MESSAMT FÜR DIE MUSTERMESSEN
IN LEIPZIG

DÉNY Fils et Cie

Inĝ. E. C. P.

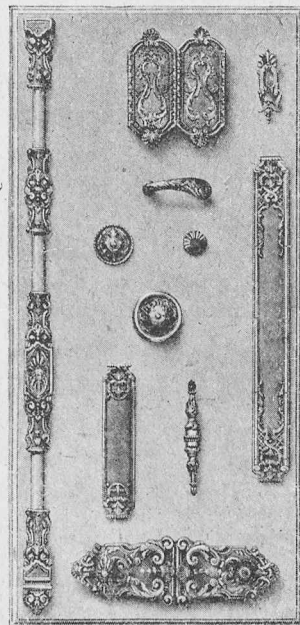
20 rue de l'Arc de Triomphe

PARIS XVII

K^aR^o Seine 68.401 / Korespondas en Esperanto

Ĉiuspecaj
Seruroj
kun Ĉefŝlosilo

Artaj
Kupraĵoj
por Pordoj
kaj Fenestroj

NIA SAMIDEANO

Doktoro P. NUYTS *

DIPLOMITA DE LA MEDICINA FAKULTATO EN PARIS,
KAVALIRO DE LA HONORA LEGIO

por efektiviĝi la enbuŝan plenan higienon tiel necesega al la tutkorpa saneco, elpensis :

I. - La intersanĝeblan dentbroson DENTCLAIR Malgranda, ĝi facile frotas ĉie laŭ ĉiuj direktoj : ĝi samtempe obligas detalan kaj rapidan brosadon.

Intersanĝebla, ĝi estas tre ŝpardonata per siaj ŝanĝbrosetoj : ĝi ebligas la oftan ŝanĝon de la broso kaj tiel la malmolecon de la broŝaroj.

"DENTCLAIR"

estas la sola dentbroso vendata kun garantiatesto.

II. - La senmikrobigan ingon DENTCLAIR de Doktoro NUYTS * kaj THESEE *

Trihore ĝi aŭtomate kaj tute senmikrobigas ĉiujn dentbrosojn ; ĝi estas necesega por nepre eviti aŭ malaperigi la dentalveolan puzmikrobon.

Varoj aĉeteblaj : ĉe ĉiuj gravaj vendejoj aŭ ĉe la Fermo
"DENTCLAIR"

9, rue du Cherche-Midi, PARIS-VIe Telef. : Fleurus 23-81

KORESPONDAS PER ESPERANTO

La
Intersanĝebla
Dentbroso
"DENTCLAIR"
de D^{ro} Paul NUYTS *

PREZOJ EN FRANCLANDO :

1 nikelumita Tenilo & 3 brosoj
12 frs

Por sangi skatolo kun 6 brosoj
10 fr. 50
skatolo kun 3 brosoj
5 fr. 85

Senmikrobiga Ingo DENTCLAIR
15 frs

La
Senmikrobiga
Ingo
"DENTCLAIR"
de D^{roj} NUYTS *
& THESEE *

HAUSER-PRESEJO

La presejo kaj
grafika art-instituto

R. TH. HAUSER & CO

Blücherstraße Nr. 22

Frankfurt-M.

Germanujo

zorgas

Pri bona preso

en ĉiuj eŭropaj lingvoj kaj
en Esperanto

C. G. HAENEL

Pafilo- kaj Biciklo-Fabriko

SUHL (THÜR.)

G E R M A N I O

Entrepreneo aliĝinta al U. E. A.

Eksporto al ĉiuj landoj

*

Sekcio Armitoj:

Ĉas- kaj Sportpafiloj de ĉiu spezo

aŭtomataj Poŝpistojoj

Sekcio Bicikloj:

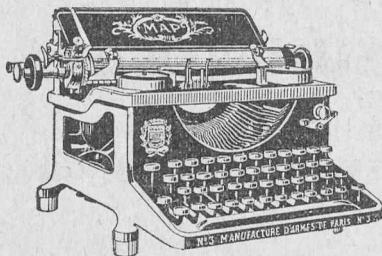
Haenel-bicikloj, facilkurantaj

elegantaj, daŭremaj

*

**Detalaj ofertoj laŭ deziro. Livero nur al
Komercestoj pogrande. Korespondado en
Esperanta, germ., angla aŭ franca lingvoj**

LA SKRIBMAŜINO MAP

Fabrikata en Saint-Denis (France)

Mirinde taŭgas samtempe por
naciaj lingvoj kaj por Esperanto,
dank' al ĝia "mallongigo"

Prezo:

1600 Francaj Frankoj

★

Postulu detalan klarigon
de la Ĝenerala Agento por
la Esperantista Publika:

JOSEPH PION, DELEGITO DE UEA

10 Place du Châtelet, Chalon-sur-Saône (S. et L.)

INTERNACIAJ FOIROJ DE FRANKFURT A.M.

ĈIUJARE EN PRINTEMPO KAJ EN AŬTUNO

*Frankfurt a. M. estas la plej centra
foirloko de Eŭropo. La Frankfurtaj
Internaciaj Foiroj fariĝis modelaj por
la aranĝo de modernaj specimen-foiroj.
Ili bazas sur la tradicioj de la plej
maljuna germana kaj unika kiel regna
foiro privilegiita foiro de komercaĵoj.
En printempo kaj aŭtuno de ĉiu jaro
okazas specimen-ekspozicioj el
ĉiuj produkto-branĉoj*

★

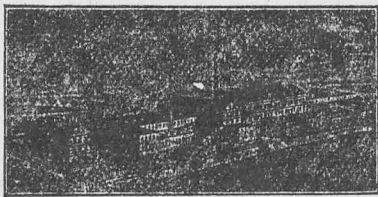
**PETU DETALOJN KAJ INFORMOJN DE
MESSANT ESPERANTO-FAKO
FRANKFURT A/M · GERMANUJO**

J. G. ANSCHÜTZ

GERMANIAWAFFENWERK, A.-G.

ZELLA-MEHLIS

(Germanio, Thüringen)

F O N D I T A 1 8 5 6

La plej multflanka kaj liverpova
entrepreno de la branĉo en Germanio.

Entrepreno aliĝinta al UEA.
EKSPORTO AL ĈIUJ LANDOJ!

Ĉiuj pafiloj por sporto kaj ĉaso.
Precizecaj karabenoj. Duoblaj pafilettoj.
Ĉiuj unutubaj pafiloj. Ĉas- kaj Celtabul-
pafiloj. Duoblaj pafiloj. Trioblaj pafiloj.
Aerpafiloj. Ĉiuj specoj de Flobert-
pistoloj kaj Revolveroj.

★

Livero okazas nur al pafilistoj kaj armilkomercejoj. — Postulu detalajn
ofertojn. — Korespondas en Esperanta, germana, angla kaj franca lingvoj

Bioklein — siropo kaj pasteloj

Biologie kaj klinike pruvita vitamina kaj fortiga preparaĵo por
energia kuracado de malgraseco, senapetiteco, neŭrasteno
kaj neŭrozo ĉiuspecaj, precipe seksaj. Pat. n° 10916 el j. 1923.

Bioklein por suĉinfanoj

por pretigo de nutraj supoj. Plej ideala rimedo por kutimigi
suĉinfanojn al miksita nutraĵo, sen danĝero de malsanecaj
simptomoj. Anstataŭas la biologie senvaloraĵn porinfanajn
farunojn

Bioklein kun fiŝgraso

sen fiŝa kromgusto, ĉe infana parestezio, moliĝo de ostaro,
anemio ktp.

Biokleinaj kuracaj vinoj vitaminaj:

lecitina, kinina, kinino-ferhava aŭ konduranga. Unikaj kaj
unuarangaj albumene-vitaminaj medicinaj vinoj fabrikitaj per
nobla fermentado el embrioj de greneroj sen aldono de alko-
holo aŭ de vinberaj aŭ de maltaj vinoj. Por resaniĝantoj,
anemiuloj, post nasko, aborto kaj operacio. Nutraj kaj
bongustaj medicinaj vinoj.

Acylopyrin en pasteloj

nova, fidinda preparaĵo kontraŭ influenco, malsanoj de mal-
varmumiĝo, reŭmatismo, kapdoloro, neregula dismenoreo
ktp.

Acylopyrin por flado

Ideala protekto kontraŭ nazkataro kaj malvarmumiĝo.

Inilin

vegetala preparaĵo kontraŭ diabeto anstataŭ insulin, por
interna uzo.

Fabrikas Farmacia fako de la firmo

Akciová továrna na vyrábění lučebnin v Kolíně

(Akcia fabriko por produktado de kemiaĵoj
en Kolin, Ĉeĥoslovakio)

LERNU LINGVOJN PER LA "LINGUAPHONE"

Jen nova kaj pli facila metodo por akiro de fremdaj lingvoj.

Vi povos lerni paroli

FRANCE **ITALE**
HISPANE **GERMANE**

hejme per la orelo, pere de

LINGVAJ DISKOJ

kaj ĉiu speco de Gramofono.

La "Linguaphone" prezentas al vi la ellernon de Fremdaj Lingvoj kaj puran enlandan prononcon. Per nenia alia metodo, kun escepto de longega kaj multekosta restado eksterlande, oni povos atingi tiun celon tiel facile kaj tiel malkare kiel per la "Linguaphone".

La unua rezulto atingita estas, ke vi komprenos la fremdan lingvon tuj kiam aŭ vi ĝin aŭdos, kaj vi mem povos ĝin paroli facile kaj kun perfekta enlanda prononco. Vi lernos legi kaj skribi laŭ natura sekvo - post kiam vi lernis paroli kaj kompreni la lingvon.

La kosto estas tre modera, kaj memoru, ke ne nur vi mem, sed ankaŭ viaj amikoj kaj viaj familianoj povos lerni samtempe sen plua elspezo.

Skribu hodiaŭ por nia 24-paĝa libreto pri la
Metodo "Linguaphone".

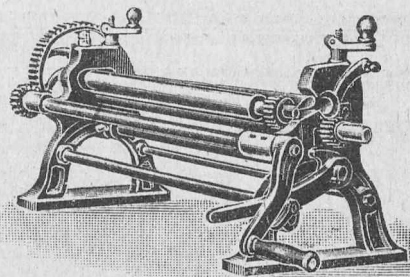
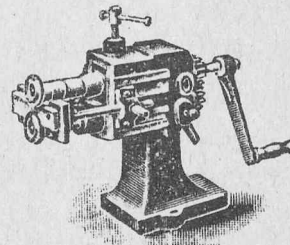
LA E. B. INSTITUTO LINGUAPHONE
34 & 35 HIGH HOLBORN, LONDON, W. C. 1, ANGLUJO.

Speciala fabriko de ladistaj maŝinoj

K. URBANOVSKÝ

komp. k.lim.gar., **Rosice ap. Brno** (Ĉeĥoslovakio)

Telefono n^{ro} 15

Ripmaŝinoj · Tabultondiloj · Cirklotondiloj · Volvo-
maŝinoj · Eĝomaŝinoj · Rulmaŝinoj · Unuakvalitaj
ŝtalaj stangoj rulmaŝinaj · Kombinitaj volvo-, eĝo-
kaj rulmaŝinoj · Maŝinoj por flekso de defluilaj hokoj
volvomaŝinoj por cirkloj el plata kaj fasona fero
Kartontondiloj

Eksporto en la tutan mondon · Korespondado: ĉeĥa
esperanta, angla, franca, germana, hispana, itala

Fondita 1777

J. DEMARTINI

PRAHA III./73

(Ĉeĥoslovakio)

Fabriko de tualetaj sapoj kaj parfumerio.
 Eksporto al ĉiuj landoj, kontraŭ antaŭa pago ĉe la
 transdono de ekspeddokumentoj; prezaro
 sendata laŭ deziro

VAGHINAK SARKISJAN

SULTANABAD-ARAK

(PERSIO)

★

DEZIRAS KORESPONDADI PRI PERSAJ TAPIŜOJ
 KAJ TAPIŜKOMERCO / NEPRE RESPONDAS

“Ora et Labora”

(Preĝu kaj Laboru)

Internacia Instituto por Katolika Propagando.

Fondita dum la jaro 1905^a en la Pontifika Seminaria
 Universitato de Sevilla (Hispanio) kaj benita de la
 Romaj Pontifikoj: Pio X, Benedikto XV kaj Pio XI.

Ĝi iniciatas la feston solenigitan ĉiujare en la tuta
 mondo, titolita: “TAGO DE LA KATOLIKA GAZETARO”.

Iniciatinto kaj Direktoro:

Mons^o Ildefonso Montero Diaz.

Adreso de la Centra Oficejo:

Apariĝado de Correos n° 84, Sevilla
 (Hispanio)
Esperanta Fako.

Bank-institutoj, bankistoj, komercistoj de la tuta mondo

kiuj interrilatas kun la Liberurbo Danzig
 uzas niajn servojn por enkasigi monon
 kontraŭ kambioj, komercaĵoj ktp. ktp.

Danziger Sparkassen-Aktien-Verein

Bankejo en Danzig, Liberurbo

Plej malnova moninstituto / Fondita 1821
 Rekomendata per la Danziga Esp.-Asocio
 Korespondas en Esperanto
 Entrepreno aliĝinta al UEA.

DOKTORO ROCA

Apoteko, Ortopedio, Parfumejo "La ruĝa Kruco"

GERONA (HISPANIO)

Poŝta Fako (Apartado) 8, Urba Telefono 135

Laboratorio farmacia por preparado en Hispanlando de eksterlandaj farmaciaj specialaĵoj konforme al la regularo de la 6 Marto 1919. Ĉi tiu firmo fondita en 1850 pritraktas ĉiajn specialaĵojn pri farmacia ortopedia kaj parfuma industrioj

Konsignacio · Reprezentado
Komisio · Importado · Eksportado

BUBO AŬ BUBINO?

Gravedaj patrinoj, konigu la naskiĝdatojn de via patrino, de vi, de viaj gefratoj, kaj la daton de via lasta menstruacio / Se vi jam havis bubon aŭ bubinon, diru post kiu menstruacio. Mi senpage konigos al vi la SEKSON de la infano, kiun vi naskos.

Voûte, 77 bis rue Sébastopol, Lyon

(El Franclando, aldonu du poŝtmarkojn da 0.25 fr. fr.; el aliaj landoj, aldonu internacian poŝtmandaton da 2,00 fr. fr.)

Mouchel-Hennebique Armifbetono

Pli ol 40 000 pontoj, akvujoj, akvorezervejoj, gren-kaj karbokestaregoj, kajoj, varfoj, havenaj digoĵoj, domoj, fabrikejoj, magazenejoj, hospitaloj, kolegioj, lernejoj stacidomoj, vagon-kaj aŭtomobiltenejoj, ŝipoj, ŝipetoj, boatoj ktp. sukcese konstruitaj ĉiulande dum la lastaj 30 jaroj laŭ la desegnoj de la mondkonataj kaj kunligitaj firmoj

Mouchel-Hennebique
Sin turni al Sro Inĝeniero T. J. Guéritte

Direktoro de L. G. Mouchel & Partners Ltd.
38 Victoria Street, London S. W. 1, Anglujo

HELICAL BAR & ENGINEERING Co., Ltd.

72 Victoria Street, London SW 1

Anglujo

AĈETAS KAJ VENDAS ĈIUJN
KONSTRUAJN MATERIALOJN
MAŜINOJN kaj MAŜINAROJN

La Oficiala kaj Internacia Komerca Foiro de Bruselo

organizata de la Urba Administracio Bruselo kun la alta protektado de L. M. la Reĝo kaj la helpo de la Registaro okazas ĉiujare dum la monato Aprilo, en la halegoj kaj ĝardenegoj de la Palaco "Cinquantenaire". La Komerca Foiro de Bruselo estas la plej efika Borsoro por la tutmonda komerco. La 5^a Komerca Foiro kunigis 2776 partoprenantojn, inter kiuj 916 fremdaj, el 24 nacioj; ili okupis 32000 m²

da ekspozicia surfaco. Vizitis la 5^{an} foiron: 425 000 komercistoj kaj industriistoj aĉetantoj, belgaj kaj alilandaj. Oficejo por loĝado en hoteloj kaj privataj domoj funkciadas senpage por la vizitantoj.

La Belgaj Fervojoj eldonas 5- kaj 15-tagaĵajn abonojn, uzeblaj sur la tuta fervojararo; ĝi konsentas dum la Foiro rabaton de 25% sur la prezo de 2^a kaj 3^a klasaj biletoj, al la anoj de Societoj, grupoj kaj Komercasj Ĉambroj aŭ sindikataj unuigoj, kiuj vojaĝas 10 ope minimume. Donas ĉiajn informojn pri la Belga Specimena Foiro kaj akceptas aligojn: La Foira Administracio, 19 Grand'Place, Bruselo, kaj la konsularaj agentoj de Belgujo en aliaj landoj.

Grandaj Esperantaj Apoteko kaj Drogejo

GEORGO MANIDIS

Farmaciisto - Ĥemiisto

SAMOS-VATHY (GREKUJO)

Akceptas reprezentadon de ĉia fremda specialaĵo

J. ÁLVAREZ PÉREZ

Este 15 No. 3, Caracas (Venezuelo)

Deziras reprezentadi firmojn eksportistajn
kaj vendi komisiĝe ĉiuspecajn komercaĵojn

Oni korespondas hispane, esperante kaj angle

INTERŜANĜADO DE POŜTMARKOJ

Ni bezonas bonajn uzitajn pm. de ĉiuj landoj, kaj interŝanĝe sendos samvalorajn pm. de anglaj kolonioj kaj aliaj landoj. Precipe ni bezonas nove eldonitajn pm. (uzitajn) kaj maloftaĵojn. Ni ne respondas al senvaloraj sendaĵoj, sed aliaj ricevos tujan respondon.

Esperanto korespondata.

**A. T. ROFF & KIO., 32, PARADISE ST.,
BIRMINGHAM, ANGLUJO**

Julius Bogusch G. m. b. H.

poŝtfolio 175 **Danzig** poŝtfolio 175

**Pogranda - Fabrikado - Eksporto
de ĉiuspecaj parolad - aparatoj.
Ni petas pri demandoj je esperan-
taj platoj por parolad - aparatoj.**

Telegramadreso: Freistaatgrossist
Telegrafa ŝlosilo: Rudolf Mosse Code

Amer. Wonder Scouring Mit. (Mirinda Amer. Frotpuriga duonganteto) Ŝparegilo de tempo kaj laboro! Ĉar, aŭ kun- aŭ sen-sapo, ĝi purigas ĉiujn kuirigilojn, ĉu grase, brilete, ie malpurigite, ĉu metala, fajenca, vitra, ligna. Frotas kaj purigas terpomojn, karotojn sen perdo de nutra parto. Taŭga por ĉiuj. Bonega por donacoj! Unu ekz. po \$0.25 afrankite. Po 5 por \$1.00, ni vin anigos en nia "Korespondaj Sekretariaj Kluboĵoj kun instruo pri skribado de komisiistaj leteroj (Devus alvenigi al vi multajn dolarojn rekompence!)

THE SEBBENS CO., 11 Vine St., WORCESTER, Mass. U. S. A.

BELL BROS (BIRMINGHAM) Ltd.

136, HIGHGATE ROAD, BIRMINGHAM, ANGLUJO

**Fabrikistoj
de ladaĵ Artikloj**

Produktaĵoj: aŭtomobilaj kotsirmiloj, aŭto-
ciklaj akcesoraĵoj, artikoloj ĉiuspecaj el
lado, kuiriloj, laktegujoj, karbujoj, koviloj,
ventoliloj, senpolvigaj aparatoj, ladaĵ
artikloj por la armeo

Viaj informpetoj ricevos tujan atenton

ESPERANTO KORESPONDATA!**NE FORGESU**OKAZE DE DEMANDO, RILATI AL LA JAR-
LIBRO 1925 DE L'ESPERANTO-MOVADO!**GESSWEIN & SCHNEIDER**

Lignolaboraĵoj

CANNSTATT a. N. (Germanio)

Fabrikado de ĉiaj lignoskulptaj laboraĵoj veraj intarsioj, mozaik-
bordaĵoj. Lignaj ŝlosilujoj laŭ propraj kaj alsendataj desegnoj,
por la tuta mebloindustrio.

C. A. Scholtz, Matejovce

Ĉeĥoslovakio

**Fabrikejo de strigiloj kaj metalaĵoj, stano,
zinko / Stamp- kaj emajllaborejo.**

Produktaĵoj: Kuireja ilaro; emajlita, stanita, zinkita, lakita.
Artikloj el lado: Raspiloj, raspmaŝinoj, kafofiltriloj.
Poluritaj kaldronoj, potoj kaj kaseroloj. Strigiloj por
ĉevaloj kaj bovoj; stanitaj, zinkitaj, lakitaj. Kaldronoj por
transporto de lakto; stanita, sen kunfanda linio, 8-50 litroj.

Aŭtogena fandado, kaj tranĉado. Kampokulturaj ilo.

Armea kuirkaldronoj kaj manĝilaro.

CARITAS-ELDONEJO**Freiburg i. Br. (Germanio)**

(Fako de la Germana "Caritas" Unuiĝo.)

Prizorgo de ĉiuj mendoj pri libroj vendataj en Germanio.
Multnombraj propraj eldonaĵoj. Speciale rekomendinda: La
jubilea verko de l'Germana Caritas Unuiĝo, la duvoluma
"Geschichte der Caritas" (Historio de la Caritas)
de Profesoro Dr^o W. Liese, Freiburg i. Br.

Prezo por la 2 volumoj Kartonita: Bindita:

En Germanio	10 Ormk.	12 Ormk.
Aŭstrio	160 000 Kr.	200 000 Kr.
Svislando	12 Fr.	15 Fr.
Nederlando	6 Gld.	7 Gld.
Nordameriko	3 Dol.	4 Dol.

“MELARTOS”

Pardubice-a fabriko de mielkukoj, s. k. l. g.
 en **PARDUBICE** (Ĉeĥoslovakio)
 Telefono: N-ro 16 — Telegramadreso: Melartos, Pardubice
 Fabrikado de marcipanoj, biskvitoj kaj diversspecaj sukeraĵetoj.
 Specialaĵoj: kuirejaj mielkukoj “Abelo” kaj “Stelo”
 Bonfamaj produktoj

Por rapida resanigo ĉe multspecaj

MALSANOJ de la HAŬTO

Likeno, Ekzemo, Herpes, Akneo, Psoriasis, Frostoŝveloj, ktp.

mirige efikas la ŝmiraja pomado

ARGÉINE

(elp.: arjein)

Laboratorio kaj Apoteko: **C. ROUSSEAU**

Ka R^o Seine 9766. 4 place de la République,

LEVALLOIS-PERRET (SEINE) FRANCL.

Afrankita sendo: enlanden, 4.50 fr. fr.; eksterlanden 5 fr. fr.

SUKERAĴOJ

speciale esperantaj kaj enpakitaj en papero kun verda kvinpinto kaj kun diversaj esperantaj surskriboj estas riceveblaj kaj mendeblaj ĉe la firmo: Gruber és Böhms, Pécs, Király str. 8 (Hungarujo)

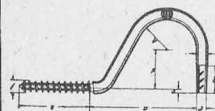
RILATU

ĈE DEMANDO K. T. P. AL LA JARLIBRO 1925
 DE L'ESPERANTO-MOVADO.

ESPERANTISTOJ!

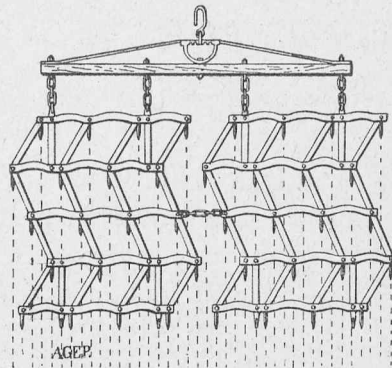
Skribante al anoncanta entrepreno, ĉiam menciu:
 “Laŭ anonco en la Jarlibro 1925 de l'Esperanto-Movado”

VI REKTE HELPOS AL NIA AFERO!

**Izolator-
 apogiloj
 Maŝinoj por
 agrikulturo
 kaj
 rezervo-partoj.**

Pogranda fabrikado
 kaj eksporto.

**AGEP, Horrem, Bez. Köln 6,
 Germanio.**

KOPISTA & DUBSKÝ

PRAHA-NUSLE 508

(Ĉeĥoslovakio)

fabriko de poŝhorloĝaj kaj facetitaj vitroj, liveras poŝhorloĝajn vitrojn de ĉiu speco kaj grandeco, ankaŭ vitrojn por bracelehorloĝoj.

MORAVIA LANDA INSTITUTO POR EDUKO DE NEVIDULOJ en BRNO (Ĉeĥoslovakio). — Fabrikas brosojn kaj korbajojn, presas braille-literajn librojn kaj muziknotojn, kies listo kaj prezo estas laŭ deziro sendataj. La geedukatoj scias esperanton kaj volas korespondi tutmonde en lingvoj ĉeĥa, germana, hungara, esperanta, angla, franca, hispana, rusa ktp. Telefono nro 798 aŭ 365. Adreso: MORAVSKÝ ZEMSKÝ ÚSTAV PRO VÝCHOVU NEVIDOMÝCH BRNO, Černá Pole, Ĉeĥoslovakio.

KOMERCAGENTO KAJ REKLAMISTO

deziras la reprezentadon de pliaj bonekonataj Firmoj. Komercistoj kaj Industriistoj, kiuj bezonas interrilatojn en Britlando, solagente aŭ proprakonte. Oleoj, Norvegaj Fiŝfarunoj kaj Guanoj, Alumetoj k. t. p. Skribu al

ALBERT E. HEPTON, 3 PROSPECT STREET, HULL

FOIROJ KAJ KOMERCISTOJ

1°) Teksado: ŝtalbobenoj nedetrueblaj, patentoj Gavillet anoncintaj; maŝinoj; pied-subtenilo (rektiga senmetala aparato) por fuŝformitaj piedoj; ĝi forigas la kruelegajn dolorojn estigitaj de piedaj kornaĵoj, kaloj, ktp., kaj la formdifektaĵojn de la piedvestoj; nova agrabla vivo! 2°) Agentejo por reprezentado en standoj por vendo kaj aĉeto ĉe foiroj kaj internaciaj ekspozicioj, por import- kaj eksportartikloj ĉiulandaj. 3°) Oficejo por maŝinskribado kaj tradukoj; liveranto de kontartikloj kaj instrulibroj. Sin turni al: S^{ro} ED. GAVILLET, 18 Strehlgasse, Zürich (Svislando).

“Schweiklberger Geist”

estas bonega, rapidefika, nervofortiga naturkuracilo, familia rimedo, preparita de benediktanaj misiistoj. Elprovita prescipe ĉe ĉiuj statoj de senfortiĝo, naŭzo, kormalforteco, stomakdoloroj, malbona diĝesto, mallakso, kapdoloroj, koliko, gripo. Kelkaj gutoj prenitaj sur sukero tuj efikas. Krome uzu ĝin ekstere ĉe doloroj en vizaĝo, reŭmatismo, malvarmumo, artrito, dentdoloroj, lomete frotu per ĝi kaj vi pliboniĝos. Aprobaj atestoj venis sennombre de kuracistoj kaj uzintoj. Prezo: 1 provokesto kun 10 boteloj kostas 10 Markojn, por abonantoj de “ESPERANTO” afrankite.

Mendu tuj direkte ĉe

Missionskloster Schweiklberg

apud Vilshoven a. Donau (Niederbayern, German.)

DELIKATA FRANCA VINO GRAND VIN DE CHATEAU POUJEAUX

PIERRE MARLY
VINBERKULTURISTO
MOULIS-MÉDOC
(GIRONDE-FRANCLANDO)

REKTA SENDO DE L'PRODUKTANTO AL LA
KONSUMENTO / RIPREZENTANTOJ PETATAJ

Johano Stamatakis

Samos-Vafy (Grekujo)

Multjara sperta cigaredfabrikanto

Li havigas detale kaj pogrande la plej bongustajn cigaredojn de Grekujo, kaj akceptas makleradon por la plej famaj tabakoj de tuta Greklando.

ESPERANTISTOJ!

Skribante al anoncanta entrepreno, ĉiam menciui:

“Laŭ anonco en la Jarlibro 1925 de l'Esperanto-Movado”

VI REKTE HELPOS AL NIA AFERO!

F. S. HILDITCH

22 Grays Inn Rd.

LONDON W. C. 1

Import- kaj eksport-Komercisto por ĉiuspecoj de novaĵoj. Oni deziras elekti Solagentojn en ĉiuj landoj, kaj oni deziras akcepti Solagentecojn de ĉiuj landoj.

BULGARIO

Komerca firmao

Fratoj M. Tekelievi-Kirĝali

Komercas kun krudaj feloj: brutaj, ŝafaj, ŝafidaj, kapraj, kapridaj; ankaŭ kun sovaĝaj feloj: lutraj potoraj, melaj, leporaj, lupaj, sovaĝkataj k. t. p.

Kaj ankaŭ kun kukurba semo, tabaka semo kaj greno

SKLÁŘSKÝ ÚSTAV

v HRADCI KRÁLOVÉ (Ĉeĥoslovakio)

prizorgas ofertojn pri ĉiuspecaj vitraj fabrikaĵoj ĉeĥoslovakaj kaj estos tre dankema al tiuj esperantistoj, kiuj kolektos kaj sendos kontraŭ repago de elspezoj la prospektojn kaj broŝurojn rilatantajn al la vitro-industrio (Prezaroj, katalogoj, jaraj raportoĵoj de fakaj lernejoj, ktp. en ĉiaj lingvoj). Oni korespondas esperante!

RILATU

ĈE DEMANDO K. T. P. AL LA JARLIBRO 1925
DE L'ESPERANTO-MOVADO.

Esperanto

korespondata

J. ESTOUR Fabrikagento

por vendado pogranda de "Kolumŝirmaĵoj Jersey" ŝaloj, "Milano"- kaj „Jersey" teksaĵoj.

Silkaj Kapretoj

Deziras interrilatiĝi kun fabrikoj kiuj teksas artiklojn por la samspeca Klientaro.

1 bis Rue des coutures St. Gervais, PARIS, III

*Ludilojn kaj
ornamobjektojn el ligno, pentritajn liveras*

Karel Blank, Usti n/Orl.IV.

Ĉeĥoslovakio

Sinjoraj VESTOJ kaj DRAPOJ ĉiuspecaj

PLOUSSU

Delegito de UEA. 6 Rue Lafayette
GRENOBLE (FRANCUJO)

DRAPOJ el KAMELHAROJ

La plej VARMAJ kaj KOMFORTAJ ĉar kvankam
NEMALSEKEBLAJ la aero ilin TRAPENETRAS

“JUNO”

Instituto por havigo de sekretaj privataj informoj el ĉiuj landoj.

**Juno-Institut, Rhabanusstr. 23
Mainz, Germanio**

FR. VIKTORIN

SEMOJ KAJ FLORBULBOJ POGRANDE

Importo - Eksporto

Hradec Králové, Ĉeĥoslovakio

Esperanto korespondata - Postulu prezaron

Tra la tuta mondo ĉiuj povas esti kontuloj de

Internacia Banko “Ognissanti”

Piazza S. M. in Campo 1, Firenze (3)

Petu la regularon

Atentu vinkomercistoj!

Plej bona okazo por ĉiuj vinkomercistoj estas, sin turni al vinkomercisto

Mate V. Jasprića, Janjina, Dalmacio, Jugoslavio

Kie oni povas ricevi bezonatajn informojn pri vino de ĉia kvalito.

Nenia resaniĝo — nenia pago!

ASTMULOJ!

Pli ol 20 000 suferintoj pro astmo kronika, bronka, nerva,
estas tute aŭ parte resanigitaj pere de

VIVAMOL (antaŭe Vixol)

Tiu elpensajo de nia samideano E. Ĉefeĉ estas kuracilo plej
taŭga por ĉiuj astmuloj. Ĝi enhavas nenan drogon danĝeran.

Senpaga trisemajna provado:

ONI BEZONAS AGENTOJN

Petu broŝuron de

VIVAMOL, Ltd., III, Gt. Portland St., London, W. I.

A. VILLAFRANCA

Str. Cerrito 590, Buenos Aires (Argentino)

Artaj Vitraĵoj

Religiaj kaj Profanaj

*

Importo de vitroj kaj vitriĝeblaj emajloj

J. F. KÖNIG

Tajloro

*Vestaĵoj por sinjorinoj kaj sinjoroj*van Merlenstraat 71
Telefono: 31893's GRAVENHAGE
(Nederlando)

O n i k o r e s p o n d a s e n E s p e r a n t o !

Se vi interesiĝas pri Balkano, Se vi interesiĝas pri la „Verda Semajno” kaj ĝiaj sukcesoj, Se vi deziras scii kiel la esperanta movado en Bulgario fariĝas jam popola movado, legu:

BULGARA ESPERANTISTO - n

organo de Bulgara Esperantista Societo.

Jarabono, komence de septembro, 50 bulg. levoj aŭ egalvaloro
(2 sv. fr.)**Adreso: Sofia, str. “Car Boris”, 69.****Krimmitschauer Maschinenfabrik**Maŝinfabriko en Krimmitschau, Sa. Germanio
liveras atestite en plej bona plenumo:

vapor-maŝinojn plej modernajn por ĉiuj premoj kaj laborpovoj,
movilmaŝino-erojn plej modernajn, altpremo-decentrokur-pumpilojn
plej modernajn, kompresorojn plej modernajn, prilaborad-maŝinojn
plej modernajn por felpreparadoj. — Eksportas ĉiulanden!

KIE VI AĈETU? Ĉe entrepreno kompreneble kiu subtenas la movadon! Tiajn vi trovos en la jarlibro kaj skribante, **MENCIU ĜIN!**

TRIA PARTO.

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO.**Centra Organizo de UEA.***Honora Prezidanto de UEA:*EDUARD STETTLER, 16 Bundesgasse, *Bern*, Svislando.*Prezidanto de UEA:*D^{ro} EDMOND PRIVAT, 2 Chemin de Roches, *Genève*, Svislando.*Vicprezidanto de UEA:*W. M. PAGE, 31 Queen Street, *Edinburgh*, Skotlando.**Komisiono.**Sroj P. BLAISE, B. P. BOUVIER, M. GÉNÉRMONT, D^{ro} EDM. PRIVAT,
F. ROCKMANN.**Komitato.**

P. BLAISE, 10 Castle Way, Tudor Estate, *Hanworth*, Midd- Britl.
Sino L. BLICHER, Bredgade 63, *Köbenhavn A III*, Danmarko.
PAUL BOUVIER, Boulevard des Tranchées 14, *Genève*, Svislando.
A. CARLES, Ave. Maréchal Foch 119, *Béziers*, Hérault, Franclando.
PRO D^{ro} JOH. DIETTERLE, Seumstrasse 10, *Leipzig-Schl.*, German.
HENRIKO FIŠER, Alea Suter 19, *Bucuresti*, Rumanio.
CH. H. EDMONDS, 21 Russelcroft Rd., *Welwyn Garden City*, Herts. Angl.
M. GÉNÉRMONT, 11 Square de la République, *Moulin-sur-Allier*, France.
R. HROMADA, 333 Sochařská, *Praha VII*, Ĉeĥoslovakio.
J. R. G. ISBRÜCKER, v. Beverningkstraat 10, *den Haag*, Nederlando.
J. KARSCH, Dresdner Strasse 60, *Weixdorf-Lausa*, Sachsen, Germanio.
P. LINARES, Hinto San Basilio, *Cordoba*, Hispanio.
D^{ro} DUŠAN MARUZZI, Jezuitska ul. 1, *Zagreb*, Sudslavio.
PAUL MEDEM, Smelju g-vé 12, *Kaŭnas*, Litovio. [† Jan. 1925.]
ST. MINKOV, École mécanicotechnique, 77 Niška ulica, *Sofia*, Bulgario.
W. M. PAGE, 31 Queen street, *Edinburgh*, Skotlando.
D. E. PARRISH, 1011 Elmwood Ave, *Buffalo*, N. Y. Usono.
HENRI PETIAU, 60 Boulevard St. Liévin, *Gand*, Belglando.

D^{ro} EDM. PRIVAT, 2 Chemin de Roches, *Genève*, Svislando.
 F. ROCKMANN, Otto-von-Gericke-Strasse 61, *Magdeburg*, Germanio.
 GUSTAV SCHOLZE, Klotildenstrasse 6-II, *Reichenberg*, Ĉeĥoslovakio.
 V. SETÄLÄ, Fredrikinkatu 71—23, *Helsinki*, Finnlando.
 D^{ro} A. STAMATIADIS, *Samos-Vathy*, Greklando.
 ST. SZABUNIEVICZ, Poŝtkesto 663, *Moskva*, Ruslando.
 A. TELLINI, 5-II Via de Gombruti, *Bologna*, Italio.

Internacia Esperanto-Oficejo.

(Bureau International de l'Esperanto — Internationales Esperanto-Amt.)

Centra Oficejo de UEA.

12 Boulevard du Théâtre, Genève.

Telefono: Stand 336. — Svisa Poŝtĉeka konto: I. 2310. — Banko:
 Société de Banque Suisse (Schweizerischer Bankverein), Genève.
 Fremdaj poŝtĉekkontoj: Aŭstria: Konto 105439, Postsparkassenamt
 Wien; Ĉeĥa: 79 236, Praha; Germana: 908 50, Frankfurt a. M.;
 Pola: Warszawa 190 576.

Direktoro: HANS JAKOB. (Privata adreso: 7 rue de la Dôle,
 Genève; Tel. Montblanc 4876.)

Korespondado: Fino JOSEPHINE DAMON-PICHAT.

Administrado: ALBERT GEISSLER, Fino ELISABETH DAMON-PICHAT,
 Fino ROSA KOCHERHANS.

La oficejo estas vizitebla ĉiun labortagon de 9—18 horo, escepte
 sabaton posttagmeze. Vizitantoj uzu la tramlinion 3 de la stacidomo
 ĝis Place Neuve (Granda Teatro).

Honoraj Membroj.

Generalo H. SÉBERT. Fondinto de la Esperantista Centra Oficejo; membro
 de l'“*Institut de France*”.

S^{ro} JUSTIN GODART, Franca ministro de laboro.

S^{ino} EMILIE HODLER-RUCH, vidvino de Hector Hodler, prezidinto de UEA.

S^{ro} P. BLAISE, komitatano de UEA.

S^{ro} A. CARLES, komitatano de UEA.

S^{ro} F. ROCKMANN, komitatano de UEA.

S^{ro} ST. SZABUNIEVICZ, komitatano de UEA.

S^{ro} PAUL LINARES, komitatano de UEA.

S^{ro} D^{ro} EDM. PRIVAT, Prezidanto de UEA.

Dumvivaj Membroj.

Personoj fariĝintaj Dumvivaj Membroj konforme al la Regularo,
 kiu valoris de 1910 ĝis oktobro 1912. La sep personoj kun * estas
 samtempe Garantiantoj.

Sroj ARAKELOV, J. A., Lozovaja, Ruslando; BÜNEMANN, P., Patras;
 CAMESCASSE, J., Paris; DAINELLI, P., Genova; FASCE, E., Genova;
 FIŠER, A., Leningrad; †FLECK,* FR., München; †FORESTIER,* J.,
 Genève; HIPSLEY, F. W., Wolwerhampton, Staff.; LEWIS, F. H., Gawler;
 LINARES,* P., Cordoba; †MANGELSDORF, H., Magdeburg; MARTINET,
 Paris; S^{ino} MILSOM, Genève; †MUDIE,* H. B., London; †PRIESTMAN,*
 Bradford; †ROUSSEAU, TH., Dijon; SCHULZ, S., Bydgoszcz; SHARPE,*
 Torquay; STOJAN, P., Genève; STROMBOLI, A., Genova; VAUGHAN, R.,
 Sandakan, B. N. Borneo.

Listo de la Garantiantoj.

Garantia Kapitalo: Unua serio.

AAE, S., Horsens, Danmarko. — ALKSNIS, J., Leepaja, Latvio. —
 ALEMAN, RUIZ, Habana. — DE ALLENDE, V. O., Bilbao. — ALONSO, S. M.,
 Madrid. — ALTENSTADT, G., Steyregg, Aŭstrio. — AMUNDSEN, J. (Fino),
 Kristiania. — ARNHOLD, H. (D^{ro}), Dresden. — BABCOCK, A. H., San Francisco.
 — BAQUET, J., Pihen, Francio. — BARNES, C. E., Brackley, Angl. —
 BARTHOLOMEW, A. M. (Fino), Letchworth, Angl. — BARTHOLOMEW, E. M.
 (Fino), Letchworth, Angl. — W. BAYES, Leicester, Angl. — BEVAN; W.,
 Seacombe, Angl. — †BICKNELL, CLARENCE, Bordighera, Italio. — BLACKETT,
 E. R., Bath, Angl. — BLICHER, L. (Sino), København. — BONNIER,
 M., Lyon. — Bostona Esperanto-Asocio, Boston. — BOON, N. (Fino),
 s'Gravenhage. — BREDALL, J., Croydon, Angl. — BRUNET, C.,
 Bordeaux. — BUCHANAN, G. D., Glasgow. — BÜNEMANN, O., Ham-
 burg. — BURET, Pussay, Francio. — BUŠUJEV, J. A., Moskvo. —
 CAMESCASSE, J., Paris. — CAMUFFO, A., Trieste. — CARLES, A., Béziers,
 Francio. — CARTER, R., Brooklyn. — CHANDELLIER, C., Troyes, Francio.
 — CHILARD, L., Versailles, Francio. — CHRISTEN, A., New York. —
 CLARK, G., Wynberg, Suda Afriko. — †COHENDY, E., Lyon. — COTÉ, G.,
 Utrecht. — COTTRELL, F. G., Washington. — COXE, H., Batheaston,
 Angl. — DALMAU, D. J., Barcelona. — DAINGERFIELD, San Francisco.
 — DELANOUÉ, G., Paris. — DIDRICHSON, V., Odessa. — DIETL, Graz,
 Aŭstrio. — DINSLAGE, J. F., London. — DONKER, H. S., Amsterdam.
 — DORÉ, F., Troyes, Francio. — DORÉ, L. (Sino). — EHNIS, E.,
 Mexico. — ELTEN, E., Hildesheim, Germanio, (2). — ETARD, J., Rouen.
 — FAIRMAN, C. A., London. — FALLEK, E., Paris. — FARGES, A.

(Sino), Lyon. — FARMER, H. F. S., Woodford, Angl. — † FINHOLDT, J. (Fino), Kristiania. — † FLECK, F., München. — FRÉCHET, M., Francio. — † FORESTIER, J., Genève. — FRENCKELL, K. v., Dresden. — FROST, C., Los Angeles, Usono. — GABERT, E., St Etienne, Francio. — GALE, W. A., Southwick, Angl. — GANDELL, F. P., London. — † GIERSBERG, D^{ro}, Berlin. — GIESELER, W., Berlin-Weissensee. — GILLETT, M. C. (Sino), Banbury, Angl. — GOEDECKE, A. (D^{ro}), Sönderborg. — GOEMANS, H., Konstantinopolo. — GOODLIFFE, F., Letchworth, Angl. — GOUCHON, M., Lyon. — † GRAEGER, O., Magdeburg. — GRINEVA, A. M., Staročerkask, Rusio. — HARRIS, W. H., Ystradgynlais, Angl. — HAY, A., Wallasey, Angl. — HECHTL, J., München. — HERLEMONT, H., Paris. — HETZEL, H. V., Philadelphia. — HILDING, G., Hartford, Usono. — HIRZEL, F., Zürich. — † HODLER, H., Genève. — HOLMES, J. D., Bradford. — HUTTIN, H., Bourg, Francio. — INDRA, T., Riga. — ISRAELSEN, M., Haderslev, Danio. — ISTELE, L., Wiesbaden. — JAZDANI, A., Teheran. — JOHNSON, E., Portsmouth. — JONIDES, C. A., Hove, Angl. — KAWEKI, W., Danzig. — KOCH, A., Warszawa. — KOPOSOV, V. A., Simbirsk, Rusio. — KRASSOVSKIJ, N. B., Ufa, Rusio. — KRESTANOF, I., Pirdop. — v. D. LAARSCHOT, E. J. M., Bussum, Nederlando. — LAGESTE, F., Dax, Francio. — LAHENS, Paris. — LEROUQUIER, H., Lyon. — † LETORD, Ain-Sefra, Alĝerio. — LHERMITTE, J., Paris. — LINARES, P., Cordoba, Hispanio. — † LOCHHEAD, J. F., Baden, Svislando. — LUCAS, F., Bad Homburg, Germanio. — LUKAŠ, M., Jilemnice, Ĉeĥoslovakio. — MAC CALLUM, R. B., Paisley, Skotlando. — MACLEAN, N., Aguilas, Hispanio. — MADLENER, H., Nürnberg. — MAKSIMOV, Kutais, Georgio. — MALLET, E., Riva San Vitale, Svislando. — MARAURY, R., Salamanca, Hispanio. — MARCHAND, W., Boston. — MARRIOT, R., Ashton o. M. — MARSEILLE, Ch., Paris. — MASKE, R., Poznań. — DA MAYA, E., Lisboa. — MAZZUCONI, A., Buenos-Aires. — MEGAHY, B. P., Preston, Angl. — MILNER, M. E., Leek, Angl. — MOODY, R. H., Leeds, Angl. — † MOSCHELES, F., London. — MOSER, F., Rüegsau, Svislando. — MOUTINHO, A., Meda, Portugalio. — † MUDIE, H. BOLINGBROKE, London. — MULERT, A., Zweibrücken, Germanio. — NEWCOMB, L. F., Cochrane, Kanado. — NIX, J. P., Romsey, Angl. — Norvega Esp. Ligo, Kristiania. — NOWELL, H. N., Northwich, Angl. — D'OLIVEIRA MARQUES, F., Para, Brazilo. — OMLOR, A., St. Ingbert, Saarlando. — PÄTIÄLÄ, H. J., Tampere, Finnlando. — PARKER, C. H., Auckland, Novzelando. — PECKOVER, P. H. (Fino), Wisbech, Angl. — PEDRAZZINI, S., Locarno, Svislando. — PETIT, L. (Sino), Dijon. — PHILIPPS, E. G., London. — PINAGEL, V., Aachen, Germanio. — PINO, A., Valencia. — † PITT, W., Bath, Anglio. — POENSGEN, H., Lüttringhausen, Rhld., Germanio. — † POINTER, M., St. Neots, Angl. — † POLLEN, J. (D^{ro}), London. — PONCET, L., Lyon. — † PRIESTMAN, A. T., Bradford. — PRINZ, D., Bekkelagshöiden, Norvegio. —

PRIVAT, EDM., D^{ro}, Genève. — RAGNELL, H. (Sino), Luopioinen, Finnlando. — RAVENHART, R., London. — RICHARDSON, A., Washington. — † RIFLING, B., Kristiania. — RISHKOW, N., Totjma, Ruslando. — ROCKMANN, F., Magdeburg. — RODIONOV, A., Baku. — ROLLET DE L'ISLE, Paris. — ROSEBOOM, J. L., Rochester, Usono. — RUMSEY, E. M., Milton, Usono. — SANDELYON, Lyon. — SCHACHT, P., Ĉernauti, Ruman. — SCHIFF, L., Berlin. — SCHILLING, E., (?) — SCHOOF, F., Antwerpen. — Generalo SÉBERT, H., Paris. — Sevilia Esperantista Grupo, Sevilla. — † SHARPE, R. Torquay, Angl. — SHIDANI, B., Teheran. — SILBERNIK, J., New York. — ŠIMONEK, B. R., Chicago. — SING, P. (Sino), Gossau. — SMITH, CLOUGH, J., Folkestone. — VON ŠMURLO, W., Riga. — SNIDER, M. D., Walhonding, Usono. — † SORIANO, T., Sevilla. — † SOULIER, H. (D^{ro}), Lyon. — STECKIEWICZ, Kielce, Pol. — STETTLER, Ed., Bern. — Svisa Esp. Societo, Genève. — SZABUNIEWICZ, S., Moskvo. — † SZENTMARIAY, D., Budapest. — † SZENTMARIAY, Ev. Betegh, Budapest. — TAGLIAFERRI, B., La Plata. — TAMKE, O. (Fino), Agathenburg, Germanio. — TIARD (Sino), Parc St Maur, Francio. — TISSOT-MARTIN, L. (Sino), Basel. — TSUJI, R., Nishinarigun, Japanio. — VERMAAS, B. J., Rotterdam. — VÖRÖS, C. (D^{ro}), Budapest. — WALDMANN, A., Lyon. — WARDEN, J. M., Edinburgh. — † WENGLER, E., Berlin. — † WILSON, J., Leek, Angl. — † WOHLGRATH, F., Genève. — ZÜNDEL, M. (Fino), Bern.

Dua serio.

BÜNEMANN, E. (Sino), Hamburg. — ODIORNE GLEASON, Worcester, Usono. — TAYLOR, CHAS S., Haverford, Usono. — GILA, CARLO, Locarno, Svislando. — ROSCOE, NORMAN K., Tòkio. — ALLAN, TOM S., Montreal, Kanado. — GRÜNTAL, JOHANNES, Hapsal, Estonio. — CLEGG, ROBERT I., Chicago, USA. — CATHER, C. M., Port Said. — HUYSMAN, J. J. W., Nederlando. — CHITTY, WILFRED, Dover. — CROWLEY, R. H., Welwyn Garden City, Angl. — YOUNG, EARLE A., Balboa Heights, Panamo. — VINZENT, S. A., San Francisco, Cal. Usono. — BENSĀHAR, JAKOB, Vilkaviškis, Litovio. — HAMMER, HERBERT, Zürich, Svislando. — MORRIS, Sino D. H., New York, Usono. — BIERHOFF, FRIEDRICH, Blumenau, Brazil. — IRELAND, Fino E., Hove, Angl. — PARRY, W. E., Hove, Angl.

Teritoria Organizo de UEA.

Pri la celo de "Teritorio de UEA" kaj la tasko de Ĉefdelegito vidu Art. 25—30 de la Statuto.

London. Ĉefdelegito: PHILIPP KAY, 8 Craven Walk N. 16. Anstataŭanto: JOHN BREDALL, 3 Birdhurst Road, Croydon. Sekr.: HARRY A. EPTON, British Esperanto Association, 17 Hart Street W. C. 1. Amplekso: "Granda Londono" laŭ la limoj de la poŝta administracio.

Sudorienta Francio. Ĉefdel.: EUGÈNE GABERT, 29 rue Claude Delarosa, Saint-Etienne. Vicĉefdel.: LOUIS PONCET, 30 Rue Ferrandière, Lyon (Poŝtĉeka konto: 5467). Amplekso: Departementoj: Ain, Rhône, Loire, Haute-Loire, Ardèche, Drôme, Hautes-Alpes, Isère, Savoie, Haute-Savoie. Provizore: Vaucluse, Bouches du Rhône, Var, Basses-Alpes, Alpes-Maritimes, Saône et Loire, Jura, Doubs, Haute-Saône, Côte d'Or.

Finnlando. Ĉefdel.: VILHO SETÄLÄ, Fredrikinkatu 71—23, Helsinki

Hungario. Ĉefdel.: PAULO BALKANYI, 15/II Hajos utca, Budapest VI.

Rumanio. Ĉefdel.: (Vakas)

Japanlando. Ĉefdel.: MORIZO GA, 16/V Kitamachi-Aojama, Tokio.

Kanado. Ĉefdel.: TOM S. ALLAN, 91 Prud'homme Avenue N. D. G. Montreal.

Okcidenta Usono. Ĉefdel.: A. S. VINZENT, 400 California Street, Bank of California, San Francisco (Cal.). Amplekso: "West of Rocky Mountains" t. e. la ŝtatoj California, Washington, Oregon, Idaho, Nevada, Utah kaj Arizona.

Estonio. Ĉefdel.: FINO HELMI DRESEN, Postkast 6 Tallinn.

Paris. Ĉefdel.: GEORGES DELANOUE, 4 rue Charles Divry, Paris XIV, Amplekso: La urbo Paris kaj la departementoj Seine, Seine-et-Oise, Seine-et-Marne.

Ĉeĥoslovakio. Ĉefdel.: OTTO SKLENČKA, Živnostenská banka, Hradec-Králové, (poŝtĉekkonto Praha 4082, de Živnostenská banka, Hradec-Králové, Telefono Živnostenská banka, Hradec Králové 111). Anst.: JOHANN KLINGER, Bodenbach 742.

Berlin. Ĉefdel.: MAX BLANKENHEIM, Stubenrauchplatz 5, Berlin-Steglitz.

Wien. Ĉefdel.: DR^o EDM. SÖS, Tuchlauben 16, Wien I.

Latvio. Ĉefdel.: TALIVALDO INDRA, Krišjana Barona iela 104, poŝta adreso: Pasta Kaste 475.

Belgio. Ĉefdel.: FRANS SCHOOF, 11 Kleine Hondstraat, Antwerpen.

Centra Franclando. Ĉefdel.: LÉON COURTINAT, 21 rue Vermeuzouze, Clermont-Ferrand, Puy-de-Dôme.

Saarteritorio. ERNST AUGUST OMLOR, Rischbachstrasse 16, St. Ingbert, Saar.

ADRESARO

DE LA DELEGITOJ, VICDELEGITO
KAJ ESPERANTISTAJ GRUPOJ.

Rimarkoj pri la Adresaro.

Tiu ĉi Adresaro estas ordigita ĝis fino de januaro 1925. Por ĉiuj postaj ŝanĝoj aŭ korektoj oni vidu la oficialan gazeton de UEA.

Krom la adresoj de la Delegitoj kaj Vicdelegitoj, ni aldonis noton pri la lokaj Esperantistaj organizaĵoj kun ilia adreso, kunveno kaj laŭeble la tago kaj horo de la kunvenoj. Tiuj informoj estas sendataj pere de la Delegitoj; respondecon pri tiuj informoj ni ne akceptas.

La urbonomoj estas en nacia lingvo, kiel la Delegito nin informis. Kiam la formo de tiu nomo estas malmulte konata eksterlande, ni ankaŭ citis la pli konatan nomon. Ekz.: *Pilsen* (vidu *Plizeŝ*). La landa aparteno de la urboj estas montrita laŭ la informoj senditaj de la koncernaj Delegitoj.

Iafoje ni aldonis, se plia adreso ne estas montrita, la nacilingvan tradukon de la profesio. Ekzemple: *Lernejestro* = maître d'école; *faka instruisto* = odbor. učitel = Fachlehrer k. t. p.

La personoj pretaj preni sur sin la taskon de Delegito en urbo kie UEA ne estas ankoraŭ reprezentata, bonvolu skribi al la Centra Oficejo.

Mallongigoj.

ĈD	= Ĉefdelegito.	L	= lundo.
D	= Delegito.	M	= mardo.
VD	= Vicdelegito.	Mk	= merkredo.
EG	= Esperantista grupo.	Ĵ	= ĵaŭdo.
EO	= Esperanto-oficejo.	V	= vendredo.
Adr.	= adreso.	S	= sabato.
Ejo	= kunveno.	D	= dimanĉo.

La tagoj kaj horoj de la grupo-kunvenoj estas notitaj inter krampoj. Ekz.: (L 20^{1/2}) = kunvenoj ĉiulunde je 20^{1/2} h.

A

- Aachen** (Germanio, Rheinland). 161 000.
[Fondita de la romanoj "Aquisgranum", france Aix la Chapelle. Banloko. Sulfurfontoj. Drapindustrio; Karbo. Teknika Altlernejo.]
D: VICTOR PINAGEL, Lütticher Strasse 38.
- Aalborg** (Danmarko, Jylland). 44 000.
[Ĉefurbo de norda Jutlando; antikva komercloko, jam nomita en 1076. Fabrikado de Portland cemento.] [Koerlundsvvej.]
D: EDVARD ALFRED HANSEN, sveda vickonsulo, Villa "Hjem",
EG: ADR.: FINO KIRSTEN PETERSEN, Louisegade 7.
- Aalsmeer** (Nederlando, Noord Holland). 6560.
[Florkulturado-eksporto. Florigado de siringoj dumvintre. Centro de Mennoanoj; akvoturismo.]
D: D. W. G. KEESSEN, florkulturisto, 't Polderhuys, Stationsweg.
VD: H. A. HOOGERVORST, skribisto, Seringenstraat 6.
EG: "Ĉiam supren". *ADR. EJO:* Ĉe la Del. (ĵ 20 h.)
- Aarhus** (Danmarko, Jylland). 80 000.
[Malnova katedralo; ŝtata biblioteko. Industrio. Margarinofabrikado, malvarmigaj maŝinoj.] [Risskov St.]
D: CARL ADOLPH HVORSLEV, instruisto, Villa "Nordly", Asylvej,
VD: M. PALSBERG, fervojoasistanto, Langelandsgade 4.
EG: "Esperanto-Förening". *ADR.:* Ĉe la VD.
- Aberdeen** (Brit., Skotlando). 165 000.
[Marhaveno. Universitato. Teksa-, fiŝkonserva kaj ŝipkonstrua industrioj.] [stone Place, Woodside.]
D: FINO C. M. MAC KENZIE OGSTON, instruistino, 48, Glad-
- Aberystwyth** (Britlando, Wales). 10 000.
[Marborda banloko, je la okcidenta flanko de la insulo. Universitata kolegio.]
D: JACK EDWARDS, librovendisto, 13, Heol Fawr.
- Abo** (vidu *Turku*).
- Acapulco** (Meksiko, Guerrero). 8000.
[Ĉefa meksika haveno pacifika. Kotono, Kokoso, sesamo.]
D: JOSÉ DE ELEZCANO, komercisto, ĉe firmo Alzuyeta Co.
- Accrington** (Angl., Lancashire). 43 610. [sukeraĵoj.]
[Industrio: kotonteksado, ŝpinoj, maŝinoj, balailoj, brikoj,
D: H. E. ROBERTS, oficisto, 1 Owen Street.
EG: ADR.: Ĉe la Del. *EJO:* Rechabite's Hall, Abbey Street
2a etaĝo (M 19¹/₂ h.)

- Adelaide** (Aŭstralio, South Australia). 225 000.
[Ĉe rivero Torrens. 7 km de l'maro, ĉefurbo de Suda Aŭstralio. Universitato, Sudaŭstr. Instituto, Muzeoj. Haveno Port Adelaide.]
D: W. L. WATERMAN, fervojisto, 26, Henley Street, Torrensville.
- Agram** (vidu *Zagreb*).
- Aguilas** (Hispanio, Murcia). 15 000.
[Haveno ĉe Mediteranea Maro; fandejoj.]
D: NORMAN MACLEAN, komercisto.
- Airdrie** (Skotlando, Lanark). 25 092.
[Karbminejoj. Fer- kaj ŝtalfabrikejoj.]
D: JOHN MONTGOMERY, fervojisto, 77, Chapel Str.
- Aispute** (Latvio). 3500.
D: ADAMS MARKAUS, poŝtoficisto.
- Aiud** (Rumanio, Transilvanio). 8700.
[Ĉe Maros. Centro de reformita eklezio en Transilvanio, seminario. Vinkultura lernejo, frukto- kaj vinberkulturado.]
D: NIKOLA G. MÓCSY, teknika konsilisto, Strada Mihai Viteazu 10.
- Aix la Chapelle** (vidu *Aachen*).
- Ajabe** (Japanio, Kioto-Fu). 10 000.
[Ĉe rivero Vaĉi, proksime al monto Oojejama. Centro de silk-industrio. Centro de spirita movado Oomoto.]
D: SENGECU DEGUĈI, komitatano de Oomoto.
EG: Propaganda Asocio. *EJO kaj ADR.:* Oomoto. (Ĉiutage.)
- Ajtos** (Bulgario, Burgas). 7000.
[Ĉe montaro "Stara-Planina", kvin horoj de "Nigra Maro". Industrio de argilaj ellaboraĵoj.]
D: KONSTANTIN KIPRILOV, gimnazia instruisto.
EG: "Ondo". *ADR.:* V. P. DIMITROV, Ajtos (S 15 h.)
- Alagón** (Hispanio, Zaragoza). 5000.
D: DRº ROQUE LOPE, kuracisto, Mayor 10.
- Alais** (Franclando, Gard). 40 000.
[Vetrofabrikado, forĝejoj; proksime imponaj fer- kaj karbminejoj.]
D: FERNAND LAVAL, komerca riprezentanto, 181 Grand' rue.
EG: "Alesa Grupo". *ADR. kaj EJO:* Ĉe la Del. (S 20 h.)
- Alba-Julia** (Rumanio, Transilvanio). 13 000.
[Ĉefurbo de Transilvanio; sidejo de romkatolika episkopo; kronigurbo de rumanaĵ reĝoj; biblioteko de Batthyany; katedralo el XV^a jarcento.]
D: RUDOLF POSPIŠIL, jura kandidato, Cetatea.

- VD:** FINO MARIA STERNAD, Strada Grigorescu 6.
EG: "Andreo Ĉe". *Adr.:* Fino Jeny Kohn, Str. Libertătu 17.
Ejo: Kalvinana Lernejo (S 20 h.).
- Alicira** (Hispanio, Valencia). 30 000.
 [Ĉe rivero Júcar; 37 km de Valencia. Produktado kaj eksporto de oranĝoj, citronoj, melonoj, rizo, maizo, arahido, terpomoj, legomoj ktp. Bredado de silkraŭpoj.]
D: ANTONIO CARBONELL Y BOSQUE, telegrafoficisto, Telegrafos, Calle de San Roque.
- Aldershot** (Angl., Hampshire). 31 000.
 [Militista ekzercejo. *Fleet:* Lago, vizitata de malsanuloj.]
D: (Vakas)
- Alexandria** (Afriko, Egipto). 550 000.
 [Fondita de Aleksandro la Granda. Ĉefhaveno de Egipto. Ŝiparstacio.]
D: (Vakas)
- Alfeld a. d. Leine** (Germanio, Hannover). 8000. [fabrikejoj.]
 [En la valo de rivero Leine. Komerco de bestaro, botoŝtip-
D: AUGUST KLESPE, vojaĝisto, Gerzen 22.
- Alger** (Afriko, Alĝerio). 172 000.
 [Fortikaĵo. Universitato. Sidejo de episkopo. Grava trafiko kaj komerco kun Marseille.]
D: GILBERT COURJON, industriisto, 19 Bd. Laferrière.
VD: FRANCOIS TOUSSAINT MENDE, inĝeniero, 19 rue Henri Martin.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del.
- Allenstein** (Germanio, Ostpreussen). 40 000.
 [Ĉe rivero Alle. Kastelo de l'ĉeŭtona ordeno. Porinstruistina lernejo, liceo, gimnazio. Brikfarado, fermuldejo.]
D: FRANZ SADRINNA, instruisto, Liebstädter Strasse.
VD: OSKAR WEGNER, konstruestro, Königsstraße 82.
EG: Esp. Unuiĝo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Kronprinz. (1a L ĉiumonate 20 h.).
- Alliance** (Usono, Ohio). 30 000.
D: CHAUNCY CASE, pastro, 1123 N. Union Avenue.
- Aloja** (Latvio, Volmara).
D: ALEKSANDRO ANTONS, instruisto.
- Alsunga** (Latvio, Kurzeme).
D: KRISTS BRUKLIS, instruisto, Alsungas skola c. Alŝvangu.
- Altenburg** (Germanio, Sachsen-Altenburg). 40 000.
 [Kastelo; restoj de monaĥejo fondita 1172 de Frederiko I. Iama sidejo de Imperiaj burgrafoj. — Teknika lernejo.]
D: LINUS LANDMANN, studkonsilisto, Bismarckstr. 17.

- Altona** (Germanio, Schleswig). 186 000.
 [Apud Hamburg. Maŝina, metalaja, fiŝkonserva, tabaka, ŝipa, ŝipkonstrua industrioj.]
D: KARL LIND, instruisto, Holstentwiete 30, Ottensen.
VD: WALTER MEIER, admin. oficisto, Wielandstrasse 10.
EG: "Laborista Grupo". *Adr.:* S^{ro} HERM. THEOBALD, Im Hag 18, A. Steenkamp.
- Aluksne** (Latvio). 2000.
D: ALEKSANDER AISPURIT, direktoro de gimnazio, Vidus skolas.
EG: "Mezlerneja rondeto". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (L Mk J 19 h.).
- Alvarado** (Usono, Alameda County, California).
D: ALBERT NORRIS, poŝtestro.
- Amersfoort** (Nederlando, Utrecht). 31 000.
 [Ĉe rivero Eem. Industrio: Tabako, teksaĵoj.] [straat 12.
D: JACOBUS ANTHONIE AALDERINK, bankoficisto, Nicasius-
EG: Societo Esperantista. *Adr.:* Ĉe la Del.
- Amsterdam** (Nederlando, Noord Holland). 617 000.
 [Ĉefurbo de Nederlando. Granda haveno. Komerco de koloniaj produktaĵoj, tabako, greno, kafo. Komercaĵa borso. Maŝinoj, ŝipa, diamantpolura industrioj. Universitato. Artakademio. Ŝiplernejo. Kolekto de pentraĵoj.]
D: PAUL JAKOBUS BONDIX, librotenisto, Nassaukade 59 II.
EG: Unua Societo Esp. *Adr.:* H. WENSEL, Fagelstraat 79.
 "Laborista Societo Esp." *Adr.:* G. A. SCHEP, J. v. Lennepstraat 246. *Ejo:* Damrak 53 (J 20 h.).
 "L'Oriento". *Adr.:* T. HIDMA, Majubastraat 14. *Ejo:* Exelsior, Kerkstraat 127/129.
- Angers** (Franclando, Maine-et-Loire). 84 000.
 [Kelta fondaĵo. Renesancaj konstruaĵoj. Teksa industrio. Ardezoj.]
D: LOUIS BLOT, fabrikdirektoro, 15 rue Sarret-Terrasse.
EG: *Adr. Ejo:* Ancienne Cour d'Appel, place des Halles (L 20 h.).
- Anina** (Rumanio, jud. Caraș-Severin). 15 000.
 [Karbminejo; koaksfabrikejo. Belega regiono. Ekskursoj.]
D: GUSTAV OLBRICH, oficisto.
- Annaberg-Buchholz** (Germanio, Sachsen). 20 000.
 [Fondita en 1496. Arĝentaj minejoj en la ĉirkaŭaĵo. Ĉefa loko de la supera Erzgebirge; komerco kun en- kaj eksterlando. Ĉefindustrio: Puntajtoj, posamentaĵoj kaj posament-materialoj, silkŝnuroj, ĉiuspecaj kartonaĵoj.]
D: FRITZ KRÄMER, instruisto, König-Albert-Strasse 21.

VD: ARNO WIEDEMANN, komercisto, Scherbank 22.

EG: Annaberg-Buchholza Esperanto-Societo. *Adr.*: Ĉe la Del.

Ejo: Kaffee "Wettin", Wolkensteiner Strasse (D 11—12 h. kaj duan V 20 h.).

Annapolis (Usono, Maryland). 9000.

[Ĉefurbo de Maryland. Kolegio. Militŝipa akademio.]

D: JAMES L. SMILEY, pastro de la Protestanta Episkopa Eklezio, 130 Prince George Street.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del.

Anney (Franclando, Haute Savoie). 13500.

[Ĉefurbo de Haute Savoie. Lago. Ŝatata ekskursia regiono.]

D: CHARLES DANNEMULLER, farmaciisto, 14 rue Royale.

EG: *Adr.*: S^{ro} BOUCON, Boulevard du Lycée.

Ansbach (Germanio, Bayern). 21000.

[Ĉefurbo de Mittelfranken. Industrio de brosoj, butonoj, konservaĵoj, sapoj, motoroj, aŭtomobiloj.]

D: MAX WAHNSCHAFFT, ĉefinstruisto, Oberer Markt 23 I.

EG: Loka grupo de GEA. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Gastejo "Eisenbahn", Bändelstrasse 28 (L aŭ Mk 20 h.).

Antibes (Franclando, Alpes Maritimes). 12000.

[Ĉe Mediteraneo. Haveno. Oranĝoj, olivoj, tabako.]

D: THEODORO AUDISIO, fotografisto, Avenue Niquet.

Antony (Franclando, Seine). 10000.

D: ALBERT DAUPHIN, administranto de Centra Esperantista Librejo, 62 bis rue Bellevue.

Antsla (Estonio). 5000.

D: ALFRED SOVER, komercisto.

Antwerpen (Belgio). 400000.

[Ĉe riverego Schelde-(Escaut). Plej granda kontinenta haveno. Katedralo. Urbodomo. Muzeoj: Belartoj, "Plantin-Moretus" pri presarto, "Steen" pri antikvaĵoj; komerca borso; supera komerca instituto; Reĝa Akademio de Belartoj; R. Konservatorio de Muziko; Industrio: ŝipkonstruo, ŝipmaterialo, cigaroj, biero, puntoj, diamantfacetado, aŭtomobiloj, alkoholo. Komercio: greno, rizo, sukero, lano, eburo, kaŭĉuko, sterkaĵoj, karbo. Transita negoco. Naskiĝloko de Rubens, Van Dyck, Jordaens. Sepsa Universala Kongreso de Esperanto 20-27 aŭg. 1911.]

Teritorio de UEA: Belglando.

ĈD: FRANS SCHOOF, Del. de Antwerpen.

D: FRANS R. SCHOOF, komercisto, Kleine Hondstraat 11. [Telefono 543.74. Poŝtĉekkonto 284.20.]

EG: Antwerpena Grupo. *Adr.*: OSKAR VAN SCHOOR, Vondelstraat 20.

EG: "La Verda Stelo". *Adr.*: Ĉe la Del. aŭ Leemputstraat 11.

Ejo: "Blanka Leono", Frankrijk lei 4, Ave. de France (S 20—23 h.) Poŝtĉeka konto 726.54.

EG: Propaganda komitato. *Adr.*: Boomgaardstraat 208, Berchem. *Ejo*: Centraal Schouwburg, Van Wesenbekestraat (Ĵ 20 h.).

EG: Antverpena komitato por la Int. Komerca Lingvo. *Adr.*: G. VERMANDERE, Vleminckxstraat 18. *Ejo*: Café Suisse, Groenplats 2.

EG: Geinstruistoj. *Adr.*: JAN JACOBS, Boomsche Steenweg 444 (S 18 h.).

EG: Junularo. *Adr.*: W. DE SCHUTTER, Touwstraat 30.

EG: Grupo de Diamantistoj. *Adr.*: *Ejo*: Plantin Moretuslei 66-68 (Ĵ 20 h.).

EG: La Verda Standardo. (Komercocista Gr.) *Adr.*: MORRIS DE KETELAERE, Lamorinièrestraat 50; *Ejo*: Korte Nieuwstraat 44.

EG: Polica Grupo. *Adr.*: G. ZWAENEPOEL, Gildekamersstraat 9 (Urbodomo).

EG: Nia Ideo. (Socialista Gr.) *Adr.*: Korte Ypermanstraat 22.

EG: Flandrema Grupo. *Adr.*: Fino M. VERVLOET, Gravinstraat 32, Borgerhout. *Ejo*: El Bardo, St. Jacobsmarkt (V 20—22 h.).

Anvers (vidu *Antwerpen*).

Apeldoorn (Nederland, Gelderland). 52100.

[Sommerstadejo de la reĝino, palaco "het Loo". Industrio, kloro, sappudro, maŝinoj, inko, retoj, papero. Ŝtata lernejo por instruistinoj.] [weg 24.]

D: HERMAN VAN LEEUWEN, fervoja ĉef-konduktoro, Ram-

Apolda (Germanio, Thüringen). 23000.

[Teksa industrio, maŝinfabrikejoj; ampleksa eksporto.]

D: MAX WOLTER, komercisto, Bahnhofstrasse 59.

Arad (Rumanio, Banat). 63200.

[Ĉe rivero Maros. Agrikulturo, industrio.]

D: STEFANO ORLOV-FERENCZY, profesoro, Str. Mocioni 21.

VD: Fino ELISABETH BUCZY, Str. Margit 8.

EG: Ĉe la Del.

Aramon (Franclando, Gard). 2600.

[Ĉe Rhône. Eksporto de fruktoj, legomoj. Seĝfabrikado.]

D: LEON MATHIEU, lernejestro.

VD: CHARLES RAFFIN, kulturisto.

- Arcos de Valdevez** (Portugalo, Minho). 3000.
[1140 Batalo inter Alfonso VII reĝo de Leon kaj Alfonso Henriquez, fondinto de la portugala regno. Naskiĝloko de João Gonçalves Zarco, eltrovinto de l'insulo Madeira. Eksporto de maizo kaj regiona vino konata sub nomo "Verda vino".]
D: JOSE MARIA DE SILVA, bienposedanto, Rua Alexandre Herculane 26.
- Arcueil** (Franclando, Seine). 15 000.
[Antikva akvokonduko, preĝejo kaj domoj.]
D: AUGUSTE MATHIS, lignaĵisto, 5 bis rue Emile Raspail.
DG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Salle de la Bibliothèque, Hôtel de Ville (L 20^{1/2} h.).
- Arnau** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4300.
[Ĉe rivero Elbe-Laba, sude de la Giganta Montaro. Kastelo el 1500. Industrio: Teksa, papera, metala.]
D: KARL TRUNTSCHKA, profesoro, No. 230.
VD: EDWIN ROLF, teknikisto, No. 406.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus zu den zwei Riesen (1^a M ĉiumonate).
- Arnhem** (Nederlando, Gelderland). 70 000.
[Ĉefurbo de Gelderland. Centro de turismo. Fruktarbaroj.]
D: D^{ro} CORNELIS JACOB BAART DE LA FAILLE, gimnazia profesoro, Röellstraat 6.
- Arona** (Italio, Lago Maggiore). 3300.
[Ĉe Lago Maggiore. Naskiĝloko de Sankta Carlo Borromeo, 1538.]
D: FRANCESCO PERUCCHETTI, komercficisto.
- Aschaffenburg** (Germanio, Bayern). 35 000.
[Roma fondaĵo. Kastelo. Artaĵkolekto. Papera, vestaĵa, preciz-aparata industrioj.]
D: KARL PFEIFFER, fervoja inspektoro, Brentanostrasse 3 II.
EG: Esp. Klubo 1912. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio Hojland-Schwind, Rossmarkt (M 20^{1/2} h.).
- Ashton-under-Lyne** (Angl., Lancashire). 43 300.
[Maŝina, lana, kotona industrioj.]
D: HARRY HALL DALEY, komizo, St. Albans, Queen Square.
- Athènes** (Greklando). 700 000.
[Kulturhistoria centro de l'helena vivo. Akropolis supera parto, katapolis, malsupera parto de l'urbo. Antikvaj konstruaĵoj multnombraj. Universitato, Scienca Akademio, arkeologiaj institutoj, observatorio, muzeoj, kolektoj. Haveno Pireo.]
D: TRIFON IMPROHORIS, subkolonelo, Str. Aristotelo 63.
VD: J. HYDRAIOS, arkitekto, Str. Macédoine 3-B.

- Auerbach i. V.** (Germanio, Sachsen). 18 000.
[Industrio de brodaĵoj, kurtenoj. Porinstruista lernejo.]
D: HUGO GERISCH, fabrikisto, Kaiserstrasse 60.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Bahnhofswirtschaft II^a klaso (V 20 h.).
- Augsburg** (Germanio, Bayern). 164 000.
[Roma fondaĵo „Augusta Vindelicorum. Batalo kontraŭ la hunoj 955. Paco-traktado inter katolikoj kaj protestantoj 1555; Augsb. konfesion. Teksa, maŝina, agrikultura, ilara industrioj.]
D: JOSEF BOLKART, poŝtinspektoro, Imhofstrasse 57 I.
VD: FINO IDA HORNUNG, instruistino, Maximiliansplatz B 38.
EG: Esp.-Societo. *Adr.:* S^{ro} OTTO BECK, Singerstrasse 6.
Ejo: Esperantoheim, Maximiliansplatz B. 38 (V 20 h.).
"Laborista Grupo". *Adr.:* FR. ZWANZIG, Schleyermacherstrasse 15. *Ejo:* Restoracio Gesundbrunnen (V 20 h.).
- Aulnay sous Bois** (Franclando, Seine-et-Oise). 7150.
D: (Vakas)
EG: Esp. Grupo. *Adr.:* Sino BERTHOUX, 19 Ave. Lelièvre.
Ejo: Maison de Retraite Bigottini (M 20^{1/2} h.).
- Aumale** (Franclando, Seine-Inférieure). 2600.
[1592 batalo inter Henri IV kaj la hispanoj. Mineralfontoj.]
D: LÉON TRUFFARD, farmaciisto, 14 rue aux Juifs.
- Aussig** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 40 000.
[Ĉe Elbe. Brunkarbo-transporto. Kemia kaj vitra industrioj.]
D: EMIL HOCKE, ferrabotisto, Resselstrasse 1717.
VD: WENZEL WAWRINEK, oficisto, Dresdener Strasse 12.
EG: "Progreso". *Adr. Ejo:* Gasthaus Sonne, Schulplatz (J 20 h.).
- Aufun** (Franclando, Saône-et-Loire). 15 500.
[Ĉe Arroux. Rome Augustodunum. Katedralo. Romaj antikvaĵoj. Episkopejo. Naskiĝloko de sanktuloj Simforiano, Germain kaj Léger; Changarnier kaj Mac Mâhon. Skistminejoj.]
D: BENOIT AMÉDÉE PIA, asekuristo, 29 rue aux Cordiers.
EG: Adr.: Ĉe la Del.
- Avignon** (Franclando, Vaucluse). 50 000.
[Ĉe Rhône. Antikva loko. Kastelo de la papoj. Naskiĝloko de poeto Aubanel 1829, de pentristo Vernet 1714. Silko, led, legomoj, fruktoj, tapiŝoj, vino.]
D: FINO MARIE ROUSSET, 6 route de Marseille.

B

Bad (vidu la koncernan urbon: Ekz.: *Bad Homburg v. d. Höhe* vidu *Homburg v. d. H.*).

Badajoz (Hispanio). 40 000.

[Ĉe rivero Guadiana, okcidenta Hispanio, prov. Estremadura. Malnova Batallium aŭ Pax Augusta. Naskiĝloko de Espronceda, Pizarro, Hernan Cortes kaj Vasco Nuñez. Agrikulturo, bestbredado.]

D: LUIS CAMPOS SUAY, konstruhelpanto, Calle Hernan Cortes 11.

VD: ANTONIO VELOSO DELGADO, fandisto, Alligidos 49.

EG: "Pacense". *Adr. Ejo:* Moreno Nieto 12 (ĉiutage posttagmeze).

Baden (Svislando, Aargau). 9100.

[Malnova banloko, rome "Aquae". Termala kuracado. Maŝinindustrio, Akcia Societo Brown, Boveri kaj Kio.]

D: ALFRED EGG, komercisto, Landstrasse 277, Rieden bei Baden.

EG: Badena Esp. Societo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Kaffeehalle Allemann, Weite Gasse 161 (V 20 h.).

EO: Ĉe la Del. — Poŝtĉekaj kontoj: Svisa: Aarau VI. 1905. Germana: Karlsruhe 70236.

Baden-Baden (Germanio, Baden). 25 000.

[En la "Nigra Arbaro". Rome Aurelia Aquensis. Fervoja linio Karlsruhe—Basel, stacio Oos; fama banloko. Cigaredfabrikejo A. Batschari.]

D: ERWIN LETULÉ, bankoficisto, Ludwig-Wilhelms-Platz 3.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Bahia Blanca (Argentino, Buenos Aires). 75 000.

[Komerca loko. Militŝipa kaj komerca haveno. Eksporto de lano, ledo; siloj por cerealoj.]

D: VICENTE ORLANDO, oficisto, Calle Santa Fé 77.

VD: LUIS GASTANAGA, oficisto, Calle Terrada 577.

EG: Centro Esperantista "Nova Sento". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (M 20 h.).

Bahia São Salvador (Brazilo). 783 500.

[Ĉe la Bahia de todes os Santos = golfo de ĉiuj sanktuloj; nomata ankaŭ São Salvador da Bahia, fondita 1510 ĝis 1763 brazila ĉefurbo. Fortikaĵo. Grava komerco.]

D: LUIS SOARES ROSADO, financoficisto, Thesouro de Estado.

EG: Esp. Societo de Bahia. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Rua das Laranjeiras 11 (Mk kaj S 20 h.).

"Brazila Interŝanĝa Asocio". *Ejo:* Sama.

Bailești (Rumanio, jud. Dolj.). 15 000.

D: JOHANO FÜRST, tegolfabrikisto.

Bakar (Jugoslavio, Hrvatska). 2500.

[Mezepoka kastelo. Adria haveno. Eksporto de ligno. Fino de fervojlinio Zagreb—Fiume. Marista akademio, Tunfiŝokaptado.]

D: BRANKO ŠIROLA, ŝipestro, Marista Akademio.

Balaton (Usono, Minnesota).

D: ALBERT PETERSON, terkulturisto, Route 4, Box 69.

Balboa Heights (Panamo, Canal Zone).

D: EARLE A. YOUNG, oficisto, P. O. Box 214.

Bâle (vidu *Basel*).

Bamberg (Germanio, Bayern). 48 000.

[Ĉe rivero Regnitz kaj Ludwigskanalo. Arkepiskopo. Maŝina, malta, cementa, teksa industrioj. Bierfarado, ŝpinejo, fandejoj.]

D: KARL HILLER, ŝtata bankinspektoro, Hindenburgplatz 8.

EG: *Adr.:* Postschliessfach 4. *Ejo:* Kafejo Schönlein (J 20 h.).

Banbury (Angl., Oxfordshire). 14 000.

[Antikva urbo. Industrio de terkulturaj iloj, skatoloj, meblaro; Banbury kukoj, biero.]

D: Sino MARY C. GILLET, The Elms.

Banjowangi (Java, Besoeki). 6000.

[Komercloko. Marhaveno. Eksporto de kokosoleo, kafo, kaŭĉuko, bananoj. Vulkana regiono, kraterlagoj.]

D: A. KNEGT, oficisto de kafoplantejo, Soc. An. Kali Bendo.

Bankstown (Australio, New South Wales). 16 000.

[Ĉe George's rivero. Nomata laŭ botanikisto Joseph Banks, kunvojaĝinto de Cook. Kortbirdo-bredado, brikfabrikado.]

D: ADEGAR ALFRED PRYKE, bredisto, "Bonespera" Hoskins Ave.

EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (M 20 h.).

Barcaldalo (Hispanio, Vizcaya). 27 000.

[maŝinoj.]

[Industrio de reloĵ, fertrabaro, ŝtaltabuloj por ŝipkonstruado,

D: EUGENIO LUNATE, oficisto, Zaballa 28—1.

EG: *Adr. Ejo:* Carmen 38—3 (ĉiutage 20 h.).

Barcaszentpéter (vidu *Sâmpețru*).

Barcelona (Hispanio, Katalunio). 720 000.

[Fondita de Kartago "Barcino" rome „Faventia“. Plej granda haveno hispana. Grava komerco kaj industrio de kotono, silko, fero, maŝinoj, ŝipoj. Universitato de 1430. Faklernejoj. 5a kongreso de Esperanto 1909.]

D: DELFI DALMAU, profesoro, Carrer Valencia 245.

VD: FERRAN MONTSERRAT, komercisto, Villarroel 107, 2-on, 2-a.

EG: “Paco kaj Amo”. *Adr. Ejo:* Carrer Asturias 1, Gracia (ĉiutage 21—23 h.).

“Barcelona Esp. Societo”. *Adr. Ejo:* Carrer Baix de Sant Pere 5 (ĉiutage 19¹/₂ h., D 12—13 h.).

“Barcelona Stelo”. *Adr. Ejo:* 101 Carrer Marques del Duero (L Mk V 21 h.).

“Nova Sento”. *Adr. Ejo:* Wad Ras 195 (ĉiutage 20—22 h.).

“La Metiisto” (Sociedad el Artesano). *Adr. Ejo:* Travesia S. Antoni 12 (L Mk V, 21—22 h.).

“La Rondo”. *Adr. Ejo:* Carrer Villarroel 163.

“Kataluna Esperantista Federacio”. *Adr.:* Carrer Carme 30.
Ejo: Carrer Carme 30 kaj Carrer Aribau 21 (ĉe la dua adreso Mk 22—24 h.).

Bardiov (Ĉeĥoslovakio, Slovenko). 7000.

[Hungare: Bártfa, germane: Bartfeld. Banloko. Ferhava akvo. Gotika preĝejo el 13^a, historia muzeo el 15ª jarcento.]

D: D^{ro} VILMOS AUSTERLITZ, kuracisto.

EG: “La Verda Standardo”. *Adr.:* Ĉe la Del.

Bari (Italio). 115 000.

[Haveno. Komerca urbo. Komerca Universitato. Mekanikaj entreprenoj. Eksporto de oleo, vino, migdaloj.]

D: ADAM LACALENDOLA, universitata profesoro, Via Dante Alighieri 323. [Via Calefati 191.]

VD: D^{ro} SANTE COSENTINO, profesoro de komercaj sciencoj.

EG: “Universitata grupo”. *Adr.:* Accademia Balcanica, Via Abate Gimma 52.

Barmen (Germanio, Rheinland). 160 000.

[Ĉe Wupper-rivero. Kun Elberfeld ligata per penda fervojo. Industrio de silko, teksaĵoj, fero, maŝinoj, tapiŝoj, butonoj, kemiaĵoj k. a.]

D: HERBERT LUDWIG SPITZNER, komercisto, Neuerweg 65 III.

EG: *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del.

Barrow-in-Furness (Angl., Lancashire). 70 000.

[Haveno. Ŝipkonstruejoj, doko, ferindustrio. Kanonfabrikado Vickers-Maxim. Hematitminejo.]

D: JOSEPH FRED. YEOMANS, fervojoficisto, 115, Oxford Street.

EG: Esperanto Societo. *Adr.:* Ĉe la Del.

Barry (Angl., Wales). 38 000.

[Mara banloko. Kolegio por instruistinoj. Eksporto de karbo.]

D: RICHARD THOMAS EVANS, lernejestro, 12, The Grove.

Bartfá-Bartfeld (vidu *Bardiov*).

Basel (Svislando). 137 500.

[Ĉe Rejno. “Basilea”, nomita laŭ roma imperatoro Valentinian. Gotika katedralo; Universitato de 1460; fama galerio (Böcklin, Holbein). Muzeoj. Impona industrio de kemio, silko. Transitkomerco. Kukoĵ “Basler Leckerli”.]

D: HUBERT SAGET, grafikisto, Rotbergerstrasse 31.

Batak (Bulgario, Peŝtersko). 4500.

[Forbruligita de turkoj 1876. Monta kuracloko.]

D: PETR V. TOŠKOV, oficisto.

Batavia (Nederlanda Indio, Java). 140 000.

[Ĉefurbo de N. I. Industrio. Komerco. Haveno.]

D: (Vakas)

Bath (Angl., Somerset). 70 000.

[Ĉe rivero Avon. Banloko. Varmegaj kuracbanoj plej moderne instalitaj. Antikvaj romaj banejoj kaj aliaj restaĵoj. Bath = Bano. En la proksimeco vastaj ŝtonminejoj. Katedralo.] [Down.]

D: E.-R. BLACKETT, presejestro, 10, Southstoke Road, Combe VD: F^{ino} L. C. SILCOX, instruistino, 2, Alpha Villas, Lyncombe Hill.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Bernina Café, Old Bond Street, Alt. (Mk. 19¹/₂ h.).

Bautzen (Germanio, Sachsen). 36 000.

[Antikva urbo, fondita de slava gento “vendoj”; slave Budyssin. Kastelo Ortenburg. Teksa, fera, papera, ceramika industrioj.]

D: ERNST HERMANN KUBENZ, telegrafinspektoro, Loebauer Strasse 10.

Bayonne (Usono, New Jersey). 76 800.

[Ĉe la duoninsulo inter Newark kaj New York golfo. Petrolrafinejoj, kemia industrio.]

D: S^{ino} JULIA GOLDZIER, redaktorino, 26 East 45th Street.

Bayreuth (Germanio, Bayern). 33 000.

[Novale Bojorum. Vidindaĵoj el markgrafa epoko. Teatro Richard Wagner; fabrikado de teksaĵoj, porcelano, pianofortoj de Steingraber. Ekskursara regiono de Fichtelgebirge, Franka Svislando, Frankenwald.] [Strasse 17 II.]

D: D^{ro} ALFRED SEEBERGER, profesoro, Bürgerreuther

Baza (Hispanio, Granada). 18 000.

[Rome Basti. Maura urbo. Ruinoj de kastelo. Ceramiko kaj linindustrio.]

D: EMILIO CASTELLANO VITA, advokato, 5 Alhondiga.

Beauvais (Franclando, Oise). 20 000.

[Episkopejo. Katedralo kun astronoma horloĝo. Naskiĝloko de St. Yves, arkeologo Dubos 1670. Industrio de tolo kaj landrapaĵoj, brosoj, teksaĵoj, keramikoj.]

D: LOUIS THOMAS, inĝeniero, 17 rue de la Mie-au-Roy, St. Lucien-lez-Beauvais.

EG: Adr.: S^{ro} DEMARCY, 18 rue Sadi Carnot. *Ejo:* Hôtel de-Ville (unua Mk monate 20 $\frac{1}{2}$ h.).

Beclean (Rumanio, Transsilvanio). 4500.

D: JENŐ EGEY, juristo, jud. Solnoc-Dobaca.

Bedlington (Angl., Northumberland). 10 000.

6 km de marhaveno Blyth; Industrio, karbminado.]

D: RODERICK BLACKLEY, elektromaŝinisto, Y. M. C. A.

Bedworth (Angl., Warwickshire).

[Karbminejo; industrio de ĉapeloj kaj ŝtrumpoj.]

D: GEORGE ROBERT, instruisto, 53, Leicester Road.

Belfast (Irlando, Ulster). 500 000.

[Ĉe enfluo de rivero Lagan. Universitato. Kotonteksado; verftoj, doko, komerco. Ĉefloko de Ulster.]

D: FINO SARAH MC. CULLOUGH, instruistino, York Chalet, Earlswood Road 78, Strandtown.

VD: FINO EMMA ARNOLD, instruistino, 2, Southview Street, Agincourt Avenue.

EG: Adr.: F. R. NOLAN, 622 Donegall Road. *Ejo:* C. P. A. Assembly Buildings, Howard Street (L 19,30—21,30 h.).

Belgrad (vidu *Beograd*).

Bellerive-sur-Allier (Francio, Allier). 2500.

[Vichy mineralakvo. Ŝprucfonto. $\frac{1}{2}$ km de Vichy.]

D: LÉON COURTINAT, poŝtoficeisto, Villa Esperida.

Belleville (Usono, New Jersey). 15 700.

[Antaŭurbo de New York. Kemia industrio.] [Hanco Avenue.

D: FERDINAND BRETHER, kemiisto, c/o L. Sonneborn Sons,

Bender (vidu *Tighina*).

Bendoredjo (Nederlanda Indio, Java).

[Ĉe vulkano "Kloet" kiu entenas kraterlagon, malplenigata per sifonego por protekti la kulturkampojn. Fabrikado de tapiokfaruno; preparo de agavofibro.]

D: WILLEM HARM DE JONGE, instruisto.

Bengtstors (Sved., Elvsborgs Län).

D: CARL WINBERG, kasisto.

Benrath (Germanio, Rheinland). 25 000.

[Ĉe Rejno. Kastelo. Industrio de fero, maŝinoj, pontoj, papero.]

D: WILHELM CREMER, supera inspektoro, Marktplatz 4.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Bensen 3700 (vidu *Höflitz*, Ĉeĥoslovakio).

Beograd (Jugoslavio, Serbio). 110 000.

[Ĉe iama roma Singidunum. Belgrad = Blanka urbo. Ĉe enfluo de Save en Danubo. Ĉefurbo de Serbio kaj Sudslavio. Parlamento. Universitato. Komerca, Milita Akademioj. 7 Gimnazioj; industrio de sukero, ŝtofoj, ŝtonoj.]

D: RADOMIR KLAJČIĆ, financa inspektoro, Svetag Save 23.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Grand Hôtel (Ĵ 18 h.).

Bergen op Zoom (Nederlanda, Noord Brabant). 19 000.

[Ĉe enfluo de rivero Zoom en Schelde; industrio de forno sukero, fero, brosoj, biskvito. Militista restadejo.] [weg 29 L.

D: JOHANNIS VALENTYN HOLLEMAN, fervojisto, Halstersche-

Bergesgrün (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3500.

[En la Erzgebirge = Mineja montaro. Karbminejo.]

D: ROBERT VOGEL, sekretario, Bergesgrün bei Oberleutensdorf.

Berlin (Germanio). 4 500 000.

[Ĉe rivero Spree. Ĉirkaŭata de multaj lagetoj de la Havelrivero. Belaj ekskurslokoj. Administra, komerca, industria kaj intelekta centro. Ĉefurbo de germana regno.]

Teritorio de UEA: Berlin.

(Konsistanta el 20 urbaj distriktoj.)

ĈD: MAX BLANKENHEIM, oficisto de Mitteleuropäisches Reisebureau-Mezeŭropa trafikentrepreno. *Oficejo:* Potsdamer Bahnhof, Berlin W. 9. Tel. Nollendorf 8550. *Loĝejo:* Stubenrauchplatz 5, Berlin-Steglitz. Tel. Steglitz 2350. Poŝtĉeka konto: Berlin 47992.

VD: WILHELM BRÜNING, poŝtoficeisto, S. 56, Blücherstrasse 42. Poŝtĉeka konto: Berlin 51799.

D: (Komerco) D^{ro} OTTO EBERLER, direktoro, Heiligendammer Strasse 24, Berlin-Dahlem. Tel. Pflazburg 7820.

Centro: (Urba distrikto 1): Berlin-Mitte.

D: FINO MARTHA RABE, NW 21, Bandelstrasse 45 III.

(Urba distrikto 2): Berlin-Tiergarten.

D: ALFRED FISCHER, poŝtoficeisto, Berliner Strasse 60, Berlin-Charlottenburg. (Poŝtĉeka konto: Berlin 40364).

- (Urba distrikto 3): Berlin-Wedding. [N. 65.
D: ARTHUR KLEINOW, komerca oficisto, Liebenwalder Str. 44,
(Urba distrikto 4): Berlin-Prenzlauer Berg.
D: WALTER GIESELER-FISCHER, urba sekretario, Weissensee,
Berliner Allee 215, Telef.: Weissensee 400 (Aparato 46).
(Urba distrikto 5): Berlin-Friedrichshain.
D: AUGUST SCHÜTTE, instruisto, O. 112, Sonntagstrasse 21.
(Urba distrikto 6): Berlin-Hallesches Tor.
D: ADOLF MÜNZ, komercisto, Leipziger Strasse 58, SW. 19.
(Poŝtĉeka konto: Berlin 7113. Tel.: Merkur 7540.)
Okzidento: (Urba distrikto 7): Charlottenburg-Plötzensee.
D: ARTHUR SCHULZE, muntisto, Charlottenburg, Trendelen-
burgstrasse 14.
(Urba distrikto 8): Spandau, Staaken, Ruhleben, Tiefenwerder,
Pischelsdorf, Pichelswerder, Gatow, Kladow.
D: SIMO HANNA BÖHM, Bismarckstrasse 63, Spandau.
Sudokcidento: (Urba distrikto 9): Wilmersdorf, Schmargendorf,
Grünwald.
D: PAUL BUSCH, urba ĉefinspektoro, Wilmersdorf, Nauheimer
Strasse 44 (Poŝtĉeka konto: Berlin 26588).
(Urba distrikto 10): Zehlendorf, Schlachtensee, Dahlem, Nikolas-
see, Wannsee, Pfaueninsel, Klein-Glienicke, Potsdamer Forst.
D: EUGEN LUDWIG LOEWE, stud. med., Schorlemer Allee 34,
Berlin-Dahlem (Telef. Steglitz 1396).
(Urba distrikto 11): Schöneberg kaj Friedenau.
D: (Vidu distrikto 9).
(Urba distrikto 12): Steglitz, Lichterfelde, Lankwitz kaj Südende.
D: FINO ELISE WERNIGER, redakcia sekretario, Steglitz,
Düppelstrasse 23.
Sudo: (Urba distrikto 13): Tempelhof, Mariendorf, Marienfelde
kaj Lichtenrade.
D: GUSTAV ADOLF FRANKE, fervoja eksĉefinspektoro, Bo-
russiastrasse 71, Tempelhof.
(Urba distrikto 14): Neukölln, Britz, Buckow, Rudow.
D: WILHELM WITBRODT, instruisto, Neukölln, Anzengruber-
strasse 3.
Sudoriento: (Urba distrikto 15): Treptow, Oberschöneweide,
Niederschöneweide, Johannistal, Adlershof, Alt-Glienicke,
Wuhlweide, Stralau.

- (Urba distrikto 16): Köpenick, Friedrichshagen, Grünau, Müggel-
heim, Kahnsdorf, Bohnsdorf, Schmöckwitz.
D: FINO ANNA HEMPEL, komerca oficistino, Köpenick, Wald-
strasse 8.
Oriento: (Urba distrikto 17): Lichtenberg, Friedrichsfelde, Karls-
horst, Biesdorf, Kaulsdorf, Mahlsdorf, Wuhlgarten, Marzahn,
Hellersdorf.
D: (Vidu distrikto 5).
Nordoriento: (Urba distrikto 18): Weissensee, Hohenschönhausen,
Falkenberg, Malchow, Wartenberg.
D: (Vidu distrikto 4).
Nordo: (Urba distrikto 19): Pankow, Niederschönhausen, Schön-
holz, Rosenthal, Blankenfelde, Buchholz, Buch, Karow, Blanken-
burg kaj Heinersdorf.
D: PAUL KIRSCHKE, studento, N. 65, Exerzierstrasse 12.
Nordokcidento: (Urba distrikto 20): Reinickendorf, Frohnau, Herms-
dorf, Jungfernheide, Lübars, Weidmannlust, Rosenthal-Land, Tegel,
Wittenau, Borsigwalde kaj Heiligensee.
D: WALTER VON WALDOWSKI, instruisto, Fontaneweg 25,
Birkenwerder bei Berlin (Poŝtĉeka konto: Berlin 93 924).
Berlin-Potsdam: *D:* (vidu *Potsdam*).
"Esperanto-Gruparo". *Adr.:* Direktoro JULIUS GLÜCK,
Potsdamer Strasse 113 (Haus 5), Berlin W. 35. Tel.
Lützow 5940 kaj 9126. *Officejo:* Wilhelmstrasse 5,
Berlin SW 61. Tel. Moritzplatz 11303. *Ejo:* Restoracio
"Zum alten Askanier", Anhaltstrasse 11, Berlin SW 11
(ĉiun 3 an M monate je 19¹/₂ h.).
Germana Esperanto-Asocio, Loka Grupo Berlin. *Adr.:*
WILHELM BRÜNING, Blücherstrasse 42, Berlin S 56. *Ejo:*
Kafejo Josty, Potsdamer Platz, Berlin W 9 (ĉiun M 20 h.,
konversacia vespero), Lernejo Holteistrasse, Lichten-
berg (ĉiun ĵ 19¹/₂—21¹/₂, ekzercada vespero).
Esperanto-Societo Charlottenburg. *Adr.:* ARTHUR SCHULZE,
Trendelenburgstrasse 14. *Ejo:* Restoracio en Dahl-
mannstrasse 26 (Mk 20 h.).
Esperanto-Grupo "Espero". *Adr.:* ALEXANDER SCHWARZ,
Umlandstrasse, Berlin-Charlottenburg 2. *Ejo:* Restoracio
Moselburg, Ecke Mosel- und Ringstr., Berlin-Friedenau.
Esperanto-Grupo Friedrichshagen. *Adr.:* PAUL NEUBARTH,
Seestrasse, Berlin-Friedrichshagen.

Esperanta Lingvo-Klubo "Veritas". *Adr.*: NORBERT LOSSBERGER, Steinmetzstrasse 81—82, Berlin-Neukölln.
Ejo: Restoracio en Bodestrasse 1, Berlin-Neukölln (Mk 20—22 h.),

Germana Esperanto-Asocio, Loka Grupo Steglitz. *Adr. kaj Ejo*: MAX BLANKENHEIM, Stubenrauchplatz 5, Berlin-Steglitz, Tel. Steglitz 2350 (V 19 h.).

Esperanto-Grupo Tegel. *Adr.*: FINO JOHANNA DOERING, Schlieperstrasse 29, Berlin-Tegel. *Ejo*: Lernejo en Borsigwalde, Tietzstrasse Zimmer 1 (V 19—21 h.).

Esperanto-Grupo Wilmersdorf. *Adr.*: PAUL BUSCH, Nauheimer Strasse 44, Berlin-Wilmersdorf. *Ejo*: Restoracio Schulz, Rüdeshheimer Platz, Berlin-Wilmersdorf (Ĵ 20 h.).

Esperanto-Grupo "Nordbahn". *Adr.*: VON WALDOWSKI, Birkenwerder, Fontaneweg 25. *Ejo*: Schönfliesserstrasse 69 en Hohenneuendorf (Ĵ 19 h.).

Instruista Grupo. *Adr.*: PAUL TIETSCH, Eisenacher Strasse 43, Berlin-Schöneberg. *Ejo*: Lehrervereinshaus, Alexanderplatz, Zimmer 3 (ĉiun duan L 19 h.).

Laborista Grupo. *Adr.*: ADOLF SPROECK, N. 37, Choriner Strasse 37.

EO: ELLERSIEK & BOREL, Verlag und Buchvertrieb, Wilmsstrasse 5, Berlin SW.61. Tel. Moritzplatz 11303. Banko-konto: Darmstädter u. Nationalbank, Depositenkasse Belle-Alliance-Platz 6, S. W. 61. Poŝtĉekkonto: Berlin 29318.

Berlinchen (Germanio, Neumark). 6000.

[Ĉe lago. Arbara regiono. Seĝ- kaj plugil fabrikejoj.]

D: MAX LUEDTKE, instruisto = Lehrer.

Bern (Svislando). 110 200.

[Ĉe rivero Aare. Ĉefurbo. Sidejo de gravaj internaciaj oficejoj. Universala Poŝta Unio. Telegrafa, Fervoja, Intelekta Propraĵo Unioj. Universitato, Veterinara lernejo. Industrio: Teksaĵa, metala. IX^a kongreso de Esperanto 1913.]

D: D^{ro} EDUARD SPIELMANN, poŝtoficisto, Gesellschaftstrasse 29.

VD: ROBERT BOLLIGER, bankoficisto, Cäcilienstrasse 36.

EG: *Adr.*: Ĉe la VD. *Ejo*: Hôtel Metropol, 1^a etaĝo (V 20^{1/2} h.).

Beroun (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 12 000.

[Antikva iama reĝa urbo. Industrio de fero, kalko, cemento teksaĵoj. Kalkŝtona rokaro, riĉa je silurformaciaj fosilioj.]

D: ANTONÍN RÁŽ, instruisto, Beroun v Čechách, 197 II.

EG: Esperanta Klubo. *Adr.*: JOSEF JELINEK, městský důchodní. *Ejo*: Nová hospoda, Beroun-náměstí (Ĵ 19 h.).

Ber-Rechid (Maroko).

[Unua centro de eŭropanoj. Tritiko, hordeo, lingrajno.]

D: RAOUL GLEYZE, instruisto.

Bethlen (vidu *Beclean*).

Beuel bei Bonn (Germanio, Rheinland). 20 000.

[Ĉe l'Rhein, kontraŭ urbo Bonn.]

D: OTTO GLOSSMANN, arkitekturo, Bonner Strasse 61.

EG: En Siegburg apud Beuel. Siegburga Esperanta Rondo "Sero". Ne regulaj kunvenoj momente.

Benthien (Germanio, Oberschlesien). 70 000.

[Ĉefa limtransiro al Pollando; karbominejoj; vigla komerco.]

D: WALTER KNOPF, studokonsilisto, Kaiserplatz 5. Poŝtĉeka konto: Breslau 33268.

EG: "Fratego". Loka grupo de GEA kaj IKA. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Kafejo Jusezyk (3^a M 20 h.).

Béziers (Franclando, Hérault). 60 000.

[Ĉe Orbe kaj kanalo de Midi. Naskiĝloko de poeto Viennet, 1777; inĝeniero Riquet 1604, fizikisto Mairan 1678. Vino. Brandofabrikado. Barelindustrio.]

D: ALPHONSE CARLES, komercisto, 119 Ave. Maréchal Foch.

Biala-Podlaska (Pollando). 20 000.

[Fabrikado de lignonaĵoj, aeroplanoj. Malnova kastelo de familio Radziwill.]

D: ABRAM URMACHER, fotografisto, Pilsudskiego 11.

Bialystok (Pollando). 77 000.

[Naskiĝurbo de D^{ro} L. L. Zamenhof. Palaco de Branicki. Industrio de drapo, litkovriloj, ledo, ĉapeloj, feraĵoj, brikoj.]

D: JAKOB ŠAPIRO, komercisto, Lipowa 33.

Bielefeld (Germanio, Westfalen). 80 000.

[Sude ĉe Teŭtoburga Arbaro. Industrio: Aŭtomobiloj, bicikloj, kudromaŝinoj. Specialeco: Subtolaĵoj. Belega ĉirkaŭaĵo.]

D: ERICH FR. HOLZMÜLLER, mekanisto, Turnerstrasse 19 ĉe H. Meiners.

Bieltitz (vidu *Bielsko*).

Bielsko (Pollando, Silezio). 20 000.

[Ĉe rivero Biala. Teksaĵa kaj maŝina industrio. Metia lernejo. 2 Gimnazioj, pola kaj germana. Turisma centro.]

D: D^{ro} JULIUS HAAS, dentisto, Bahnstrasse.

VD: SIGMUND FRÄNKEL, fabrikisto, Ulica Starobielska 1.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Gasthaus Schöja (Ĵ 20 h.).

Bilbao (Hispanio, Viscaya). 120 000.

[Ĉefloko de provinco Vizcaya. Haveno, havenoj Portugalete kaj Las Arenas. Fer- kaj ŝtalfabrikejoj. Eksporto de fer-produktaĵoj. Universitato.]

D: VICTOR O. DE ALLENDE, inĝeniero, Diputación. (Tel. 179).

VD: JUAN JOSÉ LARREA, Hospital Civil.

EG: *Adr.*: *Ejo*: Merced 1/1°

Bingen am Rhein (Germanio, Hessen). 10 000.

[Ĉe enfluo de Nahe en Rejno'n, kontraŭ Rudesheim kaj Niederwald. Teknika lernejo. Vinkulturado precipe „Scharlach-berger“. En la Rejno la „Turo de l'musoj“ = Mäuseturm; Kastelo Klopp kaj Rochus monto kun kapelo-pilgrimloko.]

D: JAKOB KEIM, oficisto, Rupertusstrasse 5.

Birmingham (Angl., Warwickshire). 919 500.

[Grava industria urbo, fero kaj ŝtalo. Universitato. Grenborso.]

D: CECIL O. GOLDSMITH, 31, Stafford Road, Handsworth.

VD: WILSON HENRY STURGE, fabrikanto, 35, Carpenter Road, Edgbaston.

EG: Birmingham Esperanto Societo. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Y. M. C. A. Dale End (Mk 18¹/₂ h.).

“Bourneville Grupo”. *Ejo*: Cadbury Brothers (L & M 17¹/₂ h.).

“Farm Street Hockley Grupo”. *Ejo*: Friends Hall (D 8 h.).

Bitterfeld (Germanio, Prov. Sachsen). 40 000.

[Ĉe rivero Mulde. Aerŝipa stacio. Brunkarba regiono. Kemia, fera, ceramika industrioj.]

D: ALFRED SCHIEBEL, komercisto, Neue Strasse 39.

EG: *Adr.*: W. PRZYTULLA, Kaiserstrasse.

“Laborista Grupo”. *Adr.*: W. WINDER, Innere Bismarckstrasse 18. *Ejo*: Restoracio Hohenzollern (J 19¹/₂ h.).

Blackburn (Angl., Lancashire). 129 000.

[Naskiĝloko de John Morley, verkisto. Kotona kaj maŝina industrioj. Bierfabrikejoj.]

D: ERNEST FLINT, librotenisto, 206, Cedar Street.

EG: *Adr.*: FINE M. V. HEWETSON, 4 St. Albans Place. *Ejo*: Friends Meeting House, King Street (Mk 19³/₄ h.).

Blackpool (Angl., Lancashire). 80 000.

[Haveno. Banloko. Libertempa restadejo. Kemia industrio.]

D: EDWARD GLYN WORTHINGTON, eks-ĉefpoŝtestro, 244 Hornby Road.

EG: *Adr.*: *Ejo*: Kafejo Beehive, Victoria Street (M 19¹/₂ h.).

Blois (Francio, Loir-et-Cher). 21 300.

[Ĉe Loire-rivero. Ĉefloko de departemento Loir et Cher. Kastelo de Valois. Fajena industrio. Vino, vinagra fabrikado.]

D: SINO MARGUERITE ETIENNE, posedantino, rue du Bourg Neuf.

Bochnia (Pollando, Kraków). 11 000.

[Ĉe rivero Raba. Teksa kaj fera industrio. Salminejo.]

D: JAN ZARYCHTA, salministo.

Bochum (Germanio, Westfalen). 165 800. [industrioj.]

[Karbminejoj. Ŝtata lernejo por ministoj. Maŝina, ŝtala, fera

D: D^{ro} FRANZ WULLEN, studkonsilisto, Westfälische Str. 29.

VD: BRUNO KUBERSKI, supera urbsekretario, Marienstrasse 42.

EG: “Progreso”. *Adr. Ejo*: Restoracio Grosser Kurfürst, Marienplatz (L 20¹/₂ h.).

Bocșa-Montana (Rumanio, Banato).

D: STEFANO SIMON, elektromuntisto.

VD: GEORGO NIEDERMEYER, seruristo-mastro.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del.

Bodenbach (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 20 000.

[Ĉe rivero Elbe. Limstacio. Fabrikejoj. Turisma centro.]

Teritorio de UEA: Ĉeĥoslovaka Respubliko.

ĈD (*Anstataŭanto*): HANS KLINGER, doganoficisto, Eulaubachstrasse 742.

D: KARL GÖLL, fervojoficisto, Beethovenstrasse 707.

VD: BRUNO SÜNDERMANN, doganoficisto, Schmelze 203.

EG: *Adr.*: *Ejo*: Zeughaus (Mk 20 h.).

Böhmisch-Kamnitz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

[En la valo de Kamnitz. Belegaj ekskursoj, Ferdinands-Edmundsklamm; kasteloj. Industrio: Teksa, metala, vitra, papera.]

D: ANTON OHME, librotenisto, Schüttbodenweg 353.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Hotel Post (Mk).

Bogangate (Aŭstralio, New South Wales). 700.

D: WILLIAM ALBERT MARSHALL, instruisto, Public School.

Bohdáneč Lázně (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1550.

[Lázně = bano. Fer-, arsen- kaj ŝlimbanoj.]

D: SINO ANTONIE GROSSMANOVÁ-VAMBEROVÁ, laktejo-posedantino, nám. 3 [u radnice].

Boksánbánya (vidu *Bocșa-Montana*).

Bolgrad (Rumanio, Besarabio). 13 000.

[Ĉe lago Jalpuh; komerco. Garnizono ĉ. 20 000 homoj.]

D: EUGENO IVANOV, studento, Strada Scoalei 50.

Bologna (Italio, Emilia). 205 000.

[Ĉefloko de kelta tribo "Bojanoj" (Bononia). Universitato, unua en Eŭropo; Akademio, ortopeda instituto, muzeoj. Centro de terkultura regiono. Fervoja nodo. Industrio de maŝinoj, ĥirurgaj instrumentoj, kemiaĵoj. Fabrikado de "Mortadella", kolbaso.]

D: ACHILLE TELLINI, profesoro, Via de Gombruti 5 II.

VD: FILIPPO PALMEGGIANI, advokato, Via Zamboni 9.

EG: Emilia Esp. Asocio. *Adr.:* Ĉe la Vicdel.

Bolton (Angl., Lancashire). 185 000.

[Koton- kaj ferindustrio; Kolorigejoj.]

D: J. R. HALL, komizo, 121, Holland Street A. B.

EG: *Adr. Ejo:* Vegetara Restoracio Victoria Square (Ĵ 19¹/₂ h.).

Bolvi (Latvio, Latgale). 1200.

D: OSKAR STRIEDTER, pastro, Bolvos.

Bombay (Hindio). 1 100 000.

[Ĉe okcidenta bordo de Hindio. Komerco de kotono, teo, ŝtofoj; metalurgio.] [devi Road, Post Grant Road, Bombay 7.]

D: A. K. DIVEKAR, komizo, Jetka Kalyan Building 8, Game-

EG: *Adr.:* *Ejo:* c/o The Bahai Assembly, 29, Forbes Street (ĉiutage, escepte D 18 h.).

Borås (Svedlando, Elfsborgs län). 23 200.

[Ĉe rivero Wiskan. Tekstajindustrio.]

D: J. A. BLOMQUIST, oficisto, Box 38.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Kafejo Manhem (Ĵ).

Bordeaux (Franclando, Gironde). 267 500.

[Ĉe rivero Garonne. Dum roma imperio „Burdigala“ ĉefurbo de Aquitania. Amfiteatro, restaĵoj el antikva epoko. — Tria haveno franca; kvara urbo laŭ loĝantaro. Ĉefa vendo de vino kaj likvoro. Konservoj. Ŝipkonstruo. Universitato. Akademio de Scienco kaj Belarto.]

D: CHARLES BRUNET, mekanikisto, 59 Cours Victor Hugo.

VD: PIERRE MARLY, vinbienulo, 11 rue Adrien Baysse.

EG: *Adr.:* 12 rue Saint-Fort. *Ejo:* 35 rue Boudet, ĉe "Assoc. des Anc. élèves de l'École Supérieure de Commerce et d'industrie" (S 20¹/₂ h.).

Bordighera (Italio, Porto Maurizio). 5500.

[Ĉe la Riviera di Ponente. Vintra restadejo. Mara banloko. Ĉefloko de florkulturo por eksporto dum vintro en nordaj landoj.]

D: LUIGI POLLINI, komercisto, Casetta Mercedes.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Borkendorf (Germanio, Schlesien, Kreis Neisse). 1450.

[Ĉe montaro Altwater, proksime de Ziegenhals kaj Neisse, iama fortikaĵo. Ekskursaj regiono. Marmorlaborejo firma Tust.]

D: FRANZ BUCHMAN (Sohn), lignaĵisto.

VD: ERNST FRANKE (Sohn), muelisto.

Borlänge (Svedlando, Dalarna).

[Ferindustrio, fabrikejo Dommarvet; paperfabriko Kvarnsveden.]

D: KNUT LARSSON, komizo, Enoch, Cronberg.

EG: "Ĉiam antaŭen". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del.

Borohrádek (Ĉeĥoslovakio, Kostelec n. Orlicè). 1800.

[Ĉe Tichá Orlice. Ŝuindustrio. Arbaroj. Sabloeksperto. Turismo.]

D: ROBERT SEIDL, oficisto, firma "Union".

VD: JOSEF KOUBEK, fervojojficisto.

Boryslaw (Pollando, Galicio). 12 750.

[Ĉe norda piedo de Karpatoj, sudokcidente de Lwów. Montana lernejo. Petrofontoj.]

D: BOLESŁAW CZECHOWSKI, modelisto.

EG: Esp. Metalistoj. *Adr.:* S^{ro} R. WULEREK, Kasa Chorych (V 19 h.).

Boston (Usono, Mass.). 748 000.

[Ĉe enfluo de Charles Rivero en B. bajo. Fondita 1630. Naskiĝloko de Benjamin Franklin (17. I. 1706). Komenco de sendependo 1773. Universitato. Teknika Instituto. Vestaja kaj presa industrio. Fiŝkaptado.]

D: GEORGE WINTHROP LEE, bibliotekisto, 147 Milk Street.

EG: *Adr.:* *Ejo:* 507 Pierce Building (M 19¹/₂ h.).

Botoșani (Rumanio, Moldavio). 45 000.

[Ĉefloko de distrikto B. norda Moldavio, inter riveroj Seret kaj Prut. Komerco de bestaro-greno.]

D: RUBIN COHN, lernanto, Calea Natională 164.

Bottrop (Germanio, Westfalen). 79 000.

[Karbo-minejoj.]

D: AUGUST STRAUCH, urba supersekretario, Helenenstrasse 14.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

- Boulogne-sur-mer** (Franclando, Pas-de-Calais). 55 000.
[Mara banloko. Haveno. Industrio, fiŝkaptado, komerco. Unua esperantista Kongreso 1905.]
D: GEORGES BAIRE, inĝeniero, 74 rue de Pipots.
EG: Verda Stelo. *Adr.*: 27 Boulevard Mariette.
- Boulogne-sur-Seine** (Franclando, Seine). 45 000. [Fabrikado de parfumo, ŝapo, kemiaĵoj, bicikloj, aŭtomobiloj, aeroplanoj.]
D: HORACE COTELLE, bankoficisto, 51 rue de la Mairie.
- Bourg-en-Bresse** (Franclando, Ain). 21 000.
[Antikva preĝejo de Brou. Emaĵoj. "Bresse kokinoj".]
D: HENRY HUTTON, notario, 3 rue du 4 septembre.
- Bourg-la-Reine** (Franclando, Seine). 6100.
[Naskiĝloko de matematikisto Evariste Galois. Fajenco fabrikejoj, kulturado de rozoj kaj arboj.]
D: PIERRE J. A. MUFFANG, profesoro, 14 bis Avenue Galois.
- Bournemouth** (Angl., Hampshire). 100 000.
[Marbano. Klimata resanigloko, sen industrio. Belaj ĝardenoj.]
D: PHILIP HENRY LEWIS, estro de orfohejmo, St. Crispins, 12, St. Clements Road.
EG: *Adr.*: Fino M. CHEESMAN, 21 Sea Road, Boscombe.
Ejo: Temperance Hall, Haviland Road, Boscombe (M 20¹/₂ h.).
- Boxhill** (Aŭstralio, Victoria). 5015.
[Ūrboparto de Melbourne. Fabrikado de brikoj kaj tegoloj; farmmaŝinoj.]
D: ALFRED HENRY SERPELL, drapisto, Irving Avenue.
- Bradford** (Angl., Yorkshire). 288 500.
[Ĉefloko de lanmanfakturo; Silko, veluro.]
D: JOHN T. HOLMES, lankombestro, Roundwood Grange, Baildon, Shipley.
VD: JOHN A. CALVERT, arkitekturisto, Windermere Road Great Horton.
EG: *Adr.*: G. LUSGOMBE, 34, Parsonage Road. *Ejo*: Foster Schools, Drewton Street, Manningham Lane, Bradford (Mk 20 h.).
EG: En Baildon. *Adr.*: JOHN NORTH, 3 Park Mount Avenue.
Ejo: Moravian School. Baildon (L 19¹/₂ h.).
- Braila** (Rumanio). 60 000.
[Ĉefa rumana danuba haveno por eksporto de cerealoj kaj ligno.]
D: FRANÇO COSSUTTA, prokuristo ĉe "Dunarea" A. S. Naviga-
cia, Strada Heliade Radulescu 4.

- Brandenburg** (Germanio, Havel). 51 000.
[Ĉe rivero Havel. Slava, venda deveno. "Brennabor". Estinta ĉefurbo de Mark Brandenburg. Kastelo. Maŝino-industrio.]
D: PAUL FEHLOW, urba oficisto, Werderstrasse 7.
VD: ARTHUR KOHL, komercisto, Kleine Gartenstrasse 13.
- Brand-Erbisdorf** (Germanio, Sachsen). 3000.
[Piede de l'Erzgebirge. Industrio: Aŭtomobiloj, vitraĵoj, metalo.]
D: RUDOLF MÜLLER, librotenisto, Georgsplatz 44.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Schule (M 20 h.).
- Bratislava** (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 93 000.
[Ĉe Danubo. Haveno. Sidejo de Int. Danuba Komisiono. Uni-
versitato. Dinamito- kaj kablofabrikejoj.]
D: D^{ro} STANISLAV KAMARYT, profesoro, Telocvičná 3.
VD: EMIL WANITSEK, urba kasisto, Klobučnická 2.
EG: Ĉe la VD. (Dato de kunveno daŭre trovebla en anon-
kesto apud la "Mikaela turo" = Michalská vež.)
- Braunschweig** (Germanio). 149 000.
[Ĉe rivero Oker. 9^a jarcento "Brunonis Vicus". Kastelo. Muzeo. Teknika altlernejo. Fabrikado de kolbasoj, konservajoj, spic-kukoj, biero.]
D: Fino KÄTHE JAHNS, instruistino, Infanteriestrasse 2 III.
VD: ADOLF REINKING, supera distrikttjuĝisto, Löwenwall 11.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Gasthaus Lindenhof, Humboldt-
strasse (M 20¹/₂ h.).
Laborista Grupo. *Adr.*: S^{ro} ERNST JAHN, Marienstrasse 22 a.
Ejo: Rathausschenke, Höhe 16.
Komerca Grupo. *Adr.* *Ejo*: Kaffeehaus Union (Ĵ).
- Břeclav** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 11 000.
[Bela arbara valo de l' rivero Dyje, ruinoj de kastelo Liechten-
stein. Industrio: pastaĵoj, malto, sukero, biero, amelo, gluo,
seruraĵoj trikotaĵoj.]
D: ADOLF STRATIL, banka oficisto, Nádražní třída 19.
- Bregenz** (Aŭstrio, Vorarlberg). 13 000.
[Ĉe Bodensee. Rome "Brigantium". Turismo, komerco.]
D: ADOLF WILHELM NEUWIRTH, mekanikisto, B. Vorkloster,
Rosenstrasse 180.
EG: "Eksbabilono". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Gastejo "Hel-
vetia" (M 20 h.).
- Bregi Koprivnica** (Jugoslavio). 2000.
D: FRANJO MATIŠA, bienposedanto.
VD: FRANJO PETRIČEVIĆ, bienposedanto.
EG: *Adr.* *Ejo*: Pučka škola = popola lernejo (D 21 h.).

- Bremen** (Germanio). 280 000.
[Malnova Hansa urbo. Antikvaj vidindaĵoj, Katedralo, Ansgarii-preĝejo, Ratskeller. Haveno. Flughaveno. Komercloko: kotono, rizo, tabako, kafo. Ŝipkonstruado kaj porŝipa materialo.]
D: HEINO HEITMÜLLER, instruisto, Waller Heerstrasse 134. (Ĉe fervoja stacio Walle).
EG: Loka Grupo de GEA. *Adr.:* W. FRICKE, Düsternstr. 131.
Ejo: Domschule, eniro Langewieren 1^a kaj 3^a (M 20 h.).
"Vendreda Klubo". *Adr.:* S^{ro} H. BARKHAUSEN, Fliegenstrasse 11. *Ejo:* Ĉe la Del.
- Bremer** (Usono, Iowa).
D: THEODORO HANSEN, luterana pastro, Box 786.
- Bremerhaven** (Germanio, Hannover). 28 000.
[Ĉe enfluo de Weser kaj Geeste en la Norda maro. Ŝipkonstruado, ŝipbezonaĵoj; kemia, kolora, maŝina, tabaka industrio.]
D: BERTHOLD TRILLHAASE, bankoficisto, Am Hafen 69-67 II.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* "Kakaostube", Am Markt 8 (Mk 20 h.).
- Brescia** (Italio). 96 400. [komerco.]
[Katedralo, Muzeo. Sciencaj Akademioj. Ferindustrio. Silk-
D: GAETANO FACCHI, terposedanto, 64 Corso Vittorio Emanuele.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Circolo Filologico, Via Umberto I, n° 9 (Ĵ 17 1/2 h.).
- Breslau** (Germanio, Schlesien). 500 000.
[Rekta vojo al Pollando. Foiro. Grava industria loko. Universitato, teknika altlernejo. Arkepiskopo.]
D: SIGMUND FREUND, komercisto, Ring 4.
VD: Fino JULIE WOLFSON, Augustastrasse 35.
EG: Loka grupo de GEA. *Adr.:* GEORG HABELLOK, Schleiermacherstrasse 19. *Ejo:* Restaurant Mathiaspark, Moltkestrasse 17 (S 20 h.).
"Katolika Grupo". *Adr.:* Geistl. Rat BECKER, Altbüßerstrasse 34. *Ejo:* Sama (L 20 h.).
"Laborista Grupo". *Adr. Ejo:* Hochstrasse 7 (M 19 h.) kaj Martinistrasse 7 (Ĵ 19 h.).
- Breznik** (Bulgario, Sofia). 2600.
[Agrikulturo, bestbredado. Mineralfontoj; petrefaktoj.]
D: HRISTOV MARIN, farmaciisto, apteka.
EG: "Betulo". *Adr.:* Ĉe la Del.
- Brightlingsea** (Brit., Essex). 4500. [Konstruado de jaktoj.]
[Marborda urbo. Ostrobredado, kaptado kaj peklado de sprotjo.]
D: CHARLES B. MORGAN, eksfociro, 41, Church Road.

- Brighton** (Angl., Sussex). 140 000.
[Plej vizitata marbano angla. Kuracloko.] [Marine Parade.
D: JAMES GERALD SIMS, hotelisto, Chichester Mansion, 18,
EG: *Adr.:* AD. DORLENCOURT, 12, College Gardens. *Ejo:* Royal Pavilion (M 19 1/2 h.).
- Brignoles** (Franclando, Var). 5000.
[En la valo de Carami. Kelta deveno "Brinonia" = pruno. Komercio de greno, vino. Minejo de baŭksito-aluminio-minaĵo.]
D: HONORÉ BOURDELON, profesoro, Ecole Primaire Supérieure.
- Brisbane** (Aŭstralio, Queensland). 125 000.
[Ĉefloko de Queensland. Komerca loko.]
D: Fino MARION FRASER, fotografistino, Charlotte Street.
EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (1^a Mk 20 h.).
- Bristol** (Angl., Gloucestershire). 360 000.
[Kuniĝo de riveroj Avon kaj Frome. Haveno. Historiaj monumentoj. Universitato. Sanigaj banoj. Bot- kaj Maŝinfabrikado.]
D: E. M. PRESTON, "The Rosery" Westbury on Trym.
VD: Sino J. A. WESTMANCOTE, 12 Queensdale Crescent, Knowle Park.
EG: *Adr.:* *Ejo:* Folk House, College Green (V 19 1/2 h.).
- Brlohy** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 800.
D: HANS DREXLER, bienulo, Brlohy u Ĉes. Budějovice.
- Brno** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 221 750.
[Ĉefloko de Moravio. Universitato. Tekn. Altlernejoj. Industrio, drapo kaj maŝinoj. "Spielberg" iama kastelo kaj malliberejo. Proksime la famaj kavernoj de Moravia karsto, Macocha.]
D: FRANZ PODLOUČKA, ŝtata oficisto, Porodnice.
EG: "Klubo". *Adr. Ejo:* Akademická kavárna, Augustýnská ulice (M 20 h.).
- Brno-Kralovo Pole** (vidu *Kralovo Pole*).
- Bromberg** (vidu *Bydgoszcz*).
- Brünn** (vidu *Brno*).
- Brüx** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 25 800.
[Ĉe rivero Bielo. Multaj brunkarbo-minejoj.]
D: ADOLF RUDEL, librotenisto, Mantlergasse 17.
- Brugge** (vidu *Bruges*).
- Bruges** (Belgio, West Vlaanderen). 55 000. [Puntindustrio.]
[Antikva urbo. Haveno. Flandra pentrarto. Belfrido, sonorilaro
D: Fino YVONNE THOORIS, 4 rue de l'Outre.
EG: *Adr. Ejo:* Hotel du Cornet d'or, 2 Place Simon Stévin (Ĵ 20 h.).

Bruxelles (Belgio, Brabant). 756 000.

[Ĉefurbo belga. Haveno. Diversspeca komerco. Universitato. Historiaĵoj, katedralo, gotika urbodomo, fonto "Manneken Piss", muzeoj, Internacia bibliografia Instituto.]

D: EDOUARD MOUSSET, instruisto, 398 Chaussée de Boendael.

Buccari (vidu *Bakar*).

Buchs (Svislando, St. Gallen).

[Limstacio por Aŭstrio.]

D: EMIL EISENRING, instruisto, Frünsen bei Buchs.

București (Rumanio). 700 000.

[komerco.]

[Ĉe rivero Dimbovica. Ĉefurbo rumana. Universitato. Grava

D: JON GIUGLEA, redaktoro, Strada Carol Davila 85.

VD: ERNST GRUND, prokuristo ĉe Cauciucul Continental, S.A.R. Str. Ecoului 75 (Tel. 9/58), Telegr. adreso: Contipneu.

EG: Esperantista Grupo "Bucuresti". *Adr.:* Alea Suter 19.

Ejo: Terasa Oteteleșanu, Calea Victoriei, apud la Nacia Teatro (Mk 20 h.) kaj Pavilono "GIB" en parko Carol (D 16 h.).

"Laborista Grupo". *Adr.:* Esperanto Centro Rumana.

Ejo: Kiel la Esp. Grupo.

EO: Esperanto-Centro Rumana, Alea Baicoanu 4.

Buda (Ĉeĥoslovakio, Bakov).

D: VÁCLAV FIEDLER, terkulturisto, No. 10. Buda p. Bakov.

Budaĥok (Hungario, Pest mégye). 20 000.

[10 km de Budapest. Centro de vinkomerco. Fabrikejoj.]

D: IMRE PADOŠ, oficisto, Antal utca 11.

Budapest (Hungario). 1 000 000.

[Ĉe Danubo. Ĉefurbo hungara. Haveno. Kultura centro. Universitato. Scienca Akademio. Impona parlamentejo. Industrio de maŝinoj, ludiloj, lignaĵoj. Termalfontoj. Sulfurfonto sur Margrit insulo, fortikaĵoj.]

Teritorio de UEA: Hungarlando.

D: PAŬLO BALKÁNYI, oficisto, VI. Hajós utca 15/II.

(Ĉefdelegito por Hungario)

VD: DR^o JÓZSEF TAKÁCS, kuracisto, IV. Váci utca 8-1-12.

EG: "Budapesta Grupo". *Adr. Ejo:* VI. Eötvös utca 3 I (L Ĵ V 18 h.).

"Hungara Esp. Societo". *Adr. Ejo:* V. Vigadó utca 5 I (V 18 h.).

"Hungara Esp. Laborista Societo". *Adr. Ejo:* VII. Dohány utca 71 I c. (L kaj V 18—20 h.).

"Laborista Grupo de l'naŭa distrikto". *Adr. Ejo:* IX. Marton utca 28 (L Ĵ S 18 h.).

"Esp. Rondo Amika". ERA. *Adr. Ejo:* VI. Eötvös u. 3. (M S 19 h.).

"Studenta Grupo". *Adr. Ejo:* VII. Dohány u. 71 c. (L V 18 h.).

"Ferlaborista Grupo". *Adr. Ejo:* VII. Thököly utca 56 (M V 18 h.).

"Grupo Kispest". *Adr. Ejo:* Szigligeti utca 11 (V 18 h.).

EO: Librejo Kokai Lajos, Karoly utca 1.

Librejo kaj pruntbiblioteko: Lukács, VI. Andrássy ut. 6.

Hungara Esperanto Instituto. VI. Eötvös 3 (Vizitebla lunde 17—20 h.).

Budweis (vidu *Ĉeske Budějovice*).

Buenos-Aires (Argentino). 1 720 000.

[Ĉe la Plata rivero. Haveno. Universitato. Milita kaj Marista lernejoj. Observatorio. Eksporto de haŭtoj, ŝafoj, lano, tritikoj, sekita viando.]

D: PEDRO GOMEZ, makleristo, 3924 Calle Cordoba. (Adreso por korespondaĵoj: Casilla de Correo 2152.)

VD: ANDRES VILLAFRANCA, arta vitrajisto, 590 Calle Cerrito.

EG: „Antaŭen". *Adr. Ejo:* Calle San Martin 2049 Talleres F. C. S. (ĉiutage 20 h.).

"Argentina Esp. Asocio", Calle Carlos Pellegrini 238.

Buer i. W. (Germanio, Westfalen). 100 000.

[Karbo-minejoj. Industria loko.]

D: OTTO HÜLSDELL, mineja oficisto, Niefeldstrasse 18.

EG: Ĉela Del. *Ejo:* Hôtel zur Post, Bochumer Strasse (Mk 18¹/₂ h.).

En Buer-Hassel. "Progreso". *Adr. kaj Ejo:* WILH. RECKTENWALD, Oberfeldinger Strasse 60 (L 19 h.).

Buffalo (Usono, New York). 506 800.

[komerco.]

[Nordorienta fino de Erie Lago. Fabrikaj, Sipkonstruado, Gren-

D: JOSEPH S. GIANFRANCESCHI, kuracisto, 610 Niagara Street.

VD: DONALD E. PARRISH, 1011 Elmwood Avenue. Tel. Bidwell 5875-J.

Bühl (Germanio, Baden). 4000.

[Ĉe rando de Nigra Arbaro, fervojo Frankfurt—Basel. Antikva urbeto. Restadejo. Ligna industrio. Fruktoj, frumaturaj prunoj.]

D: HERMANN SCHAUBER, advokato, Bühlertalstrasse 27.

Bürgstein (Ĉeĥoslovakio, Böhm. Leipa). 1500.

D: F. ULLRICH, poŝtoficisto = Postbeamter.

Burgdorf (Svislando, Bern). 9500.

[Kastelo de dukoj de Zähringen, edukejo de Pestalozzi. Teknika lernejo. Maŝina industrio. Teksaf-fabrikejo. Fromaĝkomerco.]

- D:** MAX F. SCHAFFROTH, fabrikestro, Lyssachstrasse 5.
EG: *Adr.:* E. SCHAEERER, Unt. Kirchbergstrasse. *Ejo:* Fino LAENG, Platanenstrasse.
- Burgk** (Germanio, Sachsen).
D: ERICH FISCHER, instruisto, Albertstrasse 109w.
- Burnley** (Angl., Lancashire). 105 000.
 [Unua tekseja urbo en Angllando.]
D: WALTER BELL CURRIE, komercisto, Faraday Street.
VD: Fino ANNIE HURLEY, 38 Hilary Street.
EG: *Adr.:* D. B. SHAW, 35 Ferndale Street. *Ejo:* 2 B. Clifton Street, Westgate (ĉiuvespere 19¹/₂ h.).
- Burntisland** (Skotlando, Fife). 5000.
 [Haveno kaj dokoj. Eksporto de ŝtonkarbo. Ŝipkonstruado. Kemia elpurigo de aluminio.]
D: JAMES RODGER, lernejestro, Higher Grade School.
VD: Fino EUPHEMIA ANDERSON, instruistino. Higher Grade Public School.
EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la VD (Ĵ 19 h.).
- Bussum** (Nederlando, Noord Holland). 20 000.
D: EMILE J. M. VAN DE LAARSCHOT, Dr^o fil., gimnazia profesoro, Hoofflaan 8.
- Buzău** (Rumanio). 22 000.
 [Ĉe rivero samnoma en Valaĥio. Episkopa sidejo seminario.]
D: (Vakas)
- Bydgoszcz** (Pollando). 100 000.
 [Ĉe rivero Brda-Brahe. Ŝtataj komerca-industria, terkultura lernejoj. Muzikkonservatorio. Industrio de papero, alumetoj, cigaredoj, konfitaĵoj, ludiloj, mebloj.]
D: FRANCISKO PRENGEL, priv. instruisto, Długa 1.
VD: ARTHUR PANKRATZ, Sejmdeputito, Chrobrego 11.
EG: "Societo Esperanto". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (M 20 h.). Pola Esp. Servo. *Adr.:* Długa 1.
- Bystřice pod Hostýnem** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 4000.
 [Naskiĝloko de verkisto Tábořský. Kastelo. Fabela monto Hostýn, katolika pilgrimloko. Unua fabrikejo por meblaro el kurbigita ligno. Belega pejzaĝo montara, ĉe supro de Hostýna monto prahistoriaj restaĵoj. Komenco de ĉeĥa esp. movado.]
D: THEODOR ČEJKA, instruisto-ŭcĭtel.
EG: *Adr.:* Klub Esperantistů. *Ejo:* Hotelo Batta (S 20 h.).
- Bytom** (vidu *Beuthen*).

C

- Čadca** (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 6000.
 [Grava ligno komerco. Fiŝkonservaĵoj. Segejoj.]
D: JOSEF POPPER, oficisto, Zamenhova ulica 532 II.
- Calais** (Franclando, Pas-de-Calais). 73 000.
 [Banloko. Haveno. Silk- kaj kotonindustrio. Ŝipkonstruado, fandejoj, forĝejoj.]
D: AIMÉ NEUT-EVERAERT, hon. instruisto, 16 rue Notre Dame.
VD: GEORGES PERRIN, puntfabrikisto, 8 rue de Rome.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. (Ĵ 17—19 h.).
- Camaguey** (Kubo). 50 000.
 [Puerto Principe. Ĉe la Centra fervojo. Cigarfabrikado.]
D: JORGE JUAREZ CANO, prokuristo, Calle Bartolome Masó 21 "A".
- Cambridge** (Angl., Cambridge). 59 300.
 [Ĉe rivero Cam. Fama Universitato. Komerco de cerealoj, ĉevaloj, ledo. Tria kongreso de Esperanto 1907.]
D: E. T. COLLIER, bakisto, Panlow Street 19.
- Cambridge** (Usono Mass.). 109 000.
 [Ĉe rivero Charles. Harvard Universitato, unua de Usono.]
D: NORMAN W. FROST, linotipisto, 12 Ash Street, Pl. Cambridge 38.
- Cambron-St. Vincent** (Belgio, Hainaut). 900.
 [Karbo-regiono. Fera industrio.]
D: ALPHONSE GAUDISSERT, poŝtisto, Grand' Place 6.
- Camden** (Usono, New Jersey). 116 000.
 [Ĉe rivero Delaware. Supoj, parolmaŝinoj, ŝipkonstruado. Loĝloko de Walt Whitman.] [chantville N. J.]
D: LEMUEL S. WARE, kontisto, 320 E. Irving Avenue, Mer-
- Cancon** (Franclando, Lot-et-Garonne). 1200.
 [18 km de Villeneuve. Fabrikado de muelŝtonoj.]
D: JEAN RENAUD, entreprenisto de publikaj laboroj.
- Canicatti** (Italio, Girgenti). 30 000.
 [Ĉe Naro, insulo Sicilio. Vinkulturo, sulfurfosado.]
D: PALERMO CALOGERO, librotenisto, Via Vicolo S. Rosalia 27.
- Cannes** (Franclando, Alpes Maritimes). 30 000.
 [Milda klimato. Vintra restadejo. Oleo, floresencoj.]
D: CH. CRESP, fotografa informisto, 14 rue du Dr. Gazagnaire
EG: *Adr.:* MR. SALMON, 20 rue des Vallergues. *Ejo:* 20 rue Borniol (1an Ĵ monate 20 h.).
- Canton** (vidu *Kanton*).

- Cape Town** (Sud-Afriko). 200 000.
[Ĉefstacio por la trafiko de Eŭropo kaj Orienta-Indio. Parlamenta Ĉefurbo de l'Unio de Sudafriko. Universitato.]
D: GEORGE F. H. CLARK, profesoro, P. O. Box 2, Wynberg
- Caracas** (Venezuelo, D. F.). 92 000.
[Ĉefurbo de Unuigitaj ŝtatoj de Venezuelo. Naskiĝdomo kaj tombo de Simon Bolívar, liberiginto. Haveno La Guaira. Universitato, Observatorio.]
D: J. ALVAREZ-PEREZ, librotenisto, San Lorenzo a Pirineos 3.
- Caransebeș** (Rumanio, Banato), 9000.
D: DR^o JOZEFO HORVATH, advokato, Str. Loga 9.
VD: LUDOVIKO GOLDSCHMIDT, fabrikanto, Str. General Trapsa.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Gastejo Diemer (S post unua kaj dekkvina ĉiumonate).
- Cardiff** (Angl., Wales). 200 300.
[Ĉefloko de graflando Glamorgan. Haveno. Doko. Kolegio.]
D: DAN THOMAS, apotekisto, 128a, Penarth Road.
VD: F. S. GAMMON, botisto, 14, Moira Place.
EG: Adr.: Ĉe la VD. *Ejo:* 10, Paget Street (L 20 h.).
- Careii Mari** (Rumanio, Satmar). 17 000. [Allampénztár.
D: ARPAD HALASI, oficisto de la ŝtatkas, Perceptorat,
- Carlsbad** (vidu *Karlsbad*).
- Carlsruhe** (vidu *Karlsruhe*).
- Casteau près Mons** (Belgio, Hainaut).
D: NESTOR BOTTE, milita kuracisto.
- Castiglioncello** (Italio, Pisa).
[Ĉe toskana marbordo. Banloko. Bela panoramo sur tirenaj insuloj, Gorgona-Capraia, Elba, Corsica. Komfortaj hoteloj.]
D: CARLO DI MONTEZEMOLO, Generalo, Castiglioncello.
EG: Adr.: Ĉe Del. *Ejo:* Villa Montezemolo aŭ Grand Hotel Miramar.
- Caușani-Noi** (Rumanio, jud. Tighin.). 2200.
D: NUHIM CONTARJI, kalkulisto.
- Céret** (Franclando, Pyrenées Orientales). 4400.
D: SINO THERESE JULIA, komercistino, Bd. Maréchal Joffre.
- Černáuti** (Rumanio, Bukovina). 132 000.
[Ĉe rivero Pruth. Universitato. Ĉefloko de Bukovino.]
D: DR^o PETER SCHACHT, kemisto, Str. Stefano cel Mare 38—42.
VD: BORIS LEBIDINSKI, lernanto, Strada Turceasca 1.
- Cernier** (Svislando, Neuchâtel). 1500. [agrikultura lernejo.]
[Ĉefloko de distrikto Val-de-Ruz. Fabrikejo de mebloj. Kantona
D: WILLIAM PERRENOUD, profesoro, au Collège.

- Čepelare** (Bulgario, Stanimaška). 2990.
[Industrio de ligna konstrumaterialo. Komerco de faruno, greno.]
D: STOJAN D. MAREV, libristo.
- Červený Kostelec** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.
[Industrio de tolo kaj koton. Kolorigejoj.]
D: SINO BERTA KEYZLAROVÁ, Sokolská 7.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hôtel Chráska (Mk 20 h.).
- České Budějovice** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 45 000.
D: FRANTIŠEK SVAČINA, faka instruisto, Palackého náměstí 887.
- Český Brod** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4500.
[Antikva loko apud ĉefurbo Praha, produktado de hordeo; biero, terkulturaj maŝinoj, brikoj, sukero.]
D: JAROMÍR TOTH, advokata oficisto, Šafaříková 320.
VD: FRANCISKO PÁTEK, distrikta lernejspektoro.
- Český-Těšín** (vidu *Cieszyn*, pola parto aŭ *Těšín-Teschen*, ĉeĥa parto).
- Čestoňovo** (vidu *Czestochowa*).
- Cette** (Franclando, Hérault). 36 000.
[Haveno. Komerco de vino, bareloj, ligno, sulfuro, marsalo. Fiŝkaptado.] [Meynier.
D: HENRI GUIBAL, komerca oficisto, Cité Doumet, Maison
VD: SINO MARTHE JULLARD, profesorino, 36 rue Caraussane.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hôtel de Ville (urbodomo)
(1^a D 9—10 h. matene).
- Cevins** (Franclando, Savoie). 590.
D: GEORGES DE PLANÇON, terkulturisto.
- Châlons-sur-Marne** (Franclando, Marne). 31 200.
[Ĉampanvino. Paperfabrikejoj.]
D: GÉRARD AUSSENAC, 26 rue du Port de Marne.
- Chalon-sur-Saône** (Franclando, Saône-et-Loire). 30 000.
[Ĉe kuniĝo de Saône kun kanalo de l'Centro. Vino, karbo, metalurgio.]
D: JOSEPH PION, vendisto de skribmaŝinoj, 10 Place du Chatelet.
- Charbin** (vidu *Ĥarbin*).
- Charleroi** (Belgio, Hainaut). 30 000.
[Ĉe rivero Sambre. Fer- kaj karboindustrio.]
D: DÉSIRÉ HALLET, eldonisto de adresaroj, rue des Bouchers 13.
EG: Esp. Grupo de Charleroi. *Adr.:* *Ejo:* Cosmopolite, place du Sud (Mk 19 h.).

Charlottenburg (vidu *Berlin*).

Charvatce (Ĉeĥoslovakio, Roudnice).

[Najbare monto Rip kaj Hasenburg. Banloko Mšené.]

D: VÁCLAV HEISLER, komercisto.

VD: STANISLAV MAUPIC, komerca asistanto.

Chaux de Fonds (vidu *La Chaux de Fonds*).

Cheb (vidu *Eger*).

Cheltenham (Angl., Gloucester). 49 400.

[Mineralfontoj. Banloko.]

D: WALTER G. PHIPPS, kontoristo, Marston, Langdon Road.

EG: Adr.: W. M. Appleby, Clarence Street. *Ejo:* Adult School, Portland Street. (Ĵ 19—21 h.).

Chemnitz (Germanio, Sachsen). 305 000.

[Iam venda vilaĝo Kamnica. Teksa-, Maŝinkonstrua faklernejoj kaj industrio.]

D: MAX HOFMANN, distriktestro, Kreishauptmannschaft.

VD: ALFRED FLADE, instruisto, Mathildenstrasse 30-I.

EG: Chemnitza Esperantistaro. *Adr.:* Ĉe la *VD.* *Ejo:* Arnolds Theatergarten, Theaterstrasse 46 (M 20 h.).

“Instruista Grupo”. *Adr.:* KURT HEYDE, Zietenstrasse 94-II.

Ejo: Waisenschule (Mädchen) (M 18—20 h.).

“Laborista Grupo”. *Adr.:* GEORG MÜNCH, Mathildenstrasse 42-III. *Ejo:* Luderers Bierstube, Gartenstrasse.

Cheste (Hispanio, Valencia). 6000. [Francisco.]

D: FRANCISCO MANEZ SANCHEZ, terkulturisto, 2 Calle San

VD: JOSÉ RUIZ, terkulturisto, Calle Valencia.

EG: “Lumradio”. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Calle Doña Maria Carbonell 3, ĉiuvespere.

Chicago (Usono, Illinois). 2 701 800.

[Ĉe enfluo de rivero C. en Michiganlago. Fondita 1829. Universitato. Komercloko por greno kaj brutaro.]

D: F. J. KOVARIK, studento, 2502 S. Kedzie Avenue.

VD: Fino JULIO MARTICH, 2011 Washburne Avenue.

EG: “Gradata Esperantista Societo”. *Ejo:* S. Laflin Street (la 1an D monate 15 h.).

Chiŝineu (Rumanio, Judetul Arad).

D: STEFANO KOTZKA, jr., komercisto.

Cholet (Franclando, Maine-et-Loire). 22 000.

[Industrio de toloj, naztukoj, katunoj, piedvestoj. Centro de bredado.]

D: (Vakas)

Chomûtov (vidu *Komotau*).

Chorley (Angl., Lancashire). 30 000.

[Ĉe kanalo Preston-Liverpool. Karbo kaj plumbo minejoj.]

D: (Vakas)

Christiania (vidu *Oslo*).

Cicero (Usono, Illinois). 45 000.

D: J. HOWARD PEARSON, vendestro, 2711 Street 61th Avenue.

Cieszyn (Pollando, Silezio). 19 000.

[Ĉe rivero Olsa. Kastelo. Industrio de mebloj, ĉokolado, likvoro ledaĵoj kaj gladiloj. Turisma centro.]

D: LUDWIK KRISTA, ŝtata oficisto, Sejmowa 6.

Cimislia (Rumanio, Besarabio, jud. Tighina). 2000.

D: Fino ESTER RABINOVICI, instruistino.

VD: IOSIF PROCUPETI, instruisto.

Clermont-Ferrand (Franclando, Puy-de-Dôme). 90 000.

[Restadloko de Pascal. Historiaj monumentoj, katedralo. Minerala akvo. Industrio de pneŭmatikoj, konfititaj, fruktoj. En la regiono banlokoj. Centro de turismo.]

D: ANNET THOMAS, oficisto, 3 rue de l'Ange.

EG: “Konkordo”. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ancienne Maternité (V 20¹/₂ h.). [54, rue du Nord.]

Radiotelegrafa Grupo, “Arverna Radio”. *Adr.:* LOUIS VEDEL,

Cleve (Germanio, Rheinland). 20 000.

[Ĉe Kermisdal, brako de Rhein. Kastelo Schwanenburg. Mineralfonto. Akvo-kuracejo.]

D: (Vakas)

Cleveland (Usono, Ohio) 900 000.

[Ĉe enfluo de Cuyahoga en Erie Lago. Haveno. Petroorafinejoj. Fer- kaj ŝtalindustrio. Aŭtomobilfabrikado. 2 Universitatoj.]

D: STANLEY K. KOZMINSKI, desegnisto, 3406 Meyer Avenue.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Winton (L 19¹/₂ h.).

Clinton (Usono, Iowa). 26 000.

[Ĉe rivero Mississippi. Fervoja centro, 6 linioj. Sukerrafinejoj. Fabrikado de lignaĵoj (curtis), motoroj, feraĵoj.]

D: WILLIAM J. H. KNAPPE, profesoro de historio kaj filozofio, Warburg College.

Cluj (Rumanio, Transsilvanio). 67 000.

[Ĉe rivero Szamos. Katedralo. Universitato.]

D: Fino EUGENIA MORARIU, oficistino, Calea Traian 40.

VD: D^{ro} LADISLAV LÖCSEY, oficisto, Str. Enescu 9.

EG: “Klubo Esperantista”. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Sfatul Negustorese Str. Memorandului 6 (Ĵ 20 h.).

- Coblence** (vidu *Koblentz*).
- Cognac** (sin turni al la Del. de Mainxe).
- Cologna Veneta** (Italio, Verona). 10 000.
D: Dr^o UMBERTO TOSCHI, profesoro, Scuola Tecnica.
EG: *Adr. Ejo*: Scuola Tecnica.
- Cologne** (vidu *Köln am Rhein*).
- Colombes** (Franclando, Seine). 30 000. [presejoi.
[Kvar km distanco de St. Denis. Fervojo Nord. Rafinejoj,
D: GEORGES BONTEMPS, fervojisto, 4 Villa des Cerises.
- Compiègne** (Franclando, Oise). 16 000.
[Ĉe rivero Oise. Kastelo. Fama arbaro.]
D: PAUL LÉCURU, oficisto, 47 rue St. Corneille.
- Constanta** (Rumanio, Dobruĝa). 60 000.
[Ĉe nigra maro, ĉefa rumana haveno.]
D: PAUL W. ERNST, korespondisto, Astra Rimână S. A.
- Constantinople** (vidu *Konstantinoplo*).
- Copenhague** (vidu *København*).
- Cordoba** (Hispanio, Cordoba). 86 000.
[Ĉe rivero Guadalquivir. Naskiĝurbo de Seneca (54 A. K.).
Komerco de olivoleo. Fabrikado de arĝentaj objektoj.]
D: FRANCISCO AZORIN É IZQUIERDO, arkitekturisto, Calle
Claudio Marcello 18 pr. [Morales.
VD: FRANCISCO SERRANO OLMO, komercisto, 10 Ambrosio de
EG: *Adr.*: Reloj 1. *Ejo*: Svisa kafejo (Ĵ 14 h.).
- Cormeilles en Paris** (Franclando, Seine-et-Oise). 5000.
[Proksime de Seine. Vinoj kaj fruktoj.]
D: Dr^o LUBIN EMILE DELORME, kuracisto, 12 rue Neuve.
- Coronel Pringles** (Argentino, B. A.). 7000.
[Bestbredado, terkulturo.]
D: JUAN VICENTE MERLOTTI, oficisto, 74 Calle Rivadavia.
- Cortemaggiore** (Italio, Piacenza). 4900.
[Rimarkindaj preĝejoj kun pentraĵoj de Pordenone.]
D: MODESTO CAROLFI, profesoro.
EG: "Bela Espero". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Scuole Elementare.
- Cosne-sur-Loire** (Franclando, Nièvre). 8700.
D: Fino MARIE MONSINJON, instruistino, 20 rue M. Berthelot.
- Coswig** (Germanio, Sachsen). 16 600.
D: PAUL LAMPE, komercisto, Bahnhofstrasse 23.
EG: "Verda Stelo". *Ejo*: Kafejo Saupé (Mk 20 h.).

- Courbevoie** (Franclando, Seine). 39 000.
[Ĉe Seine, 6 km de Saint-Denis].
D: EDMOND BRESSON, subintendanto pensiita, 17 rue Chanzy.
- Coventry** (Angl., Warwickshire). 128 000.
[Ĉe C. Kanalo liganta Tamise, Mersey, Trent. Fabrikado de
silko, drapoj, bicikletoj, horloĝoj.]
D: Sino WINIFRED HAILSTONE, korsetistino, Tile Hill Lane.
EG: *Adr.*: Coventry Esperanto Club. *Ejo*: "Espero", 36
Stanway Road (Mk 20 h.).
- Cowdenbeath** (Skotlando, Fife). 16 000.
[Mineja distrikto.]
D: JOHN BOYD PRIMMER, kuracisto, Struan Bank.
- Cracovie** (vidu *Kraków*).
- Craiova** (Rumanio, Oltenia). 60 000.
[Ĉe rivero. Jiu, alfluanta Danubon maldekstre. Salminejo.]
D: (Vakas)
- Crauglio presso Aiello** (Italio, Venezia-Giulia). 800.
[Brikfabrikado, artaj terlaboroj.]
D: VIRGLIO FOSCHIAN, lignaĵisto.
- Cremona** (Italio, Lombardio). 50 000.
[Ĉe Po. Katedralo. Amfiteatro. Fama pro violonoj de Amati,
Guarneri, Stradivari. Silkindustrio.]
D: ALDO MANDELLI, librotenisto, Via Giuseppina 10.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del.
- Crewe** (Angl., Cheshire). 42 100.
D: ERNEST LEE, laboristo, 140, Richmond Road.
- Crimmitschau** (vidu *Krimmitschau*).
- Cromarty** (Skotlando, Rossshire).
D: MURDO GRANT, bankisto, Bank of Scotland House.
- Crowley** (Usono, Louisiana). 6100.
D: J. G. HAUPT, profesoro.
- Croydon** (Angl., Surrey). 178 100.
[14 mejloj de London. Antikva palaco de ĉefepiskopoj anglaj.]
D: RICH. KENNETH HURGON, studento, 32, Friends Road.
VD: JOHN BREDALL, 3, Birdhurst Road, South Croydon.
EG: *Adr.*: *Ejo*: Dennett Hall, Dennet Road (1ª kaj 3^a M 19¹/₂ h.).
- Csikszereda** (vidu *Mercurea-Ciuc*).
- Cúcuta** (Kolombio, Norte de Santander). 20 000.
D: (Vakas)

- Cuevas de Vera** (Hispanio, Almeria). 26500.
 [Ĉe rivero Almanzora. Arĝento minejoj.]
D: DIEGO AZNAR-CASANOVA, makleristo.
- Culemborg** (Nederlando, Gelderland). 9500.
 [Gotikstila urbdomo. Industrio: Cigaroj, mebloj, lignaj ŝuoj.]
D: OTTO DE BEUS, estro de cigarfabrikejo.
VD: SINO ANNA MARIA PRINS VAN ROODE, Villa "Nia domo".
- Czernowitz** (vidu Ĉernauti).
- Czestochowa** (Pollando). 89600.
 [Fama pilgrimloko ĉe monaĥejo Jasna Gora. „Nigra Madonna“.]
D: A. KARMJOL, Nowy Rynek 5.

D

- Dąbrowa-Gornicza** (Pollando, Kieleckie). 40 000.
 [Fondita 1850. Karbo-minejoj.]
D: MAURZYCY WYGODSKI, instruisto, ul. Kosciuszki 24.
VD: JOZEFO ISRAELOWICZ, laboristo, ul. Kr. Jadwigi 16
EG: Esp. Rondo. *Adr.:* Ĉe la Del. (D M kaj S ve-pere).
- Danzig** (Liberurbo). 220 000.
 [Hansa urbo. Ampleksa haveno. Antikvaj vidindaĵoj. Banloko Zoppot.] [weg 4a, Langfuhr.
D: BERNHARD AELTERMANN, supera urbsekretario, Baeren-
VD: MAX NEUMANN, inĝeniero, Lastadie 35a.
EG: *Adr.:* *Ejo:* Töpfergasse 33-1.
 "Danziga Junularo". *Adr.:* H. SADOWSKI, Rammbau 32—33.
- Darmstadt** (Germanio, Hessen). 76 000.
 [Ĉefurbo de Hessen. Teknika Altlernejo. Riparejoj de la fer-
 vojo. Industrio: Kemiaĵoj, cigaroj, ĉokolado, kaldronoj, maŝinoj,
 mebloj k. a.] [Südbau.
D: CLAUD KOOPS, fervoja oficisto, Eschollbrücker Strasse 44,
- Daruvar** (Jugoslavio, Slavonio). 7000.
 [Rome Jasorum. Banloko. Varmegaj fontoj, marĉa kuracado.]
D: PAVAO DRAVOJ, plektisto.
VD: RUDOLF SIGL, studento.
EG: „Stelo de Paco“. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Popola lernejo
 (Ĵ kaj S 15—16 h.).
- Daugavpils** (Latvio). 35 000.
 [Dekstre de rivero Daŭgava, fondita 1278. Riverhaveno. Aliaj
 nomoj: Dünaburg kaj Dvinsk.]
D: JANIS ROBERTS OZOLINŠ, telegrafisto, Zemgales divisyas
 saharu rota, Seržantam Ozolin.
EG: *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (D kaj M 18 h.).

- Dax** (Franclando, Landes). 11500.
 [Aqua Tarbellica. Ĉe rivero Adour. Ses sulfurtermoj. Kuracado
 de reŭmatismoj per ŝlimbanoj.]
D: FERNAND LAGESTE, asekuristo, 21 Place du Sablar.
- Deal** (Angl., Kent). 11 000.
 [Elŝipiĝo de Julius Caesar. Marborda kuracloko. Kastelo:
 Deal, kie loĝis Lord Georg Hamilton. Earl Beauchamp Castle.
 Industrio de nutraĵkonservado.]
D: HERBERT LEWELL, presisto, College Road, Printing Works.
- Debreczen** (Hungario, Hajdu). 92 700.
 [Ĉe rivero Tisza (Theiss). Centro de hungara protestantismo.
 Kolegio kun biblioteko 100 000 volumoj. Agrikultura Aka-
 demio. Fabrikado de sapo kaj pipokapoj.]
D: GÉZA BERKI, ĉefoficisto, Királyi Tábla.
- Degersheim** (Svislando, St. Gallen). 3500.
D: JOSEF FERDINAND FISCHER, komercisto, Volksmagazin.
- Deissenhofen bei München** (Germanio, Bayern).
D: OSKAR ZIEGLER, libraro.
EO: Sudgermana Esperanto Eldonejo.
- Dej** (Rumanio, Transsilvanio). 11 500.
D: ADALBERTO FRANK, komercisto.
- De Jutryp** (Nederlando, Fryslân). 1200.
D: WIBE P. CNOSSEN, brutbredisto.
- Delitzsch** (Germanio, Provinz Sachsen). 14 000.
 [Proksime de Leipzig. Agrikulturo. Industrio de sukero,
 cigaroj, ŝuoj, bombonoj.]
D: HANS SCHMIEDEBERG, Studienrat, Schlossgasse 25.
EG: Loka Grupo de GEA. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (M 20 h.).
- Denver** (Usono, Colorado). 256 500.
 [Ĉe South Platte River. Universitato. Ĉefloko de Colorado.]
D: HYMAN LEVINE, inĝeniero, 1655 Lincoln Street.
- Detroit** (Usono, Michigan). 1 000 000.
 [Ĉe rivero Detroit. Haveno. Masonista Templo. Fabrikejo
 de aŭtomobiloj "Ford".]
D: DRO TOBIAS SIGEL, kuracisto, 607 Breitmeyer Building.
VD: GUSTAV MUEHLKE, tajloro, 31 Hilsendegen Block.
EG: "Pola Esp. Asocio". *Adr.:* B. LENDO, 120—29th Street.
- Deurne** (Nederlando, Noord-Brabant).
D: A. L. A. SWINKELS, komercisto, Haageind 244.

- Deutsch Gabel** (Ĉeĥoslovakio). 3200.
[Teksaĵa industrio.]
D: Fino META HEYBAL, No. 30.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus zur Post (M 19 h.).
- Deva** (Rumanio, Transsilvanio). 8700.
[Ĉe rivero Maros. Aliaj nomoj: Gyeva, Diemrich.]
D: ANTONO ANDER, profesoro de reala lernejo, Piata Unirii 3.
VD: Sino SERAFINO FODOR, vidvino, Strada Principele Carol.
- Deventer** (Nederlando). 35000.
[Ĉe rivero Yssel. Tria komerca urbo de Nederlando. Industria centro. Fero, katuno. Tapiŝoj. Deventerkukoj.]
D: H. J. BOUWHUIS, horlogisto, Brinkgreverweg 8.
EG: "Fratego", laborista grupo. *Adr.:* S^{ro} B. C. MAALSTÉ, Lange Zantstraat 45. *Ejo:* "de Volksbond", Polstraat 51 (M kaj Mk 19—22 h.). *EG:* "Verda Stelo", neŭtrala grupo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* "Help U Zelven" Diepenveensche weg (L 20—22 h.).
- Dicioanmartin** (Rumanio, Transsilvanio). 5000.
[Ĉe rivero Kisküküllö. Industrio: Kemia, precipe nitrogeno, karbido, kloro; ceramiko. Tergaza hejtado kaj lumigado.]
D: (Vakas)
- Dicsöszentmárton** (vidu *Dicioanmartin*).
- Diepenveen** (Nederlando, Overijssel). 3500.
[Vilaĝo apud Deventer. Viandkonservaĵoj, sanigaj spirallitoj.]
D: ANTONIUS ALOYSIUS SUERINK, lignajisto, Platvoet 96.
- Dijon** (Franclando, Côte-d'Or). 78600.
[Divio, roma fortikaĵo. Fabrikado de specialaĵoj, mustardo, mielkukoj, likvoro, vino. Ĉefurbo de Bourgogne. Antikvaĵoj; rimarkinda muzeo. Universitato. Episkopejo.]
D: Sino MARTHE PETIT, 33 rue Chabot-Charny.
- Dison** (Belgio, Liège). 11500.
[Teksaĵ-industrio. Vidinda ĉirkaŭaĵo.]
D: GASPARD BLAUSE, fervojoficisto, 54 rue Neuve.
- Dobritz** (Germanio, Sachsen). 3000.
[Slava fondaĵo. Antaŭurbo de Dresden. Ĝardenejoj. Fabrikado de puntoj, cigaroj, papero.] [strasse 24 I.]
D: EMIL FRIEBEL, instruisto de porprofesia lernejo, Residenz-
- Dobruška** [Ĉeĥoslovakio, Opočno]. 3500.
[Submonta urbeto. Turisma centro por Orlické hory. Industrio kaj komerco de teksaĵoj.]
D: Fino MARIE MARELOVÁ, instruistino, Pulieka ul.

- Döhlzchen** (Germanio, Sachsen).
D: OTTO MÜLLER, instruisto, Dresdner Strasse 28.
- Dolné-Hámry** (Ĉeĥoslovakio, Župa XVIII). 2000.
[Konata fabriko "Sandvik".]
D: JOSEF CIMER, forĝisto por arĝento kaj metaloj.]
- Dolní-Kalná** [Ĉeĥoslovakio, Bohemio].
D: FRANTIŠEK PORTYCH, instruisto-uĉitel.
- Dolní-Kounice** [Ĉeĥoslovakio, Brno]. 3000.
[Kastelo. Vin- kaj fruktokulturado. Kolorigejoj de teksaĵoj.]
D: THEODOR KILIAN, instruisto, Jiráskova 317.
- Domažlice** [Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.
[Montara regiono apud la bavara landlimo. En proksima vilaĝo Oujezd naskiĝis kaj vivis la defendanto de popolaj rajtoj, Kozina. Industrio: Terkulturaj maŝinoj, galonoj, ligno kaj puntoj.]
D: JAROSLAV DRVOTA, komercisto, Hoř. předm. 61.
EG: "Esp. Klubo". *Ejo:* Restaurace "u Holubů" (Ĵ 20 h.).
- Doncaster** (Angl., Yorkshire). 30000.
[Ĉe rivero Don. Metalindustrio; fervoja riparejo.]
D: ARTHUR JOHN SCOTT-SCOTT, aŭtomobila inĝeniero, 48, Highfield Road. [Hall (Mk 19 h.).]
EG: Adr.: Sino E. M. MORAN, 38 Oswin Ave. *Ejo:* Trades
- Dordrecht** (Nederlando, Zuid-Holland). 52000.
[Parte tre arta urbo; insulo, 16 km de Rotterdam; fer-, metal-ligno-, buter-, vitrofabrikejoj, ŝipkonstruejoj.]
D: BASTIAAN PIETER ROUBOS, ŝtaticisto, Noordendijk 90.
EG: "Tra la Mondo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Oranje Hotel (V 19 h.).
- Dorpat** (vidu *Tartu*).
- Dotnava** (Litovio, Kedainiai).
[Terkulturata teknika lernejo 13 km de Kedainiai (Kiejdany) kun 250 lernantoj, fondita en 1912.]
D: VIKTORAS RUOKIS, kemiisto instruisto, Dotn. Zemės Ukio Technikumas. [Zemės Ukio Technikumas.
VD: JUOZAS LAZAUSKAS, instruisto de litova lingvo, Dotn.
EG: "Verda Kverko". *Adr. kaj Ejo:* Dotnavos Zemės Ukio Technikumas.
- Doubravčany** apud Zámuky (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).
D: Fino MILADA VOKŘÁLOVÁ, oficistino.

- Dover** (Angl., Kent). 41 000.
 [Haveno. Linio Dover-Calais. Marbanejo. Antikva kastelo.]
D: WILFRED CHITTY, direktoro de muelejo, 51 Park Avenue.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del.
- Drahowitz** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.
 [Antaŭurbo de mondfama banloko Karlsbad.]
D: HANS FISCHBÄCH, burĝlerneja instruisto, No. 37.
VD: FRANZ LANGHANS, poŝtoficejo, No. 100.
EG: Esperanto - Unuiĝo "Zamenhof". *Adr.*: Sr^o BECHER,
 No. 141. *Ejo*: Gastejo "Überfahrt" (V 20 h.).
- Drammen** (Norvegio). 25 000.
 [Haveno. Komerca kaj industria loko. Eksporto de ligno,
 celulozo kaj papero.]
D: EDWIN N. WAHL, bankoficisto, c/o Drammens Privatbanker.
VD: ALF HAGELER, imposta oficejestro, Lignings chef.
- Dresden** (Germanio, Sachsen). 551 700.
 [Ĉe rivero Elbe. Slava-venda vilaĝo Dreždzany. Saksa ĉefurbo.
 Rimarkindaj vidindaĵoj, muzeoj, biblioteko kun 520 000 vol-
 umoj. Veterinara, teknika atlernejoj. Grava industrio, kemia,
 ceramika, cigaredoj, fotografaj aparatoj k. t. p. Ĉokoladfabrikoj.
 Eĥ ĉirkaŭaĵo ŝatataj ekskursejoj kaj sanigejoj, Weisser Hirsch k. a.
 Centro de E. movado. 4^a kongreso de Esperanto, 1908.]
D: SINO CAMILLA FÜRTH, rentulino, Carlowitzstrasse 28.
VD: ALBERT SCHMIEDER, mekanisto, Helgolandstr. 15.
D: (komerco) MAX TESSNER, komercisto, Freiburger Str. 31.
EG: "UEA". *Adr.*: Ĉe la Del.
 "Orienta grupo". *Adr. Ejo*: SINO M. HANKEL, Nikolai-
 strasse 18 (L 19 h.). [(Ĵ 21 h.).
 "Okcidenta Grupo". *Adr. Ejo*: Wettiner Bahnhof
 "Suda Grupo". *Adr. Ejo*: Torwirtschaft, Grosser Garten (V).
 "Norda Grupo". *Adr. Ejo*: Hollacks Restaurant, Königs-
 brücker Strasse (L 19^{1/2} h.).
 "Komerca grupo". *Adr.*: W. RANFT, Hauptstrasse 38 A.
Ejo: Rabenhorststr. 2 (L ĉiunonate 20 h.).
 "Polica grupo". *Adr. kaj Ejo*: Hauptpolizei (Ĵ 19^{1/2} h.).
 "Poŝtoficejo grupo". *Adr.*: W. BOERSCH, Florastrasse
 13 II. *Ejo*: Postamt 1, Zimmer 17 (M 21 h. nur dum
 vintro).
 "Fervoja grupo". *Adr. Ejo*: Wettiner Bahnhof (Ĵ 18^{1/2} h.).
 "Progreso". *Adr. Ejo*: Albertgarten, Glacisstrasse (V
 monate 19^{1/2} h.).
 "Cotta". *Adr. Ejo*: Schusterhaus (Mk 19^{1/2} h.).

- "Urboficista Grupo". *Adr. Ejo*: Neues Rathaus (Ĵ 20 h.).
 "Sudorienta Grupo". *Adr. Ejo*: Volksschule Dobritz
 (L 12 h.).
 "Kuraĝe antaŭen". *Adr. Ejo*: Stadtcafé, Postplatz
 (M 20 h.).
 Deutscher Esperanto Bund e. V., Geschäftsstelle (Officejo)
 Struvestr. 40.
OE: Esperanto-Verlag Ellersiek & Borel, Struvestr. 40 (Loka
 Filio de la sama firmo en Berlin). Tel. 27 568.
 MAX TESSNER, Librejo, Freiburger Str. 31, Enirejo: Am-
 monstr.
- Dublin** (Irlando). 350 000.
 [Ĉe rivero Liffey. Ĉefurbo de Irlando. Katolika Universitato.
 Scienca Akademio.]
D: TOMÁS PADRIAS DE BARRI, inĝeniero, 46 Caledonia Ter-
 race, Haddington Road.
EG: *Adr.*: J. J. SIGGINS. *Ejo*: 29 South Anne Street
 (Ĵ 19^{1/2} h.).
- Dubno** (Pollando, Wołyń). 20 000.
 [Ĉe rivero Ikwa; fondita de grafoj Ostrogskich en XVII^a jar-
 cento. Komerco.]
D: MEJER LICHTENSZTEJN, ulice Farna 18.
- Dubrovnik** (Jugoslavio, Dalmacio). 15 000.
 [Rome Epidaurum, itale Ragusa. Centro de mezepoka kulturo
 sudslava. Vintra restadloko, marbanurbo. — Vino, legomo, oleo.
 Ĉarma pejzaĝo, milda klimato.]
D: MIHAJLO MONIČ, jura studento, Ulica Tupasta 276.
VD: ANTUN NARODNYK-MASLAČ, musika studento, Ulica
 Antuninska 273.
- Duchecv** (vido *Dux*).
- Dunaharaszti** (Hungario, Pest-megye). 8000.
 [Apud Budapest. Meblo-, sablabrik-, led- kaj korbfabriko, bord-
 banloko, ekskursejo.]
D: LAJOS GFELLNER, bankoficisto, Kossuth-Lajos utca 46.
- Düsseldorf** (Germanio, Rheinland). 400 000.
 [Naskiĝurbo de Heinrich Heine, 13. Dec. 1797. Pentrista urbo
 kun Akademio. Grava Industrio. Sidejo de multaj sindikatoj
 de produktantoj.]
D: BERNHARD LUIS, teknikisto, Degerstrasse 43.
VD: ANTON LOBÜSCHER, poŝtoficejo, Düsseldorf-Hamm 126.

EG: Esp. Grupo 1907. *Adr.:* *Ejo:* Hotelo Bergischer Hof, Bahnstrasse 10 (Ĵ 20¹/₂ h.).
 “Verda Stelo”. *Adr.:* S^{ro} JOSEF PAFFENHOLZ, Rethelstrasse 169. *Ejo:* “Löwenburg”, Brehmplatz 3 (Ĵ 20 h.).
 “Laborista Grupo”. *Adr.:* H. SCHNEIDER, Erkrather Strasse 112. *Ejo:* Rest. Schmitz, Wehrhahn 79.
 “Katolika Grupo”. *Adr.:* HERMANN BRANDT, Eisenstrasse 37. *Ejo:* Kathol. Gesellenhaus, Birkenstrasse 14.

Duluth (vidu *New Duluth*).

Dux (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 12 300. [ceramiko.]
 [Kastelo de Wallenstein; kolektoj. Brunkarbo. Sukero, vitro,
D: MAX MURATH, profesoro, Gymnasium.

Dvůr Králové nad Labem (Ĉeĥoslovakio). 14 000.
 [Ĉe rivero Elbe = ĉeĥe Labe.]
D: JOSEF NOSEK, bankoficisto, No. 72.

E

Eastbourne (Angl., Sussex). 52 500.
 [Marbano.]

D: VALENTINE VINCENT SUMFIELD, presisto, Station Street.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Cave's Café, 94, Terminus Road
 (1^a kaj 3^a M ĉiumonate 16¹/₂ h.).

Ebersbach, Bez. Löbau (Germanio, Sachsen). 9500.
 [Industria vilaĝo, transira stacio al Ĉeĥoslovakio, teksejoj, fabri-
 kado de kotonaĵoj kaj tolaĵoj; vitrorafinejoj kaj pentrejoj; kar-
 tonajoj; natursciencia muzeo.] [strasse 513.
D: ARTHUR MARTIN KIRCHHÜBEL, porcelanpentristo, Haupt-
EG: Loka Grupo de G. E. A. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Deutsche
 Eiche (L 20 h. grupkunveno). Hainschule (Kurso Mk 20 h.).

Edinburgh (Skotlando). 350 000.
 [Caer Eden = Kastelo de Edin, reĝo de Deira († 633). “Holyrood” =
 kastelo de skotaj reĝoj. Universitato, fondita 1583. Botanika
 kaj zoologia ĝardenoj. Industrio: Presarto, Biero, Kaŭĉuko, Vitro,
 Boteloj, Biskvitoj, Papermaŝinoj. Observatorio, Nacia Galerio.]
D: DAVID RITCHIE TULLO, advokato, 34, St. Andrew Square.
VD: WILLIAM RAE, kasisto, 2, Walker Street.
EG: “Edinburga Esperanto Societo”. *Adr.:* Fino A. S. SIBSON.
Ejo: Room 26, Synod Hall, Castle Terrace (Mk 20 h.).

Eemnes (Nederlando, Utrecht). 1750.
D: JOHANNES VAN HENGEL, eldonisto, Huize Gooiershove.
EO: Holanda Esp. oficejo, eldonejo, de “Wereldtaal”, prop.gazeto.

Egeln (Germanio, Sachsen). 5000. [kaj bulboj.]
 [Brunkarbo- kaj kalio-minekspluattoj kaj industrio. Sukerrapo]
D: FRITZ BÖCKELMANN, librotenisto, Schlossstrasse 5.
VD: HEINRICH EILERT, instruisto, Ritterstrasse 21.

Eger (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 28 000.
 [Ĉe rivero Eger. Wallenstein muzeo; W. mortigita en E.
 25/II. 1634. Kastelruinoj. Agrikulturo kaj bredado. Industrio.]
D: (Vakas)

Eibiswald (Aŭstrio, Steiermark). 980.
D: LUDWIG KASPAR, D^{ro} jur., juĝejestro.

Eichwald bei Teplitz-Schönau (Ĉeĥoslovakio). 4500.
 [Kuraĉloko.] [wald.]
D: AUGUST SCHUSTER, glasvendisto, Neu-Tischau, Post Eich-
EG: Adr.: Ĉe la delegito. *Ejo:* Deutsches Haus en Eich-
 wald (Mk 20 h.). Sekcio de la grupo: Esp. Rondo “Zamen-
 hof” Wistritz-Pyhanken. *Ejo:* Goldener Anker en Pyhanken
 (Mk 20 h.).

Eindhoven (Nederlando, Noordbrabant). 5000. [tolo.]
 [Ĉe kunfluo de la Gender en Demmel. Teksaĵoj, kotono, lano,
D: P. A. SCHENDELER, profesoro, Prins Hendrikstraat 30 E.
VD: J. A. M. VAN MOLL jr., hemisto, Willemstraat 38.

Eisenach (Germanio, Thüringen). 40 000.
 [Ĉe riveroj Nessel kaj Hörsel. Kastelo Wartburg, restadejo
 de Martin Luther; Richard Wagner kaj Fritz Reuter muzeoj.]
D: J. ZINGANELL, horloĝisto, Georgenstrasse 6.
EG: Adr.: S^{ro} O. STROBEL, Frauenberg 43. *Ejo:* Theater-
 café, Julius von Eichel-Platz (L 20 h.).

Eisleben (Germanio, Sachsen). 25 000.
 [Martin Luther 1483—1546. Minejoj. Kupro, flavkupro, karbo
 salo. Mansfeld Kupro minejoj.]
D: (Vakas)
EG: Ejo: Alte Realschule, Markt (Ĵ 19¹/₂ h.).

Elberfeld (Germanio, Rheinland). 162 000.
 [Ĉe rivero Wupper. Plej alta ponto en Eŭropo 106 m. Pend-
 fervojo. Grava industria kaj komerca urbo. Posaĵmentoj,
 rubandoj, kolorfabrikejoj.]
D: PETER TRARBACH, rektoro, Markgrafenstrasse 14.
EG: “Verda Stelo”. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Oberlyzeum
 Am Mäuerchen Nr. 7 (M 20 h.).

Elbing (Germanio, Westpreussen). 66 600.

[Ĉe rivero Elbing. Kanalo. Industrio, maŝinoj, lokomotivoj. Ŝipkonstruado, Schichau verfto. Aŭtomobiloj, aŭtoplugiloj, cigaroj; butero, fromaĝo, keksoj. Komercio: greno, ligno, karbo.]

D: HERMANN GREFF, kemiisto, Hindenburgstrasse 25 a.

VD: BRUNO KETTERLING, poŝtinspektoro, Nitschmannstr. 4.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Elisabethstadt-Elisabetopol, Rumanio (vidu *Ibaŝfalau*).

Eltville am Rhein (Germanio, Rheingau), 5000.

[Antikve "Elfeld" lat. Alta Villa. Dekstra bordo de l'Rejno. 1292 rezidejo de Adolf von Nassau, germana reĝo, en 14 kaj 15 jc. de l'episkopoj de Mainz. Vinmuzeo. Ŝaŭmvino-fabrikado.]

D: CHRISTIAN HERZER, oficisto, Marktstrasse 3.

Enfield (Brit., Middlesex). 60 000.

[Iama palaco de reĝino Elizabeto. Fabrikado de fleksebla metal-tubaĵo, elektraj lampoj, kabloj, brikoj. Ŝtata pafilfabrikejo; rozkulturado.]

D: JOWARD W. SMITH, urba oficisto, 96 Southbury Road.

EG: Enfield Esp. Soc. Adr.: Ejo: Shrublands, 349 Baker Street (S 18¹/₂ h.).

Erperjes (vidu *Preŝov*).

Erdőszentgyörgy (vidu *Sängeorzpadureni*).

Erfurt (Germanio, Thüringen). 135 000.

*[Antikva urbo slava aŭ germana fondaĵo. Katedralo kun sonorilego Maria gloriosa. Ŝuindustrio. Floroj kaj semoj. Ŝtata kongresa urbo. 1891 Erfurt'a programo de l'Socialdemokrata partio.]

D: WALTER WEBER, komercisto, Gustav-Adolf-Strasse 1. Telefono: 833. Telegr.: Luoca. Poŝtĉeko: Erfurt 10269.

Ersekujvar (vidu *Nove Zámky*).

Erzsébetváros (vidu *Ibaŝfalau*).

Eschwege (Germanio, Hessen-Nassau). 13 000.

[En la valo de Werra. Fondita de imp-estro Otto II en jaro 973.

Fabrikado de bastonoj, ledo, cigaroj, teksaĵoj.]

D: HANS RIEHL, lerneja kandidato, Marktplatz 17.

Escondido (Usono, California). 6000.

[Alloga pejzaĝo. Oranĝoj, citronoj, greno, vino.]

D: WILLIAM W. CARPENTER, fervoja agento, P. O. Box 82.

Eskestuna (Svedlando, Södermanland). 30 000.

[Fer- kaj ŝtalindustrio.]

D: ARVID ÅGREN, telefonriparisto, Telegrafstationen.

VD: ERIK JOHANSSON, telegrafstationen, Norrköping.

EG: "La Stelo". Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Kafeto Framtiden (la 2^{an} D monate, 20 h.).

Esseg (vidu *Osijek*).

Essen (Germanio, Rheinland). 476 000.

[“Assindia”, iama monaĥinejo de 860—1803. Uzinoj de Krupp. Centro de Rhein.-Westfal. karboregiono. Fandejoj, maŝin-fabrikoj, kolorigejoj. Minlernejo.]

D: OTTO SANDROCK, komercisto, Kahrstrasse 47.

(Tel. 8847. Poŝtĉekkonto Essen 10756.)

VD: ALFONS NIEMANN, instruisto, Donnenstrasse 112, Dellwig.

EG: Esperanto Grupo de 1910. Adr.: KURT UNRUH, Viehoferstrasse 188. Ejo: Restaurant Erholung, Il. Hagen 50 (M 20 h.).

“Ika” (“Internacio Katolika”), loka grupo. Adr.: Ejo: Dr^o W. HINSENKÄMP, advokato kaj notario, Zweigertstrasse 39 (ĉiutage 20 h.).

“Laborista grupo”, Adr.: FRIEDRICH SULT, Beisingstrasse 19.

“Matena Stelo”. Adr.: Ejo: PAUL MERTENS, Margarethenhöhe, Waldlehne 80.

“Esperanto por ĉiam”. Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Frau Witwe Witte, Essen-Borbeck, Flurstrasse.

Esperanto Librejo: Theodor Römer, libristo, Gemarkenstrasse 56.

Esperanto Ekzamena Komitato de l'Esp. Instituto por la Germana Respubliko. Adr.: Ĉe la Del.

Esslingen am Neckar (Germanio, Württemberg). 38 500.

[Ĉe rivero Neckar. Gimnazio, porinstruista lernejo. Fama preĝejo “Liebfrauenkirche”. Maŝin-metalindustrioj, ŝpinojoj.]

D: JOHANNES BIEG, komerca instruisto, Pliensaustrasse 36.

EG: “Zamenhof”. Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Württemberger Hof. “Laborista Grupo”. Adr.: W. EBERSBÄCHER, Bergstrasse, Oberesslingen. Ejo: Hôtel Fürstenfelder Hof, Strohhstrasse.

Euskirchen (Germanio, Rheinland). 14 500.

[Drapfabrikejoj, tanejoj.]

D: ERNST KIND, telegrafa inspektoro, Oststrasse 28 II.

EG: “Obstine antaŭen”. Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Restoracio Tonhalle, Kessenicher Strasse 16-1.

Exeter (Britlando, Devonshire). 50 000.

[Ĉe Exe; ĉefloko de graflando Devon. Katedralo.]

D: IREDECK JAMES STRONG, 50 Wellington Road.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

F

- Fagaraš** (Rumanio, Transsilvanio). 6600.
[Ĉe rivero Aluta. Kastelo de Apaffy, estinta estro de Transsilvanio. Tabakkulturo, alkoholfabrikejoj, grenkomerco.]
D: (Vakas)
- Falkenau a. Eger** (Ĉeĥoslovakio). 12 000.
[Ĉe rivero Eger. Kastelo de grafo Schlick, nun apartenanta al Nostitz. Brunkarbo. Kemia kaj metala entreprenoj; Azota fabrikado.]
D: Fino HELENE QUOIKÁ, librotenistino, Schlossbrauerei.
- Falkenstein i. V.** (Germanio, Sachsen). 16 000.
[Industrio de brodaĵoj, kurtenoj, feraĵoj.]
D: RICHARD OTTO PFÜTZE, instruisto, Feldstrasse 18.
VD: RICHARD SEIFERT, komercisto, Dorfstadt. [(Ĵ 20 h.).
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Komerca lernejo (Handelsschule) "Komerca grupo". *Adr.:* Ĉe la VD.
"Laborista grupo". *Ejo:* Grünes Tal (Mk 20 h.).
- Falun** (Svedlando, Dalarne). 13 000.
[Ĉefloko de Dalarne. Restadejo de Selma Lagerlöf, sveda verkistino. Gimnazio. Kuprominejo. Lokomotiv-kaj vagonarindustrio. Sulforacid-fabrikejo. Minakademio.]
D: VIKTOR BONDE, bindisto, Stenslund 2.
VD: GUSTAV JOHANSSON, bindisto, Box 475.
EG: Adr. Ejo: Enokssons Café (M 20 h.).
- Fano** (Italio, Marche). 30 000.
[Banloko apud Adria Maro. Eksporto de kokoj, fiŝoj, silko.]
D: ALESSANDRO MAZZOLINI, eksinstruisto, Montevecchio 32.
- Firenze** (Italio, Firenze). 250 000.
["Florentia" t. e. la Floranta. Ĉe rivero Arno. Palacoj, preĝejoj, katedraloj, monumentoj, bibliotekoj. Naskiĝloko de Dante Alighieri (1265); Andrea del Sarto (1486); Michelangelo (1475); Cherubini (1760). Industrio de marmoro, silko, pajloplektaĵoj.]
D: CORRADO GRAZZINI, profesoro, 6 Via dei Neri. XVIII.
VD: CARLO ALBERTO VITERBO, advokato, Via dei Servi 17.
EG: "Nova Sento". *Adr.:* Ĉe la D.
EO: Libreria del Re, 17 via dei Pucci.
- Firminy** (Franclando, Loire). 21 000.
[Ferindustrio. Karbminejoj. Silkaĵoj.]
D: ADRIEN JEAN TESTUD, instruisto, 30 rue de la Loire.
EG: Laborista grupo. *Adr.:* Ĉe la Del.

- Fiume** (Italio). 50 000.
[Ĉe enfluo de Fiumara en la golfo de Fiume, Adria Maro. Tri havenoj, katedralo, preĝejo San Vito. Ĝis 1918 libera kaj liberhavena urbo; grava komerco kaj industrio. De 1924 itala.]
D: JOZEFO SIKIĆ, komerca-oficisto, Riva Marco Polo 16.
EG: Adr.: *Ejo:* Via Rettori 2 (2^a M kaj V 20 h.).
- Flensburg** (Germanio, Schleswig-Holstein). 60 000.
[Haveno, proksime de la dana limo. Vigla industrio, ŝipkonstruado, fer-kaj maŝinfabrikejoj.]
D: Fino ELISE JACOBS, Mathildenstrasse 9.
EG: Adr. Ejo: Lutherhaus, Südergraben (Mk 20 h.).
- Florence-Florenz** (vidu *Firenze*).
- Fogaras** (vidu *Fagaraš*).
- Folkestone** (Angl., Kent). 37 000.
[Marborda banloko. Linio Folkestone—Boulogne. Naskiĝloko de fiziologo William Harvey (1578—1657).]
D: JOHN SMITH CLOUGH, lernejestro, 62, Guildhall Street.
VD: WILLIAM EDWARD CROSS, librovendisto, 91, Sandgate Rd.
- Forssa** (Finnlando, Häme). 8000. [Mustiala.]
[Granda kotonindustrio. Proksime ŝtata terkultura instituto]
D: JUHANI OSKARI SAARINEN, magistra lektoro.
- Frankfurt am Main** (Germanio, Hessen-Nassau). 500 000.
[Iama libera imperia urbo "Freie Reichsstadt". Centro de demokrata ideo. Naskiĝloko de Goethe (28. Aug. 1749). Vidindaj mezepokaj konstruaĵoj: Römer, Paulskirche, Katedralo k. t. p. Universitato. Banktrafiko. Maŝinindustrio. F'furtaj kolbasetoj.]
D: OTTO SCHUTKOWSKI, instruisto, Eschersheimer Landstr. 595.
VD: KARL BARTHEL, fremdlingva korespondisto, Wöhlerstr. 14.
EG: Adr.: Ĉe la Del. (tramlinioj: 22—25). *Ejo:* Bockenheimer Landstr. 25 (1^a kaj 3^a L 20 h.).
"Laborista Esp. Grupo". *Adr.:* H. FRICKART, Nauheimer Str. 2. *Ejo:* Volkshaus, Rödelheimer Str. 12 (V 20 h.).
„Laborista Esp. Grupo". *Adr.:* WALTER SCHWARZ, Alt Heddernheim 30. *Ejo:* Hessestrasse 12 (Ĵ 20 h.).
"Blindula Grupo". *Adr. Ejo:* MAX URBAN, Blindenanstalt, Adlerflychtstrasse 8 (ĉiutage).
- Františkovy Lázně** (vidu *Franzensbad*).
- Franzenndorf bei Reichenberg** (Ĉeĥoslovakio).
D: FERDINAND KAULFERS, gastejestro, Gasthaus "Franzenhöhe".

Franzensbad (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2500.

[Fama banloko. 12 Mineralfontoj.]

D: DR^o ANTONÍN POHORECKÝ, kuracisto, Kurhaus "Sevilla".

Freiberg (Germanio, Sachsen). 34 000.

[Argentominejoj. Prova instituto por leda industrio. Mineja akademio. Industrio de maŝinoj, ledaĵoj, porcelanoj, precizaj aparatoj, oraj kaj arĝentaj teksaĵoj.]

D: GEORG NEUBERT, teknikisto, Hornstrasse 28.

VD: KARL SPITZNER, oficisto, Dammstrasse 26 II.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio "Drei Raben" (Mk 20 h.).

Esp. Informejo: Cigarvendejo KARL NENDEL, Petersstrasse.

Freiburg im Breisgau (Germanio, Baden). 95 000.

[Belega situacio ĉe l'rando de "Nigra Arbaro", somera restadejo kun bonaj hoteloj kaj fervojaj rilatoj (linio Basel—Frankfurt a. M.); komerca centro de horloĝa industrio. Universitato kun fama medicina-fakultato, sidejo de ĉefepiskopo kun gotika katedralo.]

D: FRANZ DÖRING, ligno-komercisto, Zasiustr. 6 (Tel. 2017).

(Telegramadreso: Holzdöring, Freiburgbreisgau.)

VD: EUGEN GABELMANN, prokuristo, Katharinenstr. 14 (Tel. 3813).

EG: Adr.: Ĉe la VD. *Ejo:* Restoracio "Alte Burse", Bertholdstrasse 5 (V 20 h.).

"Komercesta Grupo". *Adr.:* Ĉe la VD.

"Laborista grupo". *Adr.:* LUDWIG SCHULER, Hochbergstrasse 10.

Esperanto informejo: HERMANN TOBUSCH, firmo Willmann Nachf., horloĝoj, Kaiserstrasse 16.

Freital (Germanio, Sachsen). 33 000.

[En la industririĉa valo "Plauenscher Grund" = Plauena fundo. Maŝinoj, feraĵoj, porcelano.]

D: WALTER JOHNE, instruisto, Richard-Wagner-Platz 5.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus "Deutsches Haus", Coschützer Strasse (V 20¹/₄ h.).

"Laborista grupo". *Ejo:* Gasthaus "Wettinburg" (M 20 h.).

Freudenthal (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 8000.

[Fondita 1213. Antikva kastelo. Elirpunkto por ekskursoj en la "Altvater" montaron. Tolindustrio.]

D: DR^o JOSEF DOSTAL, profesoro, Staatsrealgymnasium.

VD: ALFRED WOITEK, studento, Staatsrealgymnasium.

EG: Germana *Esp. Unuiĝo. Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio Weynar (V 20 h.).

Fribourg e. B. (vidu *Freiburg*).

Friedberg (Germanio, Hessen). 14 000.

[Antikva urbo, fondita de Romanoj, 2 km de Nauheim, fama banloko. Muzeo. Lako- kaj sapofabrikejoj.]

D: LUDWIG RÜFER, instruisto, Gewerbeschule.

Friedland (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.

[En norda Bohemio. Kastelo. Iama ĉefloko de duklando Friedland aparteninta al Wallenstein. Lan- kaj kotonŝpinejoj.]

D: BENEDIKT ULM, fabrikoficisto, Mildenau 130.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Böhmisches Gasthaus (ĉiutage escepte 5 D, 12—13 h.).

Friedrichsthal (Saarland). 14 000.

[Karbominejoj. Vitrofarejoj.]

D: JAKOB SCHENKEL, desegnisto, Karlstrasse 1.

Frohbürg (Germanio, Sachsen). 4000.

[Antikvaj ruinoj, romantikaj ekskursejoj, Brunkarba regiono. Industrio: Kartono, papero, katuno, mebloj, ŝraŭboj, agrikulturaj maŝinoj.]

D: ARTHUR GRUNE, instruisto, Markt 293.

EG: Laborista Grupo. *Adr.:* WALTER KRÖTZSCH, Schröderstrasse 248 (Ĵ).

EG: Loka grupo. *Adr.:* SR^o A. GRUNE, am Markt. *Ejo:* Waldschlösschen (D 16—18 h.).

Fünfkirchen (vidu *Pécs*).

Fürth (Germanio, Bayern). 70 000.

[Ĉe kunigo de riveroj Rednitz kaj Pegnitz. Apud Nürnberg. Eksportindustrio. Speguloj, mebloj, ludiloj, polvo-bronzo. Lupolokomerco.]

D: JOSEF MENGELE, inĝeniero, Nürnberger Strasse 156.

EG: "Katolika Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio Geismanns Saal (Mk 20 h.).

"Verda Rondo". *Adr.:* E. LEU, Lange Strasse 20. *Ejo:* Restoracio Geismanns Saal, Alexanderstrasse 9 (Mk 20 h.).

Fukuoka (Japanio). 120 000.

[Sur insulo Kiuŝiu, ĉe golfo; haveno Hakata. Universitato, med. kaj tek. kolegio. Silko-teksado.]

D: TOKUNOSUKE ITOO, profesoro de fiziko ĉe Kiuŝiu Imperia Universitato, Ziggoniŝimaĉi 5.

EG: Filio de J. E. I. *Adr.:* Ĉe la Delegito.

"Kiuŝiu *Esp. Grupo*". *Ejo:* Ĉe Kiuŝiu Imperia Universitato.

Fulda (Germanio, Hessen-Nassau). 25 000.
[Ĉe rivereto Fulda, inter montaroj Rhön kaj Vogelsberg, sur fervoja linio Frankfurt—Berlin. Antikva kultura loko, fondita de Sankta Bonifaco, apostolo de la germanoj. Bela katedralo enhavanta lian tombon. Sido de episkopo. Grava industrio kaŭĉuka, emajla, vaksa, teksa.]

D: WILH. HEINRICH FUNK, komerca oficisto, Künzellerstrasse 36.

VD: OTTO MEHLER, komerca oficisto, Löherstrasse 23.

EG: Adr.: Ĉe la Del. — *Ejo:* Sr^o J. N. MOLLENHAUER, Friedrichsmarkt 7 (M 20 h.).

Funchal (Afriko, Insulo Madeira). 40 000.

[Ĉefloko de Madeira. Vintra restadejo. Industrio de manfaritaj brodaĵoj. Sukero kaj vino.] [Juvenal (Rebela).

D: ERNESTO CESAR PEREIRA, komerca oficisto, Rua do Doutor

Furth im Walde (Germanio, Bayern, Oberpfalz). 5800.

[Ĉe rivero Cham, en la Bohema Arbaro proksime de la ĉeĥa landlimo. Ligno kaj vitroindustrio.]

D: JOSEF ALTNÖDER, doganinspektoro = Zollinspektoro.

Fyr (Ĉeĥoslovakio, Župa Nitrianska). 1300.

D: STEFAN HANDZARIK, instruisto = učitel.

G

Gablonz a. d. Neisse (Ĉeĥoslovakio). 34 000.

[Bijuterio. Fama industrio de vitro.]

D: HERMANN RÖHLICH, komercisto, Wassergasse 7a.

VD: FRANTIŠEK MARYŠKO, pentristo, Mühlgasse 15.

EG: "Izermontaro". Adr.: Dr^o JOSEF PONTZ, Gebirgsstrasse 4.

Ejo: Hotel Karlsbad (M 20 h.).

Gäbersdorf-Beckern (Germanio, Kreis Striegau). 2000.

[Fabrikado de ĉamotobriktoj. Minejoj de blua argilo.]

D: EMANUEL SCHKOPP, librotenisto, Chamottefabrik.

Gävle (Svedlando, Gävleborg). 37 900.

[Haveno. Ŝipkonstruado. Eksporto de fero kaj ligno. Fabrikado de veloj, kartonaĵoj, porcelano.]

D: A. K. ÖRN, reprezentanto, Hospitalsgatan 11.

VD: ERL HOLMVIK, desegnisto, Katrineborg 60.

EG: Adr.: Gävle Esperanto förening. *Ejo:* Templet Nordstjernan 7 Södra Rådmanngatan (la 1an kaj la 3an Ĵ 20 h.).

Gaillac (Franclando, Tarn). 7000.

[21 km de Albi. Naskiĝloko de benediktano Dom Vaissète, verkinto de "Historio pri Languedoc". Vino.]

D: GUSTAVE ROY, instruisto, Professeur au Collège de Gaillac.

Galati (Rumanio, Covurlui). 70 000.

[Ĉe Danubo, enfluo de Seret. Grava haveno por eksporto de greno, ligno kaj fero.]

D: TOMA ABURJAL, farmaciisto.

VD: GUSTAVO SCHAPIRA, kunĉefo de Comptoir Român de Comert, Pasagiul Mercur 2.

EG: Unua Rumana Societo Esp. (URSE). *Adr.:* Ĉe la VD.

EO: M. ORNA, Str. Gen. Lahovary 12. Telef.: 5/21.

Gamlakarleby (vidu *Kokkola*).

Gand (vidu *Gent*).

Gap (Franclando, Hautes-Alpes). 10 650.

[Ĉe Luye enfluanta Durance. Fervoja linio P L M. Episkopejo. Ĉefloko de departemento Hautes-Alpes. Distilejoj.]

D: LEON DISDIER, komunuma kasisto, 33 Boulevard de la Liberté. [des Jardins.

VD: LEON FAUCHER, kontrolisto de la rektaj impoŝtoj, 8 rue

Garmisch-Partenkirchen (Germanio, Bayern). 8000.

[Montara kuraĉloko, vintra sportloko. Ligneksplado, kretominejo. Ekskursoj al Zugspitze, plej alta monto en Germanio 2963 m.]

D: PAUL RICHTER, telegrafmekanikisto, Hölzlfußweg 53.

VD: JOH. SCHWANINGER, poŝtoficisto, Eisenbahnerhäuser.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Gaussig (Germanio, Sachsen). 1200. [Ŝtonindustrio.]

D: EMIL WAHODE, instruisto = Lehrer.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Bahnhof Seitschen.

Geestemünde (Germanio, Hannover). 40 000.

[Ĉe enfluo de Geeste en la Weser, kontraŭ Bremerhaven. Haveno. Ŝipkonstruejoj.]

D: CHRISTIAN TANGERMANN, oficisto, Schulstrasse 10/11.

EG: "Verda Stelo". *Adr. Ejo:* Bremerhaven, Markt 8 (Mk 20 h.).

Gelsenkirchen (Germanio, Westfalen). 180 000.

[Industrio de fero, karbo, ŝtalo, drato, kemiaĵoj, maŝinoj ktp. Sidejo de Gelsenkirchener Bergwerks Aktiengesellschaft, impona industria entreprenoj.]

D: ROBERT BOLLERMANN, poŝtdirektoro, Vohwinkelstrasse 5.

Gênes (vidu *Genova*).

Genève (Svislando). 138 000.

[Ĉe Lac Lemano, Rhône kaj Arve. "Aurelia Allobrogum". Centro de Calvinismo. J. J. ROUSSEAU (18 Junio 1712 nask.), Henri Dunant, iniciatinto de l' Ruĝa Kruco (8 Majo 1828). Pentristo Ferd. Hodler († 1918). Universitato, muzeoj. Sidejo de internaciaj organizaĵoj: Naciara Ligo, Internacia Labora Oficejo, Ruĝa Kruco, Y. M. C. A. k. t. p. Luksindustrio, precizaj iloj, kompasoj, horloĝoj, emajloj. 2^a Kongreso de Esp. 1906.]

D: PAUL BOUVIER, kasisto, 14 Boulevard des Tranchées.

[Tel. Stand 1860, vespere Stand 3970.]

VD: Fino ALICE DIEKMANN, sekretariino, 66 rue de Lyon.

VD: RINALDO BORSA, instruisto, Avenue Pictet de Rochemont 15.

EG: "Stelo". *Adr.:* H. Dubois, 38 Servette. *Ejo:* 12 rue Vieux Collège (Ĵ 21 h.).

"Svisa Esperanta Societo". *Adr.:* 12 Boulevard du Théâtre.

Centra Oficejo de UEA: 12 Boulevard du Théâtre. Tel. Stand 336. Poŝtĉeko I 2310.

XVII. *Universala Kongreso de Esperanto.*

Adr.: 12 Boulevard du Théâtre.

Akceptejo: Bâtiment Electoral, ĉe Place Neuve, apud la Centra Oficejo de UEA.

Genova (Italio, Liguria). 310 000.

[Ĉefa haveno itala. Naskiĝurbo de Krist. Kolombo kaj Giuseppe Mazzini. Mezepoka respubliko, nomita la "Superba" pro la imponaj palacoj. Mondfama tombejo. Universitato. Komercio. Industrio.]

D: MICHAELE ARABENO, posedanto, 8—24 Via Crimea IX.

VD: ALDO FERD. SCHMUCKHER, juristo, 33—14 Corso Torino.

EG: "Genova Esp. Unuiĝo". *Adr.:* Casella postale 922.

Ejo: Piazza Embriaci (M V vespere).

"Laborista Grupo". *Adr.:* Casella Postale 922. *Ejo:*

Piazza Embriaci (L Ĵ 20¹/₂ h.).

Gent (Belgio, Oostvlaanderen). 165 500.

[Ĉe enfluo de Lys en Schelde-Escaut. Universitato. Katedralo. Belfrido, kastelo de flandraj grafoj, pentraĵoj van Eyck.]

D: S^{ro} HENRI PETIAU, komerca faktestro, 60 Bd. St-Liévin.

VD: Fino EUGÉNIE COLYN, Ryhovelaan 21.

EG: "La Progreso". *Adr.:* L. COGEN, pacjuĝisto (juge de paix) en Ninove. *Ejo:* Onderbergen 7 (S 19¹/₂ h.).

"Genta Grupo". *Adr.:* A. MÆRTENS, 9 rue de la Croix.

Ejo: "Grand' Hôtel Colombophile", 6 Boulevard du Jardin Zoologique (Mk 18¹/₄ h.).

Gentbrugge-Meirelbeke (Belgio, Oostvlaanderen). 12 000.

D: CLOTAIRE VANDEVELDE, inĝeniero, Zwarteheirestraat 230.

EG: "Espero". *Adr.:* S^{ro} DEBRUYKER, Klokkstraat, Gentbrugge.

Gera (Germanio, Reuss). 76 000.

[Ĉe rivero Weisse Elster. Industrio de lano, vestaĵoj, drapoj. Spinejoj, tapiŝfabrikado.]

D: KURT OSTERMANN, fervojisto, Blücherstrasse 55 II.

VD: ALFRED HEZEL, libro-revizoro, Bauvereinsstrasse 66 II,

EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Laborista grupo. *Adr.:* S^{ro} WILLY SIELER, Teichstrasse 36.

Gerona (Hispanio, Katalunio). 20 000.

[Ĉefloko de provinco Gerona. Fortikaĵo. Mineralfontoj.]

D: D^{ro} JOSEP CASANOVAS, profesoro, Seminari Conciliar.

EG: "Gerona Espero". *Adr. Ejo:* Creu Roja Cort Real 6 (ĉiutage 19 h.).

"Studenta Juneco". *Adr. Ejo:* Seminario.

Gersau (Svislando, Schwyz). 1800.

[1800 m.]

[Ĉe lago de kvar kantonoj — Vierwaldstätter See — piede de Rigi,

D: FIDÈLE NIGG, komercisto.

Gerstungen (Germanio, Thüringen). 2500.

D: MAX RANFT, fervojoficisto, Untersuhl bei Gerstungen.

VD: ALBERT FÜHRER, komercisto = Kaufmann.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ĉe la VD (V 20 h.).

Gheorgheni (Rumanio, Transilvanio). 10 000.

D: (Vakas)

VD: GYÖRGY SZABO, ĉefparohestro, Fogarassy utca 10.

Giarre (Italio, Catania).

D: CORMELO CALTABIANCO, advokato, Via Sipione.

Gibraltar (Mediterraneo). 23 700.

[Dŝebel al Tarik. Marvojo al Mediteraneo, larĝa 13—20 km. Fortikaĵo. De 1704 brita posedaĵo.]

D: CHARLES J. EDWARDS, Jew Tree House, Centre Pavilion Road.

Gijón (Hispanio, Oviedo). 60 000.

[Rome "Gigia". Ĉe Atlanta Maro. Havenoj. Plej grava karbo-produktado de Hispanio. Ind., komerca kaj marista lernejoj. Industrio de fero, kotono, biero, pomvino, fiŝkonservoj.]

D: EDUARDO DE CASTRO, inĝeniero de vojoj, kanaloj kaj advokato, Dominguez Gil 14.

VD: JUAN FERNANDEZ, profesoro, Marques de Casa Valdes 65.

Giurgiu (Rumanio, Vlaŝca). 28 000.

[fabrikejo.]

[Haveno ĉe Danubo kontraŭ bulgara haveno Ruse. Suker-

D: JOAN BUCURESTU, detektivo, str. Tudor Vladimirescu 5.

Gladbach (Rheinland) (vidu *Münch. Gladbach*).

Glasgow (Skotlando, Lanark). 1 034 000.

[Ĉe Clyde. Fondita 395. Haveno, plej granda brita urbo post London. Universitato de 1451. Konstruado de ŝipoj, lokomotivoj.]

D: G. DOUGLAS BUCHANAN, komercisto, 7, Garthland Street.

VD: JAMES BARR HORNE, komercisto, 171 a, George Street.

EG: *Adr. Ejo*: 207, Bathstreet (L 20¹/₂ h. vintre).

Glauchau (Germanio, Sachsen). 25 000.

[Malnova urbo kun teksaĵa industrio, fakaj lernejoj.]

D: JOSEF PETRIK, peltnegocisto, Brüderstrasse 23.

EG: *Adr.*: Esperanto Ortsgruppe Glauchau. *Ejo*: Gläser & Baumann, am Rathaus (M 20 h.).

“Laborista Grupo”. *Adr.*: BRUNO RHODIUS, Theaterstrasse 58
Ejo: Teknika lernejo (Mk).

Glienicke bei Beeskow (Germanio, Brandenburg). 800.

[Proksime estas la aerfluga observatorio kaj meteorologa instituto Lindenberg.]

D: OTTO PFEIFFER, instruisto = Lehrer.

Gloucester (Angl., Gloucestershire). 51 300.

[Ĉe rivero Severn. Haveno. Ĉefloko de graflando Gloucestershire.]

D: WILLIAM MINCHIN, farmaciisto, 29, Westgate Street.

Gnotzheim bei Gunzenhausen (Germanio, Bayern).

D: JOHANN WEGERLE, instruisto = Lehrer.

Godesberg (Germanio, Rheinland). 20 000.

[Ĉe rivero Rhein. Kastelruino. Banloko, alkalia-sala ŝtalakvo.]

D: FRIEDRICH JAHN, komerca instruisto, Bismarckstrasse 10 (Tel. 361).

EG: “Godea”. *Adr. Ejo*: Bahnhofstrasse 30 (S 17 h.).

Göppersdorf bei Burgstädt (Germanio, Sachsen). 4300.

[Centro de teksaĵa industrio; fabrikado de ŝtof- kaj silkgantoj, ŝtrumpoj, trikotaĵoj. Plantejo kun marmelado kaj fruktovinfarado. Bela parko en Herrenheide.]

D: PAUL RAUSCHENBACH, trikotaĵfaristo.

EG: Esperantoheim. *Adr.*: Ĉe la Del. (M Mk Ĵ 19 h.).

Göppingen (Germanio, Württemberg). 21 650.

[Mineralakvaj fontoj. Industrio de fero, ledo, metalaĵoj, teksaĵoj.]

D: OTTO ABELE, financa oficisto, Ludwigstrasse 10.

EG: “Verda Stelo”. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Mädchenschule, Schillerstrasse (1^a kaj 3^a M 19¹/₂ h.).

Görlitz (Germanio, Schlesien). 86 000.

[Ĉe rivero Neisse, en la belega Supra Lusacio - Oberlausitz. Maŝino kaj drapindustrio.]

D: GERHARD LANGNER, kontoristo, Bahnhofstrasse 8.

Göteborg (Svedlando). 220 000.

[Ĉe enfluo de Götaelf. Ĉefloko de Län Göteborg kaj Bohus, Westergotland. Ŝipkonstruado.] [Kungsladugard.

D: NILS GUNNAR NILSSON, korbisto, Kjellestadsgatan 2 g III,

EG: *Adr.*: Arbetare föreningen, Göteborg I. *Ejo*: Teaterskaféet (M 20 h.).

Göttingen (Germanio, Hannover). 40 000.

[Ĉe rivero Leine. Universitato “Georgia Augusta” 1734. Biblioteko 500 000 volumoj. Industrio de drapo, lano, instrumentoj. Kolbasfabrikado.]

D: DR. HANS STEINBERG, studa asesoro, Herzberger Chaussee 32.

Goldenöls bei Trautenau (Ĉeĥoslovakio). 600.

[Proksime de “Giganta Montaro” (Riesengebirge).]

D: FRANZ MAYER jun., komercisto.

Gorna-Orehovica (Bulgario, Tirnova). 8000.

[Krucpunkto de kvar fervojlinioj.]

D: HARALAMBI BELMUSTAKOV, librotenisto, Arsenova 47.

Gotha (Germanio, Thüringen). 45 000.

[Loĝado de estintaj dukoj, kastelo, landa muzeo. En la proksimo de la Thüringen arbaro. Ludila industrio.] [Strasse 7 II.

D: KARL FROHNER, supera dogan-sekretario, Waltershauser

VD: ERICH HAHN, supera dogan-sekretario, Erfurter Strasse 1.

EG: Loka grupo de GEA. *Adr.*: Fervoja inspektoro EBRECHT, Ohrdruffer Strasse 26. *Ejo*: Oberrealschule, Eisenacher Strasse 5 (Ĵ 20 h.).

Gradiŝtea (Rumanio, Vlaŝca). 2500.

[Ĉe rivero Arges. Granda normala lernejo.]

D: CAROL W. MEITERT, profesoro de muziko, Scoala Normala.

Grasse (Franclando, Alpes Maritimes). 16 900.

[Vintra restadejo. Florkulturado. Parfumbabrikado. Naskiĝloko de pentristo kaj gravuristo Fragonard 1732.]

D: JOSEPH BOUGE, farmaciisto, 10 rue de la Poissonnerie.

EG: *Adr. Ejo*: Ĉe la Del. (D 21 h.).

's-Gravenhage (*den Haag*) (Nederlanda). 360 000.

[Rezidejo de I'regino. Reĝaj palacoj. Pacpalaco. Muzeoj.

“Groote Kerk”, gotika preĝejo, Ridderzaal, galerio, “Maurits-huis” Rembrandt pentraĵoj. Enmara ponto. Biblioteko.]

- D:** J. RAVESTEIN jun., stenografisto, van Aerssenstraat 200 (poŝtĉekkonto 2578, Tel. 53 011).
- VD:** Sino J. C. ISBRÜCKER-DIRKSEN, v. Beverningkstraat 10.
- EG:** "Fine ĝi venkos". **Adr.:** Ĉe la VD. **Ejo:** Weimarstraat 63 (V 20 h.).
- "Tramista Klubo". **Adr.:** Weijeliaplein 127. **Ejo:** Boekhorststraat 15 (Mk 20 h.).
- Katolika Esperanto-Asocio, "Por Dio kaj Eklezio". **Adr.:** Dibbelstraat 35. **Ejo:** Veritas Korte Houtstraat 20 (L 20¹/₂ h.).
- "Haga Laborista Esp. Klubo". **Adr.:** Makaystraat 32. **Ejo:** Stille Veerkade 16 (Mk 20 h.).
- EO:** Centrale Esperanto Boekhandel, Dir.: F. C. KOENS, Bankastraat 2a. Tel. 6703, Poŝtĉekkonto H 19450.
- Graz** (Aŭstrio, Steiermark). 160 000.
[Ĉe rivero Mur. Universitato de 1585. Teknika altlernejo. Kastelo. Princepiskopejo. Restadejo de Joh. Kepler, astronomo 1539. Eliro de kontraŭreformacio 17^a jare. Turisma centro.]
D: D^{ro} ADOLF HALBEDL, juristo, Schulgasse 24.
VD: IGNAZ WALLNER, Pestalozzistrasse 65.
EG: **Adr.:** Esp. Societo por Stirio, Schönaugasse 6 II. **Ejo:** Admonterkeller (M 20 h.).
* (Lokaj grupoj en Eggenberg, Knittelfeld kaj Voitsberg.)
- Greenland** (Usono, New Hampshire).
D: Fino LOIS DREW BECK, instruistino.
- Greifswald** (Germanio, Pommern). 30 000.
[Ĉe rivero Ryck, fluanta en Greifswalder Bodden. Universitato 1456. Hanse-urbo 1281.]
D: OTTO RIECK, registara konsilisto, Wolgaster Strasse 38 b.
EG: **Adr.:** Ĉe la Del.
- Grenaa** (Danmarko, Jylland). 6000.
[Ĉe marbordo. Banloko. Fabrikejo de teksaĵoj.]
D: Sino MAGDA MAMMEN, negocistino.
EG: **Adr.:** Ĉe la Del. **Ejo:** Muzikhalo Andreasen (Ĵ 20 h.).
- Grenoble** (Franclando, Isère). 80 000.
[Ĉe rivero Isère. Fortikaĵo. Universitato, spec. kursoj por fremduloj. Elektroteknika instituto, lernejo de paperfabrikado. Muzeo de pentraĵoj. Turismo. Industrio: metalurgio, gantoj.]
D: AUGUSTIN PLOUSSU, komercisto, 4 Place J. Achar.
VD: JOSEPH LEDOUX, muzikisto, 28 Place des Alpes.
EG: "Alpa Stelo". **Adr.:** Ĉe la Del. **Ejo:** 11 rue Lakanal.

- Grimma** (Germanio, Sachsen). 11 500.
[Ĉe rivero Mulde. Monahinejo Nimbschen. Maŝinindustrio.]
D: RICHARD HERING, instruisto, Grethen, Post Grosssteinberg.
EG: **Adr.:** EMIL NEUBERT, Topsstrasse 13 II.
- Grimsby** (Angl., Lincolnshire). 82 300.
[Havenurbo ĉe enfluo de rivero Humber. Grava fiŝkomerco.]
D: WILLIAM M. C. NOWELL, instruisto, 194, Farebrother Street.
EG: **Adr.:** **Ejo:** Adult School, Albert Street (L 19 h.).
- Gronsdorf**, Post Trudering (Germanio, Oberbayern). 4500.
[Ĉe fervoja linio München—Rosenheim—Salzburg.]
D: HEINRICH OBERMAIER, libroteknisto.
- Grossarl** (Aŭstrio, Salzburg). 1900.
D: HUGO BAMINGER, poŝtoficisto. **EG:** Verda Tauernstelo.
Ejo: Volksschule (Mk).
- Grosshain** (Germanio, Sachsen). 14 000.
[Proksime de Riesa, fervojlinioj al Dresden kaj Berlin. Vigla industrio de teksmaŝinoj, gumo kaj papero.] [Strasse 21.
D: ALBRECHT NAUMANN, pormetia instruisto, Wessnitzer
VD: D^{ro} KARL ROSENHAUER, studkonsilisto, Elsterwerdaer Strasse 17. [anta, ĉe la grupanoj.
EG: **Adr.:** S^{ro} MEWER, Hindenburgstrasse 34. **Ejo:** Ŝanĝ-
- Gross Ŭlsa** (Germanio, Sachsen). 2000.
[Seĝofabrikado. Ĉarma pejzaĝo; erikejo de Dippoldiswalde, valo de Rabenaŭ; el Lerchenberg (monto) vidpunkto sur Dresden, vintraj sportejoj per fervojo al Schellerhau-Geising.]
D: OSKAR PRETZSCH, meblisto, No. 8 b.
- Grosswardein** (vidu *Oradea Mare*).
- Grusbach** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 2700.
[Ĉe aŭstria landlimo; dogano. Du kasteloj. Sukerfabrikejo.]
D: HANS NOISSER, fakinstruisto = Fachlehrer.
- Guadix** (Hispanio, Granada). 25 000.
[Ĉe Guadix. Antikve Acci. Vino. Proksime banloko Graena kun sulfur- kaj fertermoj.] [Confiteria.
D: JUAN RECOFER RUZAGA, konfitisto, Plaza de la Constitucion,
VD: ANTONIO SIERRA Y LEIVA, pastro, Calle de l'Duende 5.
- Gualba** (Hispanio, Barcelona).
[Komerco de ligno, karbo kaj marmoro; apartenis al la Grafo de Gualba. 55 km de Barcelono. Bela loko por pasigi la someron; ekskursoj al la konata "Montseng".]
D: Sino SARA ULLASTRES, instruistino.

Guildford (Angl., Surrey). 27500.

[Ĉefloko de graflando Surrey. Fabrikado de botoj kaj ŝuoj.]

D: HERMAN F. ARNI, frizisto kaj piedkuracisto, 3 Commercial Road.

Gummersbach (Germanio, Rheinland). 16000. [artlano.]

[Fabrikado de kaldronoj. Ŝpinejoj. Industrio de lano kaj

D: DR^o FRITZ KÖDITZ, studokonsilisto, Lebrechtstrasse 12.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restaurant Ising (Mk 20¹/₂ h.).

Guyra (Aŭstralio, N. S. Wales). 1000.

D: FRANK JOHN MANN, ĵurnalisto.

Gyergyószentmiklós (vidu *Gheorgheni*).

Gyöngyös (Hungario, Heves). 20000.

[Vino. Somerrestadejo en la monto Matra. Turismo.]

D: FERENC HUGAI, profesoro.

EG: "Privat". *Adr.* kaj *Ejo:* Hugai nyelviskola címén (D 17—18 h.).

Győr (Hungario). 40000.

[Ĉe rivero Raba, enfluaanta Danubon. Iam "Arabona". Centro fervoja, komerca kaj industria. Episkopa sidejo. Vagonfabrikejo. Industrio de oleo, teksaĵoj. Ĉiu kvaronjaro foiro de brutoj.]

D: GYÖRGY STEINER, ŝparkasoficisto, Apátur utca 8.

EG: Loka grupo de H E S. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Kafejo Kiosk (M 19 h.).

Gyulafehérvár (vidu *Alba-Julia*).

H

Haag (vidu *'s-Gravenhage*).

Haapsalu (Estonio). 5000.

[Ĉe balta maro. Banloko, 2 kuracejoj. Historiaj ruinoj.]

D: JOHANNES GRÜNTAL, fotografisto.

Haarlem (Nederlando, Noordholland). 72400.

[Ĉe rivero Spaarne; proksime de Norda Maro. Florkampoj. Arta industria muzeo.]

D: JOHAN H. W. HABERMEHL, instruisto, Kinderhuissingel 30.

EG: "Komprenado faras pacon". *Adr. Ejo:* Remonstrantenhuis (1^a L 20 h.).

Habana (Kubo). 400000.

[Fondita 1515; 16—17 jarcento centro de hispanaj ŝiparoj. Ĉefurbo. Haveno. Tabako, sukero, kafo, rumo.]

D: DR^o ANTONIO ALEMAN RUIZ, juristo, Apartado (Poŝtkesto) 1324, "Port of Havana Docks Comp."

VD: J.-M. DE VILLA, komercisto, Apartado (Poŝtkesto) 1357.

"Nacia societo por Kubo". *Adr.:* Apartado 1324. *Ejo:* Obrapia 95 (altos) (S 20¹/₂ h.).

Haddonfield (USA, New Jersey). 8000. [Avenue.]

D: EDWARDS WILLITS PHARO jr.; mek. desegnisto, 313 Redman

Hagen i. W. (Germanio, Westfalen). 100000.

[Ĉe rivero Volme. Fervoja krucpunkto, Rheinland-Westfalen. Industrio de ŝtalo, fero, teksaĵoj. Turisma centro por la Sauerland.]

D: WALTER ROSE, komercisto, Altenhagener Strasse 86-I.

EG: *Adr.:* Fleyerstrasse 57. *Ejo:* Restaurant Bürgerhaus, Altenhagener Brücke (M 20¹/₂ h.; S 21 h.).

Haid bei Tachau (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1800.

D: JOSEF STEINSDÖRFER, instruisto, Schlosstrasse 318.

Haida (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3800.

[Vetro-industrio.]

D: JOSEF TAUBMANN, instruisto, Rumburger Strasse.

EG: "Ĉiam Antaŭen". *Adr.:* *Ejo:* Ĉe la Del. (M 17 h.).

EO: Eldonejo de "Marto"; oficiala organo de Germ. Esp. Ligo en Ĉ. S. R. *Adr.:* Ĉe la Del.

Haine-Saint-Pierre (Belgio, Hainaut). 8000.

[Ĉe l'Haine; vitrofarejoj, fandejoj.]

D: MARIUS VAN RECK, arkitekto, Chaussée 221.

Haleyon (USA, California).

D: EDGAR CHEETHAM, terkulturisto, Box 12.

Halifax (Kanado, Nova Scotia). 191700. [versitato.]

[Ĉefloko de Nova Scotia. Senglacia haveno. Fiŝkaptado. Uni-

D: JOHN MORRIS GELDERT, advokato, County Court House.

Halifax (Angl., Yorkshire). 101000.

[Minejoj de karbo kaj fero. Drapo, tapiŝoj, drato.]

D: HAROLD FOULDS, vendadministranto 80, Northgate.

Halle an der Saale (Germanio, Provinz Sachsen). 195000.

[Kelta deveno. Halloroj=Sallarantoj. Universitato de 1694.

Fondaĵoj de Francke, pedagogo, 1663—1727. Komponisto Haendel 1685, nask. Brunkarbo, kemiaĵoj, maŝinoj.]

D: RUDOLF STRAUSS, tajloro, Scharrenstrasse 10-I.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Geiststrasse 29 (M 19 h.).

Laborista grupo "Frateco". *Adr.:* P. BERGER, Jakobstrasse 42. *Ejo:* Esperantoheim, Weidenplan 20 (Ĵ 20 h.).

Halstead (Angl., Essex). 7000.

[Ĉe rivero Colne. Silkindustrio.]

D: Fino ZOE INMAN, 6, Colchester Road.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (Ĵ 19 h.).

Hamburg (Germanio). 1000000.

[Ĉe Alster kaj Elbe. Hammaburg 808, fondita de Karlo Granda. Hansa. Dua urbo germana. Plej ampleksa haveno 12,5 km². Universitato. Verftoj, Blohm & Voss, Vulkan. Hapag. Grava industrio, borso.]

D: A. B. C. SENFF, komercisto, Alsterdamm 17 (Tel. Alster 1972, Telegrafo: Alfabetum.) FRITZ EHLERS, komercisto, Süderstrasse 146—35 (Tel. Albe 6073). Oficeja adreso: Germawerke, Esplanade 6 (Tel. Alster 5084).

EG: "Esperantista klubo de 1912". *Ejo:* Spitalerstrasse 6 (L Mk 20 h.).

EG: Unua Grupo de Hamburg-Altona. *Ejo:* Restoracio Patzenhofer, Georgsplatz (3a Ĵ monate 19^{1/2} h.).

"Proletara Esp. Grupo". *Ejo:* Altona, Stenkamp Im Hag 5. (Ĉiun 2an L 20 h.)

"Verda Stelo". *Ejo:* sama (M 20 h.).

Hampton-Court oni sin turnu al la Del. de Molesey.

Hampton Wick (Angl., Middlesex). 3000.

[Ĉe rivero Thames kontraŭ Kingston-on-Thames. Somera restado, boätveturo kaj riveraj sportoj. Du grandaj reĝaj parkoj—Home Park kaj Bushey Park, enireblaj por la publiko.] [Teddington.]

D: JOHN EDW. HOOKHAM, urba oficisto, 45, Holmesdale Road,

EG: Kingston Esperanto Society. *Ejo:* 17, Knights Park, Kingston-on-Thames (V 19^{1/2} h.).

Hanau am Main (Germanio, Hessen-Nassau). 37000.

[Ĉe rivero Main, enfluo de Kinzig. Naskiĝloko de Fratoj Grimm. Industrio de bijuterio, maŝinoj, oro, arĝento, plateno, diamantoj.]

D: FRIEDRICH GRASER, komerca instruisto, Rückertstrasse 9.

Hannover (Germanio, Hannover). 450000.

[Ĉe rivero Leine. Velfa kastelo. Teknika kaj veterinara altlernejoj. Urbo domo el 15 jarcento. Domo de Leibniz. Industrio de maŝinoj, metaloj, fornoj, inkoj (Günther Wagner), negoclubroj, aparatoj, emajlaĵoj. Centro de la germana gumaĵindustrio. Kulturado de aspergo. Keksfabrikado (Bahlsen). Konservajtoj.]

D: MAX MITTAG, supera sekretario, Eichstrasse 2. [Telefono: Nord 2427, Klosterkammer.]

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Restaurant Hubertus, Aegidientorplatz (Ĵ 20 h.).

"Laborista Grupo". *Adr.:* Hannover-Kleefeld, Scheidestrasse 10 k. *Ejo:* Gewerkschaftshaus, Eingang Odeonstrasse, Zimmer 16 (S 20 h.).

Harbin (vidu *Ĥarbin*).

Harburg an der Elbe (Germanio, Hannover). 70000.

[Haveno. Karbo, kemiaĵoj, oleo, konservaĵoj, kaŭĉuko, kano. Fiŝkaptado, rafinejo. Rava ĉirkaŭaĵo, erikejoj.]

D: HEINRICH SCHÜNEMANN, komercisto, Buxtehuder Strasse 17.

VD: ALFRED GRUBE, instruisto, Kreuzstrasse 1.

EG: Loka grupo de GEA. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Mk 20 h.).

"Laborista Grupo". *Adr.:* S^{ro} W. STEIN, Postweg 29.

Ejo: Volksblattgebäude (2a S 20 h.).

Har-Kineret (Palestino, Malsupra Galileo).

D: ISAAK MUĈNIK, farmisto, Semakh, P. O. B. 8.

Harnäs (Svedlando, Upsala). 1000.

D: KARL SÖDERSTRÖM, laboristo, Stenvreten.

VD: AXEL ANDERSSON, laboristo.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Godtemplarlokalen (4a S).

Hastings (Angl., Sussex). 61000.

[Banloko. Fiŝkaptado. Proksime batalkampoj de Senlac 1066 venko de normandoj.]

D: J.-J. BOUTWOOD, komercisto, Holland House, Laton Road.

EG: Adr.: J. TURNER, 57 Priory Ave. *Ejo:* 54 Cambridge Road (1a kaj 3a M 19^{1/2} h.).

Hateg (Rumanio, Transsilvanio). 5000.

[Ĉefloko de rava Hatega vato. Brutkomercio. Romaj antikvaĵoj.]

D: (Vakas)

Hatfield (Brit., Hertfordshire).

D: JAMES LEAKEY, direktoro, "Greybole". [bleside].

VD: HERBERT LANSOM, komercisto, St. Albans Road "Bram-

EG: Adr.: Fino FORTY, Greybole (1a kaj 3a M 18^{1/2} h.).

Hatillo (Kubo, Oriente).

D: ERNESTO GARCIA PALACIO, oficisto.

Hätszeg (vidu *Hateg*).

Hattingen-Ruhr (Germanio, Westfalen). 25000.

[Fandejo, lokomotivfabrikejo; karbminejoj.]

D: ALBERT MECKENSTOCK, oficisto, Bredenscheid bei Hattingen, Bahnhofstrasse 67.

EG: Adr. Ejo: Bahnhofstrasse 49 (Ĵ 20 h.).

- Haugesund** (Norvegio, Rogaland). 16 660.
[Marista urbo. Monumento de l'antikva reĝo Harold Härfague mortinta en la ĉirkaŭaĵo de H. jaro 933.]
D: NILS ØKLAND, lerneja inspektoro, Torvastad pr. Haugesund.
- Heidelberg** (Germanio, Baden). 70 000.
[Ĉe rivero Neckar. Kastelruinoj. Universitato "Ruperto Carola" 1386. Biblioteko, klinikoj, sciencaj institucioj, mineralfontoj. Industrio: Portland cemento, rapidpresmaŝinoj. Friedrich Ebert, unua prezidanto de la Germana Respubliko 1871—1925.]
D: KARL LINK, bankoficisto, Rohrbacher Strasse 28-III.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Gymnasium (V 20 h.).
- Heidenau** (Germanio, Sachsen). 19 000.
[Industria loko apud Dresden. Rapidpresmaŝinoj, motoroj, kartonaĵoj, papero, bicikloj, skribmaŝinoj, vitraĵoj, ktp.]
D: WILLY RÖHNER, teknikisto, Albertstrasse 2 I. [(M 20 h.).
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Ratskeller
- Heilbronn** (Germanio, Württemberg). 45 000.
[Ĉe Neckar. Iama libera imperia urbo. Kruciĝpunkto de fervojoj linioj (Milano—Zürich—Stuttgart—Berlin). Grava komerca loko. Salminejo, industrio: nutraĵoj, sapo, terkulturaj maŝinoj, papero, arĝentobjektoj.]
D: FRIEDRICH BACHMANN, komercisto, Bahnhofstrasse 5 I.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio Wengert, Karlstrasse 83 (Ĵ 20 h.); dum septembro-aprilo: Knabenmittelschule, Allee Zeichensaal (Mk 20 h.).
- Helder** (Nederlando, Noord Holland). 30 000.
[Fortikaĵo-haveno. Konstruejo de militŝipoj. Aeroflugstacioj.]
D: CORNELIS GOVERS, lignotornisto, Steengracht 21.
VD: J. C. BOOM, ĉarpentisto, Goversstraat 22.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Palmstraat 5 (Mk 20—22 h.).
- Helensburgh** (Skotlando, Dumbarton). 85 000.
[Ĉe la enfluo de Gare Loch en Clyde. Marbano.]
D: WILLIAM ROBERT HALL, bankisto, Birkfell.
- Hellerup** (Danmarko, Selando). 15 000.
[Grava vilaaro de nova origino; bierfarejo, vitrofabriko.]
D: CHRISTIAN HELSKOV, bibliotekisto, Rygaards Allé 78.
- Hellin** (Hispanio, Albacete). 20 000.
[Ĉe riveroj Mundo kaj Seguro. Safrano. Kanabpiedvestoj. Legomkonservoj kaj rizo Bomba.]
D: FRANCISCO MIRALLES CERDAN, librotenisto, Barbarroja 3.
VD: JOZEF MARIO ESCRIBANO, komercisto, Canovas 35.

- Helmstedt** (Germanio, Braunschweig). 17 500.
[Banloko. Malnova urbo. Agrikultura lernejo. Karbminejo. Industrio de maŝinoj. Sapomaŝinoj. Agrikultura lernejo.]
D: ERICH LÜER, oficisto, Henkestrasse 36.
- Helsingfors** (vidu *Helsinki*).
- Helsinki** (Finlando). 200 000.
[Ĉefurbo. Haveno. Universitato, Politeknika lernejo. Industrio. Eksporto de ligno. XIV^a Kongreso de Esperanto 1922.]
D: (Vakas)
VD: ARVO JOHAN AHTI, prokuristo, Mikonkatu 23/14.
EG: Adr. Ejo: It. Teatterikuja 3 (L 19 h.).
"Laborista Societo". *Adr.:* Eläintarhantie 1 A ovi 2.
"Studenta Esp. Societo". *Adr. Ejo:* Ylioppilastalo-Studenta domo.
EO: Adr. Ejo: "Esperanto Instituto de Finnlando". *Adr. Ejo:* Klu uvi katu 7.
- Hengelo** (Nederlando, Overijsel). 23 800.
[Maŝinindustrio: Fermo Storck kaj Kio. Tabako. Tolo.]
D: GERRIT VAN HEEK, oficisto, Steynstraat 72.
EG: Adr.: Ĉe la VD. *Ejo:* "Vios", Beekstraat (M 20 h.).
- Herford** (Germanio, Westfalen). 36 000.
[Ĉe riveroj Werra kaj Weser, proksime de Teŭtoburg-arbaro, kun monumento "Hermann" kaj "Porta Westfalica". Industrio: Maŝinoj, motoroj, mebloj, tolaĵoj, ĉokolado kaj sukeraĵoj.]
D: FINO LOTTE WITTE, Gebrenberg 21.
EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (L 20 h.).
- Herisau** (Svislando, Appenzell). 15 000.
[Ĉefloko de kantono Appenzell. Brodaĵoj, teksaĵoj.]
D: EMIL ZUBERBÜHLER, fervojoficisto, Kreuzweg 1467 B.
VD: HERMANN METTLER, komercisto, Hofegg 328.
EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).
- Hermannseifen** (Ĉeĥoslovakio, Arnau). 2700.
D: RAIMUND SCHÖNWÄLDER, fabriklaboristo.
- Hermannstadt** in Siebenbürgen (vidu *Sibiu*).
- Herne** (Germanio, Westfalen). 64 000.
[Ĉe Rhein-Herne Kanalo. Haveno. Karbo kaj feroindustrio.]
D: WILLY SCHRÖTER, instruisto, Vinckestrasse 25.
VD: HERONYMUS OEHMIG, instruisto, Althenhöfener Strasse 18.
EG: Adr.: "Laborista grupo". *Adr.:* Ĉe la Del. "GEA". *Adr.:* Ĉe la VD.

- Hildburghausen** (Germanio, Thüringen). 6500.
[Ĉe rivero Werra. Kastelo. Teknika lernejo. Maŝino-, ligno-, koloro- kaj ludilindustrio.]
D: ARNDT SCHELLER, gimnazia profesoro, Georgstrasse 45.
- Hildesheim** (Germanio, Hannover). 59260.
[Ĉe rivero Innerste. Antikva katedralo romana 1061 kun la 1000 jara rozarbo. Rimarkindaj domoj. Episkopejo. Industrio de maŝinoj, vitro; papero, ŝuofabrikado. Mielkukoj.]
D: EDUARD ELTEN, ekslernejestro, Weissenburger Strasse 6.
VD: D^{ro} HERM. WEHRHEIM, studkonsilisto, Orleansstrasse 53.
- Hilversum** (Nederlando, Noordholland). 18500.
[Tapiŝfabrikado.] [Weg 38.]
D: J. F. E. VON RÖMER, fervoja oficisto, Oude Amersfoortsche
- Hirschberg** (Germanio, Schlesien). 28000.
[Turisma centro por la Giganta montaro = Riesengebirge. Industrio de papero, teksaĵoj.]
D: Fino GERTRUD VOIGT, Schildauer Strasse 29.
EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (M 20 h.).
- Hirschfelde** (Germanio, Sachsen). 6000.
[Karbminejo. Teksajindustrio.] [Papervendejo, tel. 87.]
D: ROBERT PFENNIGWERTH, komercisto, Görlitzer Strasse 22.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hennig Gasthof (1^a kaj 3^a V 20 h.).
- Hobart** (Aŭstralio, Tasmania). 50000.
[Ĉefurbo de Tasmanio. Haveno. Alloga pejzaĝo. Universitato, ŝtataj teknikaj kaj altlernejoj, angla kaj katolika katedraloj. Industrio: Zinko, ĉokolado, kakao, kalcio-karbido, frukto-konservaĵoj.]
D: DOUGLAS GULBERT, registara oficisto, Lands Department.
EG: Adr.: Fino BECKETT, 177 Davey street. *Ejo:* Eaton Bray. Schoolroom, Upper Davey Street (V alterne 19¹/₂ h.).
- Hodějovice** (Ĉeĥoslovakio, Ĉeĥy). 1000.
[Apud Česká-Budějovice. Proksime de la aŭstria limo. Agrikulturo kaj bredado. Arĝentminejo.] [České Budějovice.]
D: VÁCLAV VERNER, maŝinisto, Nové Hodějovice 94, poŝto
- Hodimont** (Belgio, Liège). 4500.
[Ĉe rivero Vesdre. Lanindustrio.]
D: IVAN DELHEZ, oficisto, 21 Montagne de l'Invasion.
- Hódmezővásárhely** (Hungario). 62000.
[Meze de la granda ebenaĵo hungara. Terkulturo.]
D: Sino JULIA ELEK, instruistino, Szentesi-u. 16.
DV: Sino ANNA ROTH, fotografistino, Kossuth-ter 3.

- Hoek van Holland** (Nederlando, Zuid Holland). 3600.
D: HENDRIK VERSCHOOF, ferv. ĉefkonduktoro, Prins Hendrikstraat 225.
EG: "La fervojo". *Adr.:* Ĉe la Del.
- Höflitz bei Bensen** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).
D: FRANZ WIRTH, katolika paroĥestro.
- Hohenelbe** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7000.
[Ĉe rivero Elbe, piede de la Riesengebirge = Gigantmontaro, monto Schneekoppe = Sněžka; teksa industrio; poŝtukoj. Banloko Spindelmühle.]
D: Fino ELISE THAM, instruistino, Hauptstrasse 153.
VD: MAX ULLRICH, selisto, Gartenstrasse 2. [(L 20 h.).]
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Bremen, Bahnhofstrasse
- Hohensalza** (vidu *Inowrocław*).
- Holbaek** (Danmarko). 11000.
[Malnova urbo, haveno. Lernejoj laŭ pavilona sistemo.]
D: HOLGER HANSEN, instruisto, Ringstedvej 17.
- Holešov** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 6600.
[Koncilio de "Frata Eklezio", anoj de Jan Hus. Suker- kaj sukeraĵfabrikejoj. Industrio de mebloj el kurbigita ligno.]
D: FRANTIŠEK RŮŽIČKA, profesoro, Nová ulice 2.
EG: "Frateco". *Adr.:* V. KRAJČA, Novosady. *Ejo:* Divčí škola (M 19 h.).
- Holice v Č.** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7000.
D: Fino MILADA VAVŘINOVÁ, instruistino = učitelka.
- Homburg** (Germanio, Niederrhein). 28000.
[Maldekstra bordo de l'Rejno, kontraŭ la influo de la Ruhr, historia loko. Karbo-, kolor- kaj muelindustrio.]
D: EWALD DESCH, rektoro, Feldstrasse 22. [strasse 198.]
VD: JOSEF BAMBERGER, minoficisto, Mörs-Hochstrass, Eichen-
EG: Loka grupo de GEA. *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Lernejo Feldstrasse 20, ĉambro 9 (M 19¹/₂ h.).
- Homburg vor der Höhe** (Germanio, Hessen-Nassau). 14300.
[Bad Homburg v. d. Höhe en Taunusmontaro. Banloko, sep fontoj. Sporto. Fremdulstacio. Industrio de maŝinoj, ledo, biskvito.]
D: FRITZ LUCAS, komercisto, Kirdorfer Strasse 46.
- Honnef am Rhein, Bad** (Germanio). 10000.
[Kurac- kaj banloko en la Siebengebirge. Milda klimato, "Drachenquelle" mineralakvo. Du Rejninsuloj Grafenwerth kaj Nonnenwerth. "Germana Nizza" laŭ Alexander Humboldt.]

- D:* WILHELM SOLZBACHER, studento, Spiesgasse 1.
EG: "Por alta celo". *Adr.:* Ĉe la Del. [Ĉe la Del.
 Loka grupo de "Moka" = Mondjunularo Katolika. *Adr.:*
- Hora Kutná** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 15 000.
 [Fama rezidenco de bohemiaj reĝoj, monfarejo. Gotika "Barbara" preĝejo, baseno, ŝtona domo. Arĝentminejoj.]
D: ALOIS HORÁČEK, direktoro de burĝa lernejo, Janské náměstí 521.
EG: "Esperantista Klubo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotelo ĉe Žluté kolo (V 20 h.).
- Horgen** (Svislando, Zürich). 8400.
 [Ĉe la Zuriĥa lago. Silk-, maŝin-, ledo- kaj meblindustrio.]
D: OSKAR THEODOR STUDER, mezlernanto, Buchdruckerei.
- Hořice** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8600. [monumentoj.]
 [Industrio de teksaĵoj, skulptlernejo, galerio de plastikoj,
D: BEDŘICH MUNZAR, ekspedisto, Otakarova 528.
- Horní Růžodol u Liberce** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 6200.
 [Kotonteksado, Maŝinfabrikoj, brikejoj, sablofosado.]
D: JAN HAASE, fervoja oficisto, Městanská ulice 72.
EG: Ĉeĥa Esperantista Rondeto en Liberec. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Národní dům (V 20 h.).
- Horrem bei Köln** (Germanio, Rheinland). 3500.
 [Maldekstre de l'Rejno. Centro de brunkarba regiono.]
D: TEO JUNG, presisto-eldonisto, Hindenburgstrasse.
EG: *Adr.:* "Heroldo de Esperanto".
- Horsens** (Danmarko, Jylland). 23 800.
 [Haveno. Teksaĵindustrio.]
D: SVEND AAE, kapitano, Villa Hejmonia.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del.
- Hostinné** (vidu *Arnau*).
- Hoszcza** (Pollando, Rowne).
D: SZYJA GOLDFEDER, studento.
EG: "Fratego". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (2—3 foje semajne).
- Hove** (Angl., Sussex). 47 000.
 [Laŭmoda banloko kaj marborda urbo.]
D: FINO ELIZABETH IRELAND, privatulino, 10, Eaton Road.
VD: WILLIAM ERNEST PARRY, meblovendisto, 11, Montgomery Street.
- Hradec Králové** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 13 000.
 [Historia urbo, iama sidejo de bohemiaj reĝinoj-vidvinoj *Hradec Králové* = Kastelo de reĝino. Centro de Husanismo 15^a jarcento. Proksime batalejo 1866 Köniigrätz-Sadowa. Specialaj

lernejoj: por industria prilaboro de metaloj, por ledistoj; komerca akademio. Komerca ĉambro, Instituto por vitra industrio. Muzeo kun riĉaj kolektoj historiaj kaj arĥeologiaj. Industrio: teksaĵoj, ledo, mebloj, muzikiloj, metaloj, maŝinoj, perlamentonaj, puntoj, vitroj, hemiaĵoj.]

Teritorio de UEA: Ĉeĥoslovaka Respubliko:

ĈD: OTTO SKLENČKA, oficisto, Živnostenská banka.

D: VILÉM ČERNÝ, oficisto de Průmyslová banka.

VD: MANKA DOLANSKÁ, oficistino de Nemocenská pokladna.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotelo Adalbertinum (M 20 h.).

Hranice (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 10 000.

[Fondita 1200 ĉe rivero Bečva, proksime de banloko Teplitz. Kastelo de princo Hatzfeld. Belega preĝejo. Muzeo. Teksa, maŝina, mebla industrioj.]

D: RUDOLF CHARBULAK, komercisto.

EG: *Adr.:* S^{ro} ANTONIN BRYNDÁČ, komercisto. *Ejo:* Restauraĉe Kufr (Ĵ 20 h.).

Huddersfield (Angl., Yorkshire). 110 000.

[Ĉe rivero Colne. Teksaĵoj, maŝinoj por lan- kaj kotonindustrio.]

D: WILLIAM HENRY HIRST, komercisto, 19, Lion Chambers John William Street.

EG: *Adr.:* FINO MORTON, 49, Mount Pleasant, Dalton. *Ejo:* Technical College Queen Street South (Ĵ 19³/₄ h.).

Hudiksvall (Svedlando, Gefleborg). 7609.

D: WERNER ÖDEGARD, ĉefredaktoro de Hudiksvalls-Nyheter.

Huesca (Hispanio, Huesca). 14 000.

[Universitato. Sonorilaro, Katedralo.]

D: JOSÉ ARTIGAS-LASALA, instruisto, 8 Abarca.

VD: FIDEL Q^lTRA, fotografiisto, Coso alto 32.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Cámara de Comercio (V 20 h.).

Hull (Angl., Yorkshire). 292 000.

[Ĉe rivero Humber kaj Hull. Tria haveno de l'regno. Wilberforce nask. 1759. Ŝipkonstruado, fiŝkaptado. Fandegoj. Tanejoj. Fabrikado de oleo, sapo, koloroj, grafito.]

D: ALBERT E. HEPTON, komercaganto kaj reklamisto, 89 a, Crafton Street (dumtage 3, Prospect Street, apud la stacio).

VD: F. W. COULSON, ĉefoficisto, 18, May Street, Beverley Road.

Hulvky na Mariánské Hory (vidu *Moravská Ostrava*).

Humppila (Finnlando, Häme). 3000.

D: ELIAS SYRJÄNEN, TERKULTURISTO, Murto.

Huskvarna (Svedlando, Småland). 8000.

D: SVAN FRANSSON kontoristo, Berghem, Ebbes.

Husum (Germanio, Schleswig-Holstein). 10 000.

[Naskiĝloko de poeto Theodor Storm. Apud Norda Maro.

D: PAUL SPERLICH, komercisto, Neustadt 19.

Huși (Rumanio, Moldavio). 16 000.

D: (Vakas)

Huy (Belgio, Liège). 14 000.

[Ĉe rivero Meuse. Metala industrio.]

D: ARMAND LANDENNE, kalkulisto, 9 rue St. Domitien.

Hvammstangi (Islando).

D: BJÖRN P. BLÖNDAL, komerca komizo.

Ĥ

Ĥarbin (Ĉinio, Manĝurio). 300 000.

[Fondita 1896. Ĉe rivero Sungari. Fervoja krucepunkto.]

D: PETR A. PAVLOV, meteorologi, Meteorologia Stacio.

VD: V. M. VITOŠINSKIĤ, Railway Club, Manĝuria Esperantista Societo.

EG: Manguria Esp. Societo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ĵelezno dorofnoje sobranije (M 18 h.).

I, J

Ibașfalau (Rumanio, Transsilvanio). 31 000.

D: JENŐ SZÜCS, urba oficisto, Strada Cuza Voda 11.

VD: JOSEF KAISER, gastejmastro, Strada Cuza Voda 7.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Idaho Springs (Usono, Colorado). 1200.

D: D^{ro} JAMES UNDERHILL, inĝeniero.

Ileanda-Mare (Rumanio, Transsilvanio).

[Hungara nomo: Nagylonda.]

D: D^{ro} LUDOVIC RÁCZ, advokato.

Ilford (Angl., Essex). 90 000.

[Nordorienta urboparto de London.]

D: FINO WINIFRED BOTHWELL, instruistino, 78, Aldborough Road.

EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del.

Ilmajoki (Finnlando, Pojanluoma). 13 000.

[Proksimaj urboj Vausa, Kaskinen kaj Kristiina. Kamparo.]

D: ANTTI RASKU, instruisto.

Innergefild bei Aussergefild (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: HANS HEIDRICH, instruisto, Poŝto Aussergefild.

Innsbruck (Aŭstrio, Tirol). 70 000.

[Ĉe rivero Sill, enfluanta Inn. Ĉefloko de Tirol. Kasteloj. Monumento de Andreas Hofer. Universitato de 1677. Muzeo. Lan- kaj kotonindustrio. Vitropentrado. Alpa turismo.]

D: HEINZ BEDERLUNGER, bankisto, Herzog-Friedrich-Strasse 17.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Grüner Baum, Museumsstrasse (M 20 h.).

Inowrocław (Pollando, Kujawy). 25 000.

[Ĉefurbo de Kujavio. Salbanejo, salrafinejo. Sukerfabrikado.]

D: (Vakas)

Iowa City (Usono, Iowa). 11 270.

[Ĉe rivero Iowa. Universitato. Centro por unuakvalitaj farmbestoj.]

D: D^{ro} F.-H. BATTEY, kuracisto, 333 So. Lucas Street.

Ipswich (Angl., Suffolk). 82 000.

[Ĉe rivero Oswell. Haveno. Industrio vestaĵa, maŝino, terkult. iloj.]

D: F. DOUGLAS MURPHY, bankoficisto, 33, Stradbroke Road.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. aŭ S^{ro} W. J. FROST, 63, Upland Road.

Ejo: 64, Levington Road (L 19¹/₂ h.).

Iserthal (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 500.

D: ALFRED BUTSCHEK, oficisto, Iserthal bei Semily.

Ismail (Rumanio, Bessarabio). 45 000.

[Ĉe riverbrako de Danubo, Kilia. Loĝata de moldavanoj, rusoj, ukrainanoj, bulgaroj, ciganoj. De 1878—1919 rusa. Komerco.]

D: (Vakas)

Isola di Saseno (Italio, Canale d'Otranto). 500.

[Insuleto.]

D: CARLO ARLOTTA, oficisto ĉe Ufficio Genio Marina.

Issy-les-Moulineaux (Franclando, Seine). 23 200. [industrioj]

[Aviadkampo, aŭtomobiloj, manufakturo de tabako, diversa

D: PIERRE FLAGEUL, prof. de stenografio, 9 Boulevard Voltaire.

EG: El la Vanves'a Kantono. *Adr.:* S^{ro} MARCHAND, 49 Avenue de Verdun.

Jabloné nad Orlicí (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1700.

[Telefonfabrikejoj, teksaĵoj, brosiloj.]

D: JAROSLAV PAUK, brikejestro.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Jablonec n. N. (vidu *Gablonz a. N.*)

Jaén (Hispanio, Jaén). 28 000.

[Ĉefloko de provinco Jaén. Maŭra Kastelo.]

D: JUAN ANGUIA GALAN, libristo, Plaza de San Francisco 27.

- Jägerndorf** (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 20 000.
[Ĉe kunigo de riveroj Goldoppa kaj Oppa. Kastelo. Teksa lernejo. Industrio de drapo, lanaĵoj. Ruino Lobenstein.]
D: SINO ELISE SCHWARTZ, Herrengasse 17.
VD: MAX AURICH, inĝeniero, Olbersdorfer Strasse 109.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Stadtkaffee (Mk 20 h.).
- Jaffa-Tel Aviv** (Palestino). 50 000.
[La malnova Joppe. Haveno. Fervojo al Jerusalemo, 87 km. Komercio: ŝtofoj, silko, petrolo, haŭtoj.]
D: MARK GORODISKI, advokato, Jehuda Halevi.
VD: MORDĤAJ HEJRUTI, studento, P. O. Box 173 (loĝejo: Ŝunat Brenner 44).
EG: "Paco-Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Dereh Ŝhem Merkaz Miŝavi (M 7—8, S 15—17 h.).
- Jaguey Grande** (Kubo, Matanzas).
D: FINO ANA T. R. DE LOPEZ, profesorino, Reyes 36.
- Jakobstadt** (vidu *Jekabpils*).
- Jambol** (Bulgario, Burgas). 20 000.
[Ĉe rivero Tunĝa. Lanindustrio. Tegoloj. Vinkulturo.]
D: BORIS DRANDAROV, gimnazia instruisto.
- Janessen** (Ĉeĥoslovakio, Karlsbad). 1400.
D: FRANZ BOUSCHEK, oficisto, No. 52. [(Ĵ 20 h.)]
EG: "Harmonio". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gareis Gastejo
- Janjina** (Jugoslavio, Dalmacio). 1000.
[Vino, olivoleo.]
D: VLA-HO M. JASPRICA, komercisto.
VD: ANTE MARINOVIĈ, komunuma sekretario.
EG: Adr.: Ĉe la Del.
- Jaroměř** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.
[Fondita de princo Jaromir. Distrikta ĉefurbo, antikva loko. Garnizono. Fervoja krucpunkto.]
D: FINO KONSTANTINE SCHARFENBERGEROVÁ, oficistino en malsanulejo, Klonzkov 119.
VD: EMIL KUHN, ĉefleŭtenanto, náměstí 63.
EG: "Klubo Zamenhof". *Adr.:* *Ejo:* Hostinec u. Andru nám. (M 19 h.).
- Jaroslaw** (Pollando, Maĥopolska). 22 000.
[Ĉe rivero San, fluanta al Wisła (Vistulo).]
D: BERNHARD STREIFER, profesoro de la Ila Ŝtatgimnazio.

- Jasio** (Pollando, Maĥopolska). 15 000.
[Butonfabrikoj. 2 gimnazioj. Nafta industrio. Vitrofarejo.]
D: SALO GRENKAMP-KORNFELD, bankoficisto.
EG: Ejo: Eldonejo Esperantisto Voĉo.
- Jeffersonville** (Usono, Indiana). 18 000.
D: OTTO W. FERGUSON, posedanto de presejo, "The Fergusson Press", 67 Old Plank Road.
- Jekabpils** (Latvio, Kurlando). 7300.
D: HELMUT BEHNING, arbaristo, Maza Lauku ielā 1.
- Jelgava** (Latvio, Kurlando). 20 000.
[Ĉe rivero Lielupe (Aa). Estinta rezidejo de kurlandaj dukoj.]
D: KRIŠJANIS STRAZDE, negocisto, Zala ielā 13.
EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (D 12—15 h.).
- Jerez de la Frontera** (Hispanio, Cadiz). 70 000.
[Xeres de la F. 711 venko de maŭroj. Vinkulturo "Sherry".]
D: PEDRO NARANJO-TERAN, industriisto. Calle Zaragoza 13.
EG: "Jerez". *Adr.:* Cruces 6 (ĉiutage 20 h.).
- Jerusalem** (Palestino). 100 000.
[Unu el la plej antikvaj urboj, jam 15 jarcentoj a. K. nomita. Ĉefurbo. Sankta urbo de hebrea kaj kristana religioj. Sidejo de romkatolika, greka kaj armena patriarkoj. Loĝantaro: 60 000 hebreoj, 25 000 kristanoj, 15 000 mahomedanoj. Nenia komercio aŭ industrio.]
D: NATHAN CHAVKIN, grafikisto, Strato Amos.
VD: ISAAK GURJAN, komercisto, Nachlatshiva.
EG: Grupo de Etikaj Esperantistoj. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (S 18 h.).
- Jičín** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 11 000.
D: FRANTIŠEK ŠÁDEK, fervoja oficisto, Nové město 52.
VD: FINO EMILIE NAJMANOVÁ, Fügnerova 227.
EG: "Comenius". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Restoracio "u Hušků" (Mk 20 h.).
- Joensuu** (Finnlando). 5100.
D: O. KETTUNEN, kontoristo.
- Jogjakarto** (Nederlanda Indio, Java). 80 000.
D: GEORGE LEOPOLD BLOT, instruisto, Djetis.
- Johannesburg** (Suda Afriko, Transvaal). 293 400.
[Fondita 1887. Plej granda ormineja distrikto. Universitato.]
D: S. A. ANDREW, asekura agentestro, P. O. Box 199.
VD: E. C. MAWBAY, bankoficisto, Standard Bank of South Africa, P. O. Box 1031.

Josefov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5200.

[Iama fortikaĵo. Rusa tombejo. Teksa industrio.]

D: FĪNO BOŽENA VESELÁ, oficistino No. 21.

EG: "Zamenhof". *Adr.:* "u Andrů" (Mk 19 h.).

Joutsa (Finnlando, Mikkelinlääni). 6100.

[Terkultura provinco, 427,8 km². Belegaj lagoj. Butero, seĝejo, bierfabrikejo, 8' popollernejoj kun 11 instruistoj.]

D: LAURI JOHANNES HEINONEN, pastro.

Jungbunzlau (vidu *Mladá Boleslav*).

Jurjev (vidu *Tartu*).

K

Kaaden (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 10000.

[Ĉe rivero Eger. Industrio de krudledaj gantoj.]

D: ALFERD PROSCHKA, poŝt oficisto, Wassergasse 170.

Kaarepere (Estonio).

D: EDUARD TAMM, postoficisto, Nava-Adresse.

Kadaň (vidu *Kaaden*).

Kalisz (Pollando). 24000.

[Ĉe rivero Proсна. Alianco de Prusio kun Ruslando 1813.]

D: (Vakas)

Kamienica Polska (Pollando, p. Poraj). 10000.

D: ANTONI PILTZ, instruisto, No. 87.

EG: "Stelo". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (S.).

Kandava (Latvio, Kurzeme). 1200.

D: KARLIS VEINBERGS, instruisto, Palejiela 10.

Kanton (Ĉinio, Kuang-Tun). 2000000.

[Ĉe rivero Kuan Tung. Silko, kolorigejoj; grava komerco.]

D: (Vakas)

VD: HO KEANE, studento, Canton Teachers College.

Kaposvar (Hungario, Somogy megye). 30000.

[Ĉe rivero Kapos. Vapor-muelejoj, sukerfabrikado, ĉevalkomerco.]

D: (Vakas)

EG: *Adr.:* S^{ro} JOZSEF STUBNA, Berzsenyi utca 20. *Ejo:* Magánhivatalnakok Társasköre (D 15—16 h.).

Kapstadt (vidu *Capetown*).

Karánsebes (vidu *Caransebeš*).

Karhula (Finnlando, Helila). 10000.

D: PAAVO KAUPPINEN, kristalrafinisto.

VD: EDVARD KOIVISOINEN, kristalrafinisto.

EG: "Grupo de Kymi". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Pastrejo (V 18 h.).

Karlovo (Bulgario, Plovdiv). 7800.

[Agrikulturo, vino, rozoleo. Naskiĝloko de Vasil Lewski kaj Evlogi Georgieff, filantropo.]

D: MATEJ STEFANOFF, telegrafisto.

EG: "Ni venkos". *Ejo:* Gimnazio (20 h.).

Karlovy-Vary (vidu *Karlsbad*).

Karlsbad (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 20000.

[En la valo de Tepl. Termalfontoj, glaŭbersalhavaj. Sprudel. Vitro- kaj porcelanindustrio.]

D: FRANZ ULBERT, poŝtdirektoro, Bahnhofspostamt.

VD: BRUNO ZEINER, Bahnhofstrasse 56, Fischern bei Karlsbad.

EG: Loka Grupo de Ĉ. A. E. *Ejo:* Hotel Beseda (S 20^{1/2} h.). "Esp. Societo". *Adr. Ejo:* Kafejo Frisch (M 20 h.).

Karlsburg (vidu *Alba Julia*).

Karlsruhe (Germanio, Baden). 144000.

[Ĉefurbo de Baden, 8 km de l'Rejno. Kastelo. Teknika Altlernejo. Art- kaj Metilernejoj. Industrio de maŝinoj, fero, metaloj, kudromaŝinoj, lokomotivoj.]

D: ISRAEL FUTRAN, elektroteknikisto, Sofienstrasse 12 II.

Karthaus (vidu *Kartuzy*).

Kartuzy (Pollando, Pomorze). 3900.

D: FRANZISZEK SIELKE, instruisto, ulica Gdanska 23.

Kaschau aŭ **Kassa** (vidu *Košice*).

Kassël (Germanio, Hessen-Nassau). 166000.

[Ĉe rivero Fulda. Ĉefurbo de Hessen-Nassau. Kastelo Wilhelmshöhe. Palaco kaj pentraĵgalerioj. Fabrikado de lokomotivoj, pulvo, salpetro, vitraĵoj, sapo.]

D: (Vakas)

VD: HUGO DREUSICKE, instruisto, Körnerstrasse 1.

EG: Laborista Grupo. *Adr.:* S^{ro} FRIEDRICH DEITERS, Schillerstrasse 29 II. *Ejo:* Bürgerschule, Mauerstrasse 9 (J V 20 h.).

Katowice (Pollando, Silezio). 60000.

[Karboregiono, ferindustrio.]

D: JAN TICHAWSKI, fervoja oficisto, ul. Plebiscytowa 25 III.

EG: "Asocio de Esp. Amikoj". *Adr.:* ul. Wawelska 3 II.

Kaunas (Litovio). 90 000.

[Ĉe rivero Njemen. Ĉefurbo de Litovio.]

D: Sino EMILIO JANICKI, muzika profesoro, Laisves Aleja 24.

EG: Adr.: A. OPULSKIS, Gimnazijos, II. *Ejo:* Prezidento g-vé 2.

Keighley (Angl., Yorkshire). 42 000.

[Hejmloko de Fratinoj Bronte, romanverkistinoj. Industrio de teksaĵoj, lavmaŝinoj, 1^a Esp. Grupo sur Brita Insulo.]

D: F.-C. RHODES, komerca vojaĝisto, Elderthorpe, Oakworth.

VD: BRUCE JOHNSTON, fotografestro, Lawkholme Crescent.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Friends Meeting House, Mill Street (L 19¹/₂ h.).

Kemanlar (Bulgario, Deli-Orman). 2500.

[Kultura centro de Bulgara senakva regiono "Deli Orman": produktas grenon, tabakon. Ĉiujare semajna foiro.]

D: GEORGIEV PETER, bankoficisto.

EG: "Progreso". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Loka legejo "Saznanie".

Kemi (Finnlando). 2500.

D: A. KORPELAINEN, komercisto, Yrjönkatu 46.

Kempen im Allgäu (Germanio, Bayern). 21 000.

[Lakto- kaj fromaĝo produktado. Fabrikado de papero, preĝejonoriloj, precizaj iloj mekanikaj, artmebloj.]

D: MAX SCHRANK, fervojoficisto, Bismarckstrasse, R. 220 I.

EG: C. WASSERMANN, Y. 14. *Ejo:* "Bahnhofhotel" (L 20 h.).

Kénitra (Maroko). 10 000.

D: CHARLES THOLLET, negocisto, 7 rue Albert I.

Kesselsdorf (Germanio, Sachsen).

[1745 batalo inter Prusoj kaj Aŭstrianoj.]

D: HUGO RUDOLF HEINRICH, desegnisto, 5.

Keszthely (Hungario, Zala). 30 000.

[Banurbo apud la sud-okcidenta angulo de Balaton lago. En la proksimeco la konata banloko Heviz.]

D: JÁNOS ECKMANN, studento, Rakóczi ut. 12.

Kettering (Angl., Northamptonshire). 29 700.

[Ŝufabrikado, agrikulturaj iloj.] [Garfield Street.

D: ALBERT EDWARD SMITH, sekretario, "Verda Stelo", 14,

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Old Free Library. Silver Street (L 20 h.).

Kharbin (vidu *Ĥarbin*).

Kilbirnie (Skotlando, Ayrshire). 8000.

D: ROBERT PARTRIDGE, tempkontrolisto, 8, Townhead.

Kingston on Thames (Angl., Surrey). 200 000.

[Urbo ĉe la bordo de rivero Thames, 12 mejloj de London. Somera restado, boatveturoj.]

D: LESLIE DIBBEN, tajloro, "The Lodge", St. James Rd.

VD: FINO EMILY ALICE JONES, 17, Knights Park.

EG: Adr.: Ĉe la VD. *Ejo:* 20 Orchard Road (kurso: M 19 h., kunveno V 19¹/₂ h.).

Kinna (Svedlando, Västergötland).

D: SIGFRID BENGTTSSON, oficisto en teksejo, Kinnaström.

Kioto (Japanio). 591 300.

[Malnova ĉefurbo. Historiaj temploj, sanktejoj, universitato. Dua centro kultura de J. Silko, porcelano, lako industrioj. Arto.]

D: DRO HIDEO YAGI, Medicina Fakultato, Imperia Universitato.

EG: Filio de J. E. I. *Adr.:* Librejo Kanija. *Ejo:* Gakusei-Syukwaisyo = Universitata kunvenejo, Yosida strato (2^a Mk 18—21 h.).

"Urba Grupo". *Ejo:* Librejo Kanija, Teramati Ebisugawa.

"Imperia Univers. Grupo". *Adr. Ejo:* Imperia Universitato Literatura Oficejo. [(V 15—17 h.).

Sanko Esp. Grupo. *Adr. Ejo:* Dai 3 Kotogakko (Kolegio)

"Otani Grupo", Studenta grupo de budaistoj. *Adr. Ejo:* Otani Universitato, Muromatigasira (S 13—15 h.).

"Ryūkoku Grupo". *Adr. Ejo:* Ryūkoku Universitato, Sītidyō-Omiya (V 15—18 h.).

Kirdjali (Bulgario). 7000.

[Apud rivero Arda. Tabakregiono, satataj specoj Basma kaj Basi-Bali kun aromata fumo.]

D: VASIL VAČEV TENČEV, tabak-eksperto, ĉe firmo Rudolf Halas.

Kisjenō (vidu *Ĉiŝineu*).

Kladno (Ĉeĥoslovakio). 22 000.

[Ferindustrio, karbominejoj.]

D: EMIL KREIBICH, ĉefkasisto, ŝezelzárny-fabrikato.

VD: FRANTIŠEK ŠTRÍBRSKÝ, fervojisto, ulice Hájenská 445.

EG: "Zamenhof". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restauraĉo "u Kreibichů", Palackého třída (L 20 h.).

Klaten (Nederlanda Indio, Java). 75 000.

[Temploj, antikvaĵoj, banejoj. Tabako, sukero, kafo, indigo, rizo, pipro, ĉokolado.]

D: KAMSO WIRJOSAKSONO, instruisto = onderwijzer.

Klausenburg (vidu *Cluj*).

Klosterneuburg (Aŭstrio, Niederösterreich). 16 000.

D: ANTON SCHAUER, frizisto, Leopoldstrasse 7.

Knittelfeld (Aŭstrio, Steiermark). 8100.

D: FRANZ SANTLER, fervoja inspektoro = Eisenbahninspektor.

Koblentz (Germanio, Rheinprovinz). 59000.

[Ĉe enfluo de Mosel en Rhein. Rome "Confluentes". Industrio.]

D: EMIL STROH, komercisto, Löhrrstrasse 90.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Restoracio Scheid, Friedrichstrasse 56 (Mk 20 h.).

Köbenhavn (Danmarko). 705 000.

[Ĉe la Sund, sur insuloj Seland kaj Amager. Ĉefurbo. Haveno. Kasteloj. Muzeo Thorwaldsen. Universitato. Politeknikejo. Porcelano, maŝinoj, teksaĵoj.]

D: Sino LOUISE BLICHER, libristino, Bredgade 63 A III, Tel. Paloo 2363. [Lillerød.

VD: GEORG HINRICHSEN, ŝtattervoja oficisto, Villa "Aggebo",

EG: Adr.: *Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

"Konversacia Klubo". *Adr.:* Bredgade 63 A.

"Danske Laerers Esp. Forening". *Adr.:* Fino A. RYBO, vice inspektorino ĉe Skolen ved Sundholm S.

Centra Dana Esp. Ligo. *Adr.:* S^{ro} M. BLICHER, Bredgade 63 A.

EO: Bredgade 35 A I. *Telegr.:* Esperantokontor. Tel. 7763.

Köln am Rhein (Germanio, Rheinland). 700 000.

[“Colonia Agrippina”. Universitato. Katedralo, multaj preĝejoj interesaj domoj, Gürzenich, Urbodomo. Foiro, grava Industrio, komerco, germana, angla, belga, franca komercaj ĉambroj, ŝipveturo.]

D: AUGUST JUNKER, komercisto, Hohe Strasse 26.

VD: ANTON WILBERT, instruisto, Siegesstr. 28. Köln-Deutz.

EG: “Neŭtrala Esperantistaro 1906”. *Adr.:* Ĉe la Del.

Königrätz (vidu *Hradec-Kralové*).

Königinhof an der Elbe (vidu Dvůr *Králové nad Labem*).

Königsberg in Preussen (Germanio, Ostpreussen). 270 000.

[Fondita 1256 de teŭtona ordeno. Kastelo, kronadpreĝejo, katedralo. Universitato “Albertina” 1544, komerca altlernejo. Industrio: Sukeeno, sukeraĵoj, maŝinoj, vagonoj, ŝipo. Komerco: Greno, vino, teo, ligno, ledo.]

D: PAUL FAST, komercisto, Kaiserstrasse 16.

VD: Fino DORA LITFAS, Kaiserstrasse 17.

D: (Komerco): GEORG KOSSAK, komercisto, Schnürlingstr. 19.

EG: D^{ro} NITZ, Tragh. Pulverstr. 48.

EO: Buchhandlung Gräfe und Unger, Paradeplatz. *Ejo:* Frauenklub, Hohenzollernstr. 10. 1^a kaj 3^a (Mk 20 h.).

Kötschau (Germanio, Sachsen).

[Vilaĝo inter Halle kaj Leipzig. Fervoja stacio.]

D: WILLY WELEPP, instruisto = Lehrer.

Kötzschenbroda (Germanio, Sachsen). 22 000.

[Saksa Nizza. Plantejoj de frago; vino, ĉampano.]

D: D^{ro} DIETRICH PLAGGE, eksurbestro, Mathildenstrasse 1.

VD: ARTHUR SCHIRMER, instruisto, Mittlere Bergstr. 71 B.

Kokkola (Finnlando).

D: HERMAN REMELL, instruisto.

Kolding (Danmarko, Jylland). 14 200.

[Havenurbo ĉe K. fjordo.]

D: P. ZOFFMANN, urba kasisto, Aalykkegade 24.

Kolín n. L. (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: D^{ro} JAN ŠIL, primár a operatér.

Kolomea (Pollando). 40 000.

[Ĉe rivero Pruth. Petrolrafinejo. Industrio de luksaj artikloj, brodaĵoj.]

D: OREST KUJZMA, gimnazia profesoro, Nova ulica 6.

VD: Sino ERNA ZIMAND, Kosciuszko ulica 35.

EG: Ukrainaj Esperantistoj. *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del.

Kolozsvár (vidu *Cluj*).

Koluszki (Pollando, Kongresowka). 6000.

[Stacio inter Warszawa kaj Lodz.]

D: STANISLAW SUDELIK, fervoja oficisto, Stacja.

EG: Adr.: *Ejo:* Ĉe la Del. (D 14—16 h.).

Komiža sur insulo Vis (vidu *Pospilje-Komiža*).

Konnitsa (Finnlando). 7000.

[Ĉe Lago Kūma. Terkultura lernejo.]

D: ALFO SUOMALAINEN, instruisto, Pyhäjärvi.

Konstantinopolo (Turkio). 1 600 000.

[Ĉe Bosforo. Bizantio. Haveno. Antikvaĵoj el roma epoko. Ĉefurbo otomana. Muzeoj. Moskeo Hagia Sofia. Universitato. Trafiko. Grava komerco. Tapiŝoj, silko, rozoleo, krudmaterialoj.]

D: CONSTANTIN ANASTASSIADI, inĝeniero, rue Validé Djismé 37—39, Péra.

Kopenhagen (vidu *Köbenhavn*).

Kopidlno (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2300.

[Arbara regiono, bela kastelo el XVII jarcento kun riĉa biblioteko kaj bildgalerio. Sukero, agrikulturaj maŝinoj, cemento.]

D: OLDŘICH ŘEHÁK, fervojisto.

- Kornenburg** (Aŭstrio). 15 000.
[Ĉe la Danubo, duonhoro de Wien.]
D: HUGO STEINER, fervoja inspektoro, Bisamberg 248.
VD: MATHIAS ALTRICHTER, studento, Hoevengasse.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Mädchenschule (Ĵ 19^{1/2} h.).
- Korsnäs** (Svedlando, Dalarna). 3000.
[Segeja industrio. Falĉifabrikejo. Ripozejo de svedaj telefonistinoj.]
D: EMANUEL KULL, segeja laboristo, Box 4, Järnverket.
EG: Adr.: "Progreso". *Adr.:* Ĉe la Del.
- Košice** (Ĉeĥoslovakio, Slovenio). 53 000.
[Tre antikva loko, jam 1160 notita kiel urbo. Fama katedralo, plej bela kaj plej malnova en Orienta Eŭropo. Granda muzeo. Ĉefa komerca loko por Orienta Ĉeĥoslovakio. Teksa, kemia, tabaka, k. a. industrioj. Konata kolbasofabrikado. Kafosurogato.]
D: VÁCLAV HAISSINGER, Komandanto de ŝtata policistaro, Hlavná ul. 116.
VD: DAVID KREMER, korespondisto, Kalvárská 15.
- Kostelec nad Orlicé** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7500.
D: RICHARD BLUMAUER, profesoro, n° 585.
- Kovno** (vidu *Kaunas*).
- Kraków** (Pollando, Galicio). 250 000.
[Ĉe rivero Wisla-Vistulo. Scienca akademio. Universitato 1364. Industrio de maŝinoj, kemiaĵoj, nutraĵoj. Grava komercloko.]
D: BRONISLAW KUHL, bankoficisto, ulica Batorego 1/II p.
VD: IGN. WIESENBERGER, fabrikdirektoro, ulica Powisle 12.
EG: "Esperanto". Adr. Ejo: Slawkowska 6 I (Ĵ 19 h.).
"Pola Esp. Klubo". *Adr.:* Direktoro EDWARD KOSTECKI, Szkoła Przemysłowa. *Ejo:* Muzeum Przemysłowe, ulica Smolensk (M 19—21 h.).
- Královo Pole** (Ĉeĥoslovakio, Brno). 13 000.
[Maŝinfabrikejo (1800 laboristoj). Asfalto-, fero-, metalofabrikoj. Perlamotbutonoj.]
D: KAREL TALAFANT, inĝeniero, Královopolská strojírna.
EG: "Verda Radio". Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* "n Helanu" (1a kaj 3a Ĵ).
- Kralupy nad Vltavou** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 6000.
[Grava industria urbo: kemia, maŝinaj kaj sukera fabrikoj; rafinerio de petrolo. Proksime ĉe Vltava kasteloj en Nela-hozeves kaj Veltrusy.]
D: BOŘIVOJ BENETKA, studento de juro, Smetanova 211.

- Kratzau** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5500.
[Tekstindustrio.]
D: DR^o KARL ALEXOWSKY, kuracisto, Ludwig-Thiel-Gasse 55.
VD: ERNST PFOHL, lignaĵisto, No. 97.
EG: "Verda Stelo". Adr. Ejo: Hotel Kudlich (L 20^{1/2} h.).
- Krefeld** (Germanio, Rheinland). 126 700.
[Banloko kun salfontoj. Salbolejo. Tanejoj. Vinkulturado. 7 km de l'Rejno. Teksa lernejo. Centro de l'silko kaj velurfabrikado germana.]
D: REINER SANDERS, librotenisto, Blumenstrasse 43.
VD: MAX ROTHER, komercisto, Königstrasse 129.
EG: Adr.: Sino EMS, Steinstrasse 117. *Ejo:* Bürger-Mittelschule, Nordstrasse 1 (Ĵ 20 h.).
- Kreuznach** (Germanio, Rheinland). 25 000.
[Ĉe rivero Nahe. Banloko. Fer-kaj salfonto. Vino. 1916-17 ĉefkvartiro de l'armea estraro.]
D: CARL ZORN, litografisto, Wilhelmstrasse 18.
VD: OSWALD WEISSER, komercisto, Mannheimer Strasse 43.
EG: Loka grupo de GEA. Adr.: Ĉe la Del.
- Krimmitschau i. Sa.** (Germanio, Sachsen). 28 000.
[Ĉe rivero Pleisse. Industrio de teksaĵoj, maŝinoj.]
D: KARL SEIDEL, sukeraĵisto, Kitscherstrasse 31.
EG: "Ĉiam antaŭen". Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Realschule, Lindenstrasse, teretaĝo (M).
- Krimunas** (Latvio, Skibe).
D: ARVID BRIDAGS, farmisto.
- Kristiania** (vidu *Oslo*).
- Kristianssand** (Norvegio, Lister og Mandal). 15 000.
[Ĉe enfluo de Torridalelv en bajo de K. Haveno. Fiŝkaptado.]
D: (Vakas)
- Kristianstad** (Svedlando). 12 800.
[Ĉefurbo de provinco. Arsenalo. Garnizono.]
D: NILS ALFRED NORDLUND, kolegia adjunkto, Vasagatan 1.
- Kritzendorf** (Aŭstrio, Tulln). 2000.
[Apud Vieno ĉe Danubo.]
D: DR^o FRIEDRICH SITTE, kemiisto.
- Krňov** (vidu *Jägerndorf*).
- Krochwitz** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3200.
[En la "Elbe-valo". Industria loĝantaro.]
D: (Vakas)
EG: "Estonteco". Adr. Ejo: "Arbeiterheim" (Mk 20 h.).

- Kukan** (Ĉeĥoslovakio, Gablonz). 8000.
D: FERDINAND KREMS, bankoficisto, Eichengasse 293.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Turnheim (M 20 h.).
- Kuessaar** (Estonio). 7000.
D: JOHANN MARIPI, horloĝisto, Lossi Tán 5.
- Kuttenberg** (vidu *Horá Kutná*).
- Kyjov** (Ĉeĥoslovakio, Moravio).
D: KLEMENT URBAN, profesoro.

L

- La Chaux de Fonds** (Svislando, Neuchâtel). 38 000.
 [Centro de l' svisa horloĝindustrio.]
D: JULES WOLF, fabrikestro, 12 rue du Parc.
- La Haye** (vidu *s'Gravenhage*).
- Laibach** (vidu *Ljubljana*).
- Laigle** (Franclando, Orne). 5500.
 [Ĉe Rille. Metalurgio, vitrofabrikado.]
D: CAMILLE MARTIN, ekskampkulturisto, 15 bis Rue Souchey.
- Laihia** (Finnlando, Ostrobotnio). 8000.
 [Loĝurbo de verkisto kaj parlamentano Sauteri Alkio. Eksporto de greno, faruno, lignaj kestoj, ĉapeloj.]
D: ILMARI MANNER, instruisto, Isokylä.
EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del.
 Aliaj grupoj en: *Myllymäki, Orismala, Vääntälä, Vähäkyrö, Vasa, Ysokyrö*.
- La Mure** (Franclando, Isère).
D: LÉON CAILLET, profesoro.
- Landeshut** (Germanio, Schlesien). 14 000.
 [Oriente de la Riesengebirge — Giganta Montaro, ĉe rivero Bober. 1745 kaj 1760 bataloj inter prusoj kaj aŭstrianoj. Industrio de tolo, silko, maŝinoj, ŝuoj.]
D: ARTHUR BAUMGART, komizo, Schreibendorfer Strasse 5.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus zur Sonne (M 20 h.).
- Landshut** (Germanio, Niederbayern). 26 000.
 [Ĉe rivero Isar, enfluanta en Danubo. Malnova dukurbo. Kastelo Trausnitz. Martins preĝejo kun turo 133 m alta. Bierfarejoj, elektraĵ uzinoj, muelejoj. Sukeraĵoj, papaĵoj, ferfandejo. Fervojaj kruĉpunkto. Ĉiujare dum julio historia festo "Landshuta edziĝo" memore al la edziĝo de duko Georg la riĉulo kun pola reĝidino Hadwiga en 1475.]

- D:* ALOYS HUBAUER, komercisto, Münchner Strasse 20.
VD: JOSEF WETTING, komercisto, Heiliggeistgasse.
- EG:* Loka grupo de GEA. *Adr.:* A. Rohrbachersche Buchhandlung, Freyung. *Ejo:* Restaurant zur Bürgerstube, Riebl, Freyung (M kaj J 19¹/₂ h.).
 "Germana Laborista Esperanta Asocio". *Adr.:* H. PLATIEL, Altstadt 390 II. *Ejo:* Gasthaus zu den 3 Helmen, Dreifaltigkeitsplatz 15 (V 20 h.).
- Landskron** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7500.
 [Somerstadejo en la "Schönhengstgau", ĉe la Adlergebirge — Aglomontaro. Ruinoj de kastelo. Ŝtata tabakfabrikejo, iom da industrio. Tekslernejo, gimnazio.]
D: Dro phil. ALFRED GRIMM, profesoro, Herrengasse 1.
EG: *Adr.:* Unuiĝo de Germanaj Esperantistoj. *Ejo:* Badhaus (M 19 h.).
- Langesund** (Norvegio, Jarlsberg og Larvik).
D: (Vakas)
- Las Palmas** (Afriko, Gran Canaria). 75 000.
 [Ĉefloko de insulo Gran Canaria. Komerca centro por Afriko Eksporto de bananoj. Puntindustrio.]
D: FELIPE SUAREZ-FALCON, komercoficisto. Calle Remedios 1.
VD: BRUNO ALVARADO DORESTE, komercoficisto, 23 Reyes Catolicos. [(ĉiuvespere).]
EG: "Centro Esp.". *Adr. Ejo:* Conto de Dependientes
- La Spezia** (Italio, Liguria). 95 000.
 [Ĉe la golfo samnoma. Milithaveno, ŝipkonstruado kaj -riparedo, industrio metalurgia, kanonoj, submaraj dratkabloj, teksaĵfabriko. Malgranda komerca haveno. Vintra kaj somera restadejo. Marmoro. Oleo, vinbero por tablo, legomoj, vino, fiŝoj. Verŝajna naskloko de latina poeto Aulus Persius Flaccus: naskiĝurbo de Lorenzo Costa, latinisto kaj poeto (XIX jarĉ.)]
D: RINALDO ORENGO, inĝeniero, Via Manzoni 3.
VD: SILLA FORTUNATO, mil. inĝeniero, Corso Cavour 30.
EG: *Adr.:* Sociéta Idroelettrica Ligure, Via Spallanzani 5.
Ejo: Industriista Provinca Asocio, Str. Manzoni (Mk 18, V 20¹/₂, D 10¹/₂ h.).
- Lausanne** (Svislando, Vaud). 69 000.
 [Piede de Mont Jorat, ĉe lago Lemano. Pierre Viret, reformatoro. Universitato de 1536. Gotika Katedralo. Sidejo de l'Federala juĝejo. Lernejo por inĝenieroj, komerco, metioj, vinkulturado. Fabrikado de maŝinoj, ĉokolado.]

- D:** A. JAQUILLARD, ŝtata oficisto, La Glane, Montétan.
VD: Sino MATHILDE KOHL, hotelestrino, Hôtel Pension Ste. Luce (apud la stacidomo).
EG: *Adr. Ejo:* D^{ro} P. WANNER-BECK, Avenue Georgette 1 (2a kaj 4a J escepte dum julio kaj aŭgusto).
"Zamenhof". *Adr. Ejo:* Maison du Peuple.
- La Varenne Saint-Hilaire** (Franclando, Seine). 40000.
D: Fino HÉLÈNE LIQUE, komerca sekretario, 22 Ave. Albert I.
EG: Grupo de St. Maur de Fossés. *Adr.:* *Ejo:* 86 rue Garibaldi, St. Maur (1^a D 10 h.).
- Laybach** (vidu *Ljubljana*).
- Le Bouchaud** (Franclando, Allier).
D: CONSTANT MARTIN, instruisto.
- Lece** (Italio). 38000.
[Proksime de l'Adria. Ĉefurbo de provinco Lecce.]
D: D^{ro} VITO DE BENEDETTO, profesoro pri komerca kaj ekonomia sciencoj, Via Palmieri 1.
EG: Studenta Grupo. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).
- Le Cap** (vidu *Capo Town*).
- Le Creusot** (Franclando, Saône et Loire). 40000.
[Karbominejoj. Uzinoj Schneider & Kio, plej granda metalurgia entrepreno franca.]
D: FRÉDÉRIC FONTAINE, ladisto, 61 rue Maréchal Foch.
VD: FRANÇOIS JACQUÉSON, elektisto, rue de Bordeaux.
EG: *Adr.:* S^{ro} GERVOIS, Place des Riaux. *Ejo:* 45 rue Clémenceau (M 20 h.).
- Łęczycza** (Pollando, Łodz). 8900.
[Ĉe la rivero Bzura, fondita 963. Plata, torfa kaj marĉa ebenaĵo. Antikva kastelo de 1107. Komerc: Fruktoj, greno, porkoj. Industrio: Sapo, biero, brando; 2 vapormuelejoj.]
D: WACLAV JANCZUROWICZ, ŝtaticisto.
- Leeds** (Angl., Yorkshire). 500000.
[Ĉe rivero Air; Liverpool kanalo. Yorkshire College. Centro de fabrikado kaj komerc de drapo.] [View, Upper Armley.
D: WILLIAM GREGORY, fervoja telegrafkomizo, 4, Highthorne
VD: Fino E. M. PEARSON, 90, Compton Crescent, Harchills Lane.
EG: *Adr.:* Fino BRIGGS, West Lea, Armley. *Ejo:* Outlook Club, Greek Street (V 19¹/₂ h.).
- Leek** (Angl., Staffordshire). 16700.
[Silko, butonfabrikado.]
D: GUY J. WORTHINGTON, lernejestro, Moorhill.

- Leeuwarden** (Nederlando, Friesland). 40300.
[Ĉe rivero Ee. Ĉefloko de provinco Frislando. Reĝa palaco.]
D: AUGUST NICOLAAS KOOPMANS, inĝeniero, instruisto ĉe teknika lernejo, Achter-de-Hoven 75 f.
- Legnago** (Italio, Verona). 15000.
[Ĉe rivero Adige. Fortikaĵo. Komerc.]
D: ALFREDO CRESTONI, librotenisto.
- Le Havre** (Franclando, Seine Inférieure). 150000.
[Ĉe enfluo de Seine en la maro. Marbanoj, verftoj, dua haveno franca; ĉefaj linioj por Usono. Enporto de produktaĵoj transmaraj. Industrio, kanonfabrikado, kupro-ferfado.]
D: HENRI DUBUISSON, riprezentanto, 18 rue Bellevue.
- Leicester** (Angl.). 234200.
[Ĉe rivero Soar kaj L. Kanalo. Ĉefloko de graflando samnoma. Unua angla parlamento 1426. Kardinalo Wolsey † 29. XI. 1530. Industrio: Botoj, ŝuoj, ŝtrumpoj, subvestoj kaj rilataj maŝinoj.]
D: WILLIAM BAYES, administranto de ŝufabrika, 142, Barclay Str.
VD: FRANK HANCOCK, instruisto, 5, Lancashire Street.
EG: *Adr.:* N. WOODING, 15, Andover Street. *Ejo:* Cooperative Buildings, Union Street. Room 10 (Mk 19¹/₂ h.).
- Leiden** (Nederlando, Zuid Holland). 72000.
[Ĉe Rejno. "Lugdunum Batavorum". Universitato de 1575, kun riĉa biblioteko. Rimarkindaj malnovaj konstruaĵoj. Borsio. Centro de lanfabrikado kaj komerc.]
D: PETRUS JOHANNES HOPE, pentristo, Middelweg 27 b.
VD: P. W. VAN DEN BROEK, Kagerstraat 8.
(Respondas nur informpetojn pri Nederlanda Indio.)
EG: Laborista grupo. *Adr.:* S^{ro} C. KOLDERMANN, Driftstraat 60. *Ejo:* Ĉe la Del. (V 20 h.).
"Esperantista Mandolina Societo". *Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).
- Leipzig** (Germanio, Sachsen). 670000.
[Ĉe riveroj Weisse Elster, Pleisse kaj Parthe. Etimologie: Lipa = Tilio. Universitato de 1409, kun riĉaj kolektoj kaj biblioteko. Muzeoj. Foiroj. Centro de l'librokomerc; feloj kaj peltaĵoj. Kemia industrio, maŝinoj k. t. p. Imperia tribunalo.]
D: BERNHARD KÖTZ, libristo, Eilenburger Strasse 49-II, Tel. 71906. Poŝtĉekkonto: Leipzig 69401. [strasse 51-II.
VD: WALTER LIEBICH, komercficisto, Lindenau, Rietschel-Esperanto-Instituto por la Germana Respubliko. *Adr.:* Pro D^{ro} JOH. DIETTERLE, Direktoro de l'Instituto, Leipzig-Schleussig, Seumestr. 10, Tel. 40475, Poŝtĉekkonto: Leipzig 64328.
Ejo: Johannisplatz 3 I.

Esperanto-Fako de la Leipzig-a Foiro (v. "Entreprenoj") dum foira renkontejo, Johannisplatz 3 I, Tel. 25 035.

EG: "Esperanto Gesellschaft Leipzig". *Adr.:* Leipzig-Reudnitz, Comeniusstrasse 16. *Ejo:* Hotel Hochstein, Carolinenstrasse 5 (L 20 h.).

"Esperanto-Instruistaro". *Adr.:* Sr^o ARTHUR DEGEN, Leipzig-Reudnitz, Augustenstr. 15. *Ejo:* Lehrer-Vereinshaus, Kramerstrasse 4 (Mk 19 h.).

"Esperanto-Laborista Asocio". *Adr.:* PAUL MAERTZ, Leipzig-Reudnitz, Hofer Strasse 52 II. *Ejo:* Volkshaus, Zeitzer Strasse 32 (Mk 19 h.).

Tutmonda Polica Ligo Fratgrupo Leipzig. *Adr.:* PAUL TEUCHNER, Leipzig, Polizeipräsidium, Wächterstrasse, Zimmer 66.

EO: FERDINAND HIRT & SOHN, Esperanto-Fako, Salomonstrasse 15, Tel. 71906 (somere 8—12 kaj 14—17, vintre 8—12 kaj 14—18). Poŝtĉekkonto: Leipzig 52372.

Leitmeritz an der Elbe (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 15000.
[Elirpunkto por vizito de Bohema Mezmontaro, kaj Elbe valo. Episkopejo; garnizono. Kulturado de fruktarboj.]

D: Dr^o RUDOLF HIEKEL, profesoro, Mareschgasse 4.

EG: *Adr. Ejo:* Schwarzer Adler, Marktplatz.

Le Locle (Svislando, Neuchâtel). 13000.

[Horloĝista lernejo. Muzeo pri horloĝoj.]

D: PAUL HUMBERSET, instruisto, La Jaluse.

EG: *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Collège secondaire, 6e Ag (lastan L monate, 20 h.).

Le Mans (Franclando, Sarthe). 71780.

[Ĉe rivero Sarthe. Muzeo. Industrio.]

D: (Vakas)

EG: *Adr. Ejo:* 26 Place de la République.

Lemberg (vidu *Lwów*).

Lendringsen (Germanio, Westfalen, Kreis Iserlohn). 4500.

[Fer- kaj ŝtalfandejo. Kalkbruligejoj. Eksporto de religiaj artikloj kiel rozarioj. Proksime subteraj grotoj.]

D: HEINRICH POST, faristo de metalaj modeloj.

Lengenfeld i. Vogtland (Germanio, Sachsen). 7000.

[Fabrikado de teksaĵoj kaj felttukoj.]

D: KURT EBERT, instruisto, Schulstrasse 2.

EG: Loka grupo Treuen i. V. *Adr.:* Ĉe la Del.

Leoben (Aŭstrio, Steiermark). 30000.

[Ĉe rivero Mur. Minista altlernejo. Brunkarbo-centro. Ferproduktado Erzberg-Eisenerz. Ĉarma lando, orientaloj. Turismo.]

D: HANS PUNTIGAM, poŝtestro, II.

VD: ALOIS CERDONIO, Magnesit Industrie A.-G., Leitendorf.

EG: Steirische Esperanto-Gesellschaft. *Ejo:* Kafejo Dobler (V 20 h., Gastejo Magyar).

Leobschütz (Germanio, Oberschlesien). 12000. [industrio.]

[Ĉe rivero Zinna. Porinstruista lernejo. Teksa kaj lana industrio.]

D: KARL LORENZ, fabrikestro, Ratiborer Strasse 3.

EG: *Adr. Ejo:* Kafejo Franz, Fabrikstrasse (M 20 h.).

Leonidion (Greklando, Kynourias). 5000.

D: MIMIS J. YATROPOULOS, kalkulisto, c/o. P. L. Tsoukatos.

Leopol (vidu *Lwów*).

Le Puy-en-Velay (Francio, Haute-Loire). 17500.

[Ĉefloko departemento H. L. Katedralo el 11a jarcento. Fabrikado de puntoj, sonoriloj. Monumento de Notre Dame de France.]

D: FERNAND JAMMES, librotenisto, 1 rue du Général Lafayette.

Les Brenets (Svislando, Neuchâtel). 1400.

D: EDOUARD DUCOMMUN, instruisto.

Leitchworth (Angl., Hertfordshire). 12000.

[Ĝardenurbo.] [silantaro, 132, Wilbury Road.]

D: Fr^o FRANCES M. BARTHOLOMEW, membro de l'urba komitato.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

Levallois-Perret (Franclando, Seine). 68700.

[6 km de St. Denis. Distilejoj, konstruejoj mehanikaj; kemiaĵoj.]

D: PAUL JADOT, librotenisto, 17 rue Pocard.

EG: *Adr.:* 4 place de la République.

Levanger (Norvegio, Nord Trøndelag). 2000.

[Eksporto de lignaĵoj. Industrio.]

D: PETER RIAN, lignaĵisto.

Levice (Ĉeĥoslovakio, župa Tékov). 10000.

D: MÓR BARTHA, komercisto.

Leyde (vidu *Leiden*).

L'Hay-les-Roses (Franclando, Seine). 5000.

D: Dr^o GASTON MAILLARD, kuracisto, 40 rue du Val.

Libau (vidu *Liepaja*).

Liberec (vidu *Reichenberg*).

Liège (Belgio). 170 000.
[Ĉe enfluo de Ourthe en Meuse. Universitato de 1817, min-
lernejo. Karbominejoj. Industrio de armiloj, aŭtomobiloj.
Kaŭĉuko.]

D: EMILE OGER, telegrafa ĉefkontrolisto, 37 rue de Campine.
VD: RENÉ DELVOIE, muzikisto, 4 rue du Thier.

Liepāja (Latvio, Kurlando). 72 200.

[Ĉe balta mara, haveno, ne glaciĝanta. Dua urbo de Latvio.
Marborda banloko. Industrio de ledo, metalaĵoj, linoleumo,
eksporto de ligno.]

D: EDUARDS JAUNVALKS, instruisto, pasta kantoris.
VD: PETRO AUNINŠ, oficisto, Ganibu iela 47, dz. 14.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Lille (Franclando, Nord). 200 000.

[Fortikaĵo. Universitato, teknika altlernejo, agrikultura lernejo.
Galerio, Muzeo. Tekstaĵindustrio.] [fakultato, 236 rue Solferino.]

D: DR^o P. VANVERTS, kuracisto, profesoro en la medicina
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Scienca Fakultato.

Limoges (Francio, Haute-Vienne). 90 000.

[Ĉefloko de departemento H. V. Ŝuoj, drapo, porcelano.]

D: LOUIS LAMANT, direktoro de kooperativa banko, 28 Boule-
vard Carnot.

VD: LEONARD GRENIER, urba oficisto, 3 avenue Beausoleil.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Jura lernejo, École de Droit
(V 20¹/₂ h.).

Linz an der Donau (Aŭstrio, Oberösterreich). 60 000.

[Sidejo de episkopo. Katedralo, muzeo, komerca akademio.
Fervoja centro. Belaj ĝardenoj, montaro.]

D: HANS HOSNER, oficisto, Karl-Wiser-Strasse 21.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Ejo: Petermandes Gasthaus, Hahnengasse (ĉiutage).

Lipine (Pollando, Silezio). 18 200.

[Fabrikado de ĉamoto, sulfuracido. Zinko. Karbominejoj.]

D: MICHAEL PARUČ, komunuma sekretario, Hüttenstrasse 24,
Schlesiengrube.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Liria (Hispanio, Valencia). 9000.

[Ĉe Guadalaviar. Mineralakvaj fontoj.]

D: JUAN F. SERRA FERRANDO, kuracisto, 20 Libertad.

Lisboa (Portugalo). 800 000.

[Ĉe enfluo de Tejo. Antikve Olisippo, rome "Felicitas Julia".
Kastelo, Belem. Akademioj de Belartoj, de medicino-ĥirurgio.
Biblioteko nacia. Industrio de ornamaĵoj, ŝpinejoj, teksejoj.]

D: JORGE SALDANHA CARREIRA, libristo, Avenida Duque de
Loulé 50 III.

EG: Adr. Ejo: Rua das Gaivotas.

"Esp. Societo". *Adr.:* Sociedade de Geografia.

"Verda Stelo". *Adr.:* T. da Agua de Flor 55.

"Portugala Esp. Socialista Asocio". *Adr.:* Rua Bem-
formosa 150 I.

EO: Agencia Esperantista, Saldanha Carreira, Rua do Carmo
90 II (Apartado 104).

Lisse (Nederlando, Zuid Holland). 7000.

[Kulturado de florbulboj. En proksima Hillegom industrio de
sabloŝtono. En Lisse kaj Sassenheim antikvaj ruinoj.]

D: ADR. GER. DE JEU, florĝardenisto, Roversbroekpolder.

EG: "Sankta Augusteno". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* R. K.
Volksbond (M 19¹/₂—22 h.).

Litoměřice (vidu *Leitmeritz*).

Litomyšl (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.

[Antikva, kultura kaj historia urbo, naskiĝloko de komponisto
Smetana (1824). Kastelo. Industrio de botoj.]

D: FINO ANNA TARANTIKOVÁ, oficistino, náměstí 127.

Liverpool (Angl., Lancashire). 817 000.

[Ĉe enfluo de Mersey. Universitato, teknika lernejo. Haveno.
Kotonmerkato, plej grava komercloko post Londono.]

D: FRANK H. LOCKYER, komercisto, Supply Co. Ltd., 56, Arley
Street (Tel. Central 2359).

VD: J. D. APPLEBAUM, komercisto, 135, Islington. Tel.:
North 138; priv.: Watertree 248. Telegr.: Applebaum,
Mossley Hill, Liverpool.

EG: Adr.: FINO A. M. SWAN, Karlslake Road, Septon Park.
Ejo: 18, Colquitt Street, Room 3 (V 19 h.).

Livorno (Italio, Livorno). 112 000.

[Ŝipkonstruado.]

[Ĉe Mediteranea Maro. Haveno. Komerckloko. Marista akademio.]

D: OTTELLO NANNI, inĝeniero, Elettrificazione F. S. Palazzo
Camera di Commercio.

jubljana (Jugoslavio, Slovenac). 47 000.

[Ĉefloko de slovena gento, ĉe rivero L. enfluanta la Save. Ger-
mana nomo Laibach. Rome "Aemona". Kastelo, katedralo.
Universitato de 1919. Industrio, komerco.]

D: DANILO HERKOV, fervoj oficisto, Gosposvetska cesta 6-II.

VD: FRANC ZITNIK, fervoj oficisto, cesta na loko 23.

EG: Ĉe la Del.

Locarno (Svislando, Ticino). 9000. [suda klimato.]

[Ĉe enfluo de Maggia en Lago Maggiore. Restadloko kun

D: STEFANO PEDRAZZINI, privatulo.

EG: *Adr. Ejo:* Urbdomo, 2^a etaĝo (Ĵ 20¹/₂ h.).

Loches (Franclando, Indre-et-Loire). 4650.

[Mezepokaj historiaj monumentoj.]

D: ALEXIS BRISSONNET, farmaciisto, 4 Place de l'Hôtel de Ville.

Łodz (Pollando). 514000.

[Ĉe rivero Łodka. Sidejo de vojevodo. Muzeo. Galerio de artoj. Publika biblioteko; katedralo. Centro de pola kotonkaj lanindustrio. 1145 fabrikoj kaj uzinoj. 111949 laboristoj; jara produktado antaŭmilita 209000000 oraj rubloj.

D: REMIGJUSZ MECZYNSKI, prokuristo, Bank Zachodni, Piotrkowska 52.

VD: WLÓDZIMIERZ PFEIFFER, libristo, Księgarnia Fiszera, Piotrkowska 47.

EG: Societo "Laboro". *Adr.:* ul. Zamenhofska 17.

"Pola Esp. Societo". *Adr.:* Ĉe la VD.

Lörrach (Germanio, Baden). 18000.

[Ĉe Wiese kaj svisa limo. Ĉefloko de markgrafa lando.]

D: MAX RESCH, komercisto, Gasthaus zum Engel.

EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Lohmen (Germanio, Sachsen). 2500.

[Proksime apud la fama "Bastei", Saksa Svislando; industria kaj agrikultura loko, minejoj de sabloŝtono.]

D: GERHARD SCHUBERT, lernejestro, N° 61 c.

VD: OTTO REICHEL, instruisto, N° 62 C.

Lom-Palanka (Bulgario). 10200.

[Ĉe enfluo de Lom en Danubo.]

D: HRISTO P. KJUNGUROV, doganoficisto = ĉinovnik mitnica.

Lom u Mostu (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8800.

[Minejoj, karbolignito, brikarado, vitro, eksporto.]

D: LADISLAV KRISL, faka instruisto, Litvínovská 29.

Lomza (Pollando). 26700.

[Ĉe rivero Narew.]

D: JAN KRONENBERG, instruisto, Nowy Rynek 16-I.

London (Britlando). 8 000 000.

[Ĉe rivero Thames. Plej granda urbo de l'mondo. City. Komerca, industria, kultura centro. Parlamentejo, Guildhall, Tower, reĝaj palacoj; preskaŭ 2000 preĝejoj kaj kapeloj.]

Teritorio de UEA: Granda Londono.

ĈD: PHILIPP KAY, komercisto, 8, Craven Walk N. 16.

Anstataŭanto: JOHN BREDALL, 3, Birdhurst Road, Croydon.

Sekretario por Londono: HARRY A. EPTON, ĉe Brita Esperantista Asocio, 17, Hart Street, W. C. 1.

[Oni adresu ĉiajn korespondaĵojn pri administrado kaj servoj al la sekretario.]

EO: British Esperanto Association, 17, Hart Street, W. C. 1.

D (Southwark): H. MOY THOMAS, 142a Camberwell Grove, S. E. 5.

D (Battersea): E. E. WADHAM, bankoficisto, 19, Granchison Road, Battersea, S. W. 11.

D (Wimbledon): ALEXANDER E. LEE, 198, South Park Road, S. W. 19, Wimbledon.

D (Clapham): CHARLES ARTHUR FAIRMAN, oficisto, 26 Benfield Road, Clapham, S. W. 9.

D (Lewisham): V. GRIMMITT, komerca vojaĝisto, 14, Clarendon Road, S. E. 13, Lewisham.

D (N. 7): ERNEST HAROLD HIGHFIELD, ŝipkomizo, 73, St. Georges Avenue, Tufnell Park N. 7.

D (Wood Green): ROBERT ROBERTSON, eksbankisto, 364, Alexandra Park Road, Wood Green, N. 22.

D (Woolwich): RICHARD HOLDER, 15, Kinveachy Gardens, S. E. 7.

EG: (Central) *Adr.:* H. BOLL, Trelawney Mansions, 5 Stuart Crescent 22. *Ejo:* St. Bride's Institut, Ludgate Circus E. C. 4 (V 19 h.).

EG: (London South) *Adr.:* G. I. SMITH, 73 Endlesham Road, S. W. 12. *Ejo:* 49, Lavender Hill, S. W. 11 (Ĵ 20¹/₂ h.).

EG: (Balham) *Adr.:* FINE A. L. BOREL, 20, Badminton Road, S. W. 12. *Ejo:* Balham Educational Settlement, 47, Ramsden Road, S. W. 12 (Ĵ 17¹/₂—21¹/₂ h.).

EG: (Charing Cross) *Adr.:* SINO Farmer, 15, Queen Elizabeth's Walk No. 16. *Ejo:* Sama adreso (1^a Mk 15 h.).

EG: (Chiswick) *Adr.:* H. W. SMITH, 93, Barrowgate Road W. 4. *Ejo:* 27, Flanders Road, Bedford Park (S 19¹/₂ h.).

- EG:** (Dimanča Rondo) *Adr.*: S. J. SMITH, 79, Listria Park 16, S. E. 5. *Ejo:* South Place Institute 12, South Place E. C. 2 (D 15 $\frac{1}{2}$ —18 h.).
- EG:** (Mildmay & Highbury) *Ejo:* Calabria Road, Highbury (Ĵ 20 $\frac{1}{2}$ h.).
- EG:** (Wimbledon) *Adr.*: R. A. M. KEARNEY, 95, Cromwell Road, S. W. 19. *Ejo:* The Hall, St. George's School, Worple Road (L 19 $\frac{1}{2}$ h.).
- EG:** (Wood-Green) *Adr.*: A. H. WORTMAN, 11 The Avenue, Hornsey. *Ejo:* Central Library (Ĵ 19 $\frac{1}{2}$ h.).
- EG:** (Woolwich) *Adr. Ejo:* E. K. JAYNE, The Homestead Orchard Way, Shirley, Croydon.
- EG:** (Scout Club) *Adr.*: G. ATKINSON, 97, Lenthall Road, E. 8. *Diservo:* St. George's Church, Hart Street, Bloomsbury, W. C. 1. (Dua D 15 $\frac{1}{4}$ h.).
- Longuyon** (Franclando, Meurthe-ét-Moselle). 4800.
D: LOUIS ROUSSELOT, sekcisubestro ĉe la fervojo, 43 rue de l'Hotel-de-Ville.
- Lorch** (Germanio, Württemberg). 3000.
D: MARTIN PRESTELE, tipografisto, Göppinger Str. 389.
- Lord Howe Island** (Aŭstralio, N. S. Wales).
[Korala insuleto inter Aŭstralio kaj Novzelando, proks. 32° suda laŭtudo kaj 158 orienta longitudo de Greenwich. Brita kronkolonio.]
D: MAXIMILIAN NICHOLLS, instruisto = teacher, Public School.
- Los Gatos** (Usono, California). 2320.
D: ERNEST A. ROGERS, profesoro, c/o Montezuma School.
- Loughborough** (Britlando, Leicestershire). 25900.
[Ĉe rivero Soar. Kolegio por elektro-inĝenieroj. Maŝinkonstruado. Industrio: ŝtrumpoj, parfumoj. Sonorilfandejo.]
D: GEORGE MANSSELL WILLIAMS, tajloro, 19, Ward's End.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo:* Victoria Street, Free Church (L 19 h.).
- Louisville** (Usono, Kentucky). 234890.
[Ĉe rivero Ohio. Grava komerca kaj industria loko.]
D: ROBERT WALLACE, kuracisto, 1218 South 28th Street.
- Lovetch** (Bulgario, Pleven). 7500.
[Ĉe rivero Ossam. Gimnazio, porinstruista lernejo. Vin-fruktokulturado, tanejoj, ledoj.]
D: IVAN DELIEFF, advokato.

- Lublin** (Pollando). 94000.
[Ĉe rivero Bystrzyca. Universitato, rimarkindaj malnovaj domoj; grava industria loko.]
D: CZESLAW PRUSKI, bankoficisto, Przemysłowa 25, mieszk. 9.
VD: SEWERYN PRZYBYSZEWSKI, komercisto, ul. Graniczna.
EG: "Filio de Pola Esperantista Societo". *Adr.*: *Ejo:* ul. Namiestnikowska 37 (L Ĵ 19 h.).
"Laborista grupo". *Adr.*: S^{ro} J. Zawada, Zamojska 10.
Ejo: Bernardynska 2 (D).
- Lučenec** (Ĉeĥoslovakio, Slovenko). 20000.
[Malnova komerca urbo. Industrio de emajlvazoj, agrikulturaj maŝinoj, ŝtofoj, vitroj.]
D: SANDOR WEISZ, prokuristo, Rakottyay fabriko.
VD: GYULA HALÁSZ, universitatano, Tisztviselő telep.
EG: "Senhalte". *Adr. Ejo:* Rakottyaygyár (V 17—18 h.).
- Luck** (Pollando, Wolyn). 30000.
[Ĉe rivero Styr. Antikva slava urbo. Provinca ĉefurbo. Kastelruinoj. Industrio de arbara materialo. Lignoeksporto. Unikaj por Eŭropo, arbaroj de kverkoj kaj pinoj.] [Panstwowyck.
D: JÓSEF KONDERAK, arbara oficisto, Dyrekcja Okregowy Lasów
- Luckenwalde** (Germanio, Brandenburg). 24000.
[Industrio de maŝinoj, mebloj, paperoj, bronzaĵoj, drapo.]
D: Sino ELSBETH SZYMANOWSKI, Siedlungshaus 10, An den Giebeln 12.
- Ludolul de Mures** (Rumanio, Transilvanio). 4600.
D: ENDRE ALLESZ, bankprokuristo, bankhivatalnak.
- Ludvika** (Svedlando, Dalarne). 4000. [A. S. E. A.]
[Fabrikado por eksporto de elektra transformiloj. Uzinoj
D: BERNHARD ERIKSSON, libropresisto, Boktryckeri.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo:* Bergslagskonditoriet (1a L).
- Ludwigslust** (Germanio, Mecklenburg). 7000.
[Grandduka restadejo, klimata kuraĉloko.]
D: DRo WILHELM KÖPPNER, studa konsilanto, Kanalstrasse 25.
- Lübben** (Germanio, Spreewald). 7800.
[Ĉe Spree arbaro.]
D: JOHANNES JUNGFER, termezuristo, Lindenstrasse 10.
- Lübeck** (Germanio). 125000.
[Ĉe rivero Trave. Libera kaj Hanseurbo. Mezepokaj konstruaĵoj. Industrio, komerco, marveturado, ŝipkonstruejoj.]
D: DRo ALBIN MOEBUSZ, studio-direktoro, Falkenstrasse 12.
VD: OTTO VOGEL, inĝeniero, Bremer Strasse 5. [(V 20 h.).
EG: "Lubeka Esp. Societo". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo:* Seminar

Lugano (Svislando, Ticino). 15 000.

[Ĉe lago de Lugano. Fremdula urbo, komerco.]

D: FIRMINO G. ISELLA, komercisto, Via Canova 15.

VD: CARLO BASSI, pentristo, Corso Pestalozzi 23.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la VD. (Ĵ 20¹/₂ h.).

Luleå (Svedlando, Norbodden). 11 000.

[Fond. 1632. Eksporto de ferŝtono. Fandofornojn. Arbokulturo.]

D: KÄRL ERIK FRANSON, policano, 18 Nygatan.

Lund (Svedlando, Skåne). 24 300.

[Universitato, katedralo. Industrio.]

D: ALFRED WILHELM FRIBERG, poŝtisto.

Lundenburg (vidu *Břeclav*).

Luopioinen (Finnlando).

D: FINO MARTTA ELO, instruistino, Ämmätsä.

Lupeni (Rumanio, Transsilvanio). 10 000.

[Urbeto inter montoj 1000 m altaj; fabrikejo de koakso, karbo-minejoj. Amoniaksulfato, gudro, naftaleno, benzolo.]

D: JAN EISSEN, kemiisto, fabriko de koakso.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Lutjewinkel (vidu *Winkel*).

Lviv (vidu *Lwów*).

Lwów (Pollando). 219 000.

[Fondita 1259; Leo, princo de Halicz. Universitato 1784. Teknika kaj veterinara lernejo. Terproduktaĵoj; fabrikado de viand-konservoj, ŝuoj, sukeraĵoj, brandoj, likvoroj, ĉokolado. Nafto. Maŝinoj, kandeloj, sapo, ĉapeloj, elektraj lampoj.]

D: WLADYSŁAW NIŹNIK, poŝtoficiisto, Dyrekcja Poczty.

VD: HIPOLIT MARJAN NOWICKI, oficisto, Głowinskiego 7.

Lyon (Franclando, Rhône). 561 000.

[Ĉe Rhône kaj Saône riveroj. Rome: "Lugdunum". Universitato, dua de Franclando. Rimarkindaj preĝejoj kaj urbdomo. Tekstaj muzeo, unika en la mondo. Muzeo Belarta. Centro de silko-industrio. Kemiaĵoj. Foiro.]

D: SINO ALICE FARGES, direktorino de Esp. Oficejo, 30 rue Ferrandière (Poŝtĉeka konto: 5957 Lyon).

VD: AIMÉ SANDELYON, komercisto, 30 rue Ferrandière.

VD: PIERRE BESOBMES, emerita ŝtatoficiisto, 59 Cours de la Liberté.

Fremduloj informintaj pri alveno estos atendataj ĉe ĉefstacio Lyon-Perrache apud la suda elirejo = Sortie Sud.

EG: "Grupo Esperantista de Lyon". *Adr.:* 30 rue Ferrandière.

Ejo: 12 rue Alphonse Fochier (M 20¹/₂ h.). [(L 20¹/₂ h.).

"Laborista Esp. Grupo". *Adr.:* *Ejo:* 6 rue Paul Bert

"Amikaro Esperantista". *Adr.:* S^{ro} F. DRUDIN, prezidanto, 28 chemin des Mûres. *Ejo:* 4 rue Childebert (Ĵ 20¹/₂ h.).

EO: 30 rue Ferrandière (dir. Sino Farges).

Lysá nad Labem (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

D: ZDENĚK MISAR, komerca reprezentanto.

Lyss (Svislando, Bern). 3600.

D: ERNST SCHEURER, fabrikdirektoro.

VD: FRITZ MÜLLER, apotekisto.

EG: Adr.: Esperanto-Grupo. *Ejo:* Mittleres Schulhaus (S vesp.).

M

Maastricht (Nederlando, Limburg). 55 000.

[Belaj antikvaj preĝejoj, fama ponto, naturhistoria muzeo, groto en la "St. Pietersberg", antikva urbdomo, porcelanaj kaj ceramikaj industrioj, belaj ĉirkaŭaĵoj kun praromanaj katakomboj.]

D: JAN JACOB FILOTT, lernejestro, Tongerscheweg 50 B.

Mablethorpe (Angl., Lincolnshire). 1600.

D: FINO ELSIE BURKITT, instruistino, "Merriville", Victoria Road.

Maceio (Brazilo, Alagoas). 40 000.

[Ĉefurbo de ŝtato Alagoas.]

D: PAULINO SANTIAGO, komercisto, rua Nova 9.

Mâcon (Franclando, Saône-et-Loire). 18 300.

[Ĉefloko de departemento S. et L. Prahistoria stacio, el Solutré-epoko; abatejo Cluny 24 km de M. Vinkomerco.]

D: AUGUSTE MARTIN, mekanikisto, 43 bis rue de Flacé.

VD: PIERRE BEAU, profesoro de filozofio, 86 rue de Lyon.

Madrid (Hispanio). 752 000.

[Ĉe rivero Manzanáres; ĉefurbo. Kastelo. Universitato. Muzeo del Prado. Galerio, biblioteko. Torolukto areno. Grava industrio kaj komerco.]

D: LUIS RODRIGUEZ ESCARTIN, fervojoficiisto, Ilustracion 8.

EG: Adr.: Str. Sagasta 10, Cruz Roja. *Ejo:* Kafejo Lisboa, Calle Major 1 (V 19 h.).

Mährisch-Ostrau (vidu *Moravská Ostrava*).

Mährisch-Trübau (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 8000.

[Malnova urbo en la distrikto "Schönhengst", 50 km de Olomouc. Kastelo Liechtenstein. Muzeo. Industrio: Silko, kotono, arĝentaĵoj.]

D: FRANZ WOPALKA, direktoro de burĝa lernejo.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Magdeburg (Germanio, Preussen). 300 000.

[Ĉe Elbe. Fondita 968. Ĉefloko de provinco Sachsen. Malnovaj domoj. Katedralo el 1207. Detruita 1631. Industrio: Maŝinoj, motoroj, uzinoj de Krupp-Gruson. Centro de suker-komerco. Kemiaĵoj, lano, kotono kaj ledo. Komerco.]

D: JULIUS MICHAELIS, komercisto, Breiter Weg 147.

VD: Fino MARGARETE KÜSTER, Halberstädter Strasse 129 b.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Stadttheaterkaffee, Kaiserstrasse (L 20¹/₂ h.).

Magonza (vidu *Mainz*).

Mailand (vidu *Milano*).

Mainxe (Franclando, Charente). 662.

D: EDMOND POUHEREAU, vinberkulturisto.

Mainz (Germanio, Rheinhessen). 125 000.

[Kontraŭ enfluo de Main en Rejno. Fondita de romanoj, "Moguntiacum". Antikvaj konstruaĵoj, Drusus' turo, roma akvokonduko. Katedralo, kastelo, rom-germanika muzeo. Gutenberg-muzeo. Komerco, industrio, fabrikado de artefarita sterko. Grava vinkomerco. Rejnŝipveturo.]

D: PETER BECKER, komercisto, Augustinerstrasse 58.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* St. Marienschule (Mk 20 h.).
"Laborista Grupo". *Ejo:* Leiterschule (M 20 h.).

Makó (Hungario, Csanad megye). 40 000. [kurachanoj.]

[Fama produktado de bulboj. Ĉe bordo de Marosrivero]

D: ERDŐS ERNŐ, priv. oficisto, Szent János ter 5.

Makslahti (Finlando, Kojvisto). 10 300.

D: W. J. RIKSTRÖM, terkulturisto.

Málaga (Hispanio, Andaluzio). 150 000.

[Ĉe enfluo de Guadalmedina en golfo de Malaga, mediteranea maro. Haveno. Industrio de fero, sukero, kotono. Eksporto de sekigitaj vinberoj, migdaloj, olivoj, oranĝoj, vino. Vintra restadejo.] [nos 37.]

D: SERAFIN BAUDIN AGUERO, instruisto, Alameda Capuchi-

EG: "Grupo Esperantista Malaga". *Adr. Ejo:* C. del Muelle 5 (M V 21 h.).

Malang (Nederlanda Indio, Java). [beeckstraat 5 a.

D: MAARTEN KRUYT, bienmezuristo de la Kadastro, Van Rie-

Malé Svatoňovice (Ĉeĥoslovakio, Trutnov). 1000.

[Ŝtonkarbo. Porcelanfabrikado. Ferhava bano "Sep fontoj".]

D: JAROSLAV JANÁK, fervojoficisto.

Malines (vidu *Mechelen*).

Malmö (Svedlando). 100 000.

[Ĉe Sund. Haveno. 1527 reformacio. Komerco kaj industrio, maŝinoj, tabako, teksaĵoj.]

D: OTTO NILSSON, kontoristo, Klaragatan 17.

Manchester (Angl., Lancashire). 731 000.

[Grava industria urbo angla. Kotonindustrio, maŝinoj, armiloj, kemiaĵoj k. t. p. Universitato.]

D: E. T. DORAN, presisto, 52, High Bank, Gorton.

VD: ISAAC HENRY WRIGHT, inĝeniero, 7, Abington Road, Brooklands.

EG: Adr. J. E. McCANN, 43 Hulton Street, Moss Side. *Ejo:* Kingston Restaurant, 76 Mosley Street. (Ĵ 19¹/₂ h.).

Mångsårde-Silvergårde (Svedlando, Halland).

D: ANDERS CARLSON, bienulo, Silvergårde.

Mannheim (Germanio, Baden). 239 000.

[Ĉe Neckar kaj Rejno. Kastelo. Komerca Altlernejo. Industrio: kemia, maŝina, tabako, koloroj, oleo; fandejoj, rafinejoj. Komerco, ŝipveturado.]

D: RICHARD HOEBER, librotenisto, Farlachstrasse 13.

EG: Adr.: *Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Mantova (Italio). 36 000.

[Ĉe Mincio. Grava eksfortikaĵo. Katedralo, Corte Reale, Duka-palaco, Palaco del Té, observatorio, biblioteko, muzeo. Tombo de Andreo Hofer. Silkkomerco.]

D: GERNANDO MORFINI, lokomotivisto, Via E. Tazzoli 4.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Via XX Settembre 16 (M V 20¹/₂ h.).

Mariánské Hory (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 11 000.

[Karbo, fero, maŝino industrioj, fandejoj. Sapo. Asfalto.]

D: FRANTIŠEK VIČAN, tajloro, Přemyslovcu ul. 496.

Markneukirchen i. V. (Germanio, Sachsen). 11 000.

[Fabrikado de muzikaj instrumentoj.]

D: WALTER MAX BECKER, Stadtbank.

Mármaros-Sziget (vidu *Sighetul-Marmatiei*).

Marosludas (vidu *Ludošul-de-Mureš*).

- Marosvásárhely** (vidu *Târgul Mures*).
- Marrakech** (Afriko, Maroko). 145 000.
[40 km de l'montaro Granda Atlas, meze de palmoj. Historiaj monumentoj. Ĝardenoj. Turisma centro. Citronoj, oranĝoj, olivoj, granatoj. Latun- kaj ledobjektoj. Grava komerco, eksporto de vinberoj, ovoĵoj.]
D: PIERRE CARRIERE, elektristo, 25 Derb Šbanat, *Kasba*.
- Marschendorf I** (Ĉeĥoslovakio, Trautenau). 1200.
[Paperindustrio precipe monpapero. Vintra sportloko proksime de la banloko Freiheit-Johannisbad.]
D: JOSEF TASLER, Marschendorf I, bei Trautenau.
- Marseille** (Franclando, Bouches-du-Rhône). 600 000.
[Antikve "Massilia". Ĉefloko de departemento B. d. R. Haveno. Universitato. Kastelo d'If. Grava industrio.]
D: RENÉ BECK, eksnotario, 28 rue Frédéric Chevillon.
VD: HENRI ISNARD, ŝtatoficisto, 38 rue Thomas.
EG: Adr.: Ejo: Esperanto Hejmo, 43 Cours Joseph Thiery.
EG: Grupo Intersindikata. *Adr.: Ejo:* Laborborso (Bourse du Travail), ĉambro 15 (L aŭ V 19 h.).
EO: 43 Cours Joseph Thiery.
- Maršov** (vidu *Marschendorf*).
- Mátészalka** (Hungario, Szatmár vármegye).
D: DR^o JENŐ FUCHS, advokato = ügyvéd.
- Mayence** (vidu *Mainz*).
- Meaux** (Franclando, Seine-et-Marne). 13 500.
[Ĉe rivero Marne. Katedralo.]
D: MAURICE FABERT, instruisto, Place Henri IV.
- Mechelen** (Belgio, Antwerpen). 59 000.
[Gotikaj preĝejoj, monumentoj, sonorilkoncertoj. Sonorilarta lernejo. Episkopejo. Mebloindustrio, pontoj.]
D: AXEL BAESENS, kemiisto, Statiestraat 16.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Suda knablernejo, Louizastraat 3 (3a ĵ 20 h.).
- Měcholupy** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio, Žatec). 1200.
D: JAN WENIG, lernejestro.
- Meda** (Portugalo, Guarda).
D: AURELIO LACERDA MOUTINHO, terposedanto.
- Meierhöfen** (Ĉeĥoslovakio, Karlsbad). 2400.
[Industrio de vitro, maŝinoj, porcelano.]
D: JOSEF HAJEK, instruisto = Lehrer.
VD: ALBERT GRASS, laboristo, Neuputschirn 45 bei Karlsbad.
EG: "Liberiga Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Central (V 19 h.).

- Meiningen** (Germanio, Thüringen). 16 000.
[Ĉe rivero Werra. Iama ĉefurbo de duklando Sachsen-Meiningen. Provinstituto por la tuta porcelanfabrikado. Industrio: Agrikulturaj maŝinoj, konserv- kaj steriligaparatoj, pireteknikaj artikloj, porcelanoj, vazaroj kaj bezonaĵoj.]
D: ALEXIS VOELCKER, eksmajoro, Schlossplatz 9.
VD: ALFRED ZENTGRAF, komercisto, Luisenstrasse 2.
- Meissen** (Germanio, Sachsen). 42 000.
[Ĉe Elbe. Gotika katedralo. Kastelo "Albrechtsburg". Fabrikado de porcelano.]
D: (Vakas)
- Melbourne** (Aŭstralio, Victoria). 800 000.
[Ĉe rivero Yarra. Ĉefurbo de ŝtato V. Universitato, moderna urbo. Havenoj Port M. kaj Williamstown. Industrio, konstruejoj de ŝipoj, vagonoj. Proksime de M. Brunkarba kampo.]
D kaj *Ĉefdelegito por Teritorio Aŭstralio:* C. W. BALLARD kontisto, "Akaroa", 27, Landsdowne Road East St. Kilda.
VD: ROY R. RAWSON, 212, Swanston Street.
EG: "Aŭstralio Esp. Asocio". *Adr.:* Box 731 Elizabeth Street.
Ejo: Hardware Club Chambers Hall, 350, Little Collins Street (V 20 h.).
"La Espero", *Adr.:* Fino B. K. BLYTH, 10, Victoria Avenue, Surrey Hills.
"Melburna Esperanto Klubo". *Adr.: Ejo:* Aŭstralian Church Building, Russell Street (Mk 20 h.).
- Memmingen** (Germanio, Bayern). 12 400.
[Ĉe rivero Aach. Domo de Fugger.]
D: FRANZ GOLDBACH, advokato, Bahnhofstrasse 2.
- Menado** (Oceanio, Celebes). 9 000.
[Kafoplantejoj.]
D: Fino KLAASJE SWERMS, instruistino.
- Ménétou-Salon** (Franclando, Cher). 2 000.
D: PIERRE BRANCHU, komercisto.
- Merano** (Italio). 24 000.
[Ĉe rivero Passer. Kurac- kaj banloko. Antikva karaktero. Kulturado de fruktoj, vinberoj.] [Gratsch bei Meran,]
D: STEFAN KUNERTH, bienposedanto, König-Laurin-Strasse 14.
- Mercurea-Ciuc** (Rumanio, Transilvanio). 4 000.
D: (Vakas)
VD: JOHANO GÁBOR, asesoro ĉe la departementa orficejo, Sedria orfanala jud.

- Merseburg a. d. Saale** (Germanio, Provinz Sachsen). 25 000.
[Ĉe rivero Saale. Kastelo, katedralo. 933 batalo kontraŭ hungaroj. Industrio.]
D: HERMANN SCHMIDT, komercisto, Unteraltenburg 10.
EG: Ĉe la Del. *Ejo:* Parkkafejo. (V 20¹/₂ h.).
- Merthyr Tydfil** (Britlando, Wales). 85 000.
[Karbominejoj, fer- kaj ŝtalindustrio.]
D: LEWIS EVANS, forĝisto, Tylerbont, Pontsticill.
- Methyl** (Skotlando, Fife). 16 000.
[Sur la marbordo; karbminejo. poŝto.]
D: DAVID J. YOUNG, lernejestro, Denbeath Schoolhouse.
- Merkovici** (Jugoslavio, Dalmatio). 2500.
D: DINKO BASELLI, urba sekretario.
- Mexico** (Meksiko). 1 000 000.
[2270 m super marnivelo. Restaĵoj el azteka tempo. Universitato, muzeoj. Komercio kaj industrio. Milda klimato.]
D: MANUEL C. RODRIGUEZ, pentristo, Apartado Postal 2482.
EG: "Esp. Amikaro". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Str. Republica de Cuba 95 (D 10¹/₂ h.).
- Mezőcsát** (Hungario, Borsod).
D: D^{ro} GYÖRY NAGY LAJOS, ŭgývéd = advokato.
- Mezőhegyes** (Hungario, Csanád). 8000.
[Ŝtata bieno. Modela terkulturado kaj bestbredado. Fabrikado de sukero kaj alkoholo.]
D: ANDRÁS BENKŐ [Benkő András], tanitō = instruisto.
- Mezőkövesd** (Hungario, Borsod). 20 000.
D: ISTVAN GULYÁS, botisto, 452 sz. IV. ker.
- Miedzyrzec** (Pollando). 15 000.
[Ĉe rivero Krzna, fluanta al Bug. Industrio de porkharoj.]
D: HERMAN BRUKARZ, librotenisto, Staromiejska 40.
EG: "Konkordo". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (S 20 h.).
- Milano** (Italio). 645 400.
[Kelta fondaĵo, antikve "Mediolanum". Gotika katedralo, preĝejo galerio. Centro de komercio kaj industrio.]
D: IPPOLITO PIATTI, instruisto, Corso Sempione 3, Milano 26.
VD: GIOVANNI TAUZI, kontoscienculo, Bronzetti 38.
EG: "Esp. Domo". *Adr.:* D^{ro} FILIPPETTI, Via Marino 3.
Ejo: Via Spiga 29 (M 21—23 h.; S 21—22 h.).
- Milton** (Usono, Penna). 8400.
D: EDWIN MARCO RUMSEY, ĉarpentisto, 257 Heyburn Street.

- Minneapolis** (Usono, Minnesota). 425 000.
[Ĉe akvofaloj St. Anthony de Mississippi rivero. Universitato, arta-muzika centro. Plej granda muelejo-industrio de l'mondo; terkulturaj maŝinoj, fandejoj. Belaj parkoj, akvofalo Minnehaha.]
D: CHARLES H. BRIGGS, farunkemiisto, Room 12; Old Colony Building, Cor. 4th Avenue South and 4th Street.
EG: *Adr. Ejo:* D^{ro} CLEMENT WOOLSON, 362, Bremer Arcade St. Paul (Mk 20 h.).
- Mirebel** (Franclando, Jura).
[Ekskursia regiono.]
D: CONSTANT LAMARD, instruisto.
- Miskolez** (Hungario, Borsod). 60 000.
[Proksime de rivero Sajó. Industrio, ceramiko, komercio de terproduktaĵoj, vino. Antikva preĝejo.]
D: LAJOS KÖNIG, profesoro, Kolozsvari utca 8.
VD: IMRE HÖBER, libreja komizo, Tetemvár 73.
EG: "Harmonio". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Abbazia 47 (M V D 17 h.).
- Místek** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 8500.
[Kruepunkto de 3 fervojlinioj. Industrio: Tolo, fero, mebloj, maŝinoj, brikoj, brando, biero. Turismo.]
D: JOZEF JAROS, Markova 385.
EG: "Grupo Skolta". *Adr. Ejo:* Lernejo en Místek (Mk 18 h.).
Esp. Rondeto en Sviadnov apud Místek. *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (ĉiutage).
- Mitau** (vidu *Jelgava*).
- Mitchell** (Usono, South Dakota).
D: C. H. GIBBONS, instruisto, Faith Home.
- Mitrovica** (vidu *Sremska Mitrovica*).
- Mittweida** (Germanio, Sachsen). 20 000.
D: RUDOLF HILDEBRAND, instruisto, Altmittweida 42 B.
VD: OSKAR FISCHER, instruisto, Altmittweida 42 B.
- Mjölby** (Svedlando, Östergötland). 6000. [muelindustrio.]
[Belaj arbaroj, bona agrikulturo, meblofarado, metalfandejoj.]
D: HASSE ELFSTEN, serĝento, V. Hargsvägen 20.
VD: CHARLES PETERSON, maŝinlaboristo, poŝtfako 34.
- Mladá Boleslav** (Ĉeĥoslovakio). 17 000.
[En valo de Jizera. Fama sidejo de eklezia konsiliĝo de "Bohemaj fratoj". Industrio de aŭtomobiloj, bicikloj, kemiaĵoj, sapoj, kandeloj, teksaĵoj. Landa industria lernejo.]
D: JOSEF KOŽENÝ, studento, Příčná II—289.

Modica (Italio, Sicilia). 56000.

[Antikva urbo. En Cava Ispica, duhora veturo de Modica, Troglodita kolonio de primitiva gento.]

D: PIETRO FAVACCHIO, kanoniko, Via Ritiro 47.

Mölke bei Neurode (Germanio, Schlesien). 8000.

D: KARL HANSEL, teknikisto.

EG: "Esperanto venkos". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gerichtskretscham, Kunzendorf bei Neurode (Mk 19—22 h.).

Molesey East (Angl., Surrey). 8000.

D: SINO EDITH MARION KENDRICK, "Conoor" The Park.

Montbéliard (Franclando, Doubs). 10400.

[Ĉe kuniĝo de Alaine kaj Lisaine; kanalo Rejno-Rhône. Fabrikado de horloĝoj.]

D: GUSTAVE THOM, spicisto-drogisto, 21 rue de Belfort.

Montceau les Mines (Franclando, Seine-et-Loire).

[Ĉe kanalo Centro. Karbominejoj de Blanzky.]

D: RENÉ JOLY, instruisto, aŭ Bois Malterre, Maison Desbois.

Monte Carlo (Monaco). 25000.

D: MARIUS JOLY, Bankisto (Banque Nationale de Crédit), Rue Bellevue 5.

Montevideo (Urugvajo). 400000.

[Ĉe La Plata. Ĉefurbo. Haveno. Universitato. Industrio: Viandkonservajoj, glaciigita viando, teksajaj; ledotanejoj. Eksporto de lano, bestproduktaĵoj. Bela marbordo. Turismo.]

D: PEDRO CASAS, komercisto, Calle San José 1139.

VD: ANDRES DILANDRO, komerca komizo, Calle Paysandu 871.

EG: Urugvaja Esp. Societo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Diversaj (S 21 h.).

Montfort-le-Rotrou (Franclando, Sarthe).

D: RENÉ CHAPRON, advokato.

Montgeron (Franclando, Seine-et-Oise). 4500.

D: LOUIS MOUTOU, poŝtoficestro, 1 rue de Chemin de fer.

Montignies sur Sambre (Belgio, Hainaut). 24000.

[Karbominejoj, ŝtalproduktado.]

D: (Vakas)

Montmorency (Franclando, Seine-et-Oise). 8500.

[Preĝejo el 15^a jarcento. Tomboj de famaj poloj. Restadejo de J. J. Rousseau kaj H. Heine. Montmorency ĉerizoj.]

D: GEORGES AUMAÎTRE, oficisto, 9 rue Clairvaux.

Montreal (Kanado, Quebec). 800000.

[Sur insuloj en Lorencio rivero. Haveno. Ĉefa komerca loko. Industrio, fervoja centro. Universitatoj, angla kaj franca.]

D: CHARLES BARDORF, kemiisto, 439 Mount Pleasant Avenue, Westmount. P. Q.

EG: "Esperanto Klubo". *Adr. Ejo:* Room 17, — 747, St. Catherine Street, West (L 20 h.).

Montreux (Svislando, Vaud).

[Ĉe lago Lemano. Kurac- kaj restadloko. Kastelo Chillon. Vinkulturo. Ekskursolokoj: Glion, Caux; Rocher de Naye 2045 m. Elektra fervojo de Montreux al Berna Oberlando.]

D: EDOUARD BELLION, fervojisto, Avenue des Alpes 3.

VD: HENRI BEZENÇON, poŝtoficisto, Avenue des Alpes 19.

EG: "Lemana Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Moravany (Ĉeĥoslovakio, Pardubice). 5000.

D: (Vakas)

Morávka (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 6000.

[De turistoj multe vizitata montaro Bezkydy; vintraj sportoj. Industrio teksa, eksporto de ligno.]

D: JEAN BOJDA, terkulturanto, poŝto Pražma.

Moravská Ostrava (Ĉeĥoslovakio). 40000.

[Karbmineja centro. Fero, maŝinfabrikejoj. Biero.]

D: FRANZ BENISCH, fakinstruisto, Gymnasiunngasse 6 II.

EG: Adr.: SINO MARIE BAROCH, Slerská Ostrava. *Ejo:* Hôtel Imperial (Mk 20 h.).

Morges (Svislando, Vaud).

[Ĉe lago Lemano. Vinberkulturado.]

D: CHARLES JAYET, komercisto, 55 Grand' Rue.

Most (vidu *Brüx*).

Mostar (Jugoslavio, Hercegovino). 17000.

D: LAVOSLAV ŠEŠELY, fervojficisto, Kolodvor.

Moulins-sur-Allier (Franclando, Allier). 23000.

[Naskiĝurbo de marŝalo de Villars 1653; poeto de Banville 1823. Agrikultura regiono. Tanejoj. Proksime banloko Vichy.]

D: MARCEL GÉNERMONT, arkitekto, 11 Square de la République. Tel. 395.

Moundsville (Usono, West Virginia). 10670.

D: HERBERT M. SCOTT, muzikisto, 1312 Purdy Avenue.

Mount Victoria (Aŭstralio, New South Wales).

D: HENRY GUENTHER RIENITS, eksinstruisto.

- Mügel** bei Leipzig (Germanio, Sachsen). 3000. [aĵoj, ŝuoj.]
[Aĝrikultura regiono. Tri fabrikejoj: kemiaĵa, fornoj kaj argil-
D: MAX MÄSER, instruisto = Lehrer.
- Mühdorf am Inn** (Germanio, Bayern). 7000. [bovoj.]
[Antikva urbo. Kemia industrio, seĝejoj. Komerco de ĉevaloj,
D: KARL DOERFLER, direktoro de tabakfabriko, Siedlungswerk.
- Mülfort** (Germanio, Rheinland, M. Gladbach).
D: KARL SCHEIBLER, komerca oficisto, Böningstrasse 33.
- Mülhausen im Elsass** (vidu *Mulhouse*).
- München** (Germanio, Bayern). 680000.
Ĉe rivero Isar. Ĉefurbo bavara. München = antikva formo
germana por Monako. En la blazono de M. estas monaketo
"Münchner Kindl". Universitato, scienca, arta kaj muzika
akademioj; bibliotekoj, galerioj, muzeoj, komerca altlernejo.
Gravaj industrio kaj libroeldono. (Lokomotivoj Maffei.) Komerco.
Fama bierproduktado. Centro de turismo.]
D: HANS TRESSSEL, komercisto, Parkstrasse 22 I, W 12.
Poŝtĉekkonto 14 467.
VD: HANS KOCH, magistrata oficisto, Ringseistrasse 8 II. SW 2.
Esperanto-Verband München e. V. Adr.: D^{ro} FRANCKE, Lind-
wurmstrasse 145.
Esp. Klubo Adr.: Ĉe la VD. Ejo: Hotel Union, Barer
Strasse 7, Lesezimmer (V 21 h.).
"La verda stelo". Adr.: HANNS WOHLFAHRT, Zwei-
brückenstrasse 28.
"Esp. grupo de 1904". Adr.: GEORG PESSINGER,
Siegessstrasse 23 II. Ejo: Gasthaus "Fäustle Garten",
Kaiserstrasse 67 (J 21 h.).
"Laborista grupo". Adr.: KONRAD DEUBLER, Arcis-
strasse 48 II r. Ejo: Gasthaus "Schillerhof", Schiller-
strasse 21 (Mk 20 h.).
"Katolika Societo". Adr.: HANNS SAPPL, Isabella-
strasse 40. Ejo: Hotel Union Barer Strasse 7, Ber-
atungszimmer (M 21 h.).
"Katolika grupo". Adr. Ejo: Kooperatoro LUKAS,
Viktualienmarkt 1 II (M 20 h.).
"Esp. Grupo de la Policedirekcio". Adr.: NOBERT
JENUWEIN, Dachauer Strasse 8 IV.
- M. Gladbach** (Germanio, Rheinland). 110000.
[Benediktana monaĥejo fondita ĉirkaŭ 800 ĝis sekularigo en
1802. Tial la nomo München-Gladbach skribata — M. Gladbach,

- por ne konfuzi kun urbo M. Grava industrio de kotono, teksaj
maŝinoj. Supera teksta lernejo. Kristana Artpreĝejo B. Kühlen.]
D: JOHANN MARTIN MOMMERTZ, pastro, Franziskushaus, Vier-
sener Strasse 450, Windberg.
- Münster** (Germanio, Westfalen). 100000.
[Ĉe kanalo Dortmund-Ems. Haveno. Gotikaj domoj, preĝejoj.
Universitato 1902. Industrio, komerco. Radiostacio.]
D: FRITZ SCHALLENBERG, poŝtinspektoro, Kettelerstrasse 31 pt.
EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Fortbildungsschule (L 20 h.).
- Mukaĉevo** (Ĉeĥoslovakio, Podkarpatska Rus). 21000.
[En la karpatoj, montaraj naturbelaĵoj. Komerco, vinkulturo.]
D: ANT. VEVERKA, ŝtatoficisto, Komenského ulice 16.
- Mulhouse** (Franclando, Haut Rhin). 100000.
[Ĉe rivero Ill, kanalo Rejno-Rhône. Industrio de maŝinoj,
teksaĵoj, kemiaĵoj, papero. Fandeejoj.]
D: Sino MARIE FEUERBACH, 61 Faubourg de Colmar.
VD: CAMIL OFTINGER, 28 rue des Mésanges.
EG: Adr.: PAUL DENNINGER, 60, Chaussée de Dornach.
Ejo: "Kursaal", Faubourg de Colmar, 1^a etaĝo (M 20 h.).
- Murau** (Aŭstrio, Steiermark). 3000.
[Vintro-sporto.] [Post St. Lambrecht.
D: MAX GUTSCHREITER, estro de popola lernejo, Lassnitz,

N

- Nagoya** (Japanio, Nippon). 300000.
[Ĉe golfo Owari, sur insulo Honŝu. Emajlindustrio.]
D: RAITAROO MUNEMURA, sekretario, P. O. Box 3.
EG: Nagoya Esp. Asocio. Adr.: Ĉe la Del.
- Nagyenyed** (vidu *Ajud*).
- Nagyilonda** (vidu *Ileanda Mare*).
- Nagykörös** (Hungario, Pest megye). 30500.
[Malnova urbo en ebenaĵo "Alföld". Terkultura regiono.]
D: (Vakas)
- Nagyszalonta** (vidu *Salonta Mare*).
- Nagyszeben** (vidu *Sibiu*).
- Nagyvárad** (vidu *Oradea Mare*).
- Namsos** (Norvegio, Nordre Trondhjem). 3800.
[Ĉe elfluro de Namsen rivero. Haveno. Lignajindustrio. Eksporto.]
D: REINERT BUSETH, librato.

Namur (Belgio). 32500.

[Ĉe enfluo de Sambre en Meuse. Katedralo. Fabrikado de ŝtalkomercaĵoj.]

[Henri Lemaître.]

D: Fino JEANNE DORSINFANG, direktorino de lernejo, 57 rue

Nancy (Franclando, Meurthe-et-Moselle). 113000.

[Ĉefurbo de Loreno. Placo Stanislas. Ĝardenparko "La Pepinière". Universitato. Metalurgio. Bierfarejoj. Vitroarta industrio.]

D: ALBERT ESSELIN, prefekteja konsilisto, 23 rue de Strasbourg.

Napoli (Italio). 691000.

[Ĉe golfo de N., piede de Vesuvio. Greka kolonio Neapolis, 400 preĝejoj, katedralo, baziliko. Universitato de 1224. Orientala instituto. Zoologia stacio. Multaj diversaj faklernejoj. Muzeoj. Industrio. Uzinoj de Armstrong, Mitchell kaj Kio.]

D: (Vakas)

Narva (Estonio). 28000.

D: (Vakas)

EG: Narva Esp. Unuiĝo.

Ejo: Karskuse Selts, "Voitleja" (Mk 20 h.; D 11 h.).

Nelson's Bay (Aŭstralio, New South Wales).

D: STANLEY ROBERT RICHARDSON, instruisto.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Nelson's Bay Lernejo (M 19¹/₂ h.).

Německý Brod (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 9000.

D: D^{ro} ANTONÍN HEYROVSKÝ, ŝtata komisario, No. 244.

Neuchâtel (Svislando). 23500.

[Ĉefloko de kantono N. Universitato, supera komerca lernejo. Horloĝindustrio, ĉokolado.]

D: GEORGES STROELE, profesoro, Maujobia 7.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Collège des Terreaux (1an M monate 20¹/₄ h.).

Neugersdorf (Germanio, Sachsen). 11000.

[Ĉe ekiro de Spree. Teksa industrio. Vitro komerco.]

D: HERMANN GÖHL, real-lernejestro (pensiita).

Neumünster (Germanio, Schleswig-Holstein). 41000.

[Provinca centro. Fervoja krucpunkto. Ledo- kaj drapofabrikejoj, ferfandejoj, maŝinfabrikejoj.]

D: HEINRICH BRUNSTAMP, bankdirektoro, Grossflecken 22.

Neunkirchen (Saar). 40000.

[Industrio de karbo kaj fero.]

D: RUDOLF GERLACH, materiallejestro, In der Gehsbach 24.

VD: KARL KOCH, librotenisto, Heizengasse 13.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Volkshaus (M 20 h.).

Neuss am Rhein (Germanio, Rheinland). 50000.

[Ligita kun la Rejno per la Erftkanalo. Katedralo, porinstruista lernejo. Frenezulejo. Ferfandejoj, teksejoj.]

D: ALBERT DIELS, komercisto, Brückstrasse 16.

Neustadt (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.

[Fabrikejoj de porcelanaĵoj, metalaĵoj kaj falĉiloj, teksaĵoj.]

D: ALFRED SCHMIDT, lernejestro, Hegewald 57.

Neustadt O. S. (Germanio, Oberschlesien.) 20000.

[Malnova urbo, proksime ĉe la landlimo. Mondkonata teksaĵfabrikejo de S. Fränkel; grandaj ŝufabrikejoj.]

D: FRITZ STEPHAN, instruisto, Untere Mülhstrasse 18 II.

VD: JOSEPH FELDMANN, instruisto, Untere Mülhstrasse 54.

EG: Ĉe la Del. *Ejo:* Knabenschule 1 (L 19¹/₂ h.).

Neu-Ulm (Germanio, Bayern). 10000.

[Ulm.]

[Bierfarado, ligno industrio. Dekstrabordo de Danubo kontraŭ (Sin turni al la Del. en Ulm.)

Neuvy-Saint-Sépulcre (Franclando, Indre).

D: FÉLICIEN BARONNET, instruisto, Fougerolles.

New Brighton-Wallasey (Angl., Cheshire). 91000. [Brighton.]

D: (Vakas)

EG: Adr.: 27 Lyndhurst Road, Wallasey.

Newcastle (Aŭstralio, New South Wales). 100000.

[Ĉefloko de karbminejoj kaj ŝtalindustrio. Haveno.]

D: Sino EMLY FORSHAW, 45 Railway Street, Merewether.

EG: "Laborista Eduka Asocio". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Y. M. C. A., Thorn Street (L 19¹/₂ h.).

Newcastle-on-Tyne (Angl., Northumberland). 271300.

[Ĉefloko de graflando N. Kolegioj, marista lernejo. Haveno; deponejo de karbokampo de Durham. Ŝipkonstruo. Kemia industrio. Uzinoj Armstrong, Mitchell & Kio.]

D: RICHARD GORDON REDPATH, higiena inspektoro, 35, Honister Avenue, High West Jesmond.

VD: GEORGE SHEPHERD, 166, Hotspur Street, Heaton.

EG: Adr.: Ĉe la Viedel. *Ejo:* Church Institute, Hood Street (M 19 h.).

New Duluth (Usono, Minnesota). 110000.

[Ĉe la sudokcident-bordo de "Superior"-lago; ŝtallimurbo inter Minnesota kaj Wisconsin; ferminejoj, ferfandejoj, imponaj ferminalaj ŝarĝopontoj povantaj ŝarĝi vaporŝipon de 11000 tunoj en 2¹/₄ horojn. Granda aera ponto. Antaŭurbo de Duluth.]

D: RUDOLF GOLDNER, mekanikisto, 1406-101 Avenue W.

New Malden (Angl., Surrey). 14500.

[Antaŭ-urbo de Londono; ĉirkaŭata de ondforma arbara kam-paro. Facile atingebla de la ĉefurbo. 4,5 km de Kingston-on-Thames. Proksime de la fama Richmond Parko.]

D: MARK EMBERSON, stenografisto en la Ministroj de publika instruado, 49, Adela Avenue.

New York City (Usono). 5 752 000.

[Ĉe Hudson rivero, ambaŭflanke de l'East River. Holanda fondaĵo: Nieuwe Amsterdam. Kvin urbopartoj, t. n. Boroughs: New York, Bronx, Brooklyn, Queens, Richmond. Haveno. Grava monda komercloko. Ĉiaspeca industrio. Universitatoj: New York Library k. t. p.]

ĈD D^{ro} JOSEPH SILBERNIK, instruisto, 229 East 18th Street.

VD: JAMES F. MORTON JR., ĵurnalisto, 211 W. 138th Street

EG: "New York Esperanto-Societo". *Adr.:* 63 W. 94th Street.

Ejo: Hotel Endicott, 81th Street kaj Columbus Avenue.

EG: "Harmonio". *Adr.:* 1 West 34th Street. *Ejo:* Nonpareill Restoracio, 226 E. 18th Street.

D: (por Manhattan) D^{ro} HILLS COLE, kuracisto, 216 W. 56th Street.

D: (por Central): D. A. KLAJIN, agento, 1 W. 34th Street.

D: (por Flatbush & Brooklyn) F^{ino} FRANCIS SMITH, 232 Smith Street Brooklyn.

D: (por Upper Manhattan) F^{ino} L. F. STOEPLER, 63 W. 94th Street.

D: (por Yorkville) D^{ro} M. J. PLEŠE, dentisto, 338 E. 72d Street.

D: (por Brooklyn) ALEX. MENDELSON, 509 11th Street Brooklyn.

D: (por Huguenot Park) H. W. FISHER, inĝeniero, Huguenot Park, S. I. N. Y.

D: (por Staten Island) S^{ino} C. L. FELLOWS, 150 Park Avenue, Port Richmond.

D: (por Harmonio) F^{ino} D. FRIEDMAN, -108 E., 179th Street.

Nice (Franclando, Alpes Maritimes). 171 700.

[Ĉe mediteranea maro. Antikva nomo "Nicaea", fondita 300 A. K. Haveno. Klimata kuracloko; belaj placoj, promenejoj. Florkulturado kaj eksporto. Vino, fruktoj, olivoj, silko.]

D: CELESTIN RONCATI, komercisto, 23 rue de Léopante.

VD: JEAN BAPTISTE DURAND, fotografisto, 9 Place Garibaldi.

Niederlössnitz (vidu *Kötzschenbroda*).

Niemes (Ĉeĥoslovakio, Leipa). 6000.

[Somerrestadejo ĉarme kuŝante en valo trafluata de riveretoj Polzen- kaj Jungfernbach, piede de ruĝnormita Rollmonto. Meblo, teknikaj drapoj, teksa, fero, industrio.]

D: RUDOLF BURKERT, kompostisto, Kalvariengasse 34-IV.

EG: Loka Grupo de GEL en ĈSR. *Adr.:* Ĉe la Del. Kunvenoj: (Mk 20 h.).

Nijmegen (Nederlando, Gelderland). 62 400.

[Ĉe rivero Waal. Kastelruinoj. Paco de N. 1. Aug. 1678.]

D: J. P. L. NIESTEN, paperkomercisto, St. Annastraat 135.

Ninove (Belgio, Oostvlaanderen). 9869.

[Ĉe rivero Dender-Dendre. Belega preĝejo kun rimarkindaj lignoskulptaĵoj. Antikva urboparado, sonorilaro. Industrio: Alumedoj fadenoj, puntoj, gantoj, mebloj.]

D: LEON COGEN, pacjuĝisto, Dreef 52.

Nishinarigun (Japanio, Osakafu). (Vidu *Osaka*.)

Nogent-sur-Oise (Franclando, Oise). 5500.

[Historiaj monumentoj el XIa, XIIIa, XVIa jarcento. Industrio de fero, bronzo, aluminio.]

D: F^{ino} MARGUERITE BOISNARD, instruistino, 5 rue Paul Bert.

Nogent-sur-Vernisson (Franclando, Loiret). 1560.

[Industrio de emajlo, ligno. Dua arbarista instituto franca. Romaj amfiteatro kaj ruinoj en Monbuy.]

D: JEAN CHAMPDAVOINE, direktoro de l'"Ecole St. Martin".

Nome (Usono, Alaska).

D: PETER PATRICK WYNANTS, vapormaŝinisto.

Nordhausen (Germanio, Provinz Sachsen). 32 600.

[Grava industrio. Brando "Nordhäuser Korn". Maĉtabako.]

D: ERNST PFÖRTNER, instruisto, Hohekreuzstrasse 15.

Nordmaling (Svedlando, Västerbötten).

D: JACOB JACOBSON, aŭto-veturigisto, Lefgar.

Northampton (Angl., Northamptonshire). 90 000.

[Ĉe rivero Nen. Normana St. Petropreĝejo. 1460 venko de Richard of York sur Henry VI. Ŝufabrikado. Ferindustrio. Komercio: Karbo kaj ligno.]

D: (Vakas)

EG: *Adr. Ejo:* 22, Creeven Street (M 19¹/₂—21¹/₂ h.).

Northwich (Angl., Cheshire). 18 000.

[Ĉe kuniĝo de riveroj Weaver kaj Dane. Salminejoj. Industrio.]

D: HUGH NOËL NOWELL, paroĥestro, The Vicarage.

Nová Paka (Ĉeĥoslovakio).

[Proksime de "Bohema Paradizo". Kasteloj. Kotonindustrio.]

D: LADISLAV RIEDL.

Nové Strašecí (Ĉeĥoslovakio, Slany). 4500.

[Historia utrakvista preĝejo, antikva romana kaj purgotika preĝejoj. Stochovai kverko de Sankta Václav, arte konservita. Proksime Lány, prezidanta kastelo. Karbominejoj ĉirkaŭitaj de "Krivoklatské lesy". Moderna lignoindustrio "Möva".]

D: BOHUSLAV FUMA, instruisto = učitel.

Nové-Zámky (Ĉeĥoslovakio, Nitranska župa). 25 000.

[Germane Neuhäusel, hung. Ersekujvar. Ĝis 1724 fortikaĵo. Fervoja punkto inter Budapeŝt kaj Vien. Ledofabrikejoj.]

D: JULIUS SCHMIDT, elektristo, Stefanikova ul. 47.

VD: VIKTOR BADIN, komercisto, Corvin ul. 3.

EG: "Esp. Rondo Amika". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Realgymnázium (V 20 h.).

Novi Sad (Jugoslavio, Vojvodina). 45 000.

[Ĉe Danubo, maldekstre. Aliaj nomoj: Neusatz kaj Ujvidék. Sidejo de grek-orientala episkopo.]

D: MARKO NEŠIĆ, komponisto, Despota Jovana ulica 13.

VD: KONSTANTIN TODORVIĆ, juristo, Nikolajevska ulica 4.

EG: "Amika Rondo". *Adr.:* Ĉe la Del.

"Laborista Rondo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Laborista Hejmo, Temerinska ulica 12 (D 9—11 h.).

Nový Bydžov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 8000.

[Industrio. Fabrikado de perlamot- kaj galalitbutonoj. Biero. Katunoj, bantukoj kaj banmanteloj.] [Rašínová 76.]

D: OSKAR BRAUN, fabrikanto de perlamot- kaj galalitbutonoj,

Nowra (Aŭstralio, New South Wales). 1600.

D: GERH. DAN. KVARNSTRÖM, maŝinisto, "Anza" Hillaroo Rd.

Nünchritz, Bez. Dresden (Germanio, Sachsen). 2000.

[Ĉe rivero Elbe. Granda ĥemia fabriko.]

D: FRIEDRICH WIESEMANN, instruisto, Meissner Strasse 1.

VD: HERMANN SCHMIDT, komercisto, Dorfstrasse 41.

EG: Esperanta grupo Nünchritz. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Lernejo, ĉambro 2 (somere V 20—22 h., vintre 19—21 h.).

Nürnberg (Germanio, Bayern). 365 000.

[Ĉe Pegnitz. Urbo kun mezepoka karaktero. Multaj rimarkindaj domoj, fontoj, kastelo de 1050. Industrio, ĉefe konataj ludiloj. Kraĵonoj Faber. Specialaĵo N'er Lebkuchen. Unua esp. grupo; eldono de unuaj esp. libroj. XV^a Kongreso 1923.]

D: DR^o HEINRICH ORTHAL, advokato, Fürther Str. 2. Tel. 8585.

EG: "Nürnberg-Fürther Esperanto Kartell". *Adr.:* OTTO PILHOFER, Nürnberg 19. Tel. 1100. *Ejo:* Poliklinik, Marien-tormauer 1. Oficejo: Albrecht Dürer-Platz 6.

Loka grupo de GEA. *Adr.:* OTTO SCHLICHT, Wilhelm-Späth-Strasse 78 III.

"Katolika grupo". *Adr.:* Sr^o Stahl, Jakobplatz 17.

"Laborista grupo". *Adr.:* G. VOLKERT, Gugelstrasse 14.

Ejo: Restoracio "Fasan", Heynestrasse (L).

Sekcio: "Antaŭen". *Ejo:* Restoracio Stadt Rom, Ecke Denis- kaj Baumgärtnerstrasse. Sekcio "Libereco", Restoracio Burgbräustübl, Jagtstrasse 1. Sekcio "Al la Celo". Restoracio Staudts Garten, Ecke Deichsler- kaj Mögeldorferstrasse.

Germana Esperanto-Asocio (Deutscher Esperanto-Bund): Oficejo = Geschäftsstelle: MAX HÖNNIGSBERGER, Albrecht Dürer-Str. 1.

Nusle (Ĉeĥoslovakio, Praha). 34 000. [sapo. Biero.]

[Lulilo de ĉeĥoslovaka eklezio. Industrio: Ceramiko, gantoj,

D: VÁCLAV ČANSKÝ, landa oficisto, Riegrovo náměstí 5.

VD: ANT. BARTOŠ, komercisto, Jaromirova 62.

Nyiregyháza (Hungario, Szabolcs). 40 000.

[Ĉe rivero Nyir. Sallagetoj. Terkulturo.]

D: ISTVAN FERENCZI, profesoro, Rákóczi u. 27b.

Nymburk (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 12 000.

[Iama fortikaĵo. Rifuĝejo de Eliška Přemyslovna. Grava fervoja punkto. Fervojlaborejoj. Sukerfabriko.]

D: EMIL TYL, vagonarestro, Kolonie 398.

EG: Esperantista Klubo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Lidový dům.

Nymégue (vidu *Nijmegen*).

O

Oakham (Angl., Rutland). 3500.

D: LAWRENCE WM. WRIGHT, farmisto, Langham.

Oakland (Usono, California). 216 360.

[Ĉe bajo de San Francisco.]

D: L.-D. STOCKTON, bienvendisto, 87 Hamilton Place.

EG: *Adr. Ejo:* 1530 Franklin Street.

Obergrund (Ĉeĥoslovakio, B. N. B.). 2000.

D: JULIUS PAZELT, horloĝisto.

Oberlössnitz (vidu *Radebeul*).

- Oberrosenthal bei Reichenberg** (vidu *Horni Ružodol*).
- Odense** (Danmarko, Fyn). 48 000.
[Ĉe Aa. Naskiĝurbo de verkisto Andersen, 2 Aprilo 1805. Ĉefloko de insulo Fyn. Katedralo kun tomboj de reĝoj.]
D: N. C. CARLSEN, komerca lernejestro, Bülowŝvej 24.
EG: *Adr. Ejo*: Fyns Forsamlingshus (1^a kaj 3^a S 20 h.).
- Oderfurt** (vidu *Privoz*).
- Odorhei** (Rumanio, Transilvanio). 13 000.
[Ĉe rivero Küküllö. Lignokomerco, fabrikejoj.]
D: GYULA SZÁBO, tapetisto, strato Princ. Elisabeta 18.
- Odrlice** (Ĉeĥoslovakio, Litovel).
D: JULIUS PROCHÁZKA, instruisto = učitel.
- Oderan** (Germanio, Sachsen). 6000.
D: MAX WEITZMANN, instruisto, Gablenzer Strasse 61.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: "Deutsches Haus" kaj Schulzimmer 26 (Lerneja ĉambro 26). (V 20 h.)
- Oelsnitz im Vogtland** (Germanio, Sachsen). 18 000.
[Ĉe rivero Weisse Elster. Industrio: tapiŝoj, puntoj, tolaĵo, brodaĵoj (aŭtomate fabrikataj). Proksime la fama banloko Bad Elster kaj la radiumfontoj de Brambach.]
D: KONRAD THUM, studokonsilisto, Elsterstrasse 2.
VD: GERHARD NITZSCHE, instruisto, Mosenstrasse 2.
EG: "Loka Grupo de GEA" kaj "Laborista E.-Asocio".
Ejo: Restoracio "Grüne Linde", Bismarckplatz (M 20 h.).
- Örebro** (Svedlando, Nerike). 36 000. [ŝtata fervojo.]
[Ĉe enfluo de Svartan en Hjälmerenön. Ŝuindustrio. Riparejo de *D*: HUGO V. LÖFGREN, metalpremiŝto, Malmgatan 10.]
- Örnsköldsvik** (Svedio, Ångermannland). 4200.
(Sin turni al la Del. en *Sundsvall*).
- Örös** (Ĉeĥoslovakio, ŝupa Zemplén).
D: ŠINO MÁRIA PÁL, instruistino p. Vellyi Céres.
- Östermyra** (vidu *Seinäjoki*).
- Offenbach am Main** (Germanio, Hessen). 75 600.
[Grava industria loko: Ledo, ŝuo, ŝtalo, celulojdo, maŝinoj, kemiaĵoj. Mineralakva fonto.]
D: (Vakas)
EG: *Adr.*: D^{ro} A. GIAR, Bettinastrasse 13. *Ejo*: "Erbacher Hof", Herrenstrasse 10 (M 20 h.).
"Laborista Esp. Grupo". *Adr.*: H. METH, Sandgasse 32.
Ejo: "Erbacher Hof", Herrenstrasse (V).

- Oldenburg** (Germanio, Oldenburg). 30 200. [Ŝipkonstruado.]
[Ĉe rivero Hunte. Industrio: Ledo, keramiko, maŝinoj, sukeraĵoj.
D: CLEMENS LAMMERS, fervojoficisto, Friesenstrasse 8.
EG: "Bluruĝa". *Adr.*: Pro D^{ro} POPP, Versuchsstation.
Ejo: Hotel Bavaria (Ĵ 20¹/₂ h.).
- Olmütz** (vidu *Olomouc*).
- Olomouc** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 52 000.
[lama sidejo de p^remyslidaj princoj. Universitato; sidejo de ĉefepiskopo. Katedralo. Arthorloĝejo. Produkta borso. Maltfabrikado, sukero, acida brasiko. Ferindustrio, salmuelejo.]
D: ANTONÍN KUDELA, juĝoficisto, Hor. Novosadská 56.
VD: JAROSLAV MASTNÝ, komercisto, Riegrova ulice.
EG: *Adr. Ejo*: Restoracio Štěpánek, Mořické náměstí (Ĵ 20 h.).
"Esp. Rondo", en Olomouc-Hodolany. *Adr. Ejo*: Hotel Jahoda (Mk 20 h.).
- Olten** (Svislando, Solothurn). 12 000.
[Ĉe rivero Aare. Grava fervoja kaj strata krucpunkto kaj konferencloko. Industrio: Maŝinoj, aŭtomobiloj, ŝuoj, sapo, fandejo, tanejo.]
D: WILHELM HAASE, drogisto, Aarauer Strasse 46.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Hotel Löwen (1^a kaj 3^a Ĵ 20¹/₂ h.).
- Omaha** (Usono, Nebraska). 191 600.
[Ĉe Missouri. Fervoja krucpunkto. 2 Universitatoj. Fandejo; buĉejoj.] [57th Street.
D: RUDOLPH TIMMLER, ĝardenisto kaj arbkulturisto, 3136 No.]
- Oostduinkerke sur Mer** (Belgio, Westvlaanderen). 2850.
[Ĉarma banloko por familioj.]
D: PAUL BENOIT, hoteleŝtro, Grand Hotel, Digue de Mer.
- Oostende** (Belgio, Westvlaanderen). 43 000.
[Ĉe Norda maro. Haveno, banloko. Aŭstrobredado. Puntoj.]
D: (Vakas)
- Ootmarsum** (Nederlando, Overijsel).
D: JOHANNES VAN DEN HOUT, instruisto = onderwijzer.
- Opava** (vidu *Troppau*).
- Oppeln** (Germanio, Oberschlesien). 39 000.
[Ĉe rivero Oder. Fondita de la piastoj. 12 jarcento. Signifo de l'urbnomo "o pole = o kampo". Rekta vojo al Pollando. Kalk- kaj cementfabrikejoj. Ŝpinejoj. Fervoja krucpunkto.]
D: GÜNTHER JACOB, pol. subserĝento, 1. Pol. Hundertschaft.

EG: "Loka Grupo". *Adr.*: Sr^o Langer, studo-konsilisto = Studienrat, Sternstrasse. *Ejo*: Gymnasium, Karlstrasse (V 20 h.).

"Esp. Policistaro". *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Kaserne, Block 3, Zimmer 39.

Oradea Mare (Rumanio, Transsilvanio). 64 200.

[Fabrikado de alkoholo, feĉo. Frukt-, vinber-kulturado. Aliaj nomoj de O. M. = Grosswardein kaj Nagyvárád.]

D: IZSŐ KELEMEN, profesoro, Strada Viilor 14.

Orange (Franclando, Vaucuse). 10 780.

[Ĉe fervoja linio PLM, 21 km de Avignon. Ruinoj de romaj konstruaĵoj. Patrolando de familio Gasparin. Brikejoj, silkspinoj.]

D: FRANÇOIS BRAVAY, terkulturisto, au Grès.

Orizaba (Meksiko, Veracruz). 35 000.

[1264 m super marnivelo. Pik de Orizaba vulkano. 5580 m.]

D: ANTONIO GALLARDO-MENDEZ, metalornisto, Avenida

Orléans (Franclando, Loiret). 70 000. [Hidalgo 71.

[Ĉe rivero Loire. Antikve "Genabum", "Civitas Aurelianorum". Katedralo. 1429 liberigo per la virgulino de O., Jeanne d'Arc. Muzeoj. Industrio: Ledo, vinagro. Rozkulturejoj.]

D: ROBERT PILLAULT, bankoficisto, 6 rue Grison.

Orlová (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 10 000.

Ŝtonkarbo-regiono. Ĉeĥa, germana, pola lernejoj.]

D: JOSEF DUBNÝ, mineja oficisto, N^{ro} 223.

Orșova (Rumanio, Banat). 8000.

[Danuba havenloko, grava por la ŝipoj traveturantaj la 86 km longajn kataraktojn de la rivero. Insulo Ada-Kalch kun turka loĝantaro; intermontaĵo "Kazano".]

D: MIHÁLY DUDÁS, tajloro, Str. Regele Ferdinand 501.

Oruro (Bolivio). 23 000.

[3764 m super marnivelo. Stanoproduktado.]

D: MODESTO MILLÁN, libronisto, Casilla 40.

Osaka (Japanio). 1 253 000.

[Dua urbo laŭ grando en J. sur Insulo Hondo. Haveno. Grava komerco. Fama templo.]

D: RISUKE TSUJI, artisto, 1129 Tamadecho Nishinarigun.

VD: TADASHI AJSAKA, ĵurnalisto, Kokusai Tsushinsha Korai-bashi, Higashiku.

EG: *Adr.*: 5265 Uehommachi VII, Minamiku.

Ejo: Higashi Kiokai, Yariya Machi, Higashiku, Osaka (1^a kaj 3^a V 18½ h.).

"Verda amiko", studenta grupo. *Adr.*: Osaka Higher Commercial School, Tennoji Minamiku. *Ejo*: Sama kiel la unua grupo.

Oschersleben-Bode (Germanio, Provinz Sachsen). 13 000.

[Ĉe rivero Bode. Fandegoj, rafinejoj, maŝinfabrikado, sukero.]

D: OTTO PETZOLD, instruisto de realprogimnazio, Kaiserstrasse 12.

Oslo (Norvegio). 260 000.

[Ĉe norda fino de Fjordo 97,5 km longa. Haveno. Katedralo. Reĝa kastelo. Universitato. Norvega Nobelinststituto. Artmuzeo, komerco, industrio. Grava importkomerco. Ŝiplinioj.]

D: ARNE ARNESSEN, bankrevizoro, Bøndernes Bank.

VD: FINO JOHANNA AMUNDSEN, instruistino, Oskarsgate 1 c.

"Norvega Esperantista Ligo". *Adr.*: H. BONNEVIE, Bergsliensgate 11.

EG: Esp. Klubo. *Adr.*: H. BONNEVIE, Bergsliensgate 11.

Ejo: Hotelo St. Olav, St. Olavsgate 27 (ĉiun 1^{an} M monate).

"Unuiĝo de Norv. Instruistoj". *Adr.*: FINO ROSA BYE, Hermann Fossgate 10 (1 kaj 3^{an} J 19 h.).

"Societo de Esp. Laboristoj". *Adr.*: G. LÖVIG, Bekkelagshøgda. *Ejo*: Folkets Hus [Popola domo] (L 1^{an} kaj 3^{an} ĉiunonate).

Osnabrück (Germanio, Hannover). 90 000.

[Ĉe rivero Hase, Ems-Weserkanalo. Westfala paco 15 Okt. 1648, fino de P 30 jara milito. Industrio de gazometroj, fero, teksaĵoj. Komerco de greno, semoj.] [strasse 103 a.

D: ERNST AUGUST SIEKMANN, magistrata oficisto, Martini-*VD*: EDMUND HIMMELSTOSS, komercisto, Jahnstrasse 13.

EG: "Esp. Soc." *Adr. Ejo*: HERM. HEINR. THÖRNER, Gr. Gildwart 24.

Otos (Hispanio, Valencia). 1000.

[del Duc.

D: GERMAN OLIVARES ORDINANA, terkulturisto, por Pueblo

Ottweiler (Saarteritorio). 7000.

[Ĉe rivereto Blies. Karbo, ceramiko, cemento, tabako.]

D: Sino ANNA BONAVENTURA, Brühlstrasse 10.

VD: KARL KLEBER, seruristo, Viktoriastrasse 14.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Zur Sonne, Wilhelmstrasse (Mk 20 h.).

Oyonnax (Franclando, Ain).

D: LEON JANVIER, riprezentanto, 4 rue du Calvaire.

P

Padova (Italio, Padova). 105 000.

[Antikve Patavium, urbo de venetoj. Sankta Antonio † 1231. Universitato, antikvaj domoj. Unua botanika ĝardeno en Europo 1545. Eksporto: Vino, tritiko, maizo. Industrio. Foiro.]

D: GIOVANNI SAGGIORI, komercisto, Corso Vittorio Emanuele 6.

Paimio (Finnlando). 5000.

D: NESTOR LINDHOLM, masonisto.

Palermo (Italio, Sicilia). 409 000.

[Ĉe golfo de P., tirhena maro. Fenicia fondajo "Panormes", Sicilia vespro 1282. Haveno. Universitato. Industrio: Nutraĵoj, acidoj, mebloj, ŝipkonstruado. Sumako, taniga arbeto, citronoj, oranĝoj, vino, fruktoj. Sulfuro.] [Amato 2.

D: STEFANO LA COLLA, oficisto en regna arkivo, Via Paolo
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Atrio S. Anna (D 16—18 h.).

Palma de Mallorca (Hispanio, Balears). 80 000.

[Sur insulo Mallorca; ĉefloko. Haveno. Kastelo, katedralo. Turisma centro. Fabrikado de arĝentaj monerujoj, teksaĵoj.]

D: NICASIO TERRASA-POU, studento, Piedad 28—29.

VD: JOSÉ SALOM-NADAL, laboristo, Camino Vecinal de Montaña 28, Pla. de Ne Tera.

EG: Adr. Ejo: 6 Calle Mesquida, entro (Ĵ 19¹/₂ h.).

Panevėžys (Litovio, Kaunas). 19 500.

[Ĉe rivero Nevjazo. Litova seminario, hebrea religia altlernejo "Jeŝivo". Komerca kaj industria muzeiloj, bierfarejo.]

D: Fino ESTER DRUKAITE, dentkuracistino, Respublika gatve 19.

VD: JONAS POGORECKIS, skribisto, Marijos gatve 32.

EG: "Paneveĵa Esperanto Asocio". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* "Ceirej-Cion", Remigola gatve, namo Kissino (S 17 h.).

"Paneveĵa Esperanto Grupo de gelnantoj". *Adr.:* *Ejo:* Litova Vira Gimnazio, respublika gatve (D 16 h.).

"Esperanto Grupo de poŝtoficistoj" *Adr.:* *Ejo:* Panevežio paŝtas (D 20 h.).

Pardubice (Ĉeĥoslovakio). 25 000.

[Ĉe enfluo de Chrudimka en Laba = Elbe.]

D: Fino MARIE SPILKOVÁ, poŝtoficistino, Sladkovska ul. 414.

VD: ROBERT BLOCH, kalkuloficisto, Reditelství poŝt.

EG: "Dro Schulhof". *Adr.:* Sino M. KROUTHLOVA, Hrdec 165
Ejo: Městská Čítárna = Urba Legejo (Mk 20 h.).

Paris (Franclando). 2 907 000.

[Antikve Lutetia Parisiorum. Ĉefurbo. Industria, intelekta, komerca centro. Katedralo Notre Dame 1163, Baziliko de Montmartre, Preĝejo Madeleine, Panthéon, Dôme des Invalides, Louvre, Les Tuileries, Operdomo, Trocadéro. Tombo de nekonata soldato. Triumfarko. Eiffelturo. Institut de France, Sorbonne. Nacia biblioteko 3 milionoj da libroj. Arbareto de Boulogne. 4 Radiostacioj. X^a Kongreso de Esperanto 1914.

Teritorio de UEA: Paris: La urbo Paris kun departementoj Seine, Seine-et-Oise, Seine-et-Marne.

ĈD: GEORGES DELANOUE, bankestro, 4 rue Charles Divry, XIV. (Poŝtĉeka konto: Paris I. 405—44. Tel. Gutenberg 71—40.

VD: Fino GÉRARD, dekoraciistino, 9 rue d'Armaillé, XVII.

D: (1^a kvartalaro) HENRY VAN ETTE, 20 Ave. Victoria, I.

D: (2^a kvartalaro) RAYMOND SCHWARTZ, 7 rue N. D. de Bonne Nouvelle, II.

D: (3^a kvartalaro) JOSEPH ESTOUR, fabrikagento 1 bis rue des Coutures, Saint Gervais, III.

D: (4^a kvartalaro) PAUL PECHEUX, 16 rue Pavée, IV.

D: (5^a kvartalaro) GEORGES CARON, ĉefagento ĉe la Publikaj Vendejoj, 70 rue Claude Bernard, V.

D: (6^a kvartalaro) (Vakas)

D: (7^a kvartalaro) RAYMOND DI RIENZI, advokato ĉe la Arelacia Kortumo, 225 Bd. St. Germain, VII.

D: (8^a kvartalaro) (Vakas)

D: (9^a kvartalaro) Fino FANNY BONNET, profesorino pri angla lingvo, 12 place d'Anvers, IX.

D: (10^a kvartalaro) CHARLES TIARD, inĝeniero de publikaj laboroj, Faubourg St. Denis 209-X.

D: (11^a kvartalaro) CHARLES MARSEILLE, inĝeniero E. C. P., 127 Avenue Parmentier, XI.

D: (12^a kvartalaro) (Vakas)

D: (13^a kvartalaro) LÉON BELHOSTE, urba oficisto, 49 rue Boussingault, XIII.

D: (14^a kvartalaro) G. DELANOUE, 4 rue Charles Divry, XIV.

D: (15^a kvartalaro) (Vakas)

D: (16^a kvartalaro) EMILE FALLEK, perlvendisto, 62 rue des Vignes, XVI.

D: (17^a kvartalaro) EUGÈNE H. LEMOINE, eksbankoficisto, 10 rue Dautancourt XVII.

D: (18^a kvartalaro) H. HERLEMONT, konsilisto pri komerca organizo, 25 rue St.-Vincent de Paul, XVIII.

- D:* (19^a kvartalaro) C. CUNY, presisto, 5 rue des Lilas, XIX.
D: (20^a kvartalaro) LOUIS PLANCHENAU, fabrikanto, 12 rue Victor Letalle, XX.
EG: "Esp. Grupo de Paris". *Adr. Ejo:* 3 rue Thénard V (Ĵ 20¹/₂ h.).
 "Sekcio Paris Nord". *Ejo:* 3 rue Lassus (1^a Ĵ 20¹/₂ h. monate).
 "Sekcio Paris Sud". *Adr.:* 49 rue Boussingault, XIII.
EG: "Feminista Esp. Klubo". *Adr. Ejo:* Ligue du Droit des Femmes, 14 rue Milton IX.
 "Amika Rondo de la Verda Kato". *Ejo:* Brasserie Andréa, 7 rue N. D. de Bonne Nouvelle II (Mk 20¹/₂ h.).
 "Esperanto et Commerce" (Komercesta kaj Industriista Rondo). *Adr.:* 20 rue de l'Arc de Triomphe, XVII.
 "Esperanta Klubo". *Ejo:* 71 rue de Richelieu 1^a etaĝo, II. (ĉiu duonmonate D 15 h.).
 "Katolika Rondo". *Ejo:* 14 passage de l'Elysée des Beaux Arts, XVIII (2^a D 15 h.).
EO: Office Central Espérantiste, 51 rue de Clichy. Centra Esperantista Librejo, 51 rue de Clichy. Paris IX.
Parkstone (Angl., Dorset). 25 000.
D: (Vakas)
EG: Adr.: S^{ro} HAWKINS, Rose Cottage, Beaconsfield, Upper Parkstone. *Ejo:* The Labour Hall (D 11 h.).
Parola (Finnlando, Hämeenlinna). 5000.
D: TOIVO ADRIAN LINDBERG, fervojoficisto.
Partick (Skotlando, Lanark). 100 000.
 [Urboparto de Glasgow.] [Dumbarton Road.
D: Fino AGNES GIBSON MACFARLANE, librotenistino, 234,
EG: "Partick Y. M. C. A.". *Adr. Ejo:* Y. M. C. A., Western Institute, Peel Street (Ĵ 19¹/₂ h.).
EG: Adr.: T. COLQUHOUN, 124 Dumbarton Road. *Ejo:* Western Institute, Peel Street (M 19¹/₂ h.).
Diservo: 2^a D Nov. ĝis Junio 19 h.
Pawtucket (Usono, Rhode Island). 65 000.
 [Unua koton-teksaĵfabriko en Usono. Industrio.]
D: EDWARD L. SOUTHWICK, leterportisto.
 (Strato-indiko ne bezona.)
Pazardjik (Bulgario, Plovdiv). 20 000.
 [Ĉe rivero Marica. Malnova fatara urbo. Naskiĝloko de verkisto Konst. Veliĉkov. Rizoplantado. Lignoj, grenoj.]
D: (Vakas)

- Pécs** (Hungario, Baranya). 60 000.
 [Greno, vino, fruktoj, tabako. Ŝtonkarbo. Porcelan- kaj majolikafabriko Zsolnay. Germanlingva nomo: Fünfkirchen.]
D: D^{ro} IGNÁČ BALLA, advokato, Király utca 14.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Szepessy 14 (V 18—19 h.).
Pedralva (Hispanio, Valencia). 1000. [Caceres 14.
D: DANIEL LLORENS SASTRE, kuracisto, Calle del Marques de Péking (Ĉinio). 1000 000.
 [Ĉefurbo. Universitato. Industrio: porcelano, kolora vitro.]
D: KUO-ĈEN SUNFIZO, univ. docento, The National University.
VD: SINSOO ĈEN, direktoro, Pekina Esperanto-Kolegio.
Pelotas (Brazilo, Rio Grando do Sul). 50 000.
 [Ĉe rivero S. Goncalo. Eksporto de rizo, lano, ledo, bovaĵo.]
D: D^{ro} BRUNO DE MENDONÇA LIMA, advokato, Rua Maréchal Deodoro 500.
EG: "Verda Stelaro". *Adr. Ejo:* Rua Paysandu 781.
Perez-Millan (Argentino, F. C. C. C.).
D: SECUNDINO RODRIGUEZ, gasakvo-fabrikisto.
Perigueux (Franclando, Dordogne). 34 000.
 [Malnova urbo (antaŭ J. C.). Komercio kaj industrio, precipe terproduktajoj, trufoj, nuksoj, kastanoj, k. t. p.
D: PIERRE MONIOTTE, kalkulisto ĉe Gasuzino, 2 rue des Tabacs.
Perpignan (Franclando, Pyrénées Orientales). 53 740.
 [Ĉefloko de departemento P. O. Fortikaĵo. Fruktoj. Komercio de lano, oleo.]
D: RAYMOND GOUDIN, kalkulisto, Route de Thuir, Maison Tanéze.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* 3 bis Impasse Emile Zola.
 "Paco kaj Amo". *Adr. Ejo:* Centro Espagnol, rue de la Poste.
Perth (Australio, Western). 98 000.
 [Ĉe Swanriver. Ĉefloko de W. A. Haveno Fremantle. Fruktoj, tritikoj, viando, ligno, lano. Agrabla klimato.]
D: CHRISTOPHER CAINE, tajloro, 253, Royal Street, East Perth.
EG: "La Nigra Cigno". *Adr.:* Fino F. CHERRET, 46 Leonard St. Victoria Park. *Ejo:* 9 Pier Street (M 20 h.).
Peŝtera (Bulgario). 6000.
D: ŜTERO TURTOV, muelestro
VD: ANASTAS ANGLOPULOV, oficisto.
Pestujhely (Hungario).
D: THEODOR KOVÁCS, fervojoficisto, Határ utca 9.

Petriĉ (Bulgario, Petriĉa). 8000.

[Ĉe montaro Belasica. Terkultura centro.]

D: TEODOR K. POPOV, gimnaziano, Glavna ul. 51.

EG: "Esp. Triumfonta". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Osnovnoto učilište, "Otce Paisy" II (D 21 h.).

Petrolia (Usono, Pennsylvania).

[Industrio de petrolo.]

D: FERDINAND W. BRETH, kemiisto.

Petroŝeni (Rumanio, Judetul Hunedoara). 12200.

D: (Vakas)

VD: A. OLIVER, lignaĵisto, Str. N. Jorga 8, Butorgyár.

Petrovaradin (Jugoslavio, Novisad).

[Ĉe dekstra bordo de Danubo, kontraŭ Novisad. Grava fortikaĵo kun subtera urbo. 1716 venko de Eŭgeno de Savoie sur la turkoj. — Vino. Fervoja linio Beograd-Vieno. Kuraĉloko Kamenica 1 km de P.]

D: MIHAĚLO A. SOLÓVJEV, juristo.

VD: RUDOLFO ERTL, teknika komizo, Strosmajerova ul. 5.

Pforzheim (Germanio, Baden). 70000.

[Ĉe rivero Nagold. Bijuterio, oro kaj arĝentaj ornamaĵoj.]

D: ALBERT KNECHT, komercisto, Hafnergasse 1.

VD: D^{ro} J. LINDER, dentkuracisto, Baumstrasse 9.

EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la VD. (Ĵ 20 h.).

Pfullingen (Germanio, Württemberg). 8000.

[Papero- kaj ladindustrio.]

D: ERNST ZIMMERMANN, komercisto, Uhlandstrasse 12.

Philadelphia (Usono, Pennsylvania). 1 800 000.

[Fondita 1682. Deklaro de sendependeco 1776, konstitucio usona 1787. Fabrika urbo. Lokomotivoj, ŝipkonstruado, ŝuoj, ledaĵoj, teksaĵoj, tapiŝoj, mebloj, sukero k. t. p.]

D: HENRY W. HETZEL, profesoro, West Phila. High School for Boys, 48th and Walnut Street.

VD: PETER REILLY, librovendisto, 133 N. 13th Street.

EG: *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Hotel Hanover, 12th and Arch Streets (4an V monate 19 h.).

Philippopoli (vidu *Plovdiv*).

Pielisjärvi (Finnlando, Kuopio).

D: ANTH RÄTY, instruisto, Kelmä.

Pietramurata (Italio, Trentino).

D: DON MANSUETO BISCAGLIA, pastro.

Pihanken = Pyhanken.

Pihl (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2000.

[Fabrikado de maŝinoj, kristalvitro.]

D: FERDINAND JOCHMANN, maŝinkomercisto, N^{ro} 25.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gastejo RUDOLF RONGE (Mk vespere).

Pilsen (vidu *Plzeň*).

Pinhel (Portugalo, Beina Alta). 3100.

[40 km de landlimo hispana. Antikva karaktero: turoj, muroj. Bonaj vojoj por aŭto.]

D: MANOEL PEREIRA DA COSTA, leŭtenanto.

Pirna (Germanio, Sachsen). 30000.

[Ĉe rivero Elbe. Industrio de ŝtalo, celulozo, vitro, gluo. Turismo, "Saksa Svislando".]

D: PAUL GLÖCKNER, komercinstruisto, Gartenstrasse 32.

VD: BERNHARD GROSSMANN, instruisto, Gartenstrasse 30.

EG: "Instruista Rondo". *Adr.:* RUDOLF RICHTER, Breite Strasse 17-III. *Ejo:* Alterne ĉe la membroj (Mk 19¹/₂ h.). "Laborista Grupo". *Adr.:* A. FRIEBEL, silkŝpinisto, Lange Strasse 38. *Ejo:* Mädchenschule (Knabina lernejo) (Ĵ 18¹/₂ h.).

Pisa (Italio).

[Ĉe rivero Arno, proksime de l'Tirbena maro. Antikva mara respubliko tre potenca tra la jaro 1050^a kaj 1300^a. Mezepoka klinita turo. Katedralo. Universitato. Naskiĝloko de Galilei, 1564. Teksajoj, vitro, porcelano, magnesito.]

D: D^{ro} ALFREDO STROMBOLI, konsultanto pri metalurgiaj aferoj, Lungarno Regio 17 (Tel. 4-56).

Pisek (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 17500.

D: JAN HUTTAR, gimnazia studento, Nádražni 387.

Plauen im Vogtland (Germanio, Sachsen). 105000.

[Ĉe rivero Weisse Elster. Industrio: Puntaj, brodaĵoj, kurtenoj.]

D: PAUL RÖDER, desegnisto, Johannstrasse 112.

EG: *Adr.:* HERMANN SCHEIDER, Gunoldstrasse 40. *Ejo:* "Hejmo", Gottschalkstrasse 25 III (Christl. Verein junger Männer) (Ĵ 19 h.).

Pleven (Bulgario). 30000.

[Sur vojo de Sofia al Varna. Maŝzoleo kaj muzeo memore al rus-turka milito 1877/78. Industrio: Tolo, brikoj. Komerco.]

D: PETR MITKOV, oficisto, Gorni-Dabnik.

EG: "Esperanto". *Adr.:* VASIL CANKOV, ulica Skobeleva 23. *Ejo:* Vegetara Restoracio (V 18 h.).

- Ploești** (Rumanio, Prahova). 50 000.
[Inter riveroj Prahova kaj Teleajanu; Petrolrafinejoj].
D: EMIL NICOLAU, oficisto, Strada Barcanesti 1.
- Plovdiv** (Bulgario). 60 000.
[Ĉe rivero Marica. Sukero, rizo, biero, tabako].
D: PENKO STOEV, bankkontrolisto, Narodna Banka.
- Plymouth** (Angl., Devonshire). 210 000. [militŝipoj].
[Militŝipa haveno. Turisma, komerca centro. Konstruado de
D: RALPH ELIOTT, sollicitoro, 24, Lockyer Street.
VD: SYDNEY ROBERT HAWKINS, provizejisto, 13, Wyndham Street West.
EG: Adr.: E. MARTYR, 93 Beaumont Street, Stoke.
- Plzeň** (Ĉeĥoslovakio). 108 000.
[1633—34 ĉefkvartiro de Wallenstein. Mondfama Pilsena biero. Industrio: Ledo, emajloj, papero, maŝinoj. Uzinoj Škoda.]
D: RUDOLF NOVÁK, inĝeniero, MánesoVA 39.
VD: EMAN. KUBÁSEK, revizoro, Prov. domy skup. B-1-68.
EG: "Esp. Klubo". *Adr.:* Ĉe la Videl. *Ejo:* Restoracio Svoboda, Perlová ulice (S 20 h.).
"Sekcio de Laborista Ligo Esp.". *Adr. Ejo:* Laborista domo "Peklo" (Mk 19 h.).
"Laborista Asocio Esp." *Ejo:* Plzeň V. "Ĉe tri falkoj", angulo de Masarykovo náměstí kaj Radyňská ulice (V 19 h.).
"Germana sekcio de Lab. Ligo Esp." *Ejo:* Škvrňanská ulice. Ĉe "Macht" (M 19 h.).
Tago kaj horo de kunvenoj estas notitaj en la Ĉefa Stacidomo.
- Podgora** (Sudslavio, Dalmacio). 3500.
D: SIMUN SUMIĆ, lignajisto.
- Podmokly** (vidu *Bodenbach*).
- Podobora na Český Tešín** (Ĉeĥoslovakio, Silezio).
D: ANTONÍN BARTOŠ, lignokomercisto, Podobora-Chatêbuz.
- Poix** (Franclando, Somme).
D: LOUIS BOUVIER, farmaciisto.
- Polaun** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.
D: JOSEF DEMUTH, instruisto = Lehrere. [(M 20 h.).
EG: "Dessevalo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthof "Krone"
- Pont-de-Buis** (Franclando, Finistère).
D: CHARLES LE SE'AC'H, lernejestro = maitre d'école.
- Pont-de-Gennes** (Franclando, Sarthe, vidu *Montfort-le-Rotrou*).
- Pontllanfraith** (Angl., Monmouthshire).
D: HENRY JONES, Ynyswen.

- Ponts-de-Cé** (Franclando, Maine-et-Loire). 3400.
D: GASTON TÉTAUD, Villa Belvido, Erigné.
- Pontypool** (Anglio, Monmouthshire). 7000.
[Centra loko de l'orienta valo de Monmouthshire. Industrio. Perlado kaj karbminado.]
D: IVOR WILLIAMS, asistanto, 58, Osborne Road.
- Poole** (Angl., Dorset). 35 000. [ligno, argilo].
[Fondita de William I. Haveno. Fiŝkaptado. Komercio: Karbo,
D: VICTOR HAWKES, botisto, The Hermitage.
- Popárd-Velka** (Ĉeĥoslovakio, Slovenko). 3000.
[Ĉe piedo de "Tatra": komforta elektra tramo al la montaro. Turismo, vintroporto.]
D: GUSTAV EICHMÜLLER, komercisto, Elisabetstrato 1.
- Pordim** (Bulgario, Pleven). 5000.
D: MICHAEL NIKOLOFF, libraro.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Osnovno učilište (D 18 h.).
- Port Glasgow** (Skotlando, Renfrew). 21 000.
[Ŝipkonstruado. Unua vaporŝipo "Comete".]
D: ROBERT MAC-FARLANE, kasisto, Ivybank.
EG: "Greenock Esp. Societo". *Adr. Ejo:* Musical Club Buildings, 34, Union Street, Greenock (M 20 h. oktobro—marto).
- Portland** (Usono, Oregon). 178 000.
[Ĉe rivero Willamette. Haveno. Komerca centro. Importo de orientaj komercaĵoj; eksporto, tritiko, faruno.]
D: (Vakas)
VD: H. G. GLASS, ŝipĉarpentisto, 867 Bowdoin Street.
- Porto Alegre** (Brazilo, Rio Grande do Sul). 210 000.
[Ĉe enfluo de Jacuhy en Lagoa dos Patos. Ĉefurbo de ŝtato Rio Grande do Sul. Universitato kun jura kaj medicina farmacia fakultato. Inĝenieria Lernejo. Eksporto de agrikulturaj produktaĵoj.]
D: ARY ZAMORA, fervojoficisto, Escritoria Central da V. E. R. G. S. 1ª divisao.
VD: AUGUSTO GONÇALVES DE CASTRO, bankoficisto, Rua 7 de Setembro 116 (Sobrado).
EG: "Gremio Esperantista-Everardo Backheuser". *Adr.:* Rua 7 Setembro 116 (Sobrado) (M ĝis Mk 20 h.).
- Port Richmond** (Usono, New York). 10 000.
D: Sino IDA M. SØRENSEN, 1629 Castleton Avenue.

Port Saïd (Afriko, Egipto). 120 000.

[Ĉe Suez Kanalo; konstruita de Saïd Paŝa 1870, post la malfermo de la Kanalo de Ferd. de Lesseps. Komercio, Industrio. Eksporto: Kotono, lino, rizo, bananoj daktiloj. Importo: ĉiujespcaj eksterlandaj produktoj; cigaredoj.]

D: DEMETRIUS G. JOANNIDES, komercisto, B. P. 98.

VD: BASILE CH. KOUNAKIS, komercisto, B. P. 98.

EG: Internacia-Esperantista-Komercio-Servo. *Adr.:* B. P. 98.

Ejo: Rue Souess, immeuble Handras (9—10 ĉiutage. D 9—13 h.).

Portsmouth (Britlando). 241 000.

[Ĉe la Kanalo. Mara fortikaĵo. Haveno. Militŝipa stacio "Spithead".] [Southsea.]

D: ALFR. COLVILL, kapitano, Poplars, 43, Lindley Avenue

VD: Sino M. E. GALL, 85, Arundel Street.

EG: *Adr.:* Cooperative Rooms, Garnier Street (M 19¹/₂ h.).

Posen (vidu *Poznán*).

Pospilje-Komiža (Jugoslavio, Dalmatio). 6700.

[Vilaĝo sur insulo Vis aŭ Lissa. Biŝeva groto. Adria maro.]

D: ANTE BORČIĆ, kooperativa oficisto.

VD: PASCAL BOGDANOVIĆ.

Potenza (Italio, Potenza). 20 000.

[Terkultura regiono. Ligno-segejoj. Montaro "Itala Svislando".]

D: FIDIA CESARINI, librotenisto, Intendenza di Finanza.

EG: *Ejo:* Episkopa Palaco.

Potsdam (Germanio, Brandenburg). 65 000.

[Ĉe Nuthe kaj Havel. Slave "Pod Dubami", = "Sub kverkoj".

Kasteloj, parkoj, monumentoj; urbo barokstila. Restadejo de prusaj reĝoj kaj germanaj imperiestroj. Sanssouci. 1685 edikto, akceptanta hugenotojn, francaj protestantoj.]

D: HILDEGARD NICKEL, korespondantino, Blücherplatz 2.

(Apartenas al teritorio Berlin.)

Poznań 5 (Pollando). 170 000.

[Ĉe rivero Warta. Katedralo, urbodomo iama imp. kastelo; biblioteko kun 200 mil volumoj. Komercio: Greno, ligno, ledo. Industrio: Terkulturaj maŝinoj, kemiaĵoj, cigaroj, alkoholo.]

D: LEONARD BORKOWSKI, instruisto, ulica Różana 4a ptr. V.

Pozsony (vidu *Bratislava*).

Prag, Prague (vidu *Praha*).

Praha (Ĉeĥoslovakio). 680 000.

[Ĉe Vltava. Ĉefurbo. Hradčany kastelo, patriciaj palacoj, pontoj, preĝejo Týn. Du Universitatoj de 1348. Fakaj lernejoj. Industrio: Maŝina, kotona, metala. Komercio. Borso. Biero, ŝinko de P. Aerlinioj al Orienta Eŭropo. Rivera haveno al Hamburg. Sporta centro. XIII^a Kongreso de Esperanto 1921.]

D: VOJTĚCH KRAUS, magistrata oficejestro, Ulice Karoliny Světlé 21, Praha I.

VD: OTTO GINZ, oficisto, Jungmannovo nám 13, Praha II. (Labortage: Bolzanova 1, proksime de ambaŭ ĉefstacioj: Tel. 3873 aŭ 9132.)

D: (Komercio) AUGUSTIN PITLIK, ministeria ĉefkomisario, Křemencová 17.

EG: "Esperantista Klubo". *Adr. Ejo.:* Praha I, Café Edison. Příkopy 1 (V 20 h.).

D: Fino KLEMA HLAVÁČOVA, Jungmannova 6 II, Praha-Smichov.

VD: Fino SIDONIE DLOUHÁ, oficistino en stacidoma kasejo "Wilson" (Wilsonovo nádraží). Praha.

EG: "Rondeto de Esperantistinoj". *Adr.:* Praha II—2032. Ejo: Ženský klub, II. Jáma 5 (S 20 h.).

"Verda Stelo". *Adr. Ejo:* Štěpánská 40 (Mk 20 h.).

ĈEĤOSLOVAKA ASOCIO ESPERANTISTA: Sekretariejo: RUD. HROMADA, 333 Sochařská, Praha VII. Poŝtĉeka konto: 9602.

"Ĉeĥoslovaka Esperanto Instituto". *Adr.:* II. Mikulandská ulice 7 I (Mk 20 h.).

Praskačka (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

[Modelaj kooperativaj agrikulturaj entreprenoj. Saniga akvo (enhavas 0,97% LiCO₃).]

D: VÁCLAV ČÁSLAVSKÝ, laboristo, No. 69.

Praust (Libera urbo Danzig). 4000.

D: MAX AMORT, instruisto, Strübingstrasse 30.

VD: WERNER HOFFMANN, bankoficisto, Würfelstrasse.

Přelouč (Ĉeĥoslovakio). 20 200.

[Industrio: Agrikulturaj maŝinoj, perlamo-butonoj, mebloj, kaldronoj, kafosurogatoj, sukero.]

D: D^{ro} JOSEF FOUSEK, advokato.

Prerau (vidu *Přerov*).

Přerov (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 23 000. [sukera.]

[Tre malnova urbo. Pervoja centro. Industrio: Maŝina, biera,

D: FRANTIŠEK PITNER, profesoro, Horní náměstí 31.

EG: *Adr.:* S^{ro} MALÍK, Kramářova 31.

Preschen bei Bilin (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: RUDOLF LÖSCHNER, direktoro.

Pressburg (vidu *Bratislava*).

Prešov (Ĉeĥoslovakio, Ĥaros). 17 000. [Salkuirado.

[Fondita XII^a jarcento. Arkitekturaĵoj de hungara renesanco.

D: TIVADAR AUSTERLITZ, advokato.

Preston-Fulwood (Angl., Lancashire). 119 000.

[River-haveno. Kotonteksado, maŝinfabrikado.] [Road.

D: WALTER-HAYDN STAVELEY, muzikprofesoro, 20, Garstang

Přibyslav u. Německý Brodu (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3000.

[Dekstraborde de Sazawa. Žižka mortis 1424.]

D: JAN VENCELEK, komercisto.

Přivoz (Ĉeĥoslovakio). 18 000.

D: (Vakas)

EG: Ejo: Domo de la laboristoj, Café Arbeiterheim, Nádražní třída (Mk 20 h.).

Prossnitz (vidu *Prostějov*).

Prostějov (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 32 000.

[Fondita proksimume 1100; meze de Moravio; ebena Haná, plej fruktodona parto de la respubliko; komerco kaj industrio; fabrikado de agrikulturaj maŝinoj, vestaĵoj; ŝuoj, ĉapeloj, biero.]

D: MARIE HAVRÁNKOVÁ, faka instruistino, Pod Kosířem.

VD: ANTONÍN TYL, peltisto, Olomoucká 57.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Západní Nádraží (M 20 h.).

Pruneřov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 2200.

D: OTTO CZECH, fervojoficisto, Pruneřov 127 ap. Koudau.

Puletschnei (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1000.

[Vitraĵindustrio.]

D: ROBERT RÖSLER, instruisto, No. 150.

VD: ERWIN APPELTY, fabrikanto de imititaj perloj, No. 158.

Punkaharju (Finnlando). 3000.

[Konata pro ĝia naturbeleco. Turistloko. Ftizulsanatorio.]

D: (Vakas)

Purley (Angl., Surrey). 8500.

[Distanco 1 km de Terminus London. Aerŝipa servo kun Paris.]

D: FRED. GOODLIFFE, komercisto, Lamley Lodge. Church Hill.

Pussay (Franclando, Seine-et-Oise).

D: HENRI BURET, emerita notario.

Pyhanken apud Teplitz-Schönau (Ĉeĥoslov. Bohemio). 2336.

D: BERTHOLD GUTTMANN, teknikisto, Pyhanken 142.

EG: Esp. Grupo Eichwald-Pyhanken. Adr.: Ĉe la Del. Ejo: "Esperanto Hejmo", Gasthaus zum Goldenen Anker, Pyhanken (Mk 20 h.).

Q

Quedlinburg (Germanio, Preusseno). 28 000.

[Ĉe Bode: kastelpreĝejo kun tombo de Heinrich I. Semkomerco, ĝardenoj. Maŝinoj, metalkomercaĵoj, drapo; fandejoj.]

D: PAUL HÜBNER, inĝeniero, Bergstrasse 1a.

VD: WILLY STEPHAN, impostindiko, Rambergsweg 1a.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Hotel Kaiserhof (Ĵ 20 h.).

R

Raab (vidu *Győr*).

Rábapordány (Hungario, Sopron).

D: JÓZSEF TATAR, instruisto = tánito.

Rabaul (Pacifiko, New Guinea). 4000. [de kokosnuksoj.]

[Loko ĉe norda parto de N. G. iama Neupommern. Eksporto

D: MAURICE HYDE, ŝtata oficisto, Auditor Office.

Radauti (Rumanio, Bukovino).

D: EDMUND JAROSIEWICZ, librotenisto.

Radebeul-Oberlössnitz (Germanio, Sachsen). 16 000.

[Apud rivero "Elbe" (Saksa Nizza) malproksime 9 km de la centro de Dresden; milda klimato. En Radebeul: industrio, ĉefe fabrikado de ĉiuspecaj maŝinoj de kemiaĵoj kaj bandaĵoj, sap- kaj kolorfabrikaĵoj. En Oberlössnitz: preskaŭ nur vilaoj, terkulturejoj kaj vinplantejoj; la fama sanatorio de Bilz.]

D: WILLY HEINZE, elektro-inĝeniero, Bennostrasse 29.

VD: ALBERT ALTMANN, tekn.-inĝeniero, Rosenstrasse 2 II.

EG: "Germana Esp. Asocio". Loka societo "Lössnitzortschaften". Adr. kaj Ejo: Restaurant Carolaschlösschen (ĉiun 1an kaj 3an Mk 20 h.).

Radom (Pollando). 80 000.

D: ZYGFRYD SZTEC, gimnazia lernanto, Warszawska 12.

EG: Adr. Ejo: Sr^o Dybus, Koszarová 1 (D 11—13 h.).

Radomir (Gara, Bulgario, Kjustendil). 5000.

[En la sud-okcidenta Bulgario, apud "Pernik" plej granda kaj riĉa karbminejo de la regno. Porcelan- kaj tabakfabriko; kulturado de prunoj, pomoj kaj piroj.]

D: STOJAN VASILEF, staciestro.

EG: "Fervoĵista Grupo Movado". Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Dekovilnata gara (L 17 h.).

"Gelnanta Grupo Fajrero". Adr.: Mihailov Ivan, uĉenik gimnaziata Radomir. Ejo: Gimnaziata (Ĵ 15 h.).

Radonvilliers par Dienville (Franclando, Aube).

D: MARCEL MIELLE, potfabrikisto.

Radziejów (Pollando, Kujawy). 5000.

D: D^{ro} KASIMIERZ LEWINSKI, kuracisto.

Ragusa (vidu *Dubrovnik*).

Rajajoki (Finnlando).

D: MIKKO EDVARD SAUKKONEN, staciestro.

Rajecké Teplice (Ĉeĥoslovakio, Slovensko).

D: WILHELM ANDERL, oficisto.

Raków p. Częstochowa (Pollando). 5200.

D: BOLESŁAW GLUCHOWSKI, instruisto (nauuczyciel).

Rangoon (Azio, Birmanio). 300 000.

[Ĉe rivero Iravadi. Ĉefurbo de Birmanio. Haveno. Eksporto de kotono, ligno kaj rizo.] [P. O. Box 90.

D: J. A. JOHNSTON, komercisto, c/o Messrs. Binning & Cie.

Ratisbonne (vidu *Regensburg*).

Rattenberg (Aŭstrio, Tirolo).

D: (Vakas)

Raumo (Finnlando, Satakunta).

D: (Vakas)

VD: ONNI HARPIO, bindisto, Naulankatu 19.

EG: "Esp. Klubo". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Kafejo Peltola.

"Grupo ĉe Porinstruista lernejo". *Adr. Ejo:* Seminario.

Rayleigh (Angl., Essex). 4000.

[field] The Chase.

D: ALFRED WHEELER LYNDRIDGE, komerca instruisto, "High-

Razgrad (Bulgario). 15 000.

[Antikva loko sur rivero Belij-Lom ĉe fervoja linio Ruŝĉuk. Eksporto: Greno, ovoj, lignoj, tabako. Grandaj motormuelejoj kaj ledpretigaj laborejoj.]

D: LJUBOMIR NENOV, komercisto, Magazin "Esperanto".

Reading (Angl., Berkshire). 75 200.

[Ĉe rivero Kennet. Cefloko de graflando Berkshire. Industrio landrappo, veluro, rubandoj.]

D: GEO. L. PREEDY, sekretario, 22, Highmoor Road Caversham.

Rebais (Franclando, Seine-et-Marne).

[6 km de la valo "Petit Morin". Belegaj ĉirkaŭaĵoj.]

D: ANDRÉ GERAUD, advokato, rue St. Louis.

Recht (Persio, Gilan). 40 000.

[Kaspia Maro. Haveno Enzeli.]

D: E. REBRIK, kooperativisto.

Recife (Brazilo, Pernambuco). 250 000.

[Ĉefurbo de ŝtato P. Grava komerco.]

D: D^{ro} METHODIO MARANHÃO, profesoro, Faculdade de Direito, Rua de Sao Jorge 419. Caixa postal 343.

VD: TH. VILLA-NOVA, 216 Rua Larga do Rosario.

EG: Pernambuka Esp. Societo. *Adr.:* Ĉe la VD. "Infana Esp. Volley ballklubo". *Adr.:* Rua do Progreso 101. Tovre Recife.

Recklinghausen (Germanio, Westfalen). 66 000.

[Karbominejoj, fervojlaborejoj, ŝtala kaj fera industrioj.]

D: FRANZ DREISKEMPER, instruisto, Rochusstrasse 4.

VD: HEINRICH DIEKMANN, securisto, Kreuzstrasse 26.

EG: "Esperanta Grupo Recklinghausen". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Schule am Kirchplatz (M, V 18—20 h.).

Redwood City (Usono, California). 3500.

D: B. E. MYERS, komerca instruisto.

Refsund (Svedlando, Jämtland). 2800.

D: ERNST GUSTAV RISBERG, instruisto.

Regensburg (Germanio, Bayern). 75 000.

[Ĉe enfluo de Naab kaj Regen en Danubon. Kelte: Radasbona, Antikve Castra Regina Restaĵoj el roma epoko. Muzeo, ponto. Proksime "Walhalla" honora konstruaĵo kun statuoj de famaj germanoj. Vigla industrio kaj rivera trafiko sud-orienten.]

D: EWALD H. MÜHLEISEN, urba ĉefsekretario, Stadtparkasse (Loĝeja adreso: Pfaffenstein 41-3).

EG: "Esp. Rondo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Stacidomo Aten-dejo = Wartesaal 1a kl (Ĵ 20 h.).

Reichenau bei Gablonz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 3200.

[Industrio de imititaj juveloj.]

D: ANTON PÜSCHEL, komercisto.

Reichenberg (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 79 000.

[Ĉe Neisse kaj Isermontaro, monto Jeschken. Industrio: Lano, fero, kotono, tapiŝoj, drapo, pianofortoj. Foiro.]

D: ANTON HÜBNER, instruisto, Franzendorfer Strasse 31.

VD: GUSTAV SCHOLZE, inĝeniero, Klotildenstrasse 6 II.

EG: "Germ. Esp. Societo". *Adr.:* Ĉe la Vicdel. *Ejo:* Urstoffhalle, Altstädter Platz (V 20¹/₂ h.) kaj Y. M. C. A. Hablau (M 20 h.).

"Germana Esperanto Ligo en Ĉeĥoslovaka Respubliko".
Sidejo: Klotildenstrasse 6 II.

- Reichenhall-Bad** (Germanio, Bayern). 7500.
[Ĉe Saalach. Kuracloko en bavaraĵ alpoj. Salfontoj, 25°. Turisma centro, ŝatata restadejo.]
D: Fino MARIE MAYERHAUSER, komercistino, Salzburger Str. 2.
VD: Fino MARIE VITZTHUM, vendistino, Florianigasse 24.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Goldner Hirsch, Ludwigstrasse 5 (L V 20 h.).
- Reims** (Franclando, Marne). 80 000.
[Antikve Durocortorum. Kronadurbo de Francaĵ reĝoj. Mondfama Katedralo. Lanindustrio. Ĉampanvino.]
D: RAYMOND PELTIER, instruisto, 4 rue de Trianon.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Syndicat d'Initiative, Square Colbert (Ĵ D 14—16 h.).
- Relizane** (Alĝerio, Oran).
D: PROSPER COUFFINHAL, lernejestro, Bd. des Mûriers.
- Requena** (Hispanio, Valencia). 17 000.
D: CANUTO SANCHEZ SOLANO, kuracisto, Calle Antonio Perez 1.
- Reval** (vidu *Tallinn*).
- Rey** (Kubo, Presidente).
D: ANTONIO GONZALEZ, oficejestro.
- Rheydt** (Germanio, Rheinland). 50 000.
[Apud München-Gladbach. Industrio: Lano, artlano, drapo, maŝinoj, kemiaĵoj, fervojbezonaĵoj. Fandejo.]
D: PAUL BRENDGENS, instruisto, Limitenstrasse 46.
EG: "Rejnstelo". *Adr. kaj Ejo:* Restoracio Paffen, kontraŭ la poŝtoŝeĉejo (Ĵ 19 h.).
- Richland** (Usono, Indiana).
D: WM. A. WHITE, terkulturisto.
- Richvale** (USA, Butte California).
D: LEV H. GORHAM, verkisto.
- Riesa an der Elbe** (Germanio, Sachsen). 16 000.
D: KARL KRÖBER, p. A. Dr^o W. Döhler, Rosenplatz 11.
EG: Adr.: Studkonsilanto Hendel, Oberrealschule. *Ejo:* Kaffeehaus Wolf, Pausitzer Strasse 7 (L 20 h.).
- Riga** (Latvio), 280 000.
[Ĉe rivero Daŭgava, proksime de balta maro. Ĉefurbo. Haveno. Universitato. Industrio: Konservajoj, kemiaĵoj, vitraĵoj.]
Teritorio de UEA: Latvio.
ĈD kaj *D:* TALIVALDO INDRA, doganoficisto, Kriŝjana Barona iela 104 dz. 21. (Poŝta adreso: Pasta kaste 475. Poŝtĉek-konto 7.)

- VD:* EDGARO GROT, ĵurnalisto, Valdemara iela 41 dz. 14.
EG: Riga Esp. Societo. *Adr.:* Pasta kaste 844e. *Ejo:* Pils. Valsts. Vesturiska Arkiva telpas (Mk 19 h.).
"Junula Rondeto". *Adr.:* Skolas iela 4 dz. 10.
- Rio de Janeiro** (Brazilo). 1 158 000.
[Ĉe la insulriĉa golfeto. Ĉefurbo. Grava haveno. Industrio, komerco, botanika ĝardeno, observatorio, artakademio.]
D: Dr^o CARLOS DOMINGUES, advokato, Praça 15 de Novembro 101 2° andar.
VD: Dr^o LUIZ DA COSTA PORTO CARREIRO NETO, inĝeniero, rua 24 do Maio 154.
EG: "Klubo Esperanto". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (S 16 h.).
"Virina Klubo". *Adr.:* Praça 15 de Novembro 101, 2° andar. [Unua S monate.]
"Laborista Grupo". *Adr. kaj Ejo:* Rua Camerino 16.
"Medicino-Studentoj". *Adr. kaj Ejo:* Faculdade de Medicina.
- Rjahovo** (Bulgario, Rusensko). 6000.
D: BORIS KAVALĴIEV.
- Rochester** (Usono, New York). 318 000.
[Koloniigita 1789. Okcidenta landparto de la ŝtato New York, ĉe rivero Gensee 12 km de lago Ontario. Industria Centro. Fabrikado de Kodak, konfekcia vestaĵaro k. t. p.]
D: Dr^o J. LIVINGSTON ROSEBOOM, kuracisto, 672 E. Main Street.
- Rochlitz** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 5000.
D: HANS SCHIER, desegnisto, Rochlitz a. d. Iser no. 2.
EG: Esp. Rondo. *Adr.:* Ĉe la Del.
Ejo: Gasthaus zur Eiche (M 20 h.).
- Römerstadt** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 5000.
[Teksa industrio kaj teksa lernejo.]
D: HERMANN GÜNTHER, profesoro, Oberrealschule.
- Rokycany** (Ĉeĥoslovakio, Ĉeĥy). 6730.
D: Fino ELIŠKA KOŬVAROVA, Komenského nám. 33.
- Roma** (Italio). 750 000.
[Antikvaj, mezepokaj renesancaj monumentoj. 400 preĝejoj. Ĉefurbo. Sidejo de l'papo. Universitato, bibliotekoj muzeoj. Katedralo S. Petro. Sennombraj restaĵoj el antikva tempo. Eksperto de artobjektoj; granda alfluo de fremduloj. 1925 Sankta Jaro.]
D: ELIO MIGLIORINI, studento, IV. Piazza Scanderbeg 85.

- VD:** ERMANN FILIPPI, fervoja librotenisto, XXXV. Via Caio Mario 7. (Dum aŭgusto—septembro sin turni al la VD.) (La VD. povas lui ĉambbron al sam-ano vizitanta Romon dum la Sankta Jaro.)
- EG:** Instituto Romano di Esperanto. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Universitá Popolare Romana, Piazza del Collegio Romano (Mk 19 h.).
- Ronsdorf** (Germanio, Rheinland). 15 000.
[Fabrikado de silkaj rubandoj.]
D: OTTO MEISTER, komercisto, Lüttringhauser Strasse 11.
EG: "Tra la mondo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Tekslernejo = Webschule (Ĵ 19 h.).
- Rorbas-Freienstein** (Svislando, Zürich).
D: HANS LANDERT, kasisto.
- Rorschach** (Svislando, St. Gallen). 12 000.
[Ĉe Bodensee. Nordorienta enirpunkto de Svislando. Kvar fervojaj, tri vaporŝip-linioj. Brodaĵ-industrio.]
D: FRITZ KLINGENBECK, komercisto, Industriestrasse 34.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restaurant zur Sonne, Volksküche (M 20 h.).
- Rosario de Santa Fé** (Argentino). 300 000.
[Ĉe rivero Parana. Haveno.]
D: ISODORO E. MAYORGA, studento Univ., Mendoza 3651.
- Rosendaal** (Nederlando, Noord Brabant). 20 000.
D: ADR. PETRUS BORGHOUT, vagonarekzamenisto, Smorstraat 4.
- Rosice** (Ĉeĥoslovakio, Pardubice). 1580.
D: RUDOLF KOPECKÝ, oficisto, úředník raffinerie cukru.
- Rosny-sous-Bois** (Franclando, Seine). 9000.
[Apud Paris.] [Paul Cavaré.]
D: LOUIS MONNOT, oficisto de la Pariza universitato, 36 rue
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ecole Communale de jeunes filles, Avenue de la République (V 20 $\frac{1}{2}$ h.).
- Rostock** (Germanio, Mecklenburg). 75 000.
[Haveno. Universitato de 1418. Ŝipkonstruado.]
D: AUGUST WILKEN, ekspedisto, Leonhardstrasse 25 II.
EG: "Laborista Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del.
"Esp. Grupo". *Adr.:* Fino E. HÖPPNER, Augustenstrasse 65a.
- Rotterdam** (Nederlando, Zuid Holland). 480 200.
[Unua haveno de Nederlando.]
D: P. J. VERMAAS, arkitekto, Nieuwe Binnenweg 340 a.
EG: "Merkurio". *Adr.:* Sro J. V. D. VELDE, Rodenrijsche Straat 25. *Ejo:* Grand Hotel Coomans (Ĵ 20 $\frac{1}{2}$ h.).

- Rouen** (Franclando, Seine-Inférieure). 123 000.
[Ĉe Seine. Ĉefloko de departemento S. I. Katedralo, antikvaj monumentoj. Haveno, importo. Ŝpinejoj. Kotonpresejoj. Teksajoj.]
D: JULES ETARD, rentulo, 14 Boulevard des Belges.
EG: *Adr.:* G. GUERSENT, 7 rue de l'Avalasse. *Ejo:* 41 rue de la Vicomé.
- Roustchouk** (vidu *Ruse*).
- Rovereto** (Italio, Venezia Tridentina). 15 700.
[Valo de Adige. Naskiĝloko de A. Rosmini. Kastelo kun milita muzeo.] [nuele 26.]
D: Dro ALESSANDRO MONDINI, juristo, Corso Vittorio Ema-
- Równo-Wolyn** (Pollando). 60 000.
D: BERKO BURAK, instruisto, Poste Restante.
VD: JANKIEL ZYLBERSZTEJN, ul. Slowackiego 14.
EG: Filio de Varsovia Centro "Laboro". *Adr.:* Esperanto, Równo.
- Royston** (Angl., Hertfordshire).
D: JAMES COURSE, horloĝisto, Clock House.
- Rüstringen** (Germanio, Oldenburg). 55 000.
D: WILLI EKERT, komercisto, Roonstrasse 17, Wilhelmshaven.
- Ruse** (Bulgario). 40 000.
[Alia nomo: Ruŝĉuk. Ĉe Danubo. Roma fondajo. Haveno. Loĝantaro tre diversa: bulgaroj, hebreoj, armenoj, turkoj.]
D: VESELIN GERĜIKOV, studento, Ĵitarska 15.
EG: "Frateco". *Adr.:* Librejo Ivan Grozev, Aleksandrowska 51.
Ejo: Vira gimnazio (D 14 h.).
- Rychnov nad Knežnou** (Ĉeĥoslovakio). 5000.
D: LADISLAV ŠIMERDA, juristo, Husova 645.
- Rzeszów** (Pollando, Małopolska). 25 000.
[Apud rivero Wisłok, ĉe fervoja linio de Kraków al Lwów. Malnova pola urbo.]
D: JAKOB MAKARA, katolika pastro, Vikario paroĥeja.
- S**
- Saalfelden** (Aŭstrio, Salzburg). 6000.
[Ĉe "Ŝtona Maro"; Centro por Turismo.]
D: HANS WALLINGER, fakinstruisto, Apotheke.
VD: VALENTIN HUTEgger, pastro = Pfarrer.
EG: "Unueco". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Brauerei Blatte (Ĵ dusemajne).

Saarbrücken (Saarteritorio). 127 000.

[Industrio kaj komerca centro de l'Saarteritorio.]

D: KARL KRÄMER, instruisto, Hohenzollernstrasse 156.

VD: ADAM BLOCH, komercisto, Schulstrasse 11.

EG: Esp. Ligo Saarteritoria. *Adr.:* Ĉe la Del. Schillerstrasse 7 (L 20 h.).

Saaz (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 16 000.

[Ĉe Eger. Kulturado de lupolo, fruktoj, kukumoj.]

D: JOSEF SÜSSER, profesoro, Saaz 687.

VD: ERNST LEDERER, komercisto, Saaz 324.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gasthaus zum Goldenen Löwen (Gastejo Ora Leono), Bogengasse (L 20 h.).

Sabadell (Hispanio, Barcelona). 40 000.

[Kataluna regiono. Lanteksaĵoj kaj simila industrio.]

D: ANTONIO COSTA, elektristo, Salud 122.

EG: "Aplech". *Adr. Ejo:* 3 Calle Mendizabal (ĉiutage, 20 h.).

Salonta-Mare (Rumanio, jud. Bihor). 15 000.

D: JOZEF BERNSTEIN, ĉeflibrotenisto.

Salzburg (Aŭstrio). 36 200.

[Ĉe Salzburg. Antikve: Juvavium. Ĉefloko de lando Salzburg. Katedralo 1614. Mozarteum. Proksime Hallein, salminejo prehistorie jam ekspluatita; Werfen, plej granda glaciakaverno.]

D: JOSEF VOGEL, ekskuiristo, Wolfdietrichstrasse 7 & 15 III.

VD: HERMANN HINTERHUBER, apotekisto, Linzer Strasse 7.

EG: *Adr.:* Elisabethstrasse 17 II. *Ejo:* Hotelo Wolf Dietrich (somere Mk 20 h, vintre V 20 h).

"Laborista grupo Frateco". *Ejo:* Kafejo Struber, Lehen (Ĵ 20 h.). *Adr.:* S^o SCHWEIGER, ĉe Sino Meier, St. Julienstrasse 9a. *Ejo:* Kafejo Struber, Lehen (Ĵ 20 h.).

Salzflun (Bad) (Germanio, Lippe). 6000.

[Banloko. Sal- kaj termalfontoj.]

D: FIno KÄTHE TIEDEKEN, Parkstrasse 30.

Sambonifacio (Italio, Verona).

Sin turni al la Del. de Verona.

Samos-Nenedes (Greklando, Samos).

D: DEMETRIO ROUSSAKIS, instruisto.

Samos-Vathy (Greklando). 60 000.

D: D^o VLIAMOS M. NIKOLAIDIS, juristo.

VD: THALIS A. SINEFIAS, tabakkomercisto.

EG: Samosa Esperantista Societo. *Adr.:* Ĉe la Del.

Sâmpetru (Rumanio, jud. Braşov).

D: GHEORGHE BARSAN PIPU, terkulturisto, No. 465.

Sampierdarena (Italio, Genova). 55 700.

[Naskiĝloko de pentristo Nicolo Barabino. Industrio: Fandejoj, ŝtalo, plumbo, maŝinoj, lokomotivoj, ŝipkonstruo, ŝnuro, lado, sapo, margarino, pasto, fiŝkonservoj. Banloko.]

D: EUGENIO RONDINI, kalkulisto, Via Umberto I, 49.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Palazzo Scassi (L 20¹/₂ h.).

Sanchez (Respubliko Dominikana). 3000.

D: J. J. GOMEZ, bankisto.

Sandviken (Svedlando, Gestrkland). 10 000.

[Plej granda ferproduktado en Sved. Fer- kaj ŝtalobjektoj.]

D: HUGO LARSSON, oficisto, Karlberg 6, Borrsåtra.

EG: *Adr.:* Esperanto förening. *Ejo:* Hotell Linnéa (2^a Mk 19¹/₂ h.).

Sângeorzpadureni (Rumanio, Transilvanio). 2500.

D: DIONIZIO CSISZÉR, komunuma sekretario.

Santiago (Kubo). 63 000.

[Ĉe sudorienta parto de Kubo. Haveno.]

D: GERARDO PUIG MESTRE, komercisto, E. Palma b. no. 4.

Sarajevo (Jugoslavio, Bosnio). 76 000.

[Ĉefurbo de Bosnio, turke "Bosna Serai". En pentrinda larĝa valo kun orienta karaktero, moskeoj, turka vendoplaco "Ĉarŝia" kaftrinkejoj. Vigla industrio kaj komerco. Ĝis 1878 jaro de l'okupacio aŭstrijhungara, fermita urbo al fremduloj.]

D: SAFET BAKAREVIĆ, posedanto, Bistrik Basamaci 8.

EG: Stelo Bosnia. *Adr.:* Društvo Bos. Herc. Esperantista, Kalifornija Bar (S kaj Mk 19 h.).

Sárospatak (Hungario, Zemplén). 11 000.

[Apud rivero Bodrog. Malnova reformita kolegio, Comenius ĝia profesoro de 1650 ĝis 1654. Malnova Rákóczi kastelo. En mond fama "Tokaja" vinregiono. Vinkomerco.]

D: SÁNDOR HALLGATO, gimnazia profesoro, Kollegium.

Satu-Mare (Rumanio, Satmar). 35 000.

[Ĉe rivero Szamos. Ĝis 1919 hungare Szatmár-Németi. Ceramiko, Tolteksado, Slivoviefabrikado.]

D: (Vakas)

Savona (Italio, Genova). 68 500.

[Haveno. Palaco de Rovere. Industrio, fiŝkaptado, komerco.]

D: (Vakas)

Schandau, Bad (Germanio, Sachsen). 3400.

[Ĉe Elbe. Banloko. Industrio de artefaritaj floroj.]

D: JOHANNES HIEKE, komercisto, Zaukenstrasse 134.

EG: *Adr. Ejo:* Hotel Hegenbarth (L 20 h.).

- Schatzlar** (Ĉeĥoslovakio, Trautenau). 3560.
D: ALOIS HAASE, lernejdirektoro, No. 173.
VD: ARTHUR HELLER, kuracisto.
- Scheveningen** (Nederlando). 34900.
 [Ĉe norda maro. Banloko. Urboparto de Hago.]
D: COERT HENDRIK BRAMKAMP, instruisto, Pansierstraat 22.
VD: B. BOON, poŝtovicisto, Postkantoor.
- Schleusingen** (Germanio, Thüringen). 4000.
 [Ĉe rivero Schleuse. Kastelo de la grafoj de Henneberg. Papero kaj vitro industrio.]
D: FRIEDRICH RAUTH, instruisto, Studienassessor, Gymnasium.
- Schneidemühl** (Germanio, Grenzmark). 40000.
 [Limstacio al Pollando. Industrio: Ligno, maŝinoj, brikoj.]
D: LOUIS SEGERS, komerca riprezentanto, Hindenburgplatz 16.
- Schumen** (vidu *Shumen*).
- Schweidnitz** (Germanio, Schlesien). 31300.
 [Ĉe Weistritz. Fabrikado de maŝinoj, elektrokalkuliloj, metalaĵoj, argilo, sapo.] [Strasse 21.]
D: JOHANNES ZUCKSCHWERTD, librovendisto, Waldenburger
EG: *Adr.*: Prof. Dr^o HÜBNER, Glubrechtstrasse 13. *Ejo*: Goldener Löwe, Burgplan.
- Sclessin** (Belgio, Liège).
D: JULES BISSOT, lignomodelisto, 72 rue de Trazegnies.
- Sebnitz** (Germanio, Sachsen). 11000.
 [Fabrikado de artefaritaj floroj, kartonaĵoj, butonoj, lampoj, papero.]
D: (Vakas)
VD: HERMANN SCHULZ, fervoja oficisto, Petzoldstrasse 20.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Hotel Stadt Dresden (V 20 h.).
- Seewen** (Svislando, Schwyz). 1000.
 [Antaŭloko de Schwyz, loĝ. 8000. Gotthard linio. Konata banloko. La ferenhava-akvo estis jam konata en 1659. Eksamursoj sur Rigi kaj Mythen. Fabrikado de ĉerizlikvoro.]
D: OTTO HALLER, privatulo, Mineralbad Hotel Rössli.
- Seiffhennersdorf** (Germanio, Sachsen). [Gewerbeschule.]
D: HEINRICH KUNZE, dir. de faklernejo, Web-, Handels- und
EG: "Espero". *Adr.* *Ejo*: Webschule (M 19 h.).
- Seinäjoki** (Finnlando). 5000.
D: JISAKKI AHONEN, instruisto, Törnävä.

- Semarang** (Nederlanda Indio, Java), 200000.
 [Ĉefurbo de provinco Semarang (5154 km² 1,5 milionoj da loĝantoj) en norda parto de Java.]
D: TJONG HIE LIEM, Kranggan-Wetan 19.
- Semlin** (vidu *Zemun*).
- Sendai** (Japanio). 120000.
 [Nordorienta ĉefurbo, Malnova kastelo de princo Uasume Date, fama kiel ambasadoro ĉe la papo. Imperia Universitato.]
D: USABURA ISIKAWA, fervoja sekretario, Sendai Tetudo Kyoku.
EG: Esp. Federacio. *Adr.*: O. MUTO, Doŝinmati-tori 19.
Ejo: Dr^o K. SUZUKI, Higasinibantye 106 (D 14 h.).
- Sens** (Franclando, Yonne). 15000.
 [Ĉe rivero Yonne. Katedralo, muzeo; industrio.]
D: GUSTAVE MALOT, bankoficisto, 14 rue des Capucins.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del.
- Seoul** (Japanio, Koreo). 250000.
 [Ĉefurbo de Koreo. Aliaj nomoj: Ĉine: Hanĉeng, japane Keiĵo.]
D: TOKIO OJAJAMA, kolegia instruisto, 25 Hejdo.
EG: *Adr.* kaj *Ejo*: Ĉe la Del. (M kaj S 19 h.).
- Sepsiszentgyörgy** (vidu *Sfântu Gheorghe*).
- Sered** (Ĉeĥoslovakio, ŝupa Bratislava). 5300.
D: JAN KRATOCHVILLA, instruisto.
- Sevilla** (Hispanio). 205500.
 [Ĉe Guadalquivir. Antikve: "Hispalio", "Colonia Romulensis". Katedralo, palacoj, roma akvokonduko. Universitato 1505. Industrio. Eksporto: Vino, oleo, lano, kupro, plombo, hidrargo.]
D: CÁRLOS MARTINEZ, desegnisto, Plaza de Armas, Estacion.
VD: ANTONIO RODRIGUEZ-CARRERA, presisto, Procuradores 12.
EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Reĝa Ekonomia Soc. de Amikoj de la Lando, Rioja 25 (1^{an} D monate 15 h.).
- Sevlievo** (Bulgario, Tirnovo). 10000.
 [Silkovermo-bredado. Eksporto de sekita viando.] [vestaĵoj.]
D: DOĈO TODOR STANEV, abaĝija = faristo de turkaj pelt-
EG: "Sunleviĝo". *Adr.*: Ĉe la Del.
- Sévrans** (Franclando, Seine-et-Oise). 2000.
 [18 km de Paris. Fervojo Paris-Crépy-en-Valois.]
D: LEON GERVOIS, 37 rue de l'Amicale.
- Seymour** (Aŭstralio, Victoria).
D: ALFRED BASSETT, farmisto.

Shanghai (Ĉinio). 1500000.
[Ĉe rivereto Wusung. Ĉefloko de provinco Kiangsu. Haveno. Centro de silko kaj de komerco.]

D: ĈEN ĈAŬ JIN, komercisto, K. 7, Boone Road.

VD: IĈIO SUN, telegrafisto, K. 7, Boone Road.

EG: Shanghai Esp. Asocio. *Adr.:* Ĉe la Del.

Sheffield (Angl., Yorkshire). 490700.

[Industrio: Stalo, tranĉiloj, klingoj, optikaj kaj matematikaj instrumentoj. Universitato kun teknika sekcio.]

D: JOHN CHARLES AUTY, prokuristo, 14, St James Street.

VD: ERNEST FRANK RODGER, komizo, 9, Cheadle Street, Hillsborough.

EG: Adr.: Sino BATEMAN, 15, Edge Hill Road, Nether Edge.

Ejo: Business Exchange, Cross Burgess Street (V 20 h.).

Shizuoka (Japanio, Shizuoka). 95000.

[Apudmara urbo 54 km de la monto Fuji; 191 km de fervojo veturo al Tokio. Verda teo, lakaĵoj, bambuaĵoj, oranĝoj. Milda klimato.]

D: KUNITARO TAKAĤAŜI, inĝeniero, Mizuoĉi 28.

Shumen (Bulgario). 25000. [ĉova 396.

D: KSENOFON JANKOV, infanteria oficejestro, Penok laden-

EG: "Vekiĝo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Sibiu (Rumanio, Transsilvanio). 33500.

[Ĉe rivero Zibin. Centro de transsilvanaj saksoj. Mezepoka karaktero. Drapo, led. (Hermannstadt-Nagyszeben.)]

D: KARL WAGNER, oficisto, Strada Fabini 2.

Siedlce (Pollando). 40000.

[Ĉe rivero Liwez fluanta al Bug. Sidejo de katolika episkopo.]

D: BOLESŁAW ZMUDA, teknikisto, ulica Błonie 4.

EG: Adr. Ejo: Ĉe la Del. (L Ĵ 18 h.).

Sieradz (Pollando, Łódź). 18600.

D: JÓZEF SZTULMAN, lernanto, ul. Tad. Kósciuszki.

EG: "Konkordo". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (D Mk 19 h.).

Sighetul-Marmatiei (Rumanio, Maramures). 30000.

[Ĉe enfluo de rivero Iza en Tisza-Theiss. Piarista Kolegio kun gimnazio, reform. Liceo. Salminejo, Lignoindustrio. Hungara nomo: Mármaros-Sziget.]

D: EDMUNDO SZÉKELY, studento, Calea Reg. Ferdinand 23.

EG: "Sigeta Esperanto Studentkolegario" S. E. S. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Generala Metiista Korporacio. Altalános Ipar-testület. Str. G. Sincal 25 (Mk kaj D 15—18 h.).

Sinabelkirchen (Aŭstrio, Oststeiermark).

D: JOSEF BIERBAUER, komerca komizo.

Siracusa (Italio, Sicilia). 65000.

[Sur insulo Ortigia. Greka kolonio 735 a. K. Haveno. Grekaj, romanaj kaj mezepokaj monumentoj. Arkeologia Muzeo. Naskiĝloko de Archimedes kaj Theokritos. Turismo. Oranĝoj, vinoj, migdaloj, karboj.]

D: LUIGI SCATÀ, parohestro, Via Cavour 43.

Skara (Svedlando).

D: ANDERS ROSENBERG, gimnast. direktoro, Solliden.

EG: Adr.: Box 56. *Ejo:* Skara Tidningsredaktion (1an M monate 20 h.).

Skjelskør (Danmarko). 2750.

D: JENS ACTOR SØRENSEN, instruisto.

Skřivany (Ĉeĥoslovakio, Nový Bydžov). 1300.

[Granda rafinejo de sukero.]

D: JAN NOSEK, oficisto en sukerrafinejo.

Skutari (Albanio). 27000.

[Ĉe lago de Skutari 373 km². Plej granda albana urbo. Lanteksado, ŝipkonstruado, armilfabrikado. Aliaj nomoj: Albane: Škodra, slave: Skadar, turke: İškodra.]

D: LAZER SHANTOJA, katolika pastro, sekretario de la ĉefepiskopo de Skutari.

EG: "Unuaj Albanaj Esperantistoj". *Adr. kaj Ejo:* Ĉe la Del. (L Mk V 18 h.).

Sleszká Ostrava (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 23000.

[Dekstra bordo de riveroj Odra kaj Ostravice, proksime de landlimoj pola kaj germana. Karbo, 17 minejoj.]

D: JAN BABINEC, tipografisto, Vrehlického ulice 343.

VD: JAN BASTL, redaktoro, Hladnov 955.

EG: "Rondeto de Esperantistoj". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Restaurace Záloženský dům (S 19—21 h.).

Sliven (Bulgario, Burgas). 30000. [teksaĵoj, vino.]

[En la "bluaj ŝtonejoj". Sulfurbano. Vinberkulturado. Silko,

D: VASIL A. SLAVOV, advokato.

EG: "Espero". *Adr.:* Ĉe la Del.

Smorgonie (Pollando, Wilenska).

[76 km sudoriente de urbo Wilno.]

D: IZRAEL GASS, librotenisto, ul. Traugutta 83.

Soerabaia (Nederlanda Hindio, Java). 192000.

[Granda komerca urbo, varmega. Multegaj moskitoj. Riĉa postkampo kaj kulturejo: sukero, rizo, tabako, ktp.]

D: S. J. YSSELSTEIN, direktoro de M. U. L. O. School.

Sönderborg (Danmarko, Jylland). 9000.

D: NIELS MOESGAARD, bibliotekisto.

Sofia (Bulgario). 180 000.

[Centra urbo sur vojo al oriento, fondita 115 de Trajan. Ĉefurbo. Fervoj-linio Belgrad — Konstantinoplo. En ĉirkaŭaĵo mineral-akvo-fontoj.]

D: DIMITR SIMEONOV, oficisto, ulica Car Boris 53.

VD: KIRIL GEORGIEV, 6 Septemvri no. 1.

“Bulgara Esp. Societo”. *Adr.:* Str. 6 Septembro 1.

“Sekcio de BES”. *Adr.:* Sama.

Solingen (Germanio, Rheinland). 50 000.

[Ĉe rivereto Wupper. Plej alta ponto enlanda, alteco 107 m, longo 500 m. Granda antikva grafkastelo. Fabrikado de ŝtal-objektoj, tranĉiloj kaj armiloj.]

D: ARTUR GITZINGER, faklaboristo, Dorper Strasse 27 II.

EG: “Verda Stelo”. *Adr. Ejo:* Restaurant Häring, Kölner Strasse 133 (V 20 h.).

Solnice (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 1500.

D: MIROSLAV PULCHART, instruisto = učitel.

Sortavala (Finnlando). 3600.

D: K. VÄISÄNEN, prokuristo.

Southport (Angl., Lancashire). 52 000.

[Mara banloko.]

D: GEORGE W. IDDON, feraĵvendisto, 7, St. Peters Road, Birkdale.

Spa (Belgio, Liège). 8000.

[“Perlo de l’Ardenoj”. Banloko: Ferhava akvo, ŝlim- kaj mineralaj karboacidaj banoj; industrio de pentritaj lignoskatoletoj.]

D: GÉRARD BORCKMANS, verkisto, 6 Place des Ecoles.

VD: JEAN DESONAY, Place Verte 3.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Ecole communale des filles, 6 Place des Ecoles.

Spalato (vidu *Split*).

Spezia (vidu *La Spezia*).

Spišska-Kapitula (Ĉeĥoslovakio, Slovenko).

D: EDUARD GAZDIK, revizoro, Poŝto Spišske-Podhradie.

Spišské-Vlachs (Ĉeĥoslovakio, Slovenko). 3500.

D: DR^o PAUL DOLÁK, paroĥestro-dekano.

Split (Jugoslavio, Dalmacio). 28 000.

[Ĉe bordo de Adria. Palaco Dioklecian, Porta Aurea. Haveno. Cemento, likvoroj.]

D: RUDOLF RUPČIČ, poŝtsekretario, Palmina 9.

VD: ANTON GOIČ-KEVEŠIČ, bankoficisto, Ĉiril Mctodova 6 I.

Sremska-Mitrovica (Jugoslavio, Slavonio). 15 000.

[Ĉe rivero Sava. Rome Sirmium, naskiĝ- kaj restadloko de romaj imperatoroj. Urbo de Sankta Demetrio (1388) laŭ li Mitrovica havas la nomon. Industrio: Meblaro, biero, tanino, lano, brikoj, ligno.]

D: GORĜE P. RADOVANOVIČ, ŝuisto, Stara ul. 26.

VD: IVAN P. VALENTIĆ, komerca helpanto, Savske 14.

EG: Amika Klubo. *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Zdravljak (L 20 h.).

Stajerlak-Anina (vidu *Anina*).

Stara Zagora (Bulgario). 26 000.

[Historiaj nomoj Jelesnik kaj Vereja. Sub la monteto “Zredna gora”. Antaŭ ĝi etendiĝas la fama “Trakia Kampo”, grenejo de la Suda Bulgario. Kupro-, fer-, bier-, alkohol- kaj fel-fabrikoj.]

D: TODOR GOSPOOLINOV, subinĝeniero, Kv. Gibran 3731.

VD: BORIS DAMJANOV, lernanto, Ulica Car Boris 816.

EG: “Verdstelano”. *Adr.:* Vegetarijanski dom.

Steinamanger (vidu *Szombathely*).

Stenstorp (Svedlando, Västergötland). 1000.

D: HUGO SKÖLD, fervojisto.

Sternberg (Ĉeĥoslovakio, Moravio).

D: JOSEF BALCÁREK, ŝtatoficisto.

Stettin (Germanio, Pommern). 260 000.

[Ĉe Oder. Ĉefa haveno germana de la Baltiko. Ĉefloko de provinco Pommern. Ŝipkonstruado, ferfabrikejoj, “Vulkan” uzinoj. Grava komerca urbo.]

D: FRIEDRICH KRIEGER, rektoro, Klosterhof.

VD: KURT WILLIAM, sekreta konsilisto, Arndtstrasse 14.

EG: Loka Grupo de GEA. *Adr.:* *Ejo:* Esperanto Verein Stettin, Klosterhof 23, Rektor-Zimmer (M 20 h.).

Steyerdorf-Anina (vidu *Anina*).

Stockholm (Svedlando). 420 000.

[Ĉe enfluo de Mälaren en baltika maro. Ĉefurbo. Universitato. Akademioj de literaturo, sciencoj, tekniko, agrikulturo, muziko. Sidejo de Instituto Nobel. Liberhaveno, maŝinfabrikado. Fandepoj, ledofabrikoj, ŝipkonstruado, komerco.]

D: HENNING HALLDOR, redaktoro, Fridhemsgatan 42. C. Tel. Kungsholmen 1838.

VD: AD. LARSSON, kontorestro, Drömstigen 43 Äppelviken (Tel. 17 728).

EG: "Esp. Unuiĝo". *Adr.:* PAUL NYLEN, Gröna Villan Huddinge. *Ejo:* Hushällsskolan "Marta", Drottninggatan 27 (2an Ĵ monate).

EO: Luntmakaregatan 52, 2a etaĝo. Telefono: 83 053.

Stoczek (Pollando, Łukowski). 3000.

D: JÓZEF PONIATOWSKI, instruisto = nauczyciel.

Stoke-on-Trent (Angl., Staffordshire). 250 000.

[Karbmineja regiono. Porcelana fabrikado.]

D: VINCENT GREAVES, porcelana modelisto, Bank House Chamberlain Avenue.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Adventure Place Hanley (V 19¹/₂ h.).

Stolat (Bulgario, Sevlievo). 1670.

[Monta vilaĝo: produktado de brando kaj sekigitaj prunoj.]

D: HRISTO D. SABEV, instruisto.

Stolberg (Germanio, Rheinland). 16 500.

[Industrio de latuno lamenita, plumbo, zinko, metalaĵoj, pingloj, prembutojoj.]

D: HUBERT FABER, direktoro de fabrikejo, Zweifaller Strasse 28.

Stone (Angl., Staffordshire).

D: JAMES REG MILLER, komerca vojaĝisto, 14, Meakin Ave.

Storm Lake (Usono, Iowa). 3500.

[428 mejloj okcidente de Chicago ĉe samnoma lago. Farmcentro = t. e. centro de provizigado por farmistoj.]

D: GEO. H. FRACKER, profesoro, "Buena Vista" College, 420 Genesis Street.

Strasbourg (Franclando, Bas Rhin). 165 850.

[Antikve Argentoratium kaj Stratoburgum. Unuaranga fortikaĵo. Katedralo, romana kaj gotika 1277. Universitato. Industrio. Komerco: Greno, lupolo, ligno, vino. Kolbasospecialaĵoj.]

D: HUBERT FERREZ, instruisto, 17 rue de l'Orme, Cronembourg.

EG: Adr.: S^{ro} ANT. SCHWARTZ, 15 rue du Maréchal Foch. *Ejo:* Hôtel au Maréchal Pétain, rue du Faubourg de Pierres (Steinenvorstadtstrasse) (Ĵ 20 h.).

Striegau (Germanio, Schlesien). 14 800.

[Proksime de l'sudetoj montaro. Historiaj vidindaĵoj, preĝejoj. Industrio precipe granit- kaj basaltminejoj, brosiloj, seĝoj. Kulturado de florsejoj. Naskiĝloko de lirikisto Günther (1695).]

D: KARL KLIEM, financoficisto, Wilhelmstr. 22. (Postschliessfach.)

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Lux Hotel, Wilhelmstrasse 26 (V 20 h.).

Stuhlweissenburg (vidu *Székesfehérvár*).

Stupno (Ĉeĥoslovakio, Rokycany).

D: JAN MAŠEK, katolika pastro, Faraĵ Stupno u Plyné.

Stuttgart (Germanio, Württemberg). 340 000.

[Ĉefurbo de Württemberg. Kasteloj. Muzeoj, teknika altlernejo, artakademio, artmetia lernejo. Pianofabriko. Mebloj, kemiaĵoj, ledo, kolorpapero. Centro de sudgermana librokomerco.]

D: D^{ro} ANTON VOGT, bankestro, Calwerstrasse 54.

VD: PAUL CHRISTALLER, profesoro, Neue Weinsteige 61.

EG: "Esp. Stelo". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* "Silberner Hecht", Büchsenstrasse 55 I (Ĵ 20 h.).

"Laborista Grupo". *Adr.:* HANS DOLDERER, Stuttgart-Ostheim, Schönbühlstr. 46. *Ejo:* Bürgerbräustüble, Schreinerstrasse 1.

Stuttgart-Cannstatt: *EG: Adr.:* G. SCHNEIDER, Eisenbahnstrasse 46. *Ejo:* Restoracia Baj, Karlstrasse 107 kaj Schiller Lernejo (L 19 h.).

Subotica (Jugoslavio). 120 000.

[Eksporto: Fruktoj, ovoj, viandoj, grenoj. Aliaj nomoj: Maria-Theresiapol, Szabadka.]

D: BÉLA SPITZER, fabrikanto, Holz- und Spielwarenfabrik.

EG: "Esperanta Klubo Subotica". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Gradjanska ŝkola = Burga lernejo (L Ĵ 19—20 h.).

Suché Vrbné (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 6000.

D: PAVEL CAHÁK, pedago. kandidato, Dobrovodská 56.

Sundsvall (Svedlando, Medelpad). 17 000.

D: CARL VICTOR SJÖGREN, oficisto, Nygatan 33.

Suolahti (Finnlando). 2500.

[En Mezlando, transe de urbo Jyväskylä, ĉe la lago Keitele. Linindustrioj. Vigla transita trafiko.]

D: TUOMAS VANHALA, laboristo, Riihimäen talo.

Suomenlinna (Finnlando).

D: ILMARI RAUTIO, instruisto.

Sušak (Jugoslavio, Kroatio). 17 000.

D: STJEPAN JANKAČ, poŝtoficisto, Poŝta.

EG: Adr.: Ejo: Zvonimirova 99 I ket. ĉiutage 19 h.

Suzzura (Italio, Mantova). 14 000.

D: DINO VILLANI, oficisto.

VD: TEBE MIGNONI, aŭtomobillaboristo.

Sveaborg (vidu *Suomenlinna*).

Svennevad (Svedlando, Nörke). 1700.

D: KARL LINUS ANDRÉN, instruisto.

Sviŝtov (Bulgario, Tirnovo). 12 000.

[Ĉe Danubo. Antikva loko. Pasejo de rusa armeo 1877 liberiginta Bulgarian. Naskiĝurbo de politikisto kaj ŝtatisto D^{ro} Cankov kaj de verkisto A. Konstantinov.]

D: VLADIMIR MINKOV, oficisto, Notarius.

EG: "Zamenhof". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Komerca gimnazio (M kaj V 18 $\frac{1}{2}$ h.).

Swansea (Britlando, Glamorgan). 119 510.

[Ĉe enfluo de rivero Tawe en S'bajo. Haveno, dokoj ŝipkonstruado, kuprofandoj, blankmetala industrio.]

D: ARTHUR H. JONES, fervoja oficisto, 8, Kemble Street.

Sydney (Aŭstralio, New South Wales). 1 016 000.

[Ĉe la golfo Port Jackson. Milita kaj komerca haveno. Ĉefurbo de New South Wales. Observatorio, zoologia kaj botanika ĝardenoj. Fandoj, konstruado de lokomotivoj kaj ŝipoj. Grava komerco.]

D: LESLIE PFAHL, koloristo, "The Brighton" Croydon Park.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* WEA. Rooms, Station House, Rawson Place (Ĵ 20 h.).

Syke bei Bremen (Germanio, Hannover). 4 000.

D: HEINO LANGE, fervojoficisto, Bassumer Strasse 131.

EG: Loka Grupo de GEA. *Adr.:* JOHANN PANTEN, Bremerweg.

Ejo: Centralhotel (Posedanto: Stilt) ĉe la stacidomo (Ĵ 20 $\frac{1}{2}$ h.).

Symonów (Pollando, Wolyn).

[Proksime de urbo Rowno, limstacio por Rusio.]

D: MYKOLA KALYŃCUK, instruisto, Hoszcza kaj Symonów.

Szatmárnémeti (vidu *Satu-Mare*).

Szeged (Hungario, Csongrád). 130 000.

D: (Vakas)

VD: GYULA SZECSEI, Szabadsá tér. 13.

EG: "Frateco". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Kereskedelmi és Iparkamra-Komerca kaj Ind. Ĉambro (S 18—19 h.).

Székelyudvarhely (vidu *Odorhei*).

Székesfehérvár (Hungario, Fejér megye). 40 600.

[“Alba regia” kronada kaj tombeja urbo de hungaraj reĝoj. Komerca kaj terkultura centro, ĉefloko de provinco Fejér.]

D: LAJOS PENTZ, ŝtatoficisto, Vilmos császár tér. 12.

Szombathely (Hungario). 35 000.

D: D^{ro} GEZA HALMAGYI, polica kuracisto, Paragvari utca 18

VD: JENŐ TÉRÖK, presisto, Templom tér. 5.

EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Herczeg Kávéház (D 16 h.).

“Policista grupo”. *Adr.:* Egressy Lajos Szell, Kalmán utca 7.

“Laborista grupo”. *Adr. kaj Ejo:* Rumi utca 14 (S 19 h.).

St

Saint — San — Sankt — Santa — Sao — Szent — Sfantu — ktp.

Andrews, Saint- (Skotlando, Fife). 8 000.

D: JAMES J. HAXTON, spicisto, Starbeck.

Austell, Saint- (Angl., Cornwall). 15 000.

[Plej sud okcidenta angulo kontraŭ Bretanio. Minado de ĉina argilo; Loĝantaro kelta.]

D: SYDNEY PUGMIRE, instruista, Jacoma, Victoria Road.

Caprais-de-Bordeaux, Saint- par Combes (Franclando, Gironde).

D: VITAL LOUIS ARAGON, terkulturisto (ekslitografisto).

Chamond, Saint- (Franclando, Loire). 15 000.

[Fabrikado de plektaĵoj, laĉoj; tinkturejoj, ŝtalindustrio.]

D: CLAUDIUS CONTESE, negocisto, 11 rue Victor Hugo.

Clara, Santa (Kubo). 23 000.

D: ANDRES M. OLIVA, kapitano, Independencia 56.

Claude, Saint- (Franclando, Jura). 12 500.

[Industrio de pipoj kaj lignaĵoj; diamantpolurado, koloraj ŝtonetoj. Socialista entrepreno “La Fraternelle”.]

D: FÉLICIEN CAIRE, pipfabrikanto, 20 rue de la Poyat.

Cruz del Sur, Santa (Kubo, Camagüey).

D: ANTONIO R. ROSADO, juĝisto, Marti No. 18.

Cruz de Tenerife, Santa (Afriko, Kanariaj insuloj). 85 000.

[Pasejo de ŝipoj inter Eŭropo kaj Ameriko. Vulkanano Teide 3720 m. Ĉarma lando, milda klimato. Turismo.]

D: (Vakas)

- Denis, Saint-** (Franclando, Seine). 72 000.
[Antikva abatejo 10^a jarcento, tomboj de francaj reĝoj. Industrio de metalaj konstruaĵoj, maŝinoj, kemiaĵoj.]
D: FÉLIX GALY, inĝeniero, 40 Cours Ragot.
VD: ALBERT GERMAINE, asekuristo, 9 square Thiers.
EG: *Adr. Ejo:* Salle des Fêtes (L 20 h.).
- Donat, Saint-** (Franclando, Drôme). 3000.
D: EGALITÉ FAISANT, industriisto, Place de Terreaux.
- Etienne, Saint-** (Franclando, Loire). 168 500.
[Grava industria kaj komerca centro. Rubandoj, pafiloj. Karbminejoj. Nacia minlernejo.]
D: EUGÈNE GABERT, kasisto, 29 rue Claude Delarosa.
(Cefdelegito de la Teritorio: Sudorienta Franclando.)
VD: LUCIEN THEVENIN, oficisto, 12 rue Tréfilerie.
- Feliu de Guixols, San-** (Hispanio, Gerona). 10 000.
[Akademio de belartoj. Korka industrio kaj rilataj maŝinoj.]
D: VICTOR LLUIS, urba oficisto, Calle Aden 9.
- Fernando, San-** (Hispanio, Cádiz). 30 000.
[Milita marŝipkonstruo. Observatorio. Salejoj, eksporto de salo.]
D: JOSÉ GARZÓN RUIZ, advokato, 10 Muñoz Torrero.
- Francisco, San-** (Usono, California). 600 000.
[Grava haveno de pacifika marbordo. Ŝip- kaj ferindustrio. Elirejo de produktaĵoj.]
Teritorio de UEA: Okcidenta Usono.
ĈD: ANDREW SNIDER VINZENT, bankisto, 400 California Str.
D: BREWSTER F. AMES, advokato, 690 Market Street Rooms 309-10-11. Tel. Kearney 830.
EG: "Esp. Association of California". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (1^a M). La Vero Foundation, 1725, Washington Street (V).
- Gallen, Sankt-** (Svislando). 72 000.
[Centro de brodaĵindustrio. Gantoj, trikotaĵoj, kurtenoj, teksaĵoj. Komerca altlernejo.]
D: HANS HERMANN KÜRSTEINER, librotenisto, Florastrasse 5 C.
EG: *Adr. Ejo:* Gasthaus Antlitz, Neugasse.
- Gheorghe, Sfântu** (Rumanio, Treiscaune). 8700.
D: ERNŐ BALAS, inĝeniero, Piata Regina Maria 12.
- Imier, Saint** (Svislando, Bern). 7400.
[Horloĝa industrio.]
D: MARCEL HOFMANN, instruisto, rue du Midi.

- Ingbert, Sankt-** (Saarland). 20 000.
[Industrio: Fero, karbo, vitro, pulvo, maŝinoj, bezonaĵoj por konstruado, sapo, tabako.] [strasse 16.]
D: ERNST AUGUST OMLOR, regiona prokuroro, Rischbach.
- Jáchymov, St.** (vidu *Joachimsthal, Sankt-*).
- Joachimsthal, Sankt-** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).
[En la Erzgebirge = Rudohofi = Minaĵmontaro.]
D: ARNOŠT POLIVKA, oficisto, Státní báňská správa.
- Johns, Saint-** (Tero Nova, Newfoundland). 45 000.
[Ĉefurbo de plej malnova brita kolonio. Fiŝkaptado-sekigado. Fokledo-oleo. Sportĉasado je cervoj, sportkaptado je salmoj kaj trutoj.]
D: ROBERT EDISON FAIRBAIRN, pastro, Hamilton Street.
- José, San,** de Costa Rica (Ameriko, Kostariko Centra). 50 000.
[Ĉefurbo de Kostariko.]
D: (Vakas) [Nacional.]
VD: EMMANUEL J. GARCIA, muzikprofesoro, Diagonal al Museo
- Leu-la-Forêt, Saint-** (Franclando, Seine-et-Oise). 3000.
D: ERNEST ANFROY, lerneja direktoro, 8 rue de Paris.
- Louis, Saint-** (Usono, Missouri). 1 000 000.
[Fondita de francaj kolonistoj. Industrio: Fero, ŝuoj, kemiaĵoj.]
D: GEO. M. BURKARTH, dompentristo, 5225 Theodosia Avenue.
- Maur, Saint-, les-Fossès** (vidu *La Varenne Saint Hilairé*).
- Maurice, Saint-** (Franclando, Lot-et-Garonne).
D: Fino LUCIA LABROUE, instruistino.
- Michel, St.-** (Finnlando vidu *Mikkeli*).
- Nicolas-les-Citeaux, Saint-** (Franclando, Côte d'Or).
[Fama abatejo de Citeaux.]
D: ARTHUR RATOULLAT, instruisto, par Nuits-Saint-Georges.
- Niklaas, St.-** (Belgio, Oost Vlaanderen). 30 000.
D: AUGUSTE DE BOSSCHERE, oficisto, 3 Place de la Regence.
EG: "Unueco estas Forteco" kaj "Per Esperanto al Unueco".
Adr. Ejo: Hotel de Hoop (V 18 h.).
- Omer, Saint-** (Franclando, Pas de Calais). 20 000.
[Bela ĉefpreĝejo, ruinoj de antikva monaĥejo, muzeoj. Industrio de tolaĵoj.]
D: ERNEST DELIGNY, licea profesoro, 4 rue Allent.
- Ouen, Saint-** (Franclando, Seine). 50 000.
D: ARSÈNE PERRIN, riprezentanto, 12 rue Baraduc.
- Peter in der Au, Sankt-** (Aŭstrio, Niederösterreich).
D: WILLIBALD MATZKE, impostoficisto.

- Petersburg, Saint-** (Usono, Florida). 20 000.
D: FINO E. ESTER OWEN-FLINT, instruistino, 211-7th Ave. North.
EQ: "Amikeca Rondo". Adr.: 630—1st Avenue N. Ejo:
Ĉe la Del. (V 19 h.)
"Sunbrila Rondo". Adr.: 716—8th Street N. (M 16 h.)
- Pier d'Arena, San** (vidu *Sampierdarena*).
- Quentin, Saint** (Franclando, Aisne). 50 000.
[Rome "Augusta Veromanduorum". Ĉe rivero Somme. Antikvaj baziliko kaj urbdomo. Liceoj. Teksaĵ- kaj Brodaĵ-industrio.]
D: CHARLES VIOLETTE, notaria ĉefoficisto, 41 rue Quentin-Barré.

T

- Tabriz** (Persio, Azerbajĝan). 250 000.
[Ĉe montaro Sahand kaj rivero Aĝi. Iama ĉefa komerca loko. Kototeksado, silkaĵoj, tapiŝoj, nafto, sulfuro, karbo, frukt-kulturado.]
D: ALI AKBER NEMSECI, tapiŝkomercisto, 24 Ŝeŝklan.
EG: "Esp. Propaganda Grupo". Adr. Ejo: Ĉe la Del. (V 17 h.)
- Taipeh** (Japanio, Formosa).
D: TOSHIO MATSUO, bankoficisto, 42 Nichome Shinkicho.
EG: Adr.: 5—287 Eirakuĉo, Taipeh.
- Tallinn** (Estonio). 128 000.
[Bajo de balta maro. Mezepokaj konstruaĵoj. Haveno. Ŝip-, maŝin-, vagonkonstruado. Papero, teksaĵoj; fiŝoj.]
Teritorio de UEA: Estonio.
ĈD: FINO HELMI DRESEN, urba oficistino, Poska tĉn 29-6, poŝta adreso: poŝtkesto 6.
VD: HILARIUS SAKARIA, librotenisto, Vene tĉn 12—6.
EG: "Espero". Adr.: Poŝtkesto 6. Ejo: Viru tĉn 16 (L 19 h.)
- Tampico** (Meksiko, Tamaulipas). 19 000.
D: ERNESTO GUERRA, poŝtestro.
- Tanger** (Afriko, Maroko). 50 000.
[Ĉe markanalo Gibraltaro. Antikve Tingis. Haveno. Ĉefa komercloko.] [Jules Raulin.
D: CLAUDIUS VINCENT RICHARD, kemiisto-inĝeniero, rue
- Tarare** (Franclando, Rhône). 11 500.
[Malnova vojo de Paris al Antibes. Muslina industrio. Kurtenoj, brodaĵoj, biskvitoj.] [1 Place Madeleine.
D: EMILE CHERBLANC, ĉefsekretario de la Komerca Ĉambro,

- Târgu-Mures** (Rumanio, Transsilvanio). 40 000.
[Ĉe rivero Mures-Maros. Industrio: Petrolo, ligno, gluo, vitro.]
D: JOSEF HALASZ, bankdirektoro, Kôteles Samuel 16.
VD: SINO DRO MARIA BERDE, verkistino, 6 Str. Stefan cel Mare.
EG: Adr. Ejo: Föter 66 (ĉiutage).
- Tarragona** (Hispanio, Tarragona). 23 300.
[Ĉe mediteranea maro. Antikve Tarraco, ruinoj el roma epoko. Katedralo, muzeo.] [Juan 27, Bolsin.
D: JUAN SOLÉ Y GRANELL, komercisto, Rambla de San
VD: DOMINGO OBIOL, komisiisto, Union 9—3.
- Tartu** (Estonio). 54 500.
[Universitato. Komercio de ligno, lino. Eksporto. Foiro.]
D: (Vakas)
- Taunton** (Angl., Somerset). 23 000.
D: SINO ELLEN FYSON, eksinstruistino, 4, East Street.
- Tauris** (vidu *Tabriz*).
- Tavoy** (Hindio, Lower Burma).
D: ARTHUR WILLIAM ROSS, mina inĝeniero, Harmingy.
- Tecuci** (Rumanio, Tecuciu). 16 000.
D: MIHAIL ULÛICA, oficisto, 23 Strada 10 Mai.
- Teddington** (Angl., Middlesex). 15 000.
D: ERNEST F. RELF, aeronautika inĝeniero, 100, Broom Road.
- Teheran** (Persio). 350 000.
[Ĉe la ekstremaĵoj de montaro Elburs. Ĉefurbo. Rezidejo. Scienca lernejo. Karavancentro.]
D: BAHMEN ŜIDANI, redaktoro.
VD: AHMED JAZDANI KASRAVI, oficisto ĉe urba financa administracio, Boulevard Gomrok, rue Sabzikar.
- Teichstatt** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).
D: JOSEF KRIESCHE, laborejestro = Werkmeister, no. 97.
- Teiuŝ** (Rumanio, Transsilvanio). 3600.
D: ADALBERTO TEODOR MINEDEAN, poŝtestro, Teiuŝ 2, Gara.
VD: FINO NELLY CHRISTEA, postestrino, Teiuŝ I.
- Tel-Aviv-Jaffa** (Palestino). 30 000.
[Fondita 1909 nova hebrea urbo apud Jaffa, la malnova Joppe. Industrio: Haŭtoj, ledoj, tekso, brikoj. Komerca centro de Judeo.]
D: MARK GORODISKI, advokato, Allenby Strato 97.
VD: MORDĤAJ ĤEJRUTI, studento, Allenby Strato 97.
EG: "Paco-Stelo". Adr. Ejo: Ĉe la Del.
- Temesvár** (vidu *Timiŝoara*).

- Teplitz-Schönau** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 30 000.
[Valo de Biela. Kastelo. Termalfontoj, kontraŭ reŭmataj suferoj, neŭralgioj, paralizoj.]
D: JULIUS SIGMUND SCHMIDL, instruisto, Evangel. Schule.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* "Kochschule", Meistnerstrasse (Mk 20 h.).
- Terni** (Italio, Perugia). 50 000.
[Ĉe rivero Nera. Naskiĝloko de roma historiisto Cornelius Tacitus, jaro 55. Reĝa Armilfabrikejo.]
D: RENATO DE ROSSI, litografisto, Via dell' Arringo 16.
- Teruel** (Hispanio, Teruel). 12 000.
[Ĉe Guadalaviar. Ĉefloko de provinco Teruel.]
D: JULIO BELENGUER NUEZ, oficisto, San Esteban 5 II.
- Teschen** (vidu *Cieszyn* aŭ *Těšín*).
- Tetschen** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 11 300.
[Ĉe dekstra bordo de Elbe, saksa landlimo. Kastelo kun kolektoj. Terkultura altlernejo. Metal- kaj paperindustrio. Grava transŝarĝejo por en- kaj eksporto. Turisma centro.]
D: ANTON KRIKAWA, pentristo, Kirchgasse 333.
EG: Adr. Ejo: Dampfschiffhotel (V 20 h.).
- Tharandt** (Germanio, Sachsen). 3000.
[Ĉe rivero Wilde Weisseritz. Kastelruino. Arbara akademio.]
D: EUGEN TAURAT, komercisto, Burgstrasse 141.
- Theusing** (Ĉeĥoslovakio, Karlsbad). 2000.
D: JOSEF RUDOLF, fakinstruisto, Rathausgasse 25.
- Thorn** (vidu *Torun*).
- Thun** (Svislando, Bern). 7420.
[Ĉe eliro de rivero Aare el lago de Thun. Armea lernejo, arsenaloj, municia fabrikejo. Armea centro (Waffenplatz).]
D: OTTO EDUARD KUNZ, drogisto, Obere Hauptgasse.
- Tighina** (Rumanio, Besarabio). 33 700.
[Ĉe Dnjestr. Komercio de greno, vino, brutaro.]
D: (Vakas)
VD: ISAAK BAUCH, lernanto, Str. Poetul Mateevici 40.
EG: "Amika". *Adr.:* Ĉe la VD.
- Tikkurila** (Finnlando).
D: LAURI MATTI KANERVO, Agrikultura Eksperimenta Instituto.
- Tilburg** (Nederlando, Noord Brabant). 65 000.
[Ĉe internacia fervojlinioj, Berlin—Vlissingen, Amsterdam—Paris kaj Wilhelmina Kanalo. 180 fabrikoj de lano, drapo, flanelo, ŝuoj.]
D: FRATO WIGBERTUS VAN ZON, instruisto, Gasthuisstraat 68.

- Timișoara** (Rumanio, Banat). 75 000.
[Centro de komerc kaj industrio.]
D: ALFRED BAMBACH, juĝa oficisto, Strada Romulus 12.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Urba Knabina Lernejo I Piata Balas (S 20 h.).
- Tirnov** (Bulgario). 13 000.
[Ĉe rivero Jantra, rava situacio. Rezidejo de reĝoj 1186—1393. Deklaro de sendependenco 1908; konstitucia kunveno.]
D: IVAN NENKOV, oficisto, ul. Vastaniceska 1122.
EG: "Lumo". *Adr. Ejo:* ĉiutage vespere ul. Targovska.
- Tišnov** (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 3400.
[Ĉe rivero Svratka. Fervoja linio Brno—Žďár—Praha. Industrio. Grenfoiro. Monahinejo "Porta Coeli". Monteto Květnice troviĝejo de valoraj mineraloj. Kasteloj Veverí kaj Pernštýn.]
D: EMANUEL JIREČEK, profesoro.
- Tistedalen** (Norvegio). 3000.
[Industrio de teksaĵoj, fero, emajlo.]
D: EML ANDREASSEN, bitumfandisto.
- Tocina** (Hispanio, Sevilla). 3000.
D: ISIDORO DIAZ, negocisto, Soledad 23.
- Todmorden** (Britlando, Yorkshire). 26 000.
[Industrio de karbo, fero, kotono.]
D: FRED GIBSON, fiŝvendisto, 4—19, Stansfield Road.
- Tōvis** (vidu *Teiuš*).
- Tokio** (Japanio). 2 174 000.
[Sur insulo Hondo, ĉe bajo. Ĉefurbo; de 1889 rezidejo. Temploj, monaĥejoj. Universitato, biblioteko. Industrio: Silko, lako, porcelano, maŝinoj, ŝipkonstruo. Enlanda komerc.]
D: MORICO GA, aferisto, 16/V Kitamachi-Aojama.
(Ĉefdelegito de UEA: Teritorio Japanio.)
EG: Japana Esperanto Instituto. *Adr.:* S^o OSSAKA, 14/III. Shinogaŭamachi Uŝigome. *Ejo:* Gakuŝikai, Hitocubaŝi kanda (4^{an} Mk 19 h.). (Informoj ne ricevitaj. Red.)
- Topeka** (Usono, Kansas). 50 000.
[Ĉe Kansas. Ĉefurbo de ŝtato K. Fervoja kruĉpunkto.]
D: JOHN H. FAZEL, pastro, 625 Buchanan Street.
- Torino** (Italio). 500 000.
[Ĉe rivero Po. Ĉefurbo de Piemonte. Katedralo reĝa palaco kun biblioteko. Universitato de 1412. Politeknika supera el rnejo. Egipta kaj naturscienca muzeoj. Arta kaj Scienca

Akademioj. Mole Antonelliana, plej alta murkonstruaĵo. Likvoroj, dolĉaĵoj, ledoj; kinematografia, presmaŝina, mekanika kaj aliaj industrioj. Metalurgiaj laborejoj, aŭtomobiloj (Fiat).]

D: MARCELLO DE BALZAC, inĝeniero, 27 Via Bagetti.

EG: "Esp. Asocio". *Adr. Ejo:* Circolo Commerciale. Arcivescovado No. 1 A (Ĵ 21 h.).

"Itala Katedro de Esperanto". Regiona Instituto. *Adr.:* Adv. Giani, Via Orfane 8.

"Itala Fervojista Asocio". *Adr.:* FRANCO RAMOLFO, Via Nizza 12.

"Fervojista Grupo". *Adr. Ejo:* Centra Stacidomo Torino P. N. Via Sacchi 3.

"Esp. Grupo". *Adr. Ejo:* Via Galliari 31.

Toronto (Kanado, Ontario). 377 000.

[Ĉe Ontario lago. Haveno. Ferfanda, maŝina, leda industrioj. Ŝipkonstruo kaj trafiko.]

D: HARRY PERKINS, stereotipisto, 6 The Lindens, Bain Avenue.

Torquay (Angl., Devonshire). 50 000. [zuru:bo.]

[Sud-okcidenta, apud mara urbo. Nenia industrio; nur ple-

D: WILLIAM ROBERT WOOD, registara oficisto, 2 Upton Vale Terrace.

EG: Adr.: Sino E. W. WOOD, 2 Upton Vale Terrace. *Ejo:* Cooperative Hall, Castle Rd.

Torrensville (Aŭstralio, South Australia).

Sin turni al la Del. en Adelaide.

Torskors (Svedlando, Blekinge). 28 000.

[Fervojstacio 7 km norde de Karlskrona.]

D: FRITJOF AHNFELDT, instruisto, Inglatpor.

Toruń (Pollando, Pomorze). 40 000.

[Ĉe Wisła-Vistulo. Ĉefloko de vojevodeco Pomorze-Pomeranio. Industrio: Maŝinoj, ŝuoj, brandoj; nutraĵoj. Komercio: Ligno, greno, ledoj. Kopernik, astronomo nask. 19 Feb. 1473.]

D: (Vakas)

Toulon (Franclando, Var). 104 600.

[Ĉefa militŝip-haveno. Arsenaloj. Ŝipkonstruejoj. Fiŝkaptado. Fandejoj, oleo-sapo fabrikado.]

D: PAUL BÉRENGUIER, oficisto, Clos Francis, Avenue de Claret.

EG: "Espero". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* 5 rue Hoche (L V 18 h.).

Toulouse (Franclando, Haute-Garonne). 175 400.

[Dekstra bordo de Garonne. Midi-kanalo. Antikve "Tolosa". Ĉefloko de departemento H. G. Universitato, elektroteknika lernejo. Akademio de Floraj Ludoj. Suindustrio, grenkomercio.]

D: LÉON BEAUMEL, dir. de urba kalkuloficejo, 5 rue des Lois.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Ancienne Faculté des Lettres, 17 rue Rémusat.

Tours (Franclando, Indre-et-Loire). 75 100.

[Ĉe Loire. Ĉefloko de departemento Indre-et-Loire. Katedralo. Fer-kaj ŝtalindustrio. Konservajtoj, fruktoj, vino.]

D: Sino MOREAU-ASSELIN, papervendistino, 32 rue d'Amboise.
Tōvis (vidu *Tejuŝ*).

Townsville (Aŭstralio, Queensland). 26 000.

D: LAURENCE M. GLYNN, provizejlaboristo, c/o Mrs. Cullinane, Flinders Street W.

Towson (Usono, Maryland). 5000.

D: EUGÈNE KERR, kuracisto, Baltimore Co. Route 8.

Traunstein (Germanio, Oberbayern). 8000.

[Ĉe Traun. Banloko. Salminejo. Turisma centro.]

D: Fino THEA HÜTTINGER, tajlorino, Crailsheimer Strasse 2 I.

EG: "Laborista Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Lernejo = Schule Maxplatz (Mk 19 h.).

"Grupo de GEA". *Adr.:* S^{ro} Popp, Stadtplatz. *Ejo:* Lesehalle im Realschulgebäude = Legejo en reala lernejo (Ĵ 19 h.).

Trautenau (vidu *Trutnov*).

Trencsen-Trentschen (vidu *Trenĉin*).

Trenĉin (Ĉeĥoslovakio, Slovenio). 8000.

D: EUŽEN HOFFMANN, kalkulkonsilanto, pŭ. szam.

Trento (Italio, Trentino). 32 000.

[En valo de Adige. Antikve Tridentum. 1545—1563 eklezia kunveno katolika (Concilium). Ferhavaj mineralakvoj; banloko. Dolomitoj. Marmorindustrio. Silko. Eksporto de fruktoj, vinoj, ligno.]

D: Sino LINA CAPORALI-TRAVAGLIA, profesoro.

Treuen i. V. (Germanio, Sachsen). 8000.

[Fabrikado de tukoj, teksaĵoj kaj transmisiaj rimenoj.]

D: KURT WEISFLOG, instruisto, Königstrasse 7.

EG: "Esperanto Loka Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del.

Triangle (Britlando, Yorkshire). 3000.

D: JOHN HOYLE, ĉefingenierno de fadenfabrikejo.

Trieste (Italio, Venezia Giulia). 263 000.

[Antikve "Tergeste". Unua komerca haveno itala en Adria maro. Ŝipkonstruado, multaj fabrikejoj. Sidejo de prefekto, komerca ĉambro.]

D: GUIDO STEFANELLI, oficisto, Via Pallini 2 I.
VD: ANTONIO RATISSA, oficisto, Via Ruggero Timeus 4 III.
EG: "Rondo Esperanta". *Adr. Ejo:* Piazza della Borsa 9
 (L kaj Ĵ 20 h.)

Trofarello (Italio, Torino). 5000. [teksaĵoj.]
 [Antikva kastelo. Vino, fruktoj, vermo. Industrio: Alumedoj,
D: FRANCO RAMOLFO, fervoja sekretario, Villa Demateis.

Trojan (Bulgario, Pleven). 4000.
D: TONČO KOLEV CONEVSKI, subinspektoro de kooperacioj
 ĉe Bulgara Terkultura Banko, ulica Levskij 288.

Trondhjem (Norvegio). 50000.
 [Ĉe enfluo de Nidelven en T. fjordo. Tria haveno norvega. Katedralo. Teknika altlernejo. Trondhjem = Drontheim.]
D: RAGNVAED RIAN, komercisto, Nonnegaten 27.
EG: *Adr. Ejo:* Dronningensgate 26 (Ĵ 20 h.)

Troppau (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 33000.
 [Ĉe rivero Oppa. Komerca akademio. Drapindustrio. Ĉeĥe: Opava.]
D: JOSEF KUNERT, komercisto, Olmützer Str. 32.
EG: "Germ. Esp. Unuiĝo". *Ejo:* Kafejo Niedermayer (Mk).

Troy (Usono, Penn.). 1500.
 [Fabrikejo de vapormaŝinoj.]
D: SINO FANNI A. BAKER, edzino de terkulturisto.

Troyes (Franclando, Aube). 56000.
 [Ĉe Seine. Antikva urbo de la Champagne. Ĉefloko de departemento Aube. Katedralo. Grava industrio de trikotajoj, ŝtrumpoj, Vinkomerco.] [Savine.]
D: HENRI DEBARRY, librotenisto, 16 rue du 11 Novembre, Ste.

Trutnov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 16000.
 [Historia urbo. Lin- kaj fadenindustrio. Proksime de Montaro de l'gigantoj = Krkonoŝe = Riesengebirge.]
D: FRANTIŠEK DVOŘÁK, fervoja oficisto, Kostelní ulice 21.
VD: HEINRICH SCHWARZ, komercisto, Elektrostr.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Lahmer (Mk 20 h.)

Tschierschen (Svislando, Grizono).
 [1350 m super la maro. Somera kaj vintra restadejo. Montarekskursoj. Atingebla per la poŝtveturilo de Chur-Coire].
D: JAKOB WIESNER, hotelisto, Pensiono Erika.

Tsinan (Ĉinio, Shantung).
D: LIU ŬI HJO, instruisto.
VD: C. YŬ DANIEL, studento, Shantung Christian University.
EG: Tsinan Esp. Societo.

Tulle (Franclando, Corrèze). 16000.
 [Ŝtata fabrikejo de militarmiloj.]
D: FRANÇOIS SOUBRÂNNE, profesoro, 87 rue de la Barrière.

Tullins (Franclando, Isère). 6000.
 [Komerco de juglandoj; paperfabrikejo.]
D: AUGUSTIN GOYT, advokato.

Turin (vidu *Torino*).

Turku (Finnlando). 58000.
 [Ĉe Botnia golfo. Iama ĉefurbo. Industrio de maŝinoj, kotono, ŝipkonstruo. Vintra Akademio. Turku = svede Åbo.]
D: ILMÄRI EKSTRÖM, inĝeniero, Kaskenkatu 14.
EG: "Graĵneto". *Adr. Ejo:* Ĉe la Del.

Turnov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 7000.
 [Centro de bela pejzaĝo "Český ráj" = Bohema paradizo. Industrio, komerco.]
D: FRANTIŠEK RADEK, faka instruisto = odborný učitel.

Turnu-Severin (Rumanio, Mehedinti). 30000.
D: GHEORGHE GHEORGHIU, komercisto, Piata Stirbei Voda 5.

Tuttlingen (Germanio, Württemberg). 17400.
 [Industrio de ŝuoj kaj fortikaj botoj, ŝuaĵoj; fabrikejo por hirurgiaj iloj, firmo Fetter & Scheerer A. G., plej granda tia-speca en la mondo.]
D: (Vakas)

Tylstrup (Danmarko, Jutland).
D: ANTON PEDER DUEHÖLM, instruisto.

U

Uccle (Belgio, Brabant). 29300.
 [Kotonindustrio. Bierfarejoj.]
D: FERNAND MATHIEUX, komercisto, 15 Avenue Bel Air.

Uddevalla (Svedlando, Bohuslän). 13600.
 [Haveno. Industrio: Alumetoj, teksaĵoj, ligno.]
D: WÄLFRIED MAURITZ KJELLMANN, fervojisto, Kärra.

Udine (Italio, Friuli-Veneto). 56000.
 [Industrio de silkaj teksaĵoj, mebloj. Tinkturejoj. Pastofabrikado.]
D: GIOVANNI DELLA SAVIA, komercocicisto, Via di Toppo 5 III.
EG: *Adr. Ejo:* Café Roma, Via Mercatovecchio.

Uelzen (Germanio, Hannover).
D: (Vakas)

- Uerdingen** (Germanio, Rheinland). 13 000.
[Apud Rejno, proksime de Krefeld, Düsseldorf, Duisburg. Ĉef-industrio: 3 sukero-, 3 hemiaj-, 2 maltaĉo- (Kathreiner) po 1 oleo-vagon-vapor-kaldrono- (Büttner) fabrikejoj.]
D: KARL BROCKMANN, inĝeniero, Moerser Strasse 47.
VD: HERMANN VERBEEK, supera-justicekretario, Gartenstrasse 14a.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel Burghof (M 20 h.).
- Ujpest** (Hungario). 75 000.
D: (Vakas)
- Ulm an der Donau** (Germanio, Württemberg). 60 000.
[Ĉe Danubo. Iama libera imperia urbo. Fortikaĵo. Katedralo. Preĝeja turo 161 m alta. Industrio de fajrobriĝadaj aparatoj, plugiloj, terkulturaj iloj, latuno, cemento.]
D: JOSEF ENGST, asekura oficisto, Goethestrasse 32.
- Ungvar** (vidu *Užhorod*).
- Uppsala** (Svedlando, Uppland). 30 000.
[Universitato de 1476. Katedralo, sciencaj institucioj diversaj lernejoj. Industrio: Brikoj, sapoj. 5 km de Gamba Uppsala, antikva sveda ĉefurbo.]
D: FRITS LINDEN, astronomisto, Observatorieti.
- Ūrbana** (Usono, Illinois).
D: G. P. FERREE, kuracisto, 612 W. Illinois Street.
- Usti nad Labem** (vidu *Aussig*).
- Ústí nad Orlicí** (Ĉeĥoslovakio). 6500.
[Ĉe kunfluo de Orlice kaj Třebovka. Fervoja stacio. Drapa, teksa industrioj. Naskiĝloko de violon-virtuozo Jaroslav Kocián.]
D: ANTONÍN BARKMAN, instruisto = učitel.
VD: Fino ANNA VAVROŤKOVÁ.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Hotelo Triml (L 20 h.).
- Utiel** (Hispanio, Valencia). 20 000. [Zorrilla 39.
D: GENEROSO PLANELLS, veterinara inspektoro, Calle Ruiz
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Ateneo Mercantil (ĉiutage 14—17 h.).
- Utrecht** (Nederlando). 130 000.
[Ĉe rando de la Geest; grava enlanda merkato por produktoj. Universitato.] Foiro. "Dom" 110 m alta turo, el 13^a jarcento.
D: WILHELMUS BAATEN, komercisto, Oudegracht 276 tz.
VD: C.-H.-W. COTÉ, Weerdsingel W. Z. 56.
EG: "Utreĥta Esp. Rondo". *Ejo:* Damplein 25 (V—M 20 h.).
- Užhorod** (Ĉeĥoslovakio, Podkarpatska Rus).
D: DR^o R. A. J. DE SZŐKE, kuracisto, Teleki ulica 6.

V

- Vaasa** (Finnlando).
D: E. HELMINEN, librotenisto, Kauppapuistikatu 31.
- Västerås** (Svedlando, Västmanland). 32 000.
[Ĉe lago Mälaren. Elektra industrio (A. S. C. A.).]
D: OSCAR DAHRNE, lokomotivestro, Hammarbygatan 2.
VD: KARL AXEL ELFVING, lokomotivestro, Storegatan 45.
EG: "Verda Stelo". *Adr.:* Ĉe la Del.
- Valencia** (Hispanio, Valencia). 300 000.
[Ĉe Guadalaviar. Haveno Villa Nueva del Grao. Universitato de 1410. Arkepiskopejo. Industrio: Silko, drapo, vitro, bronzo, argilo. Eksporto de rizo, vino, fruktoj, safrano.]
D: ANDRES PIÑÓ, advokato, 24 Calle de Colon.
VD: MANUEL CAPPLIURE, oficisto, Calle Tejedores 5—2.
EG: Adr.: Ĉe la Del. *Ejo:* Calle Mar 23, 1 etaĝo (D 12 h.).
- Valgas** (Estonio). 15 700.
D: PJOTR JAKOB PROTOPOV, librotenisto, Tannenbergr. 1a.
EG: "Esp. Mondo". *Adr.:* Ĉe la Del.
- Valk** (vidu *Valgas*).
- Vallorbe** (Svislando, Vaud). 5000.
[En la Juramontaro. Supera lernejo. Metalurgia industrio.]
D: FINO ALICE NOGUET, 15 rue de la poste.
- Vamberk** (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.
D: SLÁVO BENIČEK, librotenisto, No. 229.
EG: Adr.: Ĉe la Del. (M 20 h.).
- Varna** (Bulgario). 50 000.
[Ĉe Nigra maro. Haveno. Supera komerca kaj ŝipista lernejoj. Proksime "Euxinograd" somera restadejo de Preĝo.]
D: VASIL SIM. BAČVAROV, komercisto, ulica 27. Juli 2.
EG: "Fratego". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Maŝka gimnazia (L Ĵ 20 h.).
- Varsovie** (vidu *Warszawa*).
- Vastseliina** (Estonio). 10 000.
[En la sudorienta parto de Estonio, 23 km sudoriente de la urbo Verro.]
D: NATHAN AUNVERDT, evangelia-luterana pastro.
- Vaulion** (Svislando, Vaud). 1000.
[En la Juramontaro.]
D: ANDRÉ ROCHAT, pastro.
EG: "Grupo Baden-Powell". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Pastrejo (Mk 21 h.).

Veendam (Nederlando, Groningen). 15 000.

D: PIETER VAN DOKKUM, lernejestro, Villapark 6.

Veliki Bečkerek 3 (Jugoslavio, Banat). 29 000.

[Ĉe kanalo, 80 km norde de Beograd. Industrio: Sukero, biero, alkoholo, sapo, brikoj. Loĝantaro: Serboj, hungaroj, germanoj.]

D: MAXIMILIAN KURZ, magazenestro en sukerfabriko.

Venezia (Italio, Venezia). 169 000.

[Ĉe Adria maro, sur insuloj. Canale Grande-Ponte Rialto. Glora historio. Placo San Marko, palacoj, duka palaco, plomba karceraro, ponto de sopiroj. Industrio: Vitro, argento, oro, filigrano, punktoj, kotono. Art- kaj antikvaĵkomerco; banloko.]

D: GIUSEPPE SANTIN, tapetisto, S. Croce, S. Giacomo dall'Orto 1661. [3901 A.]

VD: GIOVANNI BONINI, oficisto, S. Angelo, Calle Avvocati

EG: "L. L. Zamenhof". *Adr.:* Santa Maria del Giglio, fundamenta della Fenice 2551 A.

"Grupo de Instruistoj". *Adr.:* Fino CLARA BONETO, San Francesco 2862.

"Rondo Katolika M. Carolli".

"Virina grupo de komercaj oficistinoj". *Adr.:* Sekr.: Fino RITA MÜLLER, Cannaregio 4002. [III etaĝo]

Esperanto Domo: Prov. adreso: Campiello Fenice 1924

Ventspils (Latvio). 20 000.

[Ruslando.]

[Ĉe baltika maro, haveno ne glaciĝanta. Transittrafiko por

D: ANDREJS PORNIEKS, inĝeniero, Saules iela 4.

Verdun (Franclando, Meuse). 22 000.

[Ĉe Meuse. Fortikaĵo.]

[d'Etain.]

D: MAURICE LEFEBVRE, desegnisto-mezuristo, 2 ancienne route

Vernou (Franclando, Eure).

D: HENRIETTE BOUSQUET, 48 rue du Dr. Chanoine, Vernonnet.

Verona (Italio, Verona). 100 000.

[Restaĵoj de romaj muregoj; amfiteatro, Arena, mondfamaj someraj spektakloj kaj grekroma teatro. Ĉe l'kruciĝo de fervojoj Torino—Venezia kaj Brennero—Bologna—Roma. Rifugejo de Dante. Tombo de Giuletta. Antikvaj preĝejoj kaj konstruaĵoj. Cerealoj, fruktoj-vino, ovoj, brutaro. Metalurgio, tolaĵoj, ŝtofoj, lignaĵoj, mebloj.]

D: AMERIGO-LUIGI RENT, vicdirektoro, Via Goffredo Mameli 2.

VD: Fino CESIRA MORANDINI, dommastrino, Via Filippini 11.

EG: *Adr.:* "Associazione Esperantista Veronese". *Ejo:* Via Sottoriva 6 (L Mk Ĵ S).

Versailles (Franclando, Seine-et-Oise). 65 000.

[Ĉefloko de departemento Seine-et-Oise. Industrio de kemio, fero, ceramiko. Kastelo de Louis XIV; historia loko.]

D: LIONEL CHILARD, filatelisto, 4 rue Pierre Bertin.

Verviers (Belgio, Liège). 42 000.

[Centro de lanindustrio belga. Suoj, maŝinoj. Baro de la Gileppe. Naskiĝloko de komponisto H. Vieuxtemps.]

D: JOSEPH PIRNAY-DEMEZ, komerca agento, 146 Chaussée de Heusy.

VD: JOSEPH HERION, juvelisto, 8 rue des Raines.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Popola Universitato, 50 rue Tranchée (Ĵ 20 h.).

Viareggio (Italio, Toscana). 17 750.

[Mara banloko. Lago, montoj. Somera restadejo.]

D: GUIDO BILLET, oficisto, Via San Martino 122.

Viborg (vidu *Wiipuri*).

Vich (Hispanio, Barcelona). 15 000.

[Antikva urbo 69 km norde de Barcelona. Naskiĝloko kaj tomo de filozofa pastro Balmes. Roma templo. Arkeologia muzeo. Katedralo, gotika monaĥejo. Tanejoj. Cerealoj, terpomoj, brutaro. Fabrikado de kolbasoj.]

D: JACINTO COMELLA, oficisto, Plassa Mayor 18—2.

VD: JUAN CONILL, konfitisto, Plassa Mayor 34.

Vichy 20 000 (sin turni al la Del. en Bellerive sur Allier).

Victoria (British Columbia, Vancouver Island). 32 000.

[Minekspluato. Ligno. Parlamentejo de Brita Kolumbio.]

D: Sino ALICE WICKS, maŝinskribistino, Room 6, Brown Block, 1116 Broadstreet.

EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 20 h.).

Vidin (Bulgario). 20 000.

D: VLADIMIR LAZAROV, juĝisto, Ulica Ŝiŝmanova.

VD: PETR. COLOV, oficisto, Ulica Aleksandrovska.

EG: "Espero". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Esp. Klubo (D 15 h.).

Vienne (Franclando, Isère). 25 000.

[Ĉe enfluo de Gère en Rhône. Antikve "Vienna". Romaj kaj mezepokaj monumentoj. Arkeologia Muzeo. Kolekto de fajencoj. Industrio: Drapo, felto, kandeloj. Metalurgio. Rozkulturado. Frukteksporto.]

D: ANDRÉ MOUSSIER, lignokomercisto, 160 rue d'Avignon.

VD: FRANÇOIS MONPÉROUX, riprezentanto, 13 rue de Gère.

EG: "Sunradio". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Lernejo rue Juiverie (Mk 20¹/₂ h.).

Viipuri (vidu *Wiipuri*).

Villa Banale (Italio, Trentino).

D: TERESINA CERANELLI DIPRÉ, instruistino, Ponte Arche.

Villach (Aŭstrio, Kärnten). 21 000.

[Ĉe Drau. Antikva urbo; komerco kun Italio kaj Jugoslavio. Industrio de lignaĵoj. Turisma centro por la alpoj.]

D: HEINRICH BAUSBACH, fervojoficisto, Tiroler Strasse 25.

VD: FRANZ WATZINGER, instruisto, Widmannngasse 27.

EG: "Esp. Unuiĝo por Karintio". *Adr.:* Ĉe la VD. *Ejo:* Parkhotel (V 20 h.).

Villefranche-sur-Saône (Franclando, Rhône). 16 590.

D: FINE MARY ZIMMERMANN, instruistino, 241 rue Nationale.

Vincennes (Franclando, Seine). 40 000.

D: LOUIS COZIC, inĝeniero, 114 Avenue de Paris.

Vindava (vidu *Ventspils*).

Vitkovice (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 27 000. [karbminejoj.]

[Ĉe Odra kaj Ostravice en nordorienta Moravio. Ferfabrikejoj,

D: ARNOŠT JANEČKA, komercisto, Republikánská 28.

Vlissingen (Nederlando, Zeeland). 22 000.

[Haveno. Ŝipkonstruado.]

D: JOZIAS DAVIDSE, modelisto, Kanaalstraat 128.

EG: "La Verda Stelo". *Adr.:* R. PEEMAN, ver. Glacistraat 20.

Ejo: CHS. JONGEN, ver. Noordstraat 34 (Mk 20 h.).

Voghera (Italio, Pavia). 26 000.

[Industrio de teksaĵoj, marmelado, biero, vino. Banlokoj Rivazzana kaj Salice 7—8½ km de Voghera.]

D: GIUSEPPE QUARONE, fervojisto ĉe F. S., Corso 27 Marzo 49.

EG: *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Societa Operaia (M V 21 h.).

Voitsberg (Aŭstrio, Steiermark). 4 000.

[Urbeto fondita en 1200. Karbominejoj, vitrofabrikado, papero.]

D: FRANZ SCHÖPFER, lernejestro, Berggasse 44.

Vorderbruck-Gutenstein (Aŭstrio, Niederösterr.). 2 000.

[Aerkuracadloko—Vintra sporto—Glitveturejo. Centro por ekskursoj. Lignokomerco. Fabrikejoj: Najloj, drato, koloroj.]

D: KOLOMAN JANKOVICH, pensiulo, Vorderbruck.

Vratza (Bulgario, Vratza). 16 000.

[Antikva historia loko, en vasta ebenaĵo, ĉirkaŭata per la fama Vratza Balkano. Agrikultura centro, vinkomercado.]

D: RADOSLAV KUZMANOFF TRIČKOFF, distrikta inspektoro de

la labordonantoj, Ulica "Knjaĵevska" 76.

VD: GEORGI H. GEORGIEV, oficisto, ul. Sofronij 10.

Vysokov (Ĉeĥoslovakio, Bohemio).

D: SINO BĚLA RAICHLOVA, edzino de lernejestro.

Vyškov (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 6 000.

D: FINE ANEŽKA HOLANČOVA, instruistino, Olomoucká 25.

VD: FINE MARIE KRYLOVÁ, instruistino, Pod újezdem 12.

EG: "Esp. Rondeto". *Adr. kaj Ejo:* Měštanská škola.

W

Waldenburg (Germanio, Schlesien). 35 000.

[Karbominejoj, industrio de porcelano, vitro, maŝinoj.]

D: SINO FRIEDA SCHÖNFELD, komercistino, Freiburger Strasse 23.

Waldshut (Germanio, Baden). 5 000.

[Ĉe Rejno. Industrio de maŝinoj, mebloj.]

D: HANS LAUER, oficisto, Gurtweiler Strasse 27.

EG: "Altrejno". *Adr.:* Ĉe la Del.

Warnemünde (Germanio, Mecklenburg). 4 500.

[Banloko. Haveno por la trajektŝipo al Danmarko.]

D: WILHELM SCHEEL, restoracisto, Villa Erika, Strandweg 12 a.

Warnsdorf (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 23 200.

[Teksa industrio.]

D: FRANZ KAŬLICH, urba oficisto, VII/1904.

JOSEF ERNEST KOCH, ŝparkasa oficisto, III/388.

Warrington (Angl., Lancashire). 72 000.

[Industrio: Kotono, drato, vitro, sapo.]

D: (Vakas)

EG: *Adr. Ejo:* 27 Bewsey Street (Mk 21 h.).

Warschau (vidu *Warszawa*).

Warszawa (Pollando). 950 000.

[Ĉe Wisła-Vistulo. Ĉefurbo. Katedralo. Kastelo Belweder. Universitato. Supera teknika lernejo. Politekniko. Libera universitato pola. Supera komerca lernejo. Agronomia instituto. Veterinara instituto. Biblioteko nacia. Muzeoj. Galerioj. Industrio: Maŝinoj, kemiaĵoj. Komerco: Lano, konfekcio lupolo. Tompo de D^{ro} L. L. ZAMENHOF, aŭtoro de Esperanto.]

D: ADOLF OBERROTMAN, komerca reprezentanto, ulica Krakowskie Przedmieście 10.

VD: JÓZEFL LITAUER, helpjuĝisto, Marszałkowska 81.

EG: "Laboro". *Adr.:* S^{ro} Koss, ul. Leszno 38 (L 19 h.).

"Akademia Esperantista Rondo". *Adr. Ejo:* Żydowska. Strzecha Akademicka, Nowy Swiat 21.

“Esperantista Rondo Konkordo”. *Adr.*: Dzika 9 loĝ. 10.
 “Pola Instituto de Esperanto”. *Adr.*: EDVARDO WIESEN-
 FELD, ul. Biała 3.

Pola Esperanto-Asocio kaj Grupo Warszawa: *Adr.* kaj *Ejo*:
 Królewska 19 (Mk V 20h.).

Warwick (Aŭstralio, Queensland). 6000.

[Centro de riĉa terkultura distrikto. Teknika kolegio.]

D: C. C. DORNBUSCH, arkitekturo.

Wasa (vidu *Vaasa*).

Washington (Usono, D. C.): 355 000.

[Ĉe Potomac. Fondita 1791. Ĉefurbo de Usono; sidejo de la
 registaro. Blanka domo, kapitulo, Smithsona Instituto. Uni-
 versitatoj. Belegaj konstruaĵoj, parkoj, stratoj.]

D: JOHN A. SHELL, registristo de testamentoj, 503 Sixth Street, N.E.
VD: Fino A. G. LEAVITT, poŝtoficejo, 706 – 11th Street N.W.
EG: “Kolumbia Esp. Asocio”. *Adr.*: B. PICKMANN MANN,
 1918, Sunderland Place. *Ejo*: Thompson School, 12th Streets
 N. W. (Mk 20 h.).

“Kabea Esp. Klubo”. *Adr. Ejo*: Sama (Mk 20 h.).

Waupun (Usono, Wisconsin).

D: Rev. GREAME DAVIS, pastro, East Jefferson 315.

Waverly (Usono, Iowa). 3250.

Sin turnu al la Del. en *Bremer*, Iowa.

Wegstädtl an der Elbe (Ĉeĥoslovakio).

D: JOSEF KRATZIK, fervojisto.

Weiden (Germanio, Oberpfalz). 18 000.

[Vitraj kaj porcelanindustrio.]

D: JOSEF SCHMALZL, profesoro, IV 29.

EG: *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Reallernejo — Realschule (L 19¹/₂ h.).

Weidenau (Ĉeĥoslovakio, Silezio). 2000.

[Jam menciita en la 13 jarcento; germana loĝantaro. Ŝton-
 kaj kaolin-industrio; gimnazio, pastra seminario.]

D: D^{ro} JOSEF FISCHER, profesoro pri teologio.

Weimar (Germanio, Thüringen). 37 000.

[Ĉe rivero Ilm. Ĉefurbo de Thüringen. Kastelo. Biblioteko.
 Teatro. Domoj de Goethe, de Schiller. Nacia Goethe Muzeo.
 Fakaj lernejoj. Fabrikado de fornoj, pajloĉapeloj, ludkartoj.
 Dum 1919 loko de la Germana Nacia Kunveno kaj akcepto
 de la nova konstitucio, 11. Aŭgusto 1919.]

D: HANNS JOACHIM LIESEBERG, bankoficisto, Lottenstr. 32 III.

Weinböhla (Germanio, Sachsen). 6000.

[Proksime de Meissen kaj Dresden. Ripozejo por rentuloj,
 somerrestado, Vilao-kolonio.]

D: ARTHUR SOHRMANN, instruisto, Kronprinzenstrasse 5.

EG: *Adr.*: S^{ro} F. LANG, Bismarckstrasse 19. *Ejo*: Ĉe la Del.
 (M 20 h.). Monataj kunvenoj kun la grupoj en Coswig,
 Gohlis, Radebeul.

Weissig-Freital (Germanio, Sachsen). 2500.

[Ŝtonkarba minejo.]

D: PAUL FIEDLER, ministro, Schulstrasse 49.

Weixdorf-Lausa (Germanio, Sachsen).

D: JOHANNES KARSCH, oficisto, Dresdner Strasse 60.

Welper bei Hattingen (Germanio, Westfalen). 5000.

[Ŝtonkarbminejoj, ŝtalindustrio.]

D: OTTO FALKE, rektoro, Brucher Strasse 11.

EG: Loka grupo de GEA. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Katho-
 lische Volksschule.

Welwyn Garden City (Britlando, Hertfordshire).

D: CHARLES H. EDMONDS, regulisto de averioj, 21, Russelcroft Rd.

Werdau (Germanio, Sachsen). 20 000.

[Ĉe Pleisse. Teksa lernejo; teksa industrio.]

D: HERBERT TAUBOLD, mekanikisto, Rahmenberg 6.

EG: “Obstine Antaŭen”. *Adr.*: Ĉe la Del. *Ejo*: Ratskeller,
 (J 20 h.).

Werfen (Aŭstrio, Salzburg). 3500.

[Antikvaj kastelo kaj monaĥejo. Granda glacia kaverno.]

D: HANS JÄGER, estro de elektrofarejo.

Westmount (Kanado, Quebec). 19 000.

D: PHILIP LOUIS PRATLEY, inĝeniero, 469, Clarke Avenue.

Whangarei (Nov-Zelando). 5000.

[Cementfabrikado, eksporto de karbo kaj ligno.]

D: DAVID TILLY, administranto de la gazejo.

EG: *Adr.*: S^{ro} W. H. KING.

Whitechurch (Angl., Shropshire). 6000.

[Terkultura distrikto. Fromaĝofoirejo.]

D: S^{ino} HARRIET MITCHELL FURBER, Sedge ford.

Wiborg (vidu *Wiipuri*).

Wichita (Usono, Kansas).

D: WARREN G. DAVIS, lernanto, 611 S. Hillside.

Wien (Aŭstrio). 2 500 000.

[Ĉe Danubo. Antikve "Vindobona". Komerca, industria kaj kultura centro de Meza Eŭropo. Ĉefurbo. Rimarkindaj konstruaĵoj, Hofburg, St. Stephankatedralo, muzeoj, k. t. p. Universitato de 1365, bibliotekoj. Muziko. Ĉia industrio fama kuirado; vienaj kolbasoj, kafo. XVI Kongreso de E. 1924.

Teritorio de UEA: Urbo kaj lando Wien.

ĈD: D^{ro} EDMUND SÓs, dentkuracisto, I, Tuchlauben 18.

ĈD (Anst.): R. A. ČECH, bankoficisto, IX, D'Orsaygasse 7/23.

D: (Nordokcidento, VII^a, VIII^a, XVI^a kaj XVII^a distr.) ANDREAS DEISTLER, sukeraĵisto, VII, Schottenfeldgasse 91.

D: (Okcidento, XIII^a, XIV^a kaj XV^a distr.) VOJTĚCH KLÁTIL, desegnisto, XV, Holohergasse 36 I.

D: (Sudokcidento, V^a, VI^a kaj XII^a distr.) S^{ro} KARL OTTO ŠIKOR, Komerco, V, Margarethenstrasse 120.

D_r: (Sudo, III^a, IV^a, X^a kaj XI^a distr.) RUDOLF MICHAEL FREY, oficisto, III, Bechartgasse 14.

D: (Oriento, XXI^a distr.) WALTER SMITAL, oficisto, XXI, Am Spitz 14.

EG: "Unua Esp. Unuiĝo". *Adr. Ejo:* Kasino I, Weihburggasse 12, subteretaĝo (V 19 h.).

"Danubio". *Adr. Ejo:* Kafejo Egcher, VII, Lerchenfelder Strasse 23 (L 19 h.).

"Fideleco". *Adr. Ejo:* Kafejo Cottage, XVIII, Gymnasiumgasse 2 (M 17 h.).

"Frateco". *Adr. Ejo:* VII, Lerchenfelder Strasse 1 (Ĵ 18 h.).

"Junularo". *Adr. Ejo:* Kafejo Molkereihof, III Radetzkystrasse 25 (Ĵ 19 h.).

"Kanto Societo Zamenhof". *Adr.:* VIII, Strozzigasse 40.

"Katolika Unuiĝo Esp." *Adr.:* VIII, Piaristengasse 43 (M 17 h.).

"Mondpaco". *Adr.:* XII, Wolfganggasse 41.

"Polica Esp. Unuiĝo". *Adr.:* VII, Karl-Schweighofergasse 3.

"Tramvoĵista Unuiĝo Esp.". *Adr.:* XII, Steinhagegasse 3.

"Verda Stelo". *Adr.:* VI, Gumpendorfer Strasse 39 (Ĵ 20 h.).

"Instruista Unuiĝo Esp.". *Adr.:* XIX, Billrothstrasse 31.

"Asocio por Komerco kaj Helplingvo Tutmonda". *Adr.:* I. Sonnenfelsgasse 11.

"Rondo de Blinduloj". *Adr.:* VII, Zieglerweg 25.

"Eldona Kooperativo de Esp. Universitato Popola". *Adr.:* II, Postamt 34.

"Bohema Klubo Esp." *Ejo:* XV, Turnergasse 9 I

"Akademia Esp. Unuiĝo". *Adr.:* VII, Lerchenfelderstrasse 23 (L 18¹/₂ h.).

"Esp. Fervoĵista Unio". *Ejo:* XIV, Avediktgasse 2 (M 17 h.).

"Esp. Laboristaro Kristana". *Adr. Ejo:* VIII, Benno-gasse 5 (Mk 18 h.).

"Konkordo". *Adr. Ejo:* XXI, Floridsdorf, Am Spitz 14.

"Pacifista Esp. Ligo". *Adr. Ejo:* III, Marxergasse 5. Kafejo Pechtl (M 19 h.).

"Progreso". *Adr. Ejo:* IX, Schwarzspaniergasse 15, Kafejo Schmalzl (V 19 h.).

"Esp. Organizo de Ofichavantoj de urbo Wien". *Adr. kaj Sekretariejo.* IV. Schäffergasse 3. (M kaj V 17^a ĝis 19^a).

"Vesperto". Dramatika Rondo Esp. *Adr.:* S^{ro} H. Schickeltanz, VII, Lindengasse 8/11.

"Libera Esp. Labor-Komuno". Propaganda centro de la Esp. Soc. Akademio. Bohema Klubo. Danubio. Junularo. Eld. Koop., Progreso. Vesperto. *Adr. Ejo:* VII, Lerchenfelder Strasse 23 (Kafejo L 19^a).

"Esp. Delegitaro de Wien". *Adr.:* Prez. W. SMITAL, XXI, Am Spitz 14.

"Aŭstria Esp. Delegitaro". *Adr.:* Prez. F. J. SCHADE, VI, Mollardgasse 55/II.

EO: Esperanto Informejo de Nova Tempo, VI, Mollardgasse 55. Vizitebla ĉiun labortagon de 9—13 h.

Wiesbaden (Germanio, Rheinland). 100 000.

[Ĉe montaro Taunus, 5 km de l'Rhein. Antikve "Mattiacum". Monda banloko, varmegaj fontoj, 49—69° C. Belaj arbaroj.]

D: LUDWIG ISTEEL, distrikta direktoro de Asekura Societo, Webergasse 16.

VD: WALTER BECKER, bankoficisto, Philippsbergstrasse 29 II.

EG: Esp. Grupo. *Adr.:* KURT SCHÖNRICH, Emser Strasse 58 I.

Ejo: Michelsberg 2 I (L 20 h.).

Wiipuri (Finnlando, Wiipuri). 50 000.

[merca urbo.]

[Ĉe enfluo de Saimakanalo en la golfo de W. Malnova ko-

D: RUDOLF BERGROTH, fervoja oficisto, Maununkatu 11. as. 19.

VD: KUST. A. LEINO, studento, Säiniö.

EG: *Adr.:* Kullervonkatu 10. *Ejo:* Sveda klasika liceo (Ĵ 19 h.).

- Wildenschwert** (vidu *Ústí nad Orlicí*).
- Wilhelmshaven** (Germanio, Hannover). 35 000.
[Ĉe Jadegolfo. Haveno de militŝipoj. Verfoj. Kazernoj.]
D: BERNHARD EDEN, maŝinkonstruisto, Kieler Strasse 28.
EG: "Jadegolfo". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Bahnhofshotel, Prinz-Heinrich-Strasse 2 (L 20¹/₂ h.).
- Wilmington** (Usono, Delaware).
[Solimposta kolonio.]
D: DONALD STEPHENS, artlaboristo, Arden near Wilmington.
- Wilno** (Pollando). 204 000.
[Ĉe rivero Wilija. De 1323—1795 ĉefurbo de litova grandduklando. Rava Ĉirkaŭaĵo. Transitkomerco.]
D: K. GERSÄTER, banka fakestro, ul. Pilsudskiego 23 m. 12.
- Windau** (vidu *Ventspils*).
- Windsor** (Angl., Berkshire). 13 000.
[Ĉe Thames. Reĝa kastelo, parko, tomboj de la reĝoj. Kastelo vizitebla ĉiutage escepte dimanĉe kaj dum ĉeesto de kortego.]
D: Fimo NELLIE E. POWERS, librotenistino, 20, High Street.
- Wingham** (Kanado, Ontario).
D: JASI A. MORTON, advokato.
- Winkel** (Nederlando, Noord Holland). 1600.
[Brutbredado; buter- kaj fromaĝfabrikejo, prilaboranta jare 8 ĝis 9 milionoj kg da lakto. Legom-fruktulturado.]
D: (Vakas)
VD: N. J. C. SCHERMERHORN, predikanto, Nieuwe-Niedorp.
EG: "Vinkela Esp. Grupo". *Adr.:* Ĉe la Del.
- Winterthur** (Svislando, Zürich). 49 600.
[Industrio: Maŝinoj, kotono, silkubandoj. Teknika lernejo.]
D: Sino LENA GRÜTTER-HAEBERLI, Breite Strasse 34.
- Wisbech** (Britlando, Cambs). 14 000.
[Ĉe Nene. Ter- kaj fruktultura regiono. Importo kaj prilaboro de ligno. Naskiĝloko de Clarkson, kolego de Wilberforce batalanto por liberigo de sklavoj.]
D: ALPHONSE MINTEN, fotografisto, 8, Lower Hillstreet.
EG: *Adr.:* Fimo MILLER, Wistaria House. *Ejo:* Working Mens Institute (M 19¹/₂ h.) kaj ĉe Grammar School (V 19¹/₂ h.).
- Wismar** (Germanio, Mecklenburg). 26 000.
[Ĉe baltika maro aŭ Ostsee. Antikvaj gotikaj konstruaĵoj. Akademio. Urba politek. univers. De 1648—1803 sveda urbo.]
D: KARL PETERS, instruisto, Dahlmannstrasse 13.
EG: *Adr.:* Ĉe la Del.

- Withernsea** (Angl., Yorkshire). [Street, South.
D: ARTHUR J. TURNER, oficejstro, Delmartin Villa Queen
- Witkowitz** (vidu *Vitkovice*).
- Wolverhampton** (Angl., Staffordshire). 100 000.
D: F. W. HIPSLEY, civila inĝeniero — Julita, Old Fallings Lane.
- Wolverton** (Angl., Buckinghamshire). 9000.
D: LESLIE DOLLING, komizo, 26, Windsor Street.
- Woodhaven** (Usono, New York). 10 000.
D: NATHAN SADAGURSKY, komercisto, 9439 Emerald Street.
- Worcester** (Usono, Massachusetts). 186 000.
[Ĉe Blackstone-rivero. Universitato. Teknika instituto. Industrio: Teksaĵoj, ŝtofoj, ŝuoj, fadenoj, maŝinoj.]
D: ODIERNE GLEASON, poŝtoficisto, Room 17, Post Office.
VD: Sino EDITH M. PENLAND, instruistino, R. 17, P. O.
EG: "Provinca Societo". *Adr. Ejo:* Post office, R. 17 (V 20 h.).
- Worcester** (Britlando, Worcester). 50 000.
[Ĉe Severn. Ĉefloko de sannoma graflando. Cromwell venkis Charles II, 3 Sept. 1651. Katedralo. Ferindustrio. Gantoj, botoj, porcelano. Saŭco.]
D: WALTER SEVERN, instruisto, 8, Comer Road.
- Wormerveer** (Nederlando, Noord Holland). 8000.
[Industrio: Fero kaj ledo: tritikfaruno, brutarkukoj, oleoj, ĉokolado, laktaĵoj.]
D: GERRIT WOUDE, fabriklaboristo, Noordeinde 95.
EG: *Adr. Ejo:* Ĉe la Del. (Ĵ 19¹/₂ h.).
"Katolika Grupo". *Adr.:* Sro F. VAN ASSEMA, Wormer.
- Worms** (Germanio, Hessen). 47 000.
[Proksime de l'Rhein, maldekstre. Malnova germana urbo. Loko de la Nibelungen eposo. Lutherbiblioteko. Romanstila katedralo. Industrio: Lakledo, drapo. Ŝaŭmvino, vinkulturado.]
D: FRITZ PFAFF, instruisto, Sebastian-Münster-Str. 12.
EG: Loka Grupo de GEA. *Adr.:* Sanitätsrat Dr. Briegleb, Andreasstr. 12. *Ejo:* Städt. Lesehalle. (L 20 h.).
- Würzburg** (Germanio, Bayern). 91 000.
[Ĉe Main. Romanstila katedralo. Universitato. Episkopa kastelo kun belega interno. Fakaj lernejoj. Frukto- kaj vinkomerco.]
D: HEINRICH RIPPEL, poŝtoficisto, Semmelstrasse 41.
- Wurgwitz** bei Dresden (Germanio, Sachsen). 2200.
[Karbominejo. Terkulturo; fragoj kaj vinberoj, ĉerizoj, prunoj.]
D: REINHOLD SCHEIBLER, lernejestro.
VD: HERBERT BEYER, komercisto, Gartenstrasse 16.
EG: "Espero". *Adr.:* Sro KRÖNERT, Kaufmann. *Ejo:* Alte Schule (Ĵ 19 h.).

X

Xéres (vidu *Jerez de la Frontera*).

Y

Yinnar (Aŭstralio, Victoria).

D: MARTIN FRED. WALKER, laktofarmisto, Haere Mai.

York (Angl., Yorkshire). 84 000.

[Ĉe Foss kaj Ouse. Antikve Eburacum-Eoforwyc, ĉefurbo de Northumbria. Sidejo de arkepiskopo. Katedralo.]

D: LEWIS HENRY LEADLEY, instruisto, 21, Feversham Crescent.

EG: Adr.: W.-F. LAWRENCE, 6, Dodgson Terrace. *Ejo:* The Settlement, Marygate (L 19 h.).

Ystad (Svedlando, Skåne). 12 000.

[regiono.]

[Ĉe baltika maro. Haveno. Centro de dense loĝata terkultura

D: HARALD SKOG, kolegia adjunkto, Östen 4.

Yverdon (Svislando, Vaud). 8600.

[Ĉe lago de Neuchâtel. Kastelo; iama lernejo Pestalozzi. Banloko kun sulfurofontoj.]

D: HERMANN HOOG, komerca agento.

Z

Zagreb (Jugoslavio, Kroatio). 120 000.

[Romkatolika arkepiskopejo. Universitato. Sudslava scienca akademio.]

D: DUŠAN MARUZZI, statistikisto, Jezuitska ulica 1.

EG: Adr.: Ĉe la Del.

Zahn (Germanio, Schlesien, Grünberg).

[Apud Grünberg, konata pro la vinkulturado.]

D: ARTUR SCHOLZ, instruisto, Post Saabor.

Zaragoza (Hispanio, Zaragoza). 150 000.

[Ĉe Ebro. Antikve "Caesarea Augusta". Ĉefloko de provinco. Katedraloj. Universitato de 1474. Artakademio.]

D: MANUEL MAYNAR BARNOLAS, advokato, San Juan 4, principal.

VD: EMILIO GASTON UGARTE, advokato, Don Jaime 1-68.

EG: "Fraterco". *Adr. Ejo:* Luna 6 (ĉiutage 19 h.).

Zatec (vidu *Saaz*).

Zawiercie (Pollando, Będzin). 35 000.

[Karbolignito kaj ferominejoj. Fandepoj. Kotono, cemento. • Bela ĉirkaŭaĵo kun mezepokaj kasteloj: Ogzodzieniec, Smolen, Pilica.]

D: MAKSYMILJAN SIKORSKI, instruisto, Szkoła 2.

VD: LUDWIK KLEPASZEWSKI, instruisto, Szkoła 2.

EG: "Amikoj de l'Esperanto" *Adr.:* *Ejo:* Ĉe la Del. (D 11 matene).

Zelezný Brod (Ĉeĥoslovakio, Bohemio). 4000.

[Ĉe rivero Jizera. Historia urbeto fondita en la 14^a jarcento. Spinejo, vitraĵoj, butonoj, bijuterio, kandeloj. Rava pejzaĝo.]

D: MIROSLAV BEDŘICH ŠIC, komercisto, Stefanikova 35.

Zemun (Jugoslavio, Slavonio). 20 000.

[Ĉe enfluo de Save en Danubo.]

D: PAJA STANIŠIĆ, advokato, Dobanovačka 28.

Zeulenroda (Germanio, Thüringen). 13 000.

[Inter riveroj Weida kaj Iwibes. Fervoja linio Gera—Plauen—Hof. Mebloj, kaŭĉuko, ŝtrumpoj, maŝinoj.]

D: RUDOLF HERM. DIX, komercisto, Greizer Strasse 34.

VD: ERNST HAHNEBACH, agento, Greizer Strasse 28.

EG: "Verda Stelo". *Adr.:* KARL BÖTTGER, Annaische Strasse 18 (Dua Ĵ ĉiumonate 20 h.).

Zilina (Ĉeĥoslovakio, Slovakio). 13 000.

[Grava eksporto de ligno; fabrikejoj de drapo, celulozo, alumetoj, mebloj, kemiaĵoj, precipe artefarita stuko, cemento, brikoj, lignosegejoj.]

D: Fino IRENE RABI, dentistino, ĉe W. Gross, Zahnatelier.

VD: LUDWIG GOLDSTEIN, vendejestro, c/o Martin Rottmann..

EG: Ejo: Kafejo Rémi (D 18 h.).

Zilupe (Latvio, Latgale). 2500.

[Apudlima loko kun Ruslando.]

D: EDUARDS CIMDINS, fervojisto, Zilupes Stacija.

Zimony (vidu *Zemun*).

Zittau (Germanio, Sachsen). 40 000.

[Fakaj lernejoj. Ferfandepoj; maŝinoj, silkaĵoj, vitropentrado.]

D: ALI AKBER EHM, komercisto, Postfach 105, Stefanstrasse 11-1. D^{ro} RICHARD LINDT, konstrukonsilisto, Moltkestrasse 1.

EG: "Gesellschaft Esperanto". *Adr.:* Ĉe la Del. *Ejo:* Hotel "Goldene Weintraube", apud la stacidomo (2^a V ĉiumonate 20 h.). *Ejo:* (kursoj) Städte- und Staatsbank, Marktplatz kaj en Herrlichs Handelsschule (Mk 20 h.).

Zlaté Moravie (Ĉeĥoslovakio, Nitrianska).

[Apud Malé Topolcianky somerrestadejo de prezidanto Masaryk.]

D: MARIA SVIDTOVA, instruistino = učitelka.

Zlatna (Rumanio, Transsilvanio). 5000.

D: SIMON CSORA, gimnaziano.

Zlín (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 5200.

[Ŝufabrikado: entrepreno T. & A. Bata. Tanejoj, marmelad-fabrikado]

D: ANNA HRBÁČKOVÁ, privatulino, Náměstí 59.

EG: Adr.: Ĉe la Del. Ejo: Hotel Balkan.

Znaim (Ĉeĥoslovakio, Moravio). 18800.

[Mondfama pro siaj kukumoj.]

D: RUDOLF SOBOTKA, fakinstruisto, Pasteurgasse 3.

Znojmo (vidu *Znaim*).

Žólkiew (Pollando, Galicio). 8000.

[Rezidejo de reĝo Johano III. Antikvaj konstruaĵoj. Vitro-fabrikado.]

D: EMANUEL HAY, asekuristo.

Zuid-Beyerland (Nederlando, Zuid-Holland). 2518.

[Terkulturo, brutbredado.]

D: DIRK HAGE, terlaboristo.

Zürich (Svislando). 205000.

[Ĉe Limmat kaj Sihl; lago. Antikve "Turicum". Ĉefloko de kantono Z. Katedraloj. Universitato 1833. Politeknika lernejo, silkteksa lernejo. Komerca loko.]

D: HERBERT HAMMER, bindisto, Neumarkt 14I.

VD: SAM MOSER, fotografisto, VI. Rigistrasse 8.

EG: Adr.: Ejo: Restoracio Karl der Grosse (Ĵ 20¹/₂ h., lastan Ĵ monate en Kafejo "Astoria").

EG: de la Komerca Societo. Adr.: ISAC WEINBERGER, Gartenhofstrasse 21. Ejo: „Kaufleuten“, Pelikanstrasse (1^a M monate).

Zutphen (Nederlando, Gelderland). 19000.

D: P. J. SOETERS, instruisto, Kuiperstraat 25 a.

EG: Adr.: Fino F. M. TYHOR, Berkelsingel 9.

Ejo: School H, Louisesingel (L 20 h.).

Zweibrücken (Germanio, Rheimpfalz).

D: DR^o ALFRED MULERT, priv. instruisto, Gabelsbergerstrasse 13.

Zwickau (Germanio, Sachsen). 75000.

[Ĉe Mulde. Karbminejo. Aŭtomobilfabrikaj. Naskiĝloko de komponisto Robert Schumann, 8. Junio 1810.

D: CLEMENS RUDERT, komercisto, Mühlportstrasse 70.

Zwolle (Nederlando, Overijsel). 35000.

[Ĉe Zwarte Water. Ĉefurbo de provinco O. Poeto Potgieter nask. 27. Jun. 1808. Fervojobarejoj, salrafinejo, ĝardenkulturo.]

D: J. KROMME, fervoja ĉefkonduktoro, Molenweg I. 168.

BANQUE POPULAIRE SUISSE

Centra Administracio en Berno

Fondita en 1869

Asocia Kapitalo kaj Rezervoj Fr.119000000

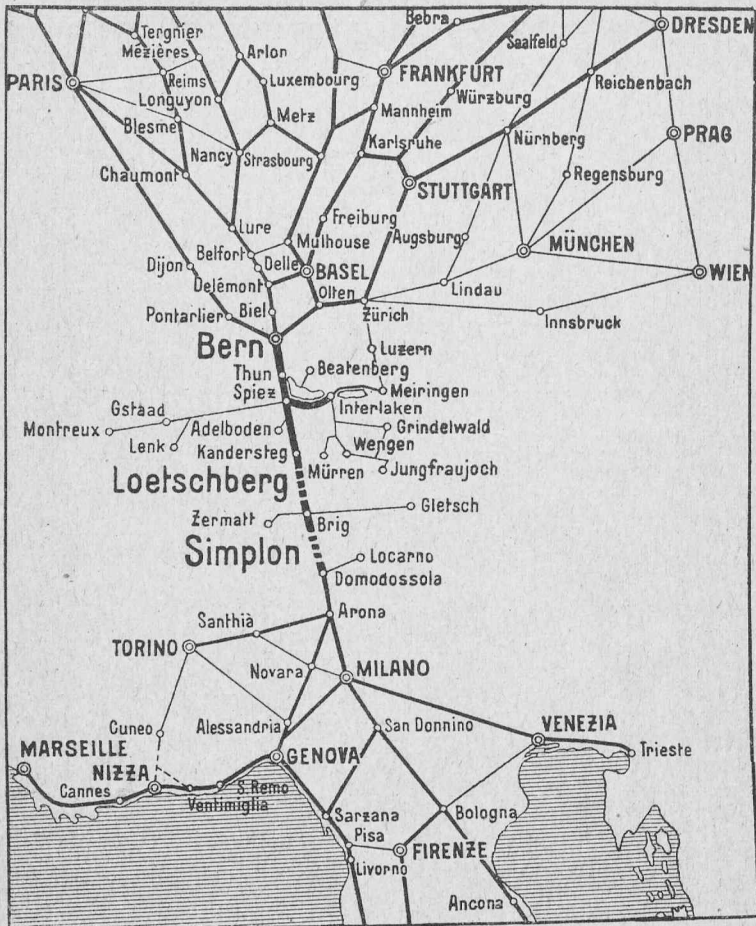
FILIOJ EN BASEL, BERN, BIEL, FRIBOURG, GENÈVE,
LAUSANNE, LOCARNO, MONTREUX, ST. GALLEN,
ST. MORITZ, SOLOTHURN, WINTERTHUR, ZÜRICH

Altstetten	Dietikon	Morat	Tavannes
Amriswil	Estavayer	Payerne	Thalwil
Breuleux	Glarus	Porrentruy	Tramelan
Brugg	Kreuzlingen	Romont	Uster
Bulle	Küsnacht	Saignelégier	Wädenswil
Châtel-St.-Denis	Laufon	St. Imier	Weinfelden
Delémont	Moutier	Schaffhausen	Wetzikon

ĈIAJ BANKAJ NEGOCOJ

Akreditivoj / Konto-kuranta / Lombardkredito
Kapitala lokigo / Administrado de havaĵoj
Ĉekoj kaj kreditleteroj / Transigo de fundoj
eksterlanden / Korespondantoj ĉiulandaj!

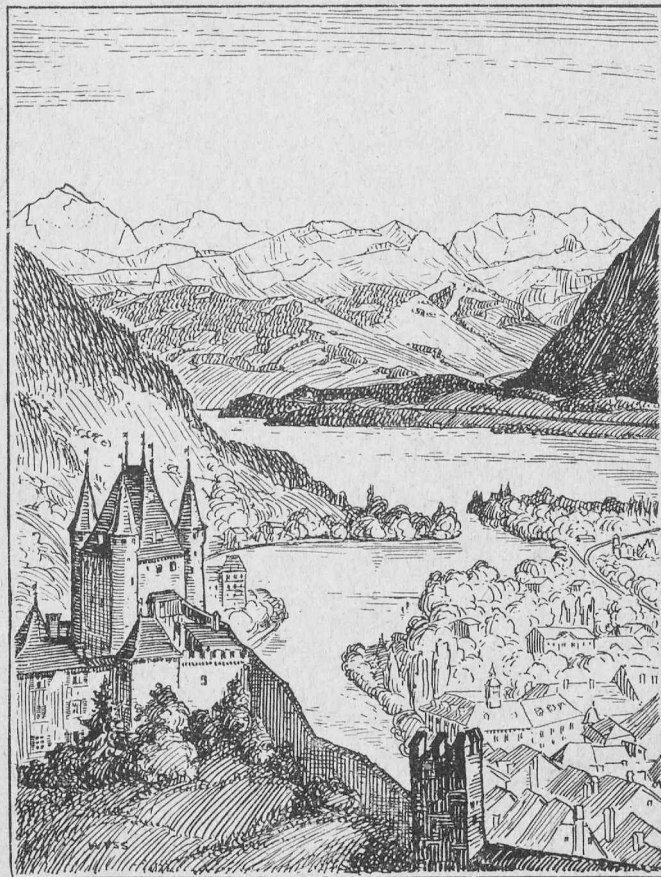

Karto de l'Internacia linio (ekspresvagonaro)

Bern-Loetschberg-Simplon

(Svislando)

Thun kun la Berna Alparo

ĉe la Internacia Ekspresvagonar-Linio

Basel-Bern-Loetschberg-Simplon-Italio

tra la Berna Oberlando, Svis.

HÔTEL GARNI ST. GOTTHARD

BUBENBERGPLATZ 11, BERN
apud la stacidomo

ĈAMBROJ

kun fluanta varma kaj malvarma
akvo de 5.50 Fr.

Trinkmono-kompensoj

Sin rekomendas al kongresanoj vizitantaj Bernon

HÔTEL RUOF / BERN

Ĉe angulo de Waisenhausplatz, Aarberggasse
Estro: Robert Aeschlimann
Telefono: Bollwerk 37.88

★

Plej bone konata hotelo.
50 litoj. Proksime de la stacidomo. Urbo-
centro. Helaj, puraj ĉambroj ankaŭ kun
bano kaj telefono. Centra hejtado.
Bonegaj kuirado kaj trinkaĵoj.

HOTEL-RESTORACIO VOLKSHAUS, BERN

(Popola domo)

Moderaj prezoj. Sin rekomendas
Pfeiffer, administranto

HOTEL-PENSIONO BEAU-SITE, BERN

Plej moderne instalita domo prok-
sime al la Kursaal Schänzli. Belega
vido sur la neĝa montaro. Ĉiu
ĉambro kun fluanta akvo, varma
kaj malvarma. Apartementoj kun
bano kaj tualeto sendependaj.
Aŭto tenejo.

P. Petermann-Berger,
posedanto

Loĝejo de D-ro Zamenhof dum la IX-a kongreso en Berno

HOTEL METROPOLE-MONOPOLE BERN

Tri minutoj de l'stacidomo, en la centro de l'urbo.
Granda restoracio / Terasa kafejo
Moderna, duaranga hotelo. 60 litoj. A. Fischer.

Rendevuejo de la Esperantistoj, ĉiu vendrede vespere.

La cigaredoj

de la

**WALDORF-ASTORIA-COMPANY
ZÜRICH**

*havas dank' al la bonega kaj
daŭre sama kvalito*

★

Mondfamon!

LIBREJO

A. FRANCKE A.-G., BERN

REKOMENDAS

sian riĉan sortimenton el ĉiuj

literaturaj fakoj

★

TURISMO-OFICEJO

RITZMANN & FREY / BERN

Hauptbahnhof / Tel. Bw. 4785

Vendo de biletoj por ĉiuj direktoj laŭ originala prezo sen alpago.

Senpaga Informado

Flago-Fabrikejo

**HUTMACHER-
SCHALCH A. S.
BERN**

Lorraine 1 / Tel. Bollwerk 24.11

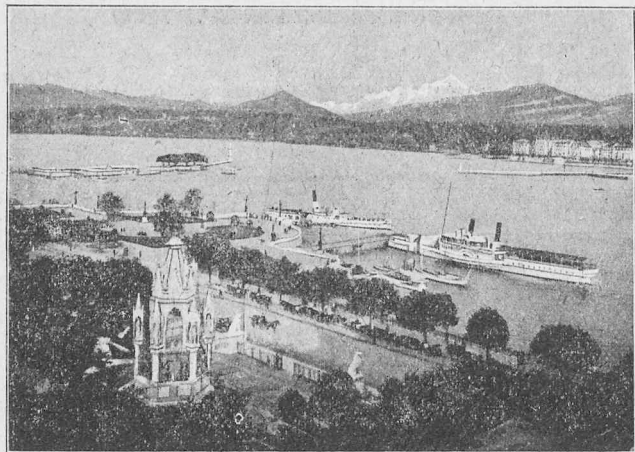
Riĉa elekto en
Flagoj, Standardoj, Blazonoj
Federalaj, Kantonaj,
Esperantistaj
kaj de ĉiu nacio

Silkflagetoj kaj poŝtuketoj por
dekoracio de tabloj por festoj
kaj manifestadoj. Flagoj el
lano kaj kotono por dekoracioj
ĉiaspecaj. Trofeoj. Oni serĉas
representantojn ĉiulanden.

Hotel Schweizerhof ĉe stacidomo **Bern**, Svislando.

Unuaranga hotelo kontraŭ la stacidomo kun 200 litoj.
Elegantaj salonoj, Konferenc- kaj Ekspozicio-ĉambregoj.
Privatapartmentoj kun banejo, tualetejo kaj W. C. Fluanta
varma kaj malvarma akvo, kaj telefono en ĉiu ĉambro.
GRANDA KAFE-RESTORACIO.

Riĉa gazetararo; Heroldo de Esperanto. — H. Schüpbach, Direktoro.

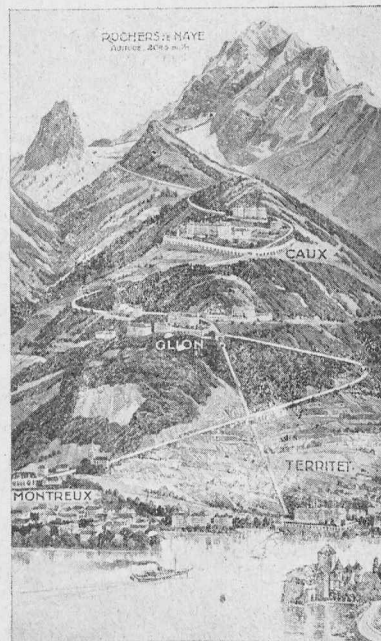

Ĝ E N E V O

SIDEJO DE LA LIGO DE NACIOJ

estas ideala restadeja urbo. Situada ĉe la ekstremaĵo de la plej bela lago kiun kantis la poetoj, Ĝenevo postrestas en la memoro de la turisto kiel unika urbo pro la privilegio de ĝia situacio, kontraŭ la "Mont-Blanc". Pro ĝiaj superaj sciencaj institucioj, pro ĝiaj instruadinstytucioj, pro la alta kulturo kiu estas tie honorigata, pro ĝiaj liberaj kaj filantropiaj tendencoj, Ĝenevo ĝuas intelektan reputacion en la tuta mondo.

★

Fervojo
**MONTREUX-
 TERRITET**
 al **GLION**
 al **CAUX**
 kaj al
**ROCHERS DE
 NAYE**

Alteco
 2045 metroj

—
 Alpa Gardeno
 "Rambertia"

—
 Vido sur la Lemana Lago,
 la Alparo Berna, Vale-
 zia, Valda, la Monto
 Blanka ktp.

Grand Hôtel des ROCHERS de NAYE

Turista bileto

por la fervojo kaj restado en la hotelo
 de Fr. 30.—

valida por la fervoja veturo ĝisfine, ire kaj revene, por la vespermanĝo (sen vino) la ĉambro kun la malgranda matenmanĝo en la Grand Hôtel des Rochers de Naye.

LOCARNO (elp. Lokarno) Lago Maggiore

— Suda Svislando —

200 metroj s/maro — 9000 loĝantoj. La plej milda klimato en Svislando por la restado dum printempo kaj aŭtuno-vintro. Fremdulstacio. Turista centro. Mirindaj promenadoj en la ĉirkaŭaĵoj kaj al la apudaj montoj, 200 ĝis 3276 metroj s/maro. Fervojoj, vaporsipoj, flugmaŝinoj, tramvojoj, elektr. fervojoj. Centovalina, Valle Maggia. 40 hoteloj kaj pensiojoj, teatro, "Kursaal". Fama sanktejo Madonna del Sasso kun mondfamaj vidindaĵoj. Sudaj arboj kaj floroj: palmoj, olivoj, citronoj k. t. p. — Senpagaj gvidlibroj: en Esperanta, itala, franca, germana, angla lingvoj. Oni skribu al "Ufficio Informazioni" Locarno.

Vizitu Belgion

Dank' al la 5- kaj 15tagaj abonoj sur la tuta belga fervojo, facilecoj por vojaĝoj, kiuj ekzistas nur en Belgio, estas facile viziti la sekvantajn vidindaĵojn:

Bruxelles: Ĉefurbo, Hal, Tervueren;

Antverpeno: komerca ĉefurbo;

Liège, Mons, Charleroi: industriaj centroj;

La Marbordo: Ostende. Blankenberghe, La Panne, Le Coq, Middelkerke, kaj ceteraj malgrandaj marbanlokoj. Ostende estas la haveno de la vaporsipoj Ostende-Dover, la senpera kaj plej rapida vojo de la kontinento al Anglujo kaj de tie reen;

Yper-Diksmude, Nieuport: la martiraj urboj;

Courtrai, Tournai: kun speciala arkitektura karaktero;

Louvain, Bruges, Malines: kun sonorilaj koncertoj.

Spa, Chevron, Genval: kuraĉlokoj kun mineralaj akvoj.

La mirindaj valoj de rivero **Ourthe:** kun Laroche, Houffalize, Barvaux, Esneux;

de rivero **Ambliève:** Grotjo de Remouchamps;

de rivero **Meuse:** Namur, Dinant, Huy, Yvoir;

de rivero **La Lesse:** Grotjoj de Han kaj Rochefort.

La Ardenn'oj: kun Bouillon, Neufchâteau, Verviers, tiu laŝta famkonata pro la barilo de la rivero Gileppe.

La Belgaj Ardenn'oj estas la rekta vojo al Luksemburglando, kie troviĝas la fino de tiu kruda kaj sovaĝa regiono. Ni tie povas citi: **Luksemburgo**, la beletulino, **Vianden**, **Clervaux**, **Dietrich**, **Bourtscheid**, **Givendmacher**, **Larochette**, **Wilsch** kaj **Esch**, mirindaj pejzaĝoj; **Mondorf**, kuraca loko, kaj **Echternach**, konata pro la fama dancanta procesio.

REGLANDO BELGUJO URBO ANTVERPENO

2^a Kolonia Foiro
Ĉiujara kaj Internacia / Ĝardenoj kaj
halo de la "Harmonio"

SEPTEMBRO—OKTOBRO 1925

★

Organizata kun la Alta Protekto de Lia Moŝto la Reĝo Albert I, de la senprofita Asocio "Kolonia Foiro de Antverpeno", kun la helpo de ĉiuj aŭtoritatoj de la lando, kaj de la Diplomataro

★

Tiu Kolonia Foiro estas la ĉiujara renkontejo de la aĉetantoj kaj produktantoj de ĉiuj tropiklandoj. En ĝi funkcias ĉiuj koncernaj organizaĵoj: Importado el Belga Kongo, Eksportado al la tropikaj landoj — Ĝenerala organizo de la Kolonio — Maraferoj — Transportado — Institucioj sociaj kaj edukaj — Kolonia Arto

★

Referencoj: Konsuloj kaj Belgaj Ĉambroj en Eksterlando; Urba Estraro de Antverpeno

★

Administrejo:
Longue rue Neuve, 107, Antverpeno

EKKONU ANTVERPENON

LA

BELGA MONDHAVENO

KAJ ART-URBO

Riĉaj Muzeoj de Belartoj kaj antikvaĵoj, la unika Muzeo "Plantin - Moretus", mirindaj preĝejoj kaj belegaj konstruaĵoj, monumentoj kaj statuoj

★

**NEKOMPAREBLA
ALLOGAĴO POR LA TURISTO**

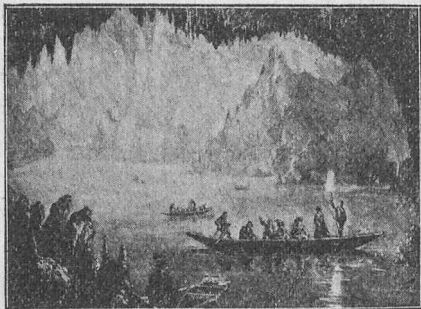
GROTO DE HAN EN BELGIO

Plej vidinda naturkuriozaĵo en la mondo

*Fervoja linio Namur — Dinant — Jemelle —
aŭ Bruxelles — Namur — Arlon*

Stacio: **ROCHEFORT**

Halto de ĉiu rapidvagonaro

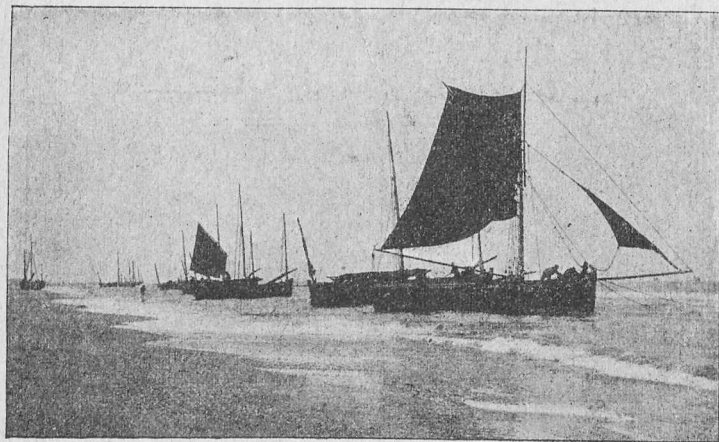

ANGULO DE LA LAGO

Laŭ la opinio de ĉiuj vojaĝaj gvidlibroj, la *Groto de Han* kun siaj haosoj, siaj multformaj ŝtonaĵetoj, siaj abismoj, siaj subteraj riveroj, sia mirinda eliro al grandega interna lago, estas la plej eksterordinara kaj grandioza en la mondo. La instalo de elektra lumo, ĵus transformita, prezentas al la vizitanto nekompereblajn fantaziajn efikojn.

Fervojo de **Rochefort** (stacio) al la eniro de *Groto de Han* plenumas la aŭdacan supreniron de la Rokoj de Faule kaj malkovras al la turisto grandegan vidaĵon de la montoj kaj arbaroj de Ardenoj.

Neniu vojaĝanto trapasu Belgion sen vizito al la Groto de Han. — Broŝuro en Esperanto senpage sendata.

Forveturo al Fiŝkaptado

LA PANNE

la plej bela marbanloko belga. Reĝa loĝloko dum la milito. Restadejo preferata de la familioj.

★

Modernaj organizaĵoj. Kazino. Sportaj ludlokoj. Senpaga banado. Dunoj kun arbetaĵoj kaj sovaĝaj belegaj promenadejoj. Surmaraj ekskursoj.

Multnombraj familiaj distraĵoj.

★

Ĉia moderna komforto en ideala libertempejo.

★

**Petu informojn al: Ligue des Intérêts Matériels de
la Panne (Comité d'Initiative), La Panne (Belgujo)**

EDINBURGO

HISTORIA / ROMANTIKA PENTRINDA

★

Abundas je lokoj pitoreskaj kaj historie interesaj. Provizas por la liber-tempulo senliman variecon de plezuro

★

Oportuna centro por viziti famajn Skotajn pejzaĝojn

★

Bonega servado vagonare kaj aŭtomobile al ĉiu parto: ĉiutagaj ekskursoj dum la somero al "La Trossachs", "Melrose", la "Scott" Kamparo kaj la skotaj lagoj. Ankaŭ ekskursoj rivere

★

Vastaj oportunoj por la Golf-ludo, la Teniso kaj aliaj sportoj

★

POR PLENA INFORMO KAJ OFICIALA GVIDILO ONI SIN TURNU AL "THE TOWN CLERK, CITY CHAMBERS, EDINBURGH"

SCHEVENINGEN

(Holando)

La perlo de la Norda Maro

SEZONO:

MAJO - OKTOBRO

★

Pensionoprezoj inkluzive Ĉambro

Hotelo	Antaŭ kaj post la sezono	Ĉefsezono 1. Julio ĝis 31. Aŭg.
Nederl. Guldenoj		
Hotel Rauch . }	F 6.—	F 7.—
Savoj Hotel . }		
Grand Hotel . }	F 8.—	F 10.—
Hotel Kurhaus }		
Oranje Hotel. .	F 9.—	F 11.—
Palace Hotel. .	F 12.—	F 15.—

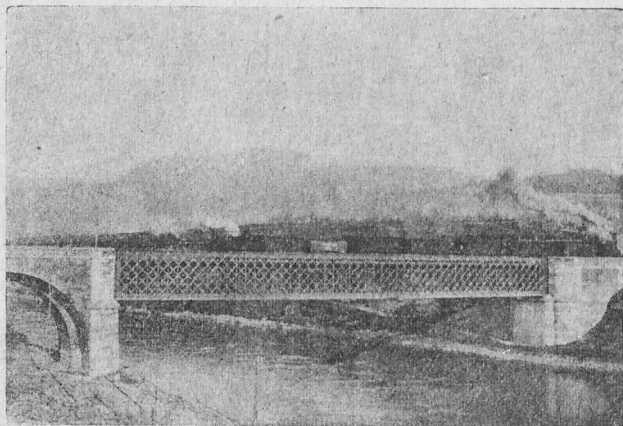
Ĉiuj hoteloj ĉe la marbordo

Kazino / Cirko / Teatro / Surmara

Promenejo / Laŭteniso / Golfo

Aŭtomobilaj konkursoj / Ĉevalrajda

konkurso

Fervojo VERONA-CAPRINO-GARDA (Lago)
en Norda Italio:

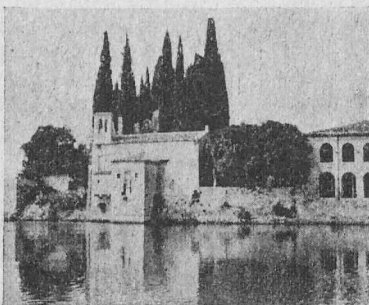
la plej bona komunikilo
inter Verona kaj
la Lago de Garda

*
RAPIDAJ / ELEKTRAJ
VAGONAROJ

*
Komfortaj duklasaj
vagonoj

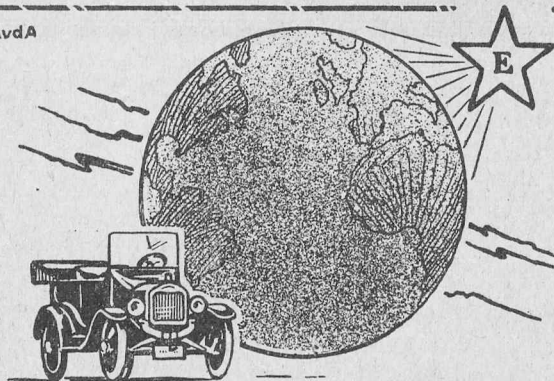
*
Haltejo de la Vaporŝipoj
ĉe la Fervoja Stacio
de Garda

*
Kombinbiletoj inter
Fervojo kaj Vaporŝipoj.

Informojn, Prospektojn k. t. p. petu al la adreso:
DIREZIONE FERROVIA VERONA-CAPRINO-GARDA
VERONA (Italio), Strato Venezia 1 / Esperanto korespondata!

AvdA

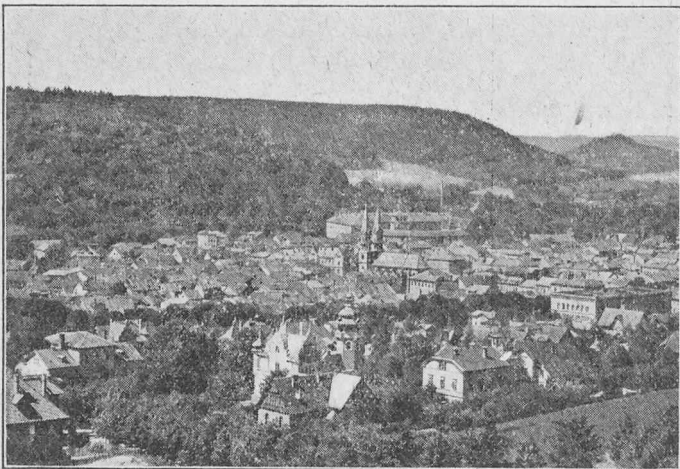
**Kiel Esperanto,
la Forda Aŭtomobilo
estas tutmonda komunikilo.**

La ĉefa Firmo vendanta
sur la Eŭropa Kontinento
ĉiujn Partojn kaj Specialaĵojn
por **FORD** veturiloj, estas
la Esperantista Firmo

ÉTABLISSEMENTS
HENRI BOULNOIS

I. Rue du Colonel-Moll
II bis. Rue des Acacias
PARIS. 17^e

Téléph. Wagram. 21. 37. Télégr. Chaglo. Paris

MEININGEN

(Germanio, Thüringen)

Ĉe la rivero Werra. Stacio de la fervoja linio Berlin—Stuttgart. Pentrinde kuŝanta en la Werra-valo inter la Turingia arbaro kaj la Rhönmontaro. Mirindaj promenadoj en la ĉirkaŭaĵo kaj al la apudaj arbaraj montoj riĉaj je belegaj rigardejoj. Multe da rimarkindaj domoj kun mezepoka karaktero. Belega urboparko meze de l'urbo. Multnombraj monumentoj de famaj poetoj kaj muzikverkistoj. Kastelo kun la duka numismatika kabineto kaj kolekto de belegaj pentraĵoj. La urbo estas fama per la Meiningena teatrarto, kreitaĵo de la mortinta duko Georg II. Antikvajmuzeo. Land- kaj distriktjuĝejo. Gimnazio. Realgimnazio. Liceo.

BANLOKO LAUSA-WEIXDORF

(fervoje nur 20 minutojn de Dresden)

INVITAS AL

vizito de sia idilia 36 000 m² granda lago kuŝanta en vastega arbaro de pinoj kaj piceoj

NAĜADO KAJ BOATVETUROJ

Ferhava akvo. Ozonriĉa aero

AER- KAJ SUNBANOJ

rekomenditaj de kuracistoj

Sportplaco. Gimnastikejo. Infanludejo
Bonega restoracio. Moderaj prezoj
Lausa-Weixdorf estas ŝatata somera
restadejo por pli-malpli longa tempo

★

Informojn per la Delegito de UEA:

JOH. KARSCH, LAUSA-WEIXDORF

apud DRESDEN (GERMAN.)

WIESBADEN

Internacia sanigejo kaj banurbo

Rekte atingebla per rapid- kaj litvagonaroj de ĉiuj eŭropaj grandurboj kaj havenoj

Plena kuraca funkciado dum la tuta jaro

Varmaj kuirsalaj fontoj de 65,7^o Celsius. Senkonkurencaj sanigrezultoj je artrito, reŭmatismo, artikaj malsanoj, ostarompoj, paralizo, neŭralgio, malsanoj de la spiraj kaj digestaj organoj, nervmalsanoj k. t. p.

Ĉiuj modernaj sanigmetodoj

230 kuracistoj, inter ili eminentaj specialistoj por ĉiuj malsanoj / 150 plej modernaj bandomoj, enspirejoj, kuracad-hoteloj, pensionoj, sanigejoj, klinikoj kaj sanigaj institutoj provizitaj je ĉiu komforto estas seninterrompe en plena funkciado / Bonegaj kondiĉoj de loĝado kaj nutrado

Belega "Kurhaus", 2 ŝtat-teatroj

(granda kaj malgranda domo). Ĉiutage zorge elektitaj amuzajoj: koncertoj, opero, teatraĵoj. Ĉiuspeca sporto: Teniso, golfo, ĉevalkuradoj. Alveturo nemalhelpata. Sufiĉas por Germanoj persona legitimacio aŭ pasporto, por eksterlandanoj vizo al la hejma pasporto per la germana konsulejo

Daŭro de la restado senlima

Prospekto, ankaŭ en Esperanto, senpage.

*

**STÄDTISCHES VERKEHRSBUREAU
(URBA OFICEJO POR TRAFIKO)**

HOTELO "HOSPIZ"

DIR.: H. KÄHLER
DRESDEN-A.
Zinzendorfstr.

Telegramoj: Hospiz, Dresden / Telefono 13146

Distinga, trankvile lokata, proksime de la ĉefstacidomo, apud la «Granda ĝardeno», la ekspozicia palaco kaj ĉiuj vidindaĵoj

*

80 Ĉambroj – 120 litoj

komforte kaj agrable aranĝitaj je moderaĵo prezoj

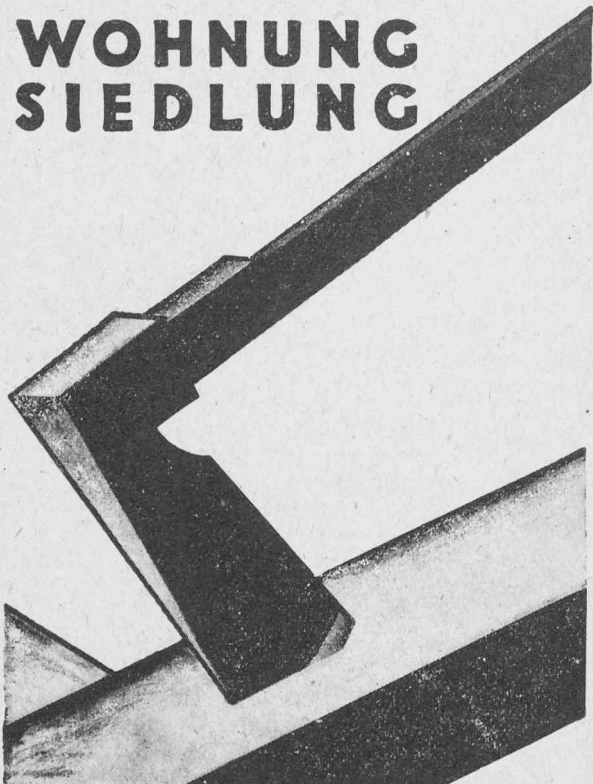
Lifto

Banejo en ĉiu etaĝo.
Plej bonaj manĝaĵoj.

*

Speciale rekomendinda al sole vojaĝantaj sinjorinoj / Salonoj por festenoj de 30 ĝis 1500 personoj

**JAHRESSCHAU
DRESDEN 1925
WOHNUNG
SIEDLUNG**

MAI BIS SEPTEMBER

Jar-ekspozicio Dresden 1925 / Majo ĝis Septembro
LOGEJO / ENLANDA KOLONIO
Oficejo: Städt. Ausstellungspalast, Lerméestr. 3

**GEBR. ARNHOLD
BANKEJO**

DRESDEN BERLIN W 56
Waisenhausstr. 20—22 Französische Str. 33c

*

PRIZORGADO DE ĈIAĴ BANKFAKAJ
NEGOCOJ, VOJAĜKREDITLETEROJ,
ŜANĜO DE FREMDAJ MONEROJ

*

ESPERANTISTAJ OFICISTOJ

*

TELEGRAFA ADRESO :
"BANKARNHOLD". TELEGRAFA ADRESO POR
LA DEVIZA FAKEJO DRESDEN : "ARNHOLDEVIS"

HÔTEL CONTINENTAL et des VOYAGEURS

R.C. LYON: A. 2495. **LYON** Telef.: Barre 5294.

17 place Carnot (apud ĉefstacio Perrache)

Sro Marin-Lafleche, posedanto.

75 ĉambroj kun varma kaj malvarma akvoj.
10 apartaj banejoj. Bona restoracio en la hotelo.

CHATEL-GUYON AUVERGNE — FRANCE

FRANCA BANLOKO, FAMA POR LA KURACADO
DE INTESTAJ MALSANOJ / 200 HOTELOJ KAJ
VILAOJ KUN MODERNA KOMFORTO
KAJ MODERAJ PREZOJ
BELA KAJ PITORESKA REGIONO

SENPAĜAN INFORMON DONAS:
SYNDICAT D'INITIATIVE CHATEL-GUYON

Zemský výz kurný ústav zootechnický (Landa esplora instituto zooteknika). Brno (Ĉeĥoslovakio). *Celo*: Sur bazoj de sciencaj, laboratoriaj kaj praktikaj eksperimentoj plialtigi kvante kaj kvalite la bestproduktadon en Ĉeĥoslovaka respubliko, precipe en la provinco Moravio. — *Sekcioj*: 1. biologia, 2. produktiga, 3. por edukado kaj bredado de mastrumaj bestoj, 4. por fiziologio de nutrado kaj manĝigo de mastrumaj bestoj (biotehnologio), 5. por laktologio, biohemio kaj kontrolo de furaĝo, 6. por biologio kaj patologio de fiŝoj kaj abeloj. — *Publikigas*: Fakan zooteknikan gazeton kaj specialajn publikigaĵojn. — *Estas dezirataj*: Kor. esperanta kaj alilingva, interesangado de eldonaĵoj kaj fotografaĵoj kun sciencaj institutoj kaj praktikuloj.

SABAT & COSTA / BANKEJO

Progreso 9 **Gerona** (Hispanio)

Prizorgado de ĉiaj
bankfakaj negocoj

Korespondas en Esperanto

Filioj en Bañolas kaj Sta. Coloma de Farnés (Gerona)

NICE
(FRANCE)

FOTOGRAFEJO
DE LA
KASTELO

NICE
(FRANCE)

J. B. DURAND

9 Place Garibaldi

Fotografiloj Kodak

Ĉiuj artikloj pri fotografarto
Ĉiuj laboroj por amatoroj

Oni parolas kaj korespondas en Esperanto

Deponejo de artaj vazoj de Vallauris

Kie renkontiĝas Esperantistoj?

Oslo (Norvegio). **Hotelo St. Olav**, St. Olavsgate 27.
Moderaj prezoj. Trankvila situado apud Karl Johansgate, la ĉefstrato en la urbo. Renkontejoj por Esperantistoj la unuan lundon ĉiumonate.

Oslo (Norvegio). La vinejo Nobel, Karl Johansgate 27.
Bonegaj vinoj, unuaranga manĝejo ĉe la ĉefstrato kontra la parlamento. Esperantaj gazetoj troviĝas.

KARLSBAD

(Ĉeĥoslovakio)

tutjare malfermata.

Dumjara vizitado:

ĝis 70 000 bangastoj 200 000 trapasantoj kaj turistoj.

Terapiaj aplikoj

por la vizito de la banloko Karlsbad:

Malsano de a stomako, de la intesto (mallakso same kiel malakuta lakso) de la hepato, ĉe brulumoj de la galveziko, galŝtonetoj, malsaniĝoj de la lieno, tropikaj malsanoj, postmalsanoj de la malario, de la flava febro, disenterio, reno-kaj veziko-malsaniĝoj, nefrolitoj kaj vezikŝtonetoj, malsaniĝoj de la prostato, artrito, diabeto, obesito kaj malakuta reŭmatismo

Kuraciloj:

16 termoj, trink-kaj bankuracadoj:
5 grandajbanejoj

Sprudel- (ŝprucfonto), karbonacid-, oksigen-, torf-ŝlim-, freŝakvo-, river-, vapor-, varmegaerbanoj, vaporkesta- kaj opaj vaporbanoj, elektra lum- kaj akvobanoj, kvarĉelbanoj, du malvarmakvo-kuracejoj radiumstacio, laŭsveda sanigigimnastiko, masaĝo.

Belegaj arbaroj kaj promenejoj.

Teatro, koncertoj, laŭteniso, golfo, ĉevalkurado, pafsporto, rajd- kaj veturiglernejo k.t.p.

Informojn kaj broŝurojn dissendas
la urba konsilantaro

STADTRAT KARLSBAD

(Kuramt)

FRANTIŠKOVY LÁZNĚ FRANZENSBAD

Banloka domo "Sevilla" en Strato de Goethe (ĉefstrato).
Telefona nro 90.

Gvidata de banloka specialisto **D^{ro} Antonín Pohorecký**, delegito de UEA, banloka konsilanto de la Ministerio por Higieno.

Tute proksime al banoj kaj fontoj, ĉambroj sunoplenaj elegantaj kun balkonoj aŭ simplaj, vitra ĝardeno verando, restoracia ĝardeno. Bonega hejma kaj dieta kuirmaniero. Moderaj prezoj. Kuracisto en la domo.

Sezono de 15 aprilo ĝis 15 oktobro. Ĉefa sezono de 15 junio ĝis 15 aŭgŭsto. Ekster la ĉefa sezono malaltigitaj prezoj.

Informas poŝtrevene **D^{ro} Antonín Pohorecký** en Františkovy Lázně, vintre Praha II., Karlovo náměstí 32, telefono 2900. Esperanto korespondanta. Tel.-Adreso: **D^{ro} Pohorecký, Franzensbad.**

Cora Hotel. Upper Woburn Place, London W. C. 1. Centra situacio. Bele meblita. Loko por 2z0 gastoj. Ĉambro, prizorgo kaj matenmanĝo "Table d'hôte" 8ŝ. 6 p. Pensiono (minimume 4 tagojn) Plena pensiono 13 ŝ. 0 p. por ĉiu tago. Parta pensiono 11 ŝ. 0 p.

LÁZNĚ BOHDÁNEČ ap. PARDUBICE

(Ĉeĥoslovakio; Banloko Bohdáně apud Pardubice)

kuracas kun efiko malsanoj de muskoloj, nervoj kaj artikoj (podagro, reŭmatismo), de koro, angioj kaj virinaj malsanoj. Roentgen-o. Torf-marĉaj banoj, karbonoksidadaj, elektraj. Radioaktiva 21°C varma, alkal-enhava fonto. Malkaraj loĝejoj de Kĉ 6 — Kĉ 25.—. Bonega kaj malkara pensiono. Vasta bela parko kaj arbaroriĉa ĉirkaŭaĝo. En majo kaj sept. rabato. Koncertoj. Sezono de 1. majo ĝis 30. sept. Tel. 2.

D^{ro} med. ARTHUR HELLER, kuracisto por nervmalsanuloj akceptas inter 4-6 h. — Psikoterapio (hipnozo, terapio laŭ Coué), **Schatzlar** ap. Trautenau, Ĉeĥoslovakio.

BANURBO ZOPPOT

ĉe la Balta Maro. La norda Riviera (Libera urbo Danzig.)

Belega naturo. Milda klimato. Tre eleganta internacia kuracivado. Modernaj marbanejoj. Banejo por varmaj banoj kun ĉiŝpecaj medicinaj banoj kaj enspiradejoj. Mirindaj promenadoj laŭlonge de la marbordo kaj tra la arbaro. Kazino kun ruleto kaj bakarato. Artistaj koncertoj en la kuraceja ĝardeno. Teatro. Baloj. Vigla sportivado dum somero kaj vintro. Granda sportsemajno en Julio. Fame konata arbar-opero en Zoppot. Unuarangaj hoteloj kaj pensionoj, star-trinkejoj kaj amuzejoj.

Hotelo "Wolf Dietrich"

**Salzburg (Aŭstr.)
Wolf Dietrichstrato**

Tel. no. 918/VI

mezranga bonkvalita hotelo, moderaj prezoj, proksime de la stacidomoj, en la plej bela, kvietaj urboparto, bela manĝosalono, historia "Wolf Dietrich" salono, klubĉambro.

Banejo en la hotelo.

Bonaj manĝaĵoj kaj trinkaĵoj

Esperanto parolata kaj korespondata

Wilhelm Hiesel, hotelisto

Hotel Anton

Frankfurt am Main, Niedenu 12

Telefono: Maingau 4281

Apud ĉefstacidomo, tra Karlstrasse kaj Westendstrasse, de tie unua strato dekstren.

Bona restoracio. Belaj ĉambroj.

**FRANTIŠKOVY LÁZNĚ
FRANZENSBAD**

Mondfamaj mineralaj naturaj akvoj por hejma kuracado.

Natalia-fonto, litia acidakvo sukcesa ĉe podagro, unuaranga akvo manĝotabla.

Glauber-fonto nro IV, plej bona akvo ĉe obstina mallakso kaj hemerojdo.

Francisko-fonto, ferhava acidakvo, kuracas bonege anemion.

Ŝlimtero kaj **ŝlimsalo** (ekstrakto) ĉie rekomendata por banoj ĉe virinaj malsanoj kaj reŭmatismo.

Demandojn respondos kaj sendos senpagĉe koncernenan literaturon Ekspedejo de mineralaj akvoj en Františkovy Lázně. Franzensbad.

Skribu esperantlingve al adreso:

**Zasílatelství minerálních vod, Františkovy Lázně
(Mineralwasser-Versendung, Franzensbad), Ĉeĥoslovakio.**

**BATH (ANGL., SOMERSET)
RESTORACIO "BERNINA"**

Fabrikado de Ĉokoladaĵoj,

Old Bond Street, Bath (en la centro de la urbo)

Sino E. Meyer, posedantino.

Parolas itale, france, germane, angle kaj Esperante. / Kunvenejo de la Bath'a Esperanto-Societo. / Telegramoj: "Bernina, Bath".

GRAN HOTEL COMERCIO
Str. Albareda 5 GERONA (Hispan.)

Belaj kaj komfortaj dormoĉambroj. Somera ĝardenmanĝejo. Telefono-Interurbano nro 20. Veturiloj en la fervojstacioj je la alveno de ĉiu vagonaro.

HENRI J. CARELS

Den Haag / Amsterdam / Haarlem

(N e d e r l a n d o)

Geesperantistoj! Aĉetu viajn artiklojn,
kiel panon, kukojn kaj sukeraĵojn en
unu el la 50 butikoj de tiuj ĉi bakejoj

VEGETARA HOTELO-RESTORACIO "POMONA"

Molenstraat 53 / Telefono 16 067

's GRAVENHAGE

(N e d e r l a n d o)

Pli ol 100 ĉambroj · Elektra lumigado · Centra
hejtado · Lifto · Domtelefono · Lavuoj kun
flua, varma kaj malvarma akvo · Banejoj
Moderaj prezoj · Trinkmono malpermesite

Leakey's Introduction to Esperanto

Lernlibro por Angleparolantoj

Prezo: Angl. 3¹/₂ pence; Sv. 35 centimoj

Havebla ĉe

Brita Esperanto Asocio, 17 Hart str., Londono

IDOJ DE ORFEO

de H. J. BULTHUIS. Romano originale verkita. 542 paĝoj.
12¹/₂ × 18. G. 2,25 + 0,65 por afrankado.

KARAKTERO

de J. M. v. STIPRIAAN LUÏSCIUS. 32 paĝoj. 13¹/₂ × 19.
(6a eld.) G. 0,30 + 0,30 por afrankado.

La livero de tiuj ĉi libroj okazas al ĉiuj landoj kiel rekomendita
presaĵo, nur post antaŭa pago per poŝtmandato aŭ nederlandaj
monbiletoj. (Poŝtmarkoj kaj respondkuponoj ne estas akceptataj.)

Ambaŭ libroj kune G. 3,25 afrankite.

CENTRA ESPERANTO LIBREJO

Bankastraat 2 a, 's GRAVENHAGE (Nederlandoj),

kiu liveras ankaŭ ĉiujn aliajn Esperantajn librojn

Ĉiu esperantisto "Esperantuja Kanto"

kantu:

Teksto de Cath. J. Roskes-Dirksen, Hago.

Muziko de Hugo Nollthuis, Laren (Ned.)

Havebla ĉe S-ino C. J. Roskes-Dirksen, Anemoonstraat 96, den Haag (Ned.)

Prezo fl. 0,20. — Revendistoj 20% da rabato

CONSULTEZ ! Les Livrets - Guides du Touriste (Guides Thiolier)

LA FRANCE ENTIÈRE EN 16 RÉGIONS

Chaque Région **2^F 50**

MARCEL Thiolier
Éditeur à PARIS XIe
10, Boul. du Temple, 10
Chèques Postaux 227-72

Franglingvaj gvidlibroj aĉeteblaj en ĉiu stacidomo kaj ĉefa librejo de Francujo. Enhavas folion kun adresoj de francaj Esperantistoj Societoj.

K o r e s p o n d a s p e r E s p e r a n t o !

Kie renkontiĝas Esperantistoj?

ANTVERPENO (Belgujo). Grupo Esperantista "LA VERDA STELO" (Fondita en 1907a). Kunvenas ĉiusabate je la 20 h. 30 en kafejo „De Witte Leeuw” (la Blanka Leono), Frankrijklei, 5, Avenue de France, kontraŭ la Flandra Opera Teatro, proksime je la Centra Stacidomo. Fremdaj samideanoj kore invitataj.

BADEN (Aargau, Svislando). Kafejo Allemann, Weite Gasse 16. Kunveno de "Badena Esperanto Societo". Telefono Baden 6 86. Rekomendiĝas al vojaĝantaj kaj vizitontaj gesamideanoj. Fino Rosa Allemann, posedantino kaj esperantistino.

BERN (Svislando). Esperantistaj renkontejoj: Hotelo Metropolo kun vendreda kunveno de la societanoj kaj samideanoj; Hotel Suisse, restoracio kun Esperanta ĵurnalo (Heroldo de E.)

BODENBACH (Bohemio). Restoracio „Zeughaus”, Teplitzer Strasse. Esperantista renkontejo. Bonega servado. Malaltaj prezoj.

BURGDORF (Svislando). — Hotel Guggisberg, bonfama gastejo apud la stacidomo. Restoracio.

CERNAUTI (Rumanujo). — Kafejo "Europa", str. Jancu Flondor 5. Unuaranga, grandega kafejo — kunveno sabato. — Posedantoj: Leon Rosenheck kaj Leopold Sneller.

CERNAUTI (Rumanio). — Restoracio "Germana Domo", str. Jancu Flondor 47. Unuaranga restoracio kaj kafejo. Koncerto, belega ĝardeno. Sidejo de la loka Esperantista Klubo — kunveno ĵaŭde 2h. — Por esperantistoj 15% rabato. — Posedantoj Stern & Kirmeyer.

CLERMONT-FERRAND (Francio). Restoracio Rapp, Strato St. Dominique 20. Posedanto Rapp-Pauly.

CLUJ (Transilvanio). — "Sfatul Negustoresce", str. Memorandului 6. Renkontejo de la Esperantistoj ĉiun ĵaŭdon je la 20 h.

Kie renkontiĝas Esperantistoj?

CLUJ (Transsilvanio). **Restoracio "Esperanto"**, Strada Sulutiu. Bona manĝejo malkara. Ĉiutaga renkontejoj de Esperantistoj enloĝantaj kaj travojaĝantaj. Esp. parolata.

FREIBURG (Germanio, Baden). Esperanto-grupo Freiburg i. Br. regule kunvenadas ĉiun vendredon vespere de 9a—11a en restoracio "Alte Burse", Bertholdstr. 3.

HRADEC KRÁLOVÉ (Ĉeĥoslovakio). **Hotelo Adalbertinum**, restoraciestro Hynek Dubsky. Puraj gastejoj, hejmeca, malkara kuirejo, bonega pilsena biero. Priservo modela. Belega ĝardeno. Sidejo de la loka Esperantista Klubo.

LYON. Grupo Esperantista de Lyon (fondita en 1902) kunvenas 12 rue Alphonse Fochier (funde de la korto, unua etaĝo) apud place Bellecour, ĉiusezone mardon je la 20^h 30. Fremduloj kore invitataj. Adreso por leteroj: 30 rue Ferrandière.

LYON. Fremdaj Membroj de UEA informintaj du tagojn antaŭe pri ĝusta horo de sia alveno estos atendataj de iu el la Delegitaro de UEA ĉe **ĉefstacio Lyon-Perrache** (kie haltas ĉiuj rapidaj vagonaroj) **apud la suda elirejo** (en franca lingvo: "Sortie Sud"). Por faciligi la taskon de la Delegitaro, ili bonvolu loĝi en **"Hôtel Continental et des Voyageurs"**, 17 place Carnot (tute proksime al la ĉefstacio), laŭeble mendinte ĉambrojn antaŭe, kaj viziti la **Esperanto-Oficejon**, 30 rue Ferrandière.

MEININGEN (German, Thüringen). **Hotelo „Deutsches Haus"**, Georgstrasse 11. Moderaj prezoj, tre rekomendinda. Ne malproksime de la stacidomo kaj de la loĝejoj de la D kaj VD de UEA, kiuj laŭdezire estos sciigataj de l'hotelo.

NOVI SAD (Jugoslavio). **Kafejo "Elita"**, Vilzonov trg 7. Renkontejoj de diversaj kluboj inter kiuj ankaŭ de la ŝaka kaj esperantista. Esperantistoj renkontiĝas ĉiudimanĉe je la 6a horo vespere.

Kie renkontiĝas Esperantistoj?

OLOMOUC (Ĉeĥoslov.). **Restaurace u Štěpánků** (Večerků), Mořické náměstí (Maŭricplaco) tre pura k. bona manĝejo, riceveblaj ĉiusecaj manĝaĵoj kaj trinkaĵoj, bona servado, informoj pri samideanoj, kunveno ĵaŭde 20^h.

OOSTDUINKERKE (Belg.). Dum somera sezono, por pasigi bonan libertempon elektu **Grand Hôtel d'Oostduinkerke** (U. E. A. entrepreno). Tie vi renkontos Britajn, Holandajn, Belgajn, Francajn Esperantistojn.

PLZEŇ (Ĉeĥoslov.). **Hotelo-Restoracio "Svoboda"**, en Perlová ulice. Hejmo de "Esperantista Klubo". Bongustuma kuirejo laŭ Ĉeĥa maniero. Biero de la plej maljuna bierfabriko pilsena "Prafonto".

PRAHA (Ĉeĥosl.). **Kafejo Edison**. Na Příkopě 1. Unuaranga kafejo en centro de la urbo. Kunvenejoj de pluraj esperantistaj kluboj.

RAPALLO (Italio, Ligure). **Hotel Minerva**. Hotelestro P. Lanzi.

RUSE (Bulgario). La Esperanto-Librejo de S-ro Ivan Grozev en Ruse (Bulgario), str. Aleksandrovska 53. Servas kiel renkontejoj de la urba geesperantistaro.

SALZBURG (Aŭstrio). **"Hotelo Wolf-Dietrich"**, kunvenejoj de la Salzburga-Esperanto-Grupo dumvintro ĉiun vendredon, dum somero ĉiun merkredon je la 20^a horo kunveno, proksime de la stacidomo.

SEEWEN (Centra Svislando). — **"Hôtel Rössli"** ĉe Lowerzer Lago. Bonega ripozejo meze de plej belaj ekskursara regiono. Mineralbano. Unuakvalita servado. Moderaj prezoj. Renkontejoj de Esperantistoj. Esp. Informejo.

STRIEGAU (Germ.-Silezio.) **Hotel Lux-Kasperek**, Wilhelmstrasse 26. — Mezpreza gastejo, agrablaj gastejoj. Hejmo de la Esperanto-Grupo Striegaŭ, ĉiun Vendredo 20^{1/2} h. vesp.

Kie renkontiĝas Esperantistoj?

STUTTGART. “**Silberner Hecht**”, Büchsenstr. 55 (apud “Schwimmbad”. Senalkohola restoracio de la Stutgarta Virin-Unuiĝo por senalkoholaj manĝejoj. Tagmanĝoj de 12—2; vespermanĝoj de 6—10. Sen trinkmono. Kafejo. Legočambro.

SZOMBATHELY (Hungario). **Kafejo Herczeg**, Posedanto Jos. Graf. Kunveno marde kaj ĵaŭde 6—8 horo vespere.

TETSCHEN a. E. (Bohemio). “**Dampfschiff-Hotel**” (ĉe la vaporŝiphaltejo). Ejo de la Esperantista Grupo. Litĉambroj, bonega servado, malaltaj prezoj.

TOPEKA (Kansas). Ĉe la Centra Y. M. C. A. (Junaj Viroj Krisiana Asocio) konstruaĵo, Naŭa kaj Quincy stratoj. Topeka (Kansas, Usono). La “T. E. A.” kunvenas ĉiu lunde, vespere. Lida R. Hardy, Sekino.

TORINO (Italio). **Caffè Fassio**, Piazza Carlo Felice 12, apud Centra Stacidomo, Porta Nuova.

TRUTNOV-TRAUTENAU (Ĉeĥoslovakio). **Hotelo Lahmer**, apud katolika preĝejo; malmultekostaj ĉambroj, bona tagmanĝo, ejo de la loka Esp. grupo.

TSCIERTSCHEN (Svis.). **Pensio Erika**. Tschierschen 1350 m, apud Chur. Somera kaj vintra restad-ejo. Montekskursoj. Sportoj. Moderaj prezoj.

VOGHERA (Pavia). **Kafejo kaj Restoracio “Commercio”**. Adreso: Placo Vittorio Emanuele. Telefono: No. 111. Bona manĝejo malkara. Ĉiutaga renkontejo esperantista en aparta ĉambro. Posedanto: Ferretti Paulo.

WIESBADEN (Germanio). **Kafejo Maldauer**, Marktstrasse 34, en mezo de la urbo. Ĉiumerkrede de la 20 ĝis la 23 horo.

Entreprenejoj (aliĝintaj al UEA).

AŬSTRIO.

Salzburg. — “Cäcilia”, A. G. — La plej granda orgenfabriko de Aŭstrujo liveras unurangajn orgenojn, bonegajn pianojn, harmoniumojn kaj majstroviolonojn multnombre al la en- kaj eksterlando p. ekz. Holando, Danlando, Jugoslavujo, Italujo kaj Hungarujo. Ĝi ege favoras Esperanton, aranĝas Esp. kursojn kaj korespondas Esp. Telefono Interurban 302.

BELGIO.

Oostduinkerke. — Grand Hôtel d'Oostduinkerke. — P. Benoît, Estro. Sur la bordo de la maro, komforta je ĉiuj vidpunktoj. Prezoj tute moderaj. Porfamilia hotelo. Por longaj restadoj, meblitaj ĉambroj.

BRITLANDO.

Bradford. — Cawthra & Luscombe, Presistoj, librobindistoj. — *Adr.*: 7 Woodbine Street, Barkerend Road. — Ĉiaspecaj presadoj en Esperanto kaj ĉiuj aliaj lingvoj.

Brighton. — Chichester Mansion Hôtel. — *Adr.*: 18 Marine Parade. Pensio, frontas kontraŭ la maro. Tre komforta. Prezo malalta. Telefono 6960. — Posedantoj Gesroj Sims.

Edinburgh. — Thornton & Co., Ltd. — *Adr.*: 4 Hanover Street. Fabrikantoj de ĉiaj kaŭĉukaĵoj por fervojo, tramo, vojo, inĝeniero, vizo, juto, katuno, lano, papero, tano, sukero, tabako, doko kaj karbo-fabrikejoj. Botoj, ŝuoj, akvilitoj, akvoboteloj, aerkusenoj ktp.

Edinburgh. — Thomas Nelson & Sons, Ltd. — *Adr.*: Parkside Works. Presistoj kaj eldonistoj de edukaj kaj ĝeneralaj verkoj. Angle, France, Hispane kaj aliaj lingvoj.

Edinburgh. — Stewart McGlashen & Son, Ltd. *Adr.*: 2 Canonmills Bridge. Marmor-, Granit- kaj ŝtonfabrikejo. Fabrikistoj de ŝtonradoj por vitraj, lens- kaj glaŝtrancistoj.

Edinburgh. — Café Royal: Ostra bufedo kaj drinkejo. — *Adr.*: 17 West Register Street, Ostroj, omaroj, kankroj, salatoj, viandbulkoj, vinoj, alkoholaĵoj kaj bieroj, britaj kaj alilandaj, je glacio. 1 minuto de la ĉefa stacidomo.

Hull. — Arthur J. Turner, Ŝipmakleristo. — *Adr.*: 12 Nelson Street. Telegr. Convey Hull. Ŝipmakleristo, ekspedagento.

Keighley. — Green & Rhodes. — *Adr.*: Denby Mount, Oakworth, near Keighley. — Aŭkcivendistoj kaj valorigistoj. Aranĝas la vendadon de negocoj kaj komercaĵoj pogrande. Asekuraj agentoj. Korespondas en Esperanto.

Kingston-on-Thames. — Thames Electric Co., Ltd. — *Adr.*: 16 Market Place. Komercestoj pri elektraĵoj kaj elektraj inĝenieroj. "Thames" senfadenaj elektraĵoj.

Liverpool. — Frank H. Lockyer, Supply Co., Ltd. — *Adr.*: 56 Arley Street. Fabrikistoj de "Spice-Erbo", spicaĵo perfekta por la kuirejo; ŝparas tempon, estas sandona kaj ĉiam preta por uzado. Neĉiu kuiristino aŭ dommastrino devas esti sen "Spice-Erbo".

London S.W. 1. — L. G. Mouchel & Partners, Ltd. — *Adr.*: 38 Victoria Street S.W. 1. Desegnas kaj konstruas ie ajn ĉiuspecajn konstruaĵojn. precipe el armita betono Hennebique. Pli ol 40 000 pontoj, kajoj, digoj, akvuĵejoj, karbokestegoj, grenkestegaroj, fabrikejoj, magazenoj, domoj, ŝipoj ktp. jam sukcese konstruitaj.

London. — G. B. Kent & Sons, Ltd. — *Adr.*: 75 Farringdon Road, E. C. 1. Fabrikistoj de plej bonaj britaj brosoj ĉiuspecaj. Fondita 1777. Fabrikejo en London kaj Hemel Hempstead Herts. Agentejoj ĉie. Oni korespondas en Esperanto. Bonvolu peti nian oklingvan broŝureton.

London. — Burroughs, Wellcome & K^o. — *Adr.*: Snow Hill Buildings, E. C. 1. Fabrikistoj de hemiaĵoj. Asociaj domoj: London, New York, Montreal, Sydney, Cape Town, Milano, Shanghai, Buenos Aires, Bombay. — "Tabloid" Kunpremitaj Medikamentoj kaj Ekipaĵoj. "Tabloid" Teo. "Tabloid", "Saxin", "Tabloid" fotografaĵ hemiaĵoj, "Kepler" maltpreparaĵoj, "Hazeline" Neĝo, "Hazeline" Kremoj, "Wellcome" kemiaĵoj.

London. — Wayfarers Travel Agency. — *Adr.*: 33 Gordon Square, W. C. 1. Povas citi prezojn por vojaĝ-arangoj aŭ ĉiuj partoj de la mondo. Apartaj karavanoj por Paskaj kaj Pentekostaj Kongresoj en Parizo, kaj Universala Kongreso en Svisujo.

London. — E. Marlborough & Co., Ltd., Eldonistoj. — *Adr.*: 51 Old Bailey E. C. 4. — Eldonistoj de la "Self Taught" (meminstruaj) serio de eŭropaj kaj orientaj lingvoj, ankaŭ angla lingvo por alilanduloj. Nova libro: Angla-Esperanta vortaro de Fulcher kaj Long; enhavas 30 000 anglajn vortojn kun esperantaj signifoj.

London. — Vivamol, Ltd. — *Adr.*: 111/113 Great Portland Street, W. 1. Fabrikistoj kaj vendistoj de kuraciloj por ASTMO, BRONKITO, k. c. Sendanĝera kaj reviviga traktado. Petu klarigan broŝuron. Skribu pri Agentejo. Vidu anoncon.

London. — Helical Bar & Engineering Co., Ltd. — *Adr.*: 72 Victoria Street, London, S. W. 1. — Komercestoj pri ŝtal-, fer-, cement- kaj konstru-produktaĵoj; agentejoj por fabrikistoj de veturiloj, levmaŝinoj, kaj maŝinaro por kontraktistoj.

London. — Shaftesbury Hotelo. — *Adr.*: Great St. Andrew Street, W. C. 2. 250 Litĉambroj, kun varma kaj malvarma akvo en ĉiu. Grandaj publikaj ĉambroj, bele meblita Restoracio. Lito, bano, kaj matenmanĝo, 7 ŝ. 6 p. Telefono: Regent 3060—3062. Telegramoj: "Unafraid" London. Posedantoj: Gordon & Smith, Ltd.

London. — Burndept Ltd. — *Adr.*: Ĉef-oficejo: Aldine House, Bedford Street, Strand, W. C. 2. — Fabrikistoj de Radio-aparato. Fabrikejoj: Aerial & Eastnor Works, Blackheath, Londono. Asociaj Kompanioj en Francujo, Kanado, Sud-Afriko, kaj Aŭstralazio. Agentejoj tra la mondo.

London S. E. 1. — G. A. Maples, Ltd., Inĝenieroj. — *Adr.*: 118 A Falmouth Road. Komercaĵo je ĉiu speco de maŝinoj brokantaĵ: memstaraj vaporkaldronejoj; aparatoj por ĉiuj metioj. Ĉiu brokantaĵo estas ekzamenita kaj garantiita. Korespondas angle, france kaj Esperante. Petu informojn.

Plymouth. — Elliott & Elliott. Solicitoroj. — *Adr.*: Lockyer Street. Korespondas Esperante.

ĈEĤOSLOVAKIO.

Brno. Leop. Popper & Sohn. Telegr.: Popperleo. Telef. 455. Importadas kaj eksportadas ĉiuspecajn muelproduktaĵojn, legumenozojn, kaj melonon.

Hradec Králové. — Družstvo hudebních nástrojů en Hradec Králové. — *Adr.*: Šafaříkova 581. Fabrikas kaj liveras por tre malsaltaj prezoj ĉiuspecajn muzikinstrumentojn unuakvalitajn. Kordoj kaj muzikil-partoj. Diversgrandaj sonoriloj. Riparoj rapide kaj malmultekoste. Oni serĉas reprezentantojn fremdlandajn. Oni korespondas: esperante, ĉeĥe, angle, france, itale, hispane kaj germane.

Hradec Králové. — Obchodní banka. Centro en Hradec Králové. — Filioj: Praha, Semily, Dvůr Králové n/L., Jablonec n/N. Faras ĉiuspecajn bankajn negocojn, en la borso kaj en sia monŝanĝejo sub kondiĉoj plej oportunaj.

Hradec Králové. — Výrobní, nákupní a úsporné orthopedické družstvo válečných invalidů (Ortopedia kooperativo de militinvalidoj): Fabrikas artefaritajn membrojn, ĉiuspecajn ortopediajn helpilojn kaj bandaĝojn precize laŭ kuracistaj priskriboj. Piedvestaĵoj por sanaj kaj por nenormalaj piedoj.

Hradec Králové. — Hotelo "Adalbertinum", Restoraciestro Josef Dubský invitas ĉiujn vizitontojn de Hradec Králové. Puraj, komforte meblitaj gasteĉambroj, hejma, malkara kuirejo, bonega pilsena biero. — Trinkajoj por abstinetoj! Dum somero belega ĝardeno en mezo de la urbo. Sidejo de la loka Esperantista Klubo!

Hradec Králové. — A. Ippen, maŝin- kaj pontfabriko. — Feraĵ konstruaĵoj. Pontoj fervojaj kaj ŝoseaj. Ĉiuspecaĵ ujoj el lado, aparatoj por sukerfabrikoj, alkoholfabrikoj, bierfabrikoj, hemiaĵ k. a. fabrikoj.

Hradec Králové. — "Fotochema", s. s. r. o., sekplatoj-fabriko, liveras superkvalitajn ĉiuspecajn fotoplatojn. Oni eksportas en la tutan mondon! Korespondo en esperanto kaj en ĉiuj lingvoj.

Hradec Králové. — **Meblofabriko Josef Hlavaty.** — Liveras kompletajn loĝejaranĝojn: Kuirejaj, dormoĉambraj, manĝoĉambraj, salonaj, laborĉambraj mebloj. Konstruas portalojn, mebligas hotelojn, kafejojn, bankojn kaj komercejojn. Fabrikas mebloj por oficejoj; registrejoj kaj skribmaŝin-tabletojn.

Praha II. — **Ĉeĥoslovaka Esperanto-Servo.** — *Adr.:* Žitná 44. Proponas siajn servojn al la tuta Esperantistaro. Informas pri Ĉeĥoslovakio kaj ĝia E-movado, peras komercajn kaj korespondajn interrilatojn, vendas E-librojn, insignojn kaj glumarkojn, eldonas "B. E. S. — Adresaron de Esperantistoj el ĉiuj landoj". Postulu senpagan proŝpekton! Poŝtĉeka konto: Praha 34201.

Reichenberg. — **Reichenberger Messe.** — *Adr.:* Messeamt, Wiener Strasse 20. Internacia foiro de komercaĵoj kaj specimenoj. 9—17. Aŭgusto 1924. Unua kaj plej granda teksaja merkato de l'kontinento. Plej bona vendejo por ekspoziciantoj, plej bona aĉetejo por teksa, vitra, keramika, maŝina industrioj.

Tatranská-Polianka (Tátraszékplak-Westerheim). — 1000 m super marnivelo. Montara kuraĉloko kun tutjara sezono. Sanatorio por Basedow malsanuloj; moderna fizikala instalo. X radioj Röntgen, elektoj kaj hidroterapio. Sveda kuraca gimnastiko, masaĝo, dieto, sunterapio. Kuracado per ripozo, kuŝado, promenado. — Dir. Ĉefkuracisto: D^{ro} Michael Pühr; pluraj asistantaj kuracistoj. Prospekto kaj informo ricevebla de: Badedirektion, Tatranská-Polianka, Hohe Tatra (Ĉeĥoslovakio).

DANZIG.

Danziger Sparkassen-Aktien-Verein. — *Adr.:* Milchkannengasse 33. Bankejo. Plej malnova moninstituto fondita 1821. Rekomendas siajn servojn al la bank-institutoj, bankistoj kaj komercistoj de la tuta mondo por enkasigi monon kontraŭ kambioj, komercaĵoj k. t. p. [Korespondas en Esperanto.

FRANCLANDO.

Annonay (Ardèche). — **Laboratoire de la Panbiline.** — Tuta kuracado de l'malsanoj de hepato kaj de galaj vojoj, kaj de l'sindromoj devenantaj el tiuj malsanoj; kombinas hepatan kaj galan opoterapiojn kun kolagogoj. Petu raporteton. Vidu anoncon, paĝ. XXXII kaj XXXIII.

Boulogne sur Seine (Seine): L. Létang, lignokomercisto, 48 rue de Bellevue.

Calais (Pas de Calais): A. Herreman, fabrikanto de kartonaĵoj, 23 rue de la Tannerie.

Châtillon sous Bagneux (Seine): H. Nonin, Ĝardenkulturestro, ano de "Esperanto et Commerce", 10 rue du Ponceau.

Fresnes (Nord): J. Aldebert, negocisto pri terkulturaĵoj maŝinoj, 90 rue de Condé.

Hagondange (Moselle): T. Gerhard, drogisto, rue de la Gare.

Levallois-Perret (Seine): C. Rousseau, farmaciisto, ano de "Esperanto et Commerce". Vidu anoncon je la paĝo LVI, 4 place de la République.

Lyon. — **Foiro de Lyon.** — *Adr.:* Hôtel-de-Ville, Lyon. — En ĝia vastega komerca Palaco, la vizitanto trovas ĉiujn produktaĵojn de la homa industrio. Ĝenerala kunveno: unua dekkvino de marto. Faka kunveno: dum aŭtuno. Petu la Esp. broŝuron. Vidu anoncon, p. XXVII.

Lyon. — **Esperanto-Oficejo.** — *Adr.:* Sino A. FARGES, 30 rue Ferrandière (2^a etaĝo). — Sidejo de la Delegitaro de UEA. Informejo por Esperantistoj. Centra propagandejo por Sudorienta Franclando. Librejo. Eldonejo de propagandaj poŝtkartoj, de propagandfolioj, de Esperantaj sigelmarkoj kaj de silkaj flagetoj.

Lyon. — **Hôtel Continental et des Voyageurs.** — *Adr.:* 17 place Carnot (apud ĉefstacio Lyon-Perrache). — Posedanto: S^{ro} Marin-Lafliche. 75 ĉambroj kun varma kaj malvarma akvoj. 10 apartaj banejoj. Bona restoracio en la hotelo: laŭ la karto kaj je fiksita prezo. Vidu anoncon, p. XC.

Lyon. — **S^{ro} REYNIER**, 11 rue Emile Zola. — Meblaroj modernaj kaj antikvaj el ĉiuj epokoj. Organizado de budoj ĉe la Foiro de Lyon. Maklera procento al ĉiu membro de UEA, kiu efektivigos vendon aŭ aĉeton.

Lyon. — **Section Lyonnaise du Comité Républicain du Commerce, de l'Industrie et de l'Agriculture (Union des Négociants et Industriels Français).** — Lyon'a Sekcio de la Respublikana Komitato de Komerco, Industrio kaj Kampokulturo (Unuiĝo de l'Francaj Komercistoj kaj Industriistoj). — 46 rue de l'Hôtel-de-Ville. — Prez.: S^{ro} DIGONNET. Sekr.: S^{ro} MAGE (korespondas en Esperanto).

Lyon-Villeurbanne. — **S^{ro} HENRI LEROUDIER** (Dunviva Membro de UEA). — *Adr.:* Chemin du Luizet. — Fabrikas, vendas kaj eksportas graŝaĵojn por nutrado: "Palmy", "Palmibor", "Palmicrème". Telef.: Vaudrey 18.32. Telegr. Adr.: Palmi-Lyon. Poŝtĉeka konto: Lyon 437.

Moulis-Medoc (Gironde). — **S^{ro} PIERRE MARLY.** — *Adr.:* Château-Poujeaux. — Delikataj vinoj de liaj propraj vinberoj lokitaj en la centro de la mondkonata regiono Médoc. Rekta sendo de la produktanto al la konsumanto. Riprezentantoj petataj. Vidu anoncon p. LIX.

- Paris: **J. Balliman**, negocisto pri ĉiuspecaj vitraĵoj, ano de "Esperanto et Commerce", 5 rue de Provence, IX.
- A. Baudet & R. Donon**, ĉiuspecaj artikloj por ŝuistoj, anoj de "Esperanto et Commerce", 18 Faubourg du Temple, X.
- Bobin Frères**, vitraĵoj kaj porcelanaĵoj, anoj de "Esperanto et Commerce", 22 rue de Tanger, XVI.
- G. Burkard**, laĉoj por puntlaboraĵoj, laboraĵoj por sinjorinoj, anoj de "Esperanto et Commerce", 56 Boulevard Sébastopol, III.
- Centra Esperantista Librejo**, Eldonejo kaj Vendejo de la Lernolibroj en franca lingvo kaj de la Verkaro de D^{ro} L. L. ZAMENHOF. Vidu anoncon je la paĝo II, 51 rue de Clichy, IX.
- G. Daniel**, dekoraciisto-skulptisto, ano de "Esperanto et Commerce", 24 rue Saint Charles, XV.
- Dentclair**, interŝanĝebla dentbroso, senmikrobiga ingo, ano de "Esperanto et Commerce", 9 rue du Cherche-Midi, VI.
- Dény Fils & Co.**, Specialaj seruroj kun ĉefŝlosilo, anoj de "Esperanto et Commerce". Vidu anoncon je la paĝo XXXVII, 20 rue de l'Arc de Triomphe, XVII.
- L'Echo de la Quincaillerie** (Revuo), 14 rue de Lancry, X.
- Esperanto et Commerce**, Asocio por la disvastigo de l'franca komerco per Esperanto, Sekretariejo: 20 rue de l'Arc de Triomphe, XVII.
- J. Estour**, fabrikaganto, silkaĵoj, ano de "Esperanto et Commerce". Vidu anoncon je la paĝo LXI, 1 bis rue des Coutures Saint Gervais, III.
- Etablissements Henry Boulnois**, Specialaĵoj por Aŭtomobiloj FORD, anoj de "Esperanto et Commerce". Vidu anoncon je la paĝo LXXXIII, 1 rue du Colonel Moll, XVII.
- E. Fallek**, perlvendisto, 2 rue de Siam, XVI.
- Foiro de Paris**, Ĉiujara Nacia Manifestado por Komerco kaj Industrio, 10—25 Majo, ano de "Esperanto et Commerce", 8 place de la Bourse, II.
- La France Forestière et Industrielle** (Revuo), 18 rue Grange Batelière, IX.
- Les Garages Modernes**, Aŭtomobiloj, anoj de "Esperanto et Commerce", 19 rue de Passy, XVI.
- Hôtelo "Avenida"**, estrino: Sino Bray-Smeets, ano de "Esperanto et Commerce", 41 rue du Colisée, VIII.
- Lecerf & Penseront**, negocistoj pri reprezentado, importado kaj eksportado, 14 rue des Goncourt, XI.
- E. Long**, kombisto por Sinjorinoj, 40 rue de Moscou, VIII.
- A. Petit**, Pompiloj "Mouvex", ano de "Esperanto et Commerce". 5 rue du Sahel, XII.

- Paris: **Planchenault & Fils**, laŭvola bindigilo "Clio", 55 rue des Panoyaux, XX.
- V. Polgar**, Esperantista Centra Presejo, ano de "Esperanto et Commerce", 33 rue Lacépède, V.
- A. Poulter**, Entreprenisto pri aŭtado, ano de "Esperanto et Commerce", 31 rue Croix des Petits Champs, I.
- M. Raimbault**, emajlisto, 54 Quai Jemmapes, X.
- E. Sandrin**, ledorumisto, 20 rue Beaunier, XIV.
- R. Seguin**, alipujfabrikanto, ano de "Esperanto et Commerce", 1 rue Bourbon le Château, VI.
- Société d'Édition d'Estampes artistiques**, Stampaĵoj por Juvelistoj, Oraĵistoj kaj medalvendistoj, 137 rue du Temple III.
- J. Solsona**, Presejestro, artaj kaj ĉiuspecaj presaĵoj, ano de "Esperanto et Commerce", 9 rue Hallé, XIV.

Poix (Somme): **L. Bouvier**, farmaciisto, 2 rue Saint Martin.

Rosny sous Bois (Seine): **A. Baraut**, gravuro sur ŝtalo, patricoj kaj matricoj por Juvelistoj kaj Oraĵistoj, 17 rue des Bertauds.

Roubaix (Nord): **A. Boulouis**, makleristo pri kombitaj lanoj, 33 rue de l'Épeule.

Rueil (Seine et Oise): **Laboratoires Drouet et Plet** (anoj de "Esperanto et Commerce"), Biologio kaj Fiziologio aplikataj. Kuracaĵoj: Specialaĵoj: vidu anoncon je la paĝo XX—XXI, 37 rue de Marly.

Saint-Ouen (Seine): **A. Perrin**, garaĝisto, 12 rue Claude Guinot.

Vosne-Romanée (Côte d'Or). — S^{ro} ALBERT NOIROT, bienposedanto-vinberkulturisto, urbestro, prezidanto de la Generala Sindikato de l'Produktistoj de la Grandaj Vinoj de Côte d'Or. — Vendas nur produktaĵojn de sia rikolto; ĉefaj vinberejoj: Vosne-Romanée, Grand-Suchot, Nuits-Saint-Georges, Boudot, k. a.

GERMANIO.

Berlin. — AEG-Deutsche Werke. — *Adr.*: Berlin W 66, Mauerstrasse 83—84. Liveradas skribmaŝinojn kaj fabrikadas speciale skribmaŝinon por esperantistoj. Tiu maŝino estas la plej malmultekosta de ĝia speco kaj farita el bona metalo. La sistemo ebligas ŝanĝon de la tiparo por ĉiu ajn lingvo dum kelkaj minutoj (vidu paĝon XXXIV).

Berlin. — Mitteleuropäisches Reisebüro G. m. b. H. — *Adr.*: Berlin W 9, Potsdamer Bahnhof (Telegramadreso: Reiseamt Berlin). Liveras kaj entreprenas ĉion, kio koncernas la trafikon internacian. Ĝi prizorgas la vojaĝon per fervojo aŭ ŝipo, hotelojn, pakafekspedon, asekuron ktp. en la tuta mondo. Komunan kaj opan vojaĝon. Oficialaj prezoj sen aldonpago (vidu kartonan reklamilon).

Frankfurt am Main. — Foiroicejo (Esperanto-Fako). — *Adr.*: Messamt, Esperantofako, Platz der Republik. Adminstras la regule en printempo kaj aŭtuno okazantaj komercfoirojn de Frankfurt a. M. Petu informojn en Esperanto. Vidu anoncon, paĝo XLIII.

Frankfurt am Main. — Schernikau & Co. — *Adr.*: Schleusenstrasse 4. **Importo - Reprezentado - Eksperto**, firmo fondita 1902, peras ĉiuspecajn negocojn, korespondas angle, esperante, france, germane, itale. Posedanto estas malnova samideano.

Krimmitschau i. Sa. — Krimmitschauer Maschinenfabrik. — Liveras ateste, en plej bona plenumo: Vapormaŝinojn, plej modernajn, por ĉiuj premoj kaj laborpovoj, Movilmaŝino erojn, plej modernajn, Altpremo decentrokura, pumpilojn plej modernajn, Kompresorojn, plej modernajn, Prilaborad-maŝinojn, plej modernajn, por felopreparadejoj. Eksperto ĉiulanden!

Krimmitschau i. Sa. — Louis Oettel. — Samideanoj vizitante nian urbon postulu nepre niajn bierojn.

Leipzig. — Ferdinand Hirt & Sohn. — Esperanto-Fako. — *Adr.*: Salomonstrasse 15, Tel. 71906. Unu el la plej malnovaj kaj plej gravaj germanaj eldonejoj. Speciala eldonejo por: instruiloj por lernejoj, gimnazioj kaj universitatoj. Depost 1921 ĝi instalas specialan Esperanto-Fakon. Per siaj sukcesplenaj eldonaĵoj ekz. "Bildotabuloj", "Tra-la mondo", "Internacia Mondliteraturo" ktp. ĝi fariĝis mondkonata Esperanto-eldonejo. Oni postulu katalogojn.

Leipzig. — Internacia Foiro. — *Adr.*: Messamt für die Muster-messen en Leipzig, Esperanto-Fako. — La Foiro okazas ĉiujare dufoje, komence de marto kaj fine de aŭgusto, daŭrante 8 tagojn. Ĝi havas apartan Esperanto-Fakon, kiu donas ĉiajn informojn. — Dumfoira Esperantista Renkontejo: Johannisplatz 3 I. Vidu anoncon, paĝo XXXVI.

Leipzig. — J. B. Hirschfeld (A. Pries). — *Adr.*: Brüderstrasse 59. Unuaranga presejo kaj arto-metiejo. Presado laŭ ĉiuj manieroj kaj en ĉiuj lingvoj. 50 presmaŝinoj. De 1920 presisto de la jarlibro de UEA. Korespondas en Esperanto.

Magdeburg. — Esperanto-Presejo Paul Göring. — *Adr.*: Magdeburg-N. 1. Liveras ĉiujn esperantajn presaĵojn je moderaĵ prezoj. Multjara sperto! Presisto de la gazeto "Esperanto". Korespondas en Esperanto.

Meiningen. — H. Nikolaus & Co. — *Adr.*: Sachsenstrasse 8. — Piroteknika Fabriko. Specialaĵoj: Pafbildoj — Knaltavoletoj — Krakalometoj — Amorcoj — Amorbendoj. Eksperto ĉiulanden. Oni postulu detalajn ofertojn. Vendado nur pogrande. Korespondas en Esperanta, germana, angla aŭ franca lingvoj. Vidu anoncon sur paĝo XXIV.

Meiningen. — Stadtgemeinde (Urbkomunumo). — *Adr.*: Magistrat der Stadt Meiningen. Fama per la Meiningena teatrarto, kreita de la mortinta duko Georg II kaj per ĝiaj simfonikoncertoj (Medio de Hans von Bülow, Reger, Brahms). Antikvaj konstruaĵoj. Urboparko. Kastelo kun multaj vidindaĵoj. Antikvajmuzeo. Belegaj promenadoj kaj ĉirkaŭaĵoj. Vidu anoncon sur paĝo LXXXIV.

Meiningen. — Gottfried Neuland. — *Adr.*: Rohrerstrasse 10. — **Fabro de agrikulturaj maŝinoj.** Specialaĵoj: Larĝaj kaj stiftaj draŝmaŝinoj. Tranĉmaŝinoj por trakita pajlo. Rotaciaj segiloj. — Oni postulu detalajn ofertojn. Korespondas en Esperanta, germana, angla aŭ franca lingvoj.

Suhl (Thür.). — Simson & Co., Armilfabrikoj. — Filio Berlin NW 7. Unter den Linden 75/76. — **Aŭtomobiloj. Bicikloj. Partoj por cikloj, Ĉas-kaj sportpafiloj. Malgrandkalibraĵaj pafiloj. Aŭtomataj pistoloj, kalibro 6,35 mm.** Eksperto al ĉiuj landoj. Detalaj ofertoj laŭ deziro. Korespondado en ĉiuj ĉeflingvoj kaj Esperanto. Vidu anoncon paĝo XIX.

Suhl (Thür.). — C. G. Haenel. — *Adr.*: Bahnhofstrasse 16. — **Pafilo-kaj biciklofabriko.** Pafiloj por ĉaso kaj sporto. Bicikloj. — Eksperto ĉiulanden. Oni postulu detalajn ofertojn. Vendado nur pogrande. Korespondas en Esperanta, germana, angla aŭ franca lingvoj. Vidu anoncon sur paĝo XXXIX.

Suhl (Thür.). — Wilh. Kober & Co. — *Adr.*: Sandstrasse 6. — **Fabro de ŝtalaĵoj, fondita 1874. — Tondilmaŝinoj por homoj kaj bestoj. Razaparatoj. Elektromotoroj.** — Vendado nur pogrande. Oni postulu detalajn ofertojn. Eksperto ĉiulanden. Korespondas Esperante, germane, angle aŭ france. Vidu anoncon sur paĝo XXVI.

Schweinsburg a. Pleisse (Sa.). — Oscar R. Mehlhorn, G. m. b. H. — Liveras al ĉiuj landoj: Oranĝerioj, vitro-ĝardenojn, hejt-instalaĵojn laŭ Mehlhorn-Reform-Sistemo. Varmbed-fenestrojn, Mehlhorn Original-fenestrojn, ŝprucig-kaj pluviginstalaĵojn. Vitro-tegmentojn, desupraĵajn lumigilojn, konstruaĵojn faritajn el ondforma lado kaj ligno. Ŝrankojn, lablojn, benkojn, seĝetojn, litojn. Kampkulturajn veturilojn. Kiel specialaĵon: "Viertels-Universal-Kamp-veturilojn". Reprezentantoj estas serĉataj. Korespondas en Esperanto.

Zella-Mehlis (Thür.). — Karl Walther, Waffenfabrik. — *Adr.*: Schillerstrasse 4. — **Fabro de aŭtomataj pafiloj.** — Vendado nur pogrande. Oni postulu detalajn ofertojn. Korespondas en Esperanta, germana, angla aŭ franca lingvoj. Vidu anoncon sur paĝo XXIX.

Zella-Mehlis (Thür.). — Fr. Langenhan, Pafil-kaj biciklofabriko, fondita 1842, fabrikas kiel specialaĵon la biciklojn "Meteor" ĉie konataj kiel unuaklasaj, same kiel aerpafilojn en senkonkurenca kvalito kaj faro. Livero nur al komercistoj pogrande. Bonvolu postuli detalajn ofertojn.

Zella-Mehlis (Thür.). — J. G. Anschütz, Germaniawaffenwerke, A.-G. — *Adr.*: Reissmannstrasse 12. Fabrikado de ĉiuj pafilo por sporto kaj ĉaso. Eksporto ĉiulanden. — Vendado nur pogrande. Oni postulu detalajn ofertojn. Korespondas Esperante, germane, angle aŭ france. Vidu anoncon paĝo XLIV.

Zeulenroda. — Hermann Dix, fermagazeno. — *Adr.*: Greizer Strasse 34.

ITALIO.

Genova. — **Albergo Nazionale**, Via Lomellini, 14. Telefono 1648. Ĉambroj unuigeblaj kaj apartaj. Rekomendinda por familioj. Centra kaj trunkvila strato. Moderna aranĝo. Restoraci-servado ĉiuhora. Oni parolas la ĉefajn lingvojn. Modera prezo. Rabato al la Esperantistoj. Hotelmastro: Serra Raffaele.

Venezia. — **Hotelo Wagner.** — *Adr.*: Gran Viale, Lido. Hotelo sur insulo Lido proksime de la ŝiphalto kun moderna komforto; akurata servado kaj moderaj prezoj. Familia pensio; speciala aranĝo por pli longa restado. Rekomendinda por Esperantistoj. Hotelo de la Konferenco 1923.

Verona. — **Fervojo Verona-Caprino-Garda (Lago).** — La plej rapida komunikilo inter Verona kaj la centro de la Lago de Garda (1¹/₄ horo) kaj al la famekonata Sanktejo "Madonna della Corona" ĉe Caprino. — Kombinitaj biletoj kun la vaporŝipoj kaj la Aŭtomobilo Caprino-Spiazzi-Ferrara di Monte Baldo. — Belegaj ekskursoj. — Petu informojn al la adreso: Direzione Ferrovie Verona-Caprino-Garda — Strada Venezia, 1 — Verona (Italio).

LITOVIO.

Kaunas (Kovno). — **Gefratoj Tillmanns & Kio.** Fabriko de diversspecaj najloj, ŝraŭboj, ŝraŭbinoj, boltoj ktp. Antaŭ la milito 2000 laboristoj.

Kaunas (Kovno). — **Litova Komerca Banko.** — *Adr.*: Laisv. Al. 56. Pagoj ĉie en la tuta mondo. — Rektaj korespondantoj en Germanujo, Francujo, Belgujo, Anglujo, Latvio kaj Ameriko. Kontoj kurantaj. Depozitoj. Akreditivoj. Plenumado de ĉiaj bankaferoj. Filioj en Ŝiauliai, Panevežys kaj Kibartai.

Kaunas. — **Akcia Societo "Tilka".** — Fabrikoj por ĉokolado kaj bombonoj. Specialaĵoj por eksterlando: 1. Rusa karamelo kun farĉaĵo el puraj beroj kaj fruktoj; 2. Monpensier ("ledenec") el fruktaj suktoj; 3. Monpensier kun farĉaĵo; 4. "Iris"-karamelo el pura kremb.

Kaunas. — **Viskas Birusi.** — *Adr.*: Laisv. al. 50, Tel. 987. Kontormaterialoj, Papero. Lastatempaj novaĵoj en kontorinstalado.

Kaunas. — **Sokolovskiene ir Lan.** — *Adr.*: Maironio g. 10—12. Presejo por diversspecaj presaĵoj, libroj, broŝuroj, katalogoj, reklamkartoj, prospektoj k.t.p., en lingvoj: litova, Esperanto, germana, hebrea, rusa.

Kaunas. — **Komerca Societo Tillmanns.** — *Adr.*: Smelio g. 16. — Fero. Lado. Cemento. Tegmentkartono. Gudro. Emaĵlaĵoj. Papero. — Nur pogrande. Krom tio radioaparatoj.

Kaunas. — **"Lietuvos Lloydas",** Asekura societo. — *Adr.*: Daukanto 12. Filio en Klaipeda (Memel), Töpferstr. 22.

Kaunas. — **Danielo Rosenblat.** — *Adr.*: Smelio g. 14. Paperproduktaĵoj, kovertoj, saketoj k. t. p.

NEDERLANDO.

's **Gravenhage.** — **Anonima Societo "Centra Esperanto-Librejo".** — *Adr.*: Bankastraat 2a. Tel. 6703. Poŝtĉeko: H. 19450. — Esperanto katalogo senpage havebla. Akcioj de 10 guldenoj partoprenontaj en la profito de la kuranta jaro. Dividendo de 1924: 5⁰/₁₀.

PALESTINO.

Jerusalem. — **Haachim Pilzer.** — *Adr.*: Jemin Moshe. Fabrikantoj de la fama "Tal-Mika" kaj aliaj parfumoj. Reprezentantoj serĉataj en lokoj kie ni ne ankoraŭ havas. Speciala propono por personoj povantaj dediĉi parton de sia tempo al disvendo de niaj fabrikaĵoj.

RUMANIO.

Bucuresti. — **"Albina" Akcia Societo Rumana.** — *Adr.*: Strada Luplasca 98. — Fabrikaro de ladaĵoj (ĉiuspecaj ujoj simplaj kaj surprisitaj por cigaredoj, ciroj, sukeraĵoj, petrolo, konservaĵoj k. t. p.). Zinkitaj siteloj, mastruma ilaro, kaj kemiaj produktaĵoj (ciroj, ledŝmiriĵoj, grasaĵoj por maŝinoj, k. t. p.). Eksportas ĉiulanden. Esperanto parolata kaj korespondata.

Bucuresti. — **Internacia Kontoro por Anoncado kaj Informado.** — *Adr.*: Calea Victoriei 48. (Cinema Select), poŝta adreso: Casuta Postala 569. — Informas precize kaj diskrete pri personoj kaj komercaj aferoj en- kaj eksterlandaj. Peras anoncadon por ĉiuj gazetoj en- kaj eksterlandaj. Entrepreno de la "Gazeta Casatoriilor" = Gazeto de l'edziĝantoj en ĉiu lingvo, ankaŭ en Esperanto. Uzataj: Esperanto kaj ĉiuj ĉefaj lingvoj.

Bucuresti. — **Keppich, Bruno & Co.** — *Adr.*: Strada Curiați 3. Telef. 32/91. — Motoroj kaj teknikaj artikoloj; fajrestingilaro; paperoj, skribmaŝinoj, kontora ilaro. Esperanto korespondata.

Bucuresti. — **Obernik & Drucker**, Wien, **Praha**, **Timișoara**, **Bucuresti.** — *Adr.*: Strada C. A. Rosetti 3. Telef.: 28/54. — Pogrande vendado de teknikaj artikloj, metalartikloj kaj mastruma ilaro. Koresp. Esperante.

Bucuresti. — “**Bibliofila**”. — *Adr.*: Strada C. A. Rosetti 2. — Artaj libroj novaj kaj antikvaj kaj grafikaj artaĵoj. Proponu vendotajn librojn kaj demandu bezonatajn. — Esperanto korespondata kaj parolata.

Bucuresti. — **I. P. Condiescu Inĝeniero.** — *Adr.*: Strada **Vacarescu** 9. Telef.: 22/62. — Oficejo fondita en 1906. Deponas ĉiajn patentaĵojn, fabrik- kaj komercmarkojn en Rumanio kaj Balkanaj landoj. Prezantas certan garantion rilate al la certeco kaj valideco de la deponado. Redaktejo de “**Revista Industrială**”, monata teknika revuo rumanlingva (XV^a jarkolekto). — Korespondo Esperante, rumane, angle, france kaj germane.

Bucuresti. — “**GIB**” **Societo Anonima.** — *Adr.*: Strada **Isvor** 98. Telef.: 32/11. — Grupo de industrioj, inter kiuj: bierfarejo, fabrikoj de motoroj, de vestaĵoj k. a. — Esperanto korespondata.

Bucuresti. — **J. Blum & K^o.** — *Adr.*: Strada **Biserica Enei** 11 bis. Telef.: 20/27. Telegramadreso: **Blumotor.** — Motoroj, pumpiloj, ĉiusecaj maŝinoj, teknikaj kaj elektraj artikloj. — Esperanto korespondata kaj parolata.

Bucuresti. — **Ion Moraru.** — *Adr.*: Strada **Bozianu** 12. — Fabriko de ladaĵoj ĉiusecaj, precipe de mezuriloj. Esperanto korespondata kaj parolata.

Bucuresti. — **Moara Comerciala, Anon. Soc. Rum.** — *Adr.*: **Soseaua Stefan cel Mare** 47. Telef.: 91. — La plej granda muelejo en Rumanio. — Esperanto korespondata.

Bucuresti. — **Mauriciu Iancovici.** — *Adr.*: Strada **Smardan** 25. — Reprezentant kaj deziras reprezenti eksterlandajn firmojn por la vendado en Rumanio. — Esperanto korespondata.

Bucuresti. — “**Dudești**” **Industria Gazelor Comprimate.** — *Adr.*: **Calea Dudești** 122. Telef.: 33/84. — Fabriko de karbacio fluida kaj de glacio.

Bucuresti. — **Atlasman & Co.** — *Adr.*: Strada **Zaverei** 8. Telef.: 54/35. — Reprezentant kaj deziras reprezenti eksterlandajn kaj enlandajn firmojn, fabrikojn k. t. p. por vendado kaj acetado. Granda organizo per filioj, vojaĝistoj k. t. p. en la tuta lando. — Esp. koresp. kaj parolata.

Bucuresti. — “**Fix**” **Compania Ruso-Americana.** — *Adr.*: Strada **Principesa Ileana** 33. Telef.: 36/40. — Kolorigo kaj tanado de peltaĵoj ĉiusecaj. — Esperanto korespondata kaj parolata.

Bucuresti. — “**Treuga**” **Abi Ornstein.** — *Adr.*: Strada **Campianeanu.** — Komerc de ilaro-maŝinoj kaj aliaj, de teknikaj artikloj ĉiusecaj, k. t. p.

Diciosanmartin (Transilvanio). — „**Hercules**” **Tegolfabriko A. S.** — *Adr.* kaj telegramadreso: **Hercules, Diciosanmartin.** — Altkvalitaj tegoloj kastorstaj kaj striitaj por eksporto, brulitaj per gaso. Niaj fabrikoj estas absolute frostrezistaj, pri kio ni garantias.

Galatz. — **M. Ornstein-Orna & S. Steinberg.** — *Adr.*: Strada **Gal. Lahovary** Nr. 12. Telef.: 5/12. — Argentinejo, reprezentado de vendo kaj aĉeto; galanteriaĵoj pogrande. Esperanto parolata kaj korespondata.

Galatz. — **Comptoir Român de Comert.** — *Adr.*: **Pasagiul Mercur** 2. — Transportado fervoja kaj surakva; dogana procedo; reprezentado kaj perado. Esperanto uzata.

Galatz. — **M. Kohan, Galatz kaj Bucuresti.** — *Adr.*: **M. Kohan, Galatz.** — Akceptas reprezentadon en Rumanio por manufakturo, koloniaĵoj, feraĵoj, kemiaĵoj, metalaĵoj kaj galanteriaĵoj. Aĉetas por propra konto skribmaŝinojn, kontorartiklojn kaj ĉiusecan paperon. — Korespondas angle, france, germane kaj Esperante.

Ploesti. — **H. Berghoff, Gh. Gheorghie & Co.** — *Adr.*: Strada **Can-tacuzino** 26. — Riparejo de lokomotivoj kaj cisternvagonoj por la ŝtataj fervojoj. — Esperanto korespondata.

SVISLANDO.

Burgdorf. — **Langlois & Cie.** — Librejo, liveras muzikaparatojn kaj plej interesajn svisajn naciajn muzikplatojn [diskojn] (kantoj k. t. p.).

Genève. — **Hotel Richmond.** — *Adr.*: **Rue Adhémar Fabri.** Ĉe la bordo de l' lago. Cent ĉambroj. Fluanta akvo. Banĉambroj privataj. Kuirado kaj trinkaĵoj bonfamaj. Hotelo rekomendinda por familioj. Prezoj: Ĉambro depost 5 Fr. po tago; **Matenmanĝo** 2 Fr.; **Lunĉo** 5 Fr.; **Tagmanĝo** 6 Fr.; Plena pensiono de 12,50 Fr. — Posedanto: **V. Armleder.**

Genève. — **Socia Lernejo Virina.** — *Adr.*: **rue Charles Bonnet** 6. **Vintre:** Oktobro ĝis Marto; **Somere:** Aprilo ĝis Julio. Preparo al oficejo de socia agado, administrado, asiloj, instruado mastruma kaj profesia, kaj al oficejo kiel sekretario, bibliotekisto, libristo. Kursoj de Esperanto; kursoj pri ĝenerala klerigo kaj komerca tekniko.

La “**Hejmo**” de la Socia Lernejo, kun kursoj mastrumaj estas pensiono por ĝiaj studentinoj.

Genève. — Hôtel des Familles. — *Adr.*: 14 rue de Lausanne. Moderna hotelo kun lifto, elektra lumo, centra hejtado. Puraj ĉambroj, bona kuirado. Prezo de ĉambroj: Unulita po persono de 4,50 ĝis 6 Fr.; dulita po persono: 4 ĝis 5,50 Fr.; pensiono potage: 11,50 ĝis 13 Fr. — Matenmanĝo: 1,75 Fr.; tagmanĝo: 4,50 Fr.; vespermanĝo: 4 Fr.

Rieden bei Baden. — Alfred Egg, Esperanto-Librejo. — *Adr.*: Landstrasse 277. — **Sekcio A:** Esperanto-Librejo. Ĉiuj eldonaĵoj estas akurate liverataj. **Sekcio B:** Religia Literaturo. Eldonaĵoj de la "Garda Turo", Bibliokaj Traktato-Societo, Brooklyn, Usono. — **Sekcio D:** Papervendejo. Skribomaterialo, presaĵoj.

Vaporigitaj bananoj

Plej bona kvalito, zorga ellaborado

BONGUSTA NUTRAĴO

Eksportado al ĉiuj landoj

Demandu prezaron

kaj kondiĉojn

QUINTIN E. CALCANEY & CO

APARTADO 51. TAPACHULA, CHIS. MEXICO

Korespondas hispane kaj en Esperanto

LIGA-BISKVITO

BERGEN OP ZOOM (HOLANDO)

NIA INFANBISKVITO
MONDPATENTITA
PLEJ GRANDA MOND-
SUKCESO

ESPERANTO KORESPONDATA

Superinte
la rekordon de l'kronometrio
tutmonda en 1923

ZENITH

pligrandigis siajn sukcesojn en 1924 ĉe
la Observatorio en Neuchâtel ricevinte
3 unuajn ĉefpremiojn
entute 26 unuajn premiojn

LEONARDO DOMINGUEZ

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

CENTRA OFICEJO: 12, Boulevard du Théâtre, GENÈVE (Svislando)

Estimata Samideano,

Ni konfirmas la ricevon de via kotizo kiel Membro – Membro=Abonanto – Membro=Subtenanto – por la jaro 1925 kaj sendas al vi vian membrokarton aŭ se vi jam havas, banderolon surfluotan.

*La grava laboro plenumota de nia Asocio necesigas kunigon kaj koncentrigon de fortoj kaj rimedoj. Ju pli da membroj, des pli da sukcesoj atingeblaj. Per forta multnombra UEA venkas nia movado. Estas do nia insista peto, ke ankaŭ vi kunhelpu, varbante dum tiu-ĉi jaro almenaŭ **unu** membro al Universala Esperanto=Asocio, la centro de la Esperantista movado.*

Dankante por via bonvolo ni salutas vin

samideane

*Universala Esperanto=Asocio
Centra Oficejo*

UNIVERSITÀ ESTERNA ASSOCIO

CENTRO DI RICERCA IN SCIENZE LETTERARIE E UMANE

UNIVERSITÀ ESTERNA ASSOCIO

Università degli Studi di Torino
Dipartimento di Lettere e Filosofia